אורנה אוברמן

לא למכירה

יד יצחק בן צבי

כרך א'

שלב הלימודים הפקולטטי

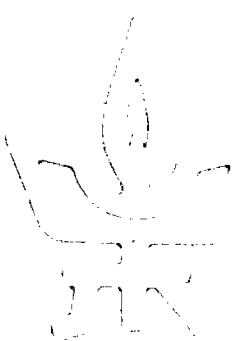

אוניברסיטת תל-אביב

הפקולטה למדעי הרוח

כרך א' - שלב הלימודים הפקולטטי

לעבוד ב"חֶבֶר" - להרגיש בבית

עבודה רשעות ומישות!!!
התאמה מלאה למערכת הימודים!!!
יה אפשרי - עובדה!!

בחבר מחלקות מקצועיות שיתאימו לך עבודה המתאימה לכישורך.
אנו מציעים לך עבודה במחלקותינו השונות:

המחלקה המשרדית
עבוד תמלילים, מזכירות (אחה"צ או בוקר), פקידות, לתשומת לבך אפשרות להסבה ולימוד תוכנות עבוד תמלילים אצלנו ב"**חבר**".

מחלקת הכספים
הנהלת חשבונות, כלכלה, מינהל עסקים, קלדנות מחשב.

המחלקה הטכנית וההנדסית
הנדסאות/טכנאות אלקטרוניקה, הנדסאות/טכנאות תעשייה וניהול, שרטוט, הפעלת מחשבים, מקצועות פרה-רפואיים, כל מקצועות החשמל.
ועוד מקצועות רבים המותאמים לכישורכם.

גם אם אין בידך מקצוע, אנו נכשירך להיות דייל ומציג בתערוכות, ועוד מגוון הצעות עבודה נוספות.

אנא פנה לסניף הקרוב למקום מגוריך

חֶבֶר

כח אדם

תל-אביב - סניף ראשי - טל': 03-5101420
סניף הסיטי - טל': 03-5600521
ירושלים - טל': 03-234265
חיפה - טל': 04-677433
ראשל"צ - טל': 03-9666139
פתח תקווה - טל': 03-9309719
משרדנו פתוחים כל יום בין השעות 08:00-17:00 יום ו' עד 13:00

אוניברסיטת תל-אביב

ידיעון לתלמידים

1995-96
תשנ"ו

הפקולטה למדעי הרוח

©
כל הזכויות שמורות לאוניברסיטת תל-אביב

יו"ר חבר הנאמנים:
בנו גיטר

נגיד:
סר לסלי פורטר

יו"ר הוועד המנהל:
משה פורת

* * *

נשיא:
פרופ' יורם דינשטיין

רקטור:
פרופ' דן עמיר

סגן נשיא למחקר ולפיתוח:
פרופ' עמנואל מרום

סגנית רקטור:
פרופ' נילי כהן

סגן נשיא לקשרי חוץ:
יחיאל בן־צבי

פרו-רקטור:
פרופ' איתמר רבינוביץ

מזכירה אקדמית:
הדה בן־שפר

מנהל כללי:
דוד לניר

דקאן סטודנטים:
פרופ' ראובן חן

* * *

דקאן הפקולטה:
פרופ' מרסלו דסקל

ראש מינהל הפקולטה:
פנינה הררי

עוזרי ראש מינהל הפקולטה:
גבי הרצוג **אילה קרניבד** **ארנה אוברמן**

מבוא לידיעון הפקולטה/ביה"ס

תוכן העניינים

עמוד

פתח דבר ..... ז
לתשומת לב ..... ח
שימוש בשם האוניברסיטה ..... ח
לוח שנת הלימודים תשנ"ו 1995/96 ..... ט
רשימת חוגים ונושאי לימוד עיקריים באוניברסיטה ..... י
רשימת תכניות לימוד לקראת "תעודה" ..... י"א
עניני תלמידים — לאן לפנות ..... י"ב
— המרכז למרשם ..... י"ב

מידע כללי
1. "תלמיד" - הגדרה ..... י"ד
2. קבילות בענייני קבלה ..... י"ד
3. תעודות ומסמכים ..... י"ד
4. החלפת / הוספת חוג (לתלמידים ממשיכים) ..... י"ד
5. רישום לתכנית לימודים נוספת ..... ט"ו
6. נוכחות בשיעורים והשתתפות פעילה ..... ט"ו
7. בחינות (הוראות לנבחן, מועדים מיוחדים וכו') ..... ט"ו
8. ציונים ..... י"ז
9. ציון גמר ..... י"ח
10. מועד זכאות לתואר ..... י"ח
11. אישורי לימודים ..... י"ח
12. הפסקה/חידוש לימודים ..... י"ח
13. היחידה להוראת שפות ..... י"ט
14. היחידה ללימודי עברית ..... כ"ב

לימודי התואר הראשון
1. תנאי קבלה ללימודי התואר הראשון ..... כ"ד
2. סוגי מעמד של תלמיד לקראת תואר ראשון ..... כ"ד
3. מתן זכויות אקדמיות (אקרדיטציה) ללימודים במכללות ..... כ"ו
4. הכרה בלימודים קודמים (כולל נוהל התיישנות לימודים) ..... כ"ז
5. לימודים לאחר תואר ..... כ"ח
6. חובות כלל-אוניברסיטאיות ותנאי מעבר ..... כ"ט
7. נוהל הגשת עבודות לתואר ראשון (עקרונות) ..... כ"ט
8. תלמידים מצטיינים בלימודי התואר הראשון ..... ל
9. הענקת תארים ותעודות: ..... ל
— הענקת תואר ראשון בהצטיינות או בהצטיינות יתרה ..... ל

לימודי התואר השני
1. רישום מועמדים ללימודי התואר השני ..... ל"א
2. סוגי מעמד של תלמיד לקראת תואר שני ..... ל"א
3. דרישות בשפה האנגלית ובשפה העברית ..... ל"ב
4. מכסת לימודי התואר השני ..... ל"ב
5. משך זמן מקסימלי לסיום לימודים לקראת תואר "מוסמך" ..... ל"ג
6. עבודת גמר ..... ל"ג
7. מסלול לימודים לתואר שני ללא עבודת גמר ..... ל"ג

8. שיקלול הציונים - ציון סופי לתואר השני ..... ל״ג
9. הענקת תואר שני בהצטיינות או בהצטיינות יתרה ..... ל״ג
10. לימודים בשתי מגמות התמחות באותו חוג..... ל״ד
לימודים לקראת התארים "דוקטור לפילוסופיה" ו"דוקטור למשפטים" -
"תקנון תלמידי מחקר" ..... ל״ד
הוועדה למחקרים בבני-אדם..... ל״ע
התחיבה לתכניות מיוחדות
1. המכינה האוניברסיטאית ..... ל״ז
2. היחידה לסטודנטים מחו״ל ..... ל״ח
3. היחידה ללימודי עברית ..... כ״ב, ל״ט
4. היחידה ללימודי חוץ ..... ל״ט
תכנית ייחודית לתלמידים מצטיינים ..... ל״ט
עיתונאות..... ל״ט
פעולות הספורט והחינוך הגופני
1. כללי..... מ
2. חינוך גופני חובה ..... מ
3. ספורט וחינוך גופני, המועדון לספורט תרבות ונופש ..... מ״א
דקאנט הסטודנטים
1. דקאן הסטודנטים ..... מ״ב
2. סיוע כלכלי ..... מ״ב
3. יעוץ לימודי ומקצועי ..... מ״ג
4. שרות פסיכולוגי..... מ״ג
5. הכוון תעסוקתי..... מ״ד
6. תכניות מעורבות חברתיות ..... מ״ד
7. מרכז שירותי רווחה לסטודנט (בעיות אקדמיות, ביטוח לאומי, ולת״ם, אישור לקיום אירועים, תלמידים נכים או בעלי מגבלות גופניות) ..... מ״ה
8. ענייני תלמידים עולים ותלמידים מחו״ל ..... מ״ה
ספריות האוניברסיטה
— תקנות המשתמשים בספריות האוניברסיטה..... מ״ו
משמעת סטודנטים
1. כללי ..... מ״ח
2. תקנון המשמעת - סטודנטים (תשמ״ג) ..... מ״ח
סדרי ביטחון (אבטחה, כניסה לקמפוס, חפצים חשודים, נשק, שמירה על רכוש אישי, אבידות, הוצאת ציוד וכו׳)..... ס״ב
בטיחות ועזרה ראשונה ..... ס״ד
תחזוקה..... ס״ד
אגודת הסטודנטים החדשה ..... ס״ה
מבקר האוניברסיטה ..... ס״ו
דיונון ..... ס״ו
טיפול שיניים לתלמידים ..... ס״ז
מרפאת האוניברסיטה..... ס״ז
שרותי מזון..... ס״ז

תוכן העניינים לידיעון הפקולטה/ביה״ס - ראה לאחר המבוא.

פתח דבר

בשנת 1953 החליטה עירית תל-אביב על פתיחתו של המכון למדעי הטבע אשר "יהא הגרעין של האוניברסיטה העתידה". במכון זה שולב המכון הביולוגי-פדגוגי אשר הוקם על ידי ד"ר י' מרגולין ז"ל עוד בשנת 1932.

בשנת 1955 נוסד מכון נוסף - המכון לתרבות ישראל.

בשנת 1957 הוחלט על הקמת האוניברסיטה של תל-אביב. באוניברסיטה שולבו שני המכונים גם יחד - המכון למדעי הטבע והמכון לתרבות ישראל.

לימים, צורף לאוניברסיטה של תל-אביב בית הספר הגבוה למשפט ולכלכלה.

בשנים הראשונות, שכנה האוניברסיטה בגבעת הרצל אשר באבו-כביר. בשנת 1964 הועברו מרבית המחלקות לקמפוס ברמת-אביב. המעבר לקמפוס החדש סימן ראשיתה של תקופה - התפתחות האוניברסיטה והתרחבותה. נפתחו יחידות לימוד חדשות, נוסדו פקולטות, הוקמו בתי-ספר ומכוני מחקר, דבר שהביא לגידול ניכר בהיקף ההוראה והמחקר.

בשנת תשנ"ה למדו באוניברסיטה (לימודים לקראת תארים/תעודות) כ-25,000 תלמידים.

לתשומת לב!

בידיעון זה כלול מידע בדבר יחידות הלימוד ותכניות הלימודים המוצעות על ידן. כן נמסרים בו כללים וקטעים או מידע מתוך תקנוני האוניברסיטה.

פרטים מלאים אודות מבנה האוניברסיטה ומוסדותיה וכן הנוסח המלא של התקנות כלולים באוגדן נהלי האוניברסיטה.

האוניברסיטה שומרת לעצמה את הזכות להכניס שינויים בכל הכללים, התקנות ותכניות הלימודים המתפרסמים בידיעון זה, בלי למסור על כך הודעות אישיות לנוגעים בדבר.

תשומת לב התלמידים מופנית גם למידע שוטף המתפרסם על לוחות המודעות של הפקולטות, החוגים, המחלקות והספריות, העשוי להשלים ואף לשנות פרטים הכלולים בידיעון זה.

שימוש בשם האוניברסיטה

1. תלמידים המכינים עבודות גמר יהיו רשאים להשתמש בשם האוניברסיטה על עבודתם רק לאחר קבלת אישור המנחה לכך.

2. במקרה שניתן האישור הנ"ל, יש להדפיס את שם המנחה ושם האוניברסיטה על העבודה ולציין בפרסום שהעבודה הוכנה כתיזה לדוקטורט או כעבודת גמר במסגרת האוניברסיטה.

3. אופן אזכור שם האוניברסיטה (אם בכלל) בעבודה סמינריונית המוגשת לפרסום, ייקבע בין המנחה לתלמיד.

4. תלמיד הפונה לגופים שונים בקשר לעבודה סמינריונית ו/או עבודת תיזה, או בקשר לכל עבודה אחרת הנעשית במסגרת לימודיו באוניברסיטה, חייב לציין שהפניה היא בקשר לעבודה כזו ואיננה מהווה פניה של האוניברסיטה, אלא פניה אישית שלו.

לוח שנת הלימודים תשנ"ו 1995/96 *

היום הראשון ללימודים	29.10.95	יום א' ה' חשון
חופשת החנוכה	24.12.95	יום א' א' טבת
היום האחרון לסמסטר הראשון	1.2.96	יום ה' י"א שבט
היום הראשון לסמסטר השני	3.3.96	יום א' י"ב אדר
חופשת פורים	5.3.96	יום ג' י"ד אדר
היום האחרון ללימודים לפני חופשת פסח	28.3.96	יום ה' ח' ניסן
היום הראשון ללימודים לאחר חופשת פסח	14.4.96	יום א' כ"ה ניסן
יום הזכרון לחללי צה"ל **	23.4.96	יום ג' ד' אייר
יום העצמאות	24.4.96	יום ד' ה' אייר
יום הסטודנט ***	29.5.96	יום ד' י"א סיון
חופשת שבועות	23.5.96	יום ה' ה' סיון
היום האחרון ללימודים	13.6.96	יום ה' כ"ו סיון

* * *

היום הראשון לעונת לימודי הקיץ ****	7.7.96	יום א' כ' תמוז
צום ט' באב **	25.7.96	יום ה' ט' אב
היום האחרון לעונת לימודי הקיץ ****	12.9.96	יום ה' כ"ח אלול

* * *

היום הראשון ללימודים בשנת תשנ"ו 1996/97	13.10.96	יום א' ל' תשרי

* בפקולטה לרפואה ייתכנו שינויים בלוח שנת הלימודים בשל אופיים של הלימודים הקליניים.
* בפקולטה למדעי החיים יתקיימו סיורי לימודים—בקורסים המחייבים זאת—עם תום סמסטר ב'.
** ביום זה לא יתקיימו לימודים. בערב יום הזכרון לחללי צה"ל ייערך טקס הנצחה והלימודים יופסקו בין השעות 12:00-13:00. הלימודים בערב יום הזכרון יסתיימו בשעה 18:00.
*** ביום הסטודנט יופסקו הלימודים החל בשעה 12.00.
**** עונת לימודי הקיץ מתקיימת במספר מצומצם של יחידות.
ביחידות המקיימות לימודי קיץ בהיקף של 7 שבועות ייתכנו שינויים במועדים.

רשימת חוגים ונושאי לימוד עיקריים באוניברסיטה

הפקולטה למדעי הרוח

אנגלית
ארכאולוגיה ותרבויות המזרח הקדום
בלשנות
גאוגרפיה
היסטוריה כללית
היסטוריה של המזרח התיכון ואפריקה
היסטוריה של עם ישראל
לימודי מזרח אסיה*
לימודים קלאסיים
לשון עברית
מקרא
ספרות עברית
פילוסופיה
פילוסופיה יהודית
צרפתית
שפה וספרות ערבית
תורת הספרות הכללית
תכנית הלימודים הכלליים
תלמוד

ביה"ס לחינוך

היבטים התפתחותיים בחינוך
הוראת המדעים
מדיניות החינוך וארגונו
תכנון לימודים והוראה

הפקולטה למדעי החברה

כלכלה
לימודי עבודה
מדיניות ציבורית
מדע המדינה (כולל לימודי ביטחון)
סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
פסיכולוגיה
תקשורת*

ביה"ס לעבודה סוציאלית ע"ש בוב שאפל

הפקולטה למדעים מדוייקים ע"ש ריימונד ובברלי סאקלר

גאופיסיקה ומדעים פלנטריים
כימיה
מדע כללי
מדעי המחשב
מתמטיקה
סטטיסטיקה וחקר ביצועים
פיסיקה ואסטרונומיה

הפקולטה למדעי החיים ע"ש ג'ורג' ס. וייז

בוטניקה
ביוכימיה
ביולוגיה
זואולוגיה
חקר התא ואימונולוגיה
מיקרוביולוגיה מולקולרית וביוטכנולוגיה
אקולוגיה ואיכות הסביבה

הפקולטה לאמנויות ע"ש יולנדה ודוד כץ

אדריכלות*
אמנות התאטרון
האקדמיה למוסיקה ע"ש סמואל רובין
מוסיקולוגיה
קולנוע וטלויזיה
תולדות האמנות
תכנית לימודים רב־תחומית באמנויות

הפקולטה לניהול - ביה"ס למוסמכים במינהל עסקים ע"ש ליאון רקנאטי

חשבונאות
ניהול
התנהגות אירגונית
חקר ביצועים
מערכות מידע
מימון וחשבונאות
מינהל מערכות בריאות
(בשיתוף עם הפקולטה לרפואה)
מינהל עסקים - מב"ע

* טעון אישור המועצה להשכלה גבוהה.

הפקולטה למשפטים ע"ש בוכמן

משפטים	משפט מסחרי
דיני ישראל	תורת השפיטה

הפקולטה לרפואה ע"ש סאקלר

ביה"ס לרפואה ע"ש סאקלר -

חוגים קדם קליניים:

אמבריולוגיה וטרטולוגיה	אפידמיולוגיה ורפואה מונעת
אנטומיה ואנתרופולוגיה	גינקולוגיה ומילדות
ביוכימיה קלינית	דרמטולוגיה
ביולוגיה של התא והיסטולוגיה	הדמיה
מדעי ההתנהגות	המטולוגיה
מיקרוביולוגיה הומנית	הרדמה וטיפול נמרץ
פיזיולוגיה ופרמקולוגיה	כירורגיה
פתולוגיה	נירולוגיה
תורשת האדם	פדיאטריה
חוגים קליניים:	פסיכיאטריה
אוטורינולרינגולוגיה	קרדיולוגיה
אונקולוגיה	רפואה פנימית
אופתלמולוגיה	רפואה שיקומית
אורתופדיה וטראומטולוגיה	רפואת המשפחה

תכנית הלימודים לתושבי מדינת ניו-יורק/אמריקה

בריאות בתעסוקה

ביה"ס לרפואת שיניים ע"ש מוריס וגבריאלה גולדשלגר

ביה"ס ללימודי המשך ברפואה (בחוגים הקליניים המפורטים לעיל וכן בפסיכותרפיה וברפואת שיניים).

ביה"ס למקצועות הבריאות:

הפרעות בתקשורת	פיזיותרפיה
סיעוד	ריפוי בעיסוק

הפקולטה להנדסה ע"ש איבי ואלדר פלישמן

הנדסה מכנית	מכניקת זרימה ומעבר חום
הנדסת תעשייה	מכניקה, חומרים ומבנים
הנדסת חשמל ואלקטרוניקה	לימודים בינתחומיים
הנדסת חשמל - אלקטרוניקה פיזיקלית	הנדסה ביו־רפואית
הנדסת חשמל - מערכות	

תכנית ייחודית לתלמידים מצטיינים

רשימת תכניות לימוד לקראת "תעודה"

הוראה	-	במסגרת ביה"ס לחינוך
מדעי המחשב	-	במסגרת הפקולטה למדעים מדוייקים
אמנ	-	במסגרת הפקולטה לאמנויות
מוזאולוגיה	-	במסגרת הפקולטה לאמנויות
שמאות וניהול מקרקעין	-	במסגרת הפקולטה למדעי החברה
עיתונאות		

כמו־כן, מתקיימים לימודי תעודה בפקולטות לרפואה ולניהול.

ענייני תלמידים

לאן לפנות?

1. לפני תחילת שנת הלימודים נקבעים לכל חוג או יחידת לימוד יועצים, שמתפקידם להדריך את התלמידים בכל הנוגע להכנת תכנית הלימודים. שמות היועצים ושעות הקבלה מתפרסמים ע"י הפקולטה/יחידת הלימוד לפני תחילת שנת הלימודים באמצעות חוזרים או על לוחות המודעות. בנוסף לייעוץ בתחילת השנה מקיים כל יועץ שעות קבלה פעם או פעמיים בשבוע במשך כל שנת הלימודים (בהתאם לצורך גם בחופשות), וכל תלמיד רשאי לפנות אליו בשאלות הנוגעות לחוגו.

2. **כל מורה** נכון לייעץ לתלמידיו בכל הנוגע ללימודים במקצוע הוראתו. שעות הקבלה של המורים נמסרות על ידיהם בתחילת שנת הלימודים ומתפרסמות על לוחות המודעות.

3. **ראש החוג/המחלקה** מקיים אף הוא שעות קבלה המתפרסמות על לוחות המודעות. תלמיד המבקש את עצתו של ראש החוג/המחלקה יכול לפנות אליו בשעות הקבלה או לבקש במזכירות החוג פגישה עמו.

4. **מזכירות הפקולטה/ביה"ס** – בעניינים שלא מצאו את פתרונם במסגרת הטפול השגרתי של החוגים יכול תלמיד לפנות למזכירות הפקולטה. שעות הקבלה מתפרסמות על לוחות המודעות.

5. **ראש מינהל הפקולטה/מזכיר ביה"ס** – בעניינים שלא מצאו את פתרונם במסגרת הטיפול השיגרתי של החוגים או מזכירות הפקולטה, יכול תלמיד לפנות ולהתקבל לראיון אצל ראש מינהל הפקולטה/מזכיר ביה"ס, לאחר תאום מוקדם.

6. **ועדת-ההוראה** – בעניינים הנתונים לטיפולה של ועדת-ההוראה יוכל התלמיד לפנות בכתב אל יו"ר הוועדה באמצעות מזכירות הפקולטה/ביה"ס. הסבר על מהותם של עניינים הנתונים לטיפולה של ועדת ההוראה יוכל התלמיד לקבל במזכירות הפקולטה/ביה"ס.

7. **דקאן הפקולטה/ראש ביה"ס** – תלמיד המבקש לפנות לדקאן הפקולטה/ראש ביה"ס יגיש, באמצעות מזכירות הדקאן/ראש ביה"ס, בקשה ויפרט את העניין שבו הוא רוצה לדון. רצוי שהפנייה תבוא לאחר שניסה התלמיד למצות אפשרויות בירור אחרות, כאמור לעיל, ונראה לו שרק התערבות הדקאן/ראש ביה"ס עשויה להיות לו לעזר.

8. **דקאן הסטודנטים** - מכהן גם כאומבודסמן לסטודנטים. ראה עמ' מ"ב בהמשך.

9. **המזכירה האקדמית** – בעניינים שלא מצאו את פתרונם במסגרת הטיפול בפקולטה/ביה"ס ובדקאנט הסטודנטים יכול תלמיד לפנות למזכירה האקדמית.

המרכז למירשם

במסגרת המרכז למירשם פועלות היחידות הבאות:

א. משרד הרישום והקבלה – טל' 6422086

משרד הרישום והקבלה מבצע את הפעולות הדרושות לרישום המועמדים (כולל תלמידים ממשיכים המבקשים להחליף חוגים) לכל יחידות הלימוד באוניברסיטה, ללימודי התואר הראשון והשני וכן ללימודי המשך וללימודי תעודה. המשרד מקיים קשר עם ועדות הקבלה ועם המועמדים ומבצע את ההחלטות הנוגעות לקבלת מועמדים.

ב. שירותי תלמידים וקורסים:

1. מדור תלמידים — טל' 6408331

מדור תלמידים אחראי להחזקת תיקי התלמידים בלימודי התואר הראשון, בתעודת ההוראה ובחלק מלימודי התואר השני ולכל הכרוך במעקב אחר דרישות כלליות ועדכון פרטים אישיים.
בכל עניין, הנוגע לפרטים אישיים כגון: שינוי כתובת, שינוי שם, מסירת תעודות, השלמת מסמכים או הפסקת לימודים, יש לפנות למדור תלמידים. מדור זה הוא הגורם הבלעדי, הרשאי להנפיק אישור על היות אדם תלמיד אוניברסיטה.

2. מדור קורסים

מדור זה מטפל, בין היתר, בנושאים הבאים: קליטת רישום תלמידים לשיעורים בעזרת המחשב, הוצאת רשימות נוכחות וגליונות נבחנים, קליטת ציונים ע"י המחשב, עדכון ידיעוני היחידות במחשב ועוד.

ג. המשרד לשכר-לימוד — טל' 6408318

משרד זה מטפל בכל הנוגע לתשלום שכר הלימוד של כל תלמידי האוניברסיטה. לכל התלמידים הממשיכים נשלחות הודעות התשלום במחצית חודש אוגוסט. לתלמידים חדשים ולמחדשי לימודים נשלחות הודעות התשלום בהתאם לתאריך ההתקבלות או ביצוע חידוש הלימודים.
תלמיד שלא קבל הודעה לתשלום כמפורט לעיל יפנה למשרד זה. פרטים נוספים - ראה בחוברת "שכר לימוד", הנשלחת לכל התלמידים במצורף להודעה על התשלום הראשון.

ד. היחידה למיון ומחקר — טל' 6408290

יחידה זו עוסקת בתיאום מבחני הכניסה הפסיכומטריים עם המרכז הארצי לבחינות ולהערכה, עורכת מחקרים ובדיקות על נתוני הקבלה. כן מקיימת היחידה שרות ויעוץ (בתשלום) בנושאי קבלה לאוניברסיטה. פרטים נוספים - ראה בחוברת המידע למועמדים.

ה. מידע ממוחשב לסטודנטים

1. "אונידע" — תחנות מידע ממוחשבות מצויות במרבית בנייני האוניברסיטה ופועלות בכל שעות היום. באמצעות כרטיס הסטודנט, יכולים התלמידים להפיק בעצמם אישורים שונים, כגון: אישור לימודים בעברית; אישור לימודים באנגלית; רשומת לימודים של שנה אחת בעברית; פרוט חשבונות שכר־לימוד.
אישורים ראשונים מכל סוג ניתנים ללא תשלום. פרטים על התשלום בעד אישורים נוספים ניתנים באמצעות ה"אונידע".

2. מענה קולי — מערכת ממוחשבת, באמצעותה ניתן להתקשר באמצעות טלפון צלילים ולקבל הן מידע כללי והן מידע אישי עדכני בנושאים שונים: רישום לאוניברסיטה, שכר לימוד, ציונים בקורסים וכו'. מספר הטלפון של המענה הקולי הוא: 03-6428555 (16 קוים) — 24 שעות ביממה. לצורך קבלת מידע אישי באמצעות המענה הקולי יש להקיש קוד אישי. הקוד מופיע בפנקס התשלומים ובהודעות אישיות אחרות הנשלחות על ידי המרכז למרשם. כמו כן, ניתן לברר את הקוד באמצעות האונידע.

ו. כללי

יחידות המרכז למירשם מטפלות גם בנושאים הבאים: שינוי בהיקף לימודים, ביטול לימודים, הוצאת כרטיס נבחן ועוד. פרטים מדוייקים מצויים בחוברת "שכר-לימוד" וכן ב"חוברת מידע למועמדים".

המשרדים הנ"ל מצויים בבניין המרכז למירשם ע"ש דסנברג-וולף, רחוב קלציקין 25 (מול בניין הפקולטה לרפואה).

שעות קבלת קהל בכל משרדי המרכז למירשם:

ימים א'-ה', בין השעות: 12.00-09.00
יום ג' בין השעות: 15.00-09.00
בימי חג, בערבי חג וכן בחול המועד פסח וסוכות, אין קבלת קהל.
תלמיד הסבור, כי עניינו לא בא לידי פתרון המניח את דעתו, באחת מיחידות המרכז למירשם, יפנה לראש המרכז למירשם באמצעות מזכירת היחידה וייקבע לו מועד לפגישה.

מידע כללי

1. "תלמיד" - הגדרה*

כתלמיד באוניברסיטת תל-אביב ייחשב מי שהתקבל ללימודים ע"י הגורם המוסמך לכך באוניברסיטה, ו/או הורשה להמשיך את לימודיו על-פי כללי האוניברסיטה והפקולטה/יחידת הלימוד בה הוא לומד ועשה את הנדרש ללימודיו ובכלל זה רישום לקורסים וסידור שכר הלימוד כנדרש. חובת ביצוע הסדרת שכר הלימוד חלה גם על תלמידים הפטורים מתשלום חלקי או מלא של שכר הלימוד.

2. קבילות בענייני קבלה

רשאי להגיש קבילה מועמד הסבור כי מועמדותו ללימודים באוניברסיטה, באחת מיחידותיה או בתכנית לימודים הנערכת במסגרתה, נדחתה, סוייגה או הותנתה בתנאים, שלא בהתאם לתקנות הקבלה או לאמות מידה של מינהל תקין.
קבילה תוגש לנציב קבילות המועמדים בכתב, בשני עותקים, בחתימת הקובל עצמו, תפרט את המעשים או המחדלים שבגינם היא מוגשת ואת נימוקי הקבילה. על הקובל לצרף לקבילתו עותקים של המסמכים המצויים בידיו, שיש להם קשר לעניין. קבילה תוגש לא יאוחר מאשר 70 יום מהיום שבו נשלחה לקובל הודעת האוניברסיטה המשמשת עילה לקבילתו.
הנציב יטפל רק בקבילה שנכתבה ע"י הקובל עצמו ואשר הוגשה לאחר שהקובל מיצה את השירותים הקיימים במערכת הקבלה האוניברסיטאית.
נציב הקבילות הוא פרופ' יצחק קלזון, ביה"ס לפיסיקה ולאסטרונומיה, אוניברסיטת תל-אביב.

3. תעודות ומסמכים

א. על התלמיד לוודא שבתיקו המוחזק במרכז למרשם יימצאו התעודות המקוריות המעידות על השכלתו או העתקים מקוריים או צילומים מאושרים כנדרש - לפני תחילת לימודיו באוניברסיטת תל-אביב.

ב. תלמיד שהתקבל על יסוד מסמכים מצולמים שאינם מאושרים כנדרש או אישורים ארעיים חייב להשלים את החסר ולהמציא את תעודותיו המקוריות או צילומים מאושרים כנדרש. תלמיד שלא ימציא את המסמכים הנדרשים להשלמת תיקו עלול להפסיד את מקומו באוניברסיטה.

ג. על התלמידים להיענות לכל דרישה להשלמת תיקם, המופנית אליהם על-ידי יחידות המרכז למירשם.

ד. מועמד שכבר למד במוסד להשכלה גבוהה, המבקש לקבל זכויות על סמך לימודיו אלה, נדרש להמציא פירוט לימודיו הקודמים מאושר וחתום כחוק בידי אותו מוסד, לרבות אישור על הבחינות שעמד בהן.

4. החלפת/הוספת חוג (לתלמידים ממשיכים)

תלמידי האוניברסיטה המבקשים להחליף/להוסיף חוג לימוד יירשמו במועדי הרישום הרגילים ויחולו עליהם כל תנאי הרישום והקבלה הרגילים (פרט לדמי הרישום, שהינם בשיעור של מחצית מדמי הרישום הרגילים לאוניברסיטה) כמפורט ב"חוברת מידע למועמדים".
פרק הזמן להשלמת החובות האוניברסיטאיות (כגון אנגלית, עברית, ספורט) של תלמיד המחליף חוג/מסלול לימודים, יחל ביום תחילת לימודיו באוניברסיטה (ולא ביום בו עבר לחוג/מסלול הלימודים החדש), כמפורט בחוברת הנ"ל.

* מבחינת כללי המשמעת ראה הגדרה מורחבת בתקנון המשמעת המתפרסם בהמשך מבוא זה.

5. רישום לתכנית לימודים נוספת

תלמיד תואר ראשון הלומד שני חוגים במסלול הדו-חוגי או חוג אחד במסלול המורחב רשאי ללמוד במקביל בחוג נוסף החל משנת הלימודים הראשונה באוניברסיטה, ובכפוף להסכמת ועדות ההוראה של כל היחידות הרלוונטיות. התלמיד יפנה בקשתו בכתב אל ועדות ההוראה, וימציא את אישורי ועדות ההוראה למדור תלמידים במרכז למירשם לפני תחילת שנת הלימודים.
תלמיד, כאמור, חייב לעבור את תהליכי הרישום והקבלה הרגילים לחוג הנוסף בו הוא מעוניין ללמוד, במועדים הרשמיים.
תלמיד הלומד באותה שנת לימוד לקראת שניים או יותר תארים/תעודות, יחוייב בצרוף של שכר הלימוד שהינו חייב בגין כל תואר בנפרד, אך לא יותר מ-150% שכר לימוד בשנה (ראה פרטים בחוברת "שכר לימוד").

6. נוכחות בשיעורים והשתתפות פעילה

א. תלמיד חייב להיות נוכח בכל השיעורים ובמיוחד באלה המחייבים השתתפות פעילה מצד התלמיד, כגון: תרגילים, מעבדות, סמינריונים וכיו"ב.

ב. רישום הנוכחות נעשה על פי הנהלים הפנימיים של כל יחידת לימוד. שיעור המחייב השתתפות פעילה של התלמיד והוא נעדר ממנו או לא השתתף בו באורח פעיל, רשאי המורה להודיע למזכירות כי יש למחוק את שמו מרשימת המשתתפים.

ג. שיחרור מהשתתפות בשיעור:
תלמיד המבקש שיחרור מהשתתפות באחד הקורסים על יסוד לימודים קודמים ובחינה באותו מקצוע במוסד אחר להשכלה גבוהה, שעליהם הביא הוכחות, רשאי להגיש בקשה באמצעות מזכירות היחידה הנוגעת בדבר. ההחלטה בדבר שיחרורו של תלמיד מהשתתפות ו/או מבחינה בקורס מסויים, היא בידי המורה האחראי לקורס ובמקרים מסויימים בידי ועדת ההוראה, בכפוף להחלטות ועדות אוניברסיטאיות בנושא הכרה בקורסים בכלל, ואקרדיטציה ללימודים במכללות בפרט. הודעה על שיחרור מקורס תימסר לתלמיד בכתב והדבר יידווח למחשב ויירשם ברשומת לימודיו. תלמיד שקיבל שיחרור מקורס/ים על יסוד מסמכים שהעידו על לימודים קודמים, לא יורשה לקבל בחזרה את המסמכים הללו, אף אם הפסיק את לימודיו.

ד. **האכילה** אסורה בחדרי ההרצאות (בזמן ההרצאות, הבחינות וכן בהפסקה).
העישון אסור בכל בנייני הקמפוס לרבות פרוזדורים ולמעט אזורים במזנונים, בספריות ובחדרי עיון שהוקצו על ידי רשויות האוניברסיטה לשם עישון.
אין להכניס מכשירי טלפון ניידים לחדרי ההרצאות ולספריות.

7. בחינות

בדרך כלל נערכות בחינות מעבר מחייבות בתום כל קורס - יהא זה בסוף סמסטר או בסוף שנת הלימודים. יורשו להשתתף בבחינות אלה רק תלמידים אשר עמדו בדרישות האקדמיות של הקורס ושילמו את שכר הלימוד בהתאם להתחייבותם ובכפוף לתקנות שכר הלימוד של האוניברסיטה.

מועדי הבחינות - מתפרסמים על-גבי לוחות המודעות, וכן בחלק של הפקולטה/ביה"ס בידיעון זה.

הוראות לנבחן:*

(1) על הנבחן להיבחן רק באותו חדר בו הינו רשום.
(2) על הנבחן להכנס לחדר הבחינה 10 דקות לפני מועד תחילתה והוא לא יורשה לצאת את החדר, אלא בכפוף לאמור בסעיף 10 להלן.
(3) בעת כניסתו לחדר, על הנבחן להציג למשגיח כרטיס נבחן ותעודה מזהה.

* מתוך "נוהל סדרי בחינות ודיווח ציונים ביחידות הלימוד של האוניברסיטה" (הוראה מס' 12.008).

(4) עם כניסתו לחדר יניח הנבחן חפציו בכניסה ויצטייד רק באותו חומר המותר לשימוש בבחינה, יתיישב במקום שנקבע לו ע"י המשגיח וימנע מדיבורים.
חל איסור להחזיק בהישג יד, בחדר הבחינה ובסמוך לו (חדר שירותים וכו') משך כל הבחינה, חומר הקשור לבחינה עצמה או לקורס בו נערכת הבחינה, אלא אם הותר הדבר בכתב על ידי המורה ורק בהתאם למותר.
(5) נבחן שנכנס לחדר הבחינה וקיבל את טופס הבחינה נחשב כאילו נבחן במועד זה.
נבחן כאמור לעיל, שהחליט לא לכתוב את הבחינה, ציונו בבחינה יהיה "0" והוא לא יהא רשאי לעזוב את חדר הבחינה, אלא כעבור חצי שעה ממועד תחילתה, וזאת לאחר שמילא את פרטיו האישיים ע"ג המחברת והחזיר את המחברת וטופס הבחינה.
(6) הנבחן יקרא את טופס הבחינה רק לאחר קבלת רשות לכך מהמשגיח.
(7) על שולחן הנבחן יימצאו רק טופס הבחינה, מחברת הבחינה וחומר המותר לשימוש בבחינה.
(8) (8.1) בקבלו מחברת בחינה ימלא הנבחן הפרטים המבוקשים ע"ג מחברת הבחינה.
(8.2) נבחן המקבל יותר ממחברת בחינה אחת יציין ע"ג כל מחברת את מספרה מתוך מספר המחברות הכללי שבידו, לדוגמא: "מחברת 1 מתוך 2, מחברת 2 מתוך 2" וכו'.
(8.3) יש לכתוב את התשובות בעט בכתב ברור ונקי על שני עמודיו של כל דף. העמוד הימני מוקדש לטיוטות, אלא אם ניתנו ע"י המורה הוראות אחרות. אין לתלוש דפים מן המחברת.
(8.4) הערות וטיוטות יש לרשום בעמוד הימני של דפי מחברת הבחינה. לא ישתמש נבחן בניירות אחרים או בטופס הבחינה לצורך רישום הערות או טיוטה.
(9) נבחן לא יכנס לחדר לאחר סגירת הדלתות אלא במקרים מיוחדים ובהיתר מיוחד של המורה או ממלא מקומו.
(10) נבחן לא יוכל לעזוב את חדר הבחינה, אלא לאחר קבלת היתר מהמשגיח*. אסור לו לשוחח עם אחרים או לעזוב את מקומו ללא קבלת רשות המשגיח.
המבקש לפנות בבקשה או בשאלה ירים ידו.
כל מחברות הבחינה שבידי הנבחן תהיינה בפיקוחו ובאחריותו במשך כל הבחינה.
עם יציאתו מהחדר, לאחר שקיבל היתר, חובה על הנבחן להפקיד את מחברותיו ואת טופס הבחינה בידי המשגיח.
(11) יש להישמע לכל הוראה הניתנת ע"י המשגיח בתוקף תפקידו.
(12) בתום הבחינה יחזיר הנבחן את מחברות הבחינה ביחד עם טופס הבחינה, ויקבל את כרטיס הנבחן שלו.
(13) נבחן שינהג בניגוד לכללים הנ"ל ולהוראות נוהל סדרי בחינות צפוי להפסקת בחינתו ע"י המורה ו/או להעמדה לדין משמעתי.

מועד/הסדר בחינות מיוחד לתלמידים בשירות מילואים

(1) **זכאות:**
למועד בחינות מיוחד זכאי אך ורק תלמיד אשר:
1) לא ניגש למועד א' או למועד ב' בשל שירות המילואים.
2) למד בתכנית לימודים או בקורסים, שבסופם יש מועד בחינות אחד בלבד ולא ניגש לבחינה במועדה בשל שירות מילואים.

* הנחיות בעניין אפשרויות יציאה מחדר הבחינה (הנחיות אלה אינן מתייחסות לתלמידים הפועלים לפי סעיף (5) לעיל):
(1) בבחינה הנמשכת למעלה משעתיים, אין אפשרות לצאת מחדר הבחינה ב-90 הדקות הראשונות וב-30 הדקות האחרונות של הבחינה.
(2) לפיכך, בבחינה הנמשכת שעתיים בפועל (או פחות מכך), אין אפשרות לצאת מחדר הבחינה.
(3) חרף האמור לעיל, תותר, כחריג, יציאה מחדר הבחינה, במקרים בהם אושר הדבר מראש, על־ידי האחראי על הבחינות, וזאת לאחר שהתלמיד הציג אישור רפואי מתאים.
(4) לא תותר יציאה מחדר הבחינה של יותר מנבחן אחד בעת ובעונה אחת.

(2) **שירות מילואים ביום הבחינה:**
תלמיד הנקרא לשירות מילואים פעיל ביום הבחינה במסגרת שירות של שלושה ימים או פחות, חייב להודיע על צאתו לשירות המילואים למזכירות החוג/פקולטה עם קבלת צו הקריאה. בתום שירותו, חייב התלמיד להמציא למזכירות החוג/הפקולטה אישור רשמי, מטעם שלטונות צה"ל, על תקופת שרותו.

(3) **שירות מילואים סמוך למועד הבחינה:**
תלמיד ששירת בשירות מילואים פעיל עד סמוך למועד הבחינה יהיה זכאי למועד מיוחד, אם נתקיים בו אחד משני התנאים הבאים:
1) היה בשירות מילואים פעיל תקופה רצופה של 7 ימים ויותר - אך לא יותר מ-19 יום - ותאריך הבחינה חל בתוך 7 ימים מעת שחרורו.
2) היה בשירות מילואים פעיל תקופה רצופה של 20 יום או יותר, ותאריך הבחינה חל בתוך 14 ימים מעת שיחרורו.

(4) תלמיד שנעדר מבחינת מעבר מועד א/ב בקורס סמסטריאלי הניתן יותר מפעם אחת בשנה יבחן במהלך הסמסטר העוקב. אם הקורס מהווה דרישת קדם, יורשה התלמיד להשתתף (לימוד ובחינה) בקורס המתקדם. השתתפות זו תוכר לו רק לאחר שיעמוד בבחינה בקורס שהיווה דרישת קדם.
תלמיד בסמסטר האחרון ללימודיו ואשר ההסדר הנ"ל מונע ממנו סיום לימודים בסמסטר זה יהיה זכאי למועד מיוחד.

(5) **סייגים:**
תקנות המועד/ההסדר המיוחד לא יחולו על תלמיד שלא ענה על הדרישות האקדמיות של יחידות הלימוד שלו ושלא היה זכאי לגשת לבחינות במועדן הרגיל.

(6) **אישור צה"ל על שירות מילואים פעיל:**
האוניברסיטה תכיר בשירות מילואים פעיל רק אם התלמיד יציג אחד מהאישורים שלהלן:
1) טופס 3021
2) טופס 3010
3) טופס 510 - אישור חד-יומי, בצרוף צו ההתייצבות לשרות המילואים.

8. ציונים

א. ציון מעבר
יש שציון המעבר נקבע על יסוד מרכיבים שונים כגון: מבחני ביניים, הגשת תרגילים, בחינה בסוף הקורס וכיו"ב. מרכיבי הציון הסופי של קורס מובאים לידיעת התלמידים ע"י המורה, בתחילת כל קורס.

ב. מפתח הציונים
מפתח הציונים באוניברסיטת תל-אביב הוא:

0 - 59	= נכשל	75 - 84	= טוב
60 - 64	= מספיק	85 - 94	= טוב מאוד
65 - 74	= כמעט טוב	95 - 100	= מעולה

ציון המעבר הנמוך ביותר הוא - 60.
כשלון יצויין ברשומת הלימודים כ"נכשל" ולא בציון מספרי. ציונים אחרים יצויינו בערכם המספרי.

ג. שיפור ציון חיובי
תלמיד המבקש לשפר ציון חיובי יוכל לעשות זאת במסגרת הנהלים והתקנות של הפקולטה / היחידה בה הוא לומד.
נבחן תלמיד יותר מפעם אחת בקורס - הציון האחרון הוא ציונו הסופי בקורס.

9. ציון גמר

לכל תלמיד באוניברסיטה נקבע ציון גמר לאחר שסיים את חוק לימודיו לקבלת תואר. הפקולטה/יחידת הלימוד תקבע את מרכיבי ציון הגמר ודרך שיקלולם. דרך השיקלול מובאת לידיעת התלמידים מבעוד מועד.
ציונים בקורסים שנלמדו במוסדות אחרים להשכלה גבוהה והיוו בסיס לפטור מקורסים באוניברסיטת ת"א, לא ישוקללו בציון הגמר.
לא ניתן לשפר ציון לאחר שקלול ציון הגמר וקבלת אישור זכאות לתואר.

10. מועד זכאות לתואר

מועד הזכאות לתואר הראשון או השני הוא היום בו השלים התלמיד את חובתו האחרונה לתואר (תאריך הבחינה האחרונה/הגשת עבודה/הגנה על תיזה לתואר שני).

11. אישורי לימודים

תנאים לקבלת האישור: -

א. עמידה בכל הדרישות האקדמיות.
ב. תשלום שכר-לימוד לפי תקנות שכר הלימוד באוניברסיטה.
ג. תשלום עבור האישור.

עבור כל אישור לימודים יש לשלם לפי נוהל קיים באוניברסיטה. רשימה מעודכנת של תעריפי האישורים מתפרסמת מדי סמסטר.

להלן פירוט האישורים:-

תרגום תעודה מעברית לאנגלית	-ניתן לקבל במזכירות האקדמית
העתק תעודה	-ניתן לקבל במזכירות האקדמית
רשומת לימודים* (עברית או אנגלית)	-ניתן לקבל במזכירות הפקולטה
אישור זכאות לתואר/תעודה	-ניתן לקבל במזכירות הפקולטה
אישור על סיום לימודים בחוג	-ניתן לקבל במזכירות הפקולטה
אישור על לימודים בשנה מסויימת	-ניתן לקבל במרכז למירשם
אישור לסטאז'	-ניתן לקבל בפקולטה
העתק כרטיס נבחן	-ניתן לקבל במרכז למרשם

אישורים מסויימים ניתן לקבל גם באמצעות תחנות "אונידע". פרטים על כך בעמ' י"ג.

12. הפסקה/חידוש לימודים

א. הפסקת לימודים

(1) תלמיד שהחליט להפסיק את לימודיו, חייב להודיע על-כך מיד **בכתב** למדור תלמידים במרכז למירשם. ההודעה תימסר ע"י התלמיד באחת משתי דרכים: **בדואר רשום** או **במסירה אישית** במדור תלמידים במרכז למרשם. כאסמכתא על כך שהתלמיד הודיע על הפסקת לימודיו, ישמש אך ורק אישור ממשרד הדואר, המעיד על משלוח ההודעה בדואר רשום, או אישור בכתב מהמרכז למרשם על קבלת ההודעה האישית על הפסקת הלימודים.

* רשומת הלימודים משקפת את מצבו הלימודי של התלמיד וכוללת: מעמדו האקדמי, הישגיו בלימודים (ציון אחרון בכל קורס) וכל הקורסים אליהם נרשם מתחילת לימודיו בחוג. לא ינתן אישור על קורס אחד או על חלק מהקורסים שלמד התלמיד.

חרף האמור לעיל, תלמיד שלא נרשם לקורסים (פרט למי שאינו חייב בשמיעת קורסים או שיש מניעה אקדמית להרשמתו לקורסים) עד ליום האחרון של הרישום המאוחר לקורסים באותו סמסטר, ייחשב כמי שהודיע על הפסקת לימודיו באותו מועד, אף אם לא מסר הודעה על כך! על הפסקות הלימודים יחולו הכללים המצויינים בחוברת "שכר לימוד והרשמה" הנשלחת אל כל תלמידי האוניברסיטה עם משלוח פנקס התשלומים.

(2) תלמיד שלימודיו הופסקו ע"י יחידת הלימוד/רשויות השפוט ימלא גם הוא טופס הפסקת לימודים וינהג בהתאם לאמור לעיל.

ב. חידוש לימודים

(1) תלמיד שלא נרשם לקורסים או הפסיק את לימודיו לפני שסיים שנת-לימודים שלמה ראשונה (או סמסטר אחד - ביחידה בה נהוגה שיטת לימוד סמסטריאלית), עדיין לא ניגש לבחינות מעבר וברצונו לחדש את לימודיו, יירשם כמועמד חדש בענף רישום וקבלה ויחולו עליו כל כללי המיון והקבלה המקובלים בעת הירשמו מחדש.

(2) תלמיד שסיים שנת-לימודים שלמה (או סמסטר - ביחידה בה נהוגה השיטה הסמסטריאלית) לפחות, עמד בהצלחה בבחינות המעבר והיה זכאי לעבור לשנה הבאה/הסמסטר הבא בשעת הפסקת לימודיו - יגיש למזכירות הפקולטה בקשה לחידוש למודים, לא יאוחר מחודש לפני תחילת הסמסטר בו מבקש הוא לחדש את לימודיו או במועד מוקדם יותר שייקבע ויפורסם ע"י הפקולטה/בית-הספר ובכפוף לתקנון הפקולטה. כן חייב התלמיד בתשלום דמי חידוש הלימודים.
תלמיד אשר אושר חידוש לימודיו לתואר הראשון לאחר הפסקת לימודים של חמש שנים או יותר חייב להיבחן בבחינת המיון באנגלית ולהוכיח בה רמת "מתקדמים" לפחות, לפני חזרתו ללימודים.

תלמיד כנ"ל נדרש להגיע לרמת "פטור" באנגלית בתום הסמסטר הראשון ללימודיו.

ג. התיישנות לימודים

התיישנות לימודים לתואר ראשון - ראה עמ' כ"ז.
בלימודי התואר השני נוהגים כללי התיישנות שונים בפקולטות השונות.

13. היחידה להוראת שפות

א. כללי

(1) היחידה מקיימת קורסים סמסטריאליים באנגלית וקורסים שנתיים בשפות הבאות: איטלקית, גרמנית, הולנדית, יידיש, יפנית, סינית, ספרדית, ערבית מדוברת, פורטוגזית, צרפתית, רוסית ושפת הסימנים הישראלית. מטרת הקורסים הינה שיפור הבנת טקסטים בשפות כדי להכשיר את הסטודנטים לקרוא את החומר הביבליוגרפי הנדרש בחוגים השונים. הקורסים נערכים במקביל ללוח הזמנים של שנת הלימודים.
מספר מצומצם של קורסים ניתן אף בעונת לימודי הקיץ.

(2) השתתפות בקורסים:
הקורסים ביחידה נחשבים כשיעור ותרגיל, **לכן הנוכחות בהם הינה חובה**, פרט למילואים או מחלה המוכחת ע"י אישור רפואי.

(3) התיישנות:
התיישנות לימודי שפה זרה (כולל אנגלית) תחול חמש שנים ממועד הפסקת לימודיו של התלמיד באוניברסיטה.

ב. לימודי אנגלית כשפה זרה:

תלמיד שנה א' לתואר הראשון באוניברסיטה החייב בלימודי אנגלית כשפה זרה (על-פי בחינת המיון - ראה סעיף ד' להלן) נדרש לסיים את לימודיו בקורסי אנגלית ולהגיע לציון "פטור", **לא יאוחר מתום הסמסטר השלישי ללימודיו באוניברסיטה**. היחידות רשאיות לקצר תקופה זאת ולהעמידה על שני סמסטרים בלבד.
כלל זה חל גם על תלמיד המחליף חוג/מסלול לימודים.

יוצאים מכלל זה: עולים חדשים מארצות שאינן דוברות אנגלית. עבור אלה מביניהם שלא הגיעו לרמת המינימום - ייפתח קורס באנגלית בסיסית במסגרת האוניברסיטה ושנת לימודיהם הראשונה תפוצל לשנתיים. יהיה עליהם להגיע לרמת "בינוני" עד תחילת השנה השניה ללימודיהם ולרמת "פטור" עד תחילת השנה השלישית. ועדת ההוראה הפקולטטית רשאית לאשר לתלמידים כנ"ל (הן לתלמידי התואר הראשון והן לתלמידי התואר השני) דחיה בהשגת רמת "פטור", על בסיס אישי, כל מקרה לגופו של עניין.

תלמיד, אשר ע"ס לימודיו הקודמים, התקבל לשנה ב' באוניברסיטה (כולל במסגרת הסכמי האקרדיטציה של לימודים במכללות) חייב להגיע לרמת "מתקדמים" **לפני** תחילת לימודיו באוניברסיטה, ולרמת "פטור" בתום הסמסטר הראשון ללימודיו.

תלמיד כנ"ל המתקבל לשנה ג' חייב להגיע לרמת "פטור" באנגלית **לפני** תחילת לימודיו באוניברסיטה.

תלמיד התואר השני, בעל תואר ראשון מאוניברסיטה בחו"ל, ממוסד אשר שפת ההוראה בו אינה אנגלית, חייב להגיע לרמת "פטור" באנגלית עד סוף השנה הראשונה ללימודיו.

כל הכללים הנ"ל הינם כללי מינימום והפקולטה רשאית לקבוע כללים מחמירים מאלה.

ג. פטורים מלימודי אנגלית כשפה זרה:

(1) בעלי ציון "פטור" בבחינת הכניסה הפסיכומטרית. ראה סעיף ד (3) בהמשך.

(2) בעלי תואר אקדמי מוכר, שלמדו אנגלית כשפה זרה באוניברסיטה בארץ או במוסד להשכלה גבוהה אשר לימודי האנגלית בו הוכרו ע"י ועדת האקרדיטציה של אוניברסיטת תל-אביב.

(3) תלמידים המוכיחים כי למדו שנתיים לפחות, ברמה תיכונית (כיתות י"א וי"ב) או ברמה על-תיכונית בארץ דוברת אנגלית ועמדו בהצלחה בבחינות באנגלית במוסד אשר שפת ההוראה בו היא אנגלית.

(4) תלמידים המוכיחים כי סיימו בהצלחה, באוניברסיטה או במוסד אחר להשכלה גבוהה בארץ, קורס המעניק "פטור" באנגלית, בציון 60 לפחות (לתלמידי מדעי-הרוח בציון 70 לפחות), בתנאי שהקורס הוכר ע"י היחידה להוראת שפות באוניברסיטת ת"א. תלמידים אלה חייבים להמציא למזכירות היחידה אישור מטעם היחידה לאנגלית כשפה זרה מהמוסד בו למדו, בו יצויינו: רמת הקורס, מועד הקורס והציון הסופי.

(5) **הערות:**

מועמדים אשר קבלו "פטור" ע"ס בחינה בלבד באוניברסיטה או במוסד אחר להשכלה גבוהה, אינם פטורים מלימודי אנגלית כשפה זרה באוניברסיטת ת"א.

הכרה בקורסים כאמור בסעיף (4) לעיל — בכפוף ל"נוהל התיישנות לתואר ראשון".

ד. מבחן המיון

(1) מבחן המיון מהווה חלק מבחינת הכניסה הפסיכומטרית.

מבחן המיון מסווג לחמש רמות: נכשל, בסיסי, בינוני, מתקדמים ופטור.

(2) תוצאות המבחן הפסיכומטרי באנגלית תתפרסמנה על לוח המודעות שליד היחידה להוראת שפות.

עם פרסום התוצאות, חייב המועמד לברר את רמתו על-מנת שלא לאחר את מועדי הרישום לקורסים.

מועמד שלא ניגש למבחן המיון לא יוכל להשתתף בקורסי היחידה.

(3) משך תקפות מבחן המיון באנגלית זהה למשך תקפות המבחן הפסיכומטרי (חמש שנים). מועמד או תלמיד, שנבחן יותר מפעם אחת, התוצאה הטובה יותר תקבע את רמתו באנגלית.

ה. קורסים בשפה האנגלית

היחידה להוראת שפות מקיימת מערכת של קורסים סמסטריאליים ברמות: טרום בסיסי, בסיסי, בינוני, מתקדמים וקורסי "אנגלית למדעי הרוח".
כמו כן מקיימת היחידה קורסים לתלמידי תואר שני במנהל עסקים וקורסים בכתיבה לתלמידי מחקר.

(1) **קורסים ברמות ב' ו-ג'** (אשר רמתם נמוכה מרמת "בסיסי") המיועדים לעולים חדשים.

(2) **קורסים ברמת "בסיסי":**
קורסים אלה יתקיימו במשך הקיץ, בימים א'-ה' בין השעות: 12.00-08.30 או 20.30-17.00.
אם תהיה דרישה לקורס במשך שנת הלימודים, ייפתח קורס ברמה זו, בימים א', ג', ה'.
הקורסים חייבים בתשלום (בנוסף לשכר הלימוד לאוניברסיטה).

(3) **קורסים ברמת "בינוני":**
קורסים אלה הינם סמסטריאליים, בהיקף של 4 שעות שבועיות. הלימודים בעונת לימודי הקיץ מתקיימים בימים א', ג', ה', בשעות 12.00-08.30 או 20.30-17.00 במחזור א' או ב'.
הקורסים חייבים בתשלום.
לתלמידי מדעי הרוח בלבד ניתנים קורסים סמסטריאליים ברמת "בינוני + מתקדמים" בהיקף של 8 שעות שבועיות (נא עיין בידיעון הפקולטה).

(4) **קורסים ברמת "מתקדמים":**
קורסים ברמת "מתקדמים" מתקיימים במשך שנת הלימודים - 4 שעות שבועיות ובהם נלמד חומר המותאם למקצועות הלימוד בפקולטה/יחידת הלימוד.
התלמיד חייב ללמוד בקורס המיועד לפקולטה או לחוג בו הוא לומד.
תלמיד המשלם שכר לימוד מלא אינו חייב בתשלום נוסף עבור קורס זה.
מספר מצומצם של קורסי "מתקדמים" המתקיימים בקיץ הינם בתשלום.
ציון עובר בקורס "מתקדמים" הינו 60. תלמידי הפקולטה למדעי הרוח חייבים להשיג ציון 70 לפחות.

(5) **קורסי "אנגלית למדעי הרוח"**
קורסים אלה מיועדים לתלמידי הפקולטה למדעי הרוח אשר הגיעו לרמת "פטור".
הקורסים מותאמים למקצועות הלימוד בחוגי הפקולטה למדעי הרוח.

(6) **קורסים לתלמידי תואר שני במנהל עסקים.**

(7) **קורסים בכתיבה מדעית לתלמידי מחקר (תואר שלישי):**
קורסים אלה מיועדים לרכישת מיומנות הכתיבה המדעית באנגלית. כמו כן, מיועדים קורסים אלה לתלמידים המבקשים להגיש את עבודת המחקר שלהם באנגלית (בכפוף לתקנות האוניברסיטה).
לקבלת מידע נוסף, נא לפנות לגב' אורה שרון, במזכירות היחידה.

מועדי הקורסים בעונת לימודי הקיץ תשנ"ה:

מחזור א': 2.7.95 — 4.8.95 — בוקר וערב.
מחזור ב': 13.8.95 — 15.9.95 — בוקר וערב.

ו. קורסים בשפות אחרות

הקורסים בשפות הבאות: איטלקית, גרמנית, הולנדית, יידיש, יפנית, סינית, ספרדית, ערבית מדוברת, פורטוגזית, צרפתית, רוסית ושפת הסימנים הישראלית, הינם קורסים שנתיים ומתקיימים בשתי רמות: רמת "מתחילים" - 4 שעות שבועיות במשך שני סמסטרים, רמת "מתקדמים" - 4 שעות שבועיות במשך שני סמסטרים.

(1) קורסים אלה הינם קורסי חובה/בחירה, בהתאם לדרישות תכנית הלימודים הנקבעת ע"י הפקולטה או החוג בו לומד התלמיד.

(2) בחינות המיון הנערכות מטעם היחידה לשפות תתקיימנה כחודש לפני תחילת שנת הלימודים (ביום ו' 1.9.95 בשעה 09.00). יש להירשם לבחינות אלו עד לתאריך 10.8.95 במשרד היחידה.

(3) הרישום לקורסים הנ"ל ייערך במקביל לימי הייעוץ. יש להמציא ממזכירות החוג טופס רישום בציון חוג ומסגרת. התלמידים מתבקשים לעקוב אחר המודעות על מנת לא לאחר את מועד הרישום.

ז. ערעורים

(1) תלמיד רשאי לערער על ציון עד שבועיים מיום פרסום הציון. ערעור שיוגש לאחר מועד זה לא יתקבל.

(2) ערעורים יש להגיש בכתב בלבד למזכירות היחידה. תשובה תינתן לתלמידים במזכירות היחידה כשבועיים מיום הגשת הערעור.
ערעור שלא יוגש בכתב לא יטופל.

ח. רישום לקורסים

(1) במשך שנת הלימודים נערך הרישום לקורסי אנגלית לקראת כל סמסטר בנפרד ולשפות האחרות - לקראת תחילת שנת הלימודים בלבד.
התלמידים מתבקשים לעקוב אחר המודעות בדבר מועדי הרישום.

(2) כל שינוי, ביטול או הרשמה מאוחרת יגררו קנס, אם הסיבה לשינוי/ביטול אינה מוצדקת.

(3) לתלמיד שלא יבטל הרשמתו בקורס ו/או לא ייבחן במועדים שייקבעו לכך, יירשם ציון "נכשל". **קורס שלא יבוטל, ייכנס לחישוב שכר הלימוד.**

(4) לקראת מחזורי הקיץ מתקיים רישום נפרד. מועדי ההרשמה מתפרסמים ע"ג לוחות המודעות ברחבי האוניברסיטה.

מזכירות היחידה:
משרדי היחידה להוראת שפות נמצאים בבניין שרת קומה ב', בחדר 206 טל': 6409681.
שעות הקבלה: ימים א'-ה' בין השעות 10.00-12.00, יום ג' בין השעות 13.00-15.00.

14. היחידה ללימודי העברית

א. מבחן המיון

חייבים בבחינת ידע בעברית מועמדים לתואר ראשון ולתואר שני, בעלי תעודת בגרות שאינה ישראלית, או בעלי תואר ראשון מחו"ל, לפי הפירוט כדלקמן:

1. מועמדים, שנבחנו בבחינת הכניסה הפסיכומטרית בשפה שאינה עברית.
2. מועמדים, הפטורים מבחינת הכניסה הפסיכומטרית (בעלי תואר ראשון מחו"ל, ומי שנבחן בבחינת S.A.T.).
3. מועמדים, שניגשו לבחינה במועדים קודמים ולא הגיעו לרמת "עבר" לפחות.

דרישה זו חלה על מועמדים לכל החוגים ויחידות הלימוד הקיימים באוניברסיטה (כולל חוגים שבהם שפת ההוראה אינה עברית).
מבחן זה (מבחן יע"ל) נערך ע"י המרכז הארצי לבחינות ולהערכה במסגרת המבחן הפסיכומטרי.
יש להוכיח בו רמת מיומנות לשונית הנדרשת בלימודים אקדמיים.
מבחן המיון מסווג את המועמדים לחמש רמות: נכשל, רמה א', רמה ב', רמה ג', פטור.
ככלל, מועמד שלא נבחן או שלא הגיע לרמה א' לפחות, לא יורשה להתחיל את לימודיו באוניברסיטה, אף אם עמד בתנאי הקבלה של החוג או יחידת הלימוד שבחר בה.
מועדי בחינות המיון והרישום אליהן מתפרסמים ב"חוברת מידע למועמדים". תוצאות הבחינות נשלחות למועמדים ע"י המרכז הארצי לבחינות ולהערכה.
מבחן המיון מיועד למועמדים בלבד.

ב. מועד אחרון להשגת ה"פטור" בעברית

עם תחילת לימודיהם על התלמידים להתחיל גם בלימודי השפה העברית (ראה סעיף ד' להלן) ועליהם להגיע לרמת "פטור" לא יאוחר מתום הסמסטר השלישי ללימודיהם באוניברסיטה.
כללים אלו חלים גם על תלמידים המחליפים חוג/מסלול לימודים.

ועדות ההוראה הפקולטטיות רשאיות לאשר, על בסיס אישי, דחיה בהשגת ה"פטור" לתלמידים עולים חדשים (הן לתלמידי התואר הראשון והן לתלמידי התואר השני) - כל מקרה לגופו של עניין.

ג. פטורים מן המבחן

פטורים מן המבחן וכן מלימודי עברית לעולים מועמדים שימציאו אישור על לימודיהם לפי הפירוט הבא:

1. מועמדים בעלי תעודת בגרות ישראלית;
2. מועמדים שנבחנו בבחינת הכניסה הפסיכומטרית בעברית;
3. בעלי תואר אקדמי מוכר מאוניברסיטה בישראל;
4. מי שקבלו "פטור" בעברית מאוניברסיטה אחרת בארץ;
5. בוגרי סמינר מוכר למורים בישראל;
6. בוגרי מוסדות אשר הוסמכו ע"י המועצה להשכלה גבוהה להעניק תואר שונה מן התארים המוענקים באוניברסיטאות בישראל.
7. בוגרי מכללת שזר לחינוך ויהדות בבואנוס איירס, ארגנטינה;
8. בוגרי שלוש שנות לימוד בבית-ספר לאחיות בישראל;
9. מי שעמדו בהצלחה בבחינה שמקיימת המועצה להנחלת הלשון("הבחינה הירושלמית");
10. מסיימי כתה י' שלמדו בישראל עשר שנים רצופות לפחות, בבתי-ספר ששפת ההוראה בהם עברית.

ד. קורסים

כדי להגיע לרמת "פטור" בעברית חייב תלמיד שסווג לרמה א' לעמוד בשלושה קורסים סמסטריאליים (רמה א', רמה ב' ורמה ג').
תלמיד שסווג לרמה ב' חייב בשני קורסים סמסטריאליים (רמה ב' ורמה ג').
תלמיד שסווג לרמה ג' חייב בקורס סמסטריאלי אחד (רמה ג').

רמה א' - 8 שעות בשבוע
רמה ב' - 6 שעות בשבוע
רמה ג' - 6 שעות בשבוע

מערכת השעות של שעורי העברית תפורסם על לוח המודעות של היחידה.
הרישום לקורסים ייערך כשבוע לפני פתיחת הלימודים בכל סמסטר.

ה. קורס קיץ מרוכז

היחידה ללימודי העברית עורכת קורס קיץ מרוכז של כ-180 שעות בחודשים אוגוסט-ספטמבר בכל הרמות. ההשתתפות בקורס זה כרוכה בתשלום מיוחד (גובה התשלום יפורסם בתחילת הקיץ).
יש לשלם את כל שכר הלימוד לא יאוחר משבוע לפני תחילת הקורס. לתלמידים הזכאים לתמיכה של משרד הקליטה, ייקבע הסדר תשלומים נפרד. הרישום לקורס הקיץ ייערך במשרד היחידה ללימודי העברית בחופשת הקיץ.
האוניברסיטה אינה מחייבת השתתפות בקורס זה. הקורס נועד למועמדים ולתלמידים שטרם הגיעו לרמת "פטור".

מזכירות היחידה:
משרד היחידה ללימודי עברית נמצא במעונות הסטודנטים, בניין ב', כניסה 4, טל. 6408947.
שעות הקבלה: ימים א'-ה' בשעות 13.00-08.30.

לימודי התואר הראשון

1. תנאי הקבלה ללימודי התואר הראשון:

א. תנאי קבלה כלליים.
ב. תנאי קבלה המיוחדים לכל יחידת לימוד.

א. תנאי קבלה כלליים:

(1) זכאות לתעודת בגרות (העונה על דרישות האוניברסיטה).*
(2) עמידה בבחינת הכניסה הפסיכומטרית ברמה הנדרשת ע"י האוניברסיטה (למעט בחוגים בהם מתקיימת קבלה אוטומטית על פי ציוני בגרות גבוהים).*
(3) ידיעת השפה האנגלית -
המועמדים לרוב יחידות הלימוד חייבים להגיע לרמת "בינוני" עד תחילת שנת לימודיהם הראשונה.
פרטים ראה בעמ' י"ט במבוא זה וכן ב"חוברת מידע למועמדים."
(4) ידיעת השפה העברית -
מועמד שאין בידו תעודת בגרות ישראלית אשר נבחן בבחינה הפסיכומטרית בשפה זרה, חייב להבחן במבחן המיון בעברית ולהוכיח רמת מיומנות לשונית הנדרשת ללימודים אקדמיים (רמה א' לפחות), לפני תחילת לימודיו באוניברסיטה.
פרטים ראה עמ' כ"ב במבוא זה.

ב. תנאי קבלה של יחידות הלימוד

ועדות הקבלה של יחידות הלימוד קובעות את תנאי הקבלה שלהן. החלטותיהן הן סופיות ואינן ניתנות לערעור, למעט מקרה של מועמד שבידיו נתונים אקדמיים חדשים, אשר לא הובאו לידיעת ועדת הקבלה, ואשר הוגשו במועד הנדרש להגשתם.

החלטות ועדות הקבלה כוחן יפה רק לגבי הסמסטר שהמועמד ביקש להתקבל אליו. מועמד שהתקבל ולא התחיל בלימודיו באותו סמסטר, או לא סיים סמסטר/שנת לימודים אחת לפחות, חייב להרשם ולעבור את הליך הקבלה שנית. ראה פרק "חידוש לימודים" במבוא זה.
פרטים על תנאי הקבלה - ראה ב"חוברת מידע למועמדים".

2. סוגי מעמד של תלמיד לקראת תואר ראשון**:

"...

3. תלמיד מן המנין

3.1 תלמיד שהינו בעל תעודת בגרות שנרשם ללימודים לקראת תואר ראשון, עמד בתנאי הקבלה הכלליים של האוניברסיטה והמיוחדים של יחידת הלימוד אליה ביקש להתקבל וקבלתו אושרה ע"י ועדת הקבלה.
3.2 תלמיד לקראת תואר ראשון אשר התקבל ללימודים במעמד זה לאחר לימודים קודמים במוסד מוכר להשכלה גבוהה או במוסד שעימו יש לאוניברסיטה הסכמי אקרדיטציה.
3.3 תלמיד כאמור בסעיפים 3.1 או 3.2 הממשיך לימודיו עפ"י כללי האוניברסיטה ויחידת הלימוד.
3.4 תלמיד שהועבר למעמד זה כאמור בסעיפים 5.5,4.4.

* ראה ב"חוברת מידע למועמדים".
** קטע מנוהל סוגי מעמד של תלמיד באוניברסיטת תל-אביב.

4. תלמיד שלא מן המניין

4.1 תלמיד שהתקבל ללימודים לקראת תואר ראשון אשר חסר לו ציון במקצוע אחד להשלמת תעודת בגרות וקבלתו במעמד זה אושרה ע"י ועדת קבלה.

4.2 תלמיד שלא מן המניין מתקבל ללימודים בתנאי שיהיה זכאי לתעודת בגרות תוך פרק זמן שנקבע ע"י ועדת הקבלה ואשר לא יעלה על שנת לימודים אחת.

4.3 תלמיד שלא מן המניין זכאי לקבלת אישור על הישגיו בלימודים (גליון ציונים) תוך ציון מעמדו.

4.4 תלמיד שלא מן המניין יאושר כתלמיד מן המניין ולימודיו יוכרו בתוקף למפרע (רטרואקטיבית) אם יעמוד בכל הדרישות האקדמיות של האוניברסיטה ושל יחידת הלימוד בה הוא לומד ויהיה זכאי לתעודת בגרות.

5. תלמיד על תנאי

5.1 תלמיד כמשמעותו בסעיפים 3.1, 3.2, אשר הוטל עליו להשלים תנאי או תנאים מאלה המפורטים להלן בסעיף זה:

5.1.1 להוכיח ידיעת השפה העברית

5.1.2 להוכיח ידיעת שפה זרה

5.1.3 להשלים מטלה מסויימת כפי שנקבע ע"י ועדת הקבלה/הוראה.

5.2 תלמיד על תנאי מתקבל ללימודים בתנאי שישלים את המטלה/ות שהוטלה/ו עליו תוך פרק הזמן שנקבע ע"י ועדת הקבלה/הוראה אשר לא יעלה על שנת לימודים אחת. במקרים מיוחדים, רשאית ועדת ההוראה של הפקולטה לאשר לתלמיד על תנאי המשך לימודים במעמד זה לשנת לימוד נוספת, אך בשום מקרה לא יותר לתלמיד ללמוד במעמד זה תקופה שתעלה על שתי שנות לימוד.

5.3 תלמיד על תנאי חייב בכל הדרישות האקדמיות של האוניברסיטה ושל יחידת הלימוד בה הוא לומד. בנוסף לכך הוא חייב במילוי התנאי שהותנה בעת קבלתו ללימודים וזאת תוך פרק הזמן שנקבע ע"י ועדת הקבלה/הוראה.

5.4 תלמיד על תנאי יהיה זכאי לקבל אישור על הישגיו בלימודים (גליון ציונים) תוך ציון מעמדו.

5.5 תלמיד על תנאי יאושר כתלמיד מן המניין ולימודיו יוכרו בתוקף למפרע (רטרואקטיבית) אם עמד בתנאי שהותנה בעת קבלתו ללימודים ובכל הדרישות האקדמיות של האוניברסיטה ושל יחידת הלימוד בה הוא לומד - תוך פרק הזמן שנקבע.

5.6 לא עמד התלמיד כנ"ל בתנאי האמור תוך פרק הזמן שנקבע - לא יורשה להמשיך בלימודיו ולא יהיה זכאי לתואר אקדמי.

6. מועמד לתלמיד

מועמד לתלמיד - מי שאינו עונה על דרישות הקבלה הכלליות של האוניברסיטה אשר נתקבל - במקרים חריגים בלבד וכאמור בסעיף 6.1 להלן - כמועמד לתלמיד.

6.1 מועמד לתלמיד יתקבל במעמד זה רק עפ"י החלטה מנומקת של ועדת הקבלה ביחידת הלימוד, שאושרה ע"י הרקטור או סגנו. בדרך כלל לא יתקבל מועמד לתלמיד אלא בגיל 30 ומעלה.

6.2 מועמד לתלמיד מתקבל לשנת לימודים אחת. הרקטור או סגנו יבדוק את הישגי המועמד בשנת הלימודים הראשונה ויהיה רשאי להאריך את לימודיו במעמד זה בשנת לימודים נוספת.

6.3 מועמד לתלמיד לא יהא במעמד זה תקופה העולה על שתי שנות לימוד.

6.4 מועמד לתלמיד חייב בשנת הלימודים הראשונה להשיג ממוצע של 80 או יותר בתכנית לימודים שתכלול לפחות 20 שעות שנתיות.

6.5 מועמד לתלמיד חייב בכל הדרישות האקדמיות של האוניברסיטה ושל יחידת הלימוד ורשאים הרקטור או סגנו וועדת הקבלה של הפקולטה להוסיף על דרישות אלה לימודים המיועדים להשלים את השכלתו הכללית.

6.6 מועמד לתלמיד זכאי לקבלת אישור על הישגיו בלימודים תוך ציון מעמדו.

6.7 מועמד לתלמיד לא יהיה זכאי לתואר אקדמי כל עוד הוא במעמד זה.
6.8 מועמד לתלמיד יאושר כתלמיד מן המניין ויוכרו לימודיו בתוקף למפרע אם נתמלא אחד התנאים הבאים:
6.8.1 עמד בדרישות המפורטות בסעיף 6.4 והרקטור או סגנו, לאחר קבלת חוות הדעת של ועדת ההוראה, החליט כי לימודיו והישגיו בלימודים מצדיקים אישורו כתלמיד מן המניין באוניברסיטה.
6.8.2 השלים את תעודת הבגרות ועמד בדרישות הקבלה של יחידת הלימוד.

7. תלמיד במעמד מיוחד

7.1 תלמיד שעפ"י החלטה מנומקת של ועדת הקבלה ביחידת הלימוד או הרקטור התקבל ללימודים למקצוע/ות מסויים/ים בתכנית הלימודים הרגילה לקראת התואר הראשון והוא אינו לומד לקראת תואר באוניברסיטת תל-אביב, אשר חל עליו לפחות אחד מהתנאים הבאים: -
7.1.1 הינו בעל תואר אקדמי.
7.1.2 לומד לשם קבלת זכויות (על לימודיו) במוסד אחר להשכלה גבוהה וקיבל ממוסד זה אישור ללמוד באוניברסיטת תל-אביב.
7.1.3 תלמיד שאושרו לימודיו במקצועות מסויימים מבלי שלימודים אלה מקנים תואר אקדמי.
7.2 תלמיד במעמד מיוחד זכאי להיבחן ולהגיש עבודות ותרגילים במקצועות בהם הורשה להשתתף.
7.3 תלמיד במעמד מיוחד לא יהא זכאי לתואר אקדמי. לימודיו במעמד זה לא יקנו לו זכויות מצטברות של לימודים לקראת תואר אקדמי, אלא אם כן יחליט הרקטור אחרת במקרים חריגים.
7.4 תלמיד במעמד מיוחד זכאי לקבלת אישור על לימודיו תוך ציון מעמדו.

"...

3. מתן זכויות אקדמיות (אקרדיטציה) ללימודים במכללות

מתן זכויות אקדמיות על קורסים שנלמדו במכללות, שיש עמן הסכמי אקרדיטציה, עד שנת תשנ"ה (כולל) כפוף להסדרים מוקדמים ומבוקרים על-ידי הוועדה האוניברסיטאית לאקרדיטציה. הסדרים אלה העניקו הכרה למכללות מסויימות שעמן היו הסדרי אקרדיטציה. לקורסים שנלמדו בתשנ"ו עשויה להינתן הכרה באופן פרטני בהתאם לנהלי הקבלה הכלליים הקיימים באוניברסיטה, ובהתאם לדרישותיה הספציפיות של כל יחידה.
על תלמיד מכללה המבקש להתקבל ללימודים באוניברסיטה לעמוד בתנאי הקבלה הרגילים של האוניברסיטה, כולל דרישות בשפה האנגלית (ראה עמ' י"ט).
תלמיד מכללה שנתקבל ללימודים באוניברסיטה יגיש לוועדת ההוראה המתאימה בקשה להכרה בקורסים ע"ס לימודיו במכללה. לימודיו, אם התקיימו עד תשנ"ה (כולל) יוכרו בתנאי שאושרו מראש ע"י ועדת האקרדיטציה של האוניברסיטה.
על לימודים במכללה בקורסים המזכים באקרדיטציה יחולו כללי התיישנות מקבילים לאלה החלים על הלימודים באוניברסיטה עצמה.
תלמיד הזכאי לאקרדיטציה בגין לימודיו במכללה יהיה חייב, בכל מקרה, ללמוד באוניברסיטת ת"א לפחות שליש מתכנית הלימודים המקובלת בחוגים אליהם נתקבל ולא פחות משנת לימודים מלאה אחת. ציוני התלמיד במכללה לא ייכללו בשיקלול ציון הגמר באוניברסיטה.
תלמיד המסיים לימודיו באוניברסיטה לאחר שקיבל פטור על־סמך לימודים קודמים, יהיה זכאי לקבל תעודת בוגר בהצטיינות או בהצטיינות יתרה, אם לימודיו באוניברסיטת תל־אביב מהווים היקף של לא פחות משני שלישים ממכסת הלימודים הרגילה לתואר. פרטים מלאים ראה בנספח ל"נוהל הענקת תארים בהצטיינות או בהצטיינות יתרה לתלמידים שסיימו לימודיהם לתואר ראשון ולתואר שני".

4. הכרה בלימודים קודמים

א. הכרה בלימודים ממוסד אקדמי אחר:

תלמיד אשר למד במוסד אקדמי מוכר לימודים לקראת התואר "בוגר אוניברסיטה", ומעונין להמשיך את לימודיו לתואר באוניברסיטת תל-אביב, יפנה לוועדת ההוראה של החוג/הפקולטה או מי שהוסמך על-ידה בבקשה, כי לימודיו אלו יוכרו כחלק מחובותיו לתואר.

תלמיד כאמור חייב לעבור את תהליכי הרישום והקבלה הרגילים לאוניברסיטה, במועדים הרשמיים.

בכל מקרה, על התלמיד ללמוד באוניברסיטת תל-אביב לפחות 1/3 מתכנית הלימודים ולא פחות משנת לימודים אחת (בכל אחד ממרכיבי מסלול לימודיו). פקולטה רשאית לקבוע כללים מחמירים מאלה.

יובהר כי תלמיד כנ"ל חייב ללמוד את לימודי השנה השלישית (כולל סמינריונים) באוניברסיטת תל-אביב.

ציונים המהווים בסיס לפטור מקורסים באוניברסיטת ת"א אינם נכללים בשקלול ציון הגמר.

תלמיד שסיים לימודיו באוניברסיטת תל-אביב לאחר שקיבל, על-סמך לימודים במוסד אחר, פטור מחלק ממקצועות הלימוד, יהיה זכאי לקבל את התואר בוגר בהצטיינות או בהצטיינות יתרה, אם למד באוניברסיטת תל-אביב מכסת שעות לימודים כמפורט בנספח ל"נוהל הענקת תארים בהצטיינות או בהצטיינות יתרה ...".

ב. התיישנות לימודים לתואר ראשון*:

1. מטרה

מטרת נוהל זה לקבוע את המועדים ואת התנאים שבהם יתיישנו לימודים לתואר ראשון שהופסקו לפני שהתלמיד היה זכאי לתואר.

2. הגדרות

בנוהל זה:

2.1 **"האוניברסיטה"** אוניברסיטת תל-אביב.

2.2 **"הרקטור"** רקטור האוניברסיטה.

2.3 **"אוניברסיטה אחרת"** מוסד להשכלה גבוהה (בארץ או בחו"ל) שהאוניברסיטה מכירה בלימודים בו - כולם או חלקם - לצרכי קבלת פטור מקורסים אצלה.

2.4 **"קורס"** כל אחד מהקורסים במסגרת תכנית הלימודים לתואר ראשון הניתנים באוניברסיטה או באוניברסיטה אחרת אם הם מקנים פטור מקורסים באוניברסיטת תל-אביב.

2.5 **"הפסקת לימודים"** הפסקה בלימודים לקראת תואר ראשון באוניברסיטה, ביזמת התלמיד או ביזמת האוניברסיטה, תהיה סיבת ההפסקה אשר תהיה.

2.6 **"תלמיד"** סטודנט באוניברסיטה שבלימודיו לתואר ראשון חלה הפסקת לימודים.

3. תכנית לימודים לאחר הפסקה

תלמיד המחדש את לימודיו יחויב במלוא תכנית הלימודים שתנהג בעת חידוש לימודיו למעט אותם קורסים שבהם עמד בהצלחה, שלימודיו בהם לא התיישנו בין לאור הוראות סעיף 4 שלהלן ובין מכוח החלטה עפ"י הסעיפים 5 או 6 שלהלן.

4. הפסקה שאין עמה התיישנות

הפסקת לימודים לתקופה של עד שנתיים קלנדריות לא תגרום להתיישנות הקורסים שבהם עמד התלמיד בהצלחה בתקופה שקדמה להפסקה כאמור.

5. הפסקה שאפשר ותהיה עמה התיישנות

5.1 בכל מקרה של הפסקת לימודים לתקופה העולה על שנתיים קלנדריות אך אינה עולה על חמש שנים כאלה, יידון נושא ההכרה בקורסים בהם עמד התלמיד בהצלחה לפני הפסקת הלימודים בוועדת הוראה יחידתית (במקום שישנה כזו) או בוועדת הוראה פקולטטית (במקום שאין בנמצא ועדה יחידתית).

* מתוך נוהל "התיישנות לימודים לתואר ראשון"

5.2 ועדת ההוראה תבדוק, בין היתר, את הציונים שהשיג התלמיד בקורסים האמורים בסעיף 5.1 ואת השינויים שחלו בתכני קורסים אלה, ותהיה רשאית לקבוע כי לא תחול התיישנות על הקורסים, כולם או חלקם, או כי חלה התיישנות על הקורסים הנ"ל והתלמיד חייב ללמוד מחדש את מלוא תכנית הלימודים.

6. הפסקה שיש עמה התיישנות

אם עלתה תקופת הפסקת לימודיו של תלמיד על חמש שנים קלנדריות, תחול — בכפיפות לאמור בסעיף 7 שלהלן - התיישנות מלאה על כל הקורסים שלמד התלמיד לפני הפסקת לימודיו.

7. חריגים להפסקה שיש עמה התיישנות

במקרים מיוחדים יהיה הרקטור או סגנו רשאי לקבוע כי קורסים שבהם עמד תלמיד בהצלחה קודם שהפסיק לימודיו, לתקופה העולה על חמש שנים, לא יתיישנו, אם יתקיימו **כל** התנאים שלהלן:

7.1 ועדת הוראה פקולטטית תגיש בכתב המלצה מנומקת על כך.

7.2 ציון התלמיד בכל אחד מקורסים אלה יהיה "טוב" לפחות.

7.3 בכל מקרה לא יעלה היקף ההכרה בקורסים מלפני הפסקת לימודיו על שני שלישים (2/3) מתכנית הלימודים שתנהג בעת חידוש הלימודים, והתלמיד יחייב, על כן, ללמוד לפחות שליש (1/3) מתכנית הלימודים שתנהג אותה עת.

8. כללי מינימום

הכללים המפורטים בנוהל זה הנם כללי מינימום כלל-אוניברסיטאיים וכל פקולטה רשאית לקבוע ללומדים בה כללים מחמירים מאלה.

תלמיד המחדש לימודים לאחר הפסקה העולה על חמש שנים חייב להבחן בבחינת מיון באנגלית ולהוכיח בה רמת "מתקדמים" לפחות לפני חזרתו ללימודים.

5. לימודים לאחר תואר (תכנית לימודים נוספת בלימודי התואר הראשון)

א. בתכנית דו־חוגית:

1. בעלי תואר "בוגר אוניברסיטה" (וכן בעלי תואר "בוגר במוסיקה" מאוניברסיטת ת"א או בעלי תואר אקדמי ראשון ממוסד מוכר ע"י המועצה להשכלה גבוהה), או "מוסמך אוניברסיטה" אשר מעוניינים ללמוד חוג לימודים נוסף מתוך תכנית דו-חוגית לקראת התואר הראשון, יוכלו לעשות זאת בכפוף לאישור ועדת הקבלה היחידתית, לאחר שעברו תהליכי רישום וקבלה רגילים. על תלמידים אלה להשתתף במלוא מכסת שעות הלימוד, כמתחייב מתכנית הלימודים של החוג.
2. בעלי תואר "בוגר אוניברסיטה" אשר מעוניינים ללמוד חוג לימודים נוסף מתוך תכנית דו־חוגית לקראת התואר הראשון, בתחום דיסציפלינרי קרוב לתחום הלימודים הקודם, ידרשו להשתתף בשני שלישים ממכסת שעות הלימוד כמתחייב מתכנית הלימודים של החוג.

עם סיום הלימודים מוענקת תעודה מיוחדת. תעודה זו מקנה את הזכות להמשיך בלימודי התואר השני באותו תחום (בכפוף לתנאי קבלה).

ב. בתכנית חד־חוגית:

1. בעלי תואר "בוגר אוניברסיטה", המבקשים ללמוד חוג נוסף בתכנית חד־חוגית לקראת התואר הראשון, יוכלו לעשות זאת בכפוף לאישור ועדת הקבלה היחידתית, לאחר שעברו תהליכי רישום וקבלה רגילים.
2. בעלי תואר "בוגר אוניברסיטה", הלומדים לתואר בוגר בתכנית חד־חוגית בתחום לימודים קרוב — ועדת ההוראה היחידתית רשאית לאשר "פטור" מקורסים חופפים בהיקף של עד מחצית מתכנית הלימודים הנדרשת באותו חוג.

עם סיום הלימודים מוענקת תעודה מיוחדת המקנה את הזכות להמשיך בלימודי התואר השני באותו תחום (בכפוף לתנאי הקבלה).

6. חובות כלל-אוניברסיטאיות ותנאי מעבר

א. חובות כלל-אוניברסיטאיות:
ספורט חובה - כל תלמיד חייב להשתתף בקורסים בחינוך גופני בשנת לימודיו הראשונה לקראת התואר הראשון באוניברסיטה (ראה עמ' מ').
"פטור" באנגלית - ראה פרק "היחידה להוראת שפות" (עמ' י"ט).
"פטור" בעברית - לבעלי בגרות מחו"ל (ראה פרק "היחידה ללימודי העברית" עמ' כ"ב).
סידור שכר-לימוד וסדרי הרשמה - עיקרי תקנות שכר הלימוד וסדרי ההרשמה מתפרסמים בחוברת "שכר לימוד", הנשלחת לכל תלמיד יחד עם הודעת התשלום. הודעות התשלום לתלמידים חדשים ולמחדשי לימודים נשלחות בהתאם לתאריך ההתקבלות או ביצוע חידוש הלימודים. תלמיד שלא קיבל הודעות לתשלום יפנה למשרד לשכר לימוד. אין בקבלת הודעת התשלום משום אישור האוניברסיטה בדבר זכאותו של התלמיד להמשיך בלימודיו אם המשך הלימודים מותנה בתנאי המעבר של הפקולטה או השלמת חובות אקדמיות ואחרות המוטלות על התלמיד.
אי-קבלת הודעה/התראה מהאוניברסיטה בדבר אי-מילוי דרישות הלימוד והבחינה בנושאים אלו, אינה פוטרת את התלמיד ממילוי חובותיו כמפורט לעיל.

ב. תנאי המעבר המיוחדים לכל תכנית לימודים מפורטים בהמשך ידיעון זה, בפרק הדן בתכנית הלימודים של הפקולטה/ביה"ס.

7. נוהל הגשת עבודות לתואר ראשון (עקרונות שאושרו ע"י סנאט האוניברסיטה):

1. כללי

1.1 "עבודה" מוגדרת כעבודת בית, בחינת בית, עבודת גמר בקורס, עבודה סמינריונית או דו"ח מעבדה/ניסוי. כל עבודת בית (להלן "העבודה") המוגש/ת על-ידי תלמיד, חייב/ת להיות פרי עבודתו העצמית של אותו התלמיד/קבוצת התלמידים (בהתאם להוראות המורה) בכל שלב משלבי הכנתה: חיפוש מידע ביבליוגרפי, שימוש במאגרי מידע, איסוף נתונים וחומר (כולל תרגומים), ארגון החומר, כתיבת העבודה ועריכתה.

1.2 הנתונים/תוצאות הביניים/נתוני העזר ששימשו בסיס לעבודה, ואשר הוכנו על-ידי התלמיד בתיאום עם המנחה, יישמרו בידי התלמיד ויוגשו במידת הצורך לבדיקה בהתאם לכללי הוועדה למחקרים בבני-אדם. כל שאלון שהוכן לצורך ביצוע העבודה חייב לקבל אישור בכתב מאת המורה.

1.3 לא תוגש אותה עבודה לשני קורסים באוניברסיטה.

1.4 על התלמיד להשאיר בידיו עותק/צילום של העבודה.

2. מועד ההגשה

מועד הגשת עבודה הוא היום שנקבע לכך על-ידי המורה או על-ידי היחידה הנוגעת בדבר. בכל מקרה, המועד האחרון להגשת העבודה לא יהיה מאוחר מסוף הסמסטר העוקב (כולל קיץ) לזה בו נלמד הקורס.
חריגה מכלל זה תיתכן רק באישור ועדת ההוראה ובמקרה זה יחוייב התלמיד, גם אם סיים את כל חובות השמיעה, בתשלום שכר לימוד נוסף, על-פי כללי תשלום שכר הלימוד באוניברסיטה.

3. הגשת העבודה

העבודות יוגשו אישית לידי המורה או באמצעות מזכירות החוג או מזכירות התלמידים, בהתאם להנחיות שיימסרו על-ידי היחידה.
העבודות יוגשו בכתב-יד קריא או מודפסות - על-פי הכללים הנקבעים באותה הפקולטה (עבודה סמינריונית תוגש מודפסת). עבודה שעל פי שיקול דעת המורה הוגשה בכתב-יד שאינו קריא, תוחזר לתלמיד, והוא יגיש אותה שנית בכתב-יד קריא, או לחילופין מודפסת, בתאום עם המורה, במועד שייקבע על ידו ולא יאוחר מתום חודש ימים מהיום שהוחזרה העבודה. הנחייה זו חלה גם במקרה של תיקון עבודה סמינריונית.

4. **בדיקת עבודה ומתן ציונים**
מורה ימסור למזכירות ציון על עבודת גמר בקורס או בחינת בית תוך שלושה שבועות מהמועד שנקבע להגשתה או - במקרים חריגים ובאישור ראש החוג - תוך שישה שבועות ממועד זה.
מורה ימסור למזכירות ציון על עבודה סמינריונית לא יאוחר מסוף הסמסטר העוקב (כולל קיץ) להגשתה.
פקולטה רשאית לקבוע משך זמן קצר יותר לבדיקת העבודה.
5. **החזרת עבודות גמר בקורס ועבודות סמינריוניות**
עבודות כנ"ל יוחזרו לתלמידים ישירות על-ידי המורה, או יימסרו למזכירות החוג - בהתאם להנחיות שיימסרו על-ידי היחידה. המזכירות תדאג לשמירת העבודות עד סוף הסמסטר העוקב למועד פרסום הציון. העבודות לא יישמרו במזכירות למעלה מסמסטר אחד.
6. הכללים המפורטים בנוהל זה הינם כללי מינימום, וכל פקולטה רשאית לקבוע ללומדים בה כללים מחמירים מהם.

8. תלמידים מצטיינים בלימודים לקראת תואר "בוגר אוניברסיטה"

מדי שנה, לקראת סוף הסמסטר הראשון, בוחר הרקטור את התלמידים המצטיינים בשנת הלימודים החולפת. הרקטור מעניק לתלמידים אלו תעודות הצטיינות בטקס מיוחד.

9. הענקת תארים ותעודות

תעודות מוענקות אחת לשנה בטקסים פקולטטיים מיוחדים. עד למועד הטקס ניתן לקבל אישורי זכאות לתואר במזכירות הפקולטה.

הענקת תואר ראשון בהצטיינות או בהצטיינות יתרה
ציון הצטיינות/הצטיינות יתרה בתעודת "בוגר אוניברסיטה" איננו אוטומטי, אלא טעון אישור הרשויות האקדמיות של האוניברסיטה.
תנאי מינימלי לבדיקת זכאותו של תלמיד לקבל תעודת בוגר בהצטיינות הוא ציון סופי לתואר - 85 ומעלה, ובהצטיינות יתרה - 95 ומעלה, בתכנית לימודים שהיקפה עומד בדרישות האוניברסיטה.
כללים אלה הינם כללי מינימום וכל יחידה אקדמית רשאית לקבוע כללים מחמירים מאלה.
תלמידים המסיימים לימודיהם במסלול דו-חוגי, תצויין הצטיינות/הצטיינות יתרה בתעודתם רק אם הצטיינו בכל אחד משני החוגים.
תלמידים המסיימים חוג ראשי וחוג משני, או חוג מורחב וחטיבות, תצויין ההצטיינות בתעודותיהם אם הממוצע המשוקלל של הציונים הסופיים בחוג הראשי ובחוג המשני, או בחוג המורחב ובחטיבה/ות, יעמוד בקריטריוני ההצטיינות.
פרטים מלאים (כולל בדבר הענקת תואר בהצטיינות לתלמיד המסיים תכנית לימודים חלקית או חוג אחד בלבד באוניברסיטה) - ראה ב"נוהל הענקת תארים בהצטיינות או בהצטיינות יתרה לתלמידים שסיימו לימודיהם לתואר בוגר ולתואר מוסמך" (הוראה מס' 12-011 בהוראות האוניברסיטה).

לימודי התואר השני

1. רישום מועמדים ללימודי התואר השני

רשאים להירשם ללימודים לקראת התואר השני מועמדים בעלי תואר "בוגר אוניברסיטה" או בעלי תואר זהה לזה המוענק באוניברסיטה, בציון גמר "טוב" (75) לפחות.
כל פקולטה/יחידת לימוד מוסמכת לקבוע תנאי קבלה מיוחדים נוספים.
במקרים חריגים, יוכלו להירשם מועמדים אשר ציון הגמר שלהם נמוך מ"טוב" אך לא נמוך מ-70. אם יתקבלו, יהיה מעמדם "על תנאי" ויהיה עליהם להשלים חובות שיוטלו עליהם ע"י ועדת הקבלה היחידתית תוך פרק זמן שייקבע על-ידה, ואשר לא יעלה על שנת לימודים אחת.
בעל תואר אקדמי ראשון השונה במהותו מהתואר "בוגר אוניברסיטה" המוענק ע"י אוניברסיטת תל-אביב, אשר סיים לימודיו לתואר ראשון בציון ממוצע של "טוב" (80) לפחות - או כל ציון גבוה יותר שייקבע ע"י ועדת הקבלה של יחידת הלימוד במסגרתה מבקש המועמד ללמוד לתואר שני - יכול להגיש מועמדות. אם יתקבל, ילמד ב"מעמד מיוחד" או במעמד "על תנאי" בתכנית לימודי השלמה בהיקף של 30 שעות סמסטריאליות לפחות. קבלתם של תלמידים כנ"ל ללימודי התואר השני, במעמד של תלמידים "מן המניין" תיעשה בהסתמך על הישגיהם בתכנית ההשלמות, (ציון ממוצע של 75 לפחות או כל ציון גבוה יותר וכן דרישות נוספות, כפי שייקבע ע"י ועדת הקבלה היחידתית), אותה יש לסיים בשנה (במקרים מיוחדים עד שנתיים).
בעלי תואר B.Ed. או B.Sc.T.E. כנ"ל המבקשים להתקבל ללימודי התואר השני בבית הספר לחינוך, ייתקבלו במעמד "על תנאי" לתכנית השלמה בהיקף 10 שעות סמסטריאליות לפחות מלימודי התואר הראשון. העברתם למעמד של תלמידים "מן המניין" תיעשה בהסתמך על הישגיהם בתכנית ההשלמות (ציון ממוצע 80 לפחות — או כל ציון גבוה יותר וכן דרישות נוספות כפי שייקבעו על ידי ועדת הקבלה היחידתית).
פרטים נוספים מתפרסמים ב"חוברת מידע למועמדים".

2. סוגי מעמד של תלמיד לקראת תואר שני*

"... 8. תלמיד מן המניין

8.1 תלמיד שהינו בעל תואר "בוגר אוניברסיטה" בציון "טוב" לפחות, שנרשם ללימודים לקראת תואר שני, עמד בתנאי הקבלה הכלליים של האוניברסיטה והמיוחדים של יחידת הלימוד אליה ביקש להתקבל ובקשתו אושרה ע"י ועדת הקבלה של יחידת הלימוד.

8.2 תלמיד כאמור בסעיף 8.1 הממשיך לימודיו על פי כללי האוניברסיטה ויחידת הלימוד.

8.3 תלמיד שהועבר למעמד זה כאמור בסעיפים 9.4, 10.4.

9. תלמיד שלא מן המניין

9.1 תלמיד שהתקבל ללימודים לקראת תואר שני אשר לא השלים את הדרישות לתואר בוגר אוניברסיטה. קבלתו של תלמיד כנ"ל הינה במקרים חריגים בלבד.

9.2 תלמיד שלא מן המניין מתקבל ללימודים בתנאי שיהיה זכאי לתואר "בוגר אוניברסיטה" בציון "טוב" לפחות, תוך פרק הזמן שנקבע ע"י ועדת הקבלה ואשר לא יעלה על שנת לימודים אחת.

9.3 תלמיד שלא מן המניין זכאי לקבלת אישור על הישגיו בלימודים (גליון ציונים) תוך ציון מעמדו.

9.4 תלמיד שלא מן המניין יאושר כתלמיד מן המניין ולימודיו יוכרו בתוקף למפרע (רטרואקטיבית) אם עמד בתנאי שהותנה בעת קבלתו ללימודים תוך פרק הזמן שנקבע.

* קטע מנוהל סוגי מעמד של תלמיד באוניברסיטת תל-אביב.

10. תלמיד על תנאי

10.1 במקרים מיוחדים מתקבל כתלמיד על תנאי ללימודי התואר "מוסמך" בעל תואר "בוגר אוניברסיטה" אשר:

10.1.1 ציונו הסופי בלימודי התואר "בוגר" הינו נמוך מ"טוב".

10.1.2 הוטל עליו, בהתאם לכללי האוניברסיטה ו/או יחידת הלימוד, להשלים מטלות מסויימות כגון: השגת ממוצע ציונים מסויים בלימודי השנה הראשונה, הוכחת ידיעת שפה (עברית או אחרת).

10.2 תלמיד על תנאי מתקבל ללימודים בתנאי שישלים את המטלה/המטלות שהוטלו עליו תוך פרק הזמן שיקבע ע"י ועדת הקבלה/ההוראה ואשר לא יעלה על שנת לימוד אחת.

10.3 תלמיד על תנאי יהיה זכאי לקבל אישור על הישגיו בלימודים (גליון ציונים) תוך ציון מעמדו.

10.4 תלמיד על תנאי יאושר כתלמיד מן המניין ולימודיו יוכרו בתוקף למפרע (רטרואקטיבית) אם עמד בתנאי שהותנה בעת קבלתו ללימודים ובדרישות האקדמיות של יחידת הלימוד בה הוא לומד.

10.5 לא עמד תלמיד כנ"ל בתנאי שהוטל עליו תוך פרק הזמן שנקבע - לא יורשה להמשיך לימודיו.

11. תלמיד במעמד מיוחד

11.1 תלמיד שעל פי החלטה מנומקת של ועדת הקבלה ביחידת הלימוד או הרקטור התקבל ללימודים במקצוע/ות מסויים/ים מתכנית הלימודים הרגילה לקראת התואר "בוגר" או "מוסמך" ואשר איננו לומד לקראת תואר באוניברסיטת תל-אביב אשר חל עליו לפחות אחד התנאים הבאים:

11.1.1 הינו בעל תואר אקדמי.

11.1.2 הינו בוגר מכללה שהוכרה כמוסד להשכלה גבוהה.

11.1.3 לומד לשם קבלת זכויות (על לימודיו) במוסד אחר להשכלה גבוהה וקיבל ממוסד זה אישור ללמוד באוניברסיטת תל-אביב.

11.1.4 תלמיד שאושרו לימודיו במקצועות מסוימים מבלי שלימודים אלה מקנים תואר אקדמי או תעודה.

11.2 תלמיד במעמד מיוחד זכאי להיבחן ולהגיש עבודות ותרגילים במקצועות בהם הורשה להשתתף.

11.3 תלמיד במעמד מיוחד לא יהא זכאי לתואר אקדמי ולימודיו במעמד זה לא יקנו לו זכויות מצטברות של לימודים לקראת תואר אקדמי, אלא אם החליט הרקטור אחרת, במקרים מיוחדים.

11.4 תלמיד במעמד מיוחד זכאי לקבלת אישור על לימודיו תוך ציון מעמדו..."

3. דרישות בשפה האנגלית ובשפה העברית

תלמידי התואר השני, שאינם בעלי "פטור" באנגלית מלימודי התואר הראשון (ראה עמ' י"ט), יחוייבו להגיע לרמת "פטור" באנגלית עד סוף שנת לימודיהם הראשונה. פקולטות רשאיות לקבוע משך זמן קצר יותר להשגת ה"פטור" באנגלית.

דרישות בשפה העברית - ראה עמ' כ"ב במבוא זה.

ועדות ההוראה היחידתיות רשאיות לאשר, על בסיס אישי, דחיה בהשגת ה"פטור" בעברית ובאנגלית לתלמידים עולים חדשים - כל מקרה לגופו של עניין.

4. מכסת לימודי התואר השני

מכסת הלימודים לתואר השני (לרבות סמינריונים) תהיה 360 שעות מצטברות או 14 שעות אקדמיות שנתיות לפחות.

מכסת הלימודים לתלמיד אשר אושר לו פטור מקורסים ע"ס לימודים קודמים לתואר שני באוניברסיטה מוכרת אחרת תהיה:

א. במסלול עם עבודת גמר - לפחות מחצית ממכסת שעות הלימוד לתואר המבוקש וכן עבודת גמר.

ב. במסלול ללא עבודת גמר - לפחות שני שלישים ממכסת שעות הלימוד לתואר המבוקש וכן מטלות נוספות כגון פרוייקט, בחינת גמר וכו'.

5. משך זמן מקסימלי לסיום לימודים לקראת תואר "מוסמך"

על התלמיד לסיים את כל חובותיו לקראת התואר השני תוך חמש שנים לכל היותר מתחילת לימודיו (כולל הפסקות לימודים).
פקולטה רשאית לקבוע משך זמן מקסימלי קצר יותר לסיום לימודים לקראת התואר השני.
במקרים יוצאי דופן, רשאית ועדת ההוראה הפקולטטית או ועדת תואר שני פקולטטית לאשר חריגה מכלל זה.

6. עבודת גמר

עבודת הגמר תוגש בשפה העברית. במקרים מיוחדים, של מגבלות שפה או בהם המקצוע מחייב, רשאית ועדת ההוראה הפקולטטית לתואר שני, בהמלצת המנחה, לאשר כתיבת העבודה בשפה אחרת. במקרה זה ייכתב תקציר בשפה העברית.
אין האוניברסיטה מתירה הכנת עבודות גמר חסויות.
העבודה תוגש במספר עותקים, אשר ייקבע ע"י ועדת תואר שני פקולטטית.

7. מסלול לימודים לתואר שני ללא עבודת גמר

במספר חוגים קיים מסלול לימודים לתואר שני ללא עבודת גמר.
פרטים מדוייקים - ראה בידיעוני הפקולטות.
תלמידים אשר סיימו לימודיהם לתואר שני במסלול זה, רשאים, בשלב מאוחר יותר, להגיש עבודת גמר. תלמידים אלה לא יקבלו תעודת מוסמך נוספת וציון עבודת הגמר לא ישוקלל עם הציונים בלימודי במוסמך.

8. שיקלול הציונים - ציון סופי לתואר השני

כל פקולטה מוסמכת לקבוע את אופן שיקלול הציון הסופי לתואר "מוסמך". מרכיבי הציון הם: ציון עבודת הגמר (במסלול בו נדרשת עבודת גמר), ציון בחינת הגמר וכן ציוני התלמיד בקורסים, בעבודות הסמינריוניות וכיו"ב. לא ניתן לשפר ציון לאחר שקלול ציון הגמר וקבלת אישור הזכאות לתואר.

9. הענקת תואר שני בהצטיינות או בהצטיינות יתרה

ציון ההצטיינות/הצטיינות יתרה בתעודת "מוסמך אוניברסיטה" איננו אוטומטי, אלא טעון אישור הרשויות האקדמיות של האוניברסיטה.
תנאי מינימלי לבדיקת זכאותו של תלמיד לקבל תעודת מוסמך בהצטיינות הוא ציון סופי לתואר - 90 ומעלה, ובהצטיינות יתרה - 95 ומעלה, בתכנית לימודים שהיקפה עומד בדרישות האוניברסיטה.
כללים אלה הם בבחינת כללי־מינימום. כל יחידה אקדמית רשאית לקבוע כללים מחמירים מאלה.

פרטים מלאים - ראה ב"נוהל הענקת תארים בהצטיינות או בהצטיינות יתרה לתלמידים שסיימו לימודיהם לתואר בוגר ולתואר מוסמך" (הוראה מס' 12-011 בהוראת האוניברסיטה).

10. לימודים לקראת התואר מוסמך בשתי מגמות התמחות באותו חוג

בעל תואר מוסמך אשר סיים לימודיו במגמת התמחות אחת ומעוניין ללמוד לימודי תואר שני במגמת התמחות נוספת באותו חוג, יוכל לעשות כן כפוף לאישור ועדת ההוראה היחידתית. עם השלמת לימודיו במגמה הנוספת (כולל הגשת עבודת גמר - אם הוא לומד במסלול לימודי תואר שני עם עבודת גמר) תוענק לתלמיד תעודה של לימודים לאחר תואר.

לימודים לקראת התארים "דוקטור לפילוסופיה" ו"דוקטור למשפטים"

הערה: האמור להלן כולל קטעים מתוך הוראות האוניברסיטה - "תקנון תלמידי מחקר" - המובאים לצורך מתן מידע כללי ולא מחייב. על התלמיד לעיין בנוסח השלם של "תקנון תלמידי מחקר" ובתקנון היחידתי, אותם ניתן לקבל במזכירות תלמידי מחקר היחידתית.
התקנון היחידתי יכול שיקבע תנאי קבלה, דרישות וחובות מיוחדים נוספים ו/או מחמירים מאלה שנקבעו בתקנון האוניברסיטאי.

"...

1. בתקנון זה:

1.1	"האוניברסיטה"	אוניברסיטת תל-אביב.
1.2	"דוקטור לפילוסופיה"	לרבות התואר דוקטור למשפטים, אלא אם כן נאמרבמפורש אחרת.
1.3	"תלמיד שלב א'"	מי שהתקבל ללימודי תואר "דוקטור לפילוסופיה" ותכנית המחקר שלו טרם אושרה.
1.4	"תלמיד שלב ב'"	מי שתכנית המחקר שלו לתואר "דוקטור לפילוסופיה" אושרה.
1.5	"ועדה יחידתית"	ועדה יחידתית לתלמידי מחקר.

2. התארים "דוקטור לפילוסופיה" (Ph.D.) ו"דוקטור למשפטים" (J.S.D.) הם התארים הגבוהים ביותר הניתנים מטעם אוניברסיטת תל-אביב, והם מוענקים מטעם האוניברסיטה ולא מטעם יחידת לימוד כלשהי בתוכה.

3. לשם קבלת התואר על התלמיד: -
3.1 לעמוד בהצלחה בתכנית הלימודים שנקבעה לו.
3.2 לבצע מחקר עצמאי ומקורי שיש בו משום תרומה ייחודית לקידום הידע וההבנה בתחום הנחקר. ולהגישו כ"עבודת דוקטור".
3.3 להוכיח שליטה בחומר הרקע ובספרות המקצועית בתחום הנחקר.

-

תנאי קבלה ללימודים

36. מועמדים יתקבלו ללימודי התואר "דוקטור לפילוסופיה" בשני מסלולים: המסלול הרגיל והמסלול הישיר.

-

המסלול הרגיל

38. רשאי לפנות לוועדה היחידתית בבקשה להתקבל כמועמד למסלול זה:-
38.1 מי שקיבל את התואר "מוסמך אוניברסיטה" או "דוקטור לרפואה" (M.D.) בציון משוקלל של "טוב" (80) לפחות, והכין עבודת גמר שציונה הוא 85 לפחות.
38.2 במקרים של הישגים לימודיים או מחקריים מיוחדים, תוכל הוועדה היחידתית לאשר חריגה מן הציונים המינימליים הנקובים בסעיף 38.1. זאת, באישור הוועדה האוניברסיטאית.

39. בעל תואר מוסמך באוניברסיטה, או באוניברסיטה מוכרת אחרת בארץ או בחו"ל, שקיבל את התואר בציון משוקלל של "טוב" (80) לפחות, אך ללא עבודת גמר, יוכל להיות לתלמיד שלב א' רק לאחר שימלא את המטלות שיוטלו עליו על ידי הוועדה היחידתית. המטלות יכללו, בכל מקרה, עבודת מחקר השקולה מבחינת היקפה ורמתה לעבודת גמר.

40. תלמיד שלב א' יהיה חייב, תוך שנה אחת ובמקרים מיוחדים תוך שנתיים:
40.1 לעמוד בלימודים והשתלמויות כפי שיוטלו עליו על ידי הוועדה היחידתית.
40.2 לקבל הסכמת חבר סגל, הרשאי להנחות תלמיד מחקר, לשמש כמנחהו.
40.3 להגיש - לאחר שסיים את הלימודים וההשתלמויות שהוטלו עליו -תכנית מחקר בחתימת המנחה המיועד.

42. לא תדחה ועדה יחידתית תכנית מחקר מבלי שתאפשר למנחה המיועד לחוות דעתו לגבי הנימוקים שהועלו כנגדה.
43. לא תאושר תכנית מחקר לעבודת דוקטור חסוייה.

המסלול הישיר

44. רשאים לפנות לוועדה היחידתית בבקשה להתקבל למסלול זה: -
44.1 תלמידים מצטיינים, שקיבלו את התואר "בוגר" בציון משוקלל של 90 לפחות בתכנית תלת-שנתית, או 85 לפחות בתכנית ארבע-שנתית.

44.2 הוועדה היחידתית רשאית לקבוע בתקנונה קריטריונים הולמים אחרים לקבלה למסלול הישיר. קריטריונים אלה יכולים להביא בחשבון גם את הישגיו של תלמיד לתואר שני במסגרת לימודיו ומחקרו לקראת תואר זה.
45. ועדה יחידתית תהיה רשאית לאשר בקשה להתקבל למסלול הישיר או לדחותה, לפי שיקול דעתה.
46. תלמיד שלב א' על תנאי שהתקבל למסלול זה בהתאם להוראת ס"ק 44.1 או 44.2 יהיה חייב בלימודי השלמה מתוך לימודי התואר השני כפי שייקבעו על ידי הוועדה היחידתית.
47. תלמיד שלב א' על תנאי, שהשלים את לימודי ההשלמה לשביעות רצון הוועדה היחידתית, יהיה חייב לעמוד ב"בחינת כשירות" לשם בדיקת ידיעותיו בתחום התמחותו וכושרו בעבודה מחקרית עצמאית. מועד הבחינה, היקפה, תכנה, צורתה והרכב הבוחנים בה ייקבעו על ידי הוועדה היחידתית.
48. תלמיד שלב א' על תנאי שעמד ב"בחינת הכשירות" יהיה לתלמיד שלב א'.
לא עמד תלמיד שלב א' על תנאי ב"בחינת הכשירות", ייחשבו לימודיו במסגרת המסלול הישיר כחלק מלימודיו לתואר מוסמך.
49. תלמיד שלב א' יהיה חייב:
49.1 לקבל הסכמת חבר סגל, הרשאי להנחות תלמידי מחקר, לשמש כמנחהו.
49.2 להגיש, תוך 6 חודשים מהמועד בו נערכה "בחינת הכשירות", ובאישור מיוחד של הוועדה היחידתית תוך שנה ממועד זה, תכנית מחקר בחתימת המנחה המיועד.

מהלך הלימודים והמחקר

64. הוועדה היחידתית תקבע תכנית לימודים לכל תלמיד, תוך התחשבות בהמלצת המנחה.
65. תלמיד מחקר חייב להוכיח, בזמן שייקבע על-ידי הוועדה היחידתית, ידיעת שפה או שפות ברמה המאפשרת לו להבין כראוי את הספרות המקצועית הרלוונטית; ועדה יחידתית רשאית להטיל על התלמיד לימודי שפה נוספים בהיקף וברמת מיומנות שייקבעו על-ידה.
66. תלמיד יהיה חייב לפעול בהתאם לסדרי ההנחייה שיותוו על-ידי המנחה.
67. מחקרו של תלמיד יבוצע באוניברסיטה או באחד ממכוני המחקר המסונפים לה.
במקרים מיוחדים, רשאית הוועדה היחידתית להתיר את ביצוע המחקר במוסד אקדמי או במוסד מחקר מוכר אחר, ובלבד שהתלמיד ישהה באוניברסיטה משך שנה אחת לפחות.

68. תלמיד יגיש למנחה, אחת לשנה, דו״ח התקדמות. המנחה יאשר את הדו״ח בחתימתו ויעבירו לוועדה היחידתית.
69. לא התקדם תלמיד בלימודיו או במחקרו בצורה נאותה, רשאית הוועדה היחידתית, בהתייעצות עם המנחה, להחליט על ביטול רישומו כתלמיד.
70. תלמיד יהיה רשאי, באישור בכתב של המנחה, לפרסם חלק ממחקרו תוך כדי ביצוע עבודת המחקר.
חובה על התלמיד לציין כי הפרסום הוא חלק מעבודת מחקר הנכתבת באוניברסיטת תל־אביב.
71. על התלמיד להגיש את עבודת הדוקטור תוך חמש שנים מהמועד שבו התקבל כמועמד.
כל חריגה מפרק הזמן הנקוב לעיל טעונה אישור הוועדה היחידתית.
72. משך הזמן המינימלי להגשת עבודת הדוקטור הוא שנה אחת מיום אישור תכנית המחקר, אלא אם כן המליצה הוועדה היחידתית אחרת והוועדה הכלל-אוניברסיטאית אישרה ההמלצה.
73. השתנה נושא המחקר או הרכב ההנחייה, תאריך הוועדה היחידתית את משך ביצוע עבודת המחקר לפרק זמן נוסף, בהתחשב בשינוי האמור.
74. במקרים מיוחדים תוכל הוועדה היחידתית, על פי בקשה מנומקת של תלמיד ובהמלצת המנחה, לאפשר לתלמיד הפסקה בלימודיו לתקופה של עד שנה.

...

הענקת תואר

98. לאחר סיום כל הליכי אישור עבודת הדוקטור, יודיע יו״ר הוועדה הכלל אוניברסיטאית לתלמיד, בכתב, על הענקת התואר.
העתקים מהודעה זו יישלחו למנחה, ליו״ר הוועדה היחידתית, לדקאן, לראש היחידה ולמזכיר האקדמי.
99. תלמיד יהיה זכאי לשאת את התואר ממועד קבלת ההודעה האמורה בסעיף 98, וההודעה תשמש כאישור זמני לזכותו זו.
100. לאחר משלוח ההודעה האמורה בסעיף 98 יכריז יו״ר הוועדה היחידתית או אחד מחבריה, במסגרת הפקולטה ובמידת האפשר בטקס פומבי, על מתן התואר. נעשתה ההכרזה בטקס פומבי, ירצה בו התלמיד על עבודתו.
101. התואר ״דוקטור לפילוסופיה״ יוענק בטקס פומבי, כלל-אוניברסיטאי, במועד שייקבע על- ידי שלטונות האוניברסיטה.

...״

הוועדה למחקרים בבני־אדם

באוניברסיטה פועלת ועדה העוסקת בהבטים האתיים של מחקרים בבני־אדם (ועדת הלסינקי), שתי ועדות משנה בינפקולטתיות הפועלות באותו נושא, האחת מתחום מדעי הרוח, החברה, משפטים, ניהול ואמנויות, והשניה מתחום מדעי החיים, מדעים מדוייקים, רפואה והנדסה. מתפקידן של ועדות אלו להקפיד על קיומם של כללי האתיקה במחקרים בבני־אדם, ובכללם במחקרים ביו־רפואיים ובמחקרים בתחומי מדעי החברה וההתנהגות.

לא יבוצע מחקר בבני־אדם בכל רמה שהיא (במסגרת התואר הראשון, השני או השלישי), ללא אישור בכתב מראש של הוועדה, בכפוף לתקנות ולהנחיות של הוועדה או ועדת המשנה הנוגעות בדבר.

החוקר המציע את המחקר או מנחה את מי שמציע אותו, יפנה בכתב ליו״ר הוועדה הנוגעת בדבר לשם קבלת אישור. הוועדה תבחן את ההצעה לאור עקרונות אתיקה מקובלים, ובכללם עריכת מאזן של תועלת מול סיכון, טיפול נאות בנבדקים כולל שמירה על שלומם, כבודם וזכויותיהם, כיבוד צנעת הפרט והסכמה מדעת.

בכל מקרה, גם לאחר קבלת אישור הוועדה לביצוע המחקר, החוקר נושא באחריות מלאה לקיום עקרונות האתיקה בעריכת המחקר, ובמיוחד בכל הנוגע להתייחסות אתית לבני האדם המשתתפים במחקר.

החטיבה לתכניות מיוחדות

במסגרת החטיבה נכללות היחידות כדלקמן:

1. המכינה האוניברסיטאית:
   א. המכינה לישראלים
   ב. המכינה לעולים חדשים
2. היחידה לסטודנטים מחו"ל
3. היחידה ללימודי העברית
4. היחידה ללימודי חוץ

1. המכינה האוניברסיטאית:

משרדי המכינה נמצאים בקריית מעונות הסטודנטים, בניין ב', בניין צ'ארלס וולפסון, כניסה 1.

במסגרת המכינה האוניברסיטאית, שתי יחידות משנה:
א. המכינה לישראלים.
ב. המכינה לעולים חדשים.

המכינה לישראלים

מטרתה של המכינה היא להכשיר תלמידים לקראת לימודים אקדמיים, על־ידי פיתוח כשרי חשיבה, הרחבת תחומי הידע שלהם והעמקתם.

במכינה שני מסלולי לימוד: מסלול מדעי־הטבע ומסלול מדעי הרוח והחברה.
בשני מסלולי הלימוד מתנהלים הלימודים בחודשים ספטמבר־מאי של השנה העוקבת.

המכינה מיועדת לתלמידים הבאים:
א. "ראויים לקידום" - (קטגוריה זו נקבעת עפ"י קריטריונים של האגודה לקידום החינוך שליד משרד החינוך והתרבות) בעלי תעודת בגרות מלאה או חלקית.
ב. מי שאינם נמנים על הקבוצה הנ"ל, והמבקשים לשפר את סיכויי קבלתם לאוניברסיטה או המעוניינים בהסבה למדעי הטבע*.
ג. ישראלים חוזרים - שסיימו את לימודיהם התיכונים בחו"ל, והזקוקים להשלמת הכשרתם לקראת לימודים אקדמיים בישראל. רישום ישראלים חוזרים טעון אישור מוקדם של הממונה על שקילות תעודות במרכז למירשם של האוניברסיטה. קבלתם של תלמידים אלה לאוניברסיטה תידון בכל פקולטה על סמך תעודת מכינה.

תנאי קבלה:
א. בעלי תעודת בגרות מלאה או חלקית, המבקשים לתקן או להשלים מספר מצומצם של בחינות בגרות. עדיפות בקבלה תינתן לחסרי זכאות לתעודת בגרות, החייבים להשלים בחינות בגרות באנגלית ובמתימטיקה ו/או במקצועות הנלמדים במכינה.
ב. עמידה בבחינות כניסה של המכינה ובבחינה הפסיכומטרית.

* בכפוף לסייגים של פקולטות מסויימות, ראה פירוט בחוברת המידע למועמדים על־פי יחידות הלימוד.

רישום
הרישום נעשה באמצעות טפסי רישום שניתן לקבלם במשרדי המכינה או בלשכה להכוונת חיילים משוחררים בתל אביב*. מועד הרישום למכינה אינו חופף לזה של האוניברסיטה. את המועד המדוייק יש לבדוק במזכירות המכינה.

ציוניהם הסופיים של התלמידים במכינה יובאו בחשבון בשיקולי ועדות הקבלה**. מכל מקום אין האוניברסיטה מתחייבת לקבל בוגרי מכינה.

המכינה לעולים חדשים

מטרות המכינה:

א. לגשר על פערי דרישות ההשכלה שבין בעלי תעודות סיום מבתי ספר בחו"ל, לבין דרישות ההשכלה של בעלי תעודת בגרות ישראלית, ולהרגילם לשיטות הלימוד הנהוגות בארץ.
ב. להקנות ידע של השפה העברית ברמה שתאפשר השתתפות בלימודי האוניברסיטה הניתנים בעברית.
ג. להקנות מושגי יסוד בידיעת הארץ, בתולדות העם היהודי, היישוב ומדינת ישראל, ובקורסי מבואות כלליים שיסייעו לתלמידים בהמשך לימודיהם באוניברסיטה.
ד. לחשוף בפני התלמידים תחומי לימוד אפשריים באוניברסיטה, למקד את בחירתם בלימודים עתידיים בהתאם לתחומי התעניינותם ויכולתם.

המכינה מיועדת לסטודנטים עולים בוגרי בתי־ספר תיכוניים בחו"ל, אשר אינם זכאים להתקבל ישירות ללימודים אקדמיים באוניברסיטת תל־אביב.

לימודי המכינה מתקיימים בחודשים אוגוסט־יוני (של השנה העוקבת) במסלולים הבאים:
מסלול המדעים המדוייקים, מסלול מדעי החיים, מסלול מדעי החברה, מסלול מדעי הרוח והאמנויות.

תנאי הקבלה:

א. תעודת סיום מבית־ספר תיכון, המוכרת בארץ שבה או מטעמה הוצאה לצורך קבלה למוסד להשכלה גבוהה. יוכלו להגיש מועמדותם מסיימי עד שנת לימודים אחת באוניברסיטה בחו"ל.
ב. עמידה בבחינת כניסה במתימטיקה.

רישום
הרישום נעשה במשרדי המכינה בחודש מרץ־מאי.

2. היחידה לסטודנטים מחו"ל:

יחידה זו מקיימת תכניות לימודים חד-שנתיות, סמסטריאליות וקורסי קיץ לתלמידים מארצות דוברות אנגלית.
הלימודים מתקיימים בתקופת השנה האקדמית הרגילה ומתקבלים אליהם בוגרי בי"ס תיכון מחו"ל או תלמידים מאוניברסיטאות ברחבי העולם.
ההרשמה במשרדי אגודת ידידי אוניברסיטת תל-אביב בארצות-הברית (ניו-יורק) או בקנדה (טורונטו) או במשרד היחידה באוניברסיטת תל-אביב, במעונות הסטודנטים בניין ב - בניין צ'רלס וולפסון, כניסה 3.
הלימודים כוללים אולפן קיץ בעברית ולימודי עברית במשך שנת הלימודים.

* כתובת הלשכה לחיילים משוחררים: רח' האלוף מנדלר 17, הקריה, תל־אביב.
** בכפוף לסייגים של פקולטות מסויימות, ראה פירוט בחוברת המידע למועמדים עפ"י יחידות הלימוד.

לימודי תואר שני בהיסטוריה של המזה"ת, בשפה האנגלית: החוג למזה"ת ואפריקה בשיתוף עם מרכז דיין והיחידה לסטודנטים מחו"ל, מקיים תכנית לימודים בשפה האנגלית לקראת התואר השני.

3. היחידה ללימודי העברית:

ראה פרק "מידע כללי" סעיף 14 במבוא זה (עמ' כ"ב).

4. היחידה ללימודי חוץ:

היחידה ללימודי חוץ עוסקת במתן קורסים והשתלמויות מסוגים שונים לקהל הרחב.
מטרות היחידה: מתן שירות לקהילה והעמקת הקשר בין הציבור לאוניברסיטה. כל אדם - ללא תלות בהשכלה או תעודות - יכול ללמוד ביחידה, ולערוך הכרות עם קשת רחבה של נושאים.

במסגרת היחידה נערכים קורסים והשתלמויות להרחבת האופקים שבעיקרם נועדו להשכלה כללית וביניהם גם קורסים שימושיים וישומיים, סדנאות ולימודי שפות.
התחומים הינם מגוונים: מדעי ההתנהגות, מינהל, מדעי הטבע, אמנויות, מדעי הרוח ועוד.
פעילות נוספת של היחידה היא ארגון השתלמויות והרצאות במסגרת מוסדות וגופים שמחוץ לאוניברסיטה.
הלימודים אינם מיועדים להשגת נקודות זכות לקראת תואר. המסיימים מקבלים תעודות השתתפות.
הלימודים ביחידה מתקיימים במשך כל השנה (כולל הקיץ), בשעות הבוקר, אחה"צ והערב בקמפוס האוניברסיטה ובשלוחות שמחוץ לקמפוס.
משרד היחידה: בניין היחידה ללימודי חוץ, רח' קלאוזנר 8 (ליד בניין וולפסון),
טל. 6425452, 03-6408388, פקס. 03-6411156.

תכנית ייחודית לתלמידים מצטיינים

התכנית המיוחדת, שנועדה לתלמידים מצטיינים בעלי כישורים גבוהים במיוחד, או נדירים בכל תחום שהוא, מקיימת שני מסלולי לימוד: מסלול בין-תחומי ומסלול תחומי (דיסציפלינרי). תלמיד שיתקבל לתכנית יוכל לסיים את לימודי התואר הראשון בפרק זמן קצר מהמקובל ולפנות למסלול ישיר לתואר שלישי או, לחילופין, יוכל ללמוד ישירות לתואר שני.
פרטים נוספים - במזכירות התכנית, טל. 6409322.

עיתונאות

לימודי תעודה

מטרת התכנית - להקנות ידע תאורטי ומעשי בעיתונאות, להרחיב את ההשכלה והכרת המקצוע ולהעמיק את המודעות לזכויות ולחובות של העיתונאי בחברה המודרנית.
התכנית מיועדת לבעלי תואר ראשון, בוגרי מכללות וכן לבעלי נסיון עיתונאי, בעלי תעודת בגרות (באישור מיוחד של ועדת הקבלה).
הלימודים מתקיימים בשעות אחה"צ, בשני מסלולים:
1. שנת לימודים אחת — 4 ימים בשבוע.
2. שתי שנות לימוד — 2 ימים בשבוע.
במהלך הלימודים משולבת גם השתלמות מעשית.
פרטים בדבר הרשמה והליכי קבלה - ראה ב"חוברת מידע למועמדים". כמו-כן, ניתן לפנות למשרד היחידה, בניין גילמן חדר 194, טל. 6408665, 6413404.

פעולות הספורט והחינוך הגופני

1. כללי

מטרת הספורט והחינוך הגופני באוניברסיטת תל-אביב לפתח אצל התלמיד פעילות גופנית ופעילות נופש כדי שיהיו לו הכישורים והנטייה לפעילות גופנית בה יתמיד גם לאחר תום לימודיו.
הפעילות מאורגנת ומבוצעת על ידי היחידה לספורט ולחינוך גופני ובהכוונה של ועדת הספורט העליונה המורכבת מנציגי האוניברסיטה והתלמידים. פעולות הספורט והחינוך הגופני נערכות בשני מישורים:

א. שיעורי חינוך גופני במסגרת הלימודים (חינוך גופני חובה) המיועדים לתלמידים בשנת לימודיהם הראשונה באוניברסיטה.

ב. פעולות ספורט, חינוך גופני ונופש המיועדות לכלל ציבור התלמידים, עובדי האוניברסיטה ובוגריה.

2. חינוך גופני חובה

א. שיעורי חינוך גופני במסגרת הלימודים:

(1) תכנית שיעורי החינוך הגופני במסגרת הלימודים כוללת פעילות במשך שנת לימודים אחת ומתבצעת בשנת הלימודים הראשונה של התלמיד.

(2) כל תלמיד/ה חייב/ת להשתתף בשני ענפי ספורט שונים (אחד בכל סמסטר).

(3) כל תלמיד/ה חייב/ת להשתתף בשנת לימודיו/ה הראשונה לקראת תואר ראשון (במסלול לימודי יום) בקורס אחד בכל סמסטר, לפי בחירתו/ה, מרשימת הקורסים המוצעים.

(4) שיעורי חינוך גופני יהיו בני 90 או 60 דקות, בהתאם למאמץ הגופני הנדרש. כל שיעור ייחשב ל-2 שעות אקדמיות (2 ש"ס). ההופעה לכל השעורים חובה.

(5) ההרשמה לקורסים נערכת במשך השבוע הראשון בכל סמסטר. ההרשמה לקורסים אפשרית בהתאם למספר המקומות שהוקצו לאותו קורס. הקבלה לקורסים תיקבע לפי סדר ההרשמה. שינויים ו/או ביטולים יתכנו רק בתום 10 ימים מתחילת ההרשמה.

(6) ההרשמה נעשית ביחידה לספורט ולחינוך גופני בשבוע הראשון ללימודים מדי סמסטר (הנחיות יפורסמו בנפרד).
בעת ההרשמה, על התלמיד/ה לבחור בקורס אחד בלבד. במקרה של ביטול/שינוי הרישום מסיבה כלשהי - יש להודיע על הביטול/שינוי ליחידה לספורט ולחינוך גופני במהלך שבוע הימים שלאחר הרישום.

(7) כל תלמיד/ה חייב/ת להצטייד בתלבושת ספורט בהתאם לאופי הקורס שבחר/ה בו.

(8) השיעורים יחלו בשבוע השני של כל סמסטר.

(9) הופעה לשיעור באיחור או ללא תלבושת מתאימה תיחשב כחיסור.

(10) המעבר מקורס אחד לשני יותר רק בהסכמת המורים הנוגעים בדבר ובאישור היחידה לספורט ולחינוך גופני.

(11) כתחליף לשיעורי החובה יוכל התלמיד להצטרף לנבחרת האוניברסיטה, וזאת באישור היחידה לספורט ולחינוך גופני, הפעילות במסגרת הנ"ל תוכר כתחליף לשיעורי החובה רק אם עמד התלמיד בדרישות אותה מסגרת.

(12) התלמידים (למעט אלה המפורטים בסעיף ב' להלן) נדרשים לסיים את הקורסים בשנת לימודיהם הראשונה באוניברסיטה. סיום הקורסים יהיה אחד מתנאי המעבר לשנה השניה.

(13) נכי צה"ל יוכלו לעסוק בפעילות ספורטיבית מאורגנת בבית הלוחם. פעילות זו תוכר לצורך ספורט חובה. ההרשמה לנכי צה"ל נעשית במסגרת ההרשמה הכללית של היחידה לספורט ולחינוך גופני.

ב. תנאי מעבר:

(1) הופעה לכל השעורים והשתתפות מעשית פעילה.

(2) מילוי כל דרישות הקורס.

(3) התנהגות ההולמת את אופי השעור והתנאים המקצועיים.

ג. **הזכאים לשיחרור משיעורי חינוך גופני חובה:**

(1) תלמידים שימציאו אישור רפואי שאינם יכולים להשתתף בקורסים. הצגת אישור רפואי זמני אינה מזכה בפטור.

(2) תלמידות שהן אמהות (על סמך רישום בתעודת זיהוי או לידה).

(3) תלמידים הפעילים באופן סדיר באחת מנבחרות האוניברסיטה או קבוצות המועדון לספורט.

(4) תלמידים שמילאו חובת השתתפות בשעורי חינוך גופני במוסד אחר להשכלה גבוהה.

3. ספורט וחינוך גופני

א. פעילות פנימית

היחידה לספורט ולחינוך גופני מקיימת קורסים בענפים הבאים: צלילה, סקווש, שחיה, טניס, כושר גופני, מחול וגיז, אתלטיקה קלה, גיודו, התעמלות, הרמת משקולות, יוגה, קרטה, כדורגל, כדורסל, ניווט, קרב מגע וקט-רגל. כמו כן נערכות מדי שנה אליפויות פנימיות בענפי הספורט השונים ואירועי ספורט מיוחדים ביום הסטודנט.

ב. ספורט תחרותי

היחידה לספורט ולחינוך גופני מפעילה קבוצות בענפי הספורט השונים במסגרת מפעלי אס"א (אגודת ספורט לאקדמאים) וקבוצות הפועלות במסגרת הליגות הארציות. כמו-כן נערכים מדי שנה מפגשים בינלאומיים בין ספורטאי האוניברסיטה וספורטאים ממכללות שונות ברחבי העולם.

סטודנטים ספורטאים, המייצגים את המדינה בארועים בינלאומיים רשמיים, באחד מענפי הספורט בו מיוצגת ישראל על-ידי נבחרת, קבוצה או ספורטאי בודד, יזכו להקלות דוגמת ההקלות הניתנות עקב מילואים, במידת האפשר.

ג. מפעלים עממיים

היחידה לספורט ולחינוך גופני מעודדת השתתפות יחידים וקבוצות במפעלים עממיים, צעדות, מרוצים ומשחים.

במפעלים מיוחדים מארגנת היחידה לספורט ולחינוך גופני קבוצות; ובאחרים - מסייעת למעוניינים. הבולט בין האירועים העממיים הוא מירוץ אוניברסיטת ת"א - הקפת הקריה שהיה למסורת, ובו נוטלים חלק תלמידים, בני נוער, חיילים ואגודות ספורט.

ד. המעבדה לבדיקות לב וכושר גופני

במעבדה מבוצעות בדיקות לב וכושר גופני (ע"י רופא) במטרה לעמוד על כושרו הגופני של הנבדק ולהקנות תודעה של בדיקות כושר גופני תקופתיות.

4. המועדון לספורט תרבות ונופש

המועדון לספורט תרבות ונופש של אוניברסיטת תל-אביב נותן מגוון רחב של שרותים בנושאי ספורט, תרבות ונופש לאוכלוסית התלמידים, אנשי הסגל, ארגון הבוגרים ובני משפחותיהם.

להלן הפעילויות המרכזיות:

1. קבוצות תחרותיות בליגות הסדירות של ישראל בענפים שונים: אתלטיקה קלה, שחיה, טניס, כדורמים, כדוריד, רוגבי, שחמט, הרמת משקלות, ניווט.
2. קורסים מיוחדים בנושאי הספורט השונים.
3. חוגים לרקודי עם ועמים.
4. ערבי זמר ומחול.
5. מחנות ספורט מדע ונופש.
6. חוגי חברה ותרבות.
7. להקת מחול יצוגית.
8. הופעות תרבות ובידור.
9. טיולים, צעדות ופעולות נופש בחיק הטבע.

5. מרכז עלית לספורט באוניברסיטת תל-אביב

מתקני הספורט של האוניברסיטה כוללים: אולם התעמלות, אולמות סקווש,בריכות שחיה (הלימודית מקורה ומחוממת), מגרשי טניס, אולם ספורט, איצטדיון כדורגל ואתלטיקה קלה וחדרי כשר גופני. השמוש במתקנים - על-פי תעריף הנקבע מעת לעת והמתפרסם על-גבי מודעות בקמפוס.

דקאנט הסטודנטים

משרדי דקאנט הסטודנטים נמצאים בבניין מרכז הסטודנטים ע"ש אריק מיטשל, בקומות א' ו-ב' בהתאם לשילוט שיוצב בבניין.
משרדי דקאנט הסטודנטים מטפלים ברווחתם של הסטודנטים.
הדקאן עומד בראש דקאנט הסטודנטים.
משרדי הדקאנט הינם:

1. לשכת דקאן הסטודנטים
2. סיוע כלכלי (מלגות, הלוואות, הקצאת מעונות)
3. יעוץ לימודי ומקצועי
4. שרות פסיכולוגי
5. הכוון תעסוקתי
6. תכניות התנדבות ומעורבות חברתית
7. מרכז שרותים לסטודנט
8. עניני תלמידים עולים ותלמידים מחו"ל.

1. לשכת דקאן הסטודנטים - קומה ב', חדר 220, טל. 6408097, 6427171, 6408755.

2. סיוע כלכלי - קומה ב', חדרים 201-205, טל. 6409687, 6408067.

א. כללי

בקשות לסיוע בשכר לימוד, כולל בקשה למעונות, מוגשות באמצעות טופס אשר ניתן לרכשו, על-פי הפרסומים, סמוך למועד, בחנות "דיונון". זכאים להגיש בקשה תלמידים "מן המניין", הלומדים לתואר ראשון, שני או שלישי, ושילמו בפועל מעל 50% משכר הלימוד.
מועדי הגשת הבקשות:
מועד א' - עד ה-1 באוגוסט;
מועד ב' - עד ה-1 בספטמבר;
מועד מיוחד לתלמידים חדשים המתקבלים מאוחר לאוניברסיטה - עד תחילת שנת הלימודים.

(1) מלגות:

מלגות סיוע כלכלי. לרשות המרכז מספר מצומצם של מלגות. הזכאות למלגות נקבעת על פי מספר אמות מידה: מצבם הכלכלי של התלמיד ומשפחתו; היקף עבודתו; מעמדו ומצבו האקדמי (הישגיו בלימודים ותכנית לימודיו). כמו כן מובא בחשבון רקע קודם של התלמיד: שרות צבאי, שרות לאומי.
מלגות הצטיינות: מלגות הצטיינות מחולקות על פי המלצת הפקולטה.
כ-170 תלמידים מצטיינים מכל האוניברסיטה מקבלים מלגות מקרן הנצחה לנופלים, סמוך ליום העצמאות.

(2) מעונות

מפאת מספר המקומות המועט במעונות, אין האוניברסיטה יכולה להתחייב להסדיר מקום במעונות. התלמידים החדשים מתבקשים לשקול היטב ומראש אם יוכלו ללמוד באוניברסיטת תל-אביב גם אם לא יימצא להם פתרון דיור.
מתן אפשרות דיור במעונות נעשה עפ"י אמות המידה הבאות: ניתנת עדיפות לתלמידים אשר לא שהו במעונות בעבר, לאלה שזו שנתם הראשונה באוניברסיטה, ומתגוררים רחוק.

(3) הלוואות

קרן ההלוואות הכללית מיועדת לתלמידים אשר לא קיבלו כל סיוע אחר והנמצאים במצוקה לא צפויה עקב לימודיהם. גובה ההלוואה הוא עד גובה שכר הלימוד המלא.
ההלוואות צמודות למדד.

ב. תארים מתקדמים:

(1) מלגות:

המלגות ניתנות על סמך הישגים בלימודים. המועמדים נבחרים על ידי הפקולטות.

מלגות סיוע כלכלי: ראה סעיף א(1) לעיל.

(2) מעונות:

זכאות למעונות ניתנת לתלמידי מחקר רווקים, השוהים באוניברסיטה לפחות ארבעה ימים בשבוע (כפוף לקריטריונים של כלל האוכלוסיה). הפניות תוגשנה באמצעות משרדנו.

(3) הלוואות:

ההלוואות מטעם קרן קר ניתנות לתלמידים הלומדים לתואר שני ושלישי. הפניה - על פי פרסומים על-גבי לוחות המודעות. בחירת המועמדים וגובה ההלוואה נקבעים ע"י הנהלת הקרן. ההלוואות צמודות למדד.

קבלת קהל - בימים א' - ה', בין השעות 09.00-13.00.
פגישה עם ראש היחידה - על פי קביעה מראש.

3. יעוץ לימודי ומקצועי - קומה ב', חדר 214, טל. 6409692, 6409152.

(1) יעוץ בבחירת מסלול לימודים בכל מסגרות הלימוד בארץ (אקדמית ולא־אקדמית).
(2) יעוץ לשינוי והסבה מקצועית.
(3) מערכת ממוחשבת לבחירת מסלול לימודים ומקצוע.
(4) מבחנים בשפות זרות לעולים חדשים.
(5) השרות ניתן גם לנוער מגיל 12 ומעלה.
(6) ספרית מידע עדכנית על מקצועות, אפשרויות לימוד ותנאי קבלה.

הספרייה תהיה פתוחה בימים א', ב', ד' ו-ה' בין השעות 08.30-13.30; בימים ב' ו-ד' גם בין השעות 15.00-18.00.

היעוץ ניתן על־ידי צוות מקצועי של פסיכולוגים ויועצים, ומתבסס על שיחות אישיות ומערכת מבחנים הבודקת כשרים, אישיות ונטיות מקצועיות. השרות פתוח לקהל הרחב, גם למי שאינם תלמידי האוניברסיטה (סודיות מקצועית מובטחת).
קבלת קהל: בימים א'-ה' בין השעות 08.30-12.30.

4. שרות פסיכולוגי - קומה ב', חדר 216, טל. 6408505, 6409694.

(1) יעוץ במצבים של לבטים, קונפליקטים ומצוקה נפשית בבעיות אישיות, חברתיות או משפחתיות.
(2) איבחון פסיכודיאגנוסטי.
(3) פסיכותרפיה.
(4) טיפול קבוצתי.
(5) טיפול להפחתת חרדת בחינות.
(6) סדנאות בנושאים ספציפיים.
(7) יעוץ לנושאי תפקידים מינהליים, בבעיות פסיכולוגיות ובינאישיות הנוגעות לעובדים, לתלמידים וליחסי העבודה במסגרת האוניברסיטה.
(8) סיוע לתלמידים הלוקים בדיסלקציה ובדיסגרפיה.

סודיות מקצועית:

כל אינפורמציה שניתנת ע"י הפונה היא סודית ואינה נמסרת לכל גוף או אדם אלא על סמך בקשת הפונה החותם, במקרה זה, על כתב ויתור סודיות. השרות ניתן לתלמידים ולסגל תמורת תשלום ועל פי קביעה מראש.
מועדי קבלת קהל במזכירות: ימים א' - ה', בין השעות 08.30-14.30.

5. הכוון תעסוקתי - קומה א', חדרים 101, 102, טל. 6408739, 6409695

א. היחידה מרכזת הצעות עבודה לתלמידים ולבוגרי האוניברסיטה. ההצעות מרוכזות באוגדנים בהם ניתן לעיין במשרדי היחידה.

ב. היחידה מארגנת מפגשים בין מעסיקים לתלמידים בקמפוס ובמפעלי התעשיה. פרטים נוספים מופיעים על לוחות המודעות, בבנייני האוניברסיטה במשך שנת הלימודים.

ג. היחידה מעבירה סדנאות העוזרות לסטודנטים ולבוגרים להקלט בשוק העבודה. הסדנאות עוסקות בכתיבת קורות חיים, הכנה לראיון עבודה, הכנה למבחני מיון לעבודה וכו'. מועדי הסדנאות מתפרסמים על־גבי לוחות המודעות.

ד. הכוון תעסוקתי ניתן למעוניינים לקראת תום לימודיהם באוניברסיטה. ההכוון הינו אישי, על-פי נטיותיו ונסיונו התעסוקתי של הסטודנט. יש לתאם מועד מראש.

ה. בחודש מאי בכל שנה נערך מפגש התעסוקה השנתי, בהשתתפות כ-150 מעסיקים, המראיינים ברחבי הקמפוס תלמידים ובוגרים לעבודות במשרות חלקיות ובמשרות מלאות.

קבלת קהל בבניין מיטשל, בימים א' - ה', בין השעות 09.00-16.00.

ליחידה להכוון תעסוקתי שלוחות הפועלות בפקולטות השונות:
בפקולטה להנדסה, בניין אלקטרוניקה, חדר 28
בפקולטה לניהול, בניין רקנאטי, חדר 57
בפקולטה למשפטים, בניין טרובוביץ, חדר 4 במרתף
בפקולטה למדעים מדוייקים, בניין שנקר, חדר מנהל הבית
בבית הספר להנדסאים, חדר 107

6. תכניות מעורבות חברתית

א. פר"ח - קומה א', חדר 106, טל. 6417119, 6408390.

תכנית פר"ח (פרוייקט חונכות) מציעה לכל תלמיד חונכות לילד טעון טפוח במשך 4 שעות בשבוע. בתמורה לפעילות זו מקבל התלמיד מילגת פעילות.

שעות הקבלה - בימים א'-ה' בין השעות 08.00-14.00.

ב. היחידה למעורבות חברתית - קומה ב', חדר 210, טל. 6428481, 6408848.

היחידה למעורבות חברתית יוצרת ומקדמת קשר הדדי בין האוניברסיטה לחברה הישראלית. באמצעות היחידה פועלים הסטודנטים בתכניות שלהלן:

(1) תכנית אקדמית למעורבות חברתית - בשיתוף עם מספר פקולטות. במסגרת תכנית הלימודים מוצעים קורסים, בהם פועלים תלמידים בשרותים קהילתיים שונים תוך קבלת הנחיה מקצועית אקדמית. לתלמידים המשתתפים בקורסים אלה מוענקות נקודות זכות בלימודיהם.

(2) פרויקטים חברתיים ולימודיים בקהילה, המיועדים לאוכלוסיות שונות, והמתבססים על מאגר הידע והמקצועות של תלמידים לתארים השונים.
הפעילות מבוצעת תמורת מילגת פעילות. דוגמה לפרויקט היא "שלושה בדירה אחת" — מגורים משותפים של סטודנטים ואסירים משוחררים.

(3) פעילות חברתית של מקבלי מלגות - כל תלמיד המקבל מילגה מהיחידה לסיוע כלכלי ואשר אינו משתתף בפרויקט פר"ח חייב להשתלב באחד הפרוייקטים החברתיים המוצעים מטעם היחידה.

(4) התכנית לפעילי ציבור — קומה א', חדר 123 — תכנית חברתית בשיתוף עם המחלקה לפיתוח ולהתיישבות שבהסתדרות הציונית העולמית, המכשירה תלמידים לפעילות ציבורית באיזורי פיתוח, שכונות ומוסדות ציבוריים, תמורת סיוע במימון שכר לימוד.

(5) תכנית קרן אייסף — קומה ב', חדר 211 — מעניקה מילגות סיוע בשכר לימוד לתלמידים העומדים בקריטריונים של הקרן.

קבלת קהל - בימים א'-ה', בין השעות 09.00-14.00.

7. **מרכז שירותי רווחה לסטודנט** - קומה ב', טל. 6408832, 6409677.

א. **תעודת סטודנט/כרטיס קורא** - התעודה המזהה של תלמיד באוניברסיטת תל־אביב, המקנה זכות להשתמש במתקניה (ספריות, תחנות אונידע, מרכז הספורט וכו') ולקבל שרותים שונים.
מעטפה ובה תעודת סטודנט ממוחשבת (כולל כרטיס קורא) נשלחת, סמוך לתחילת שנת הלימודים, לכל תלמיד אשר שילם שכר־לימוד במועד. לתלמידים המתחילים ללמוד בסמסטר ב' - בתחילת סמסטר ב'. תלמיד אשר לא יקבל את המעטפה עד 30.11.94 - יפנה לאחר מועד זה למרכז בבקשה לתעודה ידנית.

ב. **בעיות אקדמיות ואחרות,** קבילות שונות - טיפול, בירור ויעוץ — לאחר שהתלמיד מיצה את האפשרויות בחוג/פקולטה.

ג. **תלמידים נכים או בעלי מגבלות גופניות שונות,** מוזמנים לפנות למרכז ולהעלות בעיות כלליות או אישיות על מנת למצוא להן פתרון. סיוע מיוחד לתלמידים חרשים ועיוורים.

ד. **ולת"ם** - טיפול בבקשות לדחיה/קצור/בטול שרות מילואים.
תלמיד הנקרא לשירות מילואים במהלך שנת הלימודים (אוקטובר — יולי) זכאי לבקש דחיה, קיצור או ביטול שירות באמצעות טופס ולת"ם, הנמצא במשרדנו ובמזכירויות הפקולטות/החוגים. יש להגיש את הטפסים 40 יום לפחות לפני מועד היציאה למילואים. טפסים שיוגשו מאוחר לא יטופלו.
על־פי פקודת מטכ"ל, הגבלות במכסת הימים בשירות מילואים, ללומדים לתואר ראשון, הן: 21 יום לתואר ראשון ו-12 יום לתלמידי מכינה. לתלמידי תארים מתקדמים, אין הגבלה במכסת ימי המילואים. עם זאת, ניתן להגיש ולת"ם מסיבות אקדמיות בלבד.

ה. **ביטוח לאומי**
(1) טיפול בתשלומי תגמולים לתלמידים אשר שרתו במילואים.
(2) טיפול בהחזר דמי ביטוח לאומי לתלמידים שלמדו ועבדו **בשנת הלימודים שחלפה.**
(3) החזר ביטוח לאומי לסטודנטיות נשואות (ששלמו דמי ביטוח לאומי בשכר הלימוד בשנת הלימודים שחלפה).

ו. **תלושי צילום**
(1) לתלמידים אשר שרתו במילואים במשך שנה"ל והפסידו עקב כך הרצאות.
(2) לתלמידים שנעדרו מהלימודים עקב מחלה קשה או אישפוז (זמניים).

ז. **תויות חניה** - במקרים מיוחדים (מסיבות בריאות וכו'), תינתן תוית חניה.
התוית היא אישית וחל איסור על העברתה לאדם אחר.

ח. **פעילויות סטודנטיאליות (חברתיות/ציבוריות) בקמפוס.**
תלמידים המבקשים לקיים, בתחום הקמפוס, ארוע שאינו נכלל במסגרת תכנית הלימודים, מתבקשים להגיש בקשות למשרדנו, וזאת במועד סביר בטרם הארוע, באמצעות טופס מיוחד.

קבלת קהל - בימים א'-ה' בין השעות 09.00-13.00; ביום ג' גם בין השעות 15.00-17.00.

8. **ענייני תלמידים עולים ותלמידים מחו"ל** - מעונות הסטודנטים, בניין G, טל. 6408101, 6409691.

א. יעוץ לימודים לתלמידים עולים.
ב. טפול בבעיות אישיות של תלמידים ומועמדים עולים.
ג. סיוע אקדמי — מתן שיעורי עזר לתלמידים עולים באמצעות מורים המלמדים באוניברסיטה.
ד. מעורבות חברתית של תלמידים ישראליים בסיוע אקדמי לתלמידים עולים.
ה. פעילות חברתית לתלמידים עולים המתגוררים במעונות.

תלמידים מתבקשים לפנות ליחידה כשבועיים לפני מועד תחילת שנת הלימודים.
קבלת קהל - בימים א' - ה' בין השעות 09.00-14.00.

ספריות האוניברסיטה

הספרייה המרכזית ע"ש אליאס סוראסקי (כולל אוסף וינר)
הספרייה למדעים מדוייקים והנדסה ע"ש ניימן - בניין ניימן
ספריית בית-הספר לחינוך - בניין שרת
ספריית החוג לגיאוגרפיה - בית אבנר
ספריית מדעי החברה והניהול ע"ש ברנדר-מוס - בניין ברנדר מוס
ספריית מדעי החיים והרפואה - בניין ביה"ס לרפואה
ספריית מהלמן - בניין קרטר
ספריית משפטים ע"ש דוד לייט - בניין טרובוביץ
ספריית המכון לארכיאולוגיה - בניין גילמן
ספריית האקדמיה למוסיקה - בניין האקדמיה למוסיקה ע"ש סמואל רובין.

פרט לספרים השמורים באולמות הקריאה ובשירות הביבליוגרפי, ניתנים להשאלה כל הספרים המקוטלגים בספריות השונות. ספרים אלה נמצאים באולמות הקריאה ולציבור הקוראים גישה חופשית אליהם. בדרך זו נעשית ההשאלה בשיטת "המדף הפתוח". שירותי ההשאלה פועלים במסגרת הוראות האוניברסיטה - **"תקנות המשתמשים בספריות האוניברסיטה"**, אשר קטעים מהן מובאים להלן:

"כללי	1.	שרותי ספריות האוניברסיטה מיועדים למורים, לתלמידים, לעובדים ולפנסיונרים של האוניברסיטה.
מטרה	2.	מטרת הוראה זו היא לפרט את הדרישות הכלליות למתן שירותים ע"י ספריות האוניברסיטה. מנהל ספרייה רשאי להוסיף ולפרסם תקנות משלימות להוראה זו המיוחדות לספרייה בהנהלתו, בתנאי שתהיינה בכפיפות להוראה זו.
	...	
תנאי להשאלת ספרים	4.	השאלת ספרים לתלמידים מותנית בהצגת כרטיס תלמיד תקף ממוחשב או אישור מהמרכז למרשם או קבלה על תשלום שכר הלימוד או אישור ממזכירות הפקולטה.
	...	
זמן השאלה	9.	משך זמן ההשאלה של ספר ייקבע על ידי כל ספרייה בהתאם לסווג הספר לצרכי השאלה ובהתחשב במעמד הקורא.
מכסת ספרים להשאלה	10.	מכסת ספרים להשאלה לאדם אחד באותו פרק זמן, תקבע ע"י כל ספרייה עפ"י צרכיה ואפשרויותיה ובהתחשב במעמדו של השואל באוניברסיטה. (תלמיד / סגל אקדמי / עובד מינהלי / פנסיונר).
משמעת השאלה	11.	הספרייה רשאית לדרוש מהשואל להחזיר ספר שהושאל לו, גם לפני תום מועד ההשאלה.
	12.	השואל ספר אינו רשאי להשאילו לקורא אחר, והינו אחראי לספר כל עוד לא הוחזר הספר לספריה.
	13.	אובדן הספר על-ידי הקורא מחייב אותו בקניית עותק חדש והחזרתו לספרייה. אם אין להשיג את הספר ישולם ערכו לפי קביעת הנהלת הספרייה.
	14.	המחזיר ספר במצב לא תקין יחוייב לשאת בתשלום ערך הספר לפי החלטת מנהל הספרייה או מי שהוסמך על ידו.
איחור בהחזרת ספרים:	15.	מנהל הספרייה או מי שהוסמך על ידו רשאי, על פי שיקול דעתו, לפעול כלפי מי שמאחר בהחזרת ספרים ע"י:
	15.1	הפסקה בהשאלת ספרים עד 3 שבועות ממועד ההחזרה בפועל (ועד חודש אם הספר ניתן בהשאלה מוגבלת) ו/או:

15.2 חיוב בדמי השהיית הספר בסכום מתאים לכל יום איחור, ובמקרה של ספרים שמורים לכל שעת איחור, בשבוע הראשון לאיחור, וסכום כפול לכל יום איחור נוסף. גובה הסכום לתשלום ייקבע ע"י ועדת הספריה של האוניברסיטה ויפורסם בהתאם.

15.2.1 תלמיד אשר חוייב בדמי השהיית ספר ולא שילמם כנדרש, תופסק זכותו להשאלת ספרים לאלתר ולא יקבל תעודה או אישור המעיד על לימודיו עד שיפרע את דמי השהיית הספר.

15.2.2 דמי השהיית ספר יהיו צמודים למדד המחירים לצרכן מתום שלושים יום ממועד הטלתם ועד מועד פרעונם בפועל.

ערעור

16. החלטת מנהל ספרייה לפי סעיפים 14, 15 ניתנת לערעור לפני הממונה על המשמעת. המערער יגיש ערעור בכתב באמצעות מנהל הספרייה. החלטת הממונה על המשמעת תהיה סופית ותינתן לא יאוחר מאשר שבוע ממועד הגשת הערעור.

התנהגות בספרייה

17. מנהל הספרייה רשאי להרחיק לאלתר, מתחומי הספרייה כל מי שמתנהג בדרך שפוגעת בסדר הטוב בספרייה.

18. מנהל הספרייה רשאי, לפי שיקול דעתו, לדרוש מאדם שאינו מורה, עובד, פנסיונר או תלמיד לצאת את תחומי הספרייה.

19. מנהל הספרייה רשאי לאסור על כל תלמיד להשתמש בשרותי הספרייה לתקופה שלא תעלה על 3 שבועות, אם אותו תלמיד נהג בניגוד להוראות הספרנים, פגע ברכוש הספרייה או בספר, או נהג בדרך שפגעה בסדר הטוב בספרייה.

19.1 מנהל הספרייה רשאי להורות בעל-פה על האיסור ובנוסף עליו להגיש תלונה לממונה על המשמעת (באמצעות המזכיר האקדמי).

19.2 החלטת מנהל הספרייה טעונה (תוך שבועיים מיום הינתנה) אישור הממונה על המשמעת. אישור זה ייחשב כהחלטת ביניים כמשמעותה בסעיף 9 "לתקנון המשמעת -סטודנטים" (הוראות אוניברסיטה מס. 12-002).

20. אין להכניס תיקים, מעילים וחפצים אישיים לאולם הקריאה ו/או אולם קטלוגים.

21. השיחה, העישון והאכילה באולמות הקריאה אסורים בהחלט.

ביקורת יציאה

22. בעזבו את הספרייה, חייב כל היוצא, להראות כל ספר או חוברת שבידו (כולל חומר קריאה פרטי) לממונה על ביקורת היציאה לפי דרישתו.
הוצאת ספרים מהספריה מותרת ע"ס אישור להשאלה.

...

החזרת ספרים עם סיום הלימודים

24. תלמיד המסיים את לימודיו יהיה זכאי לקבל תעודה/תואר - אם, בנוסף ליתר הדרישות האוניברסיטאיות, ימציא אישור כי אינו חייב ספרים לספרייה המרכזית ולספריית הפקולטה בה למד.

24.1 מזכירויות הפקולטות יעבירו את רשימות המסיימים אל הספרייה המרכזית והפקולטטית לצורך האישור.

"...

משמעת סטודנטים

1. כללי

הלימודים באוניברסיטה מבוססים על אמון רב בין המוסד לבין הלומדים בו ומחייבים התנהגות ההולמת את כבוד האוניברסיטה ואת המעמד של תלמיד.

א. התנהגות הגורמת להפרעה ממושכת ובלתי נסבלת לתקינות הלימודים והפעילות האקדמית בקמפוס, כתוצאה ממצב בריאותו של תלמיד, תטופל בהתאם ל"נוהל בדבר בדיקת מצב בריאותם של מועמדים ותלמידים באוניברסיטה" (ראה הוראה מס' 12-015 בהוראות האוניברסיטה).

ב. עבירה משמעתית גוררת אחריה העמדה לדין משמעתי בהתאם לתקנוני המשמעת - סטודנטים ["תקנון המשמעת — סטודנטים (תשמ"ג)" ו"תקנון משמעת סטודנטים — בירור משמעתי פקולטטי (תשנ"א)"] בנוסף לצעדים הננקטים ע"י מורי האוניברסיטה או עובדיה, בתוקף סמכותם.

על התלמידים להקפיד על משמעת והתנהגות נאותה בתחומי הפעילות השונים, באוניברסיטה ומחוצה לה, ומעשה או מחדל ייחשבו כעבירה משמעתית במקרים כגון:

- אי־ציות לתקנונים ונהלים, הנקבעים על־ידי רשויות האוניברסיטה או אי־מילוי הוראות עובדיה או מוריה;
- אי־הקפדה על כללי היושר וההגינות החלים על כתיבת בחינות, עבודות־בית, עבודות סמינריוניות, עבודות גמר ואחרות; וכן אי הקפדה על כללי יושר והגינות בעת פניה בכתב או בע"פ לרשויות האוניברסיטה;
- התנהגות הפוגעת במהלך שיעורים ובחינות וכן במורים ובעובדים;
- התנהגות הפוגעת בתלמידים אחרים;
- התנהגות הפוגעת במתקנים ובטיפול בציוד וברכוש האוניברסיטה; התנהגות בתחום הקמפוס או מחוצה לו, התנהגות במסגרת פעילות המתקיימת בו, וכדומה.

העונשים להם צפויים תלמידים שהורשעו בעבירה משמעתית הינם כבדים, לעיתים עד כדי פסילת הישגים בלימודים ואף הרחקה מלימודים לתקופות ארוכות.

2. להלן מובא "תקנון המשמעת - סטודנטים (תשמ"ג)". הנוסח המחייב הוא זה המופיע בהוראות האוניברסיטה, על כל תיקוניו.

תקנון המשמעת - סטודנטים (תשמ"ג)

פרק ראשון: הגדרת ומבוא

1. בתקנון זה יהיה למונחים הבאים הפירוש הרשום בצידם:

1.1 **"האוניברסיטה":** אוניברסיטת תל-אביב, לרבות מכונים חיצוניים כמשמעותם בנוהל מכונים - בקרה אקדמית, מינהלית וכספית (תשמ"א) ולרבות התאגידים האמורים בנספח א' לתקנון זה.

1.2 **"דקאן":** דקאן הפקולטה הנוגעת בדבר, לרבות ראש בית ספר ולרבות ראש יחידת הוראה עצמאית אחרת, שאינה מהווה חלק מפקולטה.

1.3 **"מורה":** כל מי שממלא תפקיד הוראה, הדרכה או מחקר באוניברסיטה.

1.4	**"עובד":**	כל מי שמועסק על ידי האוניברסיטה או בשירותה ואיננו מורה.
1.5	**"תלמיד":**	כל אחד מאלה -
1.5.1		מי שנרשם ללימודים באוניברסיטה - לרבות מי שנרשם ללימודים, בחטיבה לתכניות מיוחדות - ונתקבל על ידה כתלמיד, מעת הרשמתו וכל עוד הוא רשום כתלמיד, כולל בחופשות לימודים.
1.5.2		מי שהגיש מועמדותו להתקבל כתלמיד ובקשתו נדחתה, מעת הרשמתו ועד קבלת הודעת הדחיה.
1.5.3		מי שסיים לימודיו אך טרם קיבל תעודה.
1.5.4		מי שהיה לתלמיד, כמשמעותו של מונח זה באחת מפיסקאות המשנה דלעיל ומועמדותו נדחתה, או שהפסיק לימודיו או סיים אותם, יוסיף להחשב כתלמיד לעניין תקנון זה (ויוסיף להיות כפוף לסמכות רשויות השיפוט האמורות בו) בקשר למעשים שעשה בעת שהיה מועמד להתקבל לאוניברסיטה או תלמיד בה.
1.6	**"עבירת משמעת":**	עבירה מאלה המפורטות בסעיף 29 לתקנון זה ועבירה על כללי המשמעת שייקבעו - מעת לעת - על ידי הסנאט (ויפורסמו בדרך המקובלת באוניברסיטה) לרבות נסיון, שידול או סיוע לעבור עבירה כאמור.
1.7	**"פסילה של בחינה או עבודה":**	פירושה כשלון בבחינה או בעבודה והחלפת הציון אשר ניתן בהם בציון אפס.
1.8	**"הממונה":**	הממונה על המשמעת האמור בתקנון זה.
1.9	**"בית הדין":**	בית הדין לערעורים בענייני משמעת האמור בתקנון זה.
1.10	**"רשויות השיפוט":**	הממונה, סגניו ובית הדין.
1.11	**"קובל":**	הקובל האמור בתקנון זה.
1.12	**"קובלנה":**	מסמך בו טוען קובל כי תלמיד ביצע עבירת משמעת.
1.13	**"הוועדה":**	הוועדה לקביעת מועמדים לכהונה ברשויות השיפוט, האמורה בתקנון זה.

פרק שני: רשויות השיפוט
סימן א': מבוא

מבנה:	2.	רשויות השיפוט הינן:
	2.1	הממונה על המשמעת וסגנו, או סגניו.
	2.2	בית הדין לערעורים בענייני משמעת.
הוועדה - מינוי ותפקידים:	3.	- - -
	3.1	הסנאט ימנה ועדה שמתפקידה יהיה להכין רשימת מועמדים לכהונת הממונה וסגניו ורשימת מועמדים לכהונת חברי בית הדין.
	3.2	כל המועמדים שיכללו ברשימה שתוכן על ידי הוועדה יימנו עסהסגל האקדמי של האוניברסיטה.
	3.3	בהכינה את רשימת המועמדים האמורים לעיל תדאג הוועדה לכלול בה משפטנים במספר כנדרש על פי הוראות הסימנים ב' ו-ג' שבפרק זה.

סימן ב': הממונה על המשמעת

בחירה:	4.	- - -
	4.1	הסנאט יבחר - מתוך הרשימה שתוכן על ידי הוועדה - בממונה על המשמעת ובסגן ממונה, או בסגני ממונה, במספר שייקבע על ידי הסנאט מזמן לזמן.
	4.2	הממונה או אחד מסגניו יהיה משפטן.
תקופת כהונה:	5.	- - -
	5.1	הממונה וסגניו ייבחרו לתקופת כהונה של שנתיים ויוכלו להבחר לשתי תקופות כהונה רצופות.
	5.2	מי שכיהן כממונה או כסגנו שתי תקופות רצופות יוכל לשוב ולהיבחר לתפקיד מתפקידים אלה רק לאחר הפסקה של שנתיים לפחות.
מילוי מקום שנתפנה:	6.	נתפנה מקומו של הממונה או מי מסגניו עקב פטירה, התפטרות, פרישה מהאוניברסיטה, או מכל סיבה אחרת, יהיה הסנאט רשאי לבחור, מקרב המועמדים האמורים ברשימה הנזכרת בסעיף 3, בממונה או בסגן שיכהן משך יתרת תקופת כהונת הממונה או הסגן שמקומו נתפנה כאמור.
סמכויות: (הממונה)	7.	הממונה ידון ויחליט - כדן יחיד - בכל קובלנה שתוגש על ידי קובל כנגד תלמיד.
סמכויות: (הסגנים)	8.	כל סמכות המסורה לממונה על פי תקנון זה - פרט לסמכויותיו שעל פי סעיף 9 שלהלן - נתונה גם לסגניו. דין החלטה או פסק דין של סגן הממונה כדין החלטה או פסק דין של הממונה, לכל דבר ועניין.
סדרי עבודה:	9.	חלוקת התיקים בין הממונה לסגניו וקביעת מועדי דיון תיעשה על פי הנחיות כלליות שיקבע הממונה, מעת לעת, או על פי קביעתו לעניין או לעניינים מסויימים.
אצילת סמכויות:	10.	הממונה רשאי לאצול מסמכויותיו שעל פי הסעיף 9 דלעיל לסגנו או לסגניו.
רציפות סמכויות:	11.	נסתיימה תקופת כהונתם של הממונה וסגניו יהיו הם מוסמכים להמשיך ולסיים הדיון בכל עניין התלוי ועומד בפניהם ולהתחיל בדיון בעניינים חדשים, עד שימונו ממונה וסגנים אחרים תחתם.

סימן ג': בית הדין לערעורים בענייני משמעת

חברי בי"ד נבחרים:	12.	- - -
- בחירה:	12.1	הסנאט יבחר - מתוך הרשימה שתוכן על ידי הוועדה - ששה חברי סגל אקדמי, בהם לפחות שני משפטנים, לכהן כחברי בית הדין.
- תקופת כהונה:	12.2	חברי בית הדין הנבחרים ייבחרו לתקופת כהונה של שנתיים וכל אחד מהם יוכל להיבחר לשתי תקופות כהונה רצופות. מי שכיהן כחבר נבחר בבית הדין שתי תקופות כהונה רצופות יוכל לשוב ולהיבחר לתפקיד זה לאחר הפסקה של שנתיים לפחות.
- מילוי מקום שנתפנה:	12.3	נתפנה מקומו של חבר נבחר בבית הדין, עקב פטירה, התפטרות, פרישה מהאוניברסיטה, או מכל סיבה אחרת, יהיה הסנאט רשאי לבחור, מקרב המועמדים האמורים ברשימה הנזכרת בסעיף 3, חבר בית דין שיכהן משך יתרת כהונתו של החבר שמקומו נתפנה כאמור.

חברי בי"ד ממונים	13.	- - -
- מינוי:	13.1	הרקטור ימנה - מתוך רשימה של שישה סטודנטים, תלמידי פקולטות שונות, שתוצע לו על ידי דקאן הסטודנטים - שלושה סטודנטים לכהן כחברי בית הדין.
- תקופת כהונה:	13.2	חברי בית הדין הממונים, ימונו לתקופת כהונה של שנתיים ויוכלו לכהן כחברי בית הדין תקופת כהונה אחת בלבד.
- מילוי מקום שנתפנה:	13.3	נתפנה מקומו של חבר ממונה בבית הדין, עקב פטירה, התפטרות, פרישה מהלימודים באוניברסיטה או סיומם, או מכל סיבה אחרת, יהיה הרקטור רשאי למנות, מקרב המועמדים האמורים ברשימה הנזכרת בסעיף 13.1 דלעיל, חבר בית דין שיכהן משך יתרת תקופת כהונתו של החבר שמקומו נתפנה כאמור.
נשיא בית הדין וממלא מקומו הקבוע:	14.	- - -
	14.1	הסנאט ימנה את אחד מחברי בית הדין הנבחרים לכהן כנשיא בית הדין וחבר נבחר אחר לכהן כממלא מקומו הקבוע.
	14.2	נשיא בית הדין - ובהעדרו ממלא מקומו הקבוע - יהיה אחראי לניהול פעולתו השוטפת של בית הדין ובכלל זאת לקביעת הרכב המותב בפניו יידון כל מקרה ומקרה.
סמכויות בית-הדין:	15.	בית הדין ידון ויחליט בערעורים על החלטות הממונה או סגניו שיוגשו לפי הוראות תקנון זה.
מותבים (הרכב):	16.	דיוני בית הדין יתקיימו בפני מותב שימונה על ידי נשיא בית הדין. בכל מותב יכהנו שלושה מחברי בית הדין. מינוי חברי כל מותב ייעשה תוך שמירה על הכללים הבאים:
	16.1	שניים מחברי כל מותב יימנו עם חברי בית הדין הנבחרים ואחד יהיה חבר ממונה.
	16.2	בכל מותב יכהן לפחות משפטן אחד.
	16.3	כיו"ר המותב ישמש נשיא בית הדין או ממלא מקומו הקבוע ואם שניהם אינם נכללים בהרכב המותב, חבר בית דין נבחר שייקבע על ידי נשיא בית הדין.
מותבים (מילוי מקום שנתפנה):	17.	נתפנה מקומו של חבר בי"ד המכהן במותב, עקב פטירה, התפטרות, פרישה מהאוניברסיטה, פרישה מהלימודים באוניברסיטה או סיומם, או מכל סיבה אחרת, יצרף נשיא בית הדין למותב חבר אחר והדיון ימשך מאותו שלב אליו הגיע בעת שנתפנה מקום כאמור, אלא אם כן יחליט יו"ר המותב אחרת מטעמים שיירשמו.
רציפות סמכויות:	18.	נסתיימה תקופת כהונתם של חברי בית הדין יהיו חברי כל מותב מוסמכים להמשיך ולסיים בכל עניין התלוי ועומד בפניהם וחברי בית הדין יהיו מוסמכים להתחיל בדיון בעניינים חדשים עד שימונו חברים אחרים תחתם.

סימן ד': מינהל רשויות השיפוט

מזכיר רשויות השיפוט:	19.	- - -
	19.1	המזכיר האקדמי ימנה עובד שישמש כמזכיר רשויות השיפוט.

19.2 לא ימונה אותו אדם לשמש כקובל וכמזכיר רשויות השיפוט בעת ובעונה אחת.

כפיפות: .20 מזכיר רשויות השיפוט יפעל על פי ההנחיות שינתנו לו - בין הנחיות כלליות ובין הנחיות לעניין מסויים - על ידי המזכיר האקדמי, או מי שימונה על ידו לעניין זה, הממונה ונשיא בית הדין.
ינתנו למזכיר רשויות השיפוט הוראות סותרות על ידי המזכיר האקדמי מחד והממונה או נשיא בית הדין מאידך, יהיו הוראות אלה האחרונים עדיפות.

שירותי מינהל: .21 המזכירות האקדמית תספק לרשויות השיפוט את שירותי המינהל הדרושים להן.

פרק שלישי: קובל, סניגור ומשקיפים

קובל קבוע: .22 המזכיר האקדמי, או מי שימונה על ידו, ישמש כקובל בדיונים שיתקיימו בפני הממונה וכמערער או משיב בדיונים שיתקיימו בפני בית הדין.

קובל מיוחד: .23 לא יהיה בעובדה שהמזכיר האקדמי ימנה קובל קבוע כדי:
23.1 למנוע בעד המזכיר האקדמי עצמו לשמש כקובל בעניין מסויים,
או
23.2 למנוע בעד המזכיר האקדמי למנות קובל אחר לעניין מסויים.

ייעוץ משפטי: .24 מי שימונה כקובל קבוע וכל קובל מיוחד יהיה רשאי להעזר בייעוץ משפטי ולהיות מיוצג - בין בדיון בפני הממונה ובין בדיון בבית הדין - על ידי עורך דין.

ההגנה: .25 תלמיד יהיה רשאי, בין בדיון בפני הממונה ובין בדיון בבית הדין -
25.1 להיעזר בתלמיד אחר שישמש כסניגורו.
25.2 להיות מיוצג על ידי עורך דין ובלבד שיודיע על כך למזכירת רשויות השיפוט שבוע לפני מועד הדיון.

משקיפים מורשים - מינוי 26 - - -
26.1 דקאן הסטודנטים יציע לרקטור רשימת סטודנטים הלומדים בפקולטות שונות, מתוכה ימנה הרקטור שלושה סטודנטים לשמש כמשקיפים מורשים משך תקופה של שנתיים.

-מילוי מקום שנתפנה: 26.2 נתפנה מקומו של סטודנט שמונה כמשקיף מורשה, עקב פטירה, התפטרות, פרישה מהלימודים באוניברסיטה או סיומם, או מכל סיבה אחרת, יהיה הרקטור רשאי למנות, מקרב המועמדים האמורים ברשימה הנזכרת בסעיף 26.1, סטודנט אחר לשמש כמשקיף מורשה משך יתרת תקופת כהונתו של הסטודנט שמקומו נתפנה כאמור.

הזמנת משקיפים לדיון .27 - - -
27.1 בכל דיון משמעתי שייערך בפני הממונה (או סגנו) יהיו רשאים להיות נוכחים המשקיפים הבאים:
27.1.1 דקאן הסטודנטים, או נציגו.
27.1.2 דקאן הפקולטה שעם תלמידיה נמנה התלמיד הנתבע, או נציגו.
27.1.3 סטודנט שמונה כמשקיף מורשה.
27.2 ההזמנות למשקיפים ישלחו על ידי מזכיר רשויות השיפוט שיקבע את סדר זימון הסטודנטים המשמשים כמשקיפים מורשים.

אי נוכחות משקיפים שהוזמנו:

28. אי נוכחות המשקיפים, או מי מהם, לא תפסול את הדיון ולא תגרע, בכל צורה, מתוקפו ובלבד שהוזמנו להיות נוכחים בו.

פרק רביעי: עבירות ועונשים
סימן א': עבירות

29. עבירת משמעת הינה אחת העבירות דלקמן שבוצעה על ידי תלמיד:

29.1 אי ציות להוראות של רשויות האוניברסיטה, מוריה או עובדיה, שניתנו על ידם עקב מילוי תפקידם.

29.2 מסירת ידיעה כוזבת ביודעין לאוניברסיטה, רשויותיה, מוריה או עובדיה, או הסתרת מידע ביודעין, או ביצוע מעשה תרמית לשם קבלת זכויות באוניברסיטה, או בקשר ללימודים באוניברסיטה.

29.3 הונאה בבחינה, עבודת בית, עבודה סמינריונית, עבודת גמר או עבודה אחרת המוטלת על התלמיד בקשר עם לימודיו.

29.4 הפרה של הוראות המתייחסות לבחינה, עבדת בית, עבודה סמינריונית, עבודת גמר או עבודה אחרת המוטלת על התלמיד בקשר עם לימודיו, לרבות הוראות בדבר התנהגות במהלך בחינה בכתב או בע"פ.

29.5 הפרה של תקנון או הוראות לשימוש במתקני האוניברסיטה, כולל אולמות, חדרי מעבדה, ספריות, שכונים ומעונות סטודנטים, משרדים, מתקני ספורט, מגרשי חניה ושטח פתוח.

29.6 הפרעה להוראה, למחקר או לעבודה באוניברסיטה, או הפרעה לכל פעילות אחרת שנתאשרה על ידי רשויות האוניברסיטה.

29.7 פגיעה במתכוון או ברשלנות ברכוש האוניברסיטה, או ברכוש אחר המשמש לצרכיה.

29.8 התנהגות שיש בה משום פגיעה בכבודם, בגופם או ברכושם של מורי, עובדי או תלמידי האוניברסיטה, אם נעשתה עקב או בקשר למעמדם כמורים, עובדים או תלמידים או אם נעשתה בתחומי האוניברסיטה.

29.9 התנהגות פרועה, הקמת שאון ומהומה, השתתפות בתיגרה, התנהגות אלימה, כל אלה, בין שנעשו בתחומי הקמפוס באוניברסיטה ובין בסמוך לו, בין שנעשו כלפי האוניברסיטה, עובדיה, מוריה ותלמידיה ובין כלפי צדדים שלישיים.

29.10 התנהגות שאינה הולמת את כבוד האוניברסיטה או מעמד של תלמיד, בין אם נעשתה בתחומי האוניברסיטה או מחוץ לה ובין אם נעשתה עקב או בקשר למעמד של תלמיד או לפעילות בקמפוס, הן במישרין והן בעקיפין.
לצורך סעיף זה תיחשב גם הסתה לגזענות כלפי עובדי האוניברסיטה, מוריה ותלמידיה כהתנהגות שאינה הולמת את כבוד האוניברסיטה או מעמד של תלמיד.

סימן ב': עונשים

רשימת עונשים:

30. משנמצא תלמיד אשם בעבירת משמעת יוטלו אחד או אחדים מהעונשים הבאים:

30.1 נזיפה.

30.2 פסילת בחינה בה נבחן התלמיד.

30.3 פסילת עבודת בית, עבודה סמינריונית, עבודת גמר או עבודה אחרת המוטלת על התלמיד בקשר עם לימודיו.

30.4 איסור לגשת לבחינה או לבחינות במועד מסויים או במועדים מסויימים.

30.5 עיכוב מתן תעודה, או מתן אישור המעיד על לימודי התלמיד, למשך תקופה שתיקבע.

30.6 ביטול הנחה בשכר לימוד, או ביטול פרס לימודים או מילגה, או ביטול הזכות לקבלם לתקופה שתיקבע.

30.7 קנס כספי בשיעור שלא יעלה על מחצית שכר הלימוד המשולם על ידי תלמיד מן המנין.

30.8 מניעת שימוש במתקני האוניברסיטה, כולל ספריות, שכוני ומעונות סטודנטים, מתקני ספורט ומגרשי חניה, או חלק מהם לתקופה שתיקבע.

30.9 הרחקה מחלק ממסלול לימודים לתקופה שתיקבע.

30.10 הרחקה מן האוניברסיטה לתקופה שתיקבע.

30.11 הרחקה מן האוניברסיטה לצמיתות.

30.12 ביטול זכויות או הישגים בלימודים שנרכשו כתוצאה ממרמה לרבות שלילת הזכות לקבל תעודה או אישור המעידים על לימודים אלה.

רישום ענישה בגליון:

31. - - -

31.1 הוטל על תלמיד עונש של הרחקה מן האוניברסיטה לצמיתות ציונים: לפי הסעיף 30.11 דלעיל, או הרחקה לתקופה של שנה לפחות, יירשם עונש זה בגליון ציוניו.

31.2 הוטל על תלמיד עונש אחר מאלה האמורים בסעיף 31.1 תהיה לממונה ולבית הדין סמכות להורות, לפי שיקול דעתם, על רישום דבר הענישה בגליון ציוניו.

פסילת חובה:

32. בכל מקרה של הרשעה בהונאה בבחינה, עבודת בית, עבודה סמינריונית, עבודת גמר או עבודה אחרת המוטלת על התלמיד בקשר עם לימודיו, חייבים הממונה או בית הדין לפסול את הבחינה או העבודה נשוא ההונאה. פסילה כאמור תיעשה בלא קשר לכל עונש שיוטל על התלמיד בעקבות הרשעתו בהונאה.

עונש על תנאי:

33. - - -

33.1 הממונה או בית הדין רשאי להורות כי עונש לפי פיסקאות 30.7 עד 30.12 (ועד בכלל) יהיה - כולו או מקצתו - עונש על תנאי.

33.2 תלמיד שנדון לעונש על תנאי לא ישא בעונשו אלא אם עבר בתוך תקופה שתיקבע בהחלטת הממונה או בית הדין - תקופה שלא תפחת משנה ולא תעלה על שלוש שנים (להלן "תקופת התנאי") - עבירת משמעת מאלה שיפורטו בהחלטה והורשע בשל עבירה כאמור בין בתוך תקופת התנאי ובין לאחריה.

33.3 אלא אם כן ייקבע אחרת בהחלטת הממונה או בית הדין, תתחיל תקופת התנאי ביום מתן ההחלטה.

פיצויים:

34. נמצא תלמיד אשם בעבירת משמעת ועקב העבירה נגרם נזק חומרי לאוניברסיטה, יהיה הממונה או בית הדין רשאי לחייבו - בנוסף לכל עונש שיוטל עליו או במקומו - לשלם לאוניברסיטה פיצוי כספי בשיעור שלא יעלה על הנזק הישיר שנגרם עקב העבירה.

הצמדת פיצויים:

35. כל קנס כספי שיוטל על תלמיד וכל סכום פיצויים בו יחוייב יהיו קנסות צמודים למדד המחירים לצרכן מתום שלושים יום ממועד הטלתם ועד למועד ופרעונם בפועל.

תרופות:

36. תלמיד עליו הוטל קנס, או כזה שחוייב בתשלום פיצויים, לא יקבל לאי פרעון תעודה או אישור המעיד על לימודיו ולא תתקבל הרשמתו להמשך קנס או הלימודים באוניברסיטה, עד שיפרע את הקנס אשר הוטל עליו או את פיצויים: סכום הפיצויים בו חוייב, בצירוף כל הפרשי הצמדה בגינם.

פרק חמישי: החלטות ביניים ושמירת סמכויות

החלטות ביניים:	.37	- - -
- הסמכות לתיתן	37.1	לאחר פתיחת הליכים משמעתיים יהיה הממונה רשאי לתת - בין מיוזמתו ובין לבקשת קובל - החלטות ביניים כמו, דחיית בדיקת בחינה, הפסקת לימודים, איסור להשתמש במתקני האוניברסיטה (למעט הוצאת תלמיד מהמעונות) וכיו"ב.
- שמיעת התלמיד	37.2	במידת האפשר תינתן החלטת ביניים אחר שהממונה יתן לתלמיד הזדמנות להשמיע טענותיו.
- דיון חוזר	37.3	נתן הממונה החלטת ביניים בהעדר התלמיד, יהיה התלמיד רשאי לבקש מהממונה לקיים דיון חוזר בהחלטה בנוכחותו. ביקש התלמיד דיון חוזר ייערך דיון זה לא יאוחר מאשר תוך שבוע ימים ממועד הבקשה.
- משך תוקפן	37.4	החלטת ביניים של הממונה תעמוד בתוקפה עד למתן פסק דין בקובלנה או עד מועד מוקדם יותר שייקבע על ידי הממונה בהחלטתו.
- שינויין או ביטולן	37.5	הממונה מוסמך לבטל או לשנות, בכל עת, החלטת ביניים שנתן, בין ביוזמתו ובין ביוזמת התלמיד או הקובל.
- ערעור רק ברשות (תוקן ביום 4.5.88)	37.6	החלטת ביניים איננה ניתנת לערעור בפני בית הדין, אלא אם ניתנה רשות לכך על ידי נשיא בית הדין ובהיעדרו - על ידי ממלא מקומו הקבוע. בקשת הרשות לערעור תוגש למזכיר רשויות השיפוט תוך חמישה ימים ממתן החלטת הביניים, ואם התקיים דיון חוזר כאמור בסעיף 37.3 - תוך חמישה ימים ממתן ההחלטה בדיון חוזר.
- המצאה	37.7	מזכיר רשויות השיפוט ישלח עותקים של כל החלטת ביניים לתלמיד הנתבע, לקובל, לדקאן הפקולטה שעל תלמידיה נמנה התלמיד הנתבע, לדקאן הסטודנטים ולסטודנט האמור להשתתף כמשקיף מורשה בדיון.
שמירת סמכויות:	.38	- - -
	38.1	סמכותו של הממונה לדון ולפסוק בעבירות משמעת אינה שוללת סמכותם של מורה או עובד לתת הוראות או לנקוט צעדים - שבגדר סמכותם - לשם מניעת הפרעות מצד תלמיד למהלך התקין של לימודים, בחינות או פעילות אחרת באוניברסיטה.
	38.2	אין בהוראות תקנון זה כדי לפגוע בסמכויות הנתונות למורה או לעובד עפ"י תקנונים אחרים - אוניברסיטאיים או פקולטטיים - לרבות הסמכות לדחות בדיקת בחינה, או עבודה, לעכב מתן ציון או להוציא תלמיד מכיתה במקרה של הפרעה.
הליכי משמעת והליכים פליליים:	.39	- - -
	39.1	הסמכות לקיים הליכים משמעתיים לפי תקנון זה אינה נשללת על-ידי האפשרות של קיום הליכים פליליים בבית משפט, נגד התלמיד הנתבע, או על ידי קיום הליכים כאלה, או על ידי פסק דין כלשהו

בהליכים כאלה.

39.2 סברו הממונה או בית הדין כי הקובלנה מעלה חשש, לכאורה, כי נעברה עבירה פלילית כמשמעותה של זו בסעיף 268 לחוק העונשין תשל"ז - 1977, יורה הוא למזכיר האקדמי ליתן הודעה על כך ליועץ המשפטי לממשלה או לבא כוחו.
הממונה או בית הדין לא ימשיכו בהליכים נגד התלמיד הנתבע עד שתשלח הודעה כאמור.

פרק ששי: הליכים
סימן א': תלונה

הגשת תלונה: .40 - - -

- מתלונן 40.1 רשאים להגיש תלונה על פי תקנון זה כל מורה, כל עובד וכל תלמיד.

- מקבל התלונה 40.2 תלונה תוגש למזכיר האקדמי.

- מסמך תלונה 40.3 תלונה תוגש בכתב, תפרט המעשים או המחדלים המיוחסים לתלמיד נשוא התלונה ויצורפו אליה מסמכים התומכים בה, במידה וישנם כאלה בידי המתלונן.

בדיקת תלונה: .41 המזכיר האקדמי יעיין בתלונה שתוגש לו, סמוך ככל האפשר לאחר קבלתה, יקבל לרשותו כל חומר כתוב המתייחס לתלונה (כמו בחינה, עבודה בכתב וכיו"ב) ויהיה רשאי לבקש מהמתלונן השלמות והבהרות, ומהתלמיד נשוא התלונה הערות או הסברים.

גניזת תלונה: .42 הגיע המזכיר האקדמי למסקנה, כי אין לפתוח בהליכים משמעתיים עקב תלונה שהוגשה לו, יגנוז את התלונה ויודיע על כך למתלונן, לדקאן הפקולטה שעל תלמידיה נמנה התלמיד נשוא התלונה ולדקאן הסטודנטים.

ערעור על גניזת תלונה: .43 סבר דקאן הפקולטה שעל תלמידיה נמנה התלמיד נשוא התלונה, או דקאן הסטודנטים, כי החלטת המזכיר האקדמי לגנוז את התלונה אינה מוצדקת, יהיה הוא רשאי לערער על החלטה זו בפני הרקטור שהחלטתו בנדון תהיה סופית.

סיוע בבדיקת תלונה: .44 המזכיר האקדמי יהיה רשאי לאצול סמכויותיו על פי סימן זה להוציא הסמכות האמורה בסעיף 42 - לקובל ו/או לקובל מיוחד.

סימן ב': פתיחת הליכים - קובלנה

הוראת הרקטור .45 הרקטור יהיה רשאי להורות למזכיר האקדמי - בכל מקרה, בין אם הוגשה תלונה ובין אם לאו - לפתוח בהליכי משמעת.

יוזמת המזכיר האקדמי: .46 המזכיר האקדמי יהיה רשאי לפתוח בהליכי משמעת ביוזמתו שלו אם סבר כי נעברה עבירת משמעת ולא הוגשה לו תלונה בנדון, או שהוגשה לו תלונה בנדון והמתלונן חזר בו ממנה.

העברת תלונה לקובל: .47 החליט המזכיר האקדמי - בין ביוזמתו ובין על פי תלונה שהוגשה לו - כי יש מקום לפתוח בהליכי משמעת נגד תלמיד, או שקיבל הוראה לעשות כן מהרקטור, יעביר את התלונה וכל חומר שאסף במהלך בירורה, לקובל.

קובלנה: .48 על יסוד התלונה וכל חומר נוסף שיועבר לקובל על ידי המזכיר האקדמי או יאסף על ידי הקובל עצמו, יכין הקובל קובלנה שתכלול את הפרטים הבאים:

48.1 פרטי המתלונן ותאורו.
48.2 פרטי המעשים או המחדלים המיוחסים לתלמיד הנתבע (להלן "הנתבע").
48.3 פירוט עבירות המשמעת המיוחסות לנתבע.
48.4 רשימת מסמכים שבדעת הקובל להגיש במהלך הדיון.
48.5 רשימת העדים שבדעת הקובל להשמיע במהלך הדיון.

הגשה: 49. קובלנה תחתם בידי קובל ותוגש למזכיר רשויות השיפוט.

המצאה: 50. - - -

50.1 מזכיר רשויות השיפוט ימציא עותקים של הקובלנה:
50.1.1 לממונה.
50.1.2 לנתבע.
50.1.3 לדקאן הפקולטה שעל תלמידיה נמנה הנתבע.
50.1.4 לדקאן הסטודנטים.
50.1.5 לסטודנט האמור לשמש כמשקיף מורשה בדיון.

50.2 לעותק הקובלנה שיישלח לנתבע יצורף עותק של תקנון זה.

סימן ג': הליכי הדיון בפני הממונה

מועד הדיון: 51. - - -

51.1 מועד הדיון בקובלנה ייקבע על ידי מזכיר רשויות השיפוט בתיאום עם הממונה.
51.2 המועד שייקבע לדיון לא יהיה מוקדם משבעה ימים ולא יהיה מאוחר מעשרים ואחד יום מהיום בו נמסרה הקובלנה לנתבע.
51.3 הוראות פיסקה 51.2 לא יחולו על דיונים בבקשות להחלטות ביניים ואלה אפשר שיתקיימו בתוך פרק זמן קצר מזה האמור שם.
51.4 כל הודעה או מסמכים שיישלחו לנתבע בדואר רשום לפי כתובתו שבמרכז למרשם או כתובתו שבחוג לימודיו, ייחשבו כאילו נמסרו לנתבע שבעה ימים לאחר שיגורם.

הזמנה לדין: 52. מזכיר רשויות השיפוט יזמין למועד שנקבע לדיון בקובלנה את הקובל, הנתבע, המתלונן, המשקיפים האמורים בסעיף 27 לתקנון זה ואת עדי הקובל המפורטים בקובלנה.

דחיית הדיון: 53. הממונה מוסמך - אם יתבקש לכך על ידי הקובל או על ידי הנתבע - לדחות את מועד הדיון מטעמים מיוחדים שיירשמו.

דיון בהעדר הנתבע: 54. - - -

54.1 דיון בקובלנה יכול שיתנהל בהעדר הנתבע אם זה לא יופיע במועד שנקבע - למרות שהוזמן כראוי - מבלי שיצביע על טעם מיוחד לדחיית מועד הדיון.
54.2 נתקיים דיון שלא במעמד הנתבע, בנסיבות כמתואר בפיסקה
54.1 דלעיל יהיה הממונה רשאי ליתן כל החלטה או פסק דין אף שלא בפני הנתבע.
54.3 ניתנה החלטה שלא בפני הנתבע ימציא לו מזכיר רשויות השיפוט עותק ממנה והנתבע יהיה רשאי לעתור לביטולה תוך שבעה ימים

מהמועד בו יקבל את עותק ההחלטה.
העתירה תתברר בפני הממונה שיהיה מוסמך לבטל את החלטתו או לשנותה מטעמים מיוחדים שיירשמו.

הקראה: 55. - - -

55.1 בפתיחת הדיון יקרא הממונה את הקובלנה בפני הנתבע ויסביר לו - אם יתבקש לכך - את האמור בה.

55.2 לאחר ההקראה ישאל הממונה את הנתבע אם הוא מודה, או שאינו מודה בקובלנה.

הודאה: 56. הודה הנתבע בקובלנה יהיה הממונה רשאי למצוא אותו חייב בדין על פי הודאתו ולגזור את דינו, אולם הממונה יהיה רשאי, על אף ההודאה, לדרוש מהקובל להגיש ראיות להוכחת הקובלנה.

סדרי דין וראיות: 57. - - -

57.1 הממונה ינהל את הדיון ויקבל ראיות בדרך שתראה לו צודקת ויעילה.

57.2 לא הודה הנתבע בקובלנה, יגיש הקובל ראיותיו וישמיע את עדיו והנתבע או סנגורו יהיה רשאי לחקור עדים אלה. לאחר מכן יגיש הנתבע ראיותיו וישמיע את עדיו והקובל יהיה רשאי לחקור עדים אלה. הן הקובל והן הנתבע יהיה רשאי לחקור עדיו בחקירה חוזרת.

פרטיכל: 58. במהלך הדיון יירשם בידי מזכיר רשויות השיפוט או בידי הממונה פרטיכל שייחתם בידי הממונה.

פסק הדין: - מועד נתינתו: 59. - - -

59.1 סמוך, ככל האפשר, לסיום גביית הראיות והשמעת טענות הצדדים יתן הממונה פסק דין (מורכב מהכרעת דין ואם יימצא הנתבע חייב הדין, אף גזר דין) מנומק ובכתב.

- המצאתו 59.2 מזכיר רשויות השיפוט ימציא עותקים של פסק הדין לנתבע, לקובל, למתלונן, לדקאן הפקולטה שעל תלמידיה נמנה הנתבע, לדקאן הסטודנטים ולסטודנט אשר שימש משקיף מורשה בדין.

- תחילת תוקפו: 59.3 פסק דין של הממונה יכנס לתוקפו ביום נתינתו אלא אם כן יחליט הממונה כי יכנס לתוקפו במועד אחר.

סימן ד': הגשת ערעור

זכות ערעור: 60. פסקי הדין של הממונה ניתנים לערעור בפני בית הדין, הן על ידי הקובל והן על ידי הנתבע.

מועד הגשת ערעור: 61. הערעור יוגש תוך חמישה עשר יום מיום שנתן הממונה את פסק הדין נשוא הערעור (אם זה ניתן בפני המערער) או תוך חמישה עשר יום מיום שהומצא פסק הדין למערער (אם זה ניתן שלא בפני המערער).

כתב ערעור: 62. הערעור יוגש בכתב, למזכיר רשויות השיפוט ויפרט את נימוקי וטיעוני המערער.

המצאה: .63 מזכיר רשויות השיפוט ימציא עותקים של הערעור:

63.1 לנשיא בית הדין.
63.2 למשיב (שיהיה הקובל או הנתבע, לפי העניין).
63.3 לדקאן הפקולטה שעל תלמידיה נמנה המערער או המשיב.
63.4 לדקאן הסטודנטים.
דקאן הפקולטה ו/או דקאן הסטודנטים יהיו רשאים לבקש ממזכיר רשויות השיפוט לזמנם לדיון בערעור.

ערעור אינו מעכב פס"ד: .64 הגשת ערעור לא תעכב את ביצוע פסק הדין אלא אם כן יחליט בית הדין אחרת, לבקשת המערער.

סימן ה': הליכי דיון בבית הדין

קביעת המותב: .65 עם קבלת כתב ערעור יקבע נשיא בית הדין (בהתחשב בהנחיות האמורות בסעיף 16 דלעיל) את הרכב המותב בפניו יתברר הערעור ואם לא ייכללו הוא עצמו וממלא מקומו הקבוע בהרכב זה, אף את יו"ר המותב.

היקף הערעור: .66 הערעור יוגבל לבדיקת הממצאים והמסקנות של הממונה והמערער או המשיב לא יורשו להציג ראיות בערעור, אלא אם נתגלו ראיות חדשות שלא היו ידועות להם, ולא היו צריכות להיות ידועות להם, בעת הדיון בפני הממונה, או שבית הדין יסבור כי קיימות נסיבות מיוחדות המחייבות, מטעמים של עשיית צדק, להציגן.

טיעונים בכתב: .67 - - -

67.1 אם לא יבקש המערער, בכתב הערעור, להשמיע טיעוניו בע"פ יהיה יו"ר המותב רשאי להורות כי טיעוני המערער והמשיב יוגשו לבית הדין בכתב באופן ובמועדים שיפורטו בהודעה בכתב, שישלח יו"ר המותב למערער ולמשיב.
67.2 לא הגיש המערער טיעוניו במועד ובאופן שפורטו בהודעת יו"ר המותב, יימחק הערעור.
67.3 לא הגיש המשיב טיעוניו במועד ובאופן שפורטו בהודעת יו"ר המותב, ידון בית הדין בערעור על פי טיעוני המערער בלבד.

מועד הדיון: .68 - - -

68.1 לא החליט יו"ר המותב על הגשת טיעונים בכתב, יקבע מזכיר רשויות השיפוט, בתיאום עם יו"ר המותב, מועד לשמיעת הערעור.
68.2 המועד שייקבע לשמיעת הערעור לא יהיה מוקדם מארבעה עשר יום ולא יהיה מאוחר מעשרים ושמונה יום מהיום בו הוגש כתב הערעור.

שמיעת הערעור: .69 במועד הקבוע לשמיעת הערעור ישמיע המערער את טענותיו תחילה ולאחר מכן יהיה המשיב רשאי להשיב על טיעוני המערער.

פסק הדין: .70 סמוך ככל האפשר לאחר שמיעת הצדדים, או - במקרה של טיעון בכתב - סמוך ככל האפשר לאחר קבלת טיעוני הצדדים שבכתב, יתן בית הדין פסק דין מנומק, בכתב.

סימן ו': דיונים סגורים ופרסום פסקי דין

דיון .71 - - -

בדלתיים סגורות: 71.1 הדיונים בפני רשויות השיפוט יתנהלו בדלתיים סגורות אלא אם כן יחליט הממונה, או המותב הדן בערעור - לבקשת אחד הצדדים - בהחלטה מנומקת, לקיים דיון פומבי.

דיון פומבי: 71.2 הוחלט על קיום דיון פומבי, יהיה הממונה או המותב רשאי לקבוע מגבלות על כניסת קהל לאולם הדיונים, להוציא מהאולם מפריעים או להורות על המשך הדיונים בדלתיים סגורות.

פרסום פסקי דין: 72. בכל פסק דין יקבע הממונה, או המותב, מפורשות:

72.1 האם יש לפרסם את פסק הדין על גבי לוחות המודעות באוניברסיטה.

72.2 האם אותם פסקי דין שעל פי ההחלטה יש לפרסמם יפורסמו תוך ציון שם הנתבע או ללא ציון שמו.

פרק שביעי: עבירות חניה - ברירת קנס

הגדרות: 73. בפרק זה:

73.1 **"עבירת חניה"**: כל אחת מהעבירות על נוהל חנית רכב בקמפוס המפורטות בנספח ב' לתקנון זה ומהווה חלק בלתי נפרד ממנו וכל עבירה שתיווסף לנספח ב' על פי החלטה של ועדת החניה האמורה בנוהל הנ"ל.

73.2 **"שיעור הקנס"**: שיעור הקנס לכל עבירת חניה כנקוב בנספח ב'.

73.3 **"פקח"**: מי שהוסמך על ידי רשויות האוניברסיטה לפקח על ביצוע הוראות נוהל חנית רכב בקמפוס.

הודעה בדבר ברירת קנס: 74. - - -

74.1 היה לפקח יסוד להניח כי תלמיד עבר עבירת חניה רשאי הוא למסור לתלמיד או להצמיד למכוניתו, הודעה בה יואשם התלמיד באותה עבירה ותינתן לו הברירה לשלם את שיעור הקנס (המתאים לאותה עבירה) במקום לעמוד לדין בפני הממונה.

74.2 העתק ההודעה האמורה יישלח למזכיר רשויות השיפוט.

תשלום קנס: 75. - - -

75.1 מי שקיבל הודעה כאמור בסעיף 74 רשאי תוך שלושים יום מתאריך ההודעה לשלם לחשבון האמור בה את סכום הקנס הנקוב בה.

75.2 שילם תלמיד את הקנס האמור בסעיף 75.1, רואים אותו כאילו הודה באשמה בפני הממונה, הורשע ונשא את עונשו.

אי תשלום הקנס: 76. לא שילם תלמיד קנס במועד הנקוב בסעיף 75 דלעיל תיחשב ההודעה האמורה בסעיף 74 כקובלנה שהוגשה נגדו על פי הוראות תקנון זה, מזכיר רשויות השיפוט יזמנו לדיון בפני הממונה ודיון כאמור יהיה זהה לדיון בכל קובלנה אחרת.

עבירות חוזרות: 77. תלמיד שבתוך שנה אקדמית אחת הורשע פעמיים בעבירת חניה (בין על דרך של תשלום ברירת קנס ובין על דרך של קיום דיון בפני הממונה) וקיבל בשלישית הודעה כאמור בסעיף 74, יהיה הקובל רשאי להגיש כנגדו קובלנה, חרף תשלום הקנס הנקוב בהודעה השלישית, והממונה יהיה רשאי להטיל עליו

- בנוסף לקנס ששולם על ידו או במקומו - עונש אחר או נוסף.

תיאום שעורי הקנס:	.78	אחת לששה חודשים יותאמו סכומי שיעור הקנסות האמורים בנספח ב' בשיעור מתאים לשיעור עליית מדד המחירים לצרכן.

פרק שמיני: חנינה

.79 - - -

79.1 הורשע תלמיד בעבירת משמעת ופסק דינו סופי, יהיה רשאי לפנות אל הרקטור בבקשה מנומקת, בכתב, לחנינה.

79.2 הרקטור רשאי, לפי שיקול דעתו, לחון תלמיד שהורשע בעבירת משמעת, או להמתיק את עונשו או להמיר העונש בעונש אחר.

פרק תשיעי: תחילת תוקף והוראת מעבר

תחילת תוקף:	.80	תקנון זה נכנס לתוקפו ביום אישורו על ידי הסנאט ובמועד זה פוקע תוקפו של תקנון המשמעת - תשל"ד.
הוראות מעבר:	.81	על עבירות שנעברו לפני כניסת תקנון זה לתוקפו יחולו, בעניינים מהותיים, הוראות תקנון המשמעת - תשל"ד, ואולם בעניינים דיוניים יחולו הוראות תקנון זה. נתגלו בין קובל לנתבע חילוקי דעות אם עניין מסויים הינו עניין דיוני או מהותי יכריע הממונה בחילוקי דעות אלה במהלך הדיון בקובלנה.

נספח א'

1. חברת מרכז עלית לספורט באוניברסיטת תל-אביב בע"מ.
2. רמות - רשות אוניברסיטאית למחקר שימושי ופיתוח תעשייתי בע"מ.
3. מועדון הספורט של אוניברסיטת תל-אביב.
4. בית התפוצות.
5. בית ההוצאה לאור של אגודת הסטודנטים באוניברסיטת תל-אביב.
6. ש.ל.ת. - שרות לחבר בע"מ.

נספח ב'
עבירות חניה

העבירה	סכום ברירת הקנס
1. חנית רכב במגרש חנייה בו אין להחנות רכב זה (לאור סוג תווית החנייה שעליו)	(נכון למאי 1995) -.30 ש"ח
2. חניה במקום אסור	-.36 ש"ח

לעניין סעיף זה, "מקום חניה אסור" הינו:

2.1 מדרכות
2.2 מקומות חניה שמורים
2.3 מעברים במגרשי חניה
2.4 כניסות לבניינים
2.5 מקומות המיועדים לטעינה ופריקה
2.6 מקומות שסומנו בשלט "אין חניה"
2.7 משטחי גרנוליט ושטחי גנים.

3. חניה במקום אסור בנסיבות חמורות -.40 ש"ח
לעניין סעיף זה "חניה במקום אסור בנסיבות חמורות" פירושה:
3.1 חניה החוסמת רכב החונה כדין
3.2 חניה החוסמת מעבר למקום חניה אחר
3.3 מקומות חניה לנכים. "..."

סדרי ביטחון

1. אבטחה

השמירה על הסדר, הביטחון ואכיפת הוראות החניה בתחום הקמפוס נעשית ע"י עובדי מדור הביטחון. חובה על התלמידים להישמע להוראותיהם ולהזדהות בפניהם (על פי דרישה).

2. כניסה לקמפוס

א. שערי כניסה לקמפוס:
בקמפוס מספר שערי כניסה להולכי רגל הפתוחים בשעות הפעילות. מהם שלושה המשמשים גם לכניסת כלי רכב:
שער מספר 8 — פתוח ברציפות כל שעות היממה.
שער מספר 4 — (שער רמניסיאנו) — פתוח בין השעות 23.00-06.30.
שער מספר 1 — (שער פרנקל) — פתוח בין השעות 21.00-06.30.
חל איסור מוחלט להכנס לקמפוס תוך טיפוס מעל הגדר.

ב. בדיקת חפצים:
1. בכניסה לקמפוס חובה להציג חפצים אישיים לבדיקה, ולהזדהות על פי דרישת השומרים.
2. לא תורשה כניסה לתחום הקמפוס למי שיסרב להזדהות ו/או למי שיסרב להציג את חפציו לביקורת.

ג. כניסה לתחום הקמפוס וחניה בשטח הקמפוס:
1. כניסה לתחום הקמפוס וחניה בשטח הקמפוס תורשה לרכב נושא תווית חניה או לבעלי אשורים זמניים שהונפקו על ידי מדור הבטחון.
2. מספר תווי חניה יוקצבו להגרלה במשרדי אגודת הסטודנטים. התווית היא אישית ואינה ניתנת להעברה.
חל איסור לקנות, למכור או להעביר תווית חניה מאדם לאדם. המוצא תווית חניה יעבירה מיד למדור בטחון. חל איסור לקבל תו חניה שלא באמצעות מדור ביטחון.
3. התנועה והחניה בשטח האוניברסיטה הינם בכפוף לתמרורים, לסימונים ולהוראות התנועה והחניה בקמפוס.
4. תנועה וחניה בניגוד להוראות מהווה עבירה על הוראות האוניברסיטה והינה ברת ענישה בדין משמעתי.

ד. הכנסת בעלי חיים לקמפוס:
חל איסור על הכנסת בעלי חיים לקמפוס ללא היתר מיוחד של מדור הביטחון. איסור זה אינו חל על כלבים המשמשים לליווי עיוורים.

3. חפצים חשודים

א. חפץ עזוב ללא בעלים הינו בבחינת חפץ חשוד. עם גילוי חפץ נטוש יש להרחיק אנשים מסביבתו ולהזעיק מיד את אנשי הביטחון. יש לנסות לאתר את בעל החפץ בסביבה הקרובה. אין לגעת או לטלטל חפץ כאמור, מחשש להיותו ממולכד.
ב. אזעקה תופעל במקרה של פיגוע או ארוע חריג.

4. נשק

הכנסת נשק לתחום הקמפוס תותר עם הצגת אישור תקף לנשיאת נשק:

א. אזרח – יתבקש להציג אישור תקף שהוצא על ידי משרד הפנים, התואם את מספר הנשק ואת שם בעליו.

ב. חייל במדים – בשרות סדיר או במילואים – יתבקש להציג אשור לנשיאת נשק מטעם שלטונות צה"ל.

ג. בשערי הכניסה לקמפוס חובה להודיע לשומר על נשיאת נשק ויש להציג בפניו את האישור המתאים.

ד. חל איסור על נשיאת נשק טעון בתחום הקמפוס.
נושא נשק יחוייב לפרוק את המחסנית מהנשק בעת שהייתו בקמפוס.

ה. יש להצניע את הנשק בתחומי הקמפוס.

5. שמירה על רכוש אישי

א. אין להשאיר תיקים ומסמכים ללא השגחה. יש לשמור היטב על התיק/הארנק/ החפצים האישיים בתחום הקמפוס ובמיוחד בספריות ובכיתות הלימוד, למניעת גניבות.
בספריות יש להפקיד תיקים במלתחה. אין להפקיר תיקים בכניסה לספריות.

ב. תיק/חפץ עזוב יטופל כחפץ חשוד.

ג. יש לדווח למדור הבטחון על כל מקרה של גניבה או אובדן רכוש בתחום הקמפוס.

6. אבידות שנמצאו בתחום הקמפוס

המוצא אבידה באחד מבנייני האוניברסיטה ואינו מאתר את בעליה, ימסור אותה למנהל הבית בו נמצאה.
המוצא אבידה בשטח הקמפוס ואינו מאתר בעליה ימסור אותה למדור בטחון.

7. הוצאת ציוד

אין להוציא ציוד השייך לאוניברסיטה אל מחוץ לקמפוס אלא באישור בכתב מטעם ראש מינהל הפקולטה או מנהל היחידה לה שייך הציוד. כל המבקש להוציא ציוד לא מזוהה, ידרש ע"י עובדי הבטחון להוכיח בעלות על הציוד.

8. נוכחות בבניינים לאחר שעות הפעילות

בנייני האוניברסיטה ננעלים ע"י מנהלי הבתים, הנוגעים בדבר, עם סיום הפעילות. הכניסה לבניינים לאחר שעות הפעילות אסורה. כניסה מותרת לבעלי אישור בכתב מטעם ראש מינהל הפקולטה.

9. פעילות צבורית בקמפוס

כל פעילות צבורית (עצרות, הפגנות, חלוקת חומר הסברה ועוד) בתחום הקמפוס חייבת באישור מוקדם של דקאן הסטודנטים (ראה עמ' מ"ג).

10. פעילות מסחרית בקמפוס

אין לחלק דפי פרסום בתחום הקמפוס. הדבקת מודעות מותרת רק בלוחות המודעות הכלליים.

11. משרדי מדור ביטחון

משרדי מדור ביטחון נמצאים בבניין המחסנים, מזרחית לבניין שנקר (כימיה), טל. 6408726, 6408880, 6408484, טלפון חרום – 6408222 (במשרד תורנות במשך כל שעות היממה).

12. נהיגה באופניים
אין להכניס אופניים לבניינים בקמפוס.
אופניים יש להחנות אך ורק במתקני החנייה לאופניים הממוקמים בסמוך לבניינים.

13. משחקים
אין לשחק במרחב הקמפוס במשחקי כדור ו/או בהטלת צלחות מעופפות וכיו"ב.
פעילות ספורטיבית ניתן לבצע אך ורק במסגרת יחידת הספורט של האוניברסיטה.

בטיחות ועזרה ראשונה

1. עקרונות הבטיחות מוגדרים בהוראות האוניברסיטה. התלמידים נדרשים לפעול בהתאם להוראות ולנהלי הבטיחות הכלל-אוניברסיטאים והמיוחדים של יחידותיהם.

2. באוניברסיטה מועצת בטיחות כללית וועדות בטיחות יחידתיות ונוסף לאלה גם מנגנון בטיחותי מקצועי – יחידת בטיחות. אלה עומדים לרשות צבור התלמידים ואליהם יש לפנות בנושאים של ליקויים, הצעות לשיפורים ושאלות בענייני בטיחות תעסוקתית ובטיחות אש.
על מפגעים בטיחותיים יש לדווח למנהל הבית.

3. מידע מתומצת על הדרך בה יש לנהוג ולמי יש לפנות במצבים חריגים, מרוכז על גבי "דף מידע לשעת חירום" הנמצא על כל לוחות המודעות ובמזכירויות היחידות. רצוי לקרוא אותו בעיתות רגיעה כדי לדעת להשתמש בו ביעילות גם במצב מתח.

4. חריגה מהוראות הבטיחות הינה עבירה בת עונשין בדין משמעתי.

5. על התלמיד לדווח למזכירות החוג/הפקולטה על כל תאונה בתוך הקמפוס, בה היה מעורב. טפסים מתאימים ניתן לקבל במזכירויות השונות. מטרות הדיווח: סיוע בסילוק מפגעים, להפקת לקחים ולהנפקת אישורים על התאונה.

6. מספר הטלפון של יחידת-הבטיחות: 6407555; מספר פקס/משיבון: 6409555.

7 תחנת עזרה ראשונה נמצאת בבניין הספרייה המרכזית ע"ש אליאס סוראסקי - טלפון 6408666 - והיא פועלת בין השעות 18.00-08.00 בימים א'-ה'.
בכל בניין, בחדרו של מנהל הבית, נמצא תיק עזרה ראשונה.

תחזוקה

מידע על בעיות ומפגעי תחזוקה (ברז דולף, שרותים מקולקלים, מפסק חשמל בלתי תקין וכו') יש להביא לידיעת מנהל הבית והגוש בכל בנין או למוקד תקלות, טל: 6408777.

אגודת הסטודנטים החדשה

אגודת הסטודנטים החדשה היא תאגיד עצמאי שבו מאוגדים תלמידים הלומדים באוניברסיטת תל־אביב. להלן תאור תמציתי של מטרות האגודה, עקרונות פעולתה ומוסדותיה, מבוסס על האמור בתקנונה של האגודה:

עקרונות האגודה ומטרותיה

1. לפעול למען רווחתו וטובתו של ציבור התלמידים באוניברסיטת תל־אביב.
2. לשמור על תדמיתם, מעמדם האקדמי, עצמאותם ואי־תלותם של התלמידים בתוך הקמפוס ומחוצה לו.
3. לייצג נאמנה את ציבור התלמידים כלפי כל רשות ו/או מוסד ו/או גוף ו/או אדם ובכלל זה ייצוג בכל מוסדות האוניברסיטה.
4. לפעול בנאמנות למען האינטרסים של ציבור התלמידים הן בתוך האוניברסיטה והן מחוצה לה.
5. לשמור על מכלול האינטרסים החברתיים, הכלכליים והציבוריים של כל ציבור התלמידים ולפעול למען הצטרפות כלל התלמידים באוניברסיטת תל־אביב לשורות אגודת הסטודנטים.
6. לשמור ולהקפיד על כך, שאגודת הסטודנטים, על כל מוסדותיה וגופיה הנבחרים תיבחר, תנוהל ותונהג אך ורק ע״י התלמידים.
7. לפעול למען קשירת קשרים עם אגודות וגופים סטודנטיאליים בארץ ובחו״ל.
8. לפעול למען קיום שוויון זכויות מלא לכל ציבור התלמידים, ללא הבדל דת, גזע ומין ולהכיר בכל התארגנות סטודנטיאלית הפועלת עפ״י החוק ועקרונות הדמוקרטיה.
9. האגודה תפעל במסגרת הסמכויות הקנויות לה בתקנון ועפ״י עקרונות המינהל התקין של הדמוקרטיה ובכלל זה, קיום מנגנון ביקורת עצמאי ובלתי תלוי, על כל פעולות האגודה לרבות פעולות הכספים שלה.

האגודה תפעל במסגרת העקרונות שפורטו לעיל — ע״מ להעניק לציבור התלמידים שירותים כגון: רכישת חומרי ועזרי לימוד במחירים מוזלים, השגת מלגות ומענקים, עזרה בהשגת דיור במעונות הסטודנטים לתלמידים נזקקים ולאחרים, ריכוז הצעות ובקשות עבודה, שירותי ולת״ם, מס הכנסה וכו׳ — עפ״י קריטריונים קבועים שיפורסמו.
כמו־כן, תפעל האגודה לפיתוח ולטיפוח הקשרים החברתיים והתרבותיים של ציבור התלמידים בתוך האוניברסיטה ומחוצה לה, ע״י קיום פעילויות תרבות וחברה (חוגים וכו׳) וכן תעמוד על קיום ושמירת חופש הביטוי וההתארגנות בתוך הקמפוס ובתוך האגודה.

חברות באגודה

1. זכאי להיות חבר באגודת הסטודנטים כל מי שמוכר ע״י אוניברסיטת ת״א כתלמיד. מי שחדל להחשב כתלמיד האוניברסיטה במהלך שנת הלימודים, ימשיך להחשב כחבר בהמשך אותה שנת לימודים ובלבד שתקופה זו לא תעלה על 3 חודשים למן היום בו הפסיק החבר להחשב כתלמיד האוניברסיטה.
2. חבר חייב למלא אחר תקנון האגודה ולציית להחלטות ולהוראות מוסדותיה המוסמכים של האגודה.
3. חבר זכאי להשתתף בפעולות האגודה ולהנות משרותיה, לבחור ולהיבחר למוסדות האגודה.

מוסדות אגודת הסטודנטים ופעילותה

בהתאם לתקנון אגודת הסטודנטים החדשה, נערכות אחת לשנה בחירות אזוריות, אישיות, ישירות וחשאיות למועצת האגודה. הבחירות נערכות על בסיס אזורי בחירה.

1. **מועצת האגודה** היא הרשות העליונה של אגודת הסטודנטים ותפקידיה הם: בחירת הוועד וועדת הבקורת, קביעת קווי פעולה למוסדות האגודה, פיקוח על פעולות הוועד, בחירת נציגים למוסדות האוניברסיטה ולמוסדות שמחוצה לה. החלטות המועצה יחייבו את כל חברי האגודה, מוסדותיה, נושאי התפקידים והמשרות שבה ואת עובדיה.
2. **ועד האגודה** הוא הזרוע המבצעת של המועצה הן כלפי מוסדות האוניברסיטה והן כלפי כל גוף שמחוצה לה. המועצה בוחרת בוועד בן שבעה חברים המורכב מיו"ר, סגנו וחברי ועד לענייני תרבות והסברה, פנים, חו"ל ופרוייקטים מיוחדים, עניינים אקדמיים, מלגות ומעונות.
3. **ועדות המועצה** — המועצה תתפצל לעבודה בשש ועדות (שבכל אחת מהן יכהנו חמישה או שבעה חברי מועצה), אשר תטפלנה בענייני כספים, נהלים, נושאים אקדמיים, קשרי חוץ והסברה, ענייני הסטודנט וענייני תרבות ובידור.
4. **ועדת הביקורת** — מורכבת משלושה חברים נבחרים ע"י המועצה בבחירות חשאיות. בין תפקידיה של הוועדה: בדיקת החוקיות, הסבירות, היעליות והחסכון בניהול משק הכספים של המועצה והוועד וכל נושא אחר שהוועדה תראה צורך לבדקו.

מידע מפורט על הבחירות לאגודת הסטודנטים החדשה ועל פעולותיה של האגודה מתפרסם בידיעון האגודה שיוצא לאור בתחילת שנת הלימודים.

מספרי טלפון חשובים באגודת הסטודנטים:

מזכירות האגודה	טל' 6407666
דלפק קבלת קהל	טל' 6407662
מח' לעניינים אקדמיים ונציב קבילות סטודנטים	טל' 6407649

משרדי אגודת הסטודנטים נמצאים בבניין מיטשל, קומה א'. דלפק הקבלה, בו ניתן לקבל את מרבית שירותי האגודה, ממוקם באולם הכניסה של קומה א'.
שעות הקבלה: ימים א' - ה' 19.00-09.00; יום ד' 16.30-09.00; יום ו' 12.30-08.30.

מבקר האוניברסיטה

מבקר האוניברסיטה בודק, לפי הצורך, את החוקיות, הסדירות, הסבירות, היעילות, החיסכון וטוהר המידות בניהול המשק, הכספים והמינהל ביחידות המינהליות והאקדמיות של האוניברסיטה ובגופים שבשליטתה. עוד בודק המבקר תלונות הראויות, לדעתו, להיבדק על ידו, המופנות כנגד האוניברסיטה או אחת מיחידותיה, למעט בנושאים אקדמיים המסורים לסמכות הסנאט.
משרד המבקר - בניין וולפסון להנדסה מכנית, חדר 332, טל. 6408490, 6408168.

דיונון

דיונון בנוי משתי מחלקות עיקריות: חנות הספרים ובית הדפוס.
בחנות הספרים ניתן לרכוש במחירים מוזלים ספרים מכל הסוגים, בעברית ובאנגלית, חוברות לימוד, מוצרי נייר, ציוד משרדי, מחשבונים, קלטות ועוד. כמו כן ניתנים בה שירותי הזמנות פרטיות מהארץ ומחו"ל.
החנות נמצאת בבניין מיטשל. שעות הפתיחה: ימים א'-ה' בשעות 19.00-08.30 וביום ו' בשעות 13.30-08.30. טל. 6410351/2, 6408413.
בית הדפוס עוסק בהוצאה לאור של ספרים וחוברות לימוד לתלמידי האוניברסיטה, ובהדפסה ושכפול של עבודות־גמר למיניהן. בית הדפוס נמצא במרתף בניין הגלריה האוניברסיטאית לאמנות ע"ש גניה שרייבר. שעות הקבלה: ימים א'-ה' בשעות 15.00-08.30.

טיפול שיניים לתלמידים

במסגרת ההוראה הקלינית הניתנת במרפאת השיניים של ביה"ס לרפואת שיניים ע"ש מוריס וגבריאלה גולדשלגר, יוכלו התלמידים לקבל עזרה ראשונה וטיפול שיניים אם הטיפולים תואמים את צרכי ההוראה. הטיפול יבוצע ע"י תלמידים של השנים המתקדמות (שנים ה' ו-ו') בהשגחה מלאה של רופאי ביה"ס לרפואת שיניים.
העזרה הראשונה ניתנת ללא תשלום. בדיקת מיון לצורך קביעת התאמה נערכת בימים א'-ה' בין השעות 11:30-08:15. טיפול כירורגי ללא תשלום ניתן בימים א'-ה' בין השעות 11:30-08:30. תמורת שאר הטיפולים המחיר הוא עפ"י מחירון קופ"ח. תלמידים זכאים ל-10% הנחה מהמחירון הנ"ל עבור עבודות פרוטתיות (כתרים, גשרים וכיו"ב) ו-30% הנחה על יתר הטיפולים.
בביה"ס מכון רנטגן משוכלל, בו ניתן לבצע מיגוון צילומי שיניים ולסתות במחירים מוזלים, בהתאם להפניית רופא. יש לתאם תור מראש בטלפון: 6409304, 6409857.
המרפאה נמצאת בבניין ביה"ס לרפואת שיניים ברח' קלצ'קין, ליד התחנה הסופית של קווי אוטובוס מס': 7, 45, 49 (דן) ר-74, 86, 274 (אגד).

מרפאת האוניברסיטה

קופת חולים הכללית בשיתוף אוניברסיטת תל־אביב מפעילה מרפאה בקמפוס האוניברסיטה (בניין הספריה המרכזית).
המרפאה נותנת שרותי רפואה דחופה לכל באי הקמפוס ורפואה תעסוקתית לעובדים. תלמידים אשר יירשמו כחברים במרפאה יקבלו באופן שוטף גם שירותי רפואה רגילים.
המרפאה פתוחה בימים א'-ה', בשעות 18.00-08.00 (בחופשת הקיץ 16.00-08.00).
שירותי הרפואה במרפאה:

* רופא בכיר ומומחה ברפואת המשפחה.
* אחות מוסמכת ומיומנת.
* טיפולים רפואיים.
* בדיקת א.ק.ג.; בדיקות מעבדה ואבחון.

טפסי הרשמה ניתן לקבל במרכז למרשם ובמרפאת האוניברסיטה.

שרותי מזון

באוניברסיטה פועלים: מסעדות, מזנונים, מכונות אוטומטיות לכריכים, שתיה קרה ושתיה חמה. הפיקוח על שרותי המזון מבוצע ע"י הוועדה המשקית כלכלית בשיתוף אגודת הסטודנטים, משרד הבריאות המחוזי ובודקי כשרות. תלונות, הצעות והערות על טיב השרות או המזון יש להפנות בכתב לוועדה המשקית או בטלפון: 03-6408360.

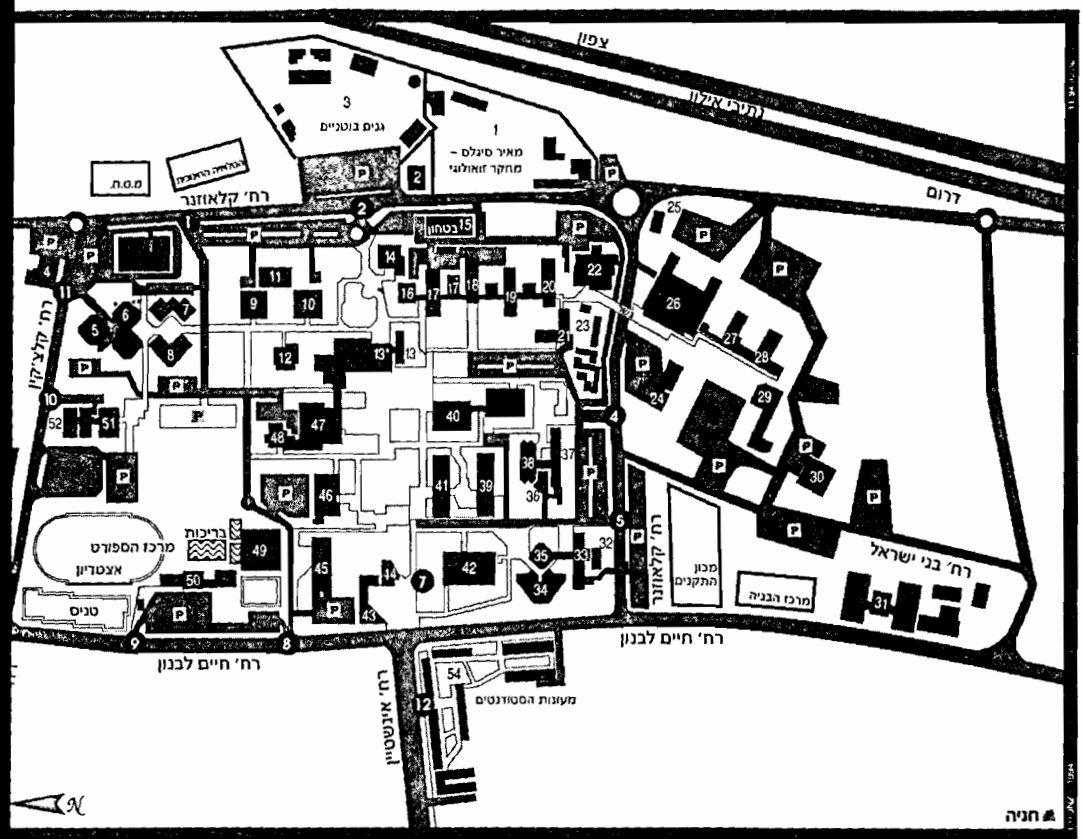

א- דולפי ולולה אבנר - אולמות - 7
יד אבנר - גאוגרפיה - 53
אורנשטיין - כימיה - 20
ב- בטחון - מדור - 15
בית התפוצות - מוזיאון - *13
בריטניה, כהן־פורטר - מדעי החיים - 10
בר-שירה - אודיטוריום - 35
ברגלס - כלכלה - 32 (בבניה)
ברנדר־מוס - ספרית מדעי החברה וניהול - 34
ג- גולדרייך - ספרים רב תכליתי - 50
גולדשלגר - רפואת שיניים - 51
יצחק גוסמן - בנין המנהלה - 24
מרסל גורדון - מועדון האוניברסיטה - 30
גיטר-סמולרז - הספריה למדעי החיים ורפואה - 8 (בבניה)
גילמן - מדעי הרוח - 40
גלסברג - מחקר רפואי - 5
גנים בוטניים - 3
ג'ק גרין - ביוטכנולוגיה - 11
ד- דה בוטון - מנזה - 45
דיזנגן - 43
דסנברג־וולף - מרכז למרשם - 4
ו- וולפסון - הנדסת חשמל - 27
וולפסון - הנדסת מכנית - 26
וינר - ספריה - 48
ט- טרובוביץ - משפטים - 37
כ- כהן־פורטר, בריטניה - מדעי החיים - 10
ל- לב - אודיטוריום - *17
לייט - ספרית משפטים - 38
לימודי הנדסה - כתות - 28
לימודי חוץ - 25
מ- מאגרים גנסיים - 2
מאירבאום - אודיטוריום - *6
מארש - 52
מחסנים - מדור בטחון - 15
אריק מיכשל - מרכז הסטודנטים - 43
מיירהוף - ביה"ס להנדסאים - 31
ו' א' מינקוף - משפטים - 36 (בבניה)
מכסיקו - אמנויות -46
מנהלה - 23
מעונות הסטודנטים - 54
מרכז למרשם - דסנברג־וולף - 4
נ- ניימן - ספרית מד' מדייקים והנדסה - 22
נפתלי - מדעי התברה - 33
ס- סאקלר - רפואה - 6
מאיר סיגלס - מחקר זואולוגי - 1
סוראסקי - הספריה המרכזית - 47
ע- עליה - כתות - 21
עלית - מרכז לספרט - 49
פ- פסטליכט אולם - בנין מכסיקו - 46
ק- קולדר הבן - מרכז החישובים - 16
קפלון - מדעים מדוייקים - 17
קרטר - חקר בית התפוצות - 13
ר- רובין - מוסיקה - 42
רוזנברג - יהדות - 12
רקנאטי - ניהול - 41
ש- בוב שאפל - ביה"ס לעבודה סוציאלית - 29
שלזאק - אודיטוריום - **6
שנקר - כימיה - 19
שנקר - פיזיקה - 18
ג שרייבר - גלריה לאמנות - 44
ג שרייבר - מתמטיקה - 14
שרמן - מדעי החיים - 9
שרת - מדעי הרוח, חינוך - 39

שערים

שער אוסטריה - 1
שער דן בוכנר - 8
שער יוסף קרים - 5
שער יוסף סאפר - 9
שער רמניסיאנו - 4

שערים להולכי רגל

שער מתתיה - 2
שער פרנקל - 7
שער - 10
שער - 11
שער מעונות - 12

הפקולטה למדעי הרוח

ידיעון תשנ"ו

כרך א'

שלב הלימודים הפקולטטי

עורכת הידיעון - גילה משה

הפקה - אינטרמדיה - הפקות בע"מ

לזכרם

תלמידים ואנשי סגל הפקולטה שנפלו במערכות ישראל

אבישאול שמואל ז״ל

איתיאל דוד ז״ל

אלישע רפאל ז״ל

בורשטיין עוזי ז״ל

בייסקי חיים ז״ל

בן-צבי אבישי ז״ל

גרנית מיכה ז״ל

האפרתי יוסף, פרופ׳ ז״ל

הראל (הוכברג) משה ז״ל

ורדי נדב ז״ל

זלמנוב רון ז״ל

זלצמן יצחק ז״ל

חרמוני עודד ז״ל

יקואל אילן ז״ל

לירן (ליקרמן) יורם ז״ל

מרון אלון ז״ל

מרט בארי ז״ל

משה ששון ז״ל

נצר יהושפט ז״ל

סלע חיים ז״ל

עמיר אילן ז״ל

פלז שאול ז״ל

קוזמה גדעון ז״ל

קרן יעקב ז״ל

רביד בועז ז״ל

שנהר גדי ז״ל

שפירא יגאל ז״ל

אוניברסיטת תל-אביב מעניקה מלגות הצטיינות לזכרם

תוכן העניינים

עמוד

מוסדות הפקולטה 6
מידע כללי (לימודי תואר ראשון ושני) 11

החוגים: היצע הקורסים בשלב הלימודים הפקולטטי:
שלב הלימודים הפקולטטי 30
קורסים פנוראמיים 45
אנגלית 47
ארכיאולוגיה ותרבויות המזרח הקדום 51
בלשנות 58
גיאוגרפיה 61
היסטוריה כללית 66
היסטוריה של המזה"ת ואפריקה 73
היסטוריה של עם ישראל 81
לימודי מזרח אסיה 91
לימודים קלאסיים 95
לשון עברית ולשונות שמיות 101
מקרא 106
ספרות עברית 110
פילוסופיה 116
פילוסופיה יהודית 124
שפה וספרות ערבית 128
צרפתית 134
תורת הספרות הכללית 145
תלמוד 150
תכנית הלימודים הכלליים 154
שימושי מחשב 161
היחידה להוראת שפות 164
תכנית הלימודים בתרבות יידיש ע"ש בן-ציון ופרל מרגליות 177

תיאורי הקורסים (סילבוס) לפי חוגי הלימוד:
אנגלית 182
ארכיאולוגיה ותרבויות המזרח הקדום 186
בלשנות 195
גיאוגרפיה 196
היסטוריה כללית 204
היסטוריה של המזה"ת ואפריקה 215
היסטוריה של עם ישראל 219
לימודי מזרח אסיה 229
לימודים קלאסיים 230
לשון עברית ולשונות שמיות 233
מקרא 236
ספרות עברית 239
פילוסופיה 245
פילוסופיה יהודית 253
שפה וספרות ערבית 255
צרפתית 258
תורת הספרות הכללית 264
תלמוד 267
תכנית הלימודים הכלליים 270
לוח בחינות 275
לוח קבלת קהל 302

מוסדות הפקולטה
דקאן הפקולטה - פרופ׳ מרסלו דסקל

רשימת חברי מועצת הפקולטה - תשנ״ו

פרופ׳ אי אבן-זהר
פרופ׳ יי אגסי (שבתון)
פרופ׳ שי אונגורו
פרופ׳ די אוסישקין
פרופ׳ בי איזק
ד״ר חי איילון
פרופ׳ עי איילון
פרופ׳ אי אלון (שבתון)
פרופ׳ מי אליאב-פלדון
פרופ׳ יי אלקנה
ד״ר יי אמית
פרופ׳ אי אפרת (שבתון)
פרופ׳ בי ארבל
פרופ׳ יי אריאל (שבתון)
פרופ׳ חי ארליך
פרופ׳ שי בידרמן
פרופ׳ אי ביתן
פרופ׳ זי בכלר
פרופ׳ שי בן-עמי
פרופ׳ זי בן-פורת (שבתון)
פרופ׳ יי בן-שלמה
פרופ׳ פי בק
פרופ׳ די בר-טל (שבתון סמי א׳)
פרופ׳ אי בר-נביא
פרופ׳ גי ברין
פרופ׳ בי בר-כוכבא
פרופ׳ רי ברמן
פרופ׳ רי ברקאי
פרופ׳ ני גוברין
פרופ׳ אי גוטפלד
פרופ׳ רי גופנא
פרופ׳ גי גורודצקי
פרופ׳ יי גורני
פרופ׳ עי ג׳יניאו
פרופ׳ יי גלוקר
פרופ׳ די געתון
פרופ׳ אי גרוסו
פרופ׳ אי גרטנר (שבתון)
פרופ׳ אי גרינולד
פרופ׳ יי גרשוני (שבתון)
פרופ׳ אי דגני
פרופ׳ אי דותן
פרופ׳ די דינר
פרופ׳ יי דינרי (חליית)
פרופ׳ מי דסקל
ד״ר גי הורבאט (שבתון סמי א׳)
פרופ׳ יי הופמן
פרופ׳ אי הורוביץ
פרופ׳ שי וולקוב
פרופ׳ די וייסרט
פרופ׳ מי וינטר
ד״ר חי וירט-נשר (שבתון סמי א׳)
פרופ׳ די וסרשטיין
פרופ׳ פי וקסלר (שבתון)
פרופ׳ ני זגגי
פרופ׳ אי זיו
פרופ׳ אי זינגר
פרופ׳ די חן
פרופ׳ מי חן (שבתון)
פרופ׳ אי טולידאנו
פרופ׳ גי טורי
פרופ׳ אי טל
פרופ׳ אי יוגב
פרופ׳ שי יזרעאל
פרופ׳ זי יקר
פרופ׳ גבריאל כהן (שבתון סמי ב׳)
פרופ׳ גי׳רמי כהן
פרופ׳ מי כוכבי
פרופ׳ די כץ
פרופ׳ אסא כשר (שבתון)
פרופ׳ אריה כשר
פרופ׳ די לאור
פרופ׳ אי לוין
פרופ׳ יי לנדא
פרופ׳ פי לנדמן
פרופ׳ צי מדין
פרופ׳ רי מילגרם (שבתון)
פרופ׳ עי מלכין
פרופ׳ גי מנדל
פרופ׳ די מנדלסון
פרופ׳ רי מנור
פרופ׳ די מנשרי
פרופ׳ מי מרגלית
פרופ׳ ני נאמן
פרופ׳ די נבו
פרופ׳ אי נגבי (שבתון סמי א׳)
פרופ׳ יי ניני
פרופ׳ יי סדן
פרופ׳ שי סומך
פרופ׳ אי ססר
פרופ׳ רי סתוי
פרופ׳ יי עובד (שבתון סמי א׳)
פרופ׳ אי עובדיה (שבתון סמי ב׳)
פרופ׳ רי עמוסי
פרופ׳ ני עמינח (שבתון סמי ב׳)
פרופ׳ מי ענבר
פרופ׳ מי עסיס
פרופ׳ בי ערפלי

גב' כ' פדור
פרופ' ע' פונקנשטיין (חל"ת סמ' א')
פרופ' ר' פרוינדליך
פרופ' י' פורטוגלי
פרופ' צ' פורת
פרופ' י' פינקלשטיין פרופ מ. פינקלברג
פרופ' מ' פרי
פרופ' ש' פרידלנדר (חל"ת סמ' ב')
פרופ' מ"ע פרידמן
פרופ' ג' צבס
פרופ' נ' צבר בן-יהושע
פרופ' ר' צדוק (שבתון סמ' ב')
פרופ' ר' צור (שבתון)
פרופ' י' קופפרמן
פרופ' ש' קליין-ברסלבי
פרופ' י' קרמר (חל"ת)
פרופ' י' קשתי (שבתון סמ' א') פרופ יואל רבאן
פרופ' א' רבינוביץ (חל"ת) מנהל האפשרות
פרופ' י' רואי (שבתון)
פרופ' אורי רובין (שבתון סמ' ב')
פרופ' זאב רובין
פרופ' ז' רובינזון
פרופ' אלישבע רוזן
פרופ' מינה רוזן
פרופ' טובה רוזן (שבתון סמ' ב')
פרופ' י' רול
פרופ' י' רוס
פרופ' ש' רז
פרופ' צ' רזי
פרופ' ט' ריינהרט (חל"ת סמ' א')
פרופ' א' ריני (שבתון)
פרופ' זהר שביט
פרופ' יעקב שביט
פרופ' עוזי שביט
פרופ' א' שוהמי
פרופ' מ' שוורץ (שבתון סמ' א')
פרופ' מ' שטרנברג
פרופ' ס' שטראוס
פרופ' א' שי
פרופ' א' שמואלביץ
פרופ' ז' שמיר
פרופ' חיים שמיר (שבתון)
פרופ' שמעון שמיר (חל"ת)
פרופ' אניטה שפירא
פרופ' רינה שפירא
פרופ' ת' שקד
פרופ' ש' שרן (שבתון סמ' א')
פרופ' ד' תירוש
פרופ' מ' תמרקין

נציגים ומשקיפים של בעלי דרגות שונות במועצת הפקולטה

ד"ר יאירה אמיתי - נציגת מרצים בכירים
ד"ר ענת בילצקי - נציגת מרצים
ד"ר גדי אלגזי - נציג מרצים
גב' ענת מטר - נציג סגל זוטר
גב' דינה חרוב - נציגת סגל זוטר

משתתפים בתוקף תפקידם

גב' פ' הררי - ראש מינהל הפקולטה
גב' ה' בן-שפר - מזכירה אקדמית

ועדת ההוראה

פרופ׳	ש׳ רז (יו״ר)
פרופ׳	ע׳ איילון
פרופ׳	ב׳ ארבל
פרופ׳	ח׳ וירט-נשר (שבתון סמ׳ א׳)
פרופ׳	ג׳ כהן
ד״ר	ח׳ נוה (שבתון סמ׳ ב׳)
פרופ׳	י׳ רול

משתתפים בישיבות ועדת ההוראה בתוקף תפקידם

דקאן הפקולטה	-	פרופ׳ מ׳ דסקל
ראש מינהל הפקולטה	-	גב׳ פ׳ הררי

מזכירות הפקולטה

ראש מינהל הפקולטה	-	גב׳ פ׳ הררי
עוזר לענייני הוראה ותלמידים	-	גב׳ א׳ אוברמן
עוזר לענייני כ״א	-	גב׳ ע׳ ליפטמן (מ״מ)
עוזר לענייני תקציבים	-	גב׳ א׳ קרניבד
מזכירות מורים	-	גב׳ א׳ מרטון-שחר
		גב׳ ל׳ רוזן
מזכירת הדקאן	-	גב׳ ר׳ יורמן
מתאמת מערכות מידע	-	גב׳ מ׳ גיבלי
מזכירות הפקולטה	-	גב׳ א׳ בר-שלום
	-	גב׳ ב׳ גלברג
מזכירות סטודנטים	-	גב׳ ר׳ מושקוביץ
	-	גב׳ ו׳ נוף

ראשי החוגים ותכניות הלימודים לשנת הלימודים תשנ״ו

ד״ר	א׳ סינגר	-	שלב הלימודים הפקולטטי
פרופ׳	ח׳ וירט-נשר	-	אנגלית
פרופ׳	י׳ פינקלשטיין	-	ארכיאולוגיה ותרבויות המזרח הקדום
ד״ר	ג׳ הורבאט	-	בלשנות
פרופ׳	א׳ ביתן	-	גיאוגרפיה
פרופ׳	א׳ שי	-	היסטוריה כללית
פרופ׳	ע׳ איילון	-	היסטוריה של המזה״ת ואפריקה
פרופ׳	א׳ אופנהיימר	-	היסטוריה של עם ישראל
פרופ׳	א׳ שי	-	לימודי מזרח אסיה
פרופ׳	נ׳ זגגי	-	לימודים קלאסיים
פרופ׳	ש׳ רז	-	לשון העברית והלשונות השמיות
ד״ר	י׳ אמית	-	מקרא
פרופ׳	ט׳ רוזן	-	ספרות עברית
פרופ׳	ש׳ בידרמן	-	פילוסופיה
פרופ׳	ש׳ קליין-ברסלבי	-	פילוסופיה יהודית
ד״ר	י׳ סדן	-	שפה וספרות ערבית
פרופ׳	י׳ קופפרמן	-	צרפתית
פרופ׳	ע׳ ג׳יניאו	-	תוכנית הלימודים הכלליים
פרופ׳	מ׳ פרי	-	תורת הספרות הכללית
פרופ׳	מ״ע פרידמן	-	תלמוד
גב׳	כ׳ פדור	-	היחידה לשפות

ביה"ס לחינוך

פרופ'	ר' סתוי	-	הוראת המדעים
פרופ'	א' לוין	-	היבטים התפתחותיים בחינוך
ד"ר	ח' איילון	-	מדיניות החינוך וארגונו
פרופ'	ד' נבו	-	תכנון לימודים והוראה

ראשי המכונים מרכזיהם ומנהליהם לשנת הלימודים תשנ"ו

פרופ'	ז' יקר	-	המכון לארכיאולוגיה ע"ש סוניה ומרקו נדלר
פרופ'	ש' אונגורו	-	המכון להיסטוריה ופילוסופיה של המדעים והרעיונות
פרופ'	ד' דינר	-	המכון להיסטוריה גרמנית
פרופ'	י' גורני	-	המכון לחקר הציונות ע"ש חיים ויצמן
פרופ'	ז' בן-פורת	-	המכון לסמיוטיקה ופואטיקה ע"ש פורטר
פרופ'	ג' גורודצקי	-	המכון לחקר רוסיה ומזרח אירופה
פרופ'	ז' מעוז	-	המרכז למחקרים אסטרטגיים ע"ש יפה
פרופ'	מ' רוזן	-	המכון לחקר התפוצות
פרופ'	ז' שמיר	-	מכון כץ לחקר הספרות העברית
פרופ'	מ' קרמר	-	מרכז משה דיין ללימודי המזרח התיכון ואפריקה/ מכון שילוח
פרופ'	א' יער	-	מרכז תמי שטינמץ למחקרי שלום
פרופ'	ש' פרידלנדר	-	מכון אוה ומרק ביסן לחקר תודעה היסטורית
פרופ'	ש' בן-עמי	-	המרכז ללימודים בינלאומיים ע"ש מוריס א' קוריאל

קתדרות

שם הקתדרה	מופקד הקתדרה
הקתדרה לסמיוטיקה ותורת הספרות ע"ש שירלי ולסלי פורטר	- פרופ' א' אבן-זהר
הקתדרה להיסטוריה רומית ע"ש פרד והלן לסינג	- פרופ' ב' איזק
הקתדרה להיסטוריה ולפילוסופיה של המדעים ע"ש ברטרם י. וברברה כהן	- פרופ' י' אלקנה
הקתדרה להיסטוריה ותרבות של יהדות סלוניקי ויוון	-
הקתדרה ללימודי אמריקה האיברית וספרד ע"ש אס סורסקי	- פרופ' ש' בן-עמי
הקתדרה לתולדות היהודים בארצות האסלאם ע"ש יוסף וסיל מייזר	- פרופ' מ' גיל
הקתדרה להיסטוריה של יהדות אירופה ע"ש קרן משפחת אברהם ואדיטה שפיגל	- פרופ' א' גרטנר
הקתדרה לתולדות הלשון העברית ע"ש יעקב ושושנה שרייבר	- פרופ' א' דותן
הקתדרה להיסטוריה משווה של אירופה ע"ש קונרד אדנאור	- פרופ' ש' וולקוב
הקתדרה ע"ש לאורה שוורץ-קיפ לאתיקה מקצועית ופילוסופיה של הפרקטיקה	- פרופ' אסא כשר
הקתדרה לתולדות הספר ע"ש אברהם הורודיש	- פרופ' ד' כץ
הקתדרה לפילוסופיה ולאתיקה יהודית ע"ש לילי וליאון סוראסקי	- פרופ' י' לוינגר
הקתדרה לספרות ערבית ע"ש איירין הלמוס	- פרופ' ש' סומך
הקתדרה למדעי היהדות ע"ש סר איזיק וולפסון	- פרופ' ש' סימונסון
הקתדרה להיסטוריה ולפילוסופיה של המדעים ע"ש יוסף וסיל מייזר	- פרופ' ע' פונקנשטיין
הקתדרה לתולדות אירופה המודרנית ע"ש משפחת מקסוול קמינגס	- פרופ' ש' פרידלנדר
הקתדרה לחקר השואה ע"ש בנימין וחיה שפלסקי	- פרופ' ד' קארפי
הקתדרה לתולדות רוסיה ומזרח אירופה ותרבותן ע"ש שמואל רובין	- פרופ' מ' קונפינו
הקתדרה להיסטוריה של המזרח התיכון בן-ימינו ע"ש יונה ודינה אתינגר	- פרופ' א' רבינוביץ
הקתדרה לפואטיקה ותקשורת ע"ש בטי וולטר ארצט	- פרופ' מ' שטרנברג
הקתדרה להיסטוריה של מצרים וישראל ע"ש מנדל קפלן	- פרופ' ש' שמיר

ראשי בית הספר לשנת הלימודים תשנ"ו

פרופ'	ב' איזק	-	בית-הספר להיסטוריה
פרופ'	י' ניני	-	בית-הספר למדעי-היהדות
פרופ'	א' יוגב	-	בית-הספר לחינוך
פרופ'	ש' בידרמן	-	בית-הספר למדעי-התרבות

מבנה הלימודים

הלימודים בפקולטה למדעי הרוח ניתנים בשלושה שלבים:

א. לימודים לקראת תואר ראשון (בוגר אוניברסיטה).
ב. לימודים לקראת תואר שני (מוסמך אוניברסיטה).
ג. לימודים לקראת תואר שלישי (דוקטור לפילוסופיה).

א. לימודים לקראת תואר ראשון (בוגר אוניברסיטה)

לימודי התואר הראשון נמשכים לפחות שלוש שנים, ומטרתם להקנות לבוגר השכלה כללית מתוך התמחות אקדמית בנושא אחד או יותר. עמד התלמיד בדרישות הלימודים, יוענק לו התואר "בוגר אוניברסיטה".

ב. לימודים לקראת תואר שני (מוסמך אוניברסיטה)

לימודי התואר השני נמשכים לפחות שנתיים לאחר סיום לימודי התואר הראשון, ומטרתם להעמיק את התמחותו של התלמיד בתחום שבחר ולהורותו את דרכי החקירה המדעית. עמד התלמיד בדרישות כחוק, יוענק לו התואר "מוסמך אוניברסיטה".

ג. לימודים לקראת תואר שלישי (דוקטור לפילוסופיה)

התואר "דוקטור לפילוסופיה" מוענק מטעם אוניברסיטת תל-אביב לתלמידי מחקר שעמדו בכל הדרישות שהוטלו עליהם לפי תקנון תלמידי המחקר, והגישו עבודת מחקר שאושרה. בתלמידי המחקר מטפלות ועדות תלמידי מחקר יחידתיות וכן ועדת תלמידי המחקר במזכירות האקדמית.

מלבד לימודי התואר יש בפקולטה למדעי הרוח (בביה"ס לחינוך) לימודים לקראת תעודת הוראה בבתי-ספר על-יסודיים.

לימודי התואר הראשון
(בוגר אוניברסיטה)

הלימודים בפקולטה למדעי הרוח מתקיימים בשנה הראשונה, במסגרת שלב הלימודים הפקולטטי, והחל מהשנה השניה (בד"כ) במסגרת החוגים בפקולטה. כל חוג הוא יחידת לימוד עצמאית ובראשה עומד ראש החוג. לימודי התואר הראשון מתנהלים בשני מסלולים: מסלול דו-חוגי או מסלול מורחב (חד-חוגי).

חוגי הלימוד בפקולטה

החוג לאנגלית*

החוג לארכיאולוגיה ותרבויות המזרח הקדום:**

- תחום ארכיאולוגיה של ארץ-ישראל ותרבויות המזרח הקדום
- תחום תרבות אנטוליה והעולם האגאי הפרה-קלאסי

החוג לבלשנות:*

החוג לגיאוגרפיה*

החוג להיסטוריה כללית*

החוג להיסטוריה של המזרח התיכון ואפריקה:**

- מגמת המזרח התיכון בעת החדשה*
- מגמת אפריקה בעת החדשה
- מגמת האיסלאם בימי הביניים

החוג להיסטוריה של עם ישראל:*, **

- המגמה לתולדות עם ישראל
- הגמת לתולדות ארץ ישראל

החוג ללימודי מזרח אסיה***

החוג ללימודים קלאסיים:**

החוג ללשון העברית וללשונות השמיות

- מגמה רומית
- מגמה יוונית
- מגמה ארכיאולוגית
- מגמה לתרבות קלאסית

ביה"ס לחינוך****

החוג למקרא*

החוג לספרות עברית*

החוג לפילוסופיה*

החוג לפילוסופיה יהודית

החוג לשפה ולספרות ערבית*

החוג לצרפתית:

- המגמה לשפה וספרות צרפתית*
- המגמה לתרבות צרפת

תוכנית הלימודים הכלליים*

החוג לתורת הספרות הכללית*

החוג לתלמוד:

- המגמה לתלמוד
- המגמה לתורה שבע"פ

מסלול דו-חוגי:

---

* בחוג זה יש מסלול מורחב, החל בשנה ב', לתלמידים מצטיינים בלבד, שסיימו שנה א' מלאה בשני חוגים, או שלב פקולטטי במלואו, כפוף לאישור ועדת ההוראה החוגית.

** בחוג זה אפשר לצרף שתי מגמות (תחומים) כלימוד בשני חוגים לתואר ב"א.

*** טעון אישור המועצה להשכלה גבוהה.

**** ראה פירוט נוסף בידיעון ביה"ס לחינוך.

במסגרת המסלול הדו-חוגי ניתנות האפשרויות הבאות:

1. לימודים בשני חוגים בפקולטה למדעי הרוח (לאחר סיום שלב הלימודים הפקולטטי).
2. לימודים בחוג אחד בפקולטה למדעי הרוח (לאחר סיום שלב הלימודים הפקולטטי) ובכל חוג נוסף במסלול דו-חוגי באוניברסיטה. תלמידי האקדמיה למוסיקה רשאים לבחור בחגו אחד מחוגי הפקולטה למדעי הרוח, אך עליהם לקבל לכך את הסכמת האקדמיה.

מסלול לימודים מורחב חד-חוגי:

בחוגים אחדים כולל בתוכנית הלימודים הכלליים אפשר ללמוד במתכונת לימודים מורחבת, המקבילה ללימודים בשני חוגים. מסלול זה מיועד לתלמידים מצטיינים, ותנאי הקבלה אליו מפורטים להלן:

א. למסלול יתקבלו **אך ורק** תלמידים שסיימו שנת לימודים ראשונה מלאה בשני חוגים, או שלב לימודים פקולטטי מלא (22* / 32 ש"ס).

ב. הקבלה במסלול החד-חוגי, בתחילת שנת הלימודים השנייה, תותר לתלמידים שהשיגו ממוצע 85 לפחות בחוג היעד וכן ממוצע 80 לפחות בחוג האחר בתום השנה הראשונה, או ממוצע של 85 לפחות בשלב הפקולטטי, במסלול 32 ש"ס. מנחה מטעם החוג ירכיב את תכנית הלימודים שלהם. המסלול יהיה בפיקוח ועדת ההוראה של החוג. החוגים יכולים לקבוע תנאים מתמירים מהמפורט לעיל.

ג. לחוגים תינתן האפשרות שלא להכיר בחלק מלימודי התלמיד בשנת לימודיו הראשונה (הן עקב ריחוק דיסציפליני והן עקב הישג נמוך יחסית בקורס זה או אחר) ולחייב בשעות לימוד חליפיות בחוגים אחרים.

ד. היקף הלימודים בחטיבות חיצוניות לא יירד מ- 33% מכלל השעות שבהן חייב התלמיד להשלמת התואר הראשון. במסגרת החטיבות יחויב התלמיד להשתתף בסמינר ולהגיש עבודה סמינריונית.

---

* מסלול 22 ש"ס מיועד לאלה שלומדים רק חוג לימודים שני בפקולטה אחרת או לבעלי אקרדיטציה.

סדרי הלימודים
לכל תלמידי הפקולטה

1. סדרי הרישום לפקולטה ומועדיו מתפרסמים ב"חוברת מידע למועמדים" הנמכרת בחנות "דיונון".

2. מועמדים המבקשים ייעוץ בבחירת חוגי הלימודים יוכלו לפנות ליועצי החוגים בתיאום עם מזכירות החוג.

3. **<u>השיטה הסמסטריאלית</u>**

הפקולטה פועלת על-פי השיטה הסמסטריאלית. תהיה אפשרות להתחיל בלימודים בסמסטר ב'. על כך תבוא הודעה נפרדת.

4. פירוט תוכנית הלימודים המחייבת את התלמיד היא זו שהתפרסמה בידיעון של השנה בה החל את לימודיו. עם זאת תוכנית הלימודים המחייבת ניתנת לשינוי ע"י החוגים באישור ועדת הוראה. תלמיד המחליף חוג או מסלול לימודים או חידש לימודים לאחר הפסקה, יחולו עליו תוכנית הלימודים והתקנות של השנה בה החליף את החוג או המסלול, או חידש בה לימודיו. (ולא של השנה בה החל ללמוד בפקולטה).

5. **<u>החלפת חוגים (בשנים מתקדמות, אחרי סיום השלב הפקולטטי)</u>**

תלמידים המבקשים להחליף חוג/ים לאחר סמסטר או יותר ירשמו במועדי הרישום הרגילים כתלמידים חדשים. תלמידים אלה חייבים בכל בחינות הכניסה או המיון החלות על מועמדים חדשים.

6. **<u>משך הלימודים</u>**

הלימודים לקראת התואר הראשון נמשכים לפחות שלוש שנים (ששה סמסטרים). התלמיד חייב לסיים את כל חובותיו לקראת התואר הראשון תוך שש שנים מתחילתם. תלמיד שלא סיים את כל חובות תכנית הלימודים במועד, לא יהיה זכאי להמשיך את לימודיו.

תקופות של הפסקת לימודים נכללות בפרק הזמן המירבי של הלימודים לקראת התואר.

7. **<u>חידוש לימודים</u>**

תלמידים המבקשים לחדש את לימודיהם לאחר הפסקת לימודים מיוזמת התלמיד (גם לאחר סמסטר אחד), מתבקשים לעשות זאת באמצעות טופס חידוש לימודים שאפשר לקבלו במזכירות הסטודנטים של הפקולטה. תלמידים המחדשים את לימודיהם חייבים לשלם דמי חידוש לימודים.

חידוש הלימודים מותנה בצבירת מספר מינימלי של שעות לימוד והוא כפוף לתנאים של כל חוג/יחידה.

ניתן לחדש לימודים לסמסטר א' עד ששה שבועות לפני תחילת השנה ולסמסטר ב' עד חודש ימים לפני תחילת הסמסטר.

8. **<u>התיישנות לימודים</u>**

החוג רשאי להחיל התיישנות על חלק מלימודי התלמיד לאחר הפסקת לימודים של שנתיים. לאחר הפסקת לימודים של חמש שנים - תחול התיישנות מלאה על כל לימודי התלמיד בהתאם לנוהל האוניברסיטאי שלהלן:

תלמיד המבקש לחדש את לימודיו לאחר הפסקה העולה על חמש שנים, חייב לקבל את המלצת ראש החוג. החידוש יהיה טעון אישור ועדת ההוראה הפקולטטית וסגן רקטור האוניברסיטה וכפוף לנוהל האוניברסיטאי של התיישנות לימודים.

כמו כן, תחול התיישנות על לימודי אנגלית כשפה זרה חמש שנים ממועד הפסקת לימודיו של התלמיד באוניברסיטה.

תלמיד שיאושר לו לחדש לימודיו לאחר חמש שנות הפסקה (בכפוף למועדי החידוש כאמור בסעיף 7 לעיל) יעבור בחינת מיון ביחידה לשפות וילמד בקורס בהתאם לרמה שתיקבע לו. תלמיד שיסווג לרמת "בינוני" ומטה, **לא יוכל לחדש לימודיו**. על התלמיד יהיה להגיע לרמת "פטור" באנגלית בתום הסמסטר הראשון.

9. **<u>רישום לקורסים</u>**

א. המעקב אחר תוכניות הלימודים מתנהל באמצעות המחשב. תלמידי הפקולטה נדרשים להקפיד על מילוי מדויק של כל ההנחיות. טופס הרישום לקורסים ישמש הצהרה של התלמיד על תוכנית הלימודים שלו ובסיס לרישום כל ציוניו באותה שנה (בחינות ועבודות).

ב. כל תלמיד יקבל חומר הדרכה והזמנה לרישום לקורסים באמצעות מכתב שיישלח אליו לביתו.

ג. תלמיד שקיבל הודעת קבלה ממשרד הרישום, שילם שכר לימוד ולא קיבל הזמנה לרישום לקורסים, מתבקש להתקשר עם מזכירות שלב הלימודים הפקולטטי.

ד. חלק מהחוגים וכן שלב הלימודים הפקולטטי עורכים כנסים המיועדים לעזור לתלמידים החדשים להבין את מהלך החיים האוניברסיטאיים ולהדריכם בסידור מערכת השעות. ההשתתפות בכנסים חובה.

ה. הזמנה אישית לרישום לקורסים בחוגים ובשלב הלימודים הפקולטטי תשלח לתלמידים שסידרו את שכר הלימוד כנדרש. יועצי החוגים יעזרו לתלמידים בבחירת השיעורים (כולל לימודי העזר) ויאשרו בחתימתם את תוכנית הלימודים.

ו. כל שינוי, תוספת או ביטול בתוכנית הלימודים, מצריך אישור החוג. יש לעקוב אחר המודעות שיפורסמו בנושא זה. **כל שינוי כרוך בתשלום**.

ז. לתלמיד שלא יבטל השתתפותו בקורס במועדים שייקבעו ויפורסמו ולא ייבחן במועדים הקבועים, יירשם ציון "נכשל".

<u>קורס שלא יבוטל, יילקח בחישוב שכר הלימוד.</u>

ח. בכל הנוגע לרישום לקורס מחוץ לפקולטה או בחוג אחר בפקולטה, שאינו חוג לימודיו של התלמיד, יחול על התלמיד תקנון הפקולטה/החוג הנותן את הקורס.*

<u>תכנית הלימודים של כל תלמיד מוגדרת באמצעות המושגים הבאים</u>:

<u>מסלול</u>: כלל הדרישות הלימודיות של החוג/החטיבה לצורך קבלת תואר.

<u>מסגרת</u>: כל מסלול יכיל מסגרת או מסגרות אחדות. המסגרת היא קבוצת קורסים בעלי מכנה משותף (לדוגמא: קורסי שנה א' המהווים תנאי מעבר לשנה ב', קורסי חובה שנה ב', קורסי

---

* על תלמידי פקולטות אחרות הלומדים בקורסים בפקולטה למדעי הרוח יחולו תקנוני החוג והפקולטה למדעי הרוח.

בחירה וכו').

כל מסגרת מזוהה ע"י קוד מספרי. כל קורס שאליו נרשם התלמיד חייב להשתבץ באחת המסגרות (לא ניתן להזין למחשב קורס שלגביו לא צוין שיוך למסגרת).

תלמיד הנרשם לקורס מחוץ לחוג האם שלו, חייב לציין על גבי טופס הרישום את קוד המסגרת אליה הוא מעוניין לשייך את הקורס.

10. **ריכוז הלימודים**

משך הלימודים של תלמיד נקבע בהתאם לדרישות מסלול לימודיו בחוגים. תלמיד שקיבל אישור לרכז את לימודיו בשנתיים יוכל לשמוע יותר שעות שבועיות. אישור זה נותנת ועדת ההוראה של הפקולטה בהמלצת החוג. בקשות יש להגיש במזכירות החוג. תלמיד המרכז לימודיו בשנתיים יצטרך לעמוד בעומס גדול במועדים הקבועים לבחינות. עלולה להיות חפיפה במועדי הבחינות.

11. **לימודי אנגלית, שפות זרות, מכינות, לימודי עזר**

אנגלית:
היחידה להוראת שפות עורכת קורסים ברמות שונות לתלמידים שלא השיגו רמת "פטור" במבחני המיון.

תלמידים שלא השיגו ציון "פטור" בבחינות המיון חייבים להשתתף בקורס בהתאם לרמה שאליה סווגו. הודעות מפורטות באשר למועדי הרישום יפורסמו על לוחות המודעות.

בדבר פרטים ראה מערכת השעות בידיעון זה בפרק - היחידה להוראת שפות.

לתשומת לב התלמידים:

לתלמידים שלומדים לפחות חוג אחד במדעי הרוח, ציון "פטור" בקורס "מתקדמים" הוא **70** (ולא 60). תלמיד שיקבל ציון שבין 60-69 בקורס "מתקדמים" בתום שני הסמסטרים הראשונים ללימודיו באוניברסיטה, יקבל אורכה ללמוד בקורס נוסף, מיוחד, בסמסטר השלישי ללימודיו. אם לא יקבל ציון 70 לפחות בתום הקורס המיוחד, ולא יאוחר מתום הסמסטר השלישי ללימודיו באוניברסיטה, יופסקו לימודיו. הקורס המיוחד יהיה בתשלום.

תלמיד שבתום הסמסטר השני ללימודיו באוניברסיטה יקבל ציון נמוך מ- 60 בקורס "מתקדמים", יופסקו לימודיו ולא יקבל אורכה לסמסטר שלישי.

תלמידי הפקולטה למדעי הרוח חייבים גם בקורס "אנגלית למדעי הרוח (מוגבר) הנלמד בשלב הלימודים הפקולטטי.

שפות זרות:
תלמיד לא יידרש ללמוד יותר משתי שפות לועזיות מודרניות בשני חוגיו. אם אחת הלשונות, שהוא חייב בה, היא שפה קלאסית כגון יוונית, רומית וכו' אפשר לדרוש ממנו לימוד של שלוש שפות. הדרישות הלשוניות נקבעו בתוכניות החוגים. בגלל תוכניתו המיוחדת רשאי החוג לתורת הספרות הכללית לדרוש מתלמידיו לימוד של שפה מודרנית שלישית.

תלמיד המתכונן להמשיך את לימודיו לתואר השני, יתייעץ עם ראש החוג על בחירת שפה נוספת בזמן לימודיו לקראת התואר הראשון.

בחינות מיון בשפות זרות (פרט לאנגלית) יתקיימו לפני תחילת שנת הלימודים על-ידי היחידה להוראת שפות (בנין שרת). המועד המדויק יפורסם לפני תחילת שנת הלימודים

על לוח המודעות. תלמידים שלא ישיגו ציון "פטור" - חייבים להשתתף בקורס מתאים כפי שייקבע על-ידי היחידה.

ידיעה - חוגי הלימוד דורשים ידיעת מקצועות מסוימים לשם הכנה או עזר ללימודים כגון לשונות וניקוד. תלמיד חייב ללמוד מקצועות אלה, או להוכיח את ידיעתו בהם, בהתאם לרמה הנדרשת על-סמך בחינה. לפי זה מוגדרת "ידיעה" (במניין לימודי העזר והמכינות) כדלקמן: שליטה במקצוע המוכחת בבחינה לפי דרישת חוגי הלימוד.

לימודי העזר המיוחדים לכל חוג וחוג רשומים ברשימת השיעורים של החוג.

12. <u>אופני ההוראה</u>

עיקר ההוראה בפקולטה נעשה באמצעות קורסים לפי אחד מאופני ההוראה היסודיים: שיעור, תרגיל, פרוסמינריון או סמינריון.

קורס לימוד נמשך בדרך כלל סמסטר אחד (פרט למקרים שבהם נאמר אחרת).

<u>שיעור:</u>
קורס הבא להקנות מושגי יסוד ותמונה מקיפה לגבי נושא, בעיה או תקופה. השיעורים מבוססים, בדרך כלל, על הרצאת המורה. הבנת חומר הלימוד מותנית במעקב צמוד של התלמיד אחר הביבליוגראפיה.

<u>תרגיל:</u>
התרגילים צמודים בדרך כלל לשיעורים. מטרתם לאפשר דיונים מפורטים בכיתה על סמך עיון בטקסטים ולהקנות מיומנות בשימוש בכלי עזר.

<u>פרוסמינריונים וסמינריונים:</u>
קורסים מתקדמים העוסקים בעיקר בניתוח עובדות, בעיות או סיכומים תוך כדי עיון בחומר מחקרי.

בקורסים אלו מושם דגש בעבודה עצמית, המתבטאת בהגשת עבודה סמינריונית בסיום הקורס. עבודות סמינריוניות יש להגיש בהתאם לכללים המקובלים בתיבורים מדעיים.

<u>מפתח קיצורים:</u>

<u>אופני הוראה:</u>

ה"א	-	הדרכה אישית
מ'	-	מעבדה
ס'	-	סמינריון
		סדנא
פרו"ס	-	פרוסמינריון
ק"מ	-	קריאה מודרכת
ש'	-	שיעור
שו"ס	-	שיעור וסמינריון
שו"ת	-	שיעור ותרגיל
ת"נ	-	תרגיל נושאי
ת'	-	תרגיל

<u>חטיבות השלמה</u>
חטיבות השלמה מיועדות לתלמידים הבוחרים במסלול של חוג יחיד מורחב. תלמיד המתקבל ללימודי חטיבה חייב במילוי כל החובות המוטלות על תלמידי חוג באותם קורסים.

על התלמיד הרוצה להתקבל לחטיבה להציג במזכירות החוג המקבל, הפניה מן החוג השולח - ולהירשם לקורס המבוקש. התלמיד לא יבחר בחטיבה בלי שהחוג השולח יאשר את הרכבה.

<u>שיעור סמסטריאלי ושיעור שנתי</u>

שיעור סמסטריאלי - שיעור הנמשך סמסטר אחד.
שעה סמסטריאלית - שעה בשבוע במשך סמסטר אחד.
שעה שנתית - שעה בשבוע במשך שני סמסטרים.
שעה שנתית שקולה לשתי שעות סמסטריאליות
שיעור שנתי - שיעור הנמשך שני סמסטרים.

13. **<u>בחינות, ציונים, אישורים</u>**

מזכירות הסטודנטים של הפקולטה מארגנת את בחינות המעבר. תוצאות הבחינות מתפרסמות ע"י מזכירויות החוגים על לוחות המודעות.

<u>תנאי מעבר</u>

תוצאות חיוביות בבחינות המעבר במקצועות העיקריים ובלימודי העזר הן תנאי מעבר לשנת לימודים נוספת.

ועדת ההוראה של כל חוג רשאית להגביל את מספר הכישלונות שרשאי תלמיד לצבור במהלך לימודיו לפי שיקול דעתה.

כל חוג רשאי לקבוע תנאי מעבר נוספים משנה לשנה.

רישום לקורסים, אין בו משום אישור בדבר זכאותו של התלמיד להמשיך לימודיו. המשך הלימודים מותנה בקיום תנאי המעבר של יחידת הלימוד ובמילוי כל החובות האקדמיות המוטלות על התלמיד.

<u>זכאות תלמיד להיבחן</u>

זכאי להיבחן, תלמיד הרשום לאוניברסיטה בהתאם לנוהליה ולומד בה אשר מילא את חובותיו האקדמיות ושמו מופיע ברשימת הזכאים להיבחן, ואין מניעה אקדמית אחרת להשתתפותו בבחינה. בכל מקרה, לא יורשה תלמיד להיבחן אם לא הסדיר את תשלום שכר הלימוד המגיע ממנו לפי התקנות. לפני הבחינה יודהה הנבחן על ידי הצגת תעודה מזהה וכרטיס נבחן. תלמיד שיש ספק לגבי זכאותו להיבחן יחתום על הצהרה בה הוא מתחייב לגשת תוך שלושה ימים מיום הבחינה, למזכירות החוג לבירור העניין. במידה שלא היה זכאי להיבחן, בחינתו תתבטל. **ההצהרה כרוכה בתשלום.**

תלמיד שנכנס לחדר הבחינה וקיבל את טופס הבחינה נחשב כאילו נבחן במועד זה. אם אינו מעוניין לענות על שאלות הבחינה, ישאר בכתה לפחות חצי שעה מתחילת הבחינה ימלא את פרטיו האישיים על גבי מחברת הבחינה, יחזיר את המחברת והטופס למשגיחה. בחינה זאת נחשבת כבחינה לכל דבר, בציון "0".

<u>מועדי בחינות*</u>

(1) ככלל, מדיניות הפקולטה היא שלכל סטודנט יש זכות להבחן **פעם אחת** בכל מקצוע בשנת לימודים אחת.
(2) קיומם של שני מועדי בחינות, א' ו-ב', אינו מקנה לתלמיד זכות להיבחן פעמיים בכל מקצוע ובאותה שנת לימודים.

---

* הננו מבקשים להפנות את תשומת לבכם כי ייתכנו שינויים בלתי צפויים מראש בלוח הבחינות המפורסם בסוף הידיעון.
חובה על התלמידים לבדוק, כחודש לפני מועדי הבחינות, את המועדים הסופיים בחוגים.

(3) התלמיד רשאי להיבחן לפי בחירתו במועד א' או במועד ב', או בחלק מן המקצועות במועד א' וביתר המקצועות במועד ב'. **מומלץ לתלמידים להיבחן במועד א'.**

<u>זכות לבחינה חוזרת ושיפור ציון חיובי</u> **

(1) **תלמיד** שנכשל בבחינה במועד א', יוכל להיבחן באותו מקצוע במועד ב'. נכשל התלמיד במועד ב', או נבצר ממנו להתייצב לבחינה במועד ב', לא יהיה זכאי להיבחן במועד מיוחד.

(2) תלמיד יוכל לבקש לשפר ציון חיובי (שקיבל בבחינה **במועד א' בלבד**) אך ורק במועד ב' של אותו סמסטר/שנה. שיפור ציון חיובי אפשרי רק פעמיים במהלך לימודיו לתואר, בכל אחד מחוגי הלימוד. כלל זה יחול גם על תלמידי המסלול החד-חוגי. הציון בבחינה החוזרת, יהיה הציון הסופי בקורס. את הבקשה לשיפור ציון חיובי יש להגיש לוועדת ההוראה של החוג תוך 14 יום מפרסום תוצאות הבחינה. **לא יינתן מועד מיוחד לשיפור ציון חיובי.**

<u>מועד מיוחד</u>

(1) ככלל, הפקולטה אינה מקיימת בחינות במועד מיוחד.

(2) תלמיד אשר עקב שירות מילואים פעיל נעדר מבחינה במועד א' או ב' זכאי להיבחן במועד מיוחד, עפ"י הכללים שקבעה האוניברסיטה, המפורטים להלן וכן מפורטים בדפים הצהובים בידיעון.

(3) **רק** ועדת ההוראה הפקולטטית רשאית, על פי שיקול דעתה, לאשר לתלמידים להיבחן במועד מיוחד, במקרים חריגים ביותר, כאשר לא יכול היה התלמיד לגשת לשני המועדים (א' ו-ב') גם יחד וכאשר מתקיימת ממילא בחינה במועד זה.

(4) לא יאושרו מועדים מיוחדים בגלל התנגשות בחינות.

<u>בחינות בע"פ</u>

(1) עפ"י התקנון, בחינה בעל-פה חייבת להתקיים **בנוכחות שני מורים**.

(2) מקרים חריגים מבחינה רפואית הנזקקים **דרך קבע** לבחינה בעל-פה, יובאו לאישור **מראש** של ועדת ההוראה הפקולטטית.

(3) במקרים בהם חומר הלימודים מחייב בחינה בעל-פה, יקיים המורה בחינה בע"פ, באישור **ועדת ההוראה החוגית**, לכל תלמידי הקורס. במקרים אלה יהיה עליו לציין זאת מראש בלוח הבחינות שיתפרסם בידיעון.

(4) בשום אופן אין לאפשר בחירה בין בחינה בע"פ לבין בחינה בכתב (לבין הגשת עבודה). כל התלמידים באותו הקורס, באותה שנת לימודים, ייבחנו באותו האופן (בכתב או בעל-פה).

<u>עבודה במקום בחינה</u>

(1) בכל קורס שבו תוגש עבודה במקום בחינה יציין זאת המורה מראש בלוח הבחינות שיתפרסם בידיעון.

(2) בשום אופן אין לאפשר בחירה בין בחינה לבין עבודה-בכתב באותו קורס. כל התלמידים באותו הקורס באותה שנת הלימודים יוערכו באותו אופן (עבודה בכתב או בחינה).

לתלמידי שלב הלימודים הפקולטטי ראה נוהל שיפור ציון.

ערעור על ציון

(1) נבחן זכאי לערער על ציון הבחינה תוך 14 ימים מתאריך פרסום הציון על גבי לוחות המודעות.
(2) יש להגיש את הערעור בכתב למזכירות החוג.
(3) ניתן לערער רק על הציון הסופי שפורסם באופן רשמי ע"י מזכירות החוג.
(4) תלמיד רשאי לערער על ציון (כולל ציונים בעבודות סמינריוניות) לא יותר משלוש פעמים במהלך לימודיו לתואר הראשון, בכל חוג בנפרד.
תלמיד במסלול החד-חוגי רשאי לערער רק שלוש פעמים במהלך לימודיו לתואר הראשון.

עיון במחברת הבחינה

תלמיד רשאי לעיין במחברת הבחינה שלו בתנאים שייקבעו על ידי החוג, תוך 10 ימים מיום פרסום הציון.

מספר הכשלונות שמותר לתלמיד לצבור

ועדת ההוראה של כל חוג רשאית להגביל את מספר הכשלונות שרשאי תלמיד לצבור במהלך לימודיו לתואר הראשון.

מועד/הסדר בחינות מיוחד לסטודנטים בשירות מילואים

להלן הנוהל המקובל באוניברסיטה לגבי טיפול בסטודנט הנעדר מבחינה בשל שירות מילואים:

1. זכאות

למועד בחינות מיוחד זכאי אך ורק תלמיד אשר:
(1) לא ניגש למעוד א' או למועד ב' בשל שירות מילואים.
(2) למד בתוכנית לימודים או קורסים, שבסופם יש מועד בחינות אחד בלבד, ולא ניגש לבחינה במועדה בשל שירות מילואים.

2. שירות מילואים ביום הבחינה

היה התלמיד בשירות מילואים פעיל ביום הבחינה במסגרת שירות של שלושה ימים או פחות, יהיה חייב להודיע על צאתו לשירות המילואים למזכירות התלמידים היחידתית עם קבלת צו הקריאה. כן ימציא התלמיד אישור רשמי, מטעם שלטונות צה"ל, על תקופת שירותו.

3. שירות מילואים סמוך למועד הבחינה

תלמיד ששירת שירות מילואים פעיל עד סמוך למועד הבחינה, יהיה זכאי למועד מיוחד, אם נתקיים בו אחד משני התנאים הבאים:
(1) היה בשירות מילואים פעיל תקופה רצופה של 7 ימים ויותר - אך לא יותר מ- 19 יום - ותאריך הבחינה חל בתוך שבעה ימים מעת שיחרורו.
(2) היה בשירות מילואים פעיל תקופה רצופה של עשרים יום או יותר, ותאריך הבחינה חל בתוך 14 ימים מעת שיחרורו.

4. סייגים

תקנות המועד המיוחד לא יחולו על תלמיד, שלא ענה על הדרישות האקדמיות של יחידת הלימוד שלו ושלא היה זכאי לגשת לבחינות במועדן הרגיל.

5. אישור צה"ל על שירות מילואים פעיל

האוניברסיטה תכיר בשירות מילואים פעיל רק אם התלמיד יציג:
טופס - 3021
טופס - 3010
טופס - 510 - אישור חד-יומי, בצירוף צו התייצבות לשירות המילואים.

סמינריונים

הכניסה לסמינריונים מותנית בלימוד המקצוע המתאים בשנת הלימודים הקודמת ובתוצאות בחינת המעבר. במקרים יוצאים מן הכלל יורשה התלמיד להשתתף בסמינריון על סמך בדיקה שעורך המורה האחראי לסמינריון ובאישורו. תלמיד המשתתף בסמינריון חייב להגיש עבודה סמינריונית ולקבל עליה אישור בכתב מהמורה האחראי לסמינריון.

את העבודה יש להגיש תוך שלושה חודשים מתום הסמסטר שבו משתתף התלמיד בסמינריון.

התלמיד חייב להשאיר בידיו עותק של העבודה הסמינריונית שמסר.

תלמיד שלא הגיש את העבודה במועד, לא תיחשב השתתפותו בסמינריון. העבודה תוחזר לתלמיד לא יאוחר משלושה חודשים מיום הגשתה.

ועדת ההוראה של כל חוג רשאית, לפי שיקול דעתה, להאריך את המועד האחרון למסירת עבודה סמינריונית לפרק זמן נוסף, שלא יעלה על שלושה חדשים.

ציון גמר

הציון הסופי ייקבע על יסוד הציונים שקיבל התלמיד בבחינות המעבר ובעבודות הסמינריוניות בלימודי התואר הראשון.

בחלק מן החוגים מתקיימות בחינות גמר וציונן מהווה מרכיב בשקלול ציון הגמר.

בשקלול ציון הגמר לא יובאו בחשבון ציוני קורסים שתלמיד למד באוניברסיטה אחרת והוכרו על-ידי החוג לצורך לימודיו.

הענקת תואר ראשון בהצטיינות או בהצטיינות יתרה

התואר "בוגר אוניברסיטה" יוענק בהצטיינות לתלמידים שסיימו לימודיהם בציון סופי בין 90 ל-94 (כולל).

התואר "בוגר אוניברסיטה" יוענק בהצטיינות יתרה לתלמידים שסיימו לימודיהם בציון סופי 95 ומעלה.

התואר בהצטיינות או בהצטיינות יתרה יוענק רק למי שעמד בקריטריון ההצטיינות שנקבע לעיל **בכל אחד מחוגי הלימוד בנפרד.** יחד עם זאת, ציון "הצטיינות" או "הצטיינות יתרה" אינו אוטומטי, וטעון אישור הרשויות האקדמיות של הפקולטה והאוניברסיטה.

תלמידים המתקבלים לאוניברסיטת תל-אביב לאחר לימודים במוסד אחר להשכלה גבוהה, יחולו עליהם כללי הצטיינות מיוחדים, המפורטים בנהלים האוניברסיטאיים.

מתן אישורים

אישורים אקדמיים כגון אישור הישגי התלמידים בלימודים RECORD OF STUDIES או אישור על סיום הלימודים, אפשר לקבל במזכירות הפקולטה תמורת תשלום. אישורים מנהליים ניתנים ע"י מזכירות התלמידים הכללית במרכז למרשם, בנין דנסברג-וולף.

הליכי סיום לימודים וקבלת זכאות לתואר

עם סיום כל חובות הלימודים (**בכל חוג בנפרד**) וקבלת כל הציונים, על התלמיד לגשת למזכירות החוג ולהסדיר את סיום לימודיו בחוג, כולל ציון הגמר.

<u>זכאות לתואר מותנית כמו כן בסידור האישורים הבאים</u>:

(1) אישור מן היחידה לשכר לימוד על כך שהתלמיד הסדיר את כל תשלומיו לאוניברסיטה.
(2) אישור מן הספרייה על כך שהתלמיד אינו חייב ספרים.
(3) מילוי טופס פרטים אישיים.

טפסים מיוחדים למטרה זו - טופס סיום לימודים ("טופס טיולים") ניתן לקבל במזכירויות החוגים, עם מילוי התובה האקדמית האתרונה.

הפקולטה אינה יוזמת את איתורם של הזכאים לתואר.
אישור זכאות לתואר מוצא אך ורק ביוזמת התלמיד.

לימודי התואר השני
(מוסמך אוניברסיטה)

לימודים לאחר תואר ראשון

לימודים אלה ניתנים במסגרת בתי-הספר או במסגרות החוגים.
בשנת הלימודים תשנ"ו יהיו הלימודים הבאים לקראת התואר מוסמך אוניברסיטה:

במסגרת בית-הספר להיסטוריה

- לימודים קלאסיים (בהתאם להתמחות)
- העת העתיקה
- ימי הביניים
- העת החדשה המוקדמת מאות 15-18
- תולדות מרכז ומערב אירופה, ארצות-הברית ואמריקה הלטינית בעת החדשה
- רוסיה ומזרח אירופה בעת החדשה
- היסטוריה צבאית ודיפלומטית
- האיסלאם בימי הביניים, האימפריה העות'מאנית ופרס
- המזרח התיכון בעת החדשה
- אפריקה בעת החדשה
- היסטוריה ופילוסופיה של המדעים והרעיונות
- גיאוגרפיה

במסגרת בית-הספר לחינוך

(ראה ידיעון ביה"ס לחינוך תשנ"ו)

במסגרת בית-הספר למדעי התרבות

- אנגלית
- בלשנות
- לימודים קלאסיים (בהתאם להתמחות)
- שפה וספרות ערבית
- צרפתית
- תורת הספרות הכללית
- פילוסופיה
- תוכנית לימודים במדעי הדתות
- תוכנית לימודים במחקר התרבות*

במסגרת בית-הספר למדעי היהדות

- ארכיאולוגיה ותרבויות המזרח הקדום
- היסטוריה של עם-ישראל
- לשון העברית והלשונות השמיות
- מקרא
- ספרות עברית
- פילוסופיה יהודית
- תלמוד

מטרת הלימודים

לימודי התואר השני באים לאפשר התמחות בהתאם לנטיות התלמיד. עיקרם של לימודים אלה הוא המגע האישי בין התלמיד לבין מוריו.

בשעת הצורך תדאג האוניברסיטה להפגשת התלמיד המעוניין עם מומחים מאוניברסיטאות אחרות (לרבות אוניברסיטאות מחו"ל).

---

* טעון אישור המועצה להשכלה גבוהה.

קבלת תלמידים

(1) ללימודי התואר השני רשאי להתקבל "בוגר אוניברסיטה" (ב.א.) שסיים את לימודי התואר הראשון בציון "טוב" (80) ומעלה במקצוע שבו הוא מבקש להמשיך את לימודיו. החוגים רשאים לקבוע תנאי קבלה נוספים.

(2) במקרים מיוחדים רשאי החוג לקבל "במעמד לא מן המניין", תלמידים, שעדיין לא סיימו את החוג השני, שבו אינם ממשיכים את לימודיהם, אך הם יחוייבו להשלים את חובותיהם בתוך שני הסמסטרים הראשונים ללימודי התואר השני. תלמיד, שלא ישלים את חובותיו לתואר הראשון בפרק זמן זה, יופסקו לימודיו עד אשר ישלים את חובותיו.

(3) תלמיד המבקש ללמוד בחוג שונה משני החוגים שלמד בהם בלימודי התואר הראשון, יקבע לו החוג מסלול לימודים מיוחד. מסלול זה יכלול לימודי הכנה מתוכנית הלימודים של התואר הראשון וייקבע בידי החוג בהתאם להכשרתו וללימודיו הקודמים של התלמיד, **ועל-פי התקנון האוניברסיטאי**. על התלמידים להיבחן בשיעורי ההשלמה.

(4) לחריגה מהתקנות הרגילות יש צורך באישור ועדת הקבלה של הפקולטה עפ"י המלצת החוג, ובאישור ועדת הקבלה האוניברסיטאית.

סדרי הרישום

מועמדים לתואר שני יירשמו במרכז למירשם.

המבקש להירשם חייב להמציא:

(א) תעודת בוגר אוניברסיטה.
(ב) אישור על ציוני גמר של התואר הראשון.
(ג) אישור לימודים המפרט את לימודיו, ציוניו והישגיו באוניברסיטה שבה למד לקבלת התור "בוגר אוניברסיטה".
(ד) טופס רישום שמילא בהתאם להוראות.

פירוט מלא מפורסם בחוברת הרישום לאוניברסיטה לשנת תשנ"ו.

סדר הלימודים

לימודי התואר השני יתחלקו לשלושה שלבים:

1. **שלב ההכשרה**
שלב זה ימשך בדרך כלל שני סמסטרים במהלכם ישמע התלמיד עד מחצית ממספר השעות הנדרש לתואר ויגיש עבודה סמינריונית אחת לפחות. **הגשת עבודה סמינריונית היא תנאי מחייב למעבר משלב לשלב.**

תלמידים הלומדים לימודים חלקיים יוכלו לפרוש את לימודי ההכשרה על פני פרק זמן ממושך יותר. **תלמידים מצטיינים** יוכלו ללמוד עפ"י תכנית מיוחדת ובקצב מהיר יותר.

2. **שלב ההכוונה**
בתחילת הסמסטר השלישי ללימודי התלמיד (או במועד מוקדם יותר כאשר מדובר בתלמידים מצטיינים) תתקיים **שיחת הכוונה** בין התלמיד לבין **ועדת מיבדק**. מטרת השיחה להעמיד את התלמיד על הערכות מוריו את הישגיו וכישוריו ולכוונו למסלול לימודים הולם. בתי-הספר יארגנו את שיחות ההכוונה ויקבעו את מועדיהן.

3. **<u>שלב "מסלול ההתמחות" או "המסלול הכללי"</u>**
ועדת המיבדק תסקור בשלב זה את התמונה המלאה של ההישגים, הפוטנציאל והשאיפות של הסטודנט ותחליט, בהתאם לכלל ממצאיה, על אחת מ- 3 האופציות הבאות:

א. **להודיע לסטודנט על התקבלותו למסלול ההתמחות באחת משתי הרמות הבאות:**
א.1 לסטודנט המתאים לכך על פי ידיעותיו, כישוריו ומוכנותו לכתיבת דוקטוראט - התקבלות מיידית למסלול הישיר לתואר השלישי (הכרוך אף הוא בלימודים נוספים מסויימים על-פי התקנון הקיים);
א.2 לסטודנט שתתאים לו הכשרה נוספת לפני התחלת הדוקטוראט - המשך לימודים לתואר השני במסלול ההתמחות, כולל עבודת גמר אשר רצוי יהיה לכוונה כחלק מחיבור הדוקטוראט.

ב. להודיע לסטודנט על התקבלותו **<u>למסלול הכללי</u>**, באם הוא מעדיף מסלול זה או נמצא בלתי מתאים למסלול הקודם, ואזי יוכל לבחור באחת משתי הדרכים הבאות:

<u>מסלול כללי (כולל עבודת גמר)</u>
ב.1 לימודים המורכבים ברובם משיעורי המסלול הכללי וכוללים כתיבת עבודת גמר (מבלי לשלול את האופציה של מעבר בשלב מאוחר יותר למסלול ההתמחות, אם הסטודנט יבחר בכך והישגיו בלימודים יצדיקו זאת);

<u>מסלול כללי (ללא עבודת גמר)</u>
ב.2 לימודים במסלול הכללי, במספר שעות רב יותר וללא עבודת גמר, שאינם מוליכים לאפשרות של התקבלות לתואר השלישי (אלא אם כן, כאמור לעיל, יחליט התלמיד בשלב מאוחר יותר שהוא רוצה בשינוי מסלול, ואם הישגיו יצדיקו זאת, והוא יכתוב, בהתאם לכך, עבודת גמר).

ג. להורות על הפסקת לימודים לסטודנט שנמצא בלתי מתאים ללימודי התואר השני.

<u>תוכנית הלימודים</u>

1. לימודי התואר השני הם לימודים בחוג אחד, או צרוף לימודים ביותר מחוג אחד. במקרה כזה תוקם ועדה אד-הוק לצורך הכנת תוכנית הלימודים המיוחדת. הוועדה תורכב מנציגי החוגים שבהם ילמד התלמיד ומיו"ר ועדת הוראה.

2. משך הלימודים הוא שנתיים לפחות. תלמיד חייב להשלים את כל חובותיו בתוך חמש שנים מיום תחילת לימודיו. תקופות של הפסקות לימודים נכללות בפרק הזמן המירבי של הלימודים לתואר.

3. לימודי התואר השני מתחלקים ללימודים עיקריים בחוג, וללימודי עזר והשלמה. ללימודים עיקריים ייחשבו לימודים מיוחדים של החוג, הניתנים ברמת תואר שני. ללימודי עזר והשלמה ייחשבו קורסים חיוניים במקצועות הקרובים לשטח התמחותו של התלמיד (פרט ללימודי שפה מודרנית שנייה, לימודי שפה עתיקה, ועבודת שדה בחוגים הדורשים זאת). מספר השעות שבהן ישתתף תלמיד התואר השני הוא כ- 20 ש"ש (הגבלה זו אינה חלה על המסלול ללא עבודת גמר). לימודי השלמה לא יעלו על 8 שעות מהן. **התלמיד חייב להוכיח ידיעה ברמת "פטור" בשפה נוספת מלבד עברית ואנגלית. החוגים ובתי הספר רשאים להוסיף על תקנה זו על פי צרכיהם.** רשאי התלמיד להוכיח תובה זו ע"י לימוד ובחינה או ע"י בחינה בלבד.

4. תלמידים העוברים מאוניברסיטה מוכרת אחרת לאוניברסיטת תל-אביב, כדי להשלים **לימודי תואר שני עם עבודת גמר**, יהיו חייבים בהיקף של לפחות מחצית מסך כל קורסי הלימודים לתואר המבוקש, באוניברסיטת תל-אביב.

תלמידים העוברים מאוניברסיטה מוכרת אחרת לאוניברסיטת תל-אביב, כדי להשלים **לימודי תואר שני ללא עבודת גמר**, יהיו חייבים בהיקף של לפחות שני שליש מסך כל קורסי הלימודים לתואר המבוקש, באוניברסיטת תל-אביב.

5. תלמיד אשר בידו תעודת בגרות לא ישראלית, וכן תעודת ב"א מאוניברסיטה בחו"ל, יידרש להיבחן בהבעה עברית יחד עם תלמידים הלומדים לקראת התואר הראשון. אם ידיעתו בעברית אינה מספיקה כדי לעמוד בבחינה זו, עליו להשתלב בלימודי היחידה ללימודי העברית, בכפוף לנוהל האוניברסיטאי.

עבודות גמר

א. מטרת עבודת הגמר להוכיח את כושרו של התלמיד לבצע עבודה מדעית המושתתת על מקורות או עבודת שדה, ביקורת עניינית ושיטה דייקנית. על העבודה לשקף כושר ניתוח וסינתיזה ויכולת התבטאות בהירה.

ב. מדריך לעבודת גמר לתואר שני רשאי להיות מורה מדרגת מרצה ומעלה, כפוף להחלטות הועדה הכלל אוניברסיטאית לתואר שני.

נושא עבודת הגמר ייקבע עפ"י נהלי החוג או בית הספר. העבודה תודפס רק לאחר מתן הציון בידי המדריך (ראה דוגמת שער בסוף פרק זה).

בעבודות המוגשות בשפה לועזית, כפוף לאישור ועדת ההוראה הפקולטטית, בהמלצת החוג, יוסיף התלמיד תמצית העבודה ומסקנותיה העיקריות בעברית.

ג. הגשת העבודה: העבודה תימסר למזכירות החוג בשישה עותקים. התלמיד רשאי לגשת לבחינת הגמר בתנאי שיקבל אישור על ציון תיובי לעבודת הגמר.

ד. בדיקת עבודת הגמר: את העבודה יבדוק ויעריך המדריך, או המדריכים, של התלמיד, המדריך ימסור את הציון וההערכה לראש החוג או ביה"ס, והוא ידווח על הציון למזכירות.

עבודת הגמר תוערך בציון מסולם הציונים הנהוג באוניברסיטה.

ה. פרסום עבודת הגמר: אחרי קבלת התואר "מוסמך אוניברסיטה", רשאי התלמיד לפרסם את עבודתו בכל צורה הנראית לו. אם ברצונו לציין את שם המדריך והאוניברסיטה - עליו לקבל רשות לכך מידי המדריך וראש החוג או ביה"ס. במקרה זה עליו לציין שזו עבודת גמר או חלק מעבודת גמר שנעשתה באוניברסיטת תל-אביב, ואת שמו של המדריך.

בחינת גמר

הרשות להיבחן בחינת גמר ניתנת לתלמיד, שסיים שתי שנות לימוד וקיבל אישור שעמד בדרישות. בחינת הגמר היא בכתב ובעל-פה. היא מקיפה תחומים של התמחות ובעיות יסוד בחקר המקצוע על פי תוכנית ערוכה מראש מטעם כל חוג וחוג. משך הבחינה מיום עד שלושה ימים, שלוש עד חמש שעות בכל יום. החוג או ביה"ס רשאי לפטור תלמיד מבחינת גמר, או מחלק ממנה. הדבר ייקבע על פי הישגיו הכלליים של התלמיד ועל פי עבודת הגמר.

מסלול לימודים לתואר שני ללא עבודת גמר

מסלול לימודים לתואר שני ללא עבודת גמר נמצא בהליכי אישור לגבי חלק מחוגי הפקולטה.

פרטים ניתן לקבל במזכירויות בתי-הספר והחוגים.

הענקת תואר שני בהצטיינות או בהצטיינות יתרה

התואר "מוסמך אוניברסיטה" יוענק בהצטיינות לתלמידים אשר סיימו לימודיהם בציון סופי שבין 90 - ל- 94 (כולל).

התואר "מוסמך אוניברסיטה" יוענק בהצטיינות יתרה לתלמידים אשר סיימו לימודיהם בציון סופי 95 ומעלה.

יחד עם זאת, ציון "הצטיינות" או "הצטיינות יתרה" אינו אוטומטי וטעון אישור הרשויות האקדמיות של הפקולטה והאוניברסיטה.

התואר יוענק בהצטיינות או בהצטיינות יתרה לתלמידים שעמדו בקריטריון ההצטיינות שלעיל הן בציון עבודת הגמר והן בציון הסופי, בכל אחד משני הפרמטרים האלה **בנפרד**.

תלמידים אשר קבלו פטור מחלק מתכנית הלימודים על סמך לימודים קודמים באוניברסיטה אחרת, יחולו עליהם כללי הצטיינות מיוחדים, המפורטים בנהלים האוניברסיטאיים.

נספח

סדר הגשת עבודת הגמר

הגשת העבודה

עבודת הגמר תוגש למזכירות החוג בשישה עותקים.
העבודה תודפס במכונת כתיבה על נייר "קוואַרטו" או A4 ותכורך בכריכת קרטון.

תפוצת העבודה

למדריך האישי של התלמיד (במקרה שעבודת הגמר נעשתה בהדרכת שני מורים יגיש התלמיד עותק נוסף), לתיק האישי של התלמיד, לחוג, לספריית דקאן הפקולטה, לספריית האוניברסיטה, לספריה הלאומית בירושלים.

שער העבודה

בשער העבודה יצויינו הפרטים הבאים: אוניברסיטת תל-אביב, שם החוג, נושא העבודה, ציון העובדה שהחיבור הוכן כעבודת גמר לקראת התואר "מוסמך אוניברסיטה", שם התלמיד, מדריך העבודה (ראה להלן - דוגמת שער לעבודת גמר).

סדר פנימי

בעמוד ב' יודפס שער פנימי כדוגמת השער החיצוני. תוכן העניינים יופיע בתחילת העבודה. רשימת המקורות והביבליוגרפיה תופיע בסוף העבודה. השער האחורי של העבודה יהיה בשפה האנגלית. בדף הפנימי של השער הזה יופיע סיכום מקוצר של עיקרי העבודה בשפה האנגלית.

עבודות המוגשות בשפה לועזית, כפוף לאישור ועדת ההוראה הפקולטטית, תכלולנה תמצית עברית, במקביל לסדר המתואר לעיל.

דוגמת שער לעבודת הגמר:

אוניברסיטת תל-אביב
הפקולטה למדעי הרוח
החוג ל:

הנושא:

חיבור זה הוגש כעבודת גמר לקראת התואר

"מוסמך אוניברסיטה" - M.A. באוניברסיטת ת"א

על ידי

שם המחבר/ת

העבודה הוכנה בהדרכת:

(שם המדריך/ים)

תאריך:
(חודש ושנה)

שלב הלימודים הפקולטטי

א. **מהו שלב הלימודים הפקולטטי**

שלב הלימודים הפקולטטי הוא שלב הפתיחה של הלימודים בפקולטה למדעי הרוח. הלימודים בשלב הזה מכוונים להכין את הלומדים בו ללימודיהם בחוגי הפקולטה, הן ע"י הצעת קורסי מבוא מתחומים שונים והן ע"י הצעת קורסי מיומנות ייחודיים לתלמידים של החוגים השונים בפקולטה למדעי הרוח. רק לאחר השלמת הלימודים בשלב הפקולטטי הופכים התלמידים לתלמידי החוגים.

השלב הפקולטטי נועד להילמד בקצב אישי לפי בחירת התלמיד ובהתאם להיצע הקורסים. אפשר ללמוד את לימודי השלב הפקולטטי, רובם או כולם, בסמסטר אחד ולפתות בלימודי החוגים הנבחרים כבר בסמסטר השני של שנת הלימודים הראשונה (ר' להלן סעיף ט' "תוספת קורסים"); אפשר גם לפרוש את לימודי השלב הפקולטטי בשני סמסטרים או יותר. לא מומלץ ללמוד את השלב הפקולטטי ביותר משני סמסטרים, כי פרישה כזו מעכבת את המשך הלימודים. לעומת זאת, ריכוז לימודי השלב הפקולטטי, רובם או כולם, לסמסטר אחד מאפשר התקדמות מהירה בלימודי התואר הראשון. ריכוז כזה מומלץ לתלמידים המבקשים להצטרף לקורסי שנה ב' בחוגים כבר בסמסטר השני ללימודיהם.

בשלב הפקולטטי בוחרים התלמידים קורסי מבוא (שיעורים ותרגילים) משלושה, מארבעה, או מחמישה חוגים בפקולטה למדעי הרוח. הקורסים בשלב הלימודים הפקולטטי משמשים גם כקורסי מבוא להמשך הלימודים בחוגים השונים וגם כקורסי העשרה והרחבת הדעת. קורסים אלה מהווים היכרות ראשונה עם חוגי הפקולטה וההצלחה בהם מהווה תנאי מעבר לחוגים.

נוסף על הקורסים הנבחרים (שיעורי מבוא ותרגילים) משתתפים תלמידי שלב הלימודים הפקולטטי בשני קורסי מיומנות של הפקולטה: קורס "אנגלית למדעי הרוח" (אחרי קבלת "פטור" באנגלית) וקורס "שימושי מחשב למדעי הרוח". כמו-כן משתתפים התלמידים בקורסי מיומנות של החוגים, שבהם הם מתעתדים להמשיך את לימודיהם, כגון קורסי שפות זרות, לוגיקה, דקדוק ותחביר, שרטוט מפות - הכל לפי הנחיות החוגים, המפורטות בידיעון זה בהמשך.

סיום שלב הלימודים הפקולטטי הוא תנאי להמשך הלימודים בחוגים.

ב. **סיום הלימודים בשלב הפקולטטי וקבלה לחוגים**

סיום שלב הלימודים הפקולטטי מותנה:

ב.1 בסיום הלימודים בכל הקורסים, בהיקף ובמבנה המפורטים להלן, בציונים חיוביים.
ציון שלילי בקורס בשלב הפקולטטי מונע את סיום לימודי השלב (ור' סעיף י"א להלן - תיקון הציון הממוצע); וכן:

ב.2 בקבלת ציון ממוצע משוקלל 70 ומעלה (75 ומעלה לב"א כללי); הממוצע יחושב עבור כל קורסי השלב הפקולטטי (שיעורי מבוא, תרגילים ו"אנגלית למדעי הרוח"), בהיקף ובמבנה המפורטים להלן, למעט הקורס "שימושי המחשב" ולמעט קורסי המיומנות של החוגים.

הקבלה לחוגי הפקולטה מותנה:

ב.3 בעמידה בשני תנאי הסיום של שלב הלימודים הפקולטטי, כנ"ל (ב.1 + ב.2).

ב.4 יש חוגים, שדורשים עמידה בתנאי קבלה ייחודיים נוספים על תנאי הסיום של שלב הלימודים הפקולטטי. תנאים אלה מפורטים בידיעון זה, בפרקים המיוחדים לחוגי הפקולטה. תלמידים המתעתדים להתקבל לחוגים אלה יקפידו לכלול בשלב הלימודים הפקולטטי את הקורסים הנדרשים ולעמוד בהם בציונים הנדרשים.

תלמידים שלא סיימו את השלב הפקולטטי כנ"ל לא יוכלו להמשיך לימודיהם בחוגי הפקולטה אלא אם כן יתקנו את הציון הסופי במהלך תיקון אחד (ר' סעיף יא' להלן). תלמידים שסיימו את השלב הפקולטטי אך לא עמדו בתנאי הקבלה הייחודיים של החוג/החוגים שבהם ביקשו להמשיך לימודיהם, לא יתקבלו לחוג/לחוגים אלה. אם התקבלו לאחד החוגים יוכלו ללמוד בו ולבחור בחוג נוסף שונה מזה שביקשו מלכתחילה ובלבד שהם עומדים בתנאי הקבלה אליו; אם לא התקבלו לשני החוגים שביקשו, יוכלו לבחור בשני חוגים שונים, ובלבד שהם עומדים בתנאי הקבלה לשניהם.

ג. **<u>היקף הלימודים</u>**

תלמידי השלב הפקולטטי נמנים עם אחת משתי הקבוצות האלה:

1. תלמידים שלימודיהם באוניברסיטת ת"א מתנהלים בפקולטה למדעי הרוח בלבד, ובכוונתם לסיים את התואר הראשון בשניים מחוגי הפקולטה (מסלול דו-חוגי) או בחוג מורחב אחד, שיש בו מסלול כזה (מסלול חד-חוגי).

תלמידים אלה ילמדו שלב פקולטטי בהיקף 32 ש"ס (שעות סמסטריאליות) בסה"כ; שעות אלה יילמדו בסמסטר אחד או יתחלקו בין הסמסטרים - לפי בחירת התלמיד ולפי היצע הקורסים. מניין זה אינו כולל מיומנויות חוגיות.

2. תלמידים שלימודיהם באוניברסיטת ת"א מתנהלים בשתי פקולטות, ובכוונתם לסיים את התואר הראשון בחוג אחד בלבד מחוגי הפקולטה ובחוג שני בפקולטה אחרת או בבי"ס לחינוך.

תלמידים אלה ילמדו שלב פקולטטי בהיקף 22 ש"ס בסה"כ; שעות אלה יילמדו בסמסטר אחד או יתחלקו בין הסמסטרים - לפי בחירת התלמיד ולפי היצע הקורסים. מניין זה אינו כולל מיומנויות חוגיות.

בשני המסלולים (32 ש"ס / 22 ש"ס) מיועדת התכנית של שלב הלימודים הפקולטטי, כאמור, להילמד במהלך סמסטר אחד או שני סמסטרים. תלמידים המבקשים להתקדם בחוגי הבחירה שלהם כבר בסמסטר השני ללימודיהם, ירכזו את לימודי השלב הפקולטטי בסמסטר הראשון. תלמידים, שאינם מסיימים את השלב הפקולטטי בסמסטר אחד, יחלקו את היקף השעות הכולל (32 ש"ס או 22 ש"ס) בין שני סמסטרים. חלוקת הקורסים בין הסמסטרים תיעשה לפי שיקול דעתם של התלמידים, לפי צרכיהם האישיים, ובכפוף להיצע הקורסים של החוגים.

רק לאחר השלמת כל חובותיהם בשלב הלימודים הפקולטטי יתקבלו התלמידים לחוגי הפקולטה (ור' להלן: תוספת קורסים).

ד. מבנה הלימודים בשלב הפקולטטי

הקורסים בשלב הלימודים הפקולטטי הם קורסי מבוא ("שיעור"), שהיקף כל אחד מהם 4 ש"ס בדרך-כלל, וקורסי תרגיל הקשורים לשיעורי המבוא, שהיקף כל אחד מהם 2 ש"ס בדרך-כלל. במקרים בודדים יש שיעורי מבוא בהיקף 2 ש"ס ותרגילים הקשורים אליהם בהיקף 4 ש"ס. יש שיעורי מבוא שאין תרגיל שמצטרף אליהם; יש שיעורי מבוא שיש תרגיל שניתן לצרפו אליהם, אך ניתן ללמוד בהם גם בלא לצרף את התרגיל; יש שיעורי מבוא שחובה ללומדים בהם ללמוד גם בתרגיל המצורף. דברים אלה מפורטים בידיעון זה בפרקי התוגים.

להלן שני דגמים של מערכת הלימודים בשלב הפקולטטי (ללא פירוט החלוקה בין חוגים):

דגם א' - 32 ש"ס - לתלמידים שלימודיהם מתנהלים רק בפקולטה למדעי-הרוח:

שיעור מבוא+ תרגיל	6	ש"ס	
שיעור מבוא+ תרגיל	6	ש"ס	
שיעור מבוא+ תרגיל	6	ש"ס	
שיעור מבוא (ללא תרגיל)	4	ש"ס	
שיעור מבוא (ללא תרגיל)	4	ש"ס	
אנגלית למדעי הרוח (לאחר "פטור")	4	ש"ס	
שימושי מחשב למדעי הרוח	2	ש"ס	
סה"כ	32	ש"ס	(למניין זה יש להוסיף קורס באנגלית עד לרמת "פטור" וקורסי מיומנויות חוגיות. תוספות אלה אינן נמנות במניין השעות של שלב הלימודים הפקולטטי ואינן משוקללות בציון הסיום).

דגם ב' - 22 ש"ס - לתלמידים שלימודיהם מתנהלים בחוג אחד בפקולטה למדעי הרוח ובחוג שני מחוץ לפקולטה:

שיעור מבוא+ תרגיל	6	ש"ס	
שיעור מבוא+ תרגיל	6	ש"ס	
שיעור מבוא (ללא תרגיל)	4	ש"ס	
אנגלית למדעי הרוח (לאחר "פטור")	4	ש"ס	
שימושי מחשב למדעי הרוח	2	ש"ס	
סה"כ	22	ש"ס	(למניין זה יש להוסיף - כנ"ל).

ה. קורסי המיומנות של הפקולטה: "אנגלית למדעי הרוח" ו"שימושי מחשב למדעי הרוח"

כל תלמידי השלב הפקולטטי חייבים ללמוד בשני קורסים אלה, מלבד לימודיהם בקורסי מיומנות חוגיים, המתחייבים מהנחיות החוגים שבהם בחרו.

קורסי האנגלית ברמות השונות עד לקבלת "פטור" אינם נמנים במניין השעות של שלב הלימודים הפקולטטי ואינם משוקללים בציון הממוצע של שלב הלימודים הפקולטטי. רק הקורס "אנגלית למדעי הרוח", שאליו נרשמים לאחר קבלת "פטור", נמנה במניין השעות והציון בו משוקלל בציון הסופי של שלב הלימודים הפקולטטי.

ניתן לקבל "פטור" מן הקורס "שימושי מחשב" על סמך לימודים בקורס "מבוא למחשבים", שקיבלו ציון חיובי, בכל פקולטה אחרת באוניברסיטת ת"א או בקורס מקביל, עפ"י החלטת ועדת ה"פטור" מלימודי מחשב.

ו. בחירת קורסים בשלב הלימודים הפקולטטי

(1) התלמידים רשאים לבחור קורסים (שיעורי מבוא ותרגילים) מתוך ההיצע המפורסם בידיעון שלב הלימודים הפקולטטי של הפקולטה למדעי הרוח בלבד. ההיצע כולל קורסים מכל חוגי הפקולטה למדעי הרוח.

(2) התלמידים אינם חייבים לבחור קורסים מתוך החוגים אליהם נרשמו בטופסי הרישום לאוניברסיטה, אם בינתיים שינו את העדפותיהם. התלמידים רשאים לבחור קורסים גם מחוגים, אליהם לא נרשמו כלל בטופסי הרישום. במסגרת שלב הלימודים הפקולטטי לא יירשמו התלמידים לקורסים מחוץ לפקולטה למדעי הרוח.

(3) בראש רשימת תכניות הלימודים של החוגים מופיע מבחר של קורסים פנוראמיים מומלצים. קורסים אלה פתוחים לכל תלמידי השלב הפקולטטי, בכפוף למתכונת הלימודים שפורטה לעיל ובהתאם להנחיות המפורטות שם.

(4) אין ללמוד יותר מ- 10 ש"ס מקורסי חוג אחד בשלב הלימודים הפקולטטי (דהיינו, שיעור מבוא אחד עם תרגיל צמוד ושיעור מבוא נוסף ללא תרגיל). מניין זה אינו כולל את קורסי המיומנות של החוגים.

(5) בשלב הלימודים הפקולטטי יירשמו התלמידים להיקף שעות לימוד שאינו חורג מן המסלול עימו הם נמנים (32 ש"ס / 22 ש"ס). למניין זה יש להוסיף את המיומנויות החוגיות.

(6) להלן חמישה דגמים של תכנית הלימודים. יש דגמים נפרדים לתלמידי מסלול 32 ש"ס ולתלמידי מסלול 22 ש"ס. בין הדגמים האלה יש דגמים נפרדים לתלמידים שהחליטו מראש מהם שני החוגים שיבקשו ללמוד בהם בהמשך (העדפה ידועה של שני חוגים); לתלמידים שהחליטו מראש מהו חוג אחד שיבקשו ללמוד בו בהמשך וטרם החליטו מהו החוג השני (העדפה ידועה של חוג אחד); ולתלמידים שטרם החליטו באילו חוגים יבקשו ללמוד בהמשך (אין עדיין העדפת חוגים).

לכל דגם יש להוסיף 4 ש"ס "אנגלית למדעי הרוח", 2 ש"ס "שימושי מחשב" וקורסי מיומנות של החוגים:

דגם א- 1 : מסלול 32 ש"ס - לתלמידים שיש להם העדפה ידועה של שני חוגים:

שיעור מבוא + תרגיל	בחוג א' 6 ש"ס)	
שיעור מבוא (ללא תרגיל)	בחוג א' 4 ש"ס)	סה"כ 10 ש"ס בחוג מועדף א'
שיעור מבוא + תרגיל	בחוג ב' 6 ש"ס)	
שיעור מבוא (ללא תרגיל)	בחוג ב' 4 ש"ס)	סה"כ 10 ש"ס בחוג מועדף ב'
שיעור מבוא + תרגיל	בחוג ג' 6 ש"ס)	

דגם א- 2: מסלול 32 ש"ס - לתלמידים שיש להם העדפה ידועה של חוג אחד:

שיעור מבוא + תרגיל	בחוג א' 6 ש"ס)	
שיעור מבוא (ללא תרגיל)	בחוג א' 4 ש"ס)	סה"כ 10 ש"ס בחוג מועדף א'
שיעור מבוא + תרגיל	בחוג ב' 6 ש"ס	
שיעור מבוא + תרגיל	בחוג ג' 6 ש"ס	
שיעור מבוא (ללא תרגיל)	בחוג ד' 4 ש"ס	

דגם א- 3: מסלול 32 ש"ס - לתלמידים שאין להם העדפת חוגים :

שיעור מבוא + תרגיל	בחוג א'	6 ש"ס
שיעור מבוא + תרגיל	בחוג ב'	6 ש"ס
שיעור מבוא + תרגיל	בחוג ג'	6 ש"ס
שיעור מבוא (ללא תרגיל)	בחוג ד'	4 ש"ס
שיעור מבוא (ללא תרגיל)	בחוג ה'	4 ש"ס

דגם ב- 1 : מסלול 22 ש"ס - לתלמידים שיש להם העדפה ידועה של חוג אחד :

שיעור מבוא + תרגיל	בחוג א'	6 ש"ס}	
שיעור מבוא (ללא תרגיל)	בחוג א'	4 ש"ס}	סה"כ 10 ש"ס בחוג המועדף
שיעור מבוא + תרגיל	בחוג ב'	6 ש"ס	

דגם ב- 2: מסלול 22 ש"ס - לתלמידים שאין להם העדפת חוג :

שיעור מבוא + תרגיל	בחוג א'	6 ש"ס
שיעור מבוא + תרגיל	בחוג ב'	6 ש"ס
שיעור מבוא (ללא תרגיל)	בחוג ג'	4 ש"ס

(7) בבחירת הקורסים יבדקו התלמידים היטב את תנאי הקבלה הספציפיים של החוג אליהם יבקשו להתקבל, וישבצו במערכת שלהם את הקורסים, שהשתתפות בהם מהווה חלק מתנאי הקבלה של אותם חוגים, כמו גם את המיומנויות הדרושות. בכל מקרה של ספק, יש להיוועץ ביועצי החוג או ביועצי שלב הלימודים הפקולטטי במועד הרישום לקורסים.

ז. ייעוץ ורישום לקורסים

בעזרת ידיעון זה יכינו כל התלמידים תכנית לימודים לשני הסמסטרים של שנת הלימודים ובה ישבצו את כל הקורסים, שאותם בחרו ללמוד בשלב הפקולטטי. בהמשך יש דפי מערכת ריקים, שבהם יש למלא את הקורסים שנבחרו, ושאותם יש להביא ביום הרישום לקורסים. לנוחיותכם, גיזרו את הדפים מהידיעון.

בידיעון זה מופיע פירוט תכנית הלימודים (סילבוס) של כל קורסי השלב הפקולטטי. יש לעיין היטב בפירוט זה כדי לדעת מה נלמד בכל קורס וכדי להתאים לתכנית הלימודים קורסים שמעניינים את התלמיד.

התלמידים יקבלו הזמנה לרישום לקורסים. הרישום ייערך עם יועצי החוגים של הפקולטה ועם יועצי שלב הלימודים הפקולטטי. במועד הרישום תיבדק התכנית שהרכיבו התלמידים ותאושר כשתימצא נאותה. תלמידים שיזדקקו לעזרה ולהדרכה נוספת, ייוועצו ביועצי החוגים במועד זה.

מומלץ להתכונן היטב לפגישת הרישום לקורסים, לאחר מחשבה ובחירה של החוגים המועדפים ושל הקורסים, שאותם מעוניין התלמיד ללמוד.

לאחר אישור התכנית ייערך רישום ממוחשב של המערכת של כל תלמיד ותלמיד. עם הרישום הממוחשב הופכת המערכת האישית למערכת הלימודים, שאותה התחייבו התלמידים לממש במהלך לימודיהם בשלב הפקולטטי: עליהם להשתתף השתתפות פעילה בכל הקורסים שבמערכת ולהיבחן בכל מבחני הקורסים. כל שינוי, תיקון או החלפת קורסים מרגע הרישום הממוחשב טעונים אישור של יועצי התכנית וכפופים למועדי השינויים (מועדי השינויים מתפרסמים על לוח המודעות של מזכירות שלב הלימודים הפקולטטי והם חלים בדר"כ בשבוע השני בכל סמסטר בלבד). כל תלמיד אחראי לבדוק, עם קבלת הפלט הממוחשב, המעיד על רישומו לקורסים, שהרישום בפועל תואם בדיוק את הקורסים אליהם ביקש להירשם.

ח. שינויים במערכת

בשבוע השני ללימודים בכל סמסטר ניתנת לתלמידים אפשרות לשנות את הקורסים שבחרו במערכת הלימודים. כל שינוי כפוף לאישור יועצי הלימודים הפקולטטי ולהוראות התכנית. את כל השינויים (החלפות, ביטולים, תוספות) יש לבצע רק במועד שנקבע לכך. עם חלוף המועד שנקבע לשינויים לא ניתן עוד להחליף קורסים. **שינויים במערכת כרוכים בתשלום.** תלמיד, שהחליט לא להשתתף בקורס כלשהו, חייב לבטל את הרישום אליו בטופס שינויים במזכירות שלב הלימודים הפקולטטי. כל קורס, שלא יבוטל בדרך זו במועד השינויים, יימנה במניין שעות הלימוד לצורך לימודי התואר הראשון ולצורך חישוב שכר הלימוד.

דברים אלה אמורים גם בתלמידים המבקשים לשנות את מסלול לימודיהם בפקולטה למדעי הרוח (מ- 32 ש"ס ל- 22 ש"ס או להיפך). שינוי מסלול דינו כדין כל שינוי במערכת ויש לבצע אותו רק במועדים המיועדים לשינויים.

ט. תוספת קורסים

תלמידים שריכזו את לימודי השלב הפקולטטי כולו או רובו בסמסטר הראשון ללימודיהם יהיו זכאים להירשם לקורסים מלימודי החוגים (לימודי שנה ב') כבר בסמסטר השני ללימודיהם, במקביל להשלמת לימודיהם בשלב הפקולטטי.

(1) תלמידים במסלול 32 ש"ס, שלמדו 20 ש"ס מלימודי השלב הפקולטטי (לא כולל מיומנויות חוגיות), יהיו רשאים להירשם מקורסי החוגים (לימודי שנה ב').

(2) תלמידים במסלול 22 ש"ס יהיו רשאים להירשם לתוספת קורסים כנ"ל אם למדו 12 ש"ס מלימודי השלב הפקולטטי (לא כולל מיומנויות חוגיות).

תלמידים שקיבלו בתוספת קורסים מלימודי החוגים (לימודי שנה ב') ילמדו בהם במקביל להשלמת לימודיהם בשלב הפקולטטי. עם זאת, הקבלה הרישמית לחוג תהיה רק לאחר שהתלמידים יסיימו את שלב הלימודים הפקולטטי במלואו ויעמדו בתנאים הנדרשים: הן התנאים הכלליים והן התנאים הייחודיים של החוג. הרישום לתוספת קורסים ייערך רק לאחר סיום הסמסטר הראשון ללימודים בשלב הפקולטטי ורק לאחר בירור כי התלמידים המבקשים אכן למדו כבר את מניין השעות הדרוש (20 ש"ס או 12 ש"ס כנ"ל).

משך הלימודים בשלב הלימודים הפקולטטי של תלמידים, שקיבלו תוספת קורסים בחוגים (לימודי שנה ב' במקביל להשלמת השלב הפקולטטי), החל מן הסמסטר השני או השלישי ללימודיהם, לא יעלה על שלושה סמסטרים.

לא יוכלו להירשם לתוספת קורסים מהחוגים (לימודי שנה ב'):

(1) תלמידים שנותרו להם יותר מ- 12 ש"ס להשלמת השלב הפקולטטי במסלול 32 ש"ס או יותר מ- 10 ש"ס להשלמת השלב הפקולטטי במסלול 22 ש"ס (מניין זה אינו כולל את קורסי המיומנויות של החוגים).

(2) תלמידים שסיימו את השלב הפקולטטי בציון ממוצע משוקלל גבוה מ- 60 אך נמוך מ- 70 והם מבצעים מהלך לתיקון הציון הממוצע הדרוש לקבלה לחוגים.

(3 תלמידים שסיימו את שלב הלימודים הפקולטטי בציון ממוצע משוקלל 70 ומעלה אך לא עמדו בתנאי הקבלה היחודיים של החוגים, שבהם הם מבקשים ללמוד. תלמידים אלה מבצעים מהלך לתיקון הציון בקורס, שהוגדר בו תנאי קבלה חוגי.

(4) תלמידים שהחליפו קורס בעקבות ציון "נכשל" באחד הקורסים במהלך שלב הלימודים הפקולטטי והם מבצעים מהלך תיקון (ר' סעיף י"א להלן).

(5) תלמידים שטרם למדו בקורסי חובה, המוגדרים כתנאי קבלה של חוג.

י. **שקלול הציון הממוצע הסופי בשלב הלימודים הפקולטטי**

השקלול של הציון הממוצע הסופי חל על כל הקורסים בשלב הפקולטטי למעט: הקורס "שימושי המחשב"; הקורסים באנגלית בכל הרמות עד לקבלת דרגת "פטור"; קורסי המיומנויות החוגיות.

שקלול הציון הממוצע נערך רק לאחר סיום הלימודים בשלב הפקולטטי במלואם. כל עוד לא הושלמו כל חובות השלב הפקולטטי, לא יחושב הממוצע.

לאחר סיום שלב הלימודים הפקולטטי בציון מעבר (ציון ממוצע משוקלל 70 ומעלה) לא ניתן לבצע כל שינוי (כגון: שיפור ציון חיובי, שינוי מסלול, החלפת מסגרות ועוד) ברשומת הלימודים.
השקלול נערך רק עבור קורסים שזכו בציון 60 ומעלה (ציון מעבר חיובי) ולא על קורסים בהם התקבל ציון "נכשל". ציון "נכשל" אינו משוקלל ושעות הקורס בו נכשל התלמיד אינן נמנות לצורך השלמת החובות בשלב הפקולטטי (ר' סעיף יא.2.).

הציון הממוצע הסופי של שלב הלימודים הפקולטטי מהווה 25% מציון התואר הראשון בשני חוגי הלימוד.

יא. **תיקון הציון הממוצע**

(1) ניתן לשפר ציון חיובי אחד בלבד במהלך שלב הלימודים הפקולטטי. שיפור כזה אפשרי רק במסגרת מועדי ב' של הבחינות בפקולטה.

(2) תלמיד שנכשל בקורס כלשהו בשלב הלימודים, נכשל בשלב הפקולטטי כולו, שכן את השלב הפקולטטי ניתן לסיים רק בציוני מעבר (60 ומעלה). תלמיד זה יוכל לבצע מהלך תיקון פעם אחת בלבד ע"י החלפת הקורס בו נכשל בקורס אחר, מתוך קורסי השלב הפקולטטי. תיקון זה כפוף לאישור יועצי השלב הפקולטטי. אם לאחר מהלך התיקון עדיין לא עמד התלמיד בתנאי הסיום של השלב הפקולטטי, לא יוכל להמשיך לימודיו בפקולטה.

תלמיד שנכשל ביותר מקורס אחד ילמד מחדש את השלב הפקולטטי כולו (ור' הערה בסעיף 3 להלן).

(3) תלמיד שסיים את השלב הפקולטטי והשיג ממוצע נמוך מ- 70 אך גבוה מ- 60 יוכל לבצע אף הוא מהלך תיקון **פעם אחת בלבד** באחת משתי הדרכים האלה:

- התלמיד ילמד מחדש את שלב הלימודים הפקולטטי כולו, בלא לחזור על קורסים שכבר למד (על הקורסים "אנגלית למדעי הרוח" ו"שימושי מחשב" אין צורך לחזור אם התלמיד עמד בהם בהצלחה).

- התלמיד יבחר קורס אחד שבו קיבל ציון חיובי נמוך ויחליף אותו בקורס אחר, מתוך קורסי השלב הפקולטטי. תיקון זה כפוף לאישור יועצי השלב הפקולטטי.

אם לאחר מהלך התיקון עדיין לא עמד התלמיד בתנאי הסיום של השלב הפקולטטי, לא יוכל להמשיך לימודיו בפקולטה.

שימו לב:

- החלפה של קורס שלא נלמד (במועד השינויים) אינה בגדר תיקון ממוצע.

- החלפה של קורס שנלמד והתקבל בו ציון היא בגדר תיקון ממוצע וניתן לבצע החלפה כזו פעם אחת בלבד במהלך הלימודים בשלב הפקולטטי.

- קורס שלא בוטל במועד השינויים אך לא התקבל בו ציון (התלמיד לא נבחן) ייחשב כקורס שלא נלמד (לצורך בדיקת הממוצע בלבד). קורס זה יקבל ציון "נכשל מינהלי" (סימון 230). מותר לצבור ציון "נכשל מינהלי" אחד בלבד במהלך שלב הלימודים הפקולטטי.

יב. בחירת החוגים להמשך הלימודים לאחר סיום שלב הלימודים הפקולטטי

(1) סמוך לסיום הסמסטר השני ללימודים בשלב הפקולטטי, תיפנה מזכירות שלב הלימודים הפקולטטי בכתב אל התלמידים כדי לברר ולעדכן את בחירת החוגים המועדפת שלהם להמשך לימודיהם.

על פניית המזכירות חייבים כל התלמידים להשיב בכתב על גבי ספח מיוחד, שיישלח להם, ויש לעדכן בו את בחירת החוגים שלהם.

החוגים אליהם נרשמו התלמידים בטופסי הרישום לאוניברסיטה אינם מחייבים את התלמידים, אם בינתיים שינו את בחירתם.

(2) החלפת חוגים תתבצע בשלב הנ"ל במזכירות שלב הלימודים הפקולטטי ובבוא המועד (סיום שלב הלימודים הפקולטטי) תיבדק קבלתם של התלמידים לחוגים עפ"י העדכון הזה בלבד.

החלפה זו תתבצע ללא תשלום וללא פנייה למשרד הרישום של האוניברסיטה. כל החלפה נוספת במועד מאוחר יותר תהיה כרוכה בהליך אחר, תהיה בתשלום, ותהיה כפופה למועדי הרישום של האוניברסיטה.

(3) התלמידים יוכלו להירשם במועד האמור לכל חוג בפקולטה, שעמדו בתנאי הקבלה שלו. תנאי הקבלה מפורטים בידיעון זה וכן הם רשומים במרוכז ע"ג לוח המודעות של שלב הלימודים הפקולטטי.

(4) הבחירה בחוג, שהתלמיד לא למד את מיומנויותיו בשלב הפקולטטי, כרוכה לפעמים בהארכת זמן הלימודים לתואר הראשון. עניין זה מפורט בידיעון בפרקי החוגים.

(5) תלמידים המבקשים ללמוד במסלול מורחב (חד-חוגי) לתואר הראשון, באותם חוגים בהם קיים מסלול זה, יוכלו להירשם אליו רק לאחר **סיום** שלב הלימודים הפקולטטי. הקבלה למסלול זה נעשית עפ"י דרישות החוגים ור' ידיעון הפקולטה, כרך ב'. בספח התשובה שישלחו התלמידים למזכירות השלב הפקולטטי אין לציין בחירה במסלול חד-חוגי.

יג. מיומנויות של החוגים

חלק מחוגי הפקולטה הגדירו קורסים אחדים כקורסי עזר בסיסיים, הנחוצים לתלמידי אותו חוג כדי להכשירם ללימודי התואר הראשון. קורסים אלה כוללים שפות זרות, ומיומנויות אחרות. כל קורסי המיומנות של החוגים אינם משוקללים בציון הסופי של שלב הלימודים הפקולטטי, אם כי לגבי חלקם יש דרישות מפורטות של החוגים באשר להישגים הנדרשים בהם.

חלק מקורסי המיומנות של החוגים מוגדרים ע"י החוגים כקורסי חובה בשלב הפקולטטי. תלמידים שלא ישתתפו בקורסי מיומנות אלה לא יוכלו להתקבל לחוגים אלה לאחר סיום שלב הלימודים הפקולטטי. חלק מקורסי המיומנות של החוגים מומלצים לתלמידי השלב הפקולטטי, אך אינם מהווים תנאי קבלה לחוגים ולכן ההשתתפות בהם אינה בגדר חובה וניתן להשלים אותם לאחר הקבלה לחוג, בשנה ב'. יש קורסי מיומנות שאינם מוגדרים כתנאי קבלה, אך דחייתם לשנה השניה עלולה לגרום להארכת משך הלימודים הכולל. כל המידע הזה מופיע בפרקים הבאים, שבהם מפורטים לימודי החוגים בשלב הפקולטטי. התלמידים מתבקשים לעיין היטב בהנחיות החוגים בדבר קורסי המיומנות. בכל שאלה בנושא זה יש לפנות לבירור במזכירויות החוגים.

יד. **ועדת הוראה**

בשלב הלימודים הפקולטטי פועלת ועדת הוראה בראשות ראש תכנית הלימודים. בכל בקשה חריגה או מיוחדת יש לפנות במכתב אל ועדת ההוראה, דרך מזכירות שלב הלימודים הפקולטטי, בניין גילמן, חדר 259.

טו. **הכרה בלימודים קודמים**

כל תלמיד, המתחיל לימודיו בתשנ"ו בפקולטה למדעי הרוח באוניברסיטת ת"א בחוג אחד או בשני חוגים יהיה תלמיד שלב הלימודים הפקולטטי. כלל זה חל גם על תלמידים ותיקים בפקולטה, שמחליפים חוג/ים ופותחים לימודיהם בחוג/ים חדש/ים.

תלמידים בעלי תעודות, המעידות על לימודים במוסדות מוכרים להשכלה גבוהה בארץ, המבקשים לבדוק את האפשרות להכיר בלימודיהם הקודמים, יפנו אל מזכירויות החוגים הרלוואנטיים עם תעודותיהם. אם יזכו בהכרת לימודיהם (אקרדיטציה), בהתאם לנוהלי הפקולטה, ימציאו התלמידים למזכירות השלב הפקולטטי אישור ממזכירות החוג/ים על קבלת האקרדיטציה ועל היקפה. לאחר קבלת האישור הנ"ל תקבע ועדת ההוראה של שלב הלימודים הפקולטטי את מסלול הלימודים של תלמידים אלה.

תלמידים בעלי תעודות כנ"ל ממוסדות מוכרים בחו"ל יצרפו גם אישור של היחידה לשקילות תעודות (במשרד הרישום).

טז. **פטור משלב הלימודים הפקולטטי**

תלמידים בעלי תואר אקאדמי פטורים מן השלב הפקולטטי. תלמידים אלה יירשמו ללימודים במעמד "חוג לאחר תואר".

יז. **הפסקת לימודים וחידוש לימודים ביוזמת התלמיד**

תלמיד רשאי להפסיק את לימודיו בשלב הפקולטטי ביוזמתו, בטרם השלים את מלוא חובותיו. חידוש הלימודים במועד מאוחר יותר מותנה בצבירת 10 ש"ס לפחות מלימודי השלב הפקולטטי של קורסים שנלמדו והושג בהם ציון חיובי (לא כולל מיומנויות חוגיות). תלמידים שלא יהיו זכאים לחידוש לימודים עפ"י סעיף זה יתחילו את לימודיהם בשלב הפקולטטי מחדש עם שובם לאוניברסיטה.

יח. **המשך הלימודים בחוגים לאחר סיום שלב הלימודים הפקולטטי**

בהמשך ידיעון זה - וביתר פירוט בכרך ב' של ידיעון הפקולטה למדעי הרוח - מפורטים בפרקים של החוגים סדרי הלימודים ומהלכם לאחר סיום שלב הלימודים הפקולטטי ולאחר הקבלה לחוגים. אפשר לעיין בפרקים אלה כדי להתרשם ולקבל מידע על התכנים הנלמדים בחוגים ועל היקף השעות והחובות הנדרשים מן התלמידים לסיום התואר הראשון, לאחר השלב הפקולטטי.

החוגים מציינים במפורט את הקשר בין לימודי השלב הפקולטטי ובין המשך הלימודים בחוג. למשל, יש ציון של קורסי החובה להמשך הלימודים ושל מיומנויות החובה, יש ציון של מספר השעות מלימודי השלב הפקולטטי, שייזקף לזכות התלמידים בהמשך לימודיהם וכיוב'.

מרכזת שלב הלימודים הפקולטטי	-	ד"ר איימי סינגר
מזכירת שלב הלימודים הפקולטטי	-	ענת גרוספייס
ע' מזכירת שלב הלימודים הפקולטטי	-	יעל דניאלי

שלב הלימודים הפקולטטי - סמסטר א'

שעות לימוד	יום א'	יום ב'	יום ג'	יום ד'	יום ה'
10-08					
12-10					
14-12					
16-14					
18-16					
20-18					

שלב הלימודים הפקולטטי - סמסטר ב'

שעות לימוד	יום א'	יום ב'	יום ג'	יום ד'	יום ה'
10-08					
12-10					
14-12					
16-14					
18-16					
20-18					

קורסים פנוראמיים

השלב הפקולטטי ממליץ לתלמידיו על מבחר של קורסים פנוראמיים, חלקם מקורסי החוגים וחלקם מקורסי תכניות אחרות בפקולטה.

קורסים אלה הם בהיקף 4 ש"ס ומומלץ לשלב אותם בתכנית הלימודים בהתאם. תלמידים שיבקשו לשלב קורס פנוראמי בתכנית לימודיהם כקורס בן 6 ש"ס יוכלו לעשות זאת בתנאי שיש לקורס תרגיל נלווה.

כל תלמיד רשאי לשלב בתכנית לימודיו קורס/ים מתוך המבחר להלן בתנאים אלה:

א. תלמיד שבחר ב- 10 ש"ס מקורסי אחד החוגים, לא יבחר נוסף על אלה גם בקורס פנוראמי של אותו חוג.

ב. תלמידים שרוצים לבחור קורס פנוראמי בהיקף 6 ש"ס יצרפו לשיעור המבוא תרגיל הנלווה לאותו קורס (אם יש תרגיל כזה) או יבחרו בקורס "קריאה/כתיבה אקדמית", הרשום בתכנית הלימודים של הב"א הכללי. הרישום לתרגיל זה כפוף למיכסת תפושה.

רשימת הקורסים

0662.1120.01 שאלות יסוד על מהותה של הפסיכולוגיה
ד"ר נ' ירום סמ' א' ש' ג' 20-16 281 גילמן

0662.1955.01 חקר החיים - אירגון ואבולוציה
ד"ר ח' יבלונקה סמ' א' ש' א' 18-14 304 גילמן

0662.1954.01 מבוא להיסטוריה של הטכנולוגיה
ד"ר ע' יעבץ סמ' א' ש' ג' 16-14 279 גילמן
ה' 12-10 279 גילמן

0659.5222.01 תולדות המחשבה המדעית
ד"ר ע' יעבץ סמ' א' ש' ד' 18-16 307 גילמן
סמ' ב' ה' 12-10 281 גילמן

0621.1520.01 מבוא להיסטוריה של האשה והבדלים בין המינים בתרבות המערב (1995-1500)
ד"ר ב' מלמן סמ' א' ש' א' 12-10 282 גילמן
ה' 12-10 282 גילמן

0621.1050.01 קדושים מעונים ואינקוויזיטורים: הנצרות מראשיתה ועד לרפורמציה
ד"ר א' קליינברג סמ' א' ש' ב' 14-12 144 גילמן
אולם ע"ש יונה אתינגר
ה' 14-12 144 גילמן
אולם ע"ש יונה אתינגר

0691.1407.01 מרחב, מקום וסביבה - מבוא לגיאוגרפיה חברתית-כלכלית
פרופ' י' פורטוגלי סמ' ב' ש' ב' 14-12 120 יד-אבנר
ד' 14-12 120 יד-אבנר

0615.1144.01 נוסעים ונוסעות - סיפורי מסע בספרות העברית
ד"ר ח' נוה סמ' א' ש' ג' 12-10 281 גילמן
ה' 12-10 281 גילמן

0628.1747.01 מבוא לתרבות ישראלית
ד"ר ח' חבר סמ' א' ש' ד' 12-10 282 גילמן
ה' 12-10 326 גילמן

0617.0338.01 השואה - היסטוריה, ספרות, זכרון
פרופ' ד' לאור סמ' ב' ש' ב' 12-10 144 גילמן
ד"ר ד' פורת אולם ע"ש יונה אתינגר
ה' 12-10 144 גילמן
אולם ע"ש יונה אתינגר

0616.1326.01 מבוא למחשבה יהודית בזמן החדש
פרופ' י' בן-שלמה סמ' א' ש' ד' 18-16 282 גילמן
ה' 14-12 282 גילמן

0626.1280.01 מבוא לתרבות אנגליה (נלמד בשפה האנגלית)
פרופ' ג' מנדל סמ' א' ש' ב' 12-10 144 גילמן
אולם ע"ש יונה אתינגר
ה' 12-10 223 גילמן

0626.1500.01 מבוא לתרבות אמריקה (נלמד בשפה האנגלית)
פרופ' צ' פורת סמ' ב' ש' ב' 14-12 144 גילמן
אולם ע"ש יונה אתינגר
ה' 14-12 223 גילמן

0668.1240.01 מבוא לתרבות צרפת
פרופ' ד' מנדלסון (נלמד בעברית על בסיס טקסטים מתורגמים)
סמ' א' ש' ב' 14-12 223 גילמן
ד' 16-14 223 גילמן

0668.1240.02 מבוא לתרבות צרפת
פרופ' ד' מנדלסון (נלמד בעברית על בסיס טקסטים מתורגמים)
סמ' ב' ש' ב' 20-18 223 גילמן
ד' 18-16 223 גילמן

0619.1109.01 את ומיתולוגיה בקלאס
הילני והרומאי
סמ' ב

החוג לאנגלית
לימודי התואר הראשון - שלב הלימודים הפקולטטי

מטרות החוג העיקריות:

א. להקנות לתלמיד ידיעה מדעית של פרקים והיבטים מייצגים של התרבות האנגלית והאמריקאית.
ב. לפתח בתלמיד ערנות ליחסי הגומלין בין הספרות והלשון לצורותיהן, לתקופותיהן, ולתורותיהן, לבין סביבתן ההיסטורית, הפוליטית, החברתית והתרבותית.
ג. להכשיר את התלמיד להשתמש שימוש בקורתי במתודות המקובלות בלימודים ספרותיים.
ד. להקנות לתלמיד הרגלי למידה עצמאיים של טקסטים ספרותיים.
ה. לפתח אצל התלמיד את יכולת השימוש בשפה האנגלית כמכשיר לביטוי (בע"פ ובכתב) במסגרת לימודיו ומחקריו הספרותיים.

קורסי החוג לאנגלית בשלב הלימודים הפקולטטי:*

1.	מבוא לתרבות אנגליה - שיעור	4 ש"ס
2.	תרגיל למבוא לתרבות אנגליה	2 ש"ס
3.	מבוא לתרבות אמריקה - שיעור	4 ש"ס
4.	תרגיל למבוא לתרבות אמריקה	2 ש"ס
5.	אנגלית מוגבר למדעי-הרוח - לתלמידי החוג לאנגלית	4 ש"ס

כל תלמיד המבקש להתקבל לחוג לאנגלית יירשם בשלב הלימודים הפקולטטי (חובה!) **לשני שיעורי המבוא** (8 ש"ס בסה"כ) ולאחד התרגילים בלבד (2 ש"ס). כמו כן יירשם התלמיד לקורס "אנגלית מוגבר למדעי הרוח" של החוג לאנגלית (4 ש"ס).

תנאי הקבלה לחוג לאנגלית למסיימי שלב הלימודים הפקולטטי

למסלולו הדו-חוגי יתקבלו תלמידים שסיימו את שלב הלימודים הפקולטטי ועמדו בתנאים האלה:

1. ציון ממוצע משוקלל בשלב הלימודים הפקולטטי - 70 ומעלה.
2. ציון 75 ומעלה בכל אחד משני שיעורי המבוא של החוג (מבוא לתרבות אנגליה, ומבוא לתרבות אמריקה).
3. ציון 75 ומעלה בקורס "אנגלית מוגבר" של החוג לאנגלית.

תלמיד שלא למד בקורסים המפורטים לעיל ו/או לא השיג את הציונים המפורטים לעיל, לא יתקבל לחוג לאנגלית לאחר סיום שלב הלימודים הפקולטטי.

למסלול החד-חוגי מתקבלים תלמידים אשר השלימו שנה א' פקולטטית בציון ממוצע של 85 ומעלה. המסלול החד-חוגי נועד לתלמידים מצטיינים והקבלה למסלול זה מותנית באישורה של וועדת המיון החוגית ובהישגי התלמיד במשך לימודיו בחוג. תלמיד המבקש להתקבל למסלול החד-חוגי חייב לפנות בכתב לראש החוג, לאחר שסיים את כל חובותיו בשלב הלימודים הפקולטטי.

תלמיד המתקבל למסלול החד-חוגי ורמת הישגיו בשנה ב' אינה מספקת יבוטל מסלול לימודיו ויהיה עליו להשלים, את לימודי התואר הראשון במסלול הדו-חוגי.

---

* כל הקורסים הרשומים לעיל ניתנים בשפה האנגלית בלבד. החוג לאנגלית ממליץ מאד להרשם לקורסים אלו רק לאחר שהתלמיד הגיע לפחות לרמת מתקדמים בבחינת המיון באנגלית.

תלמיד ברמת בינוני באנגלית יתקשהלהשלים חובותיו בקורסים אלו.

החוג לאנגלית

סגל ההוראה

פרופ׳ חנה וירט-נשר - ראש החוג (שבתון - סמ׳ א׳)
פרופ׳ ג׳רום מנדל - מ״מ ראש החוג (שבתון - סמ׳ א+ב׳)
פרופ׳ צפירה פורת
פרופ׳ ולטר בן מיקלס - (פרופ׳ אורח מאוניברסיטת ג׳ון הופקינס, ארה״ב)
ד״ר קרן אלקלעי-גוט
ד״ר גבריאל ביינר
ד״ר גבריאל בן-אפרים
ד״ר הדה בן-בסט (שבתון סמ׳ ב׳)
ד״ר דבורה גוט (שבתון - סמ׳ ב׳)
ד״ר רוברט גריפין
ד״ר ברברה הוכמן
ד״ר ג׳ון לנדאו
ד״ר אירית קופרברג
ד״ר יוסף שוב
ד״ר אנה שידלו
גב׳ עינת אברהמי
גב׳ רוה אלעזרי
גב׳ תלמה יזרעאלי
גב׳ הלן כצנלסון
גב׳ מרים מנדל (שבתון - סמ׳ א׳+ב׳)
גב׳ לילי קניג
גב׳ אילנה שילה
גב׳ אנה קיסין-שכטר
גב׳ הלן שריד
גב׳ נחמה בקר
גב׳ אילנה ברעם
גב׳ אילנה גומל
גב׳ יהודית הן
מר ריזיק זועבי
גב׳ לינדה מרכוס
גב׳ מלאת שמיר
גב׳ גלית בר-שי
גב׳ יהב עמית
גב׳ דורינא ינקו
גב׳ דורית לורנד
מר קייסי מלכיאל
גב׳ לואיז קלף
גב׳ גליה שרתיאל

מזכירת החוג - גב׳ אבלין גולדבלט
ע׳ מזכירת החוג - גב׳ מרי בורגין

החוג לאנגלית

לימודים לתואר ראשון - שלב הלימודים הפקולטטי

0626.1280.01 מבוא לתרבות אנגליה
פרופ' ג' מנדל — סמ' א' שו"ת ב' 12-10 144 גילמן
אולם ע"ש יונה אתינגר
ה' 12-10 223 גילמן

0626.1284.01 תרגיל מבוא לאנגליה
גב' ע' יהב — סמ' א' תי' ג' 10-08 206 רוזנברג

0626.1284.02 תרגיל מבוא לאנגליה
גב' ע' יהב — סמ' א' תי' ג' 14-12 205 רוזנברג

0626.1284.03 תרגיל מבוא לאנגליה
מר מ' קייסי — סמ' א' תי' ה' 10-08 104 רוזנברג

0626.1284.04 תרגיל מבוא לאנגליה
גב' ג' שרתיאל — סמ' א' תי' ד' 18-16 103 רוזנברג

0626.1284.05 תרגיל מבוא לאנגליה
גב' ד' ינקו — סמ' א' תי' ד' 10-08 205 רוזנברג

0626.1284.06 תרגיל מבוא לאנגליה
גב' ג' בר-שי — סמ' א' תי' א' 14-12 04 רוזנברג

0626.1284.07 תרגיל מבוא לאנגליה
גב' ג' בר-שי — סמ' א' תי' א' 16-14 04 רוזנברג

0626.1284.08 תרגיל מבוא לאנגליה
גב' ל' קלף — סמ' א' תי' ד' 12-10 207 רוזנברג

אנגלית מוגבר למדעי הרוח

0626.1125.01 אנגלית מוגבר
גב' ת' יזרעאלי — סמ' א' שו"ת ב' 16-14 205 רוזנברג
ה' 16-14 102 רוזנברג

0626.1125.02 אנגלית מוגבר
מר ר' זועבי — סמ' א' שו"ת ב' 18-16 205 רוזנברג
ה' 18-16 205 רוזנברג

0626.1125.03 אנגלית מוגבר
גב' ע' אברהמי — סמ' א' שו"ת ב' 10-08 206 רוזנברג
ה' 10-08 207 רוזנברג

0626.1125.04 אנגלית מוגבר
גב' א' שילה — סמ' א' שו"ת א' 18-16 03 רוזנברג
ג' 18-16 106 רוזנברג

0626.1125.05 אנגלית מוגבר
גב' ה' כצנלסון — סמ' א' שו"ת א' 20-18 205 רוזנברג
ג' 20-18 106 רוזנברג

0626.1125.06 אנגלית מוגבר
גב' ד' לורנד — סמ' א' שו"ת א' 18-16 01 רוזנברג
ד' 18-16 209 רוזנברג

שלב הלימודים הפקוללטי

סמסטר א'

0626.1500.01 מבוא לתרבות אמריקה
פרופ' צ' פורת — סמ' ב' שו"ת ב' 14-12 144 גילמן
אולם ע"ש יונה אתינגר
ה' 14-12 223 גילמן

0626.1515.01 תרגיל מבוא לאמריקה
גב' ג' בר-שי — סמ' א' תי' א' 14-12 105 רוזנברג

0626.1515.02 תרגיל מבוא לאמריקה
גב' ג' בר-שי — סמ' ב' תי' א' 12-10 105 רוזנברג

0626.1515.03 תרגיל מבוא לאמריקה
גב' ג' שרתיאל — סמ' ב' תי' ה' 18-16 105 רוזנברג

0626.1515.04 תרגיל מבוא לאמריקה
מר מ' קייסי סמ' ב' ת' ב' 12-10 106 רוזנברג

0626.1515.05 תרגיל מבוא לאמריקה
גב' נ' בקר סמ' ב' ת' ה' 16-14 102 רוזנברג

0626.1515.06 תרגיל מבוא לאמריקה
גב' ע' יהב סמ' ב' ת' ד' 10-08 102 רוזנברג

0626.1515.07 תרגיל מבוא לאמריקה
גב' ד' ינקו סמ' ב' ת' ג' 12-10 106 רוזנברג

0626.1515.08 תרגיל מבוא לאמריקה
גב' נ' בקר סמ' ב' ת' ג' 16-14 יפורסם

סמסטר ב'

0626.1125.07 אנגלית מוגבר
גב' ד' לורנד סמ' ב' שו"ת א' 12-10 205 רוזנברג
ג' 12-10 205 רוזנברג

0626.1125.08 אנגלית מוגבר
גב' ע' אברהמי סמ' ב' שו"ת א' 16-14 206 רוזנברג
ד' 16-14 יפורסם

0626.1125.09 אנגלית מוגבר
גב' א' שילה סמ' ב' שו"ת א' 18-16 106 רוזנברג
ג' 18-16 15 רוזנברג

0626.1125.10 אנגלית מוגבר
גב' ת' יזרעאלי סמ' ב' שו"ת ב' 16-14 106 רוזנברג
ה' 16-14 04 רוזנברג

0626.1125.11 אנגלית מוגבר
יפורסם סמ' ב' שו"ת ב' 16-14 230 שרת
ה' 16-14 230 שרת

0626.1125.12 אנגלית מוגבר למדעי הרוח
גב' ה' שריד סמ' ב' שו"ת ג' 12-10 04 רוזנברג
ה' 12-10 04 רוזנברג

0626.1125.13 אנגלית מוגבר למדעי הרוח
גב' ה' כצנלסון סמ' ב' שו"ת ג' 20-18 04 רוזנברג
ה' 20-18 104 רוזנברג

ארכיאולוגיה ותרבויות המזרח הקדום
לימודי התואר הראשון - שלב הלימודים הפקולטטי

החוג עוסק בהוראת הארכיאולוגיה, ההיסטוריה והלשונות של ארץ-ישראל והמזרח התיכון הקדום, למן התקופות הפרהיסטוריות ועד ראשית התקופה ההלניסטית. לימודי התואר הראשון מכוונים להקנות לתלמיד ידיעה בסיסית על הארכיאולוגיה של ארץ-ישראל ותרבויות המזרח התיכון הקדום -- מצרים, מסופוטמיה, אנטוליה והאגן האגאי -- וידע מעמיק יותר בנושאים בהם יבחר להתמחות. הלימודים במסלול הארכיאולוגיה של ארץ-ישראל מכוונים להכשיר את התלמיד לעבודת שדה ארכיאולוגית.

קבלת תלמידים

שנת הלימודים הראשונה היא פקולטטית, לכל תלמידי הפקולטה למדעי הרוח. תלמיד המבקש להמשיך בלימודיו בחוג לארכיאולוגיה ותרבויות המזרח הקדום יוכל לבנות כבר בשנה ראשונה זו תוכנית שתתאים ללימודים בחוג. לחוג יתקבלו תלמידים שהשלימו לימודיהם במסגרת שנת הלימודים הפקולטטית ובכפוף לתנאיה, כמפורט בידיעון שלב הלימודים הפקולטטי. תנאי קבלה לחוג הוא השלמת השלב הפקולטטי בממוצע ציונים של 70 לפחות. תלמיד שלא למד את היקף הלימודים המלא של החוג בשלב הפקולטטי יוכל להתקבל לחוג וישלים את קורסי היסוד החסרים בשנה ב'.

תלמיד בעל ידע מוקדם בארכיאולוגיה מוזמן לפנות אל ועדת ההוראה של החוג כדי לברר מה יהיה מסלול לימודיו. במקרים מיוחדים ובאשור ועדת ההוראה הפקולטטית תותאם לתלמיד כזה תוכנית לימודים אישית.

תלמידים בעלי תואר אקדמי מלא -- ראה סעיף ט"ז בפרק הכללי שבפתח ידיעון זה.

תחומי לימוד ומסלולי לימוד

בחוג שני תחומי לימוד:

א. הארכיאולוגיה של ארץ-ישראל.
ב. תרבויות המזרח הקדום.

התלמיד יכול לבחור בין שני מסלולי לימודים:

1. מסלול לימודים דו-חוגי.
2. מסלול לימודים מצורף.

משך הלימודים בשני המסלולים שלוש שנים, כולל שנת הלימודים הפקולטטית.

מסלול לימודים דו-חוגי

תלמיד במסלול לימודים דו-חוגי יבחר באחד משני תחומי הלימוד הנזכרים לעיל - ארכיאולוגיה של ארץ-ישראל, או תרבויות המזרח הקדום. התלמיד חייב בחוג לימודים נוסף. החוג מעודד את תלמידיו לבחור בחוג שני שתחום עיסוקו משלים את לימודי הארכיאולוגיה ותרבויות המזרח הקדום: מקרא, היסטוריה של עם-ישראל, גיאוגרפיה, בלשנות שמית, אמנות ואנתרופולוגיה.

תלמיד המבקש ללמוד ארכיאולוגיה של ארץ-ישראל כולל התקופות המאוחרות (הלניסטית-רומית-ביזאנטית) יכול ללמוד לתואר ראשון שילוב של החוג לארכיאולוגיה ותרבויות המזרח הקדום במסלול דו-חוגי בתחום ארכיאולוגיה של ארץ-ישראל והחוג ללימודים קלאסיים במסלול דו-חוגי בתחום ארכיאולוגיה.

מסלול לימודים מצורף

תלמיד במסלול לימודים מצורף לומד בשני התחומים בהם עוסק החוג - ארכיאולוגיה של ארץ-ישראל ותרבויות המזרח הקדום - כאילו היו שני חוגים.

סדר הלימודים

במסלול הדו-חוגי חייבים התלמידים בלימוד 66 שעות סמסטריאליות. במסלול המצורף חייבים התלמידים בלימוד 114 שעות סמסטריאליות. שעות אלה כוללות את כל המיומנויות החוגיות. תלמידים אשר מסיבה כלשהי לא למדו בשנה א' בשעורים הפקולטטיים המופיעים ברשימות שעורי החובה שלהלן יחוייבו לשמוע אותם בשנה ב'.

תחום הארכיאולוגיה של ארץ-ישראל

תלמיד בתחום הארכיאולוגיה של ארץ-ישראל חייב בשעורים הבאים (חלקם שעורי שנת הלימודים הפקולטטית):

הארכיאולוגיה מהי?	2	ש"ס
אנתרופולוגיה חברתית לארכיאולוגים	2	ש"ס
מתודולוגיה של הארכיאולוגיה	2	ש"ס
הארכיאולוגיה של ארץ-ישראל משחר ההיסטוריה עד חורבן ירושלים	4	ש"ס + 2 ש"ס תרגיל
האדם הקדמון בארץ-ישראל: מבוא לפרהיסטוריה	2	ש"ס
ארכיאולוגיה מרחבית (כולל תרגיל סקר בשדה)	2	ש"ס
טיפולוגיה של כלי חרס (שנה א' או ב')	4	ש"ס
מבוא לארכיאולוגיה של א"י בתקופות ההלניסטית, הרומית והביזאנטית	4	ש"ס
מבוא לחקר המקרא	2	ש"ס
אומנות ארץ-ישראל והמזרח הקדום	2	ש"ס
אפיגרפיה	2	ש"ס
גיאוגרפיה היסטורית של ארץ-ישראל בתקופת המקרא	2	ש"ס

בחירה, 10 ש"ס מתוך 12:

תרבות מצרים בתקופת הפרעונים

מסופוטמיה: ערש הציוויליזציה

'אנטוליה ארץ החיתים וגשר תרבותי בין יבשות'

'מהלבירינט למלחמת טרויה: תרבויות יוון הקדם-קלאסית

מבוא כללי לתולדות המזרח הקדום	10	ש"ס
סמינר נושאים נבחרים בארכיאולוגיה (שנה ב')	4	ש"ס
סמינר חפירה נבחרת (שנה ג')	4	ש"ס
סה"כ	50	ש"ס

בנוסף לשעורים אלה יבחר התלמיד 16 שעות סמסטריאליות משעורי הבחירה של החוג.

תחום תרבויות המזרח הקדום

תלמיד בתחום תרבויות המזרח הקדום חייב בשעורים הבאים (חלקם שעורי שנת הלימודים הפקולטטית):

מסופוטמיה: ערש הציוויליזציה		2	ש"ס
תרבות מצרים בתקופת הפרעונים		4	ש"ס
אנטוליה ארץ החיתים וגשר תרבותי בין יבשות		2	ש"ס
מהלבירינט למלחמת טרויה: תרבויות יוון הקדם-קלאסית	2	ש"ס	
מבוא כללי לתולדות המזרח הקדום		2	ש"ס
אומנות ארץ-ישראל והמזרח הקדום		2	ש"ס
דת ומיתולוגיה		2	ש"ס
מבוא לחקר המקרא		2	ש"ס
סמינרים בשתי תרבויות		8	ש"ס
שפה עתיקה		4	ש"ס
גיאוגרפיה של המזרח הקדום		2	ש"ס
הארכיאולוגיה מהי?		2	ש"ס
הארכיאולוגיה של ארץ-ישראל משחר ההיסטוריה עד חורבן ירושלים		4	ש"ס
פרהיסטוריה של המזרח הקדום		2	ש"ס
	סה"כ	40	ש"ס

בנוסף לשעורים אלה יבחר התלמיד ב-26 שעות סמסטריאליות נוספות, לפחות בשתי תרבויות. החוג מעודד את תלמידיו ללמוד שפה עתיקה נוספת. התלמיד יוכל לשמוע שעורים גם בתחומי מקרא, מדעי הדתות, בלשנות ולימודים קלאסיים, לפי הנחיית היועץ.

המסלול המצורף

מספר שעות החובה במסלול המצורף (הרשימות שלעיל, למעט כפילויות) הוא 70 שעות סמסטריאליות. כדי להשלים את מכסת השעות לתואר ראשון יבחר התלמיד ב- 44 שעות סמסטריאליות.

סיורים

תלמיד במסלול הדו חוגי בתחום הארכיאולוגיה של ארץ-ישראל, או במסלול המצורף, חייב להשתתף ב-12 ימי סיור מתוך הרשימה המופיעה בידיעון הפקולטה למדעי הרוח, חלק ב'. תוכנית הסיורים בנויה במתכונת קבועה, במחזור של שנתיים. הסיורים הם משני סוגים: סיורים נושאיים וסיורים אזוריים. האחרונים מקיפים את רוב אזורי הארץ ואת אתריה העיקריים.
בנוסף להם, חייב התלמיד להשתתף בסיורים נלווים לשעורים השונים, במידה ויש כאלה. תלמיד שחוגו השני הוא גיאוגרפיה חייב ב-10 ימי סיור בלבד.
תלמיד השנה הפקולטטית, שהחליט להמשיך בלימודי הארכיאולוגיה, יוכל להשתתף בסיורים במידה וישארו מקומות פנויים.
תלמיד במסלול הדו-חוגי בתחום תרבויות המזרח הקדום חייב בשישה ימי סיור.
התלמידים ישתתפו במימון הסיורים.

עבודה מעשית

תלמידי תחום הארכיאולוגיה של ארץ-ישראל חייבים בחפירה ארכיאולוגית לימודית, במשך ארבעה שבועות או 20 ימי חפירה. התלמיד חייב לבצע את החפירה ברצף אחד. החפירה הלימודית הינה במסגרת החובות לתלמידי שנה ב'. מקום החפירה יקבע על ידי ועדת המחקר של המכון לארכיאולוגיה. החפירה הלימודית תחל שלושה שבועות לאחר תום שנת הלימודים. החפירה הלימודית כוללת עבודה מעשית בשטח, תרגול בתחומים שונים של טיפול בממצאים והרצאות. בדרך כלל הלינה במחנה החפירה. בתום החפירה יגישו התלמידים עבודה סיכום. העבודה תוגש

עד תחילת שנת הלימודים שמיד לאחר החפירה. תלמיד המשתתף בחפירה הלימודית יוכל לדחות את מועד הגשת העבודות בהן הוא חייב למשך חודש אחד. תלמיד שיפסיד בחינת מועד ב' בגין החפירה הלימודית יוכל לגשת למועד ג'. לא יוכל תלמיד להשתתף בחפירה הלימודית מבלי שהשתתף בשעור "הארכיאולוגיה מהי?".

תלמיד במסלול הארכיאולוגיה של ארץ-ישראל חייב בימים אחדים של תרגיל סקר ארכיאולוגי בשדה.

ההשתתפות בסיורים ובחפירה הלימודית מחייבים מאמץ פיסי ניכר ולכן יוכל להשתתף בהם רק תלמיד שמצב בריאותו תקין.

<u>דוגמאות להרכב מערכת בת 10 שעות סמסטריאליות בשלב הפקולטטי</u>

<u>תחום הארכיאולוגיה של ארץ-ישראל</u>

הארכיאולוגיה מהי?	2	ש"ס
הארכיאולוגיה של ארץ-ישראל משחר ההיסטוריה ועד חורבן ירושלים	4	ש"ס
תרגיל לנ"ל	2	ש"ס
האדם הקדמון בארץ-ישראל: מבוא לפרהיסטוריה	2	ש"ס

<u>תחום תרבויות המזרח הקדום</u>

מבוא כללי לתולדות המזרח הקדום	2	ש"ס
6 ש"ס מתוך:		
מסופוטמיה: ערש הציוויליזציה, תרבות מצרים בתקופת הפרעונים, אנטוליה ארץ החיתים וגשר תרבותי בין יבשות, מהלבירינט למלחמת טרויה; תרבויות יוון הקדם-קלאסית	6	ש"ס
תרגיל לכל המבואות	2	ש"ס

<u>הערה</u>: תלמיד המבקש ללמוד במסלול הדו-חוגי יוכל להרכיב, במידת הצורך, תוכנית לימודים אשר תכלול שיעורים משני תחומי הלימוד בחוג.

<u>המסלול המצורף</u>

תלמיד המבקש ללמוד במסלול המצורף יכול להרכיב תוכנית לימודים בהיקף של 10 שעות סמסטריאליות בכל אחד מתחומי הלימודים (הארכיאולוגיה של ארץ-ישראל ותרבויות המזרח הקדום) - ט"ה 20 שעות סמסטריאליות.

<u>מיומנויות חוגיות</u>

בנוסף למבואות השלב הפקולטטי יכול תלמיד שנה א' לקחת שעורי מיומנויות חוגיות:
בתחום הארכיאולוגיה של ארץ-ישראל - טיפולוגיה של כלי חרס וטיפולוגיה של כלי צור.
בתחום תרבויות המזרח הקדום - שפה עתיקה.

מידע נוסף על הלימודים בתוג לארכיאולוגיה מופיע בידיעון הפקולטה למדעי הרוח תשנ"ו, כרך ב'.

החוג לארכיאולוגיה ותרבויות המזרח הקדום

סגל ההוראה

פרופ'	ישראל פינקלשטיין - ראש החוג
פרופ'	דוד אוסישקין
פרופ'	ז'אק יקר
פרופ'	רן צדוק (שבתון סמ' ב')
פרופ'	אנסון ריינר (שבתון סמ' א'+ב')
פרופ'	פרחיה בק (שבתון סמ' ב')
פרופ'	רם גופנא
פרופ'	אהרון הורוביץ
פרופ'	איתמר זינגר
פרופ'	משה כוכבי
פרופ'	אורה נגבי (שבתון סמ' א')
ד"ר	שלמה בונימוביץ
ד"ר	יצחק בית-אריה
ד"ר	גבריאל ברקאי
ד"ר	אברהם גופר
ד"ר	זאב הרצוג
ד"ר	רפאל ונטורה
ד"ר	נילי ליפשיץ
ד"ר	זאב משל (שבתון סמ' א'+ב')
ד"ר	יובל גורן
ד"ר	יונתן מזרחי
גב'	שני בר
מר	רן ברקאי
גב'	אביה טאפט
מר	יורם כהן
גב'	אורנה צמחוני
גב'	ליאורה קולסקא-הורוביץ
מר	אלון שביט
גב'	נעמה שפטלוביץ

מזכירת החוג - גב' ליאורה פיק

החוג לארכיאולוגיה ולמזרח הקדום
לימודים לתואר ראשון - שלב הלימודים הפקולטטי

מבואות שלב הלימודים הפקולטטי - מסגרת 666

תחום הארכיאולוגיה של ארץ-ישראל

0671.1035.01 הארכיאולוגיה של ארץ-ישראל משחר ההיסטוריה ועד חורבן ירושלים
פרופ' י' פינקלשטיין
סמ' א' ש' א' 12-10 282 גילמן
ג' 12-10 220 גילמן

0671.1001.01 הארכיאולוגיה מהי?
ד"ר א' גופר סמ' א' ש' ב' 14-12 281 גילמן

0671.1009.01 תרגיל לנ"ל (מיועד לשני המבואות) - קבוצה 1
גב' א' טאפט סמ' א' ת' א' 10-08 222 גילמן

0671.1009.02 תרגיל לנ"ל - קבוצה 2
גב' נ' שפטלוביץ סמ' א' ת' א' 14-12 262 גילמן

0671.1009.03 תרגיל לנ"ל - קבוצה 3
גב' א' טאפט סמ' א' ת' ג' 16-14 318א' גילמן

0671.1009.04 תרגיל לנ"ל - קבוצה 4
גב' נ' שפטלוביץ סמ' א' ת' ד' 16-14 317 גילמן

0671.1035.02 הארכיאולוגיה של ארץ-ישראל משחר ההיסטוריה עד חורבן ירושלים
ד"ר ש' בונימוביץ
סמ' ב' ש' א' 12-10 282 גילמן
ג' 12-10 282 גילמן

0671.1001.02 הארכיאולוגיה מהי?
ד"ר י' מזרחי סמ' ב' ש' ג' 16-14 220 גילמן

0671.1009.05 תרגיל לנ"ל (מיועד לשני המבואות) - קבוצה 5
גב' נ' שפטלוביץ סמ' ב' ת' א' 14-12 221 גילמן

0671.1009.06 תרגיל לנ"ל - קבוצה 6
גב' א' טאפט סמ' ב' ת' ג' 16-14 221 גילמן

מיומנות חוגית - מסגרת 120

0671.1010.01 האדם הקדמון בארץ-ישראל: מבוא לפרהיסטוריה מיומנות חוגית - מסגרת 120
ד"ר א' גופר
סמ' ב' ש' ב' 14-12 281 גילמן

0671.1011.01 טכנולוגיה וטיפולוגיה של כלי צור
מר ר' ברקאי סמ' ב' ת' א' 10-08 204 גילמן

0671.1218.01 טיפולוגיה של כלי חרס א' - קבוצה 1
ד"ר י' גורן סמ' ב' ת' א' 18-16 2024 גילמן

0671.1218.02 טיפולוגיה של כלי חרס א' - קבוצה 2
ד"ר י' גורן סמ' ב' ת' ג' 10-08 204 גילמן

0671.1218.03 טיפולוגיה של כלי חרס א' - קבוצה 3
פרופ' א' נגבי סמ' ב' ת' ד' 18-16 204 גילמן

תחום תרבויות המזרח הקדום

0671.1031.01 אנטוליה ארץ החיתים וגשר תרבותי בין יבשות
פרופ' ז' יקר סמ' א' ש' ב' 16-14 280 גילמן

0671.1047.01 מהלבירינט למלחמת טרויה: תרבויות יוון הקדם-קלאסית
ד"ר ש' בונימוביץ
סמ' א' ש' ג' 14-12 281 גילמן

0671.1033.01 מסופוטמיה: ערש הציוויליזציה
פרופ' פ' בק סמ' א' ש' ד' 12-10 304 גילמן

0671.1043.01 מבוא כללי לתולדות המזרח הקדום
פרופ' א' זינגר סמ' א' ש' ד' 14-12 281 גילמן

0671.1038.01 תרגיל לנ"ל (מיועד לכל המבואות) - קבוצה 1
גב' ש' בר סמ' א' ת' ג' 10-08 222 גילמן

0671.1038.02 תרגיל לנ"ל - קבוצה 2
מר י' כהן סמ' א' ת' ד' 10-08 222 גילמן

0671.1045.01 תרבות מצריים בתקופת הפרעונים
ד"ר ר' ונטורה סמ' ב' ש' ב' 16-14 220 גילמן
ד' 16-14 220 גילמן

0671.1043.02 מבוא כללי לתולדות המזרח הקדום
פרופ' א' זינגר סמ' ב' ש' ד' 14-12 220 גילמן

0671.1038.03 תרגיל לנ"ל (מיועד לשני המבואות) - קבוצה 3
גב' ש' בר סמ' ב' ת' ג' 10-08 222 גילמן

0671.1038.04 תרגיל לנ"ל - קבוצה 4
מר י' כהן סמ' ב' ת' ד' 10-08 222 גילמן

מיומנויות חוגיות - מסגרת 120

0671.2390.01 חיתית למתחילים - א'
פרופ' א' זינגר סמ' א' שו"ת ד' 18-16 222 גילמן

0671.2392.01 חיתית למתחילים - ב'
פרופ' א' זינגר סמ' ב' שו"ת ד' 18-16 262 גילמן

0612.3092.01 אכדית למתחילים (במסגרת החוג למקרא)
פרופ' מ' ענבר שנתי שו"ת ב' 10-08 208 רוזנברג
ה' 14-12 207 רוזנברג

בלשנות
לימודי התואר הראשון - שלב הלימודים הפקולטטי

החוג לבלשנות עוסק בהוראת תאוריות המציעות הסברים לתופעות לשוניות. ההנחה היא ששפות אנוש (כגון עברית ויפנית), להבדיל משפות מלאכותיות (שפות מחשב), מצייתות לעקרונות אוניברסליים.

הבלשנים מנסים לאתר עקרונות אלו במבנה המשפט (תחביר) במבנה המילה (מורפולוגיה), במערכת הצלילים (פונולוגיה), במשמעויות של ביטויי השפה (סמנטיקה), בשימוש בהקשר לצורך תקשורת (פרגמטיקה), בשינוי ההיסטורי העובר על שפות (בלשנות היסטורית), בגורמים הפסיכולוגיים/קוגניטיביים המעורבים ביצור ובעיבוד מבעים לשוניים (פסיכולינגוויסטיקה), וברכישת המיומנות הלשונית ע"י ילדים (רכישת שפה).

החוקרים בתחומים השונים מציעים מודלים תיאורטיים של הידע הלשוני לסוגיו השונים, אף שידע זה רובו ככולו הינו בלתי מודע לדוברים הילדיים של השפה.

הבלשנות תופסת מקום מרכזי בין המדעים הקוגניטיביים, לצד העיסוק בקוגניציה, פילוסופיה ומדעי-המחשב.

<u>תנאי קבלה</u>

א. לחוג לבלשנות יתקבלו תלמידים שסיימו את שלב הלימודים הפקולטטי במלואו בציון ממוצע משוקלל של 70 ומעלה.

ב. מומלץ לתלמידים המבקשים להתקבל לחוג לבלשנות ללמוד 10 ש"ס מלימודי החוג בשלב הלימודים הפקולטטי, וכן להשתתף במיומנות החוג.

ג. תלמידים שלא השתתפו בקורסי הבלשנות בשלב הכלל-פקולטטי, או שהשתתפו רק בחלקם, ישלימו לסיום לימודיהם לתואר 48 ש"ס (במקום 44 ש"ס), וישתתפו בכל קורסי הבלשנות שנלמדו במסגרת הכלל-פקולטטית בשנה השניה ללימודיהם באוניברסיטה.

ד. הלימודים בדרך כלל הם במסלול דו-חוגי. למסלול החד-חוגי בחוג, יתקבלו תלמידים שסיימו את שלב הלימודים הפקולטטי בממוצע משוקלל של 86 וקבלו את אישור היועץ/ת.

ה. החוג מציע את התכנית למחקר תיאורטי (דו-חוגי או חד-חוגי) המיועדת לתלמידים מצטיינים המעוניינים לרכוש רקע תיאורטי רחב יותר, שיכשיר אותם לעסוק במחקר פעיל באחד מהתחומים התיאורטיים המרכזיים בבלשנות. לתכנית יתקבלו תלמידים שסיימו את השלב הכלל-פקולטטי בממוצע של 85 לפחות וקיבלו אישור מיועץ/ת התכנית.

<u>החוג לבלשנות כללית מציע את הקורסים הבאים לתלמידי השנה הכלל-פקולטטית:</u>

מבוא לבלשנות כללית	(שו"ת)	4+2	ש"ס	
מבוא לסמנטיקה	(ש')	4	ש"ס	
פונטיקה	(שו"ת)	4	ש"ס	(מיומנות חוגית)
אנגלית למדעי הרוח		4	ש"ס	
מבוא ללימודי מחשב		2	ש"ס	

להשלמת חובותיהם לתואר ראשון יידרשו התלמידים להשלים 44 ש"ס נוסף על 10 הש"ס בכלל הפקולטה (ראה גם סעיף ג' בתנאי הקבלה).

החוג לבלשנות

סגל ההוראה

ד״ר	ג׳וליה הורבט - ראש החוג (שבתון - סמ׳ א׳)
ד״ר	מירה אריאל
פרופ׳	רות ברמן
ד״ר	אותי בת-אל
גב׳	אביבית בן-דוד
פרופ׳	אלכסנדר גרוסו
פרופ׳	פאול וקסלר (שבתון)
גב׳	שרון לוטם-ערמון
פרופ׳	פרד לנדמן
ד״ר	טלי סילוני
ד״ר	נירית קדמון
פרופ׳	טניה רינהרט

מזכירת החוג - גב׳ זיוה הדר

החוג לבלשנות

סמסטר א'

0627.1120.01 פונטיקה*
גב' א' בן-דוד סמ' א' שו"ת א' 14-12 279 גילמן
ד' 12-10 280 גילמן

0627.1142.01 מבוא לסמנטיקה
ד"ר נ' קדמון סמ' א' שו"ת ב' 16-14 279 גילמן
ד' 16-14 280 גילמן

0628.1140.01 מבוא לבלשנות כללית
פרופ' ט' ריינהרט סמ' ב' ש' ב' 16-14 282 גילמן
ה' 16-14 282 גילמן

0628.1141.02 תרגיל למבוא
סמ' ב' ת' ד' 16-14 318א' גילמן

0628.1141.03 תרגיל למבוא
סמ' ב' ת' ד' 16-14 305 גילמן

0628.1141.04 תרגיל למבוא
סמ' ב' ת' ד' 18-16 305 גילמן

0628.1141.05 תרגיל למבוא
סמ' ב' ת' ד' 18-16 456 גילמן

0628.1141.06 תרגיל למבוא
סמ' ב' ת' ה' 14-12 456 גילמן

0628.1141.07 תרגיל למבוא
סמ' ב' ת' ה' 14-12 230 שרת

0628.1141.08 תרגיל למבוא
סמ' ב' ת' ה' 14-12 102 רוזנברג

0628.1141.09 תרגיל למבוא
סמ' ב' ת' ה' 14-12 307 גילמן

0628.1141.10 תרגיל למבוא
סמ' ב' ת' ה' 20-18 488 גילמן

החוג לגיאוגרפיה

לימודי התואר הראשון - שלב הלימודים הפקולטטי

תכנית הלימודים:

תכנית הלימודים מיועדת להקנות לתלמידים ידע רחב בתחומי הגיאוגרפיה ולאפשר ראשית העמקה באחד מהם. שיעורי התואר הראשון נחלקים ל- 5 קבוצות עיקריות:

1) **לימודים מתודולוגיים** הכוללים מכינות, שיעורי מיומנות, שיטות מחקר וסמינריון בסיסי כללי.
2) **לימודים נושאיים** הכוללים מבואות, תרגילים ושיעורים נושאיים.
3) **סמינריונים** הכוללים סמינריונים בסיסיים נושאיים וסמינריונים מתקדמים.
4) **לימודי ארץ ישראל** הכוללים שיעור רגיונלי אחד לפחות ושיעורים נושאיים.
5) **לימודים רגיונליים כלליים**.

תכנית הלימודים מבוססת בעיקרה על שיעורים סמסטריאליים, והיא מורכבת משיעורים, תרגילים וסמינריונים כנ"ל.

מסלולי הלימוד

בחוג שני מסלולי לימוד: **מסלול חד-חוגי** ובו ילמד התלמיד סך כולל של 120 שעות סמסטריאליות (ש"ס), **ומסלול דו-חוגי** ובו ילמד התלמיד 64 ש"ס במסגרת החוג לגיאוגרפיה. הקבלה למסלול החד-חוגי נערכת עם תום הסמסטר השלישי ללימודים ומתקבלים אליו תלמידים שהשלימו 4 מבואות, 2 תרגילים, כל המיומנויות והמכינות בציון ממוצע של 80 ומעלה.

בנוסף לשני המסלולים הנ"ל, ניתן גם לקחת את הגיאוגרפיה כחטיבת השלמה, כמפורט להלן.

לימודי שנה א' - שלב הלימודים הפקולטטי

לימודי שנה א' משותפים לכל תלמידי הפקולטה. בשנה זו על התלמיד ללמוד שני מבואות בני 4 ש"ס כל אחד, תרגיל בזיקה לאחד המבואות שבחר, ובנוסף לזאת לימודי מיומנות. את המבואות והתרגיל יבחר התלמיד מתוך רשימת המבואות והתרגילים המופיעים להלן.

קורסי החוג לגיאוגרפיה שילמד התלמיד בשלב הלימודים הפקולטטי יהוו חלק מלימודיו להשלמת התואר לאחר קבלתו לחוג לגיאוגרפיה.

תלמידי שנה א' המתעתדים ללמוד גיאוגרפיה במסלול חד-חוגי או דו-חוגי

תלמידים שיבחרו ללמוד גיאוגרפיה במסלול חד-חוגי חייבים ללמוד, במהלך שתי שנות הלימוד הראשונות, את כל חמשת המבואות וחמישה תרגילים מתרגילי ההמשך. תלמידי המסלול הדו-חוגי חייבים ללמוד, במהלך שתי שנות הלימוד הראשונות, את כל חמשת המבואות המוצעים, ושלושה תרגילי המשך לפי בחירתם.

בשלב הלימודים הפקולטטי מומלץ, לכן, ללמוד 10 ש"ס מלימודי החובה הנ"ל ולהשלים את יתרתם לאחר הקבלה לחוג.

לימודי מיומנות

לימודי המיומנות נחלקים לשיעורי מיומנות כלליים, בהם חייבים כל תלמידי הפקולטה, ושיעורי מיומנות חוגיים בהם חייבים מי שמתעתדים ללמוד גיאוגרפיה במסלול החד-חוגי או הדו-חוגי.

שיעורי המיומנות הכלליים מופיעים בידיעון שלב הלימודים הפקולטטי.
שיעורי המיומנות לגיאוגרפיה מופיעים ברשימה שלמטה וחובה להשלימם עד סוף הסמסטר הראשון של שנת הלימודים השניה.

מכינות (שעות המכינות אינן נכללות במניין השעות)

תלמידי המסלול החד-חוגי והדו-חוגי חייבים להשתתף בשלוש מכינות: תרגיל כללי, טופוגרפיה ושרטוט מפות.

תלמידי המסלול החד-חוגי ותלמידים שמתעתדים להתמחות בקלימטולוגיה (כולל במסלול הדו-חוגי) יחוייבו בידיעה במתמטיקה ברמה של 4 יחידות בבחינת הבגרות. תלמידים שיבחרו בכך יוכלו להשלים את ידיעותיהם במתמטיקה במסגרת מכינה מיוחדת שתועבר בחוג.

מעבר משלב הלימודים הפקולטטי אל החוג

תלמיד יוכל לעבור משלב הלימודים הפקולטטי אל החוג עם סיום שלב הלימודים הפקולטטי בציון ממוצע 70 לפחות.

לימודי שנה ב'

בשנה זו עוברים התלמידים ללימודים במסגרת החוגים - במקרה שלפנינו, במסגרת החוג לגיאוגרפיה. בשנה זו ישלימו התלמידים את שמיעת המבואות והתרגילים וכן את לימודי המיומנות והמכינות. בשנה"ל השניה יושם דגש מיוחד על שיעורים מתודולוגיים.

פרטים מלאים על לימודי החוג לגיאוגרפיה ראה בידיעון הפקולטה למדעי הרוח, כרך ב'.

החוג לגיאוגרפיה

סגל ההוראה

פרופ׳	אריה ביתן - ראש החוג
פרופ׳	אלישע אפרת (שבתון)
ד״ר	גדעון ביגר
ד״ר	איל בן-דור
ד״ר	יצחק בננסון
פרופ׳	משה ברור
ד״ר	שמואל ברנר
ד״ר	תומר גודוביץ
פרופ׳	אבי דגני (שבתון סמ׳ א׳)
ד״ר	יעקב דורפמן
ד״ר	אבי זהבי
פרופ׳	פנחס יואלי
מר	אהוד לוטם
ד״ר	אלכסנדר מנס
ד״ר	מיכאל סופר
ד״ר	הדס סערוני
פרופ׳	יובל פורטוגלי
ד״ר	טובי פנסטר
מר	יעקב קולטון
ד״ר	מיכאל רומן
ד״ר	צבי רון
ד״ר	יצחק שנל
מר	ציון שתרוג
מר	יצחק אומר
גב׳	תהילה בן-גיא
גב׳	רבקה פבריקנט
מר	עודד פוצ׳טר
מר	אמנון קרטין
גב׳	אורנה ראובן-צפריר
גב׳	עמליה רימלט

עוזרת מינהלית של החוג - גב׳ דיתה ליבנה
מזכירת סטודנטים - גב׳ ענת זיסקינד

החוג לגיאוגרפיה
לימודי התואר הראשון - שלב הלימודים הפקולטטי

שנים א' ו-ב'

מבואות

0691.1508.01 מבוא לגיאוגרפיה של האדם
ד"ר י' שנל סמ' א' שו"ת ב' 12-10 120 יד-אבנר
ד' 12-10 120 יד-אבנר

0691.1503.01 מבוא לאקלים ובעיות הסובב
פרופ' א' ביתן סמ' א' שו"ת ג' 12-10 120 יד-אבנר
ד' 14-12 120 יד-אבנר

0691.1407.01 מרחב, מקום וסביבה - מבוא לגיאוגרפיה חברתית-כלכלית
פרופ' י' פורטוגלי סמ' ב' שו"ת ב' 14-12 120 יד-אבנר
ד' 14-12 120 יד-אבנר

0691.1502.01 מבוא לגיאומורפולוגיה - נוף וסובב
ד"ר צ' רון סמ' א' שו"ת א' 18-16 120 יד-אבנר
ג' 18-16 120 יד-אבנר

0691.1517.01 מבוא לקרטוגרפיה א' - גיאוקרטוגרפיה
מר צ' שתרוג סמ' א' שו"ת ד' 16-14 120 יד-אבנר

מבוא לקרטוגרפיה ב' - מיפוי בסיסי
סמ' א' שו"ת ד' 18-16 120 יד-אבנר

תרגילים

יכולים להרשם לתרגילים תלמידים ששמעו את המבואות המתאימים.

א. דרישת קדם: "מבוא לגיאוגרפיה של האדם" או "מרחב, מקום וסביבה: מבוא לגיאוגרפיה חברתית-כלכלית".

0691.1513.01 גיאוגרפיה עירונית (2 קבוצות מקבילות)
ד"ר מ' רומן סמ' א' שו"ת ד' 18-16 232 יד-אבנר
גב' א' צפריר-ראובן ד' 18-16 305 יד-אבנר

0691.1205.01 גיאוגרפיה היסטורית (2 קבוצות מקבילות)
ד"ר ג' ביגר סמ' ב' שו"ת א' 14-12 115 יד-אבנר
גב' ר' פבריקנט א' 14-12 301 יד-אבנר

0691.1204.01 גיאוגרפיה מדינית (2 קבוצות מקבילות)
פרופ' מ' ברור סמ' ב' שו"ת ד' 12-10 232 יד-אבנר
מר א' קרטין ד' 12-10 115 יד-אבנר

0691.1500.01 גיאוגרפיה כלכלית (2 קבוצות מקבילות)
ד"ר מ' סופר סמ' ב' שו"ת ג' 12-10 232 יד-אבנר
מר י' אומר ג' 12-10 301 יד-אבנר

0691.2849.01 גיאוגרפיה חברתית (3 קבוצות מקבילות)
מר י' אומר סמ' ב' שו"ת ב' 12-10 120 יד-אבנר
ד"ר ט' פנסטר ב' 12-10 232 יד-אבנר
גב' ע' רימלט ב' 12-10 115 יד-אבנר

ב. דרישת קדם: "מבוא לאקלים ובעיות הסובב".

0691.2748.01 שינויי אקלים (3 קבוצות מקבילות)
ד"ר ה' סערוני סמ' ב' שו"ת ג' 16-14 120 יד-אבנר
גב' ת' בן-גיא ג' 16-14 232 יד-אבנר
מר ע' פוצ'יטר ג' 16-14 115 יד-אבנר

ג. יש לבחור תרגיל אחד בלבד.

דרישת קדם: "מבוא לגיאומורפולוגיה - נוף וסובב".

0691.1802.01 גיאומורפולוגיה
סמ' ב' שו"ת ג' 12-10 232 יד-אבנר

0691.1514.01 מים וסביבה: יחסי גומלין
מר י' קולטון סמ' ב' שו"ת ב' 16-14 232 יד-אבנר

לימודי מיומנות

0691.1817.01 סטטיסטיקה לגיאוגרפים
ד"ר ח' סטרנין סמ' א'+ב' שו"ת ג' 14-12 232 יד-אבנר

0691.1817.02 סטטיסטיקה לגיאוגרפים
ד"ר א' רוזנטל סמ' א'+ב' שו"ת ג' 10-08 232 יד-אבנר

0691.2815.01 שימושים גיאוגרפיים בתכנת SPSS
מר י' אומר סמ' ב' שו"ת א' 16-14 120 יד-אבנר
ת' (קבוצות מקבילות- יפורסם)
כיתת מחשבים

0691.1501.01 יסודות הגיאולוגיה
מר י' קולטון סמ' א' שו"ת+ ב' 18-16 120 יד-אבנר
סיורים

0691.1401.01 תצלומי אויר (תצ"א) קבוצה א' (אחת לשבועיים)
מר א' לוטם סמ' א' שו"ת ג' 18-16 305 יד-אבנר

0691.1401.02 תצלומי אויר (תצ"א) קבוצה ב' (אחת לשבועיים)
מר א' לוטם סמ' א' שו"ת ג' 20-18 305 יד-אבנר

0691.1401.03 תצלומי אויר (תצ"א) קבוצה ג' (אחת לשבועיים)
מר א' לוטם סמ' א' שו"ת ג' 18-16 305 יד-אבנר

0691.1401.04 תצלומי אויר (תצ"א) קבוצה ד' (אחת לשבועיים)
מר א' לוטם סמ' א' שו"ת ג' 20-18 305 יד-אבנר

0691.1401.01 תצלומי אויר (תצ"א) קבוצה א' (אחת לשבועיים)
מר א' לוטם סמ' ב' שו"ת ג' 18-16 305 יד-אבנר

0691.1401.02 תצלומי אויר (תצ"א) קבוצה ב' (אחת לשבועיים)
מר א' לוטם סמ' ב' שו"ת ג' 18-16 305 יד-אבנר

מכינות

0691.1505.01 תרגיל כללי
ד"ר ה' סערוני סמ' א' ת' א' 10-08 120 יד-אבנר

0691.1406.01 מכינה בטופוגרפיה
מר ע' פוצ'טר ניתן לקחת קורס מרוכז לפני תחילת שנת הלימודים או בסמ' א', ו' 13-09 (4 פגישות לקראת סוף הסמסטר), חדר 120, יד-אבנר.

ד"ר י' דורפמן שרטוט מפות (קבוצות מקבילות)
0691.4228.01 סמ' א' קב' א' א' 12-10 305 יד-אבנר
0691.4228.02 סמ' א' קב' ב' א' 14-12 305 יד-אבנר
0691.4228.03 סמ' א' קב' ג' א' 16-14 305 יד-אבנר
0691.4228.04 סמ' ב' קב' ד' א' 12-10 305 יד-אבנר
0691.4228.05 סמ' ב' קב' ה' א' 14-12 305 יד-אבנר
0691.4228.06 סמ' ב' קב' ו' א' 16-14 305 יד-אבנר

0691.1804.01 יסודות המתמטיקה לגיאוגרפים
ד"ר י' בננסון סמ' א' שו"ת ב' 10-08 115 יד-אבנר

0610.0690.01 אנגלית למדעי הרוח (מוגבר, לבעלי פטור)
גב' ק' וכסלר סמ' א' או ב' ב' 10-08 113 יד-אבנר
ד' 10-08 113 יד-אבנר

החוג להיסטוריה כללית
לימודי התואר הראשון - שלב הלימודים הפקולטטי

1. **תחומי הלימוד ומסלוליו בחוג להיסטוריה כללית**

א. **נושאי הלימוד**

החוג מתמחה בתולדותיה של תרבות המערב בארצות התהוותה ובאזורי התפשטותה. מטרתו להקנות לתלמידיו מושגי יסוד וכלים קונצפטואליים, מתודיים ואינטלקטואליים להבנת הציוויליזציה המערבית על שלוחותיה. החוג עוסק גם בחלקי חבל הרחבים כגון דרום אמריקה ומזרח אסיה. הלימודים מתחלקים לארבעה פרקים:

1. התקופה הקלאסית (יוון ורומא).
2. ימי הביניים.
3. העת החדשה המוקדמת (מאות 15-18).
4. העת החדישה (מאות 19-20). לימודי העת החדישה מתחלקים לארבע זירות גיאוגרפיות: אירופה המרכזית והמערבית, רוסיה ואירופה המזרחית, ארצות הברית, אמריקה הלאטינית.

ב. **מסלולי הלימוד**

1. **המסלול הדו-חוגי:** תלמיד הבוחר במסלול זה ישלים את חובותיו לשם קבלת התואר הראשון על-ידי לימודים בחוג נוסף.
2. **המסלול החד-חוגי:** בו מתמקדים הלימודים לתואר ראשון בחוג להיסטוריה כללית.
3. הקבצי קורסים לתלמידי תכנית הלימודים הכלליים במדעי הרוח.

2. **תנאי הקבלה**

א. למסלול דו-חוגי מתקבלים תלמידים אשר השלימו את שלב הלימודים הפקולטטי בממוצע משוקלל - 70 לפחות.
יתקבלו גם תלמידים אשר לא למדו קורסים בהיסטוריה כללית אך הגיעו לממוצע משוקלל 70 בשלב הלימודים הפקולטטי.

ב. למסלול חד-חוגי מתקבלים תלמידים אשר השלימו את שלב הלימודים הפקולטטי בממוצע משוקלל 85 לפחות.
הקבלה למסלול זה מותנית באישורה של ועדת המיון החוגית.

ג. הקורסים בהיסטוריה כללית שלמד התלמיד במסגרת לימודיו שנה הפקולטטית ייחשבו במניין השעות הנדרשות להשלמת התואר.

הלימודים במסגרת החוג להיסטוריה כללית בנויים:
משיעורים בני 4 ש"ס.
משיעורים בני 2 ש"ס.
מתרגילים בני 4 ש"ס.

תלמיד שלב הלימודים הפקולטטי רשאי להשתתף לכל היותר ב- 10 ש"ס, בכל הרכב שהוא, ובתנאי שילמד לפחות **תרגיל אחד**. את יתר התרגילים ישלים התלמיד בשני הסמסטרים הראשונים ללימודיו בחוג. הרישום לסמינרים מותנה בסיום שלב הלימודים הפקולטטי.

3. **<u>הלימודים לתואר הראשון</u>**

סך כל הקורסים בהם ישתתף התלמיד במסלול הדו-חוגי יסתכם ב- 52 ש"ס + פטור בשפה זרה שניה:

24 ש"ס תרגילי מבוא
12 ש"ס שיעורים
16 ש"ס סמינרים
פטור בשפה זרה שניה

סך כל הקורסים בהם ישתתף התלמיד במסלול החד-חוגי יסתכם ב- 96 ש"ס + פטור בשפה זרה שנייה.

24 ש"ס תרגילי מבוא
20 ש"ס שיעורים
32 ש"ס סמינרים
20 ש"ס השלמות מחוגים אחרים
פטור בשפה זרה שנייה.

4. החוג להיסטוריה כללית ממליץ בפני תלמידים המתכוונים להמשיך לימודיהם במסגרתו, להתחיל בלימוד שפה זרה שניה במהלך שלב הלימודים הפקולטטי.

ניתן לבחור באחת מהשפות הנלמדות במסגרת היחידה לשפות זרות או יוונית קלאסית ורומית (לטינית).

לתלמידים המתכוונים לבחור גם בחוג להיסטוריה של המזה"ת יוכרו לימודי ערבית כשפה זרה שניה בחוגנו.

לתלמידים המתכוונים לבחור גם בחוג למזרח אסיה יוכרו השפות הנלמדות בחוג זה.

פטור בשפה זרה שניה הוא תנאי קבלה ללימודי תואר שני בבית הספר להיסטוריה.

לגבי מידע נוסף אודות החוג להיסטוריה כללית, אנא עיין באידיאולוגיה של הפקולטה למדעי הרוח, תשנ"ו, שנים ב'-ג'.

החוג מאחל לכל תלמידיו הצלחה והנאה בלימודים.

החוג להיסטוריה כללית

סגל ההוראה

פרופ׳ אהרן שי - ראש החוג
ד״ר בוריס אורלוב
ד״ר גדי אלגזי
פרופ׳ מרים אליאב-פלדון
פרופ׳ יהודה אלקנה
פרופ׳ בני ארבל
פרופ׳ שלמה בן-עמי
פרופ׳ אלי בר-נביא
פרופ׳ רון ברקאי
פרופ׳ ארנון גוטפלד
פרופ׳ גבי גורודצקי
פרופ׳ עליזה ג׳יניאו
פרופ׳ דן דינר
ד״ר חגי הורביץ
ד״ר רפי ואגו
ד״ר רחל וישניא
פרופ׳ שולמית וולקוב
מר יחיאל זלטנר
ד״ר שלמה זנד
ד״ר דוד טל
פרופ׳ גבי כהן
פרופ׳ דוד כ״ץ
ד״ר יוסי מאלי
פרופ׳ צבי מדין
ד״ר מתי מייזל
פרופ׳ עירד מלכין
ד״ר בלהה מלמן
ד״ר אייל נוה
ד״ר שמעון נוה
פרופ׳ יעקב עובד
פרופ׳ עמוס פונקנשטיין
פרופ׳ שאול פרידלנדר
ד״ר יונתן פרייס
גב׳ יעל פתיר
פרופ׳ מיכאל קונפינו (אמריטוס)
ד״ר אביעד קליינברג
פרופ׳ יעקב רואי
פרופ׳ זאב רובין
פרופ׳ זאב רובינזון
פרופ׳ צבי רזי
ד״ר רענן רייך
ד״ר פרנק שטרן
ד״ר נורית שלייפמן
פרופ׳ חיים שמיר

מזכירות החוג - גב׳ ריבי פרלמן
גב׳ יעל רעים (מ״מ)

החוג להיסטוריה כללית
לימודי התואר הראשון - שלב הלימודים הפקולטטי

שיעורים - 4 ש"ס

0621.1520.01 מבוא להיסטוריה של האישה וההבדלים בין המינים
ד"ר ב' מלמן בתרבות המערב (1995-1500)
סמ' א' ש' א' 10-12 144 גילמן
אולם ע"ש יונה אתינגר
ה' 10-12 144 גילמן
אולם ע"ש יונה אתינגר

0621.1050.01 קדושים מעונים ואינקוויזיטורים:
ד"ר א' קליינברג הנצרות מראשית ועד לרפורמציה
סמ' א' ש' ב' 12-14 144 גילמן
אולם ע"ש יונה אתינגר
ה' 12-14 144 גילמן
אולם ע"ש יונה אתינגר

0621.1542.01 תולדות הנצרות: 1350-1996
פרופ' ד' כ"ץ סמ' ב' ש' ב' 14-16 144 גילמן
אולם ע"ש יונה אתינגר
ה' 14-16 144 גילמן
אולם ע"ש יונה אתינגר

0621.1698.01 המאה האמריקנית
ד"ר א' נווה סמ' ב' ש' ג' 16-18 144 גילמן
אולם ע"ש יונה אתינגר
ה' 16-18 144 גילמן
אולם ע"ש יונה אתינגר

שיעורים - 2 ש"ס

סמסטר א'

0621.1041.01 דת וחברה בקיסרות הרומית
פרופ' ז' רובין סמ' א' ש' ד' 16-18 326 גילמן

0621.1019.01 תרבות הרנסאנס באיטליה
פרופ' ב' ארבל סמ' א' ש' ג' 10-12 326 גילמן

0621.1042.01 עליית ונפילת המשטרים הקומוניסטים במערב אירופה
ד"ר ר' ואגו סמ' א' ש' א' 16-18 326 גילמן

0621.1100.01 שורשי העולם המודרני: אירופה במאה ה- 19
פרופ' ש' וולקוב סמ' א' ש' ב' 14-16 144 גילמן
אולם ע"ש יונה אתינגר

0621.1666.01 מבוא לתולדות אמריקה הלטינית בעת החדשה
פרופ' צ' מדין סמ' א' ש' א' 14-16 223 גילמן

0621.1618.01 סין - מקיסרות לרפובליקה עממית
פרופ' א' שי סמ' א' ש' ג' 16-18 144 גילמן
אולם ע"ש יונה אתינגר

סמסטר ב'

0621.1040.01 התיישבות וערי מדינה ביוון הקדומה
פרופ' ע' מלכין סמ' ב' ש' ד' 14-16 144 גילמן
אולם ע"ש יונה אתינגר

0621.1043.01 ספרד - מפגש של שלש תרבויות בימי-הביניים
פרופ' ר' ברקאי סמ' ב' ש' ב' 18-20 144 גילמן
אולם ע"ש יונה אתינגר

0621.1045.01 מהפכת הדפוס
פרופ' מ' אליאב-פלדון סמ' ב' ש' ד' 16-18 144 גילמן
אולם ע"ש יונה אתינגר

0621.1039.01 רוסיה משקיפה על עברה
ד"ר נ' שלייפמן סמ' ב' ש' ג' 10-12 304 גילמן

0621.1044.01 אירופה בין מהפכה לריאקציה
פרופ' ש' בן-עמי סמ' ב' ש' ב' 16-18 144 גילמן
אולם ע"ש יונה אתינגר

0621.1700.01 תמורות בעולם המודרני - המאה ה- 20
ד"ר ש' זנד סמ' ב' ש' ה' 12-14 144 גילמן
אולם ע"ש יונה אתינגר

העת העתיקה

תרגילם (מסגרת 121)

יוון

0621.1110.01 חברה משטר ותרבות ביוון העתיקה
פרופ' ע' מלכין סמ' א' ת' א' 10-12 305 גילמן
ד' 10-12 305 גילמן

0621.1110.02 חברה משטר ותרבות ביוון העתיקה
פרופ' ז' רובינזון סמ' א' ת' ב' 08-12 305 גילמן

0621.1110.03 חברה משטר ותרבות ביוון העתיקה
פרופ' ז' רובין סמ' א' ת' ב' 14-18 305 גילמן

0621.1110.04 חברה משטר ותרבות ביוון העתיקה
פרופ' ע' מלכין סמ' ב' ת' א' 10-12 305 גילמן
ד' 10-12 305 גילמן

0621.1110.05 חברה משטר ותרבות ביוון העתיקה
פרופ' ז' רובינזון סמ' ב' ת' ב' 08-12 305 גילמן

0621.1110.06 חברה משטר ותרבות ביוון העתיקה
פרופ' ז' רובין סמ' ב' ת' ב' 14-18 305 גילמן

רומא

0621.1111.01 חברה משטר ותרבות ברומא העתיקה
ד"ר ר' וישניא סמ' א' ת' א' 14-18 305 גילמן

0621.1111.02 חברה משטר ותרבות ברומא העתיקה
מר י' זלטנר סמ' א' ת' ב' 14-16 306 גילמן
ה' 14-16 306 גילמן

0621.1111.03 חברה משטר ותרבות ברומא העתיקה
ד"ר י' פרייס סמ' א' ת' ג' 14-18 305 גילמן

0621.1111.04 חברה משטר ותרבות ברומא העתיקה
ד"ר ר' וישניא סמ' ב' ת' א' 14-18 305 גילמן

0621.1111.05 חברה משטר ותרבות ברומא העתיקה
מר י' זלטנר סמ' ב' ת' ב' 14-16 306 גילמן
ה' 14-16 306 גילמן

0621.1111.06 חברה משטר ותרבות ברומא העתיקה
ד"ר י' פרייס סמ' ב' ת' ב' 14-18 יפורסם

העת החדישה (מאות 19-20)

תרגילים

מאה 19

0621.1685.01 חברה, משטר ותרבות במערב אירופה - המאה ה- 19
פרופ' ש' וולקוב סמ' א' ת' ג' 16-20 306 גילמן

0621.1685.02 חברה, משטר ותרבות במערב אירופה - המאה ה- 19
ד"ר ש' זנד סמ' א' ת' ה' 12-16 307 גילמן

0621.1685.03 חברה, משטר ותרבות במערב אירופה - המאה ה- 19
ד"ר ב' מלמן סמ' א' ת' א' 12-14 306 גילמן
ה' 12-14 306 גילמן

0621.1685.04 חברה, משטר ותרבות במערב אירופה - המאה ה- 19
ד"ר נ' שלייפמן סמ' א' ת' ב' 10-14 317 גילמן

0621.1685.05 חברה, משטר ותרבות במערב אירופה - המאה ה- 19
ד"ר ב' מלמן סמ' ב' ת' א' 10-14 306 גילמן

0621.1685.06 חברה, משטר ותרבות במערב אירופה - המאה ה- 19
פרופ' י' עובד סמ' ב' ת' א' 14-16 306 גילמן
ד' 14-16 306 גילמן

מאה 20

0621.1690.01 חברה משטר ותרבות במאה ה- 20
פרופ' ש' בן-עמי סמ' א' ת' ב' 10-14 304 גילמן

0621.1690.02 חברה משטר ותרבות במאה ה- 20
ד"ר ד' טל סמ' א' ת' א' 12-14 305 גילמן
ד' 12-14 305 גילמן

0621.1690.03 חברה משטר ותרבות במאה ה- 20
פרופ' ג' גורודצקי סמ' א' ת' א' 16-18 306 גילמן
ג' 16-18 319 גילמן

0621.1690.04 חברה משטר ותרבות במאה ה- 20
ד"ר ר' ואגו סמ' א' ת' א' 14-16 306 גילמן
ד' 14-16 306 גילמן

0621.1690.05 חברה משטר ותרבות במאה ה- 20
ד"ר ש' נוה סמ' א' ת' א' 12-14 304 גילמן
ד' 12-14 455 גילמן

0621.1690.06 חברה משטר ותרבות במאה ה- 20
פרופ' ד' דינר סמ' ב' ת' ב' 10-14 304 גילמן

0621.1690.07 חברה משטר ותרבות במאה ה- 20
ד"ר ר' ואגו סמ' ב' ת' א' 14-16 304 גילמן
ד' 14-16 304 גילמן

0621.1690.08 חברה משטר ותרבות במאה ה- 20
ד"ר ד' טל סמ' ב' ת' א' 16-18 306 גילמן
ד' 16-18 306 גילמן

0621.1690.09 חברה משטר ותרבות במאה ה- 20
ד"ר מ' מייזל סמ' ב' ת' ב' 14-16 307 גילמן
ד' 14-16 307 גילמן

0621.1690.10 חברה משטר ותרבות במאה ה- 20
ד"ר פ' שטרן סמ' ב' ת' ג' 14-18 306 גילמן

ארצות-הברית

0621.1687.01 חברה משטר ותרבות בארצות-הברית
פרופ' א' גוטפלד סמ' א' ת' א' 08-12 306 גילמן

0621.1687.02 חברה משטר ותרבות בארצות-הברית
ד"ר ח' הורביץ סמ' א' ת' ג' 16-20 307 גילמן

0621.1687.03 חברה משטר ותרבות בארצות-הברית
ד"ר א' נוה סמ' א' ת' ג' 14-16 304 גילמן
ה' 14-16 304 גילמן

0621.1687.04 חברה משטר ותרבות בארצות-הברית
פרופ' א' גוטפלד סמ' ב' ת' א' 08-12 281 גילמן

0621.1687.05 חברה משטר ותרבות בארצות-הברית
ד"ר ח' הורביץ סמ' ב' ת' ג' 16-20 205 רוזנברג

אמריקה הלטינית

0621.1688.01 חברה, משטר ותרבות באמריקה הלטינית
פרופ' צ' מדין סמ' א' ת' ג' 14-18 317 גילמן

0621.1688.02 חברה, משטר ותרבות באמריקה הלטינית
ד"ר א' גינזבורג סמ' ב' ת' ג' 18-20 306 גילמן
ה' 18-20 306 גילמן

רוסיה

0621.1689.01 חברה משטר ותרבות ברוסיה - מאות 19-20

ד"ר נ' שלייפמן	סמ'	ב'	ת'	ב'	14-10	317	גילמן

לטינית

0621.1803.01 לטינית מתחילים

גב' י' פתיר	סמ'	א'+ב'	שו"ת	ב'	14-12	324	גילמן
				ה'	14-12	324	גילמן

0621.1812.01 לטינית מתקדמים

גב' י' פתיר	סמ'	א'+ב'	שו"ת	ב'	10-08	324	גילמן
				ה'	10-08	324	גילמן

הערה:

תלמידי שלב הלימודים הפקולטטי רשאים להשתתף לכל היותר ב- 10 ש"ס בכל הרכב שהוא ובתנאי שילמדו לפחות תרגיל אחד.

היסטוריה של המזרח התיכון ואפריקה
לימודי התואר הראשון - שלב הלימודים הפקולטטי

עניינו של החוג הוא בהיסטוריה של עמי המזרח התיכון מאז ראשית האסלאם ועד לימינו, עם דגש מיוחד על קורות האיזור בעת החדשה, ושל אזורים שונים באפריקה בעת החדשה. האסלאם בתולדותיהם של עמים אלה הוא נושא מרכזי בתוכנית הלימודים של החוג. מטרות הלימודים בחוג הן: א) לפתח בתלמידים את היכולת להשתמש בכליה של הדיסציפלינה ההיסטורית בניתוח התהליכים והתמורות בארצות המזרח התיכון ואפריקה. ב) להקנות ידע מפורט על תולדותיו ותרבותו של אחד מאזורי המזרח התיכון ואפריקה בתקופה מוגדרת.

הלימודים בחוג מתנהלים במסגרת מגמות. המגמות הן: "המזרח התיכון בעת החדשה", "אפריקה בעת החדשה" ו"מגמת האסלאם". לכל מגמה מעמד של חוג בפני עצמו; צירוף של שתי מגמות נחשב כצירוף שני חוגים במסגרת לימודי התואר הראשון. תכנית הלימודים כוללת שיעורים, תרגילים וסמינריונים. את לימוד נושאי היסוד יש להשלים בשנתיים הראשונות; נושאים המחייבים רקע מוקדם יילמדו בשנים השנייה והשלישית.

בשנתו הראשונה ישתתף התלמיד, במסגרת שלב הלימודים הפקולטטי, בשיעור מבוא ובתרגילים הצמודים אליו ובשיעורי מיומנויות. המבוא מוקדש להכרת נושאי היסוד, המתודות והכלים הדרושים ללימודים בכל מגמה. במסגרת זו יכתוב התלמיד עבודות- תרגיל שונות. בשנתו השניה ישתתף התלמיד באופן פעיל בסמינריון, שיוקדש, בד"כ, לתולדותיה של אחת הארצות באיזור ובתקופה של מגמתו. בשנתו השלישית ישתתף התלמיד באופן פעיל בסמינריון, שיוקדש לבעיה כללית בהיסטוריה של האזור והתקופה שמגמתו עוסקת בהם. בכל אחד משני הסמינריונים תוגש עבודה סמינריונית. בנוסף לאלה ישתתף התלמיד במשך שנות לימודיו בקורסי חובה ובשיעורים נבחרים בתחומים שונים.

עד תום לימודיו חייב התלמיד להשתתף בתרגילי קריאת מקורות בשפה הערבית (חובה זו אינה חלה על תלמידי מגמת "אפריקה בעת החדשה"), וכן בקורס מבוא בהיסטוריה כללית.

תכנית הלימודים במגמות החוג מקיפה 50 ש"ס (במגמת האסלאם 50-52 ש"ס). מתוכן ילמד 6-10 ש"ס במסגרת השלב הכלל-פקולטטי, ואת השאר בשנים ב'-ג'. בנוסף לכך ישתתף התלמיד בקורסי מיומנויות בשלב הכלל-פקולטטי וילמד ערבית למתחילים/מתקדמים.

<u>ערבית</u>
תלמידי מגמות המזה"ת בעת החדשה והאסלאם שאינם בעלי ידע קודם בערבית, חייבים להשתתף בלימודי ערבית של החוג בשנים א' ו-ב' כדי שיוכלו להשתתף בשיעורי קריאת מקורות בשנה ג'. תלמיד שלא יעמוד בהצלחה בערבית למתקדמים לא יוכל להשתתף בשיעורי קריאת המקורות. תלמידים בעלי ידע קודם בערבית, ברמה המאפשרת להם פטור מלימודי ערבית למתחילים ולמתקדמים, ישתתפו בקורסים לקריאת מקורות ערביים קלאסיים ומודרניים **<u>למתמחים</u>** במקום שיעורי קריאת המקורות הרגילים.

תלמידים החייבים ללמוד ערבית למתחילים ו/או ערבית למתקדמים, חייבים לעמוד בבחינת מעבר בציון 65 לפחות, בתום כל סמסטר, הן בערבית למתחילים והן בערבית למתקדמים, כתנאי מעבר לסמסטר הבא.

תלמידים החייבים ללמוד ערבית למתחילים ו/או ערבית למתקדמים, חייבים לעמוד בבחינת מעבר בציון 65 לפחות, בתום כל סמסטר, הן בערבית למתחילים והן בערבית למתקדמים, כתנאי מעבר לסמסטר הבא.

לתלמידים אשר ידיעותיהם המוקדמות בערבית פוטרות אותם מהשתתפות מלאה או חלקית בשיעורי שפה זו, המתעתדים להמשיך את לימודיהם לקראת התואר השני, מומלץ ללמוד שפה מזרח תיכונית נוספת - תורכית או פרסית.

פירוט מדוייק ראה בתכנית הלימודים של המגמות השונות בהמשך.

תנאי המעבר מהשלב הפקולטטי לשנה ב' בחוג:

במגמת המזה"ת בעת החדשה - ממוצע משוקלל של 70 ומעלה בלימודי השלב הפקולטטי; ציון 65 ומעלה בערבית למתחילים או פטור משיעור זה (לבעלי ידע קודם בערבית); ציון 70 ומעלה ב"מבוא להיסטוריה של המזה"ת" (שיקלול ציון השיעור והתרגיל).
במגמת אפריקה בעת החדשה - ממוצע משוקלל של 70 ומעלה בלימודי השלב הפקולטטי, כולל השתתפות בקורס "מבוא להיסטוריה של אפריקה".

במגמת האסלאם - ממוצע משוקלל של 70 ומעלה בלימודי השלב הפקולטטי; ציון 70 ומעלה בערבית למתחילים או פטור משיעור זה (לבעלי ידע קודם בערבית).
לגבי הגאר ציון 70 ומעלה בלימודי המאגר בנוסף 6 נ"ז לפחות.

היצע מבואות החוג בשלב הלימודים הפקולטטי

תלמידים שמבקשים להתקבל למגמות החוג ילמדו 10 ש"ס בשלב הפקולטטי מהיצע המגמה המתאימה. תלמידים שלא בחרו 10 ש"ס אלא 6 בלבד, אבל עמדו בתנאי הקבלה (ר' סעיף קודם) ישלימו את החסר עם קבלתם לחוג.

מגמת המזה"ת בעת החדשה

מבוא לתולדות המזה"ת	שיעור*	2 ש"ס	סמ' א' או ב'
תרגיל מבוא לתולדות המזה"ת	תרגיל*	4 ש"ס	סמ' א' או ב'
		6 ש"ס	
גיאוגרפיה של המזה"ת	שו"ת	4 ש"ס	סמ' א'

מגמת אפריקה

מבוא לאפריקה בעת החדשה	שיעור	4 ש"ס	סמ' א'
תרגיל קריאה במקורות משניים	תרגיל	2 ש"ס	סמ' א'
		6 ש"ס	
מבוא לאנתרופולוגיה של אפריקה	שו"ת	4 ש"ס	סמ' א'

מגמת האסלאם

ספרד המוסלמית	שיעור	4 ש"ס	סמ' א'
האסלאם ועולם הים התיכון בימי הביניים	שיעור	4 ש"ס	סמ' ב'
	תרגיל	2 ש"ס	סמ' ב'

מיומנויות
לימודי הערבית למתחילים בשנה א' הינם חובה לתלמידים המבקשים להתקבל למגמת המזה"ת בעת החדשה ולמגמת האסלאם, פרט לבעלי ידע קודם בערבית שיאושר להם פטור משיעור זה. יתר שיעורי המיומנויות הם בבחינת רשות אך מומלץ מאד לקחתם במסגרת השלב הפקולטטי.

מגמת המזה"ת בעת החדשה

ערבית למתחילים	שו"ת	6 ש"ס	סמ' א'+ב'

מגמת אפריקה

תרגיל קריאה במקורות ראשוניים	תרגיל	2 ש"ס	סמ' ב'

מגמת האסלאם

ערבית למתחילים	שו"ת	6 ש"ס	סמ' א'+ב'

---

* את השיעור והתרגיל יש ללמוד באותו סמסטר.

סדר הלימודים לשנים ב'-ג'

מגמת המזרח התיכון בעת החדשה (במסלול דו-חוגי)

שנה ב'

פרקי יסוד בתולדות המזה"ת בעת החדשה	שו"ת	4	ש"ס
סוגיות בתולדות האימפריה העות'מאנית	שו"ת	4	ש"ס
דת האסלאם*	ש'	2	ש"ס
תרגיל לנ"ל*	ת'	2	ש"ס
סמינריון על ארץ במזה"ת	ס'	4	ש"ס

שנים ב'/ג'

שיעורים נבחרים בתולדות האיזור	שו"ת	8	ש"ס
מבוא לתולדות מערב אירופה במאה ה- 19 אן ה- 20 **	שו"ת	4	ש"ס
קריאה במקורות ערביים קלאסיים	שו"ת	4	ש"ס
קריאה במקורות ערביים מודרניים	שו"ת	4	ש"ס

שנה ג'

סמינריון על סוגיה רחבה בתולדות האיזור	ס'	4	ש"ס

מיומנויות

ערבית למתקדמים	שו"ת	12	ש"ס

מגמת האסלאם

שנה ב'

דת האסלאם	שו"ת	4	ש"ס
סמינריון בנושא היסטורי-מדיני	ס'	4	ש"ס
מבוא לתולדות המזה"ת בעת החדשה***	שו"ת	6	ש"ס

שנים ב'/ג'

קריאה במקורות ערביים	שו"ת	4	ש"ס
נושאים בהיסטוריה מדינית-חברתית של האיזור	שו"ת	12	ש"ס
נושאים בהיסטוריה תרבותית-רוחנית של האיזור	שו"ת	8	ש"ס

שנה ג'

סמינריון בנושא תרבותי-רוחני	ס'	4	ש"ס

מיומנויות

ערבית למתקדמים	שו"ת	12	ש"ס

---

* תלמידים שהחוג השני שלהם הוא מגמת האסלאם, ילמדו במקום שיעור/תרגיל זה קורס אחר מתכנית החוג (שיעור נבחר נוסף).

** תלמידים שלמדו שיעור זה במסגרת שלב הלימודים הפקולטטי או בחוג להיסטוריה כללית ילמדו 4 ש"ס אחרות בחוג (שיעור נבחר נוסף) בשנים ב' או ג'.

*** תלמידים שהחוג השני שלהם הוא מגמת המזה"ת בעת החדשה, ילמדו במקום שו"ת זה קורס אחר בן 4 ש"ס (שיעור נבחר נוסף) מתכנית הלימודים של אחת משתי המגמות.

מגמת אפריקה בעת החדשה

שנה ב'

התפתחות האסלאם באפריקה או			
התפשטות הנצרות באפריקה	שו"ת	4	ש"ס
סמינריון על ארץ באפריקה	ס'	4	ש"ס
אנתרופולוגיה למתקדמים	שו"ת	4	ש"ס

שנים ב'/ג'

האימפריאליזם האירופי באפריקה	שו"ת	4	ש"ס
בעיות יסוד באפריקה הפוסט קולוניאלית	שו"ת	4	ש"ס
שיעורים נבחרים בתולדות אפריקה בעת החדשה	שו"ת	12	ש"ס
מבוא לתולדות מערב אירופה במאה ה- 19 או ה- 20*	שו"ת	4	ש"ס

שנה ג'

סמינריון על בעיה באפריקה	ס'	4	ש"ס

מסלול חוג מורחב (חד-חוגי)

במקביל למסלול הדו-חוגי מקיים החוג החל משנת הלימודים השניה מסלול חוג מורחב (חד-חוגי) במגמת המזה"ת בעת החדשה. למסלול זה יתקבלו תלמידים שהישגיהם בשנת הלימודים הראשונה יהיו גבוהים במיוחד.

---

* תלמידים שלמדו שיעור זה במסגרת שלב הלימודים הפקולטטי, במסגרת החוג להיסטוריה כללית או במסגרת מגמת המזה"ת בעת החדשה, ילמדו במקומו 4 ש"ס נוספות בחוג (שיעור נבחר נוסף).

סגל ההוראה

פרופ'	עמי איילון - ראש החוג
גב'	שרה אג'י
ד"ר	קמילה אדנג
ד"ר	גיורא אלירז
מר	יוסף אמיתי
ד"ר	מיכאל אפל
פרופ'	רוגי ארליך
ד"ר	גדעון ביגר
ד"ר	עפרה בנג'ו
גב'	אורית בק
ד"ר	דן בקר
ד"ר	אמציה ברעם
גב'	עירית גטרויר
ד"ר	אבנר גלעדי
ד"ר	משה גמר
פרופ'	שלדון גלר
ד"ר	ארנון גרוס
ד"ר	יקותיאל גרשוני
פרופ'	ישראל גרשוני (שבתון)
גב'	עדנה דוידוביץ
מר	ניר דיבון
מר	זמיר דקל
פרופ'	אלי דאב
פרופ'	מיכאל וינטר
גב'	נעמי וייסבלט
ד"ר	און וינקלר
פרופ'	דויד וסרשטיין (שבתון)
ד"ר	אייל זיסר (שבתון)
מר	מאיר חטינה
גב'	לירון חליו
ד"ר	ולדימיר חנין
פרופ'	אהוד טולידאנו
ד"ר	חנה טרגן
ד"ר	מרק יקותיאל
ד"ר	דוד ירושלמי
ד"ר	חיים לבנברג
ד"ר	מאיר ליטבק
מר	פול ליפץ
ד"ר	גוסטב מייזלס
פרופ'	דוד מנשרי
גב'	ברוריה מרגולין
ד"ר	דוד מרמר
ד"ר	נאסר בסל
פרופ'	בני נויברגר
מר	חיים נסים
ד"ר	איימי סינגר
פרופ'	אשר ססר
מר	אלון פרגמן
ד"ר	גליה צבר-פרידמן (תל"ת)
מר	מאדי קבלאן
ד"ר	יוסף קוסטינר
ד"ר	לאה קינברג
פרופ'	יואל קרמר (חל"ת)
מר	עוזי רבי
פרופ'	איתמר רבינוביץ (חל"ת)
מר	אילן רובין
מר	יוסף רפפורט
פרופ'	אריה שמואלביץ
גב'	יהודית שמואלביץ
פרופ'	שמעון שמיר (חל"ת)
גב'	מרים שפר
פרופ'	חיים שקד (חל"ת סמ' א')
פרופ'	מרדכי תמרקין
גב'	אתי תרס

מזכירות החוג - לאה עפרון
ענת גרוס

היסטוריה של המזה"ת ואפריקה
לימודי התואר הראשון - שלב הלימודים הפקולטטי

מגמת המזה"ת בעת החדשה

0638.1100.02 מבוא לתולדות המזה"ת בעת החדשה
ד"ר י' קוסטינר סמ' א' ש' ה' 16-18 223 גילמן

0638.1101.01 תרגיל - מבוא לתולדות המזה"ת בעת החדשה
גב' א' תרם סמ' א' ת' א' 14-16 307 גילמן
ה' 18-20 456 גילמן

0638.1101.02 תרגיל - מבוא לתולדות המזה"ת בעת החדשה
ד"ר ח' לבנברג סמ' א' ת' ב' 10-12 361 גילמן
ד' 16-18 362 גילמן

0638.1101.03 תרגיל - מבוא לתולדות המזה"ת בעת החדשה
מר מ' חטינה סמ' א' ת' ב' 10-12 103 רוזנברג
ה' 10-12 362 גילמן

0638.1101.04 תרגיל - מבוא לתולדות המזה"ת בעת החדשה
ד"ר מ' ליטבק סמ' א' ת' ב' 14-16 317 גילמן
ד' 14-16 455 גילמן

0638.1101.05 תרגיל - מבוא לתולדות המזה"ת בעת החדשה
מר ע' רבי סמ' א' ת' ב' 14-16 230 שרת
ה' 12-14 318 גילמן

0638.1101.06 תרגיל - מבוא לתולדות המזה"ת בעת החדשה
מר י' אמיתי סמ' א' ת' ג' 12-16 318 גילמן

0638.1100.01 מבוא לתולדות המזה"ת בעת החדשה
פרופ' ע' איילון סמ' ב' ש' ג' 14-16 144 גילמן
אולם ע"ש יונה אתינגר

0638.1101.08 תרגיל - מבוא לתולדות המזה"ת בעת החדשה
גב' א' תרם סמ' ב' ת' א' 16-18 318 גילמן
ה' 12-14 220 גילמן

0638.1101.09 תרגיל - מבוא לתולדות המזה"ת בעת החדשה
מר נ' דיבון סמ' ב' ת' א' 18-20 455 גילמן
ד' 18-20 455 גילמן

0638.1101.10 תרגיל - מבוא לתולדות המזה"ת בעת החדשה
מר מ' חטינה סמ' ב' ת' ב' 10-12 362 גילמן
ה' 10-12 456 גילמן

0638.1101.11 תרגיל - מבוא לתולדות המזה"ת בעת החדשה
מר י' רפפורט סמ' ב' ת' ב' 14-16 317 גילמן
ה' 16-18 318 גילמן

0638.1101.12 תרגיל - מבוא לתולדות המזה"ת בעת החדשה
מר י' אמיתי סמ' ב' ת' ג' 16-20 101 עליה

0638.1103.01 גיאוגרפיה של המזה"ת
ד"ר ג' ביגר סמ' א' ש' א' 08-10 144 גילמן
אולם ע"ש יונה אתינגר
ד' 08-10 144 גילמן
אולם ע"ש יונה אתינגר

מגמת האסלאם

0637.3304.01 ספרד המוסלמית
ד"ר ק' אדנג סמ' ב' ש' ב' 10-12 יפורסם
ד' 12-14 206 רוזנברג

0637.2107.01 האסלאם ועולם הים התיכון בימי הביניים
פרופ' ד' וסרשטיין סמ' ב' שו"ת ג' 14-16 209 רוזנברג
ה' 10-12 102 עליה

0637.1101.01 תרגיל מתודולוגי
גב' מ' שפר סמ' ב' ת' ד' 14-16 04 רוזנברג

מגמת אפריקה בעת החדשה

0639.1104.01 מבוא להיסטוריה של אפריקה
פרופ' מ' תמרקין
סמ' א' ש' א' 12-10 281 גילמן
ד' 16-14 144 גילמן
אולם ע"ש יונה אתינגר

0639.1107.01 תרגיל קריאה במקורות משניים
גב' א' בק
סמ' א' ת' ב' 14-12 361 גילמן

0639.1107.02 תרגיל קריאה במקורות משניים
גב' א' בק
סמ' א' ת' ד' 14-12 04 רוזנברג

0639.1100.01 מבוא לאנתרופולוגיה של אפריקה
פרופ' א' דאב
סמ' א' ש' א' 10-08 223 גילמן
ג' 10-08 223 גילמן

מיומנויות

0638.1106.01 תרגיל קריאה במקורות ראשוניים
גב' א' בק
סמ' ב' ת' ב' 16-14 455 גילמן

0639.1106.02 תרגיל קריאה במקורות ראשוניים
גב' א' בק
סמ' ב' ת' ג' 14-12 456 גילמן

לימודי שפות

0638.1700.04 ערבית למתחילים (המשך)[1]
גב' ע' גטרויר
סמ' א' שו"ת א' 14-11 318 גילמן
ד' 14-11 361 גילמן

0638.1700.01 ערבית למתחילים (המשך)
מר א' רובין
סמ' א' שו"ת א' 18-16 260 גילמן
19-18 305 גילמן
ד' 19-16 455 גילמן

0638.1711.03 ערבית למתחילים
גב' ב' מרגולין
סמ' א' שו"ת ב' 11-08 450 גילמן
ג' 11-08 318 גילמן
סמ' ב' שו"ת ב' 11-08 102 כיתות
ג' 11-08 488 גילמן

0638.1711.01 ערבית למתחילים
ד"ר ד' בקר
סמ' א' שו"ת א' 12-10 455 גילמן
ג' 12-10 455 גילמן
ה' 12-10 317א' גילמן

0638.1711.01 ערבית למתחילים
ד"ר ד' בקר
סמ' ב' שו"ת א' 12-10 361 גילמן
ג' 12-10 361 גילמן
ה' 12-10 107 רוזנברג

0638.1711.02 ערבית למתחילים
ד"ר ג' מייזלס
סמ' א' שו"ת ב' 11-08 455 גילמן
ד' 11-08 318 גילמן
סמ' ב' שו"ת ב' 11-08 455 גילמן
ד' 11-08 455 גילמן

---

[1] לתלמידים שהחלו לימודיהם בסמסטר ב' תשנ"ה.

0638.1711.04	ערבית למתחילים							
גב' י' שמואלביץ	סמ'	א'	שו"ת	ב'	10-08	318	גילמן
				ג'	10-08	455	גילמן
				ה'	10-08	488	גילמן
	סמ'	ב'	שו"ת	ב'	10-08	362	גילמן
				ג'	10-08	361	גילמן
				ה'	10-08	317	גילמן
0638.1700.03	ערבית למתחילים[2]						
גב' ע' גטרויר	סמ'	ב'	שו"ת	א'	14-11	319א'	גילמן
				ד'	14-11	362	גילמן
0638.1700.02	ערבית למתחילים[8]						
מר א' רובין	סמ'	ב'	שו"ת	א'	19-16	362	גילמן
				ג'	19-16	317	גילמן

[2]. לתלמידים המתחילים לימודיהם בסמסטר ב' תשנ"ו.

החוג לתולדות עם-ישראל
לימודי התואר הראשון - שלב הלימודים הפקולטטי

א. מטרת הלימודים

1. להקנות לתלמידים את היכולת להשתמש בכלי המחקר ההיסטורי לשם ניתוח התהליכים והתמורות שחלו בדברי ימי עם ישראל.
2. להקנות ידע מפורט על תולדותיו ועל תרבותו של העם היהודי בתקופות היסטוריות שונות ועל מקומו של העם היהודי במסגרת ההשתלשלות ההיסטורית הכוללת.

ב. מבנה הלימודים בחוג

הלימודים בחוג מתחלקים לשלושה פרקים שכל אחד מהם נחלק לשני תחומים:

1. העת העתיקה
   א. תקופת המקרא
   ב. תקופת בית שני ותקופת המשנה והתלמוד

2. ימי הביניים
   א. ביזנטיון והאיסלם
   ב. אירופה הנוצרית

3. העת החדשה
   א. המאות ה- 18 וה- 19
   ב. המאה ה- 20

ג. מסלולי הלימוד

1. המסלול הדו-חוגי

תלמיד הבוחר במסלול זה ישלים את חובותיו לשם קבלת התואר הראשון על ידי לימודים בחוג נוסף, או בתכנית הלימודים הכלליים במדעי הרוח.

ניתן ללמוד תולדות עם ישראל ותולדות ארץ ישראל כצירוף חוגים לתואר ראשון.

2. המסלול החד-חוגי

מיועד לתלמידים מצטיינים החל מהשנה השניה ללימודיהם. פרטים על מסלול זה ניתן לקבל במזכירות החוג.

3. לתלמידים המתכוונים להמשיך את לימודיהם לקראת תואר שני או שלישי ולהתמחות בתקופת המקרא, קיים מסלול מיוחד ללימודים משולבים של תולדות ע"י במסגרת עולם המקרא. פרטים על מסלול זה ניתן לקבל במזכירות החוג.

4. הקבצי קורסים לתלמידי תוכנית הלימודים הכלליים במדעי הרוח.

ד. היצע הקורסים לתלמידי שלב הלימודים הפקולטטי - תשנ"ו

יחידות של 6 ש"ס:

1. שיעור (4 ש"ס) עם ישראל במעבר מנוודות למלוכה - פרופ' נדב נאמן
   תרגיל צמוד לשיעור (2 ש"ס).
2. שיעור (4 ש"ס) עם ישראל תחת עולה של רומא - פרופ' אריה כשר
   תרגיל צמוד לשיעור (2 ש"ס).
3. שיעור (4 ש"ס) רבי יהודה הנשיא - מדינאי ורפורמטור והמעבר לימי האמוראים

תרגיל צמוד לשיעור (2 ש״ס).

4. שיעור (4 ש״ס) בצילו של הצלב: תולדות היהודים בעולם הנוצרי בימי הביניים - פרופ׳ ג׳רמי כהן
תרגיל צמוד לשיעור (2 ש״ס).

5. שיעור (4 ש״ס) השואה - היסטוריה, ספרות וזיכרון - ד״ר דינה פורת, פרופ׳ דן לאור
תרגיל צמוד לשיעור (2 ש״ס).

6. שיעור (4 ש״ס) תולדות היהודים ברוסיה ובבריה״מ מ- 1881 עד ימינו - פרופ׳ צבי גיטלמן.

יחידות של 4 ש״ס:

ניתן ללמוד כל שיעור מההיצע הזה, בלא התרגיל הצמוד לו, כיחידה בת 4 ש״ס. תלמיד הלומד צירוף של 10 ש״ס בחוג (יחידת 6 ש״ס ויחידת 4 ש״ס) חייב לבחור קורסים משתי תקופות היסטוריות.

ה. **מיומנויות חוגיות**

רצוי שהתלמיד ילמד בשנה הראשונה את המיומנויות החוגיות כולן או חלקן, סה״כ 6 ש״ס לפי הפירוט הבא: 2 ש״ס מבוא לחשיבה היסטורית. 4 ש״ס סוגיה בתלמוד. כמו כן מומלץ להתחיל ללמוד שפה זרה שניה.

ו. **תכנית הלימודים בתרבות יידיש ע״ש בן ציון ופרל מרגליות**
תכנית הלימודים בתרבות יידיש מיועדת גם לתלמידי החוג לתולדות עם ישראל, שסיימו את שלב הלימודים הפקולטטי.

התכנית מציעה לתלמידים, הבוחרים בה, מילגות החל משנת לימודיהם השניה בפקולטה, בגובה מחצית שכר הלימוד, למשך שנתיים. קבלת המילגות מותנה בהשתתפות בלימודי התכנית, הכוללים גם את הקורסים ״יידיש למתחילים״ ואח״כ ״יידיש למתקדמים״ (ר׳ היחידה להוראת שפות).

בתכנית הלימודים בתרבות יידיש כלולים גם קורסים של החוג לתולדות עם ישראל. על האפשרויות לשילוב קורסים אלה בלימודי החוג ניתן יהיה לקבל מידע מיועצי החוג.

בתשנ״ו מציעה התכנית לתלמידי שלב הלימודים הפקולטטי את שיעור המבוא ״מבוא ליידיש ולתרבותה״ של ד״ר ר. נוברשטרן. פרטים על הקורס ופרטים מלאים על התכנית ועל המילגות המוצעות בה - ר׳ בפרק ״תכנית הלימודים בתרבות יידישי״ בהמשך.

ז. **המעבר לשנה ב׳ בחוג**

תלמיד אשר השלים את שלב הלימודים הפקולטטי בממוצע של 70 לפחות, יתקבל למסלול הדו-חוגי. תלמיד, אשר השלים את שלב הלימודים הפקולטטי בממוצע של 85 לפחות, יוכל ללמוד במסלול החד-חוגי.

החוג יכיר בלימודים שנלמדו במסגרת הפקולטטית, כשקילים ליתר לימודי החוג על-פי התאמתם ובאישור של יועץ החוג.

ז. **לימודי החוג לתואר ראשון**

לימודי החוג כוללים שלוש תקופות. באחת ילמד שיעור + תרגיל צמוד, תרגיל נושאי, סמינריון, שיעור בלי תרגיל צמוד ותרגיל נושאי, או סמינריון עם רפראט.

בשתי תקופות ילמד סמינריון ובשנייה תרגיל נושאי או סמינריון עם רפראט, וכן תרגיל בחשיבה היסטורית.

סה"כ עליו לסיים בהצלחה חוק לימודים בן 52 ש"ס לפי הפירוט הבא:

12	ש"ס	שיעורים
6	ש"ס	תרגילים צמודים
12/18	ש"ס	תרגילים נושאיים
8/12	ש"ס	סמינריונים

מיומנויות

2 ש"ס תרגיל בחשיבה היסטורית
כמו כן ילמד סוגיה בתלמוד (4 ש"ס), וקורס השלמה (4 ש"ס).

תלמידים השוקלים המשך לימודים לתואר שני, ישלימו לימודי שפה זרה שניה ברמת "פטור" במהלך לימודיהם לתואר ראשון.

למידע נוסף על החוג לתולדות עם-ישראל, אנא עיין באידיאולוגיה של החוג, בידיעון הפקולטה, חלק ב' - לימודי החוגים.

החוג לתולדות עם-ישראל
החוג לתולדות ארץ-ישראל

סגל ההוראה

פרופ' אהרן אופנהיימר - ראש החוג
ד"ר דוד אסף
ד"ר יורם ארדר
מר רס בן שלוס
פרופ' בצלאל בר כוכבא
ד"ר אליעזר גוטווירט
ד"ר שמחה גולדין
פרופ' יוסף גורני
פרופ' צבי גיטלמן (פרופ' אורח)
גב' אביבה חלמיש
פרופ' ג'רמי כהן
ד"ר רעיה כהן
פרופ' אריה כשר
מר עודד ליפשיץ
ד"ר רות למדן
מר רז מוסטיגמן
פרופ' נדב נאמן
פרופ' יהודה ניני
ד"ר דינה פורת (חל"ת סמ' א')
פרופ' רן צדוק (שבתון סמ' ב')
ד"ר רון צוויג
ד"ר ירון צור
מר צבי קרן
פרופ' מינה רוזן
ד"ר רוברט רוקאווי
ד"ר אלחנן ריינר
ד"ר שלום רצבי
מר יובל שחר
פרופ' יעקב שביט
מר רוני שטאובר
ד"ר אברהם שפירא
פרופ' אניטה שפירא

מזכירת החוג - שרה ורד
ע' מזכירת החוג - ויסמן רונית

החוג להיסטוריה של עם-ישראל
לימודי התואר הראשון - שלב הלימודים הפקולטטי

העת העתיקה

מסגרת 120

0617.0267.01 עם ישראל במעבר מנודות למלוכה
פרופ' נ' נאמן
סמ' א' ש' א' 10-12 278 גילמן
ג' 10-12 278 גילמן

0617.0268.01 תרגיל צמוד - קבוצה א'
מר ע' ליפשיץ
סמ' א' ת"צ א' 12-14 103 רוזנברג

0617.0268.02 תרגיל צמוד - קבוצה ב'
מר ע' ליפשיץ
סמ' א' ת"צ ה' 12-14 103 רוזנברג

מסגרת 122,121

0617.1144.01 עם ישראל תחת עולה של רומא
פרופ' א' כשר
סמ' א' ש' ג' 12-14 278 גילמן
ה' 12-14 278 גילמן

0617.1222.01 תרגיל צמוד - קבוצה א'
מר ר' מוסטיגמן
סמ' א' ת"צ ג' 10-12 103 רוזנברג

0617.1222.02 תרגיל צמוד - קבוצה ב'
מר ר' מוסטיגמן
סמ' א' ת"צ ה' 10-12 103 רוזנברג

0617.0324.01 רבי יהודה הנשיא-מדינאי ורפורמטור והמעבר לימי האמוראים
פרופ' א' אופנהיימר
סמ' ב' ש' ב' 16-18 279 גילמן
ד' 16-18 279 גילמן

0617.0325.01 תרגיל צמוד - קבוצה א'
מר י' שחר
סמ' ב' ת"צ ב' 14-16 104 רוזנברג

0617.0325.02 תרגיל צמוד - קבוצה ב'
מר י' שחר
סמ' ב' ת"צ ד' 14-16 104 רוזנברג

ימי הביניים

מסגרת 124

0617.1817.01 בצילו של הצלב: היהודים בעולם הנוצרי בימי הביניים
פרופ' ג' כהן
סמ' א' ש' א' 14-16 278 גילמן
ג' 14-16 278 גילמן

0617.1818.01 תרגיל צמוד - קבוצה א'
ד"ר ש' גולדין
סמ' א' ת"צ ב' 12-14 103 רוזנברג

0617.1818.02 תרגיל צמוד - קבוצה ב'
ד"ר ש' גולדין
סמ' א' ת"צ ד' 12-14 103 רוזנברג

0617.0329.01 חברה וכלכלה בקהילות ישראל באמפריה העות'מאנית במאות 16-17
פרופ' מ' רוזן
סמ' ב' ש' ב' 12-14 278 גילמן
ד' 12-14 278 גילמן

0617.0330.01 תרגיל צמוד - קבוצה א'
מר צ' קרן
סמ' ב' ת"צ ב' 08-10 205 רוזנברג

0617.0330.02 תרגיל צמוד קבוצה ב'
מר צ' קרן
סמ' ב' ת"צ ד' 08-10 205 רוזנברג

העת החדשה

מסגרת 126, 125

0617.0338.01 השואה - היסטוריה, ספרות וזיכרון
פרופ' ד' לאור
ד"ר ד' פורת
סמ' ב' ש' ב' 10-12 144 גילמן
ה' 10-12 144 גילמן
אולם ע"ש יונה אתינגר

0617.0339.01 תרגיל צמוד - קבוצה א'
מר ר' שטאובר
סמ' ב' ת"צ ב' 12-14 318א' גילמן

0617.0339.02 תרגיל צמוד - קבוצה ב'
מר ר' שטאובר סמ' ב' ת"צ ה' 14-12 318א' גילמן

0617.0341.01 תולדות היהודים ברוסיה ובבריה"מ מ- 1881 עד ימינו
פרופ' צ' גיטלמן סמ' ב' ש' א' 12-10 220 גילמן
ה' 14-12 יפורסם

<u>מיומנויות</u>

0617.0265.01 תרגיל בחשיבה היסטורית - קבוצה א'
ד"ר ר' כהן סמ' ב' ת"ח ב' 12-10 103 רוזנברג

0617.0265.02 תרגיל בחשיבה היסטורית - קבוצה ב'
ד"ר ר' כהן סמ' ב' ת"ח ד' 12-10 103 רוזנברג

החוג לתולדות ארץ-ישראל
לימודי התואר הראשון - שלב הלימודים הפקולטטי

א. **מטרת הלימודים**

1. להקנות לתלמידים את היכולת להשתמש בכלי המחקר ההיסטורי לשם ניתוח התהליכים והתמורות, שחלו בדברי ימי עם-ישראל.

2. להקנות ידע מפורט על תולדותיה ועל תרבותו של העם היהודי בתקופות היסטוריות שונות ועל מקומו של העם היהודי במסגרת ההשתלשלות ההיסטורית הכוללת.

ב. **מבנה הלימודים**

הלימודים בחוג מתחלקים לשלושה פרקים שכל אחד מהם נחלק לשני תחומים:

1. **העת העתיקה**
   א. תקופת המקרא.
   ב. תקופת בית שני, משנה ותלמוד.

2. ימי הביניים וראשית העת החדשה.

3. התקופה המודרנית המאות 19-20.

ג. **מסלולי הלימוד**

1. **המסלול הדו-חוגי** - התלמיד הבוחר במסלול זה ישלים את חובותיו לשם קבלת התואר הראשון על ידי לימודים בחוג נוסף, או בונכנית הלימודים הכלליים במדעי הרוח. ניתן ללמוד תולדות עם ישראל ותולדות ארץ ישראל כצירוף חוגים לתואר ראשון.

2. **המסלול החד-חוגי** - המיועד לתלמידים מצטיינים החל מהשנה השניה ללימודיהם. פרטים על מסלול זה ניתן לקבל במזכירות החוג.

3. לתלמידים המתכוונים להמשיך את לימודיהם לקראת תואר שני או שלישי ולהתמחות בתקופת המקרא, קיים מסלול מיוחד ללימודים משולבים של תולדות א״י במסגרת עולם המקרא. פרטים על מסלול זה ניתן לקבל במזכירות החוג.

4. הקבצי קורסים לתלמידי תוכנית הלימודים הכלליים במדעי הרוח.

ד. **היצע הקורסים לתלמידי שלב הלימודים הפקולטטי - תשנ״ו**

יחידות של 6 ש״ס

1. שיעור (4 ש״ס) עם ישראל במעבר מנוודות למלוכה - פרופ׳ נדב נאמן
   תרגיל צמוד לשיעור (2 ש״ס).
2. שיעור (4 ש״ס) עם ישראל תחת עולה של רומא - פרופ׳ אריה כשר
   תרגיל צמוד לשיעור (2 ש״ס)
3. שיעור (4 ש״ס) ר׳ יהודה הנשיא מדינאי ורפורמטור והמעבר לימי האמוראים - פרופ׳ אהרן אופנהיימר
   תרגיל צמוד לשיעור (2 ש״ס)
4. שיעור (4 ש״ס) הישוב היהודי בארץ ישראל בתקופה המוסלמית הראשונה (634-1099) - ד״ר יורם ארדר
   תרגיל צמוד לשיעור (2 ש״ס).
5. שיעור (4 ש״ס) מבוא היסטורי לסכסוך הישראלי-ערבי 1882-1948 - ד״ר ירון צור
   תרגיל צמוד לשיעור (2 ש״ס).

6. שיעור (4 ש״ס) מאוטונומיה לאומית למדינה ריבונית: החברה היהודית בא״י בשנים 1936-1967 - המשך ושינוי - פרופ׳ יוסף גורני
תרגיל צמוד לשיעור (2 ש״ס).
7. שיעור (4 ש״ס) הקולוניאליזם הבריטי והמנדט על ארץ ישראל - ד״ר רון צוויג
תרגיל צמוד לשיעור (2 ש״ס).

יחידות של 4 ש״ס

ניתן ללמוד כל שיעור, בלא התרגיל הצמוד לו, כיחידה בת 4 ש״ס.
תלמיד הלומד צירוף של 10 שעות בחוג (יחידת 6 ש״ס ויחידת 4 ש״ס) חייב לבחור קורסים משתי תקופות היסטוריות.

ה. מיומנויות חוגיות

רצוי שהתלמיד ילמד בשנה הראשונה את המיומנויות החוגיות כולן או חלקן, סה״כ 10 ש״ס לפי הפירוט הבא: 4 ש״ס מבוא לגיאוגרפיה או לארכיאולוגיה של ארץ-ישראל, 2 ש״ס מבוא לחשיבה היסטורית, 4 ש״ס סוגיה בתלמוד. כמו כן מומלץ להתחיל ללמוד שפה זרה שניה.

ו. המעבר לשנה ב׳ בחוג

תלמיד אשר השלים את שלב הלימודים הפקולטטי בממוצע של 70 לפחות, יתקבל למסלול הדו-חוגי. תלמיד אשר השלים את שלב הלימודים הפקולטטי בממוצע של 85 לפחות, יוכל ללמוד במסלול החד-חוגי.

החוג יכיר בלימודים שנלמדו במסגרת הפקולטטית, כשקילים ליתר לימודי החוג על-פי התאמתם ובאישור של יועץ החוג.

ז. לימודי החוג לתואר ראשון

לימודי החוג כוללים שיעור + תרגיל צמוד ותרגיל נושאי בשלוש תקופות, בשתי תקופות לפי בחירתו ילמד סמינריון ובשלישית תרגיל נושאי או סמינריון שבו יכתוב רפראט, וכן שני תרגילי מבוא (אחד בארכיאולוגיה ואחד בגיאוגרפיה) ותרגיל חשיבה היסטורית. סה״כ עליו לסיים בהצלחה חוק לימודים בן 52 ש״ס (בכללם הקורסים משלב הלימודים הפקולטטי) לפי הפירוט הבא:

12	ש״ס	שיעורים
6	ש״ס	תרגילים צמודים
6/12	ש״ס	תרגילים נושאיים
8/12	ש״ס	סמינריונים

מיומנויות

2	ש״ס	תרגיל בחשיבה היסטורית
4	ש״ס	מבוא לארכיאולוגיה של ארץ-ישראל
4	ש״ס	מבוא לגיאוגרפיה של ארץ-ישראל

כמו כן ילמד סוגיה בתלמוד (4 ש״ס), קורס השלמה (4 ש״ס) וישתתף ב- 6 סיורי חוג.

תלמידים השוקלים המשך לימודים לתואר שני, ישלימו לימודי שפה זרה שניה ברמת ״פטור״ במהלך לימודיהם לתואר ראשון.

למידע נוסף על החוג לתולדות ארץ-ישראל, אנא עיין באידיאולוגיה של החוג, בידיעון הפקולטה, חלק ב׳ - לימודי החוגים.

החוג להיסטוריה של ארץ ישראל
לימודי התואר הראשון - שלב הלימודים הפקולטטי

העת העתיקה

מסגרת 120

0617.0267.01 עם ישראל במעבר מנוודות למלוכה
פרופ' נ' נאמן
סמ' א' ש' א' 10-12 278 גילמן
ג' 10-12 278 גילמן

0617.0268.01 תרגיל צמוד - קבוצה א'
מר ע' ליפשיץ
סמ' א' ת"צ א' 12-14 103 רוזנברג

0617.0268.02 תרגיל צמוד - קבוצה ב'
מר ע' ליפשיץ
סמ' א' ת"צ ה' 12-14 103 רוזנברג

מסגרת 122, 121

0617.1144.01 עם ישראל תחת עולה של רומא
פרופ' א' כשר
סמ' א' ש' ג' 12-14 278 גילמן
ה' 12-14 278 גילמן

0617.1222.01 תרגיל צמוד - קבוצה א'
מר ר' מוסטיגמן
סמ' א' ת"צ ג' 10-12 103 רוזנברג

0617.1222.02 תרגיל צמוד - קבוצה ב'
מר ר' מוסטיגמן
סמ' א' ת"צ ה' 10-12 103 רוזנברג

0617.0324.01 רבי יהודה הנשיא - מדינאי ורפורמטור והמעבר לימי האמוראים
פרופ' א' אופנהיימר
סמ' ב' ש' ב' 16-18 279 גילמן
ד' 16-18 279 גילמן

0617.0325.01 תרגיל צמוד - קבוצה א'
מר י' שחר
סמ' ב' ת"צ ב' 14-16 104 רוזנברג

0617.0325.02 תרגיל צמוד - קבוצה ב'
מר י' שחר
סמ' ב' ת"צ ד' 14-16 104 רוזנברג

ימי הביניים

מסגרת 143

0617.0305.01 הישוב היהודי בארץ ישראל בתקופה המוסלמית הראשונה (634-1099)
ד"ר י' ארדר
סמ' ב' ש' א' 16-18 280 גילמן
ג' 16-18 280 גילמן

0617.0306.01 תרגיל צמוד- קבוצה א'
ד"ר י' ארדר
סמ' ב' ת"צ א' 18-20 318 גילמן

0617.0306.02 תרגיל צמוד - קבוצה ב'
ד"ר י' ארדר
סמ' ב' ת"צ ג' 18-20 318 גילמן

העת החדשה

מסגרת 146, 145

0617.1891.01 מבוא היסטורי לסכסוך הישראלי-ערבי 1882-1948
ד"ר י' צור
סמ' א' ש' א' 16-18 281 גילמן
ד' 16-18 280 גילמן

0617.1892.01 תרגיל צמוד - קבוצה א'
ד"ר י' צור
סמ' א' ת"צ א' 14-16 105 רוזנברג

0617.1892.02 תרגיל צמוד - קבוצה ב'
ד"ר י' צור
סמ' א' ת"צ ד' 14-16 103 רוזנברג

0617.0355.01 מאוטונומיה לאומית למדינה ריבונית: החברה היהודית בא"י בשנים 1936-1967 - המשך ושינוי
פרופ' י' גורני
סמ' ב' ש' א' 10-12 279 גילמן
ג' 10-12 279 גילמן

0617.0356.01 תרגיל צמוד - קבוצה א'
גב' א' חלמיש סמ' ב' ת"צ ג' 14-12 105 רוזנברג

0617.0356.02 תרגיל צמוד - קבוצה ב'
גב' א' חלמיש סמ' ב' ת"צ ד' 12-10 106 רוזנברג

0617.1893.01 הקולוניאליזם הבריטי והמנדט על ארץ ישראל
ד"ר ר' צוויג סמ' ב' ש' ג' 14-12 304 גילמן
ה' 14-12 306 גילמן

0617.1894.01 תרגיל צמוד - קבוצה א'
ד"ר ר' צוויג סמ' ב' ת"צ ג' 12-10 105 רוזנברג

0617.1894.02 תרגיל צמוד - קבוצה ב'
ד"ר ר' צוויג סמ' ב' ת"צ ה' 12-10 105 רוזנברג

מיומנויות

0617.0265.01 תרגיל בחשיבה היסטורית - קבוצה א'
ד"ר ר' כהן סמ' ב' ת"ח ב' 12-10 103 רוזנברג

0617.0265.02 תרגיל בחשיבה היסטורית - קבוצה ב'
ד"ר ר' כהן סמ' ב' ת"ח ד' 12-10 103 רוזנברג

מבואות

0617.1035.01 מבוא לארכיאולוגיה של א"י
פרופ' י' פינקלשטיין סמ' א' ש' א' 12-10 282 גילמן
ג' 12-10 220 גילמן

0617.1035.02 מבוא לארכיאולוגיה של א"י
ד"ר ש' בונימוביץ סמ' ב' ש' א' 12-10 282 גילמן
ג' 12-10 282 גילמן

0638.1103.01 מבוא לגאוגרפיה של ארץ-ישראל
ד"ר ג' ביגר סמ' א' ש' א' 10-08 144 גילמן
ד' 10-08 144 גילמן
אולם ע"ש יונה אתינגר

החוג ללימודי מזרח אסיה
לימודי התואר הראשון - שלב הלימודים הפקולטטי

מטרת הלימודים:
מטרת הלימודים בחוג להקנות לתלמידים ידע כללי ומושגי יסוד בהיסטוריה, בפילוסופיות ובתרבויות מזרח אסיה, להציג בפניהם השקפות, אסכולות וזרמים בנושאים הנ"ל ולהקנות להם ידע נחוץ בשפות של ארצות אלו.

שנה א': השלב הכלל-פקולטטי:
כל תלמיד המבקש להתקבל לחוג ללימודי מזרח אסיה יֵרשם בשלב הלימודים הפקולטטי לשני שיעורי מבוא (8 ש"ס בסה"כ) ולאחד התרגילים בלבד (2 ש"ס). כמו כן יירשם התלמיד לקורס שפה זרה (סינית או יפנית או סנסקריט) במסגרת מיומנויות ובהיקף של 6 שעות בכל סמסטר (לא נכלל במניין השעות).

תנאי הקבלה:

1. **יתקבלו תלמידים שסיימו את שלב הלימודים הפקולטטי ועמדו בתנאים הבאים:**
   א. ציון ממוצע משוקלל בשלב הלימודים הפקולטטי - 70 ומעלה.
   ב. ציון 75 ומעלה בכל אחד משני שיעורי המבוא של החוג.
   ג. ציון של 70 ומעלה בלימודי שפה זרה (סינית או יפנית או סנסקריט).

   תלמידים שלא למדו את מלוא השעות (10 ש"ס) בלימודי מזרח אסיה בשלב הכלל-פקולטטי ויהיו מעוניינים להצטרף לחוג יוכלו להתקבל כתלמידים על תנאי ויהיה עליהם להשלים תחילה את היקף השעות הנדרש, בקורסים ובשפה זרה. לאחר מכן תישקל קבלתם לחוג לפי תנאי הקבלה הנ"ל (סעיפים א'-ג').

2. **לגבי סטודנטים אשר החלו לימודיהם בשנת תשנ"ה (לפני פתיחת החוג), תנאי הקבלה הם כדלקמן:**
   א. יתקבלו תלמידים אשר השלימו שנה א' פקולטטית בממוצע 70 לפחות.
   ב. יתקבלו גם תלמידים אשר לא שמעו את ההיקף המלא (10 ש"ס) של הקורסים בלימודי מזרח אסיה, אך הגיעו לממוצע 70.
   ג. יתקבלו גם תלמידים אשר לא השתתפו בקורסי שפה זרה (סינית או יפנית או סנסקריט) בתשנ"ה.
   ד. תלמידים אלו (סעיפים ב',ג') לא יוכלו לסיים את לימודיהם בשלוש שנים.
   ה. את שיעורי המבואות הכלליים (ראה להלן) יצטרכו התלמידים הממשיכים בחוגנו להשלים בשנת תשנ"ו.

3. **הקורסים בלימודי מזרח אסיה ששמע התלמיד במסגרת לימודיו בשנה הפקולטטית ייחשבו במניין השעות הנדרשות להשלמת התואר.**

הקורסים המוצעים לשנה א', השלב הכלל-פקולטטי:

מבוא לתולדות סין המסורתית ותרבותה	4	ש"ס
מבוא לתולדות יפן המסורתית ותרבותה	4	ש"ס
מבוא לתולדות הודו המסורתית ותרבותה	4	ש"ס
תרגיל מבואי לנ"ל	2	ש"ס
שפה זרה (ראה בהמשך)		

מאחר שמספר השעות המקסימלי שניתן ללמוד בחוג בשלב הכלל-פקולטטי הוא 10 ש"ס, על התלמידים לבחור ב- 2 מבואות מהנ"ל ובתרגיל מבואי.
בשנה השניה, עם היכנסם לחוג (כפוף לתנאים הנ"ל) ישלימו התלמידים את המבוא השלישי.

לימודי השפה:
התלמידים ילמדו שפה אחת במהלך שלושת שנות לימודיהם לתואר - סינית או יפנית או סנסקריט.* לימודי השפות יהיו בהיקף של 28 ש"ס במשך שלוש שנות לימוד, 24 ש"ס (שנים א'+ב') לא יכללו במניין השעות להשלמת התואר הראשון (54 ש"ס) ו- 4 שעות (שנה ג') יכללו במניין השעות לתואר. עמידה בחובות הקורסים בשפה וציון 70 ומעלה הם תנאי מעבר משנה לשנה.

בשלב הכלל-פקולטטי על התלמידים ללמוד לימודי שפה בהיקף של 12 ש' לפי המבנה הבא:

שפה למתחילים א'	סמסטר א'	4	ש"ס
תרגול לנ"ל	סמסטר א'	2	ש"ס
שפה למתחילים ב'	סמסטר ב'	4	ש"ס
תרגול לנ"ל	סמסטר ב'	2	ש"ס
	סה"כ במשך השנה	12	ש"ס

* לימודי הסנסקריט לא כוללים תרגול.

רשימת סגל ההוראה:

פרופ' אהרן שי (ראש החוג)
ד"ר איריתי אוורבוך
פרופ' יואב אריאל (שבתון)
פרופ' שלמה בידרמן
ד"ר עופרה גולדשטיין-גדעוני
ד"ר יוחנן גרינשפון
פרופ' קנת גרוסברג
פרופ' אהוד הררי
ד"ר גולי נאמן-ערד
ד"ר צביקה סרפר
מר יורי פינס
פרופ' אנדרו פלאקס
מר ארנן רותם
פרופ' יעקב רז
ד"ר מאיר שחר

מורי השפה:

ד"ר אלה שולגה - אחראית השפה הסינית
גב' מיקה לוי - אחראית השפה היפנית

מזכירת החוג - ענת ליסק

לימודי מזרח אסיה
לימודי התואר הראשון - שלב הלימודים הפקולטטי

קורסים שנה א'

0687.1001.01 מבוא לתולדות סין המסורתית ותרבותה
ד"ר מ' שחר
סמ' א' ש' א' 14-12 223 גילמן
ג' 14-12 144 גילמן
אולם ע"ש יונה אתינגר

0687.1001.02 מבוא לתולדות סין המסורתית ותרבותה
ד"ר מ' שחר
סמ' ב' ש' א' 20-18 144 גילמן
אולם ע"ש יונה אתינגר
ג' 20-18 144 גילמן
אולם ע"ש יונה אתינגר

0687.1002.01 מבוא לתולדות יפן המסורתית ותרבותה
פרופ' י' רז
סמ' א' ש' ב' 12-10 223 גילמן
ד' 12-10 144 גילמן
אולם ע"ש יונה אתינגר

0687.1002.02 מבוא לתולדות יפן המסורתית ותרבותה
ד"ר א' אורבוך
סמ' ב' ש' ג' 14-12 223 גילמן
ד' 14-12 144 גילמן
אולם ע"ש יונה אתינגר

0687.1003.01 מבוא לתולדות הודו המסורתית ותרבותה
ד"ר א' רותם
סמ' א' ש' ב' 16-14 223 גילמן
ג' 16-14 144 גילמן
אולם ע"ש יונה אתינגר

0687.1003.02 מבוא לתולדות הודו המסורתית ותרבותה
ד"ר א' רותם
סמ' ב' ש' ב' 16-14 223 גילמן
ג' 16-14 144 גילמן
אולם ע"ש יונה אתינגר

0687.1000.06 תרגיל מבואי לנ"ל - קבוצה 6
ד"ר י' גרינשפון
סמ' א' ת' ה' 16-14 319 גילמן

0687.1000.02 תרגיל מבואי לנ"ל - קבוצה 1
פרופ' י' רז
סמ' א' ת' ב' 10-08 307 גילמן

0687.1000.01 תרגיל מבואי לנ"ל - קבוצה 2
ד"ר מ' שחר
סמ' א' ת' א' 20-18 307 גילמן

0687.1000.03 תרגיל מבואי לנ"ל - קבוצה 3
ד"ר א' אורבוך
סמ' א' ת' ג' 12-10 102 עליה

0687.1000.07 תרגיל מבואי לנ"ל - קבוצה 7
ד"ר י' גרינשפון
סמ' ב' ת' ה' 14-12 יפורסם

0687.1000.05 תרגיל מבואי לנ"ל - קבוצה 4
ד"ר א' אורבוך
סמ' ב' ת' ד' 18-16 278 גילמן

0687.1000.04 תרגיל מבואי לנ"ל - קבוצה 5
ד"ר א' רותם
סמ' ב' ת' א' 14-12 304 גילמן

החוג ללימודים קלאסיים
לימודי התואר הראשון - שלב הלימודים הפקולטטי

מטרת הלימודים

1. להכשיר תלמידים בתחומים שונים הנוגעים ליוון ולרומא, בידיעת הלשונות הקלאסיות (יוונית ורומית), בספרויות הקלאסיות ובארכיאולוגיה הקלאסית של התקופה היוונית-הקלאסית, ההלניסטית-רומית והביזאנטית, באירופה ובמזרח התיכון (בהדגשת חקר א״י בתקופות אלה).

2. לאפשר לתלמידי חוגים אחרים לרכוש ידיעות בתחום העולם הקלאסי כדי לסייע בביסוס לימודיהם בתחומים גובלים ובהעמקתם.

החוגים הקרובים לחוג ללימודים קלאסיים מבחינת תחומי לימודיהם הם: ארכיאולוגיה ותרבויות המזרח הקדום, היסטוריה כללית, היסטוריה של ע״י, פילוסופיה כללית - כל אלה בפקולטה למדעי הרוח; והחוג לתולדות האמנות בפקולטה לאמנויות.

תחומי הלימודים

בתחומי הלימודים של החוג נכלים המקצועות והנושאים הבאים:

1. הלשון היוונית על הדיאלקטים העיקריים שבה.
2. הלשון הרומית.
3. ספרות יוון במקורה.
4. ספרות רומא במקורה.
5. ספרות קלאסית בתרגום.
6. היסטוריה והיסטוריוגראפיה של יוון.
7. היסטוריה והיסטוריוגראפיה של רומא.
8. פילוסופיה עתיקה.
9. ארכיאולוגיה קלאסית, הלניסטית-רומית וביזאנטית.
10. מורשת התרבות הקלאסית.
11. יחסי הגומלין בין התרבות הקלאסית לתרבות ישראל.

לימודי התואר הראשון

1. **המגמות בחוג:**

בחוג ללימודים קלאסיים ארבע מגמות:
- המגמה היוונית
- המגמה הרומית
- המגמה לתרבות קלאסית
- המגמה לארכיאולוגיה קלאסית

ניתן לבחור באחת ממגמות החוג או בצירוף של שתי מגמות, למעט צירוף המגמות ארכיאולוגיה קלאסית ותרבות קלאסית אותן לא ניתן ללמוד במצורף. במגמות יוונית, רומית וארכיאולוגיה קלאסית, חייבים התלמידים להשתתף בקורסי מיומנות ללימוד לשון יוונית או רומית, בהתאם למגמה.

2. **מסלולי הלימוד בחוג**

המסלול הדו-חוגי:

תלמידים הלומדים בחוג ללימודים קלאסיים ובחוג נוסף בפקולטה או מחוץ לפקולטה, יוכלו לבחור ללמוד באחת ממגמות החוג או בצירוף של שתי מגמות. במסלול זה ילמדו התלמידים היקף של 52-54 ש״ס מלימודי המגמה/המגמות לאחר סיום שלב הלימודים הפקולטטי וקבלתם לחוג.

המסלול המצורף:
המסלול הזה מצרף שתי מגמות ממגמות החוג, להוציא צירוף של המגמות ארכיאולוגיה קלאסית ותרבות קלאסית, אותן לא ניתן ללמוד במצורף. צירוף כזה ייחשב כלימוד בשני חוגים.

במסלול זה ילמדו התלמידים 104-108 ש"ס מלימודי שתי המגמות שבחרו לאחר סיום שלב הלימודים הפקולטטי וקבלתם לחוג.

תוכנית הלימודים בכל המגמות והמסלולים טעונה אישור יועצי המגמות.

3. **הרכב הלימודים ובחירת קורסים בשלב הלימודים הפקולטטי**
לימודי התואר הראשון כוללים את שלב הלימודים הפקולטטי ואת המשך הלימודים בחוג.

בשלב הלימודים הפקולטטי יוכלו התלמידים המתעתדים להמשיך לימודיהם בחוג ללימודים קלאסיים להשתתף בקורסים בהיקף מירבי של 10 ש"ס. מניין זה אינו כולל את קורסי המיומנות החוגית. תלמידים אלו יבחרו מתוך לימודי המגמה/המגמות קורס אחד בן 4 ש"ס (שיעור מבוא), וקורס אחד בן 6 ש"ס (שיעור מבוא + תרגיל). כמו כן ישתתפו התלמידים בקורסי מיומנות כנדרש על פי המגמה.

במגמות בהן נדרשת מיומנות לשונית (יוונית, רומית וארכיאולוגיה קלאסית), יש ללמוד את קורסי המיומנות כבר בשלב הלימודים הפקולטטי, כדי לא לעכב את ההשתתפות בקורסים מתקדמים בהמשך הלימודים, וכדי לא להאריך את משך הלימודים הכולל לתואר הראשון.

תלמידים שיבחרו בכך, יוכלו ללמוד מקצת מן התוכנית המוצעת, כדי להכיר את התחום, וכדי לשקול את האפשרות להצטרף לחוג, גם אם לא נרשמו אליו בשלב הרישום הראשוני. תלמידים אלה יבחרו בדרך כלל קורס אחד בהיקף 6 ש"ס (שיעור מבוא + תרגיל).

מבואות שיילמדו בשלב הלימודים הפקולטטי ויהיו קרובים לתחומי הלימוד בחוג, ייכללו במניין השעות לאחר הקבלה לחוג, לפי החלטת יועץ החוג.

4. **היצע הקורסים בשלב הלימודים הפקולטטי**
בכל מגמה יבחר התלמיד קורסים בהיקף של 10 ש"ס, שיורכבו כך:
- שיעור מבוא + תרגיל (6 ש"ס)
- שיעור מבוא (4 ש"ס)

הקורסים ייבחרו מתוך ההיצע של כל מגמה ומגמה בחוג.
במגמה בהן נדרשות מיומנות לשונית, יבחר התלמיד במיומנות המתאימה.

5. **תנאי הקבלה לחוג - מעבר משלב הלימודים הפקולטטי לחוג**
א. השלמת שלב הלימודים הפקולטטי במלואו, בממוצע כולל 70 ומעלה.
ב. גם תלמידים שלא למדו בשלב הלימודים הפקולטטי את ההיצע המירבי של לימודי החוג אלא למדו את חלקו בלבד, יוכלו להתקבל לחוג על פי התנאי שלעיל.

תלמידים אלה ישלימו את קורסי היסוד החסרים להם עם קבלתם לחוג, בהנחיית יועץ החוג.

6. **מידע נוסף**
מידע נוסף על החוג, על מגמותיו, על תוכניות הלימודים, על לימודי התואר השני וכו', ניתן למצוא ב"ידיעון הפקולטה למדעי הרוח - לתלמידי שנים ב'-ג'".

החוג ללימודים קלאסיים

סגל הוראה

פרופ׳	נטע זגגי - ראש החוג
ד״ר	ולדימיר אורל (שבתון סמ׳ א׳)
פרופ׳	בנימין איזק
ד״ר	רחל בירנבאום
פרופ׳	יוחנן גלוקר
ד״ר	דניאל גרשנזון
פרופ׳	דוד וייסרט
פרופ׳	יהודה לנדא
פרופ׳	אשר עובדיה (שבתון סמ׳ ב׳)
פרופ׳	מרגלית פינקלברג
ד״ר	משה פישר (שבתון סמ׳ ב׳)
ד״ר	יונתן פרייס
גב׳	יעל פתיר
פרופ׳	ישראל רול
ד״ר	אלה שטיין
גב׳	רחל צלניק-אברמוביץ
גב׳	אירית מרגיטאי
מר	אלון נבות
גב׳	יפעת פלג

מזכירת החוג - גב׳ שולה אוריאלי

החוג ללימודים קלאסיים
לימודי התואר הראשון - שלב הלימודים הפקולטטי

מגמה יוונית

שנה א':

0619.1101.01 לשון יוונית למתחילים - מיומנות חוגית
פרופ' נ' זגגי סמ' א' שו"ת ב' 10-13 221 גילמן
ה' 10-12 221 גילמן
ב' ב' 10-13 221 גילמן
ה' 10-12 220 גילמן

הדרכה בלשון יוונית למתחילים
עוזרי הוראה יפורסם

0619.1102.01 מבוא לספרות היוונית הקלאסית
פרופ' מ' פינקלברג סמ' א' ש' ב' 14-16 282 גילמן
ד' 16-18 281 גילמן

0619.1118.01 מבוא לספרות היוונית הקלאסית: האפוס ההומרי
גב' י' פתיר סמ' א' ת' ב' 10-12 324 גילמן

0619.1119.01 עיונים בשירה היוונית הקלאסית: הטרגדיה
גב' י' פתיר סמ' א' ת' ה' 10-12 318א' גילמן

0619.1120.01 עיונים בפרוזה היוונית הקלאסית: הרודוטוס
גב' ר' צלניק-אברמוביץ סמ' א' ת' ב' 12-14 318א' גילמן

0619.1121.01 עיונים בפרוזה היוונית הקלאסית: תוקידידס
גב' ר' צלניק-אברמוביץ סמ' א' ת' ד' 12-14 318א' גילמן

0619.1109.01 דת ומיתולוגיה בעולם היווני והרומי
פרופ' י' רול סמ' ב' ש' א' 16-18 223 גילמן
ג' 16-18 282 גילמן

0619.1315.01 דת ומיתולוגיה: היבטים אמנותיים
גב' י' פלג סמ' ב' ת' ב' 12-14 279 גילמן

0619.1315.02 דת ומיתולוגיה: היבטים אמנותיים
גב' י' פלג סמ' ב' ת' ה' 12-14 279 גילמן

0619.1315.03 דת ומיתולוגיה: היבטים אמנותיים
גב' א' מרגיטאי סמ' ב' ת' א' 10-12 277 גילמן

0619.1314.01 דת ומיתולוגיה: היבטים ספרותיים
גב' א' מרגיטאי סמ' ב' ת' ג' 10-12 318א' גילמן

0619.1314.02 דת ומיתולוגיה: היבטים ספרותיים
מר א' נבות סמ' ב' ת' ד' 16-18 317 גילמן

0619.1313.01 מבוא לתרבות המערב: אמנות יוון ורומא
ד"ר מ' פישר סמ' א' ש' ב' 16-18 282 גילמן
ד' 14-16 282 גילמן

0619.1202.01 מבוא לספרות הרומית הקלאסית
ד"ר ר' בירנבאום סמ' ב' ש' א' 14-16 280 גילמן
ד' 14-16 281 גילמן

מגמה רומית

שנה א'

0619.1201.01 לשון רומית למתחילים - מיומנות חוגית
ד"ר ר' בירנבאום סמ' א' שו"ת א' 10-12 318א' גילמן
ד' 10-12 318א' גילמן
ב' שו"ת א' 10-12 318א' גילמן
ד' 10-12 278 גילמן

הדרכה בלשון רומית למתחילים
עוזרי הוראה יפורסם

0619.1102.01 מבוא לספרות היוונית הקלאסית
פרופ' מ' פינקלברג סמ' א' ש' ב' 14-16 282 גילמן
ד' 16-18 281 גילמן

0619.1118.01 עיונים בשירה היוונית הקלאסית: האפוס ההומרי
גב' י' פתיר סמ' א' ת' ב' 12-10 324 גילמן

0619.1119.01 עיונים בשירה היוונית הקלאסית: הטרגדיה
גב' י' פתיר סמ' א' ת' ה' 14-12 318א' גילמן

0619.1120.01 עיונים בפרוזה היוונית הקלאסית: הרודוטוס
גב' ר' צלניק-אברמוביץ סמ' א' ת' ב' 14-12 318א' גילמן

0619.1121.01 עיונים בפרוזה היוונית הקלאסית: תוקידידס
גב' ר' צלניק-אברמוביץ סמ' א' ת' ד' 14-12 318א' גילמן

0619.1109.01 דת ומיתולוגיה בעולם היווני והרומי
פרופ' י' רול סמ' ב' ש' א' 18-16 223 גילמן
ג' 18-16 282 גילמן

0619.1315.01 דת ומיתולוגיה: היבטים אמנותיים
גב' י' פלג סמ' ב' ת' ב' 14-12 279 גילמן

0619.1315.02 דת ומיתולוגיה: היבטים אמנותיים
גב' י' פלג סמ' ב' ת' ה' 14-12 279 גילמן

0619.1315.03 דת ומיתולוגיה: היבטים אמנותיים
גב' א' מרגיטאי סמ' ב' ת' א' 12-10 277 גילמן

0619.1314.01 דת ומיתולוגיה: היבטים ספרותיים
גב' א' מרגיטאי סמ' ב' ת' ג' 12-10 318א' גילמן

0619.1314.02 דת ומיתולוגיה: היבטים ספרותיים
מר א' נבות סמ' ב' ת' ד' 18-16 317 גילמן

0619.1313.01 מבוא לתרבות המערב: אמנות יוון ורומא
ד"ר מ' פישר סמ' א' ש' ב' 18-16 282 גילמן
ד' 16-14 282 גילמן

0619.1202.01 מבוא לספרות הרומית הקלאסית
ד"ר ר' בירנבאום סמ' ב' ש' א' 16-14 280 גילמן
ד' 16-14 281 גילמן

המגמה לתרבות קלאסית

שנה א'

0619.1102.01 מבוא לספרות היוונית הקלאסית
פרופ' מ' פינקלברג סמ' א' ש' ב' 16-14 282 גילמן
ד' 18-16 281 גילמן

0619.1118.01 עיונים בשירה היוונית הקלאסית: האפוס ההומרי
גב' י' פתיר סמ' א' ת' ב' 12-10 324 גילמן

0619.1119.01 עיונים בשירה היוונית הקלאסית: הטרגדיה
גב' י' פתיר סמ' א' ת' ה' 14-12 318א' גילמן

0619.1120.01 עיונים בפרוזה היוונית הקלאסית: הרודוטוס
גב' ר' צלניק-אברמוביץ סמ' א' ת' ב' 14-12 318א' גילמן

0619.1121.01 עיונים בפרוזה היוונית הקלאסית: תוקידידס
גב' ר' צלניק-אברמוביץ סמ' א' ת' ד' 14-12 318א' גילמן

0619.1109.01 דת ומיתולוגיה בעולם היווני והרומי
פרופ' י' רול סמ' ב' ש' א' 18-16 223 גילמן
ג' 18-16 282 גילמן

0619.1315.01 דת ומיתולוגיה: היבטים אמנותיים
גב' י' פלג סמ' ב' ת' ב' 14-12 279 גילמן

0619.1315.02 דת ומיתולוגיה: היבטים אמנותיים
גב' י' פלג סמ' ב' ת' ה' 14-12 279 גילמן

0619.1315.03 דת ומיתולוגיה: היבטים אמנותיים
גב' א' מרגיטאי סמ' ב' ת' א' 12-10 277 גילמן

0619.1314.01 דת ומיתולוגיה: היבטים ספרותיים
גב' א' מרגיטאי סמ' ב' ת' ג' 12-10 318א' גילמן

0619.1314.02 דת ומיתולוגיה: היבטים ספרותיים
מר א' נבות סמ' ב' ת' ד' 18-16 317 גילמן

0619.1313.01 מבוא לתרבות המערב: אמנות יוון ורומא
ד"ר מ' פישר סמ' א' ש' ב' 18-16 282 גילמן
ד' 16-14 282 גילמן

0619.1202.01 מבוא לספרות הרומית הקלאסית
ד"ר ר' בירנבאום סמ' ב' ש' א' 16-14 280 גילמן
ד' 16-14 281 גילמן

המגמה לארכיאולוגיה קלאסית

שנה א'

0619.1109.01 דת ומיתולוגיה בעולם היווני והרומי
פרופ' י' רול סמ' ב' ש' א' 18-16 223 גילמן
ג' 18-16 282 גילמן

0619.1315.01 דת ומיתולוגיה: היבטים אמנותיים
גב' י' פלג סמ' ב' ת' ב' 14-12 279 גילמן

0619.1315.02 דת ומיתולוגיה: היבטים אמנותיים
גב' י' פלג סמ' ב' ת' ה' 14-12 279 גילמן

0619.1315.03 דת ומיתולוגיה: היבטים אמנותיים
גב' א' מרגיטאי סמ' ב' ת' א' 12-10 277 גילמן

0619.1314.01 דת ומיתולוגיה: היבטים ספרותיים
גב' א' מרגיטאי סמ' ב' ת' ג' 12-10 318א' גילמן

0619.1314.02 דת ומיתולוגיה: היבטים ספרותיים
מר א' נבות סמ' ב' ת' ד' 18-16 317 גילמן

0619.1313.01 מבוא לתרבות המערב: אמנות יוון ורומא
ד"ר מ' פישר סמ' א' ש' ב' 18-16 282 גילמן
ד' 16-14 282 גילמן

לשון יוונית למתחילים - מיומנות חוגית
(ראה מגמה יוונית שנה א')
או:
לשון רומית למתחילים - מיומנות חוגית
(ראה מגמה רומית שנה א')

מיתוס דת ופולחן
(ראה מגמה לתרבות קלאסית שנה ב')

0619.2245.01 ערי החוף בארץ-ישראל בתקופות ההלניסטית והרומית
ד"ר א' שטיין סמ' ב' פרו"ס א' 12-10 278 גילמן
ג' 16-14 278 גילמן

החוג ללשון העברית וללשונות שמיות
לימודי התואר הראשון - שלב הלימודים הפקולטטי

המחלקה ללשון העברית

כללי

המחלקה שואפת להקנות לתלמידים ידיעה במבנה הלשון העברית על פי גילוייה וסגנונותיה בתקופות חייה, ולהציג לפניהם את בעיות מחקרה ואת הישגיו.

הלימודים במחלקה מיוסדים על השיטה ההשוואתית הכורכת הכרת הלשונות השמיות הקרובות עם עיון בהתפתחותה של העברית לדורותיה, ועם זאת נתונה הדעת אל המחקר הבלשני בן-ימינו.

תלמידי המחלקה ילמדו בשנה הראשונה במסגרת שלב לימודי הפקולטה 10 ש"ס קורסי מבוא וכן קורסי מיומנות כמפורט להלן, ובשנים השנייה והשלישית ישלימו את לימודיהם במסגרת המחלקה. סה"כ שעות הלימודים בשתי שנות הלימוד במחלקה, לתלמידים שלמדו את ההיקף המלא הנ"ל בשלב לימודי הפקולטה, הוא 48 ש"ס.

קורסים בשלב לימודי הפקולטה - תשנ"ו

קורסי מבוא:

הלשון העברית לתקופותיה	*שיעור + תרגיל 4 ש"ס סמסטר א'*
העברית והלשונות השמיות	*שיעור + תרגיל 4 ש"ס סמסטר א' או ב'*

מיומנויות:[1]

יסודות הדקדוק[2]	4 ש"ס (סמסטר א')
יסודות התחביר	3 ש"ס (סמסטר ב')
ערבית למתחילים	3 ש"ס (סמסטר א'+ב')

מומלץ במסגרת לימודי הפקולטה - קורס בחירה:

מבוא לבלשנות שמית	שיעור ותרגיל - 6 ש"ס

בדיקות ובחינות

בקורסים "**יסודות הדקדוק**" ו"**יסודות התחביר**" יהיה הציון העובר "**טוב מאוד**" - (85).

מעבר משלב לימודי הפקולטה ללימודי החוג

יתקבלו לחוג במחלקה ללשון העברית תלמידים שסיימו את שלב לימודי הפקולטה בציון ממוצע משוקלל 70 ומעלה, ושלמדו לפחות מבוא אחד מלימודי המחלקה.

---

1. פטורים מלימודי מיומנות תלמידי המחלקה, שיעמדו בבחינה במקצועות הדקדוק והתחביר בציון "טוב מאד". מלימודי ערבית פטורים תלמידים, שלמדו ערבית בביה"ס התיכון ברמת 3 יח"ל או יותר וקיבלו ציונים אלה: 8 ברמת 3 יח"ל, 7 ברמות אחרות.

2. 2 ש"ס מקורס מיומנות זה ייחשבו לחלק ממיכסת שלב לימודי הפקולטה, וכך יוכלו תלמידים המתעתדים להמשיך לימודיהם במחלקה ללשון העברית למלא מיכסה של 10 ש"ס כנדרש בשלב לימודי הפקולטה.

המחלקה ללשונות שמיות

כללי

במחלקה ללשונות שמיות ירכשו התלמידים ידיעה בסיסית בלשונות שמיות חיות ועתיקות ובעקרונות הכלליים של הבלשנות המודרנית לאסכולותיה השונות, כדי שיוכשרו לעסוק בשפות שמיות מתוך גישה בלשנית מודרנית.

תנאי הקבלה

מן המבקשים ללמוד את לימודי המחלקה ללשונות שמיות נדרשת ידיעת עברית ברמת בחינות הבגרות בבתי הספר העבריים בישראל, והשגת ידיעה כזאת בערבית, במשך שתי שנות לימודיהם הראשונות. כדי להקל על התלמידים, שאין להם ידיעה מספקת בערבית, יש מכינה לשפה זו ברמות "מתחילים" ו"מתקדמים".

יש בחוג קורסי יסוד אחדים, שהלימוד בהם מהווה תנאי להשתתפות בקורסים אחרים. תלמידים שלימודיהם בחוג עתידים להתחיל בסמסטר ב' יקחו לתשומת ליבם את תכנית הלימודים של החוג ואת פרישת הקורסים בסמסטרים השונים.

קורסים בשלב לימודי הפקולטה - תשנ"ו

תלמידים המעריכים כבר בעת הרישום כי ירצו ללמוד את לימודי המחלקה ללשונות שמיות בהמשך לימודיהם, יירשמו בשלב לימודי הפקולטה לקורסים אלה:

קורסי מבוא:

מבוא לבלשנות שמית	שיעור+תרגיל	6 ש"ס[3]
מבוא ממבואות המחלקה ללשון העברית	שיעור+תרגיל	4 ש"ס[4]

מיומנויות ושפות:

מכינה לערבית[5]

שפה ראשית שמית

---

[3]. יש ללמוד את השיעור עם התרגיל.

[4]. קביעת הרמה ובחירת הקורס המתאים ייעשו בייעוץ אישי.

[5]. קורסי המכינה אינם באים במניין שעות הלימוד לתואר הראשון והם נכללים במניין שעות הלימוד לחישוב שכר הלימוד.

החוג ללשון העברית וללשונות שמיות

סגל ההוראה

פרופ׳	שלמה רז - ראש החוג
ד״ר	משה פלורנטין - מרכז החוג
פרופ׳	אהרן דותן
פרופ׳	אברהם טל
פרופ׳	משה אזר (חל״ת)
ד״ר	דן בקר
ד״ר	רבקה ירקוני
ד״ר	אסתר בורוכובסקי
ד״ר	חיים כהן
ד״ר	רון כוזר
ד״ר	פנינה טרומר
ד״ר	אורה עמבר
ד״ר	נאסר בסל
גב׳	חוה רפן
גב׳	רעיה חזון
גב׳	ליאורה גרילק
מר	יחזקאל מוצפי
גב׳	רבקה נחמני

המחלקה ללשונות השמיות:

פרופ׳	שלמה רז - ראש החוג
פרופ׳	שלמה יזרעאל - מרכז
ד״ר	ברוך פודולסקי
גב׳	עדה ורטהיימר

מזכירת החוג - גב׳ נורית פולק

המחלקה ללשון העברית
לימודים לתואר ראשון - שלב הלימודים הפקולטטי

שנה א' - שיעורי חובה

0614.1104.01 העברית והלשונות השמיות (שתי קבוצות מקבילות)
ד"ר י' ירקוני סמ' א' ש' ה' 14-12 01 רוזנברג

0614.1104.02 העברית והלשונות השמיות (שתי קבוצות מקבילות)
ד"ר י' ירקוני סמ' ב' ש' ב' 12-10 205 רוזנברג

0614.1107.01 העברית והלשונות השמיות (חמישה תרגילים מקבילים)
ד"ר ר' ירקוני סמ' ב' ת' א' 14-12 106 רוזנברג

0614.1107.02 העברית והלשונות השמיות (חמישה תרגילים מקבילים)
ד"ר ר' ירקוני סמ' ב' ת' ה' 14-12 107 רוזנברג

0614.1107.03 העברית והלשונות השמיות (חמישה תרגילים מקבילים)
ד"ר א' עמבר סמ' א' ת' ב' 14-12 107 רוזנברג

0614.1107.04 העברית והלשונות השמיות (חמישה תרגילים מקבילים)
ד"ר א' עמבר סמ' ב' ת' א' 12-10 107 רוזנברג

0614.1107.05 העברית והלשונות השמיות (חמישה תרגילים מקבילים)
ד"ר א' עמבר סמ' ב' ת' ה' 12-10 104 רוזנברג

0614.1108.01 הלשון העברית לתקופותיה (2 קבוצות מקבילות)
ד"ר ח' כהן סמ' א' ש' א' 16-14 01 רוזנברג

0614.1108.02 הלשון העברית לתקופותיה (2 קבוצות מקבילות)
ד"ר ח' כהן סמ' ב' ש' ג' 14-12 205 רוזנברג

0614.1109.01 הלשון העברית לתקופותיה (5 תרגילים מקבילים)
ד"ר א' בורוכובסקי סמ' א' ת' ב' 16-14 107 רוזנברג

0614.1109.02 הלשון העברית לתקופותיה (5 תרגילים מקבילים)
ד"ר א' בורוכובסקי סמ' א' ת' ד' 16-14 107 רוזנברג

0614.1109.03 הלשון העברית לתקופותיה (5 תרגילים מקבילים)
ד"ר פ' טרומר סמ' א' ת' ד' 18-16 222 שרת

0614.1109.04 הלשון העברית לתקופותיה (5 תרגילים מקבילים)
ד"ר פ' טרומר סמ' ב' ת' ד' 16-14 107 רוזנברג

0614.1109.05 הלשון העברית לתקופותיה (5 תרגילים מקבילים)
גב' ח' רפן סמ' א' ת' ד' 14-12 107 רוזנברג

מיומנויות

0614.1310.01 יסודות הדקדוק (5 קבוצות מקבילות)
גב' ל' גרילק סמ' א' מ' א' 12-10 107 רוזנברג

0614.1311.01 יסודות הדקדוק (5 קבוצות מקבילות)
גב' ל' גרילק סמ' א' מ' ג' 12-10 107 רוזנברג

0614.1310.02 יסודות הדקדוק (5 קבוצות מקבילות)
מר י' מוצפי סמ' א' מ' ג' 18-16 107 רוזנברג

0614.1311.02 יסודות הדקדוק (5 קבוצות מקבילות)
מר י' מוצפי סמ' א' מ' ה' 16-14 107 רוזנברג

0614.1310.03 יסודות הדקדוק
ד"ר א' עמבר סמ' א' מ' ב' 12-10 104 רוזנברג

0614.1311.03 יסודות הדקדוק
ד"ר א' עמבר סמ' א' מ' ה' 12-10 102 רוזנברג

0614.1310.04 יסודות הדקדוק
גב' ח' רפן סמ' א' מ' א' 14-12 107 רוזנברג

0614.1311.04 יסודות הדקדוק
גב' ח' רפן סמ' א' מ' ד' 12-10 107 רוזנברג

0614.1310.05 יסודות הדקדוק (5 קבוצות מקבילות)
גב' ל' גרילק סמ' ב' מ' א' 14-12 103 רוזנברג

0614.1311.05 יסודות הדקדוק (5 קבוצות מקבילות)
גב' ל' גרילק סמ' ב' מ' ג' 12-10 107 רוזנברג

0614.1320.01 יסודות התחביר (5 קבוצות מקבילות)
ד"ר א' עמבר סמ' א' מ' א' 12-10 104 רוזנברג
ה' 14-12 107 רוזנברג

0614.1320.02 יסודות התחביר (5 קבוצות מקבילות)
ד"ר פ' טרומר סמ' ב' מ' ב' 17-16 107 רוזנברג
ד' 18-16 107 רוזנברג

0614.1320.03 יסודות התחביר (5 קבוצות מקבילות)
ד"ר פ' טרומר סמ' ב' מ' א' 18-16 107 רוזנברג
ג' 10-09 105 רוזנברג

0614.1320.04 יסודות התחביר (5 קבוצות מקבילות)
גב' ח' רפן סמ' ב' מ' ב' 13-12 104 רוזנברג
ד' 12-10 107 רוזנברג

0614.1320.05 יסודות התחביר (5 קבוצות מקבילות)
גב' ח' רפן סמ' ב' מ' ב' 14-13 209 רוזנברג
ד' 14-12 107 רוזנברג

0614.1330.01 ערבית למתחילים (3 קבוצות מקבילות)
ד"ר נ' בסל סמ' א'+ב' שו"ת א' 10-08 107 רוזנברג
אחת לשבועיים

ג' 10-08 107 רוזנברג

0614.1330.02 ערבית למתחילים (3 קבוצות מקבילות)
ד"ר נ' בסל סמ' א'+ב' שו"ת א' 20-18 107 רוזנברג
ג' 20-18 107 רוזנברג
אחת לשבועיים

0614.1330.03 ערבית למתחילים (3 קבוצות מקבילות)
גב' ר' נחמני סמ' א'+ב' שו"ת ב' 20-18 107 רוזנברג
ד' 20-18 107 רוזנברג

החוג למקרא
לימודי התואר הראשון - שלב הלימודים הפקולטטי

כללי

החוג עוסק בספרות המקרא ובדרכי חקירתה מן ההיבטים הבאים:

א. הגישה המדעית למקרא והאסכולות הראשיות של חקר המקרא הביקורתי.
ב. מחשבת המקרא על מגוון האמונות והדעות הקיימות בה.
ג. ההקשר ההיסטורי-תרבותי, שבו התהוותה ספרות המקרא.
ד. דרכי העיצוב של ספרות המקרא - סוגים וצורות.
ה. פרשנות המקרא - הכרת עולם הפרשנות על תפקידיו השונים למן הפרשנות הפנים-מקראית, דרך התרגומים, הפרשנות היהודית לדורותיה ועד הפרשנות המודרנית.

מטרת הלימודים

לימודי התואר הראשון נועדו להפגיש את התלמיד עם ההיבטים הנזכרים של ספרות המקרא ודרכי חקירתה, לתת לו בסיס וידע ראשוני ולאפשר לו לבחור כיוון של התמחות באספקטים ספציפיים.

להקנות לתלמיד שליטה בשיטות העיון המסורתיות והביקורתיות ויכולת של ניתוח בספרות המקרא לסוגיה.

מסלולי לימוד ותנאי קבלה

לימודי התואר הראשון כוללים את שלב הלימודים הפקולטטי ואת המשך הלימודים בחוג לאחר סיום שלב הלימודים הפקולטטי בהצלחה. תכנית הלימודים מאפשרת סיום לימודי התואר הראשון בשלוש שנים, אולם התלמידים רשאים לפרוש את לימודיהם על תקופה ארוכה מזו, על-פי כללי הפקולטה. תלמידים יכולים להירשם לחוג למקרא כבר בשלב הרישום הראשוני לאוניברסיטה (סימול החוג: 0612), וללמוד בשלב הלימודים הפקולטטי כתלמידים המתעתדים להמשיך לימודיהם במקרא. תלמידים שלא יבחרו כנ"ל, יכולים להירשם לחוג לקראת תום שלב הלימודים הפקולטטי. הקבלה לחוג אינה מותנית בהשתתפות בקורסים מלימודי מקרא בשלב הפקולטטי.

לימודי התואר הראשון בחוג מתקיימים בשני מסלולים:

מסלול דו-חוגי
מסלול חד-חוגי
מתכונת הלימודים של השלב הפקולטטי אחידה לשני המסלולים.

תלמיד יוכל להתקבל למסלול הדו-חוגי לאחר שסיים את שלב הלימודים הפקולטטי בממוצע ציונים של 70 ומעלה.

תלמיד יוכל להתקבל למסלול החד-חוגי לאחר שסיים את שלב הלימודים הפקולטטי בממוצע ציונים של 85 ומעלה.

מומלץ לתלמיד המעוניין להמשיך לימודיו בחוג למקרא לשמוע בשלב הלימודים הפקולטטי 10 ש"ס מתוך ההיצע החוגי לשלב זה. כמו-כן מומלץ לתלמיד להשתתף כבר בשלב הפקולטטי בקורסי מיומנויות שהחוג מציע. עם זאת, תלמיד יוכל להתקבל לחוג גם אם לא ישמע בשלב הלימודים הפקולטטי בקורסים שמציע החוג.

מבנה הלימודים

במסלול הדו-חוגי, לאחר סיום השלב הפקולטטי, ילמד התלמיד 48 ש״ס (מניין השעות אינו כולל 10 ש״ס מיומנויות). תלמידים שיתקבלו למסלול החד-חוגי ילמדו בנוסף לנ״ל תכנית מורחבת בהיקף של 38 ש״ס.

היצע הקורסים בשלב הלימודים הפקולטטי

הקורסים המוצעים מיועדים למי שבחרו בלימודי מקרא לתואר הראשון ולתלמידים שמעוניינים להכיר את התחום, כדי לשקול הצטרפות לחוג בשנה השנייה; או כדי להכיר את סוגיה השונים של ספרות המקרא, עולמה הרעיוני ועקרונות הגישה המדעית לחקר המקרא, כחלק מהשכלתם הכללית.

1.	מבוא לחקר המקרא	שיעור - 4 ש״ס (סמ׳ א׳)
2א.	מבוא לספרות המקרא ועיצובה	שיעור - 4 ש״ס (סמ׳ ב׳)
	או:	
2ב.	מבוא למחשבת המקרא	שיעור - 4 ש״ס (סמ׳ ב׳)
3.	עיון במבחר טקסטים מן המקרא ומספרות המחקר	תרגיל - 2 ש״ס (סמ׳ א׳ או ב׳)

ניתן ללמוד את שיעורי המבוא ללא התרגיל או בצירוף התרגיל.
כמו-כן, בתיאום עם יועץ החוג, ניתן יהיה להכיר גם בקורסים מחוגים אחרים, שנלמדו בשלב הפקולטטי, כחלק מלימודי החוג.

מיומנויות

תלמידים שיבחרו בלימודי מקרא כבר בשלב הלימודים הפקולטטי, מתוך כוונה להמשיך את לימודיהם בחוג, רשאים להשתתף בקורסי מיומנויות, שנועדו להקנות להם כלים בסיסיים לעיון במקרא ובדרכי חקירתו.

תלמידים שלא השתתפו בקורסי המיומנות בשלב הלימודים הפקולטטי ויחליטו להמשיך לימודיהם בחוג למקרא, יוכלו ללמוד קורסים אלו לאחר קבלתם לחוג.

המיומנויות הנדרשות הן:

1.	מיומנות חוגית	-	תרגיל -	4 ש״ס (סמ׳ א׳ או ב׳)
2.	עיון בספרות חז״ל: הלכה	-	שו״ת -	2 ש״ס (סמ׳ א׳)
	עיון בספרות חז״ל: אגדה	-	שו״ת -	2 ש״ס (סמ׳ ב׳)
3.	לשון המקרא: הגה וצורות	-	שו״ת -	4 ש״ס (סמ׳ א׳+ב׳)
	לשון המקרא: תחביר	-	שו״ת -	2 ש״ס (סמ׳ א׳)

המיומנות החוגית נכללת במניין השעות הנלמד בחוג. המיומנויות האחרות אינן נכללות במניין השעות הנלמד בחוג ופטורים מהן תלמידים שנושא המיומנות הוא אצלם חוג נלמד, או השלמה בחוג אחר. כך למשל, תלמידי לשון פטורים מהמיומנות בלשון המקרא ותלמידי תלמוד ופילוסופיה יהודית פטורים מהמיומנות בספרות חז״ל.

פרטים נוספים על לימודי החוג למקרא תמצאו ב״ידיעון הפקולטה למדעי הרוח תשנ״ו״, כרך ב׳, לימודי החוגים. להבהרות נוספות ניתן לקבוע פגישה עם יועץ החוג.

סגל ההוראה

ד"ר	יאירה אמית - ראש החוג
פרופ'	בנימין אופנהיימר
פרופ'	גרשון ברין
גב'	רנית גולדה
פרופ'	אליעזר (אד) גרינשטיין
פרופ'	יאיר הופמן
גב'	שושנה זילבר
גב'	אסנת זינגר - יועצת החוג
גב'	סמדר חולי
מר	אהרון מונדשיין
ד"ר	בלהה ניצן
פרופ'	משה ענבר
ד"ר	פרנק פולק
מר	יוסף פלח
ד"ר	דוד רוטשטיין
גב'	רקפת רז
ד"ר	ברוך שורץ
גב'	טליה שטדלר
מר	יצחק שטיין

מזכירת החוג - רות גילת

החוג למקרא
לימודים לתואר ראשון - שלב הלימודים הפקולטטי

שנה א' - מסגרת 121

0612.1315.01 מבוא לחקר המקרא
פרופ' י' הופמן סמ' א' ש' ב' 16-14 02 רוזנברג
ד' 16-14 02 רוזנברג

0612.1319.01 מבוא לספרות המקרא
ד"ר י' אמית סמ' ב' ש' א' 14-12 01 רוזנברג
ב' 14-12 יפורסס

0612.1315.02 מבוא לחקר המקרא (לתלמידי ארכיאולוגיה)
פרופ' י' הופמן סמ' ב' ש' ב' 14-12 101 עליה

0612.1321.01 מבוא למחשבת המקרא
פרו'פ' י' הופמן סמ' ב' ש' ב' 16-14 01 רוזנברג
ד' 16-14 01 רוזנברג

0612.1094.01 תרגיל למבואות
מר י' פלח סמ' א' ת' ב' 12-10 יפורסס

0612.1094.02 תרגיל למבואות
גב' ס' חולי סמ' א' ת' ד' 14-12 207 רוזנברג

0612.1094.03 תרגיל למבואות
מר י' פלח סמ' ב' ת' ב' 18-16 102 עליה

0612.1094.04 תרגיל למבואות
גב' ר' גולדה סמ' ב' ת' א' 12-10 208 רוזנברג

מיומנות חוגית

0612.1215.01 מיומנות חוגית
גב' ס' חולי סמ' א' ת' א' 12-10 208 רוזנברג
ד' 12-10 208 רוזנברג

0612.1215.02 מיומנות חוגית
גב' ר' רז סמ' א' ת' ג' 14-12 208 רוזנברג
ה' 14-12 208 רוזנברג

0612.1215.03 מיומנות חוגית
גב' ט' שטדלר סמ' ב' ת' ב' 12-10 208 רוזנברג
ה' 12-10 208 רוזנברג

מיומנות נלוות - מסגרת 120

0682.1167.01 עיון בספרות חז"ל - הלכה
מר א' צור סמ' א' שו"ת ב' 20-18 106 רוזנברג

0682.1166.01 עיון בספרות חז"ל - אגדה
מר א' צור סמ' ב' שו"ת ב' 20-18 205 רוזנברג

0612.1804.01 לשון המקרא - יסודות התחביר המקראי
ד"ר פ' טרומר סמ' א' שו"ת ג' 12-10 207 רוזנברג

0612.1805.01 תורת ההגה והצורות
ד"ר ר' ירקוני סמ' א'+ב' שו"ת ה' 12-10 102 עליה

ספרות עברית
לימודי התואר הראשון - שלב הלימודים הפקולטטי

1. **כללי**:

החוג לספרות עברית עוסק בספרות העברית שנוצרה מראשית הפיוט הקדום ועד ימינו, במרכזים גיאוגרפיים שונים ובהקשרים היסטוריים, תרבותיים ולשוניים מגוונים.

הספרות העברית נלמדת בחוג על פי:

חתכים ז'אנריים:	השירה, הרומן, הסיפור, המחזה, המסה, כתבי העת - לסוגיהם;
חתכים היסטוריים:	שירת ימי הביניים, ספרות הקבלה והמסתורין, ספרות ההשכלה והחסידות, הספרות העברית של הדורות האחרונים והספרות הישראלית - כל אלה במרכזיהן השונים;
חתכים פואטיים:	זרמים ספרותיים, מגמות בביקורת ובמחקר, פואטיקה ז'אנרית, ניתוח השיח הספרותי ודרכי המבע, האסתטיקה של היצירה הספרותית, היצירה והסופר, היצירה והקורא, היבטים קוגניטיביים.
חתכים רעיוניים-תרבותיים:	ספרות בהקשרים תרבותיים רחבים, ספרות ואידיאולוגיה, ספרות וחברה, ספרות ופוליטיקה, ספרות ולאום, ספרות ויהדות, ספרות נשים, זיקות בין ספרות עברית וספרות העולם, ספרות ואמנות.
חתכים מונוגראפיים:	קורסים המתמקדים ביוצריה המרכזיים של הספרות העברית לדורותיה.

מטרת הלימודים

ידיעת הספרות העברית לתקופותיה, לסוגיה ולצורותיה, תוך הארת עולמה האידאי והאסתטי בהתפתחותו וברבגוניותו.

שליטה בשיטות העיון, הביקורת והמחקר המדעי בספרות העברית להלכה ולמעשה.

התמחות בחלק מזרמיה ומיוצריה המרכזיים של הספרות העברית, על בסיס הכרה נאותה של המכלול השלם.

לימודי התואר הראשון

לימודי התואר הראשון כוללים את שלב הלימודים הפקולטטי ואת המשך הלימודים בחוג לאחר סיום שלב הלימודים הפקולטטי בהצלחה. תכנית הלימודים מאפשרת סיום לימודי התואר הראשון בשלוש שנים, אולם התלמידים רשאים לפרוש את לימודיהם על תקופה ארוכה מזו, על פי כללי הפקולטה.

בחוג לספרות עברית יש מסלול דו-חוגי ומסלול חד-חוגי. הקבלה לחוג ובחירת המסלול ייעשו רק לאחר סיום שלב הלימודים הפקולטטי. תלמידים המתכוונים להמשיך לימודיהם בחוג במסלול הדו-חוגי ותלמידים המתכוונים להמשיך במסלול החד-חוגי, ילמדו בשלב הלימודים הפקולטטי במתכונת אחת.

בשלב הלימודים הפקולטטי יוכלו תלמידים, המתעתדים להמשיך לימודיהם לקראת התואר הראשון בחוג לספרות עברית במסלול הדו-חוגי או במסלול החד-חוגי, להשתתף בקורסי החוג עד להיקף של 10 ש"ס לכל היותר (מניין השעות אינו כולל מיומנות); בשלב המשך הלימודים בחוגים (שנים ב'-ג') ילמדו התלמידים שהתקבלו למסלול הדו-חוגי 48 ש"ס נוספות עד להשלמת תכנית החוג (מניין השעות אינו כולל מיומנות). תלמידים שיתקבלו למסלול החד-חוגי לאחר סיום שלב הלימודים הפקולטטי, ילמדו תכנית מורחבת.

הרשמה וקבלת תלמידים

תלמידים יכולים להירשם לחוג לספרות עברית בשלב הרישום הראשוני לאוניברסיטה (סימול חוג: 0615), וללמוד בשלב הלימודים הפקולטטי כתלמידים המתעתדים להמשיך לימודיהם בספרות עברית; תלמידים שלא בחרו כנ"ל, יכולים להירשם לחוג לקראת תום שלב הלימודים הפקולטטי, גם אם לא למדו את ההיצע המלא של קורסי החוג לספרות עברית בשלב הראשון. בכל המקרים יתקבל התלמיד לחוג לספרות עברית כתלמיד מן המניין רק לאחר סיום שלב הלימודים הפקולטטי בהצלחה. לעניין הקבלה לחוג, אין כל הבדל בין תלמידים שנרשמו מלכתחילה לחוג ובין תלמידים שנרשמו בסוף שלב הלימודים הפקולטטי, ואין הבדל בין תלמידים שבחרו בהיצע הקורסים המירבי ובין אלה שבחרו את מקצתו בלבד.

בשנת הלימודים תשנ"ו החוג לספרות עברית מציע את שיעורי המבוא הבאים:

1. נוסעים ונוסעות - סיפורי מסע בספרות העברית החדשה.
2. מבוא ליידיש ולתרבותה.
3. מבוא לאגדה ולספרות עממית.
4. העיאה - היסטוריה, ספרות, זיכרון.
5. מבוא לשירה העברית משנות העשרים עד ימינו.
6. בין ספרות להיסטוריה - ספרות שלוש העליות.

כל אחד משיעורי המבוא היקפו 4 ש"ס.

כן מציע החוג תרגיל חוגי, "עיון בטקסטים נבחרים". היקף התרגיל החוגי - 2 ש"ס. את התרגיל ניתן לצרף לכל אחד מן השיעורים הנ"ל.

תכנית הלימודים בתרבות יידיש ע"ש בן ציון ופרל מרגליות

תכנית הלימודים בתרבות יידיש מיועדת גם לתלמידי החוג לספרות עברית, שסיימו את שלב הלימודים הפקולטטי. עם זאת, את הקורס "מבוא ליידיש ולתרבותה" של ד"ר נוברשטרן, שהוא חלק מתכנית הלימודים בתרבות יידיש, ניתן ללמוד כבר בשלב הפקולטטי בתשנ"ה כחלק מן המבואות של שלב הלימודים הפקולטטי.

קורס זה מומלץ לתלמידים המתעתדים להשתלב בתכנית הלימודים בתרבות יידיש. פרטים על הקורס - ר' בפרק "תכנית הלימודים בתרבות יידיש" בהמשך.

תכנית הלימודים בתרבות יידיש מציעה לתלמידים הבוחרים בה מילגות. החל משנת לימודיהם השניה בפקולטה, בגובה של מחצית שכר הלימוד, למשך שנתיים. קבלת המילגות מותנה בהשתתפות בלימודי התכנית, הכוללים גם את הקורסים "יידיש למתחילים" ואח"כ "יידיש למתקדמים" (ר' היחידה להוראת שפות).

בתכנית הלימודים בתרבות יידיש כלולים גם קורסים נוספים של החוג לספרות עברית. על האפשרויות השונות לשילוב קורסי התכנית בלימודי החוג ניתן יהיה לקבל מידע מיועצי החוג.

פרטים מלאים על התכנית ועל המילגות המוצעות בה - ר' בפרק "תכנית הלימודים בתרבות יידיש" בהמשך.

בחירת קורסים בשלב הלימודים הפקולטטי

תלמידים המבקשים ללמוד את מכסת השעות המירבית מלימודי החוג, יבחרו מתוך התוכנית הזו שני שיעורי מבוא ותרגיל אחד (10 ש"ס). תלמידים המבקשים לבחור מקצת מן התוכנית המוצעת, כדי להכיר את התחום וכדי לשקול את האפשרות להצטרף לחוג לאחר סיום שלב הלימודים הפקולטטי, יבחרו שיעור מבוא אחד בצירוף תרגיל (6 ש"ס) או שיעור מבוא אחד ללא תרגיל (4 ש"ס).

החוג מציע כ- 15 קבוצות-תרגיל מקבילות, המפורטות בהמשך. התרגילים אינם צמודים לשיעורי המבוא הספציפיים, וכולם זהים בתוכניתם. מטרתם להקנות לתלמידים מיומנויות-יסוד של עבודה אקדמית על-ידי קריאה וניתוח של טקסטים עיוניים בסיסיים מתחום הספרות העברית ותורת הספרות.

מיומנויות חוגיות

לתלמידים שיבחרו בלימודי החוג לספרות עברית בשלב הלימודים הפקולטטי, מתוך כוונה להמשיך לימודיהם בחוג, מומלץ להשתתף כבר בשלב זה בשתיים מן המיומנויות החוגיות:

1. הלשון העברית לתקופותיה.
2. יסודות הפרוזודיה העברית.

תלמידים שלא בחרו את קורסי המיומנויות בשלב הלימודים הפקולטטי, ויחליטו להמשיך לימודיהם בחוג לספרות עברית, יוכלו ללמוד קורסים אלה לאחר קבלתם לחוג.

מעבר משלב הלימודים הפקולטטי לחוג

תלמידים יתקבלו לחוג לספרות עברית למסלול הדו-חוגי לאחר סיום שלב הלימודים הפקולטטי במלואו, בציון ממוצע משוקלל 70 ומעלה. הקבלה למסלול החד-חוגי מותנית בציון ממוצע משוקלל 85 ומעלה.

כל תלמיד יוכל להתקבל לחוג אם עמד בתנאי הקבלה הנ"ל, בין אם למד את היצע החוג המירבי בשלב הלימודים הפקולטטי ובין אם למד את חלקו.

ציון הגמר לתואר הראשון

ציון הגמר לתואר הראשון יחושב על-פי המרכיבים הבאים:

25% מן הציון - ממוצע משוקלל של שלב הלימודים הפקולטטי במלואו.
50% מן הציון - ממוצע משוקלל של כל הקורסים שנלמדו בחוג למעט שני הסמינריונים.
25% מן הציון - ממוצע ציוני שני הסמינריונים.

מידע נוסף על לימודי החוג אפשר לקרוא בידיעון הפקולטה למדעי-הרוח תשנ"ו - כרך ב'. אפשר גם לפנות ליועצי החוג להדרכה ולייעוץ.

החוג לספרות עברית

סגל ההוראה

פרופ׳ טובה רוזן - ראש החוג (שבתון סמ׳ ב׳)
פרופ׳ נורית גוברין
פרופ׳ עלי יסיף
פרופ׳ ראובן צור (שבתון סמ׳ א׳+ב׳)
פרופ׳ עוזי שביט
פרופ׳ דן לאור
פרופ׳ בעז ערפלי
פרופ׳ זיוה שמיר
ד״ר מיכל אורון
ד״ר עמוס גולדרייך
ד״ר אבנר הולצמן (שבתון סמ׳ א׳+ב׳)
ד״ר צבי מלאכי
ד״ר אברהם נוברשטרן
ד״ר חנה נוה (שבתון סמ׳ ב׳)
ד״ר בן-עמי פיינגולד
ד״ר ניסים קלדרון
ד״ר לילי רתוק (שבתון סמ׳ ב׳)
ד״ר יוחאי אופנהיימר
ד״ר טובה בארי
גב׳ עפרה יגלין
גב׳ עינת ברעם-אשל
מר פנחס גלבוע
גב׳ חיה הופמן
גב׳ רוני הלפרן
גב׳ אילנית יעקב
גב׳ חביבה ישי
גב׳ איריס מילנר
מר עודד מנדה לוי
גב׳ עדיה מנדלסון-מעוז
גב׳ עדית עינת-נוב
גב׳ רינה צביאלי
מר עידן צבעוני
פרופ׳ יזהר סמילנסקי
פרופ׳ דוד רוסקיס

מזכירת החוג - גב׳ שרה בצר
ע׳ מזכירת החוג - גב׳ לאה דביר

החוג לספרות עברית
לימודי התואר הראשון - שלב הלימודים הפקולטטי

שנה א' - במסגרת שלב הלימודים הכלל פקולטטי

0615.2391.01 מבוא לאגדה ולספרות עממית
פרופ' ע' יסיף
סמ' א' ש' ב' 16-14 281 גילמן
ד' 16-14 281 גילמן

0615.1148.01 מבוא ליידיש ולתרבותה
ד"ר א' נברשטרן
סמ' א' ש' א' 14-12 01 רוזנברג
ג' 14-12 01 רוזנברג

0615.1144.01 נוסעים ונוסעות - סיפורי מסע בספרות העברית החדשה
ד"ר ח' נה
סמ' א' ש' ג' 12-10 281 גילמן
ה' 12-10 281 גילמן

0615.1500.01 בין ספרות להיסטוריה - ספרות שלוש העליות
פרופ' נ' גוברין
סמ' ב' ש' ב' 16-14 281 גילמן
ה' 16-14 281 גילמן

0617.0338.01 השואה - היסטוריה, ספרות, זיכרון
פרופ' ד' לאור
ד"ר ד' פורת
סמ' ב' ש' ב' 12-10 144 גילמן
אולם ע"ש יונה אתינגר
ה' 12-10 144 גילמן
אולם ע"ש יונה אתינגר

0615.1143.01 מבוא לשירה העברית משנות העשרים עד ימינו
ד"ר נ' קלדרון
סמ' ב' ש' א' 12-10 144 גילמן
אולם ע"ש יונה אתינגר
ד' 12-10 144 גילמן
אולם ע"ש יונה אתינגר

תרגילים פקולטטיים

סמסטר א'

0615.1147.01 עיון בטקסטים נבחרים
גב' ר' הלפרן
סמ' א' ת' ב' 14-12 106 רוזנברג

0615.1147.02 עיון בטקסטים נבחרים
גב' ר' הלפרן
סמ' א' ת' ד' 16-14 209 רוזנברג

0615.1147.03 עיון בטקסים נבחרים
גב' ע' יגלין
סמ' א' ת' ה' 16-14 106 רוזנברג

0615.1147.04 עיון בטקסטים נבחרים
גב' א' מילנר
סמ' א' ת' ג' 16-14 106 רוזנברג

0615.1147.05 עיון בטקסים נבחרים
מר ע' מנדה-לוי
סמ' א' ת' א' 12-10 209 רוזנברג

0615.1147.06 עיון בטקסטים נבחרים
מר ע' מנדה-לוי
סמ' א' ת' ד' 14-12 211 רוזנברג

0615.1147.07 עיון בטקסטים נבחרים
גב' ר' צביאלי
סמ' א' ת' ד' 12-10 209 רוזנברג

0615.1147.08 עיון בטקסטים נבחרים
גב' ע' מנדלסון-מעוז
סמ' א' ת' ג' 10-08 209 רוזנברג

סמסטר ב'

0615.1147.09 עיון בטקסטים נבחרים
גב' א' מילנר
סמ' ב' ת' ג' 14-12 211 רוזנברג

0615.1147.10 עיון בטקסטים נבחרים
גב' א' מילנר
סמ' ב' ת' ג' 16-14 211 רוזנברג

0615.1147.11 עיון בטקסטים נבחרים
מר ע' מנדה-לוי סמ' ב' ת' א' 14-12 211 רוזנברג

0615.1147.12 עיון בטקסטים נבחרים
מר ע' מנדה-לוי סמ' ב' ת' ד' 14-12 211 רוזנברג

0615.1147.13 עיון בטקסטים נבחרים
גב' ר' צביאלי סמ' ב' ת' ה' 12-10 106 רוזנברג

0615.1147.14 עיון בטקסטים נבחרים
גב' ע' מנדלסון-מעוז סמ' ב' ת' ד' 10-08 209 רוזנברג

מיומנויות חוגיות

0615.1815.01 תולדות הלשון העברית
ד"ר פ' טרומר סמ' א' ג' 20-18 01 רוזנברג

0615.1815.02 תולדות הלשון העברית
ד"ר פ' טרומר סמ' ב' ג' 20-18 01 רוזנברג

0615.1414.01 יסודות הפרוזודיה
גב' ע' יגלין סמ' א' א' 16-14 106 רוזנברג

0615.1414.02 יסודות הפרוזודיה
גב' ע' יגלין סמ' א' ה' 18-16 02 רוזנברג

0615.1414.03 יסודות הפרוזודיה
גב' ר' צביאלי סמ' א' ד' 14-12 106 רוזנברג

0615.1414.04 יסודות הפרוזודיה
גב' ע' יגלין סמ' ב' ג' 14-12 106 רוזנברג

0615.1414.05 יסודות הפרוזודיה
גב' ר' צביאלי סמ' ב' ה' 14-12 106 רוזנברג

0615.1414.06 יסודות הפרוזודיה
פרופ' ע' שביט (לתלמידי החוג לתורת הספרות הכללית)
סמ' ב' ה' 12-10 280 גילמן

החוג לפילוסופיה
לימודי התואר הראשון - שלב הלימודים הפקולטטי

1. **תיאור כללי של הלימודים בחוג**

מטרת החוג לפילוסופיה היא להקנות לתלמיד מושגי יסוד, להציג בפניו שיטות ותחומים בפילוסופיה ולאפשר לו להרחיב ולהעמיק את התעניינותו בשניים מתחומים אלה, לפי נטיותיו והתעניינותו. בהתאם לכך מורכבת מערכת הלימודים של החוג משלוש קבוצות.

קבוצה א'

קורסי חובה:

מבוא לפילוסופיה יוונית
מבוא לתולדות הפילוסופיה החדשה
מבוא ללוגיקה + תרגיל
קריא מודרכת (שלב א', שלב ב' ושלב ג')

קבוצה ב'

תחומי הלימוד:

החוג מציע לתלמידי תחומי לימוד שונים:

תורת ההכרה ומטאפיסיקה; פילוסופיה של הלשון ולוגיקה; פילוסופיה מזרחית (הודית וסינית); פילוסופיה פוליטית ותורת המוסר; אסתטיקה;* פילוסופיה של הדת; פילוסופיה של המדע.

ייתכנו שינויים ותוספות בתחומי הלימוד בהתאם לנסיבות.
אין החוג מתחייב לקיים כל שנה את כל תחומי הלימוד.

בכל אחד מתחומי הלימוד שפורטו לעיל יינתנו שיעורים, תרגילים וסמינריונים ברמות שונות לפי הפירוט הבא:

1. מבוא בתחום הלימוד שבו יילמדו מושגי-יסוד וטקסטים בסיסיים מרכזיים השייכים לתחום.
2. שיעור המשך ותרגיל שיקיפו בהרחבה את הבעיות היסודיות של התחום ואת הפתרונות המרכזיים שהוצעו להן. ההשתתפות בקורסים אלה מותנית בהשתתפות במבוא דלעיל.
3. סמינריון - עיסוק בבעיה מסויימת או בפילוסוף מסויים בתחום הלימוד והדרכה בכתיבת עבודה סמינריונית. ההשתתפות בסמינריון מותנית במילוי החובות בתחום ועמידה במבחן הבקיאות (ראה סעיף 4 ג').

קבוצה ג'

שיעורי בחירה:

החוג מציע שיעורי בחירה בתחומים השונים, שבחלקם אינם מכוונים דווקא ללומדים באותו תחום.

---

* המבוא לא יינתן בשנה"ל תשנ"ו.

הרשמה וקבלה לחוג לפילוסופיה

ניתן להרשם לחוג לפילוסופיה לפני השלב הפקולטטי או בסיומו. בכל מקרה יכול התלמיד להתקבל כתלמיד החוג לפילוסופיה רק לאחר סיום שלב הלימודים הפקולטטי בממוצע משוקלל 70 לפחות. תלמיד אשר לא השלים 14 ש"ס מלימודי השלב הפקולטטי בחוג לפילוסופיה (10 ש"ס מבואות + 4 ש"ס מיומנות חוגית: מבוא ללוגיקה) ילמד שיעורים אלה בסמסטר א' שנה ב'.

2. תוכנית הלימודים לתלמידי החוג במסלול הדו-חוגי*

תלמיד התואר הראשון בחוג לפילוסופיה ילמד 52 שעות סמסטריאליות מתוכנית הלימודים של החוג. הלימודים ייערכו לפי הפירוט הבא:

שנה א' - במסגרת השלב הכלל פקולטטי:

א. יחידת לימוד של 6 ש"ס

היחידה מורכבת מהקורסים הבאים (שיעורי המבוא מפורטים בסעיף ב'):

שני שיעורי מבוא כלשהם (2X2)	שיעור	4 ש"ס
קריאה מודרכת בטקסטים פילוסופיים (שלב א')	תרגיל	2 ש"ס

לתלמידים שבכוונתם להמשיך לימודיהם בחוג לפילוסופיה, מומלץ על היחידה המורכבת מהקורסים הבאים:

(1) מבוא לפילוסופיה יוונית	שיעור	2 ש"ס
(2) מבוא לפילוסופיה חדשה	שיעור	2 ש"ס
(3) קריאה מודרכת (שלב א') בטקסטים פילוסופים	תרגיל	2 ש"ס

יחידת לימוד זו תוצע לבחירה בשני הסמסטרים.

ב. יחידת לימוד של 4 ש"ס

מורכבת משני שיעורי מבוא מתוך הרשימה שלהלן:

1. מבוא לפילוסופיה יוונית.
2. מבוא לפילוסופיה חדשה.
3. מבוא לתורת ההכרה ולמטפיסיקה.
4. מבוא לפילוסופיה של המוסר.
5. מבוא לפילוסופיה פוליטית.
6. מבוא לפילוסופיה של הלשון.
7. מבוא לפילוסופיה ודתות בהודו.
8. מבוא לפילוסופיה של הדת.
9. מבוא לאסתטיקה.**
10. מבוא לפילוסופיה של המדע.

רוב המבואות יינתנו לבחירה בשני הסמסטרים. 10 קבוצות חלופיות של תרגילי הקריאה המודרכת יינתנו בשני הסמסטרים.

---

* תוכנית זו חלה על תלמידים שהחלו לימודיהם בתשנ"ב. על תלמידים שהתחילו לימודיהם לפני תשנ"ב חלה תוכנית הלימודים שפורסמה בידיעון הפקולטה למדעי הרוח תשנ"א, עמ' 200-207.

** המבוא לא ינתן בשנה"ל תשנ"ו

ג. מבוא ללוגיקה - שיעור ותרגיל - סה"כ 4 ש"ס

קורס זה הוא דרישת קדם (מיומנות חוגית) להמשך לימודי התואר הראשון בחוג, ויתקיים בשנת הלימודים תשנ"ה רק בסמסטר א'. ציון הקורס לא ישוקלל בציון הסופי של השלב הפקולטטי, אלא בציון הגמר בחוג לפילוסופיה.

סה"כ שעות בלימודי השלב הפקולטטי בחוג לפילוסופיה: 14 ש"ס מהן 10 ש"ס משוקללות בציון השלב הפקולטטי.

תלמיד אשר התקבל לחוג לפילוסופיה ולא השלים 14 ש"ס לימודי שנה א' דלעיל, ישלים שיעורים אלה במהלך סמסטר א' של שנה ב'.

שנים ב'-ג'

בשנות לימודיו הבאות יבחר התלמיד שני תחומי לימוד ובהם ישמע שיעורי המשך (ותרגילים), שיעורי בחירה, וכן סמינריון. כמו כן, על התלמיד לעמוד בהצלחה במבחן בקיאות כתנאי כניסה לסמינריונים.

סה"כ שעות הלימוד לתואר הראשון, כולל השלב הפקולטטי, 52 ש"ס.
פרטים מלאים על לימודי שנים ב'-ג' בידיעון זה, כרך ב'.

לתשומת לבכם:

1. תלמיד הבוחר בתחום פילוסופיה מזרחית כתחום התמחות יתמקד בפילוסופיה סינית או בפילוסופיה הודית, אולם יהיה עליו להשתתף בשני המבואות: מבוא לפילוסופיה ודתות של סין ויפן (2 ש"ס) ומבוא לפילוסופיה ודתות בהודו (2 ש"ס).

2. תלמיד הבוחר בתחום פילוסופיה פוליטית או תורת המוסר ישתתף **בשני** מבואות: מבוא לפילוסופיה פוליטית (2 ש"ס) ומבוא לתורת המוסר (2 ש"ס).

3. כנ"ל לגבי לשון ולוגיקה (כלומר, בוחרי לוגיקה יקחו גם מבוא ללשון).

3. **תוכנית הלימודים לתלמידי החוג במגמה המורחבת החד-חוגית**

א. המגמה המורחבת החד-חוגית נועדה למספר מצומצם של תלמידים, המעוניינים להעמיק יותר בפילוסופיה ולהרחיב את אופקיהם בנושאים משלימים מחוגים אחרים, לפי בחירתם.

ב. יוכל להתקבל כתלמיד מן המניין במגמה החד-חוגית רק מי שסיים 32 ש"ס מלימודי השלב הכלל פקולטטי (כולל 14 ש"ס של לימודי פילוסופיה) כשממוצע ציוניו בשנה זו הוא 90 לפחות, או 22 ש"ס מלימודי השלב הפקולטטי + שנה א' מלאה (16 ש"ס לפחות) בפקולטה אחרת, בציון 90 לפחות.

ג. תלמיד המתקבל למסלולו זה ורמת הישגיו בסוף שנה ב' אינה מספקת (ציון ממוצע 80 ומעלה), יבוטל מסלול לימודיו ויהיה עליו להשלים את לימודי התואר הראשון במסלול הדו-חוגי.

פרטים מלאים - ראה ידיעון הפקולטה, כרך ב'.

4. **חובות התלמיד בחוג לפילוסופיה**

א. לימודי החוג לפילוסופיה מדורגים. השתתפות בלימודי המשך בתחומי הלימוד מותנית בסיום החובות בשיעורי המבוא (שלב א') בתחום הלימוד. השתתפות

בסמינר מותנית בסיום החובות של שיעור המשך + תרגיל בתחום וציון חיובי במבחן הבקיאות.

ב. התלמיד חייב לעמוד בבחינה, או להגיש עבודה (עפ"י דרישות המרצה) בכל שיעור ותרגיל ששמע ולהגיש עבודה סמינריונית בכל סמינריון שהשתתף בו. אסור לבחור בסמינריון במקום שיעור, או להיפך.

ג. מומלץ לתלמידים להבחן במועדי א'.
מועד מיוחד יאושר ע"י ועדת ההוראה החוגית, רק אם נבצר מהתלמיד לגשת לבחינה בשני המועדים הרגילים, מהנימוקים הבאים: התנגשות בחינות או מילואים.

ד. תלמיד החוג חייב להיבחן בבחינת בקיאות בתום שנת לימודיו השניה. הרשות לגשת לבחינה זו תינתן לתלמיד רק אם עמד בכל לימודי החובה של שנה א' ושנה ב', סיים חובות שיעורי ההמשך + תרגיל בשני תחומי לימוד, ועמד בדרישות של קריאה מודרכת שלב ב' ו-ג'.

הדרכה צמודה לבחינה זו תינתן לתלמידים במהלך שנת הלימודים השניה, במסגרת קבוצות קריאה מודרכת שלב ג'. דף הנחיות למבחן נמצא במזכירות החוג.

החוג לפילוסופיה

סגל ההוראה

פרופ' שלמה בידרמן - ראש החוג
פרופ' יוסף אגסי - שבתון
מר מוטי אטון
פרופ' אלעאי אלון - שבתון
פרופ' יואב אריאל - שבתון
ד"ר ענת בילצקי
ד"ר חנוך בן-ימי
מר ירון בקר
גב' ורד גליקמן
ד"ר דיויד גרייבס
פרופ' מרסלו דסקל
ד"ר רותי ויינטראוב - שבתון
גב' סמדר וינטר
ד"ר צבי טאובר
ד"ר חגי כנען
פרופ' אסא כשר - שבתון
פרופ' יהודה לנדא
ד"ר ענת מטר
מר דני מישורי
מר יוסי ממרוד
פרופ' רות מנור
פרופ' יוסף נוימן - שבתון
ד"ר רן סיגד
ד"ר ירון סנדרוביץ
מר עובדיה עזרא
ד"ר אריה פינקלברג
מר שי פרוגל
ד"ר אלי פרידלנדר
גב' נועה צאודרר-נעמן
ד"ר תומס קולקה
פרופ' צבי רוזן
מר שאול רוזנפלד
פרופ' יעקב י' רוס
גב' עפרה רכטר
ד"ר רחל שיחור
פרופ' בן-עמי שרפשטיין
ד"ר יעל תמיר (חל"ת סמ' א')

מזכירת החוג - גב' ציפי קציר
ע' מזכירת החוג - גב' אתי אאואט

החוג לפילוסופיה
לימודי התואר הראשון - שלב הלימודים הפקולטטי

שיעורי שנה א'

סמסטר א'

שיעורים ותרגיל בתולדות הפילוסופיה (יח' לימוד - 6 ש"ס)
מסגרת 666 - לתלמידי השלב הפקולטטי
מסגרת 120 - לתלמידי הפילוסופיה שאינם במסגרת השלב הפקולטטי

0618.1030.01 מבוא לפילוסופיה יוונית
ד"ר א' פינקלברג סמ' א' ש' א' 14-12 144 גילמן
אולם ע"ש יונה אתינגר

0618.1032.01 מבוא לפילוסופיה חדשה
ד"ר צ' טאובר סמ' א' ש' ג' 18-16 223 גילמן

קריאה מודרכת א'

0618.1068.01 קבוצה א'
גב' ג' הוכברג סמ' א' ת' א' 20-18 319א' גילמן

0618.1068.02 קבוצה ב'
גב' ד' פרייבך סמ' א' ת' א' 20-18 320 גילמן

0618.1068.03 קבוצה ג'
מר צ' זמיר סמ' א' ת' ב' 16-14 319א' גילמן

0618.1068.04 קבוצה ד'
גב' ד' לורנד סמ' א' ת' ב' 18-16 319 גילמן

0618.1068.05 קבוצה ה'
מר י' מלמד סמ' א' ת' ג' 12-10 319א' גילמן

0618.1068.06 קבוצה ו'
מר י' גולדמן סמ' א' ת' ג' 16-14 320 גילמן

0618.1068.07 קבוצה ז'
מר ג' אסיף סמ' א' ת' ג' 20-18 320 גילמן

0618.1068.08 קבוצה ח'
גב' ע' טסלר סמ' א' ת' ד' 12-10 320 גילמן

0618.1068.09 קבוצה ט'
גב' ש' בורנשטיין סמ' א' ת' ד' 16-14 319 גילמן

0618.1068.10 קבוצה י'
גב' מ' סבוראי סמ' א' ת' ה' 10-08 320 גילמן

מבואות בתחומי הלימוד השונים (יח' לימוד - 4 ש"ס)
מסגרת 666 - לתלמידי השלב הפקולטטי
מסגרת 121 - לתלמידי פילוסופיה שאינם במסגרת השלב הפקולטטי

0618.1042.01 מבוא לפילוסופיה ודתות בהודו
פרופ' ש' בידרמן סמ' א' ש' א' 16-14 144 גילמן
אולם ע"ש יונה אתינגר

0618.1016.01 מבוא לפילוסופיה של הדת
ד"ר ר' שיחור סמ' א' ש' ב' 12-10 282 גילמן

0618.1015.01 מבוא לפילוסופיה של הלשון
ד"ר ע' מטר סמ' א' ש' ב' 14-12 282 גילמן

0618.1037.01 מבוא לתורת ההכרה ומטאפיסיקה
גב' ע' רכטר סמ' א' ש' ג' 14-12 282 גילמן

0618.1041.01 מבוא לפילוסופיה של המדע
ד"ר י' בן-דב סמ' א' ש' ד' 14-12 282 גילמן

0618.1019.01 מבוא לפילוסופיה פוליטית
ד"ר צ' טאובר סמ' א' ש' ה' 12-10 282 גילמן

0618.1018.01 מבוא לתורת המוסר
ד"ר א' פרידלנדר סמ' א' ש' ה' 14-12 281 גילמן

מיומנות חוגית
(לתלמידים שמעוניינים להמשיך ללמוד בחוג לפילוסופיה - מסגרת 555)

0618.1012.01 מבוא ללוגיקה
ד"ר ע' בילצקי סמ' א' ש' א' 18-16 144 גילמן
אולם ע"ש יונה אתינגר

קבוצות תרגיל צמודות ללוגיקה

0618.1012.02 קבוצה א'
מר נ' הדס סמ' א' ת' ב' 10-08 319א' גילמן

0618.1012.03 קבוצה ב'
גב' י' אכמון סמ' א' ת' ב' 16-14 222 שרת

0618.1012.04 קבוצה ג'
מר א' קראוס סמ' א' ת' ב' 20-18 277 גילמן

0618.1012.05 קבוצה ד'
מר ת' גונן סמ' א' ת' ג' 10-08 319א' גילמן

0618.1012.06 קבוצה ה'
מר ת' גונן סמ' א' ת' ג' 12-10 277 גילמן

0618.1012.07 קבוצה ו'
מר נ' ברעם סמ' א' ת' ג' 16-14 455 גילמן

0618.1012.08 קבוצה ז'
מר נ' ברעם סמ' א' ת' ג' 20-18 319 גילמן

0618.1012.09 קבוצה ח'
גב' י' אכמון סמ' א' ת' ד' 12-10 319 גילמן

0618.1012.10 קבוצה ט'
מר נ' הדס סמ' א' ת' ד' 16-14 277 גילמן

0618.1012.11 קבוצה י'
מר א' קראוס סמ' א' ת' ה' 10-08 319א' גילמן

0618.1012.12 קבוצה י"א
גב' מ' גל סמ' א' ת' ה' 16-14 319א' גילמן

0618.1012.13 קבוצה י"ב
גב' מ' גל סמ' א' ת' ה' 18-16 319 גילמן

סמסטר ב'

שיעורים ותרגיל בתולדות הפילוסופיה (יח' לימוד 6 ש"ס)
מסגרת 666 - לתלמידי השלב הפקולטטי
מסגרת 120 - לתלמידי פילוסופיה שאינם במסגרת השלב הפקולטטי

0618.1030.02 מבוא לפילוסופיה יוונית
ד"ר א' פינקלברג סמ' ב' ש' א' 18-16 144 גילמן
אולם ע"ש יונה אתינגר

0618.1032.02 מבוא לפילוסופיה חדשה
ד"ר צ' טאובר סמ' ב' ש' ה' 12-10 223 גילמן

קריאה מודרכת א'

0618.1068.11 קבוצה א'
גב' ע' טסלר סמ' ב' ת' א' 14-12 320 גילמן

0618.1068.12 קבוצה ב'
גב' ת' יגורי סמ' ב' ת' א' 14-12 319א' גילמן

0618.1068.13 קבוצה ג'
מר ג' אסיף סמ' ב' ת' א' 20-18 319א' גילמן

0618.1068.14 קבוצה ד'
גב' מ' סבוראי סמ' ב' ת' ב' 12-10 320 גילמן

0618.1068.15 קבוצה ה'
גב' ש' בורנשטיין סמ' ב' ת' ב' 16-14 319א' גילמן

0618.1068.16 קבוצה ו'
מר ג' פדבה סמ' ב' ת' ג' 12-10 319א' גילמן

0618.1068.17 קבוצה ז'
מר ג' פדבה סמ' ב' ת' ג' 16-14 319 גילמן

0618.1068.18 קבוצה ח'
גב' ד' פרייבך סמ' ב' ת' ג' 20-18 319א' גילמן

0618.1068.19 קבוצה ט'
גב' מ' גל סמ' ב' ת' ג' 20-18 221 גילמן

0618.1068.20 קבוצה י'
גב' ו' גליקמן סמ' ב' ת' ד' 16-14 320 גילמן

0618.1068.21 קבוצה י"א
גב' ד' לורנד סמ' ב' ת' ה' 10-08 320 גילמן

<u>מבואות בתחומי הלימוד השונים (יחי' לימוד 4 ש"ס)</u>
<u>מסגרת 666 - לתלמידי השלב הפקולטטי</u>
<u>מסגרת 121 - לתלמידי פילוסופיה שאינם במסגרת השלב הפקולטטי</u>

0618.1042.02 מבוא לפילוסופיה ודתות בהודו
פרופ' ש' בידרמן סמ' ב' ש' א' 16-14 144 גילמן
אולם ע"ש יונה אתינגר

0618.1016.02 מבוא לפילוסופיה של הדת
ד"ר ר' שיחור סמ' ב' ש' ב' 14-12 282 גילמן

0618.1037.02 מבוא לתורת ההכרה ומטאפיסיקה
גב' ע' רכטר סמ' ב' ש' ג' 14-12 282 גילמן

0618.1019.02 מבוא לפילוסופיה פוליטית
ד"ר צ' טאובר סמ' ב' ש' ג' 18-16 223 גילמן

0618.1018.02 מבוא לתורת המוסר
ד"ר א' פרידלנדר סמ' ב' ש' ה' 14-12 282 גילמן

החוג לפילוסופיה יהודית
לימודי התואר הראשון - שלב הלימודים הפקולטטי

מטרת הלימודים

החוג עוסק בהוראת האמונות והדעות ביהדות, בהכרת התפתחותם של הרעיונות הדתיים והפילוסופיים ובקשריהם עם ההשקפות הפילוסופיות והדתיות שמחוץ ליהדות, החל מתקופת בית-שני ועד זמננו.

מבנה הלימודים

בלימודי התואר הראשון ארבעה מדורים:

א. המחשבה היהודית בתקופת המשנה והתלמוד.
ב. הפילוסופיה היהודית בימי הביניים.
ג. קבלה וחסידות.
ד. המחשבה היהודית בעת החדשה.

סדר הלימודים

הלימודים לתואר הראשון יתנהלו בשני שלבים:

א. שלב הלימודים הפקולטטי - שנה ראשונה.
ב. שלב הלימודים החוגיים - שנה שניה ושלישית.

שלב הלימודים הפקולטטי

תלמיד שבחר מראש בחוג לפילוסופיה יהודית כאחד משני החוגים בהם הוא מבקש להמשיך את לימודיו לתואר ראשון - מומלץ שיכוון את לימודיו כבר בשלב הפקולטטי כך שבשנת הלימודים הראשונה ילמד 10 ש"ס מתוך הקורסים של החוג. כמו-כן רצוי שיתחיל גם בלימודי המיומנויות של החוג.

היצע הקורסים בשלב הלימודים הפקולטטי:

החוג לפילוסופיה יהודית מציע לתלמידי השלב הפקולטטי שיעורים בני 4 ש"ס כל אחד ותרגילים בני 2 ש"ס כל אחד. תלמיד המבקש ללמוד 10 ש"ס מלימודי החוג יבחר 2 שיעורי מבוא ותרגיל אחד, לפי ההנחיות שבידיעון. תלמיד המבקש ללמוד 6 ש"ס מלימודי החוג יבחר שיעור מבוא אחד ותרגיל הצמוד לו.

תנאי המעבר של החוג מהשנה הפקולטטית לשנה השניה

תנאי המעבר מן השנה הפקולטטית לחוג לפילוסופיה יהודית הם אלו המפורטים בהנחיות הפקולטה: כדי לעבור לשנה השניה תלמיד חייב לקבל ציון ממוצע משוקלל "70" לפחות בשלב הלימודים הפקולטטי.

עד סוף שנת הלימודים השניה חייב התלמיד לסיים גם לימוד 8 ש"ס של קורסים במיומנויות החוג. תלמיד שלא למד מיומנויות אלה בשלב הפקולטטי ילמד אותן בשנה ב'. קורסי המיומנות של החוג הם:

- מבוא למחשבת חז"ל	4	ש"ס
- קריאה בטקסטים מדרשיים	4	ש"ס
	8	ש"ס

לימודי החוג לפילוסופיה יהודית משנה ב' ואילך

לימודי חובה למתחילים (בחלקם השתתף התלמיד בשלב הפקולטטי):

- מושגי יסוד במחשבה היהודית	4	ש"ס
- מבוא לפילוסופיה היהודית בימה"ב ותרגיל צמוד	8	ש"ס
- מבוא למיסטיקה יהודית ותרגיל צמוד	8	ש"ס
- מבוא לעת החדשה ותרגיל צמוד	8	ש"ס
	28	ש"ס

על התלמיד לסיים תחילה שיעור מבוא ותרגיל בכל אחד מארבעת מדורי החוג, ורק לאחר מכן יוכל להשתתף בשיעורים למתקדמים.

לימודי חובה למתקדמים

התלמיד יבחר בשני מדורי התמחות בהם ישמע:

- סמינריון + 2 תרגילים **או** 2 שיעורים למתקדמים	10	ש"ס
- סמינריון + 2 תרגילים **או** 2 שיעורים למתקדמים	10	ש"ס
	20	ש"ס

לימודי בחירה

על התלמיד להשתתף ב- 10 ש"ס בלימודי החוג לפי בחירתו.
חובותיו של התלמיד בחוג לשם קבלת התואר הראשון מסתכמות ב- 48 ש"ס (בנוסף ל- 6-10 ש"ס בשלב הפקולטטי) ועוד 8 ש"ס מיומנויות חוגיות.

צירופי חוגים

החוג ממליץ לתלמידיו לבחור בחוגים הבאים כמקצוע שני: מקרא, תלמוד, ספרות עברית, היסטוריה של עם-ישראל, לימודים קלאסיים, פילוסופיה, חינוך ותכנית הלימודים הכלליים (ב"א כללי).

החוג לפילוסופיה יהודית

סגל ההוראה

פרופ׳	שרה קליין-ברסלבי - ראש החוג (שבתון - סמ׳ ב׳)
פרופ׳	יוסף בן-שלמה
פרופ׳	איתמר גרינולד
פרופ׳	מיכאל שורץ (שבתון - סמ׳ א׳)
ד״ר	עמוס גולדרייך
ד״ר	יורם יעקבסון
ד״ר	מנחם לורברבוים
ד״ר	מיכאל מאך (שבתון - סמ׳ א׳+ב׳)
ד״ר	רונית מרוז (חל״ת - סמ׳ ב׳)
גב׳	דליה לוי
מר	אילן ציס
גב׳	חנה קב-רוט
גב׳	טל גרנות

החוג לפילוסופיה יהודית

לימודי התואר הראשון - שלב הלימודים הפסקלטטי

שנה א'

סמסטר א' - משבצת 999

0616.1326.01	מבוא למחשבה יהודית בזמן החדש	ש'	ד'	18-16	282	גילמן	
פרופ' י' בן-שלמה	סמ'	א'	ה'	14-12	282	גילמן	

קבוצות תרגיל צמוד לקבוא

0616.1802.01	סוגיות במחשבה היהודית - חלק א'	ד'	12-10	שו"ת	א'	סמ'	
0616.1802.02	סוגיות במחשבה היהודית - חלק א'	ד'	12-10	שו"ת	ב'	סמ'	
גב' ח' קב-רוט							רוזנברג

999 בגאבס - ב' בסמסטר

0616.1317.01	מבוא לפיסטמולוגיה יהודית וראשית הקבלה	ב'	18-16	ב'	שו'	סמ'	גילמן
ד"ר י' יעקבסון			18-16	ה'			גילמן

קבוצות תרגיל צמוד לקבוא

0616.1241.01	קריאה בטקסטים של הקבלה - חלק א'	ב'	18-16	א'	ש"פ	סמ'	
גב' ד' לוי							גבשוני
0616.1241.02	קריאה בטקסטים של הקבלה - חלק א'	ב'	14-12	ב'	ש"פ	סמ'	
גב' ד' לוי							יפרוסם
0616.1241.03	קריאה בטקסטים של הקבלה - חלק א'	ה'	14-12	ב'	ש"פ	סמ'	
גב' ד' לוי							כיתות

מיומנות החוג (מסגרת 121)

0616.1100.01	מבוא למחשבת חז"ל	שי	א'+ב'	סמ'			
פרופ' י' גרינולד							

אמצעל תרגיל צמוד לקבוא

0616.1127.01	קריאה בטקסטים מדרשיים - חלק א'+ב'	א'	ד'	20-18	18-16	104	יפורסם
גב' ט' גרינת							
0616.1127.02	קריאה בטקסטים מדרשיים - חלק א'+ב'	א'	ג'	18-16	18-16	209	03
גב' ט' גרינת							

שפה וספרות ערבית
לימודי התואר הראשון - שלב הלימודים הפקולטטי

מטרת הלימודים

מטרת הלימודים בחוג היא להקנות לתלמידים ידיעה עיונית ושמושית בשפה הערבית הספרותית הקלאסית והמודרנית, ידיעת תולדות הספרות הערבית לתקופותיה ולסוגיה, ויכולת עצמאית בניתוח ובביקורת טכסטים ספרותיים, דתיים-הסטוריוגרפיים ודקדוקים. הלימודים בחוג מתקיימים במסגרת ארבעה תחומי התמחות המוצעים לבחירתו של התלמיד: א) ספרות ערבית קלאסית. ב) ספרות ערבית מודרנית. ג) לשון ערבית. ד) דת והיסטוריוגרפיה אסלאמית.

הקבלה לחוג

תלמידים המתכוונים להמשיך את לימודיהם בחוג לשפה ולספרות ערבית אחרי שלב הלימודים הפקולטטי ייגשו לבחינת מיון בחוג **לפני** תחילת הלימודים בפקולטה (בשלב הפקולטטי). בחינת המיון נועדה לקבוע את המיומנויות שעל התלמיד ללמוד **לפני** קבלתו לחוג.

לחוג יתקבלו תלמידים שהשיגו ציון ממוצע משוקלל 70 ומעלה בשלב הלימודים הפקולטטי כולו; וכן השיגו ממוצע 70 ומעלה במבואות ובתרגילים של החוג בהיקף של 10 ש"ס בשלב הלימודים הפקולטטי; והשיגו ציון 70 ומעלה בשיעור המיומנות "דקדוק א".

יש בחוג קורסי יסוד אחדים, שהלימוד בהם מהווה תנאי להשתתפות בקורסים אחרים. תלמידים שלימודיהם בחוג עתידים להתחיל בסמסטר ב' יקחו לתשומת ליבם את תכנית הלימודים של החוג ואת פרישת הקורסים בסמסטרים השונים.

מבנה הלימודים בחוג

בחוג יש שתי מסגרות לימודים לקראת התואר הראשון:

א. לימודים במסלול דו-חוגי.
ב. לימודים במסלול חד-חוגי.

מסלול דו-חוגי

המסלול הדו-חוגי מקיף 58 ש"ס (שעות סמסטריאליות) בהתאם לקבוצות הלימוד הבאות:

1.	מבואות	16 ש"ס (10 ש"ס במסגרת שלב הלימודים הפקולטטי)
2.	לימודי יסוד	16 ש"ס
3.	תרגילים טכסטואליים	6 ש"ס
4.	סמינרים	8 ש"ס
5.	שיעור העמקה	12 ש"ס
	סה"כ	58 ש"ס
6.	מיומנויות חוגיות[1]	18 ש"ס

[1]. לא נכלל במניין השעות בשקלול הממוצע לתואר.

פירוט קבוצות הלימוד:

1. **מבואות**

התלמיד ילמד 10 ש"ס מבואות במסגרת שלב הלימודים הפקולטטי (4 ש"ס שיעור ו- 2 ש"ס תרגיל צמוד ו- 4 ש"ס מושגי יסוד באיסלאם). את שאר קורסי המבואות ילמד התלמיד בהמשך לימודיו בחוג בשנה ב'.

א.	קוים מאפיינים בספרות הערבית הקלאסית[2]	4	ש"ס
	תרגיל לנ"ל[2]	2	ש"ס
ב.	תולדות הספרות הערבית המודרנית[2]	4	ש"ס
	תרגיל לנ"ל[2]	2	ש"ס
ג.	מושגי יסוד באיסלאם[3]	4	ש"ס
	סה"כ	16	ש"ס

2. **מיומנויות**

מלבד 58 השעות הסמסטריאליות ישתתף התלמיד בשיעורי המיומנויות. קורסי המיומנויות ילמדו ברובם במסגרת שלב הלימודים הפקולטטי, וחלקם במשך הלימודים בחוג. שיעורי המיומנויות אינם נכללים במניין השעות ובשקלול הממוצע לתואר.

קורסי המיומנויות הם:

א.	דקדוק א'	4	ש"ס
ב.	הדרכה במקורות ערביים אסלאמיים	2	ש"ס
ג.	תרגום והבעה	4	ש"ס
ד.	עיתונות ערבית	4	ש"ס
ה.	הבנת הנשמע והגיה	2	ש"ס
ו.	יסודות הדקדוק	2	ש"ס
	סה"כ	18	ש"ס

בהתאם לבחינת המיון ניתן יהיה להשתחרר מחלק משיעורי המיומנויות.

סדר הלימודים במסלול הדו-חוגי
שלב הלימודים הפקולטטי

מיומנויות

סמסטר א'

יסודות הדקדוק	2	ש"ס
עיתונות ערבית	4	ש"ס

סמסטר ב'

דקדוק א'	4	ש"ס
הדרכה במקורות ערביים אסלאמיים	2	ש"ס
הבנת הנשמע והגיה	2	ש"ס

---

[2]. אם לא נלמד בשלב הפקולטטי, יילמד בשנה ב'.

[3]. בתשנ"ו ייקרא השיעור "מבוא לתולדות האסלאם".

מבואות

סמסטר א':

מושגי יסוד באיסלאם[4]	4	ש"ס
קווים מאפיינים בספרות הערבית הקלאסית[5]	4	ש"ס
תרגיל לנ"ל[5]	2	ש"ס

סמסטר ב'

מבוא לספרות ערבית מודרנית[5]	4	ש"ס
תרגיל לנ"ל[5]	2	ש"ס

שנים ב'-ג'

ראה פירוט בידיעון הפקולטה כרך ב', שנים ב'/ג'.

המסלול החד-חוגי

תנאי קבלה:

תלמידים שממוצע ציוניהם בסוף שלב הלימודים הפקולטטי הוא 85 ומעלה (כולל המבואות ושיעורי המיומנויות של החוג) יוכלו להירשם למסלול החד חוגי. לימודי שלב הלימודים הפקולטטי יחשבו בדיעבד לחלק מתכנית לימודי המסלול החד-חוגי.

מבנה הלימודים במסלול החד-חוגי

מסלול זה מקיף 114 ש"ס, בהן ארבעה סמינרים בהתאם לקבוצות הלימוד הבאות:

1.	שיעורים בחוג לשפה ולספרות ערבית[6]	78	ש"ס
2.	חטיבה א'[7]	20	ש"ס
3.	חטיבה ב'[7]	16	ש"ס
	סה"כ	114	ש"ס

פרטים מלאים אודות המסלול החד-חוגי בכרך ב' בידיעון הפקולטה.

---

4. בתשנ"ו ייקרא השיעור "מבוא לתולדות האסלאם".

5. התלמיד יבחר באחד משני המבואות בשנה א', ובמבוא השני בשנה ב'.

6. ובכלל זה קורסי החוג לערבית בהיקף של 10 ש"ס בשלב הלימודים הפקולטטי.

7. ובכלל זה קורסים שאינם מן החוג לערבית שנלמדו בשלב הלימודים הפקולטטי.

סגל ההוראה

פרופ׳	יוסף סדן - ראש החוג
פרופ׳	ששון סומך (שבתון)
פרופ׳	אורי רובין (שבתון סמ׳ ב׳)
פרופ׳	מיכאל שורץ (שבתון סמ׳ א׳)
ד״ר	בנימין אברהמוב (חל״ת סמ׳ א׳)
ד״ר	סלימאן ג׳ובראן (שבתון סמ׳ א׳)
ד״ר	מחמוד גנאים
ד״ר	רינה דרורי
ד״ר	מיכאל לקר
ד״ר	ישי פלד (שבתון סמ׳ ב׳)
ד״ר	נפתלי קינברג
ד״ר	שלומית שרייבוים
מר	אברהם חכים
גב׳	ל׳ חליו
מר	מחמוד כיאל
מר	מאדי קבלאן
מר	מנשה רייכמן
מר	חוסני שחאדה
מר	יצחק שנייבוים
גב׳	עליזה שניצר
גב׳	רותי רוזנטל

מזכירת החוג - גב׳ אורית קטן

החוג לשפה ולספרות ערבית
לימודים לתואר ראשון - שלב הלימודים הפקולטטי

מבואות

0623.1127.01 קוים מאפיינים בספרות הערבית הקלאסית[1]
פרופ' י' סדן סמ' א' ש' א' 16-18 223 גילמן
ד"ר ר' דרורי ה' 14-16 326 גילמן

0623.1133.01 תרגיל לנ"ל[1]
פרופ' י' סדן סמ' א' ת' א' 18-20 456 גילמן

0623.1133.02 תרגיל לנ"ל[1]
מר ח' שחאדה סמ' א' ת' ב' 10-12 102 רוזנברג

0623.1115.01 תולדות הספרות הערבית המודרנית[1]
ד"ר מ' גנאים סמ' ב' ש' ב' 16-18 281 גילמן
ה' 16-18 220 גילמן

0623.1116.01 תרגיל לנ"ל[1]
ד"ר מ' גנאים סמ' ב' ת' ב' 18-20 318א' גילמן

0623.1116.02 תרגיל לנ"ל[1]
ד"ר מ' גנאים סמ' ב' ת' ה' 18-20 318א' גילמן

0623.1116.03 תרגיל לנ"ל[1]
ד"ר ש' שרייבוים סמ' ב' ת' ג' 16-18 102 עליה

0623.1716.01 מושגי יסוד באסלאם
פרופ' א' רובין סמ' א' ש' ב' 14-16 278 גילמן
ד' 10-12 223 גילמן

[1]. יש לקחת מבוא אחד + תרגיל צמוד בשנה א' ואת השני בשנה ב'.

מיומנויות

0623.1010.01 יסודות הדקדוק
גב' ר' רוזנטל סמ' א' ת' ג' 16-18 230 שרת

0623.1010.02 יסודות הדקדוק
גב' ר' רוזנטל סמ' א' ת' ג' 18-20 261 גילמן

0623.1010.03 יסודות הדקדוק
גב' ל' חליו סמ' ב' ת' א' 16-18 יפורסם

0623.1120.01 דקדוק א'
ד"ר נ' קינברג סמ' ב' שו"ת ב' 08-10 318 גילמן
ה' 10-12 304 גילמן

0623.1120.02 דקדוק א'
מר מ' קבלאן סמ' ב' שו"ת ג' 18-20 456 גילמן
ה' 14-16 278 גילמן

0623.1120.03 דקדוק א'
גב' ל' חליו סמ' ב' שו"ת א' 18-20 305 גילמן
ד' 16-18 318 גילמן

0623.1144.01 הדרכה במקורות ערביים-אסלאמיים
גב' ע' שניצר סמ' ב' ת' ד' 10-12 102 עליה

0623.1144.02 הדרכה במקורות ערביים אסלאמיים
גב' ע' שניצר סמ' ב' ת' ד' 12-14 305 גילמן

0623.1144.03 הדרכה במקורות ערביים אסלאמיים
מר א' חכים סמ' ב' ת' ב' 12-14 03 רוזנברג

0623.1147.01 עיתונות ערבית
מר י' שנייבוים סמ' א'+ב' שו"ת ה' 08-10 305 גילמן

0623.1145.01 עיתונות ערבית
מר א' חכים סמ' א' שו"ת ב' 12-14 307 גילמן
ד' 12-14 222 שרת

0623.1146.01	הבנת הנשמע והגיה							
מר מ' קבלאן	סמ'	א'	שו"ת	ב'	18-20	318א'	גילמן	
0623.1146.02	הבנת הנשמע והגיה							
מר מ' קבלאן	סמ'	ב'	שו"ת	ה'	16-18	222	שרת	

החוג לצרפתית

לימודי התואר הראשון - שלב הלימודים הפקולטטי

בחוג לצרפתית קיימות שתי מגמות: **שפה וספרות צרפתית, ותרבות צרפת.**
ניתן ללמוד בכל אחת מהמגמות במסלול הדו-חוגי, (כלומר, בצירוף לימודים בחוג נוסף לתואר ראשון). אין אפשרות ללמוד בצירוף של שתי המגמות יחדיו. לגבי אפשרות לימודים במסלול המורחב (חד-חוגי) נא עיין בידיעון - כרך ב'.

א. שפה וספרות צרפתית

במגמה זו מקיים החוג קורסים בספרות ובלשנות צרפתית, וכן קורסים לשיפור השליטה בצרפתית המדוברת והכתובה. **שפת ההוראה במגמה** (כולל עבודות ובחינות) **היא צרפתית**. ידע מוקדם בשפה הצרפתית דרוש לשילוב במגמה. התלמידים ישובצו בשיעורי הלשון של שנה א' (מיומנויות חוגיות) על בסיס בחינת מיון. בעלי תעודת בגרות צרפתית או מארץ דוברת צרפתית ילמדו על-פי מסלול מיוחד, הוא המסלול לפרנקופונים.

ב. תרבות צרפת

במגמה זו מקיים החוג קורסים בתרבות הצרפתית על היבטיה העיקריים: מושגי יסוד בתרבות הצרפתית, ספרות ואמנויות, רקע כללי בהיסטוריה, תולדות המחשבה ועוד. **ידע מוקדם בשפה הצרפתית אינו תנאי הכרחי להתקבלות למגמה**. לימודי השפה כלולים בתכנית המגמה.

תלמידים עם ידע מוקדם בצרפתית ישובצו בשיעורי לשון של שנה א' (מיומנויות חוגיות) על בסיס בחינת מיון, והתלמידים ללא ידע מוקדם ישובצו בשיעורי לשון ברמת מתחילים. **שפת ההוראה במגמה** (כולל עבודות ובחינות) **היא עברית** (פרט למספר שיעורים בשנה ג').

לימודי התואר הראשון במגמה לתרבות צרפת אינם מאפשרים המשך לימודים לקראת תעודת הוראה בצרפתית.

המגמה לשפה וספרות צרפתית

1. <u>מטרות המגמה</u>

- להקנות לתלמיד ידע ושיטות מחקר בתחומים השונים של הספרות והבלשנות הצרפתית.
- לשפר את שליטתו של התלמיד בשפה הצרפתית ולהביאו ליכולת התבטאות טובה בכתב ובע"פ.

כל השיעורים, העבודות והבחינות במגמה, כולל המבואות והתרגילים, ניתנים בשפה הצרפתית.

2. לתלמידים המבקשים להמשיך בלימודים במגמה זו מומלץ להכליל בתכניתם כבר בשלב הכלל פקולטטי את השיעורים הבאים:

א. <u>מסלול רגיל</u>

שני מבואות (מסגרת 666):

1.	מבוא שיטתי ללשון הצרפתית (סמ' א')	4	ש"ס
2.	מבוא לספרות הצרפתית המודרנית (סמ' ב')	6	ש"ס
	(שיעור 2 ש"ס ותרגיל 4 ש"ס המהווים יחידה אחת	10	ש"ס

<u>מיומנויות</u> לימודי שפה - (מסגרת 555):

ציוני שיעורים אלה ישוקללו יחד עם ציוני שנים ב' ו- ג' ולא ייחשבו במנין ציוני השנה הכלל פקולטטית.

-	הבעה בעל-פה א' (סמ' א')	4	ש"ס
-	הבעה בעל-פה ב' (סמ' ב')	4	ש"ס
-	דקדוק והבעה בכתב (סמ' ב')	4	ש"ס
		12	ש"ס

ב. <u>מסלול לפרנקופונים</u>

שני מבואות (מסגרת 666):

1. אחד מהמבואות הבאים:

מבוא לבלשנות (סמ' א')	4	ש"ס
<u>או:</u>		
מבוא לספרות הצרפתית מימי הביניים		
ועד המהפכה (סמ' א')	4	ש"ס
(שיעור 2 ש"ס, ותרגיל 2 ש"ס)		

2. מבוא לספרות הצרפתית המודרנית (סמ' ב')	6	ש"ס
(שיעור 2 ש"ס, ותרגיל 4 ש"ס המהווים יחידה אחת)	10	ש"ס

3. <u>מבנה הלימודים בשנים ב' ו- ג' (מסגרות 123, 124, 126, 127)</u>

1. מסלול רגיל (סה"כ שעות לימוד 52 ש"ס, לא כולל שנה א').
2. מסלול לפרנקופונים (סה"כ שעות לימוד 52 ש"ס, לא כולל שנה א').

1. <u>מסלול רגיל</u>

12 ש"ס לימודי שפה (מסגרת 126):

-	הבעה בכתב א'+ב' בשנה ב'	4	ש"ס
-	הדרכה בכתיבת עבודות א'+ב' בשנה ג'	4	ש"ס
-	תרגום מעברית לצרפתית א'+ב'	4	ש"ס

.2	14 ש"ס שיעורי חובה בבלשנות (מסגרת 124):		
	- מבוא לבלשנות צרפתית שנה ב', סמ' א'	4	ש"ס
	- מבנה השפה הצרפתית א'+ב' בשנה ב'	8	ש"ס
	- מבוא לסמנטיקה ולקסיקולוגיה צרפתית	2	ש"ס
.3	14 ש"ס שיעורי חובה בספרות (מסגרת 123):		
	- הספרות הצרפתית מימי הביניים ועד המהפכה - סמ' א'	4	ש"ס
	- שיטות ניתוח טקסט פרוזה - סמ' א'	2	ש"ס
	- שיטות ניתוח טקסט שירה - סמ' ב'	2	ש"ס
	- מבוא לבקורת הספרות בצרפת	2	ש"ס
	- שיעורי בחירה מתוך "פרקים מן הספרות הצרפתית"	4	ש"ס
.4	4 ש"ס שיעורים נוספים שהתלמידים ילמדו לפי בחירתם בספרות או בבלשנות צרפתית	4	ש"ס
.5	8 ש"ס סמינריונים (127):	8	ש"ס
	סה"כ	52	ש"ס

בשנים ב' וג' יחוייב התלמיד ב- 4 סמינריונים בהיקף כולל של 8 ש"ס (2 ש"ס כל אחד), על פי בחירתו, מתוך אלה המוצעים בספרות ובבלשנות. הוא יקבל ציון השתתפות בארבעתם ויגיש עבודה סמינריונית בשניים מהם, על פי בחירתו. העבודה היא אישית בלבד ותוגש בשני העתקים.

<u>מסלול לפרנקופונים (מסגרות 123, 124, 127)</u>

בשנים ב' וג' ילמדו התלמידים הפרנקופונים על פי תכנית המסלול הרגיל עם השינויים המפורטים להלן:

הם יהיו פטורים משיעורי שפה (8 ש"ס שהם: 4 ש"ס בהבעה בכתב בשנה ב', 4 ש"ס תרגום מעברית לצרפתית).

במקום שיעורים אלה ילמדו התלמידים שיעורי בחירה מתוך פרקים מן הספרות הצרפתית או מתוך שיעורי בלשנות	8	ש"ס
תלמידים שלמדו "מבוא לבלשנות" או "הספרות מימי הביניים ועד המהפכה" במסגרת השלב הכלל פקולטטי, ישלימו את מכסת השעות	4	ש"ס
סה"כ	12	ש"ס

<u>חוג מורחב בשני המסלולים - לחוג מורחב יוכלו להתקבל תלמידים אשר סיימו את השלב הכלל-פקולטטי בממוצע ציונים 85 ומעלה</u>

בנוסף על הלימודים הרגילים בחוג, ילמד התלמיד 36 ש"ס נוספות המתחלקות ל-:

שיעורים מתקדמים	12	ש"ס
סמינריונים (לפחות 2 ש"ס בכל אחד מהתחומים - ספרות ובלשנות)*	8	ש"ס
חטיבה חיצונית**	16	ש"ס
סה"כ	36	ש"ס

---

* על כל תלמיד להגיש עוד שתי עבודות סמינריוניות בנוסף לשתי העבודות הכלולות בתכנית הרגילה, אחת בספרות ואחת בבלשנות.

** שיעורים אלה יבחרו מתוך השיעורים המתקדמים של המגמה לתרבות צרפת (מסגרת 224) ומשיעורי חוגים אחרים כגון: היסטוריה, פילוסופיה, תולדות האמנות, בלשנות וכו', באישור יועץ החוג.

המגמה לתרבות צרפת

א. מטרות המגמה

להקנות ידע שיטתי בהיבטיה השונים של התרבות הצרפתית לדורותיה; להכשיר את התלמיד לחקר התרבות הצרפתית,והתרבויות בארצות דוברות צרפתית. להקנות לתלמיד ידע בשפה הצרפתית כדי להכשירו לקרוא את הטקסטים המרכזיים של תרבויות אלו בשפת המקור.

ב. תלמידי שנה א' המבקשים להמשיך לימודיהם במגמה לתרבות, מומלץ להכליל את השיעורים הבאים בתכניתם בשלב הלימודים הפקולטטי:

1. מבואות (מסגרת 666):

א. מבוא לתרבות צרפת (שי' 4 ש"ס, ת' 2 ש"ס בסמ' א' או ב')* המבוא ניתן בעברית על בסיס טקסטים בעברית ובאנגלית.	6	ש"ס
ב. צרפת בת זמננו: לשון, מוסדות ותרבות (שו"ת סמ' ב')	4	ש"ס
סה"כ מבואות	10	ש"ס

2. מיומנויות (לימוד שפה) (מסגרת 555):

שיעורים אלה מיועדים להביא את התלמיד ליכולת קריאה שתאפשר לו ללמוד שיעורים מתקדמים בתרבות ובספרות צרפת בהמשך לימודיו.
ציוני שיעורים אלה ישוקללו יחד עם ציוני שנים ב' וג' ולא יחשבו במנין ציוני שלב הלימודים הפקולטטי.

א. תלמידים ללא ידע מוקדם בצרפתית (רמה א'):		
אימון בקריאה ודקדוק א' (סמ' א')	8	ש"ס
אימון בקריאה ודקדוק ב' (סמ' ב')	4	ש"ס
סה"כ מיומנויות לתלמידים ללא ידע מוקדם בשפה הצרפתית (הנחשבות ל- 8 ש"ס)	12	ש"ס
ב. תלמידים עם ידע מוקדם בצרפתית (רמה ב', ג' וד'):		
אימון בקריאה ודקדוק א' (סמ' א')	4	ש"ס
אמון בקריאה ודקדוק ב' (סמ' ב')	2	ש"ס
סה"כ מיומנויות לתלמידים עם ידע מוקדם בשפה הצרפתית (הנחשבות ל4- ש"ס)	6	ש"ס

מבנה הלימודים בשנים ב' וג' (מסגרות 222, 223, 224, 227, 229, 231)

בשנים ב' וג' ינתנו כל השיעורים בעברית על בסיס קריאה בצרפתית, למעט כמה שיעורים בשפה הצרפתית בשנה ג'.
התלמיד ילמד:

שיעורים מתקדמים: (8 ש"ס שיעורי בחירה בתרבות ו- 8 ש"ס שיעורי ספרות (2 ש"ס "ניתוח טקסטים" חובה, ו- 6 ש"ס שיעורי בחירה)	16	ש"ס
קריאה מודרכת בטקסטים מן התרבות הצרפתית (מהם 2 ש"ס חובה בצרפתית)	8	ש"ס
איתור מבנים בשפה הצרפתית	4	ש"ס
הבנת הנשמע והבעה בע"פ	4	ש"ס
הבנת טקסטים באמצעות תרגום	2	ש"ס
סמינריונים	8	ש"ס
חטיבה חיצונית בנושא תרבות צרפת	8	ש"ס
סה"כ	50	ש"ס

* תלמיד שאינו מתכוון להמשיך את לימודיו בחוג יכול ללמוד את שיעור המבוא ללא תרגיל.

פירוט:

1. שיעורים בתרבות ובספרות צרפת:

א. שיעורי תרבות צרפת (מסגרת 224):
על התלמיד לבחור ב- 4 שיעורים בשתי תקופות שונות:
- ימי הביניים והרנסנס.
- מאות 17 ו- 18.
- מאות 19 ו- 20.

8 ש"ס

ב. שיעורי ספרות צרפתית (מסגרות: 222, 223):
- ניתוח טקסט (חובה שנה ב') 2 ש"ס (מסגרת 222)
- שיעורים מתקדמים (שנים ב' וג') 6 ש"ס (מסגרת 223)

8 ש"ס

לתלמידים המתקדמים בצרפתית מומלץ ללמוד שיעורי "ספרות צרפתית" במגמה "שפה וספרות צרפתית".

2. שיעורי לשון (מסגרת 225):
א. קריאה מודרכת
4 ש"ס חובה בשנה ב'
4 ש"ס חובה בשנה ג' (מתוכן 2 ש"ס בשפה הצרפתית)

8 ש"ס

ב. איתור מבנים בשפה הצרפתית (מסגרת 229):
חובה שנה ב' 4 ש"ס

ג. הבנת טקסטים באמצעות תרגום 2 ש"ס

ד. הבנת הנשמע והבעה בע"פ 4 ש"ס

3. חטיבה חיצונית (מסגרת 231):
הלימודים כוללים חטיבה חיצונית מורכבת משיעורים בהיסטוריה, פילוסופיה ואמנויות (תולדות האמנות, תיאטרון, קולנוע, מוסיקולוגיה) צרפתיות מצד אחד, ומשיעורים במדע התרבות מצד שני (שיעורים אלה ילמדו בחוגים אחרים, על סמך רשימת שיעורים מומלצים של החוג לצרפתית ובתיאום עם יועץ החוג).

8 ש"ס

4. <u>סמינריונים (מסגרת 227):</u>
על התלמיד להשתתף ב- 2 סמינריונים (4 ש"ס כל אחד) במשך לימודיו ולהגיש 2 עבודות סמינריוניות.

8 ש"ס

<u>בחינות, סמינריונים ושקלול ציונים בשתי המגמות</u>

התלמיד יבחן בכתב או בע"פ בכל הקורסים שישתתף בהם:

<u>שקלול ציון הגמר לתואר ראשון</u>

ממוצע ציוני שנה א' - שלב הלימודים הפקולטטי	25%
ממוצע ציוני שנים ב' וג' (כולל מיומנויות של שנה א')	50%
ממוצע ציוני עבודות סמינריונית	25%

החוג לצרפתית

סגל ההוראה

ד״ר יהודה קופפרמן - ראש החוג
פרופ׳ אביבה ברק
פרופ׳ דוד געתון
פרופ׳ יורגן זיס
פרופ׳ דוד מנדלסון
פרופ׳ רות עמוסי
פרו׳פ אלישבע רוזן
ד״ר ניצה בן-ארי
ד״ר מוניק יוטרין (שבתון סמ׳ א׳)
ד״ר נורית יערי
ד״ר יגיל לימור
ד״ר יהושע ישועה
ד״ר איזבל מרטין
ד״ר ג׳ורג׳ צרפתי
ד״ר נדין קופרטי (מנדל)
ד״ר סוזי שטיינברג
ד״ר חוה בת-זאב שילדקרוט (שבתון סמ׳ א׳)
גב׳ ארזה אפלרויט
גב׳ מישל בוקובזה (כהן)
גב׳ רות בן-שמעון
גב׳ רחל דרמון
מר פטריס הוג
גב׳ דינה הלק
מר איב ואל
גב׳ דינה חרובי
גב׳ גליה ינושבסקי
גב׳ סינטיה כהן
גב׳ אווה כץ
גב׳ סוניה מנדלסון
גב׳ ליאורה נכון
גב׳ עירית פורת
מר עמנואל קופל
גב׳ אינה קריבורוקוב
גב תמרה קוואס

גב׳ יעל ארנפרוינד (צרפתי)
גב׳ נעמי רובין
גב׳ עדי שירן - יועצת המגמה לתרבות צרפת
גב׳ שירה שמחוני
גב׳ דפנה שניצר
מר דניס שרביט - יועץ המגמה לשפה וספרות

מזכירת החוג - גב׳ סלבי דגני
ע׳ מזכירת החוג - גב׳ פביאן רוש

החוג לצרפתית
לימודי התואר הראשון - שלב הלימודים הפקולטטי

המגמה לשפה וספרות צרפתית

שנה א'

סמסטר א'

מבואות (מסגרת 666):

0625.1103.01 מבוא שיטתי ללשון הצרפתית (רמה א')
גב' ר' בן-שמעון סמ' א' שו"ת א' 10-08 318 גילמן
ד' 10-08 318 גילמן

0625.1103.02 מבוא שיטתי ללשון הצרפתית (רמה ב')
גב' א' קריבורוקוב סמ' א' שו"ת א' 16-14 225 שרת
ג' 16-14 225 שרת

0625.1103.03 מבוא שיטתי ללשון הצרפתית (רמה ג')
גב' ס' מנדלסון סמ' א' שו"ת ג' 14-12 260 גילמן
ה' 12-10 324 גילמן

סמסטר ב'

0625.1315.01 מבוא לספרות הצרפתית המודרנית
ד"ר מ' יוטרן סמ' ב' ש' א' 14-12 281 גילמן

0625.1316.01 תרגיל לשיעור הנ"ל (רמה א')
ד"ר א' מרטין סמ' ב' ת' ב' 20-18 317 גילמן
ד' 20-18 277 גילמן

0625.1316.02 תרגיל לשיעור הנ"ל (רמה ב')
גב' ד' חרובי סמ' ב' ת' ג' 16-14 101 עליה
ה' 18-16 101 עליה

0625.1316.03 תרגיל לשיעור הנ"ל (רמה ג')
גב' ד' שניצר סמ' ב' ת' ב' 18-16 317 גילמן
ה' 16-14 307 גילמן

מיומנויות - לימודי שפה (מסגרת 555)

סמסטר א'

0625.1210.01 הבעה בע"פ א' (רמה א')
ד"ר ס' שטיינברג סמ' א' שו"ת ב' 14-12 202 עליה
ד' 16-14 04 רוזנברג

0625.1210.02 הבעה בע"פ א' (רמה ב')
מר פ' הוג סמ' א' שו"ת א' 18-16 יפורסס
ה' 18-16 280 גילמן

0625.1210.03 הבעה בע"פ א' (רמה ג')
גב' נ' רובין סמ' א' שו"ת א' 12-10 323 גילמן
ג' 12-10 205 רוזנברג

סמסטר ב'

0625.1104.01 דקדוק והבעה בכתב (רמה א')
גב' ד' הלק סמ' ב' שו"ת א' 20-18 317 גילמן
ד' 18-16 202 עליה

0625.1104.02 דקדוק והבעה בכתב (רמה ב')
גב' ר' בן-שמעון סמ' ב' שו"ת א' 10-08 317 גילמן
ד' 10-08 317 גילמן

0625.1104.03 דקדוק והבעה בכתב (רמה ג')
גב' ס' מנדלסון סמ' ב' שו"ת ג' 14-12 317 גילמן
ה' 14-12 102 עליה

0625.1211.01 הבעה בע"פ ב' (רמה א')
גב' נ' רובין סמ' ב' שו"ת א' 12-10 225 שרת
ג' 12-10 225 שרת

0625.1211.02 הבעה בע"פ ב' (רמה ב')
מר פ' הוג סמ' ב' שו"ת א' 16-14 102 עליה
ד' 16-14 02 רוזנברג

0625.1211.03 הבעה בע"פ ב' (רמה ג')
גב' ת' קוואס סמ' ב' שו"ת ב' 14-12 יפורסם
ה' 12-10 202 עליה

שיעורי עזר

הדרכה אישית
יפורסם

הדרכה אישית
יפורסם

לפרנקופונים: במקום מבוא שיטתי ללשון יקחו מבוא לבלשנות או מבוא לספרות צרפתית מימי הביניים ועד המהפכה הצרפתית + תרגיל לשיעור הנ"ל - 4 ש"ס

0625.2302.01 מבוא לבלשנות צרפתית (חובה שנה ב')
פרופ' י' קופפרמן סמ' א' שו"ת ב' 16-14 326 גילמן
ד' 18-16 278 גילמן

0625.2400.01 מבוא לספרות הצרפתית מימי הביניים ועד המהפכה הצרפתית (חובה שנה ב')
ד"ר נ' קופרטי סמ' א' שו"ת א' 14-12 281 גילמן

0625.2401.01 תרגיל לשיעור הנ"ל (חובה שנה ב')
ד"ר נ' קופרטי סמ' א' שו"ת א' 16-14 280 גילמן

0625.2401.02 תרגיל לשיעור הנ"ל (חובה שנה ב')
ד"ר א' מרטין סמ' א' שו"ת ב' 18-16 222 גילמן

המגמה לתרבות צרפת

שנה א' (לימודים פקולטטיים)

מבואות (מסגרת 666)

מבוא לתרבות צרפת (השיעור והתרגיל הצמוד ניתנים בעברית על בסיס טקסטים מתורגמים).

סמסטר א'

0668.1240.01 מבוא לתרבות צרפת
פרופ' ד' מנדלסון (בעברית על בסיס טקסטים מתורגמים)
סמ' א' ש' ב' 14-12 223 גילמן
ד' 16-14 223 גילמן

0668.1241.01 תרגיל לשיעור הנ"ל
מר ע' קופל (בעברית על בסיס טקסטים מתורגמים)
סמ' א' ת' ב' 12-10 102 עליה

0668.1241.02 תרגיל לשיעור הנ"ל
גב' י' ארנפרוינד (בעברית על בסיס טקסטים מתורגמים)
סמ' א' ת' ג' 12-10 222 שרת

0668.1241.03 תרגיל לשיעור הנ"ל
גב' ע' פורת (בעברית על בסיס טקסטים מתורגמים)
סמ' א' ת' ד' 18-16 318א' גילמן

0668.1241.04 תרגיללשיעור הנ"ל
מר ד' שרביט (בעברית על בסיס טקסטים מתורגמים)
סמ' א' ת' ד' 14-12 456 גילמן

0668.1241.05 תרגיל לשיעור הנ"ל
מר ד' שרביט (בעברית על בסיס טקסטים מתורגמים)
סמ' א' ת' ה' 12-10 222 שרת

סמסטר ב'

0668.1240.02 מבוא לתרבות צרפת
פרופ' ד' מנדלסון (בעברית על בסיס טקסטים מתורגמים)
סמ' ב' ש' ב' 20-18 223 גילמן
ד' 18-16 223 גילמן

0668.1241.06 תרגיל לשיעור הנ"ל
מר ד' שרביט (בעברית על בסיס טקסטים מתורגמים)
סמ' ב' ת' ה' 16-14 305 גילמן

0668.1241.07 תרגיל לשיעור הנ"ל
גב' ע' פורת (בעברית על בסיס טקסטים מתורגמים)
סמ' ב' ת' ב' 18-16 306 גילמן

0668.1241.08 תרגיל לשיעור הנ"ל
מר ע' קופל (בעברית על בסיס טקסטים מתורגמים)
סמ' ב' ת' ה' 12-10 03 רוזנברג

0668.1241.09 תרגיל לשיעור הנ"ל
גב' ג' ינושבסקי (בעברית על בסיס טקסטים מתורגמים)
סמ' ב' ת' ד' 20-18 222 גילמן

שיעור ותרגיל הניתנים בעברית על בסיס טקסטים במקור הצרפתי

0668.1350.01 צרפת במאה ה- 20: לשון, מוסדות ותרבות (רמה א')
ד"ר ס' שטיינברג (בעברית על בסיס טקסטים במקור הצרפתי)
סמ' ב' שו"ת ב' 12-10 102 רוזנברג
ד' 12-10 304 גילמן

0668.1350.02 צרפת במאה ה- 20: לשון, מוסדות ותרבות (רמה א')
גב' מ' בוקובזה (בעברית על בסיס טקסטים במקור הצרפתי)
סמ' ב' שו"ת א' 14-12 202 עליה
ה' 14-12 281 גילמן

0668.1351.01 צרפת במאה ה- 20: לשון, מוסדות ותרבות (רמה ב׳)
ד״ר ס׳ שטיינברג (בעברית על בסיס טקסטים במקור הצרפתי)
סמ׳ ב׳ שו״ת ב׳ 14-12 יפורסם
ד׳ 14-12 202 עליה

0668.1352.01 צרפת במאה ה- 20: לשון, מוסדות ותרבות (רמה ג׳-ד׳)
מר ד׳ שרביט (בעברית על בסיס טקסטים במקור הצרפתי)
סמ׳ ב׳ שו״ת א׳ 16-14 324 גילמן
ה׳ 14-12 יפורסם

מיומנויות - שיעורי לשון (מסגרת 555)

סמסטר א׳

0668.1505.01 אימון בקריאה ודיקדוק א׳ (רמה א׳: מתחילים בלבד)
מר א׳ ואל
סמ׳ א׳ ת׳ א׳ 18-14 101 עליה
ג׳ 18-14 101 עליה

0668.1505.02 אימון בקריאה ודיקדוק א׳ (רמה א׳: מתחילים בלבד)
גב׳ ע׳ שירן
סמ׳ א׳ ת׳ ב׳ 18-14 225 שרת
ה׳ 18-14 278 גילמן

0668.1507.01 אימון בקריאה ודיקדוק א׳ (רמה ב׳)
גב׳ ס׳ מנדלסון
סמ׳ א׳ ת׳ ג׳ 16-14 220 גילמן
ה׳ 14-12 222 שרת

0668.1509.01 אימון בקריאה ודיקדוק א׳ (רמה ג׳ וד׳)
גב׳ ר׳ דרמון
סמ׳ א׳ ת׳ א׳ 18-16 102 עליה
ה׳ 18-16 324 גילמן

סמסטר ב׳

0668.1540.01 אימון בקריאה ודיקדוק ב׳ (רמה א׳)
מר א׳ ואל
סמ׳ ב׳ ת׳ ב׳ 14-12 205 רוזנברג
ד׳ 14-12 102 עליה

0668.1540.02 אימון בקריאה ודיקדוק ב׳ (רמה א׳)
גב׳ ע׳ שירן
סמ׳ ב׳ ת׳ א׳ 18-16 222 שרת
ה׳ 18-16 317א׳ גילמן

0668.1545.01 אימון בקריאה ודיקדוק ב׳ (רמה ב׳)
גב׳ ס׳ מנדלסון
סמ׳ ב׳ ת׳ ג׳ 16-14 202 עליה

0668.1549.01 אימון בקריאה ודיקדוק ב׳ (רמה ג׳ וד׳)
מר א׳ ואל
סמ׳ א׳ ת׳ ג׳ 12-10 102 עליה

החוג לתורת הספרות הכללית
לימודי התואר הראשון - שלב הלימודים הפקולטטי

מידע כללי על החוג, מטרותיו, המגמות הקיימות בו, הדרישות לתואר ותנאי הקבלה מפורט באידיאולוגיה של החוג, בחלק ב' של ידיעון זה.

במסגרת השנה הפקולטטית מציע החוג 6 קורסים מבואיים וקורס אחד של מיומנויות.

תלמיד השנה הפקולטטית רשאי להשתתף בקורסים מבואיים של החוג בהיקף של עד 10 ש"ס, וכמו כן בקורס המיומנות החוגית.

תלמידים שנרשמו לחוג לתורת הספרות הכללית עם תחילת לימודיהם בשנה הפקולטטית, או שמתכוונים להמשיך לימודיהם בחוג זה, יבחרו בשנה א' את הקורס "מבוא לתורת הסיפורת, (6 ש"ס) ויוסיפו עליו קורס נוסף מבין האחרים. תלמידים אלה יבחרו גם בקורס המיומנות החוגית המוצע ע"י החוג.

תלמידים שיבחרו בחוג לתורת הספרות הכללית במועד מאוחר יותר יוכלו להשלים קורסים אלה בשנה ב' (ראו להלן).

<u>הקורסים המוצעים בתשנ"ו</u>

א.	מבוא לתורת הסיפורת (סמ' א') פרופ' מ' פרי	4 ש"ס שיעור 2 ש"ס תרגיל (הדרכה אישית)
	קורס זה הוא חובה למתכוונים להמשיך ללמוד בחוג לתורת הספרות הכללית.	
ב.	ספרות היום (סמ' א'+ב') פרופ' א' ב' יהושע, פרופ' מ' פרי ומורים אחרים	4 ש"ס שיעור
ג.	גרוטסקה מודרנית: קפקא, בקט, גראס, וונגאט (סמסטר ב') ד"ר יעל רנן	4 ש"ס שיעור
ד.	בעיות יסוד בתורת הספרות: מבט מפרספקטיבה קוגניטיבית (סמ' ב') ד"ר ישעיהו שן	4 ש"ס שו"ת
ה.	מבוא לתורת התרגום (סמ' א') ד"ר נ' בן-ארי	4 ש"ס שיעור

(במסגרת שלב הלימודים הפקולטטי לנרשמים לחוג לתורת הספרות ניתן לקחת את השיעור בלי תרגיל. התרגיל אינו נחשב במנין השעות של החוג לתורת הספרות הכללית).

ו.	מבוא לתרבות ישראלית (סמ' א') ד"ר חנן חבר	4 ש"ס שיעור

(הנרשמים לחוג לתורת הספרות הכללית יוכלו לבחור בקורס זה בלי תרגיל).

<u>מיומנויות חוגיות</u>

מבוא לבלשנות (סמ' ב') פרופ' טניה ריינהרט מורים שונים	 4 ש"ס שיעור 2 ש"ס תרגיל

תנאי קבלה לחוג

תלמידים יכולים להירשם לחוג כבר במסגרת שנה א' (הפקולטטית). תלמידים אלה יתקבלו לפי תנאי הקבלה לשנה הפקולטטית, וללימודי שנה ב' יתקבלו על-פי הישגיהם בשנה א'. מספר המקומות בחוג מוגבל וסף הקבלה נקבע מידי שנה. בתשנ"ו סף הקבלה: ציון ממוצע משוקלל בלימודי השלב הפקולטטי: 70.

תלמידים יוכלו להתקבל ללימודי שנה ב' בחוג (לאחר השנה הפקולטטית) גם אם לא נרשמו לחוג בתחילת לימודיהם, וגם אם לא למדו בשנה הפקולטטית קורסים של החוג. גם תלמידים אלה יתקבלו על סמך הישגיהם בשנה הפקולטטית, כנ"ל.

חובות השמיעה בחוג (שנים ב' ואילך) במסלול הדו-חוגי

א. סטודנטים שלמדו 2 קורסים של החוג בשנה הפקולטטית ילמדו בשנים ב' ואילך עוד 48 ש"ס וישלימו את המיומנויות החוגיות שלא למדו בשנה א' (שאינן נמנות במסגרת 48 ש"ס). בין שני הקורסים של החוג לא יימנו קורסים הנחשבים לסטודנטים בחוגם האחר.

ב. סטודנטים שלא למדו שני קורסים של החוג בשנה הפקולטטית ילמדו בשנים ב' ואילך 52 ש"ס ובנוסף לכך ישלימו את המיומנויות החוגיות.

ג. חלוקת השעות הנ"ל של הסטודנט לתחומי הלימודים בחוג מפורטת בחלק ב' של ידיעון זה.

המסלול החד-חוגי

המעבר למסלול הוא בתום שנה א' (הפקולטטית) או לאחר מכן. המסלול נועד לתלמידים מצטיינים, והקבלה למסלול נעשית על-ידי ועדת קבלה בהתאמה עם תקנון הפקולטה.

סטודנטים שציונם הממוצע בלימודי השלב הפקולטטי הוא 80 ומעלה, יוכלו להגיש את מועמדותם למסלול זה בסמוך למועדי הייעוץ לשנה ב'.

חובות השמיעה בחוג (שנים ב' ואילך) במסלול החד-חוגי

48 ש"ס כמו במסלול הדו-חוגי, ועוד 42 ש"ס (בסה"כ 90 ש"ס).

סגל הוראה

פרופ׳ מנחם פרי - ראש החוג
פרופ׳ זיוה בן פורת (שבתון)
פרופ׳ גדעון טורי
פרופ׳ טניה ריינהרט (חל״ת סמסטר א׳)
פרופ׳ מאיר שטרנברג
ד״ר רחל גיורא
ד״ר חנן חבר
ד״ר תמר יעקבי
ד״ר רות רונן
ד״ר יעל רנן
ד״ר סמדר שיפמן
ד״ר ישעיהו שן
ד״ר ניצה בן ארי
ד״ר מיכאל גלוזמן
ד״ר יעל לבוא
ד״ר אורלי לובין
ד״ר לילך לחמן (חל״ת סמסטר א׳)
ד״ר דורון נרקיס
ד״ר אברהם עוז
ד״ר דוד פישלוב (מן האוניברסיטה העברית)
ד״ר אהרן שבתאי
גב׳ תמר הגר
גב׳ סוניה ליידן
גב׳ לואיז שבת בית-לחם

מזכירת החוג - גב׳ ריקי ציק
ע׳ מזכירת החוג - גב׳ נילי גרשט

החוג לתורת הספרות הכללית
לימודי התואר הראשון - שלב הלימודים הפקולטטי

קורסי חובה (מסגרת 120)

0628.1110.01 מבוא לתורת הסיפורת
פרופ' מ' פרי סמ' א' שו"ת ב' 16-18 144 גילמן
אולם ע"ש יונה אתינגר
ד' 16-18 144 גילמן
אולם ע"ש יונה אתינגר

0628.1111.02 הדרכה אישית במבוא לסיפורת
סמ' א' ה"א א' 12-14 317 גילמן

0628.1111.03 הדרכה אישית במבוא לסיפורת
סמ' א' ה"א א' 12-14 207 רוזנברג

0628.1111.04 הדרכה אישית במבוא לסיפורת
סמ' א' ה"א א' 14-16 319 גילמן

0628.1111.05 הדרכה אישית במבוא לסיפורת
סמ' א' ה"א א' 14-16 317 גילמן

0628.1111.06 הדרכה אישית במבוא לסיפורת
סמ' א' ה"א א' 16-18 318 גילמן

0628.1111.07 הדרכה אישית במבוא לסיפורת
סמ' א' ה"א א' 16-18 456 גילמן

0628.1111.08 הדרכה אישית במבוא לסיפורת
סמ' א' ה"א ב' 18-20 488 גילמן

0628.1111.09 הדרכה אישית במבוא לסיפורת
סמ' א' ה"א ב' 18-20 456 גילמן

0628.1111.10 הדרכה אישית במבוא לסיפורת
סמ' א' ה"א ב' 18-20 317 גילמן

0628.1111.11 הדרכה אישית במבוא לסיפורת
סמ' א' ה"א ג' 10-12 488 גילמן

0628.1111.12 הדרכה אישית במבוא לסיפורת
סמ' א' ה"א ג' 10-12 456 גילמן

0628.1111.13 הדרכה אישית במבוא לסיפורת
סמ' א' ה"א ג' 12-14 488 גילמן

0628.1111.14 הדרכה אישית במבוא לסיפורת
סמ' א' ה"א ג' 16-18 488 גילמן

0628.1111.15 הדרכה אישית במבוא לסיפורת
סמ' א' ה"א ג' 16-18 456 גילמן

0628.1111.16 הדרכה אישית במבוא לסיפורת
סמ' א' ה"א ד' 10-12 307 גילמן

0628.1111.17 הדרכה אישית במבוא לסיפורת
סמ' א' ה"א ד' 10-12 317 גילמן

0628.1111.18 הדרכה אישית במבוא לסיפורת
סמ' א' ה"א ד' 14-16 488 גילמן

0628.1111.19 הדרכה אישית במבוא לסיפורת
סמ' א' ה"א ד' 14-16 456 גילמן

0628.1111.20 הדרכה אישית במבוא לסיפורת
סמ' א' ה"א ה' 14-16 488 גילמן

0628.1111.21 הדרכה אישית במבוא לסיפורת
סמ' א' ה"א ה' 14-16 318 גילמן

0628.1111.22 הדרכה אישית במבוא לסיפורת
סמ' א' ה"א ה' 16-18 488 גילמן

0628.1111.23 הדרכה אישית במבוא לסיפורת
סמ' א' ה"א ה' 16-14 317א' גילמן

קורסים בפואטיקה של ספרות (מסגרת 124)

תרגילים ושיעורים

0628.2519.01 ספרות היום (שו"ת)
א' ב' יהושע **בסמסטר א'** יתן הסופר א' ב' יהושע שבע פגישות, אחת
פרופ' מ' פרי לשבועיים, בנושא: "ההקשר המוסרי של הטקסט
ומורים אחרים הספרותי" בתאריכים הבאים: 8 בנובמבר, 22
בנובמבר, 6 בדצמבר, 20 בדצמבר, 3 בינואר, 17 בינואר
31 בינואר בימי ד' 18-20, חדר 144, גילמן.
בסמסטר ב' ירצו פרופ' מ' פרי ומורים אחרים על
יצירות נבחרות חדשות שראו אור בשנים האחרונות
בימי ב', 16-18, חדר 326, גילמן.
הקורס ייחשב כ- 4 ש"ס.

0628.3430.01 גרוטסקה מודרנית: קפקא, בקט, גראס, וונגאט
ד"ר י' רנן סמ' ב' ש' א' 16-18 279 גילמן
ג' 16-18 279 גילמן

0628.1747.01 מבוא לתרבות ישראלית
ד"ר ח' חבר סמ' א' ש' ד' 10-12 282 גילמן
ה' 10-12 326 גילמן

קורסים בתורת הספרות (מסגרת 121)

0628.1136.01 בעיות יסוד בתורת הספרות: מבט מפרספקטיבה
ד"ר י' שן קוגניטיבית
סמ' ב' ש' ב' 10-14 488 גילמן

התמחות בלימודי תרגום ותורת התרגום

0628.2418.01 מבוא לתורת התרגום
ד"ר נ' בן-ארי סמ' א' ש' ב' 14-16 456 גילמן
ד' 12-14 279 גילמן

מיומנויות חוגיות (לשנה א' ולשנים ב' ואילך) (מסגרת 123)

0628.1140.01 מבוא לבלשנות
פרופ' ט' ריינהרט סמ' ב' ש' ב' 14-16 282 גילמן
ה' 14-16 282 גילמן

0628.1141.02 תרגיל במבוא לבלשנות
סמ' ב' ת' ד' 14-16 318א' גילמן

0628.1141.03 תרגיל במבוא לבלשנות
סמ' ב' ת' ד' 14-16 305 גילמן

0628.1141.04 תרגיל במבוא לבלשנות
סמ' ב' ת' ד' 16-18 305 גילמן

0628.1141.05 תרגיל במבוא לבלשנות
סמ' ב' ת' ד' 16-18 456 גילמן

0628.1141.06 תרגיל במבוא לבלשנות
סמ' ב' ת' ה' 12-14 456 גילמן

0628.1141.07 תרגיל במבוא לבלשנות
סמ' ב' ת' ה' 12-14 230 שרת

0628.1141.08 תרגיל במבוא לבלשנות
סמ' ב' ת' ה' 12-14 102 רוזנברג

0628.1141.09 תרגיל במבוא לבלשנות
סמ' ב' ת' ה' 12-14 307 גילמן

0628.1141.10 תרגיל נוסף במבוא לבלשנות לחומר מתקדם
סמ' ב' ת' ה' 18-20 488 גילמן

החוג לתלמוד
לימודי התואר הראשון - שלב הלימודים הפקולטטי

החוג לתלמוד עוסק בהוראה ובמחקר של ספרות התורה שבעל-פה. נלמדים קורסים בנושאים כגון ספרות האגדה והסיפור הדרשני, נושאים בהלכה ועיונים היסטוריים וספרותיים במשפט העברי בתקופת חז"ל ובימי הביניים, וקריאת טקסטים תלמודיים למתחילים ולמתקדמים. מתקיימים בחוג לימודים לקראת התואר הראשון, התואר השני (מוסמך) והתואר השלישי (דוקטור לפילוסופיה).

התואר הראשון
הלימודים מקנים לתלמיד את הכלים הדרושים לגישה עצמאית וביקורתית לספרות ההלכה והאגדה.

על-ידי לימודיו ייפתח לתלמיד אשנב לעולמם של חז"ל וחכמי האגדה וההלכה שלאחר התלמוד, שדרכו ניתן יהיה לעמוד על השקפותיהם, התלבטויותיהם והתמודדותם עם בעיות הרוח והחברה, הן במצוות בין אדם למקום, הן במצוות בין אדם לחברו.

בחוג שתי מגמות:
1. מגמה לתורה שבעל-פה.
2. מגמה לתלמוד.

המגמה לתורה שבעל-פה פתוחה לתלמידים ללא דרישות מוקדמות.

המגמה לתלמוד מיועדת לתלמידים בעלי רקע תלמודי בישיבה, בבית-ספר תיכון בעל תכנית רחבה ללימודי תלמוד או כיו"ב.

המסלול למשפט עברי ותלמוד/תורה שבעל-פה
קורסים במשפט עברי יילמדו בפקולטה למלשפטים. ראה בידיעון לשנים ב'-ג'.

לימודים משולבים - תלמוד/תורה שבעל-פה
לתכנית זו ראה בידיעון לשנים ב'-ג'.

א. מבואות ותרגילים

א. שיעורי מבוא:
1. מבוא להלכה ולספרותה - סמ' א' (ש'), פרופ' נח עמינח (4 ש"ס).
2. מבוא לספרות האגדה - התפתחותו של ג'אנר ביצירת חז"ל - סמ' א' (ש'), ד"ר מ"ב לרנר (4 ש"ס).
3. מעמד האישה, נישואין והמשפחה בהלכה ובאגדה - סמ' א' (ש'), פרופ' מ"ע פרידמן (2 ש"ס).
4. אישות, גירושין והמשפחה בהלכה ובאגדה - סמ' ב' (ש'), פרופ' מ"ע פרידמן (2 ש"ס).

(אפשר לשמוע שיעורים 3-4 כקורס מצורף של 4 ש"ס).

ב. תרגיל מחלקתי למבואות של שלב הלימודים הפקולטטי - סמ' א' או סמ' ב' (ת') (2 ש"ס).

תלמיד המבקש ללמוד 4 ש"ס בלבד יבחר באחד משיעורי המבוא בלא תרגיל (או השיעורים 3-4); תלמיד המבקש ללמוד 6 ש"ס בלבד יבחר בכל צירוף של שיעורי המבוא והתרגיל; תלמיד המבקש ללמוד 10 ש"ס יבחר בשניים משיעורי המבוא בצירוף תרגיל אחד.

ב. **מיומנויות**

קריאת טקסטים בתלמוד הבבלי למתחילים - סדרים זרעים ומועד (4 ש"ס); סדרים נשים ונזיקין (4 ש"ס).תלמיד שאושרה קבלתו למגמה לתלמוד פטור מתרגילים אלה).
ארמית בבלית פונקציונלית (ת') פרופ' מ' עסיס (2 ש"ס).

תלמידים שלא שמעו את כל המיומנויות של החוג בשנה הפקולטטית, חייבים להשלימן בשנה ב' (רצוי בסמסטר א').

תנאי המעבר לחוג בשנה השנייה
ציון ממוצע משוקלל 70 ומעלה בשלב הפקולטטי **כולו**.

המשך הלימודים בחוג (שנים ב'-ג')
הלימודים בשנים ב' ו-ג'
תלמידים שיתקבלו לחוג לתלמוד לאחר סיום שלב הלימודים הפקולטטי כנ"ל ילמדו בחוג לסיום התואר הראשון במסלול דו-חוגי:

סה"כ עוד 48 ש"ס, כולל המבואות והמיומנויות.

מידע נוסף על לימודי החוג אפשר לקרוא בידיעון הפקולטה למדעי הרוח, תשנ"ו - כרך ב'.

החוג לתלמוד

סגל ההוראה

פרופ׳ מרדכי עקיבא פרידמן - ראש החוג
פרופ׳ ידידיה דינרי (שבתון)
ד״ר דוד זפרני
ד״ר מירון ביאליק לרנר
פרופ׳ נח עמינח (שבתון - סמ׳ ב׳)
פרופ׳ משה עסיס
ד״ר שמחה עמנואל
מר אורי צור
מר יחזקאל דוד
מר גדעון קרוטהמר

מזכירת החוג - מיכל ברק

החוג לתלמוד
לימודי התואר הראשון - שלב הלימודים הפקולטטי

מבואות ותרגילים (מסגרת 121/666)

0682.1159.01 מבוא להלכה ולספרותה
פרופ' נ' עמינח סמ' א' ש' א' 14-12 206 רוזנברג
ד' 14-12 206 רוזנברג

0682.1102.01 מבוא לספרות האגדה - התפתחותו של ג'אנר ביצירת חז"ל
ד"ר מ"ב לרנר סמ' ב' ש' א' 16-14 104 רוזנברג
ה' 16-14 206 רוזנברג

0682.1175.01 מעמד האישה, נישואין והמשפחה בהלכה ובאגדה
פרופ' מ"ע פרידמן סמ' א' ש' א' 12-10 2223 גילמן

0682.1168.01 אישות, גירושין והמשפחה בהלכה ובאגדה
פרופ' מ"ע פרידמן סמ' ב' ש' א' 12-10 223 גילמן

0682.1180.01 תרגיל מחלקתי למבואות השלב הכלל פקולטטי
מר א' צור סמ' א' ת' ג' 20-18 205 רוזנברג

0682.1192.01 תרגיל מחלקתי למבואות השלב הכלל פקולטטי
מר א' צור סמ' ב' ת' ג' 20-18 105 רוזנברג

0682.1180.02 תרגיל מחלקתי למבואות השלב הכלל פקולטטי
מר י' דוד סמ' א' ת' ה' 18-16 107 רוזנברג

מיומנויות

0682.1804.01 תלמוד למתחילים (לתלמידי היסטוריה של עם ישראל)
מר ג' קרוטהמר סמ' ב' ת' א' 10-08 205 רוזנברג
ה' 10-08 205 רוזנברג

0682.1804.02 תלמוד למתחילים (לתלמידי היסטוריה של עם ישראל)
מר י' דוד סמ' א' ת' א' 20-18 209 רוזנברג
ד' 20-18 206 רוזנברג

0682.1092.01 קריאה בטקסטים בתלמוד הבבלי למתחילים (סדרים נשים ונזיקין)
מר ג' קרוטהמר סמ' א' ת' א' 14-12 104 רוזנברג
ה' 14-12 104 רוזנברג

0682.1092.02 קריאה בטקסטים בתלמוד הבבלי למתחילים (סדרים נשים ונזיקין)
מר י' דוד סמ' ב' ת' א' 18-16 205 רוזנברג
ד' 18-16 206 רוזנברג

0682.1091.01 קריאה בטקסטים בתלמוד הבבלי למתחילים (סדרים זרעים ומועד)
מר י' דוד סמ' א' ת' א' 18-16 104 רוזנברג
ד' 18-16 104 רוזנברג

0682.1091.02 קריאה בטקסטים בתלמוד הבבלי למתחילים (סדרים זרעים ומועד)
מר י' דוד סמ' ב' ת' ב' 18-16 206 רוזנברג
ה' 18-16 104 רוזנברג

0682.1130.01 ארמית בבלית פונקציונלית
פרופ' מ' עסיס סמ' א' ת' ב' 12-10 206 רוזנברג

תכנית הלימודים הכלליים במדעי הרוח/ב״א כללי
לימודי התואר הראשון - שלב הלימודים הפקולטטי

מטרת הלימודים

מטרתה של תכנית הלימודים הכלליים, להלן: ב״א הכללי לתואר הראשון במדעי הרוח היא להקנות לסטודנטים השכלה אקדמית רחבה בתחומים מגוונים בפקולטה למדעי הרוח ובפקולטות אחרות.

התכנית מפגישה את לומדיה עם תחומי לימוד והגות שונים במגמה להגיע לשילוב תחומי ידע ודיסציפלינות, שהוא ייחודי במבנהו וגובש במיוחד עבור תלמידי התכנית.

הב״א הכללי הוא תכנית לתואר הראשון בלבד.

תלמידים בעלי תואר ראשון בב״א כללי, שירצו להמשיך לימודיהם לתואר שני בחוגי הפקולטה השונים ובתכניות ייחודיות (כגון לימודי דתות), ילמדו תחילה בתוכניות השלמה שתיקבענה ע״י חוגי הפקולטה השונים.

הרשמה:

ניתן להירשם לב״א כללי:

1. בשלב הרישום הראשוני לאוניברסיטה על גבי טפסי הרישום - חוג מספר 0662.
2. לקראת סיום שלב הלימודים הפקולטטי על גבי טופס שיישלח לכתובת התלמידים ממשרד השלב הפקולטטי ובכפוף למועד הרשום בטופס.
3. לאחר סיום שלב הלימודים הפקולטטי, במשרד הרישום של האוניברסיטה ובכפוף למועדי הרישום הכללי לאוניברסיטה.

קבלה:

1. למסלול הדו-חוגי יתקבלו תלמידים שסיימו את שלב הלימודים הפקולטטי במלואו בציון משוקלל 75 ומעלה.
2. תלמידים שהשיגו בסיום שלב הלימודים הפקולטטי, ציון ממוצע משוקלל 90 ומעלה ומעוניינים להירשם למסלול החד-חוגי, יגישו בקשה לועדת ההוראה של הב״א הכללי.
3. תלמידים שיחלו לימודיהם בב״א כללי בטרם השיגו את הציון הממוצע הדרוש - (75) יהיו תלמידים במעמד ״על תנאי״ לא יורשו להרשם לסמינרים **ולימודיהם יופסקו אם לא יעמדו בתנאי הנ״ל.**
במסלול החד-חוגי אין לימודים במעמד ״על תנאי״.

בחירת הקורסים בשלב הלימודים הפקולטטי:

תלמידים המתעתדים להמשיך לימודיהם בב״א הכללי רשאים לבחור:

א. קורסים ייחודיים של הב״א הכללי. קורסים אלה פתוחים גם לכל תלמידי הפקולטה. כהשלמה לשיעורי המבוא אליהם לא צמוד תרגיל, חייבים תלמידי הב״א הכללי בתרגיל קריאה/כתיבה אקדמית בהיקף של 2 ש״ס.

ב. קורסים מכל חוגי הפקולטה אשר מופיעים בידיעון שלב הלימודים הפקולטטי. תלמיד שסיים את שלב הלימודים הפקולטטי והתקבל לב״א הכללי יוכל לשלב בלימודיו בהקבצים השונים 10 ש״ס ולא יותר מלימודי השלב הפקולטטי.

הערה: תלמידים שהחלו בלימודי השלב הכלל פקולטטי עד שנת תשנ״ה ועד בכלל, יוכלו להמשיך ולשלב בלימודי המסלול הדו-חוגי 16 שעות מלימודי השלב הפקולטטי.

מבנה הלימודים

כל שיעורי הב"א הכללי מאורגנים בהקבצים בני 18 ש"ס כל אחד.
תלמידים שסיימו את שלב הלימודים הפקולטטי והתקבלו לב"א כללי יבחרו בשלושה הקבצים, (סה"כ 54 ש"ס) מהם שניים הכוללים סמינריון ואחד ללא סמינריון.

סוגי ההקבצים בב"א כללי:

א. **הקבצים חוגיים**: הקבצי לימוד של הפקולטה למדעי הרוח.
כל חוגי הפקולטה מציעים הקבצים עם סמינריון והקבצים ללא סמינריון. מבנה ההקבצים מפורט בידיעון הפקולטה למדעי הרוח, כרך ב', בתכנית הב"א הכללי. תלמיד בב"א כללי לא ילמד הקבץ חוגי שמציע חוג לימודיו השני.

ב. **הקבצים בינתחומיים**: הקבצים המורכבים משיעורים סביב נושא מלכד. חלק מן ההקבצים מציעים סמינריון וחלקם אינם מציעים סמינריון. מידע כללי על הקבצים אלה מפורט להלן בפרק "תוכניות בינתחומיות".

ג. **הקבצים חוץ פקולטטיים**: הקבצי לימוד של חוגים מפקולטות אחרות כגון: חינוך, אמנויות, מדעי החברה, עבודה סוציאלית ועוד. ניתן ללמוד קורסים מהקבצים אלה רק לאחר סיום שלב הלימודים הפקולטטי. בהקבצים אלה אין סמינריון.

התכנית אינה מתחייבת לקיים בכל שנה את כל מגוון ההקבצים או לאשר לכל תלמיד להרשם בכל אחד מההקבצים המוצעים.
בכל מקרה יתאפשר לתלמיד לסיים את לימודיו בהקבץ שהתחיל בו.

תוכניות מיוחדות:

תכנית הלימודים בתרבות יידיש ע"ש בן ציון ופרל מרגליות

תכנית הלימודים בתרבות יידיש מיועדת גם לתלמידי תכנית הלימודים הכלליים (ב"א כללי), שסיימו את שלב הלימודים הפקולטטי.

התכנית מציעה לתלמידים, הבוחרים בה, מילגות החל משנת לימודיהם השניה בפקולטה, בגובה מחצית שכר הלימוד, למשך שנתיים. קבלת המילגות מותנה בהשתתפות בלימודי התכנית, הכוללים גם את הקורסים "יידיש למתחילים" ואח"כ "יידיש למתקדמים" (ר' היחידה להוראת שפות).

פרטים מלאים על התכנית ועל המילגות המוצעות בה - ר' בפרק "תכנית הלימודים בתרבות יידיש" בידיעון זה.

"כותרת"

הקבץ זה מיועד לתלמידי ביה"ס לעתונאות ותקשורת "כותרת" בלבד. תלמידים שהחלו ואת לימודיהם משנת תשנ"ד ב"כותרת" ובשלב הלימודים הפקולטטי, יוכלו לפתוח הקבץ תקשורת לאחר שיסיימו את שלב הלימודים הפקולטטי ולאחר שיתקבלו לב"א הכללי. (על סמך ממוצע פקולטטי של 75 לפחות).
הקבץ זה יהיה ללא סמינריון.

חלק מלימודי "כותרת" (לכל היותר 8 ש"ס) יזכו בהכרה ע"י הב"א הכללי, וישולבו בהקבץ תקשורת. אם לתלמידים אלה יש עוד קורסים להכרה (ראה סעיף "הכרה בלימודים קודמים") ייחשבו לימודי "כותרת" כחלק מ- 18 ש"ס המירביות לאקרדיטציה.

הכרה בלימודים קודמים

כל הנרשמים לב"א הכללי פותחים את לימודיהם בשלב הלימודים הפקולטטי. מי שיש בידו מסמכים המעידים על לימודים אקדמיים קודמים, במוסדות מוכרים להשכלה גבוהה, יציג אותם ליועצי הב"א הכללי לפני מועד הרישום לקורסים.

הב"א הכללי יכיר לכל היותר ב- 18 ש"ס במסלול הדו חוגי (36 ש"ס לכל היותר במסלול החד-חוגי) מלימודיו האקדמיים הקודמים של התלמיד. יזכו בהכרה רק קורסים שהציון בהם הינו 80 ומעלה.

גמר לימודים
ציון הגמר של תלמיד המסיים כל חובותיו לתואר הראשון ישוקלל כדלקמן:
25% ציון ממוצע של שלב הלימודים הפקולטטי.
45% כלל ציוני הקורסים למעט הסמינריונים.
30% ציוני הסמינריונים.

תכניות בין-תחומיות

להלן מידע על התכניות הבינתחומיות המוצעות לתלמידי ב"א כללי. כל הקבץ בתוכניות אלה בנוי מ- 18 ש"ס ובהן קורסי מבוא, קורסים למתקדמים, ובחלקן אף סמינריונים. מרבית הקורסים של התכניות הבינתחומיות **לא מוצעים** לתלמידים בשלב הפקולטטי.

התכנית אינה מתחייבת לקיים בכל שנה את כל מגוון ההקבצים או לאשר לכל תלמיד להרשם בכל אחד מההקבצים המוצעים.

לימודים אמריקאים:
תכנית זו מיועדת להקנות לתלמידים ידע בתרבות האמריקאית, תולדותיה וקשריה עם העולם התרבותי הסובב אותה. בתכנית זו יוצעו קורסים הנוגעים לתרבות האמריקאית תוך גישה בין-תחומית לנושא. כל השיעורים בתכנית הנלמדים בחוג לאנגלית ניתנים בשפה האנגלית אך מותרת כתיבת עבודות, בחינות וסמינריון בעברית, למעט עבודות הניתנות בתרגילים למבוא לתרבות אמריקה.

לימודי דתות:
ההקבצים בתכנית זו מיועדים לתלמידים המעוניינים לשלב לימודים בחוגים שונים העוסקים בהיבטים שונים ומגוונים של מחקר הדתות: היסטוריים, פילוסופיים, תרבותיים ועוד.

היסטוריה ופילוסופיה של המדעים והרעיונות:
השיעורים בתכנית זו מקנים ידע בהיבטים היסטוריים ופילוסופיים של המדעים המדוייקים, מדעי הטבע ומדעי החברה. המרכיב המרכזי של לימודי התכנית הוא המימד ההיסטורי, שבו מעוגנות גם התפיסה הפילוסופית וגם התפיסה הסוציולוגית והאנתרופולוגית של הידע המדעי.

לימודי הים התיכון:
התכנית נועדה להקנות לתלמידים ידע בתרבויות ובהיסטוריה של הים התיכון מראשיתן ועד למאה ה- 20, מתוך גישה בין תחומית לנושא. קשת הנושאים תאפשר לתלמידים לעמוד הן על המשותף והאופייני והן על הייחודי לתרבויות אגן הים התיכון. תכנית זו לא תיפתח לתלמידים חדשים בתשנ"ו.

לימודי נשים והבדלים בין המינים:
תכנית זו מציעה תחום לימוד ומחקר מרכזי ומוביל באוניברסיטאות היום. תחום זה מציע תיאוריה, ביקורת ומחקר להסברת תופעות חברתיות ותרבותיות ולהתבוננות בהם בראייה מחודשת ו'אחרת'.

תכנית הלימודים עוסקת בתיאוריות פמיניסטיות ובהיבטים היסטוריים, תרבותיים, פוליטיים, חברתיים של התפתחות הג'נדר, כמו גם בייצוגי הג'נדר במערכות הסמלים של תרבויות שונות, בספרות, בקולנוע ובתחומי אמנות נוספים.

לימודים קוגניטיבים:
תכנית הלימודים הקוגניטיביים מיועדת להקנות לתלמידים השכלה בין-תחומית במשפחת המקצועות הקוגניטיביים. בדגש על המחקר הקוגניטיבי של הלשון. תחום מחקר זה מתמקד בניסיון לנסח מערכות כללים שאחראים על פעילויות קוגניטיביות כמו ייצוג. חישוב, היסק ועיבוד אינפורמציה בלשון בשימושה הרחב ביותר. תחומי הידע העיקריים במסגרת זו כוללים בלשנות, פילוסופיה, פסיכולוגיה, תורת הספרות הכללית, מדעי המחשב ועוד.

לימודי רוסיה:
מטרת התכנית היא להקנות ידע בסיסי בתרבות רוסיה בעת החדשה, להוות מבוא להבנת ההקשר ההיסטורי של ההתפתחות הלשונית, הספרותית, החברתית והפוליטית של רוסיה תוך שימת דגש על המאות ה- 19 וה- 20. היא כוללת שלושה תחומים מתואמים ביניהם: תולדות השפה הרוסית, תולדות הספרות הרוסית וההיסטוריה של רוסיה וברה"מ.

הקבץ לימודי רטוריקה:
הקבץ הרטוריקה יציג ויבדוק את הרטוריקה מפרספקטיבות שונות, החל מהתהוותה ההיסטורית בתרבות הקלאסית ועד העיסוק בה בשיח העכשווי. שיעורי ההקבץ יטפלו בהיבט המתודי של כלים רטוריים וידונו בישומיה המגוונים של הרטוריקה בתחומים אמנותיים, מדעיים, חברתיים ופוליטיים.

לימודי הרנסאנס:
תכנית לימודים זאת משלבת קורסים בחוג להיסטוריה כללית, בחוג לתולדות האמנות ובמידת האפשר גם בחוגים אחרים העוסקים ברנסאנס כתקופה היסטורית וכציוויליזציה.

לימודי תרבות ישראלית:
התכנית מיועדת להקנות בסיס עיוני והיסטורי להכרת תחומיה העיקריים של התרבות הישראלית מאז קום המדינה ועד ימינו. השיעורים יקיפו היבטים שונים של התרבות הישראלית כגון מגגנונים אידיאולוגיים של יצירת תרבות ישראלית, הזהות הישראלית, צמיחתה של ספרות ישראלית, מוסדות בתרבות הישראלית, תחנות יסוד בקולנוע, באמנות, בתיאטרון ועוד.

לימודי ספרד פורטוגל ואמריקה הלאטינית:
מגמת התכנית היא להציג את ההיסטוריה, התרבות ואורח החיים אשר התפתחו בחצי האי האיברי, שם חיו בימי הביניים נוצרים, מוסלמים ויהודים אלה לצד אלה; המפגש עם התרבות הפריקולומביאנית עם גלוי העולם החדש; ואת התרבות החדשה אשר צמחה באמריקה הלאטינית במהלך מאות שנות הכיבוש הספרדי ולאחריו. התכנית תתמקד בארבעה תחומים: היסטוריה, ספרות, אמנות ושפה.

לימודי מחקר התרבות:
תוכנית זו באה להקנות ידע ראשוני בהיבטים תיאורטיים, מחקריים והיסטוריים של מחקר התרבות. "תרבות" נתפסת כדרכי הארגון הסמיוטיות של הפעילויות החברתיות, ושל תוצריהן במימד ההיסטורי שלהן.

קורס המבוא של ההקבץ ידון במושגי היסוד של מסורות במחקר התרבות, שפותחו בארץ ובקהילייה הבין-לאומית ובעיות מתודולוגיות במחקר התרבות. במסגרת הקורסים שעניינם **דינאמיקה של אירגון התרבות** יידונו שאלות של אירגון החברה על ידי התרבות; הדינאמיקה של התרבות, תכנון ובנייה של תרבות, שימור ומיחזור של תרבות; מנגנוני תיאור והמשגה של תופעות בתרבות.

במסגרת הקורסים שעניינם **בעיה בתרבות מסויימת** יידונו בעיות של תרבות ספציפית אחת; יחסים בין תרבויות; יחסים בין חברות באמצעות מגע-בין-תרבויות; פעילויות של תעביר, תרגום וניכוס; צמיחתן של תרבויות חדשות וצמיחתן של מערכות חדשות בתרבות.

הקבץ בתרגום ובתורת התרגום

השיעורים הניתנים במסגרת ההקבץ הבינתחומי בתרגום ובתורת התרגום אמורים להקנות ידע ראשוני בהיבטים תיאורטיים, מחקריים, היסטוריים ומעשיים הקשורים בתרגום לסוגיו השונים, וכן כלים להתמודדות אתם: תיאור הסבר והערכה.

התכנית מהווה בסיס מוצק והכרחי להתמחויות שונות בתחום לאחר קבלת תואר ב״א, לקראת התואר השני ו/או לקראת תעודת מתרגם.

ראש התוכנית	-	פרופ׳ עליזה ג׳יניאו
יועצי התכנית:	-	ד״ר רחל וישניא, ד״ר רעיה כהן, ד״ר חנה נווה
מזכירת התכנית:	-	גב׳ דרורה רוזן
מזכירות סטודנטים:	-	גב׳ מזל שלום, גב׳ סוזי חלבה

תכנית הלימודים הכלליים/ ב"א כללי

לימודי התואר הראשון - שלב הלימודים הפקולטטי

שיעורי כל החוגים בשלב הלימודים הפקולטטי מיועדים לתלמידים המתעתדים להמשיך לימודיהם בתכנית הלימודים הכלליים (ב"א כללי). מלבד כל השיעורים שהופיעו לעיל במסגרת חוגי הפקולטה, להלן שיעורים נוספים:

0662.1120.01 שאלות יסוד על מהותה של הפסיכולוגיה
ד"ר נ' ירום סמ' א' ש' ג' 16-20 281 גילמן

0669.1001.01 מבוא למדע התרבות
פרופ' א' אבן זהר סמ' א' ש' ב' 16-18 281 גילמן

0669.1002.01 קריאת טכסטים במבוא למדע התרבות
ד"ר ר' שפי סמ' א' ת' ג' 16-18 221 גילמן
ד' 16-18 304 גילמן

0669.1002.02 קריאת טכסטים במבוא למדע התרבות
מר י' עמית סמ' א' ת' יפורסם

0662.1917.01 מבוא למדעים קוגניטיביים
פרופ' א' כשר סמ' א' ש' ה' 12-14 223 גילמן
ומורי התכנית

0662.1917.02 תרגיל למבוא למדעים קוגניטיביים
גב' ש' כהנוביץ סמ' א' ת' א' 18-20 221 גילמן

0662.1955.01 חקר החיים - ארגון ואבולוציה
ד"ר ח' יבלונקה סמ' א' ש' א' 14-18 304 גילמן

0662.1954.01 מבוא להיסטוריה של הטכנולוגיה
ד"ר ע' יעבץ סמ' א' ש' ג' 14-16 279 גילמן
ה' 10-12 279 גילמן

0659.5222.01 תולדות המחשבה המדעית
ד"ר ע' יעבץ סמ' א' ש' ד' 16-18 307 גילמן
סמ' ב' ה' 10-12 281 גילמן

0662.1952.01 הרעיון הלאומי בספרות הרוסית
ד"ר מ' וייסקופף סמ' א' ש' א' 12-16 282 גילמן

0662.1152.01 תרגיל לרעיון הלאומי בספרות הרוסית
ד"ר מ' וייסקופף סמ' א' ת' ה' 14-16 220 גילמן

0662.1953.01 השפה הרוסית והשפה העברית במראה כפולה
ד"ר ו' אורל (דרושה ידיעת השפה הרוסית)
סמ' ב' ש' ה' 14-18 102 עליה

0662.1450.01 מבוא לרטוריקה
פרופ' מ' דסקל סמ' ב' ש' א' 12-14 282 גילמן
ד"ר ע' בילצקי

0662.1451.01 תרגיל למבוא לרטוריקה
מר ש' פרוגל סמ' ב' ת' ד' 10-12 282 גילמן

0621.1520.01 מבוא להיסטוריה של האשה והבדלים בין המינים
ד"ר ב' מלמן בתרבות המערב (1500-1995)
סמ' א' ש' א' 10-12 282 גילמן
ה' 10-12 282 גילמן

0621.1039.01 רוסיה משקיפה על עברה מימינו אנו על המאה ה- 19
ד"ר נ' שלייפמן סמ' ב' ש' ג' 10-12 304 גילמן

0621.1689.01 חברה משטר ותרבות ברוסיה במאות 19-20
ד"ר נ' שלייפמן סמ' ב' ת' ב' 10-14 317 גילמן

0628.1747.01 מבוא לתרבות ישראלית
ד"ר ח' חבר סמ' א' ש' ד' 10-12 282 גילמן
ה' 10-12 326 גילמן

<u>לבחירה אחד מהתרגילים הרצ"ב</u>:

0628.1749.01 תרגיל למבוא לתרבות ישראלית - שירה
מר ר' וייכרט סמ' א' ת' ה' 16-18 305 גילמן

0628.1751.01 תרגיל למבוא לתרבות ישראלית - סיפורת
מר א' דותן סמ' א' ת' א' 14-16 318 גילמן

0628.1753.01 תרגיל למבוא לתרבות ישראלית - תיאטרון
ד"ר א' עוז סמ' א' ת' ב' 18-20 307 גילמן

<u>תרגילי "קריאה/כתיבה אקדמית"</u>

תכנית הלימודים הכלליים מציעה לתלמידיה תרגיל במיומנות הבסיסית של התלמיד באקדמיה. בתרגיל זה יקראו התלמידים קריאה מודרכת במבחר של טקסטים מתחומים מגוונים ויכירו היכרות ראשונית ומבואית מבחר של סוגיות העומדות בחזית סדר היום האינטלקטואלי. התלמידים יכתבו כתיבה מודרכת במהלך התרגיל במטרה לקדם ולשפר את יכולתם להציג בכתב את ההבנות שהשיגו בקריאתם. מיכסת התפושה לתרגילים אלה מוגבלת. לתרגילים יוכלו להירשם תלמידים שבחרו בקורס מבוא של הב"א הכללי שאין לו תרגיל ותלמידים שבחרו בקורס בחירה מבין הקורסים הפנוראמיים שאין לו תרגיל.

0662.1010.01 תרגיל קריאה/כתיבה אקדמית
גב' ת' רזי סמ' א' ת' ג' 08-10 319 גילמן

0662.1010.02 תרגיל קריאה/כתיבה אקדמית
גב' נ' אלוני- רונן סמ' א' ת' א' 12-14 320 גילמן

0662.1010.03 תרגיל קריאה/כתיבה אקדמית
מר ג' מייזלר סמ' א' ת' ד' 16-18 101 עליה

0662.1010.04 תרגיל קריאה/כתיבה אקדמית
גב' נ' אלוני-רונן סמ' ב' ת' א' 12-14 318 גילמן

0662.1010.05 תרגיל קריאה/כתיבה אקדמית
גב' ת' רזי סמ' ב' ת' ה' 08-10 317א' גילמן

0662.1010.06 תרגיל קריאה/כתיבה אקדמית
מר ג' מייזלר סמ' ב' ת' ה' 16-18 202 עליה

0662.1010.07 תרגיל קריאה/כתיבה אקדמית
יפורסם יפורסם

שימושי מחשב

לימודי התואר הראשון - שלב הלימודים הפקולטטי

קורס חובה לתמידי שנה א'. הקורס, בהיקף שעתיים שבועיות במשך סמסטר אחד, נלמד במעבדות המחשבים של הפקולטה. הקורס מכיל מבוא, הסוקר מושגים ויישומים בסיסיים מעולם המחשבים. בהמשך הקורס ניתנים שיעורים תיאורטיים ומעשיים כאחד בנושאים החדישים והמתקדמים כיום כדוגמת Windows וניהול קבצים, נלמד מעבד תמלילים Word. נלמד השימוש ב"אלף" - קטלוג הספריות האוניברסיטאי הממוחשב. כמו כן כולל הקורס מבוא למאגרי מידע טקסטואליים וקריאה וכתיבה בהיפרטקסט, כולל התחברות ל- Internet.

על הסטודנט להגיש תרגילים ולעמוד בבחינה בסוף הסמסטר. הקורס "שימושי מחשב" לתלמידי השלב הפקולטטי מתקיים גם בסמסטר קיץ.

הבחינה בקורס תתקיים בשיעור האחרון של הסמסטר.

סמסטר א'

0610.1000.01 שימושי מחשב
גב' מ' סלפיאן סמ' א' שו"ת א' 14-12 264 גילמן

0610.1000.02 שימושי מחשב
גב' ח' מוסטיגמן סמ' א' שו"ת א' 16-14 264 גילמן

0610.1000.03 שימושי מחשב
מר ש' איציקוביץ סמ' א' שו"ת א' 18-16 264 גילמן

0610.1000.04 שימושי מחשב
גב' ש' בר-לב סמ' א' שו"ת ב' 12-10 264 גילמן

0610.1000.05 שימושי מחשב
מר ב' אורי סמ' א' שו"ת ב' 14-12 264 גילמן

0610.1000.06 שימושי מחשב
גב' ח' מוסטיגמן סמ' א' שו"ת ב' 16-14 264 גילמן

0610.1000.07 שימושי מחשב
מר ש' גלק סמ' א' שו"ת ג' 10-08 264 גילמן

0610.1000.08 שימושי מחשב
גב' ד' אלגביש סמ' א' שו"ת ג' 12-10 264 גילמן

0610.1000.09 שימושי מחשב
מר ג' דנון סמ' א' שו"ת ג' 14-12 264 גילמן

0610.1000.10 שימושי מחשב
מר נ' שפר סמ' א' שו"ת ג' 20-18 264 גילמן

0610.1000.11 שימושי מחשב
מר ע' ריף סמ' א' שו"ת ד' 12-10 264 גילמן

0610.1000.12 שימושי מחשב
גב' מ' שפר סמ' א' שו"ת ד' 12-10 265 גילמן

0610.1000.13 שימושי מחשב
גב' דנון סמ' א' שו"ת ד' 14-12 264 גילמן

0610.1000.14 שימושי מחשב
מר ג' רוטגולד סמ' א' שו"ת ד' 16-14 264 גילמן

0610.1000.15 שימושי מחשב
מר ג' רוטגולד סמ' א' שו"ת ד' 18-16 264 גילמן

0610.1000.16 שימושי מחשב
גב' ש' בר-לב סמ' א' שו"ת ה' 12-10 264 גילמן

0610.1000.17 שימושי מחשב
מר ע' ריף סמ' א' שו"ת ה' 14-12 264 גילמן

0610.1000.18 שימושי מחשב
מר נ' שפר סמ' א' שו"ת ה' 16-14 264 גילמן

0610.1000.19 שימושי מחשב
מר נ' שפר סמ' א' שו"ת ה' 20-18 264 גילמן

0610.1000.20 שימושי מחשב
גב' מ' זילברשטיין סמ' א' שו"ת ב' 18-16 264 גילמן

0610.1000.21 שימושי מחשב
גב' ו' אג'לבו סמ' א' שו"ת ג' 16-14 264 גילמן

0610.1000.22 שימושי מחשב
גב' ו' אג'לבו סמ' א' שו"ת ג' 18-16 264 גילמן

0610.1000.23 שימושי מחשב
גב' מ' שפר סמ' א' שו"ת ה' 18-16 264 גילמן

0610.1000.24 שימושי מחשב
מר א' אבוהב סמ' א' שו"ת א' 12-10 264 גילמן

0610.1000.25 שימושי מחשב
יפורסם שו"ת יפורסם

סמסטר ב'

0610.1000.30 שימושי מחשב
גב' מ' סלפיאן סמ' ב' שו"ת א' 14-12 264 גילמן

0610.1000.31 שימושי מחשב
גב' ח' מוסטיגמן סמ' ב' שו"ת א' 16-14 264 גילמן

0610.1000.32 שימושי מחשב
מר ש' איציקוביץ סמ' ב' שו"ת א' 18-16 264 גילמן

0610.1000.33 שימושי מחשב
מר ג' דנון סמ' ב' שו"ת ב' 12-10 264 גילמן

0610.1000.34 שימושי מחשב
מר ב' אורי סמ' ב' שו"ת ב' 14-12 264 גילמן

0610.1000.35 שימושי מחשב
גב' מ' זילברשטין סמ' ב' שו"ת ב' 16-14 264 גילמן

0610.1000.36 שימושי מחשב
מר ש' גלק סמ' ב' שו"ת ג' 10-08 264 גילמן

0610.1000.37 שימושי מחשב
גב' ד' אלגביש סמ' ב' שו"ת ג' 12-10 264 גילמן

0610.1000.38 שימושי מחשב
גב' ח' מוסטיגמן סמ' ב' שו"ת ג' 14-12 264 גילמן

0610.1000.39 שימושי מחשב
גב' ו' אוג'לבו סמ' ב' שו"ת ג' 18-16 264 גילמן

0610.1000.40 שימושי מחשב
מר נ' שפר סמ' ב' שו"ת ג' 18-16 265 גילמן

0610.1000.41 שימושי מחשב
גב' ש' בר-לב סמ' ב' שו"ת ד' 12-10 264 גילמן

0610.1000.42 שימושי מחשב
מר ע' ריף סמ' ב' שו"ת ד' 14-12 264 גילמן

0610.1000.43 שימושי מחשב
מר ג' רוטגולד סמ' ב' שו"ת ד' 16-14 264 גילמן

0610.1000.44 שימושי מחשב
מר ג' רוטגולד סמ' ב' שו"ת ד' 18-16 264 גילמן

0610.1000.45 שימושי מחשב
גב' מ' שפר סמ' ב' שו"ת ד' 20-18 264 גילמן

0610.1000.46	שימושי מחשב						
גב' ש' בר-לב	סמ'	ב'	שו"ת	ה'	12-10	264	גילמן
0610.1000.47	שימושי מחשב						
מר ע' ריף	סמ'	ב'	שו"ת	ה'	14-12	264	גילמן
0610.1000.48	שימושי מחשב						
מר נ' שפר	סמ'	ב'	שו"ת	ה'	16-14	264	גילמן
0610.1000.49	שימושי מחשב						
מר נ' שפר	סמ'	ב'	שו"ת	ה'	20-18	264	גילמן
0610.1000.50	שימושי מחשב						
גב' ו' אג'לבו	סמ'	ב'	שו"ת	ג'	16-14	264	גילמן
0610.1000.51	שימושי מחשב						
גב' מ' שפר	סמ'	ב'	שו"ת	ה'	18-16	264	גילמן
0610.1000.52	שימושי מחשב						
מר א' אבוהב	סמ'	ב'	שו"ת	א'	12-10	264	גילמן
0610.1000.53	שימושי מחשב						
יפורסם	סמ'	ב'	שו"ת	יפורסם			
0610.1000.54	שימושי מחשב						
יפורסם	סמ'	ב'	שו"ת	יפורסם			

היחידה להוראת שפות

משרדי היחידה - בנין שרת קומה ב', חדר 206 טל': 6409681
קבלת קהל - ימים א'-ה', שעות 10-12 ו-ג' - 13.00-15.00

א. <u>כללי</u>

(1) היחידה מקיימת קורסים סמסטריאליים באנגלית וקורסים שנתיים בשפות הבאות: איטלקית, גרמנית, הולנדית, יידיש, יפנית, סינית, ספרדית, ערבית מדוברת, פורטוגזית, צרפתית, רוסית ושפת הסימנים הישראלית.

מטרת הקורסים הינה לשפר את הבנת הטקסטים בשפות על מנת להכשיר את הסטודנטים לקרוא את החומר הביבליוגרפי הנדרש בחוגים השונים. הקורסים נערכים במקביל ללוח הזמנים של שנת הלימודים. מספר מצומצם של קורסים באנגלית ניתן בעונת לימודי הקיץ.

(2) **השתתפות בקורסים:** הקורסים ביחידה מוכרים כשיעור ותרגיל, **<u>לכן, הנוכחות בהם הינה חובה</u>**. במקרה של מילואים או מחלה יש להמציא אישור בהתאם.

(3) **התיישנות:** התיישנות על לימודי שפה, תחול חמש שנים ממועד הפסקת לימודיו של התלמיד באוניברסיטה.

ב. <u>לימודי אנגלית</u>

באשר לדרישות לימודי אנגלית נא עיין/י בתקנון הכללי (דפים צהובים).

ג. <u>קורסים באנגלית</u>

היחידה להוראת שפות מקיימת מערכת של קורסים סמסטריאליים באנגלית ברמות: בסיסי, בינוני, בינוני+מתקדמים, מתקדמים, "אנגלית למדעי הרוח", קורסים לתלמידים תואר שני במנהל עסקים וקורס כתיבה מדעית לתלמידי מחקר.

(1) **<u>קורסים ברמות ב', ג'</u>** - מיועדים לעולים חדשים.

(2) **<u>קורסים ברמת "בסיסי"</u>** - מתקיימים במהלך עונת הקיץ, בימים א' עד ה'. בוקר: 8.30-12:00 או ערב: 17.00-20.30 . אם תהיה דרישה לקורס במהלך שנת הלימודים, יפתח קורס ברמה זו: 3 פעמים בשבוע, 8 שעות שבועיות.
הקורסים - בתשלום.

(3) (א) **<u>קורסים ברמת "בינוני"</u>** מתקיימים במהלך עונת לימודי הקיץ - 12 שעות שבועיות, א',ג',ה'. מומלץ להשתתף בקורס (קורסים סמסטריאליים ניתנים גם במהלך שנת הלימודים).

(ב) **<u>קורסים ברמת "בינוני+מתקדמים" (סמסטריאליים)</u>** - 8 שעות שבועיות. רשאים ללמוד בקורסים אלה תלמידים אשר קיבלו בבחינה הפסיכומטרית רמת "בינוני" או תלמידים שסיימו קורס ברמת "בסיסי" בציון 80 ומעלה.
קורסי בינוני - הינם בתשלום.

(4) **קורסים ברמת "מתקדמים" (סמסטריאליים)** - 4 שעות שבועיות.
התלמיד חייב ללמוד בקורס המיועד לפקולטה בה הוא לומד. ציון עובר: 70 ומעלה.
מספר מצומצם של קורסי "מתקדמים" מתקיימים בעונת לימודי הקיץ - **בתשלום.**

(5) **קורסי "אנגלית למדעי הרוח" (סמסטריאליים)** - מיועדים לתלמידים ברמת "פטור" - 4 שעות שבועיות, בהם נלמד חומר המותאם למבואות הנלמדים.
מספר מצומצם ביותר של קורסים מתקיימים **בעונת לימודי הקיץ - בתשלום.**
לקורסים אלה, ניתן להרשם רק לאחר השגת רמת "פטור" על סמך מבחן פסיכומטרי או סיום קורס "מתקדמים" בציון 70 ומעלה.

מומלץ להרשם לקורס המותאם לאחד המבואות בהם הינך לומד/ת.
נא עיין/י בידיעון במערכת השעות ל"אנגלית למדעי הרוח".

תלמידי השלב הפקולטטי המבקשים ללמוד **בחוג לאנגלית** חייבים להרשם לקורס "אנגלית למדעי הרוח" (מוגבר) הניתן בחוג לאנגלית.

הרישום לקורסים יתקיים בבניין שרת, במקביל לרישום בפקולטה.

(6) **קורסי כתיבה מדעית** - לתלמידי מחקר מיועדים לרכישת מיומנות הכתיבה המדעית באנגלית, כמו כן מיועדים קורסים אלה לתלמידים המבקשים להגיש את עבודת המחקר שלהם באנגלית.
לקבלת מידע נוסף נא לפנות לגב' אורה שרון במזכירות היחידה.

(7) **בחינות:**

סוף סמ' א' תשנ"ו: ביום ו', 2.2.96 בשעות: 12.00-09.00 - אנגלית רמת "מתקדמים" פרט לתלמידי מדעי הרוח.
ביום א', 4.2.96 בשעות: 12.00-09.00 - אנגלית ברמות: "בינוני", "בינוני+מתקדמים", "מתקדמים" ו"אנגלית למדעי הרוח".

סוף סמ' ב' תשנ"ו:
רמת "בינוני+מתקדמים" ורמת "מתקדמים": יום ו' - 14.6.96.
רמת "בינוני" ו"אנגלית למדעי-הרוח": יום א' - 16.6.96.
(יתכן שינוי בבחינות הסופיות בין ימים ו' ל-א' ולחלופין).

ג. **קורסים בשפות אחרות**
הקורסים בשפות הבאות: איטלקית, גרמנית, הולנדית, יידיש, יפנית, סינית, ספרדית, ערבית מדוברת, פורטוגזית, צרפתית, רוסית ושפת הסימנים הישראלית, הינם כאמור קורסים שנתיים ומתקיימים בשתי רמות:
רמת "מתחילים": 4 שעות שבועיות במשך שנה שלמה (בשני הסמסטרים).
רמת "מתקדמים": 4 שעות שבועיות במשך שנה שלמה (בשני הסמסטרים).

(1) קורסים אלה הינם קורסי חובה/בחירה. הדרישה ללימוד שפה זרה שניה נקבעת ע"י הפקולטה או החוג בו לומד הסטודנט.

(2) בחינות המיון בשפות תתקיימנה ביום ו' 30.8.96 בשעה 9.00 ע"י היחידה להוראת שפות (בנין שרת), יש להרשם לבחינות אלו עד לתאריך 10.8.96 במשרד היחידה בשעות הקבלה.

בחינות אמצע קורס: יום א' 4.2.96 שעה 12.30.
בחינה סופית: יום א' 16.6.96 שעה 12.30.

(3) הרישום לקורסים הנ"ל ייערך במקביל לימי הייעוץ. התלמידים מתבקשים לעקוב אחר המודעות על מנת לא להחמיץ את מועד הרישום.
פתיחת קורס מותנית בהשתתפות של לפחות 15 תלמידים.

ערעורים

א. סטודנט רשאי לערער על ציון עד שבועיים מיום פרסום הציון. ערעור שיוגש לאחר תאריך זה לא יתקבל.
ב. ערעורים יש להגיש בכתב בלבד למזכירות היחידה, תשובה תינתן לסטודנטים במזכירות היחידה כשבועיים מיום הגשת הערעור.

הסדרת רישום

(1) במשך שנת הלימודים נערך הרישום לאנגלית לקראת כל סמסטר בנפרד ולשפות אחרות לקראת תחילת שנה"ל בלבד. הסטודנטים מתבקשים לעקוב אחר המודעות בדבר מועדי הרישום.
(2) לקראת מחזורי הקיץ מתקיים רישום נפרד - מועדי ההרשמה יפורסמו ע"ג מודעות ברחבי האוניברסיטה.
(3) כל שינוי, ביטול או הרשמה מאוחרת יגרור קנס, אם הסיבה לשינוי/ביטול אינה מוצדקת.
(4) על התלמיד ליידע את מזכירות היחידה על ביטול השתתפות בקורס **מיד** עם הפסקת הלימודים, **ולא** יחוייב התלמיד בתשלום מלא עבור הקורס.

היחידה להוראת שפות
לימודים לקראת התואר הראשון - שלב הלימודים הפקולטטי

רשימה זו ניתנת לשינוי

סטודנט המבטל השתתפותו בקורס או לימודיו באוניברסיטה חייב להודיע למשרדי היחידה אחרת יחוייב בתשלום.
תלמיד חייב ללמוד ברמה אליה סווג אחרת יבוטלו לימודיו מיד.

סמסטר א'

אנגלית כשפה זרה
בינוני + מתקדמים

0629.0603.01	א'	10-08.10	4	שרת
יפורסם	ב'	10-08.10	4	שרת
	ד'	10-08.10	4	שרת
0629.0603.02	א'	12-10.10	4	שרת
יפורסם	ב'	12-10.10	4	שרת
	ד'	12-10.10	4	שרת
0629.0603.03	א'	14-12.10	4	שרת
יפורסם	ב'	14-12.10	4	שרת
	ד'	14-12.10	4	שרת
0629.0603.04	א'	14-12.10	223	שרת
יפורסם	ב'	14-12.10	223	שרת
	ד'	14-12.10	223	שרת
0629.0603.05	א'	20-18.10	223	שרת
יפורסם	ב'	20-18.10	223	שרת
	ד'	20-18.10	223	שרת
0629.0603.06	א'	14-12.10	228	שרת
יפורסם	ג'	14-12.10	4	שרת
	ד'	14-12.10	228	שרת
0629.0603.07	א'	16-14.10	4	שרת
יפורסם	ג'	16-14.10	4	שרת
	ד'	16-14.10	4	שרת
0629.0603.08	א'	10-08.10	223	שרת
גב' א' כהן	ג'	10-08.10	4	שרת
	ה'	10-08.10	4	שרת
0929.0603.09	א'	12-10.10	223	שרת
יפורסם	ג'	12-10.10	4	שרת
	ה'	12-10.10	4	שרת
0629.0603.10	א'	10-08-10	231	שרת
יפורסם	ד'	10-08-10	305	גילמן
	ה'	10-08.10	230	שרת
0629.0603.11	א'	16-14.10	214	שרת
יפורסם	ד'	16-14.10	223	שרת
	ה'	16-14.10	223	שרת
0629.0603.12	ב'	10-08.10	223	שרת
יפורסם	ג'	10-08.10	223	שרת
	ה'	10-08.10	214	שרת
0629.0603.13	ב'	10-08.10	281	גילמן
יפורסם	ג'	10-08.10	304	גילמן
	ה'	10-08.10	304	גילמן
0629.0603.14	ב'	12-10.10	6	שרת
יפורסם	ד'	12-10.10	214	שרת
	ה'	12-10.10	231	שרת
0629.0603.15	ב'	16-14.10	4	שרת
יפורסם	ד'	16-14.10	יפורסם	
	ה'	16-14.10	4	שרת

0629.0603.16	ב'	18-16.10	4	שרת
יפורסם	ד'	18-16.10	4	שרת
	ה'	18-16.10	228	שרת

סמסטר א'

מתקדמים

0629.0604.01	א'	10-08	228	שרת
יפורסם	ג'	10-08	228	שרת
0629.0604.02	א'	10-08	225	שרת
יפורסם	ה'	10-08	228	שרת
0629.0604.03	ב'	10-08	228	שרת
יפורסם	ד'	10-08	228	שרת
0629.0604.04	ב'	10-08	225	שרת
יפורסם	ד'	10-08	225	שרת
0629.0604.05	ב'	10-08	230	שרת
יפורסם	ד'	10-08	230	שרת
0629.0604.06	ב'	10-08	101	עליה
יפורסם	ה'	10-08	222	שרת
0629.0604.07	א'	12-10	228	שרת
	ג'	12-10	228	שרת
0629.0604.08	ב'	12-10	228	שרת
יפורסם	ה'	12-10	228	שרת
0629.0604.09	א'	14-12	214	שרת
יפורסם	ג'	14-12	223	שרת
0629.0604.10	א'	14-12	6	שרת
יפורסם	ג'	14-12	6	שרת
0629.0604.11	א'	16-14	223	שרת
יפורסם	ג'	16-14	223	שרת
0629.0604.12	ג'	16-14	228	שרת
יפורסם	ה'	16-14	228	שרת
0629.0604.13	ב'	14-12	228	שרת
יפורסם	ד'	14-12	6	שרת
0629.0604.14	א'	16-14	228	שרת
יפורסם	ה'	16-14	202	עליה
0629.0604.15	ב'	16-14	223	שרת
יפורסם	ד'	16-14	228	שרת
0629.0604.16	ב'	18-16	228	שרת
יפורסם	ד'	18-16	228	שרת

אנגלית למדעי הרוח (מוגבר) לבעלי פטור בלבד

סטודנט יקר, עליך להרשם לקורס המותאם לאחד המבואות בו הינך משתתף, נא עיין במידע על היחידה, סעיף 5.

שם ההקבץ:

כללי

0610.0610.01	א'	16-14	231	שרת
יפורסם	ה'	16-14	231	שרת
0610.0610.02	ב'	10-08	231	שרת
יפורסם	ד'	10-08	231	שרת
0610.0610.03	ב'	10-08	102	עליה
יפורסם	ד'	10-08	102	עליה

גיאוגרפיה

0610.0691.01	ב'	10-08	113	יד-אבנר
גב' ק' וקסלר	ד'	10-08	113	יד-אבנר

היסטוריה

0610.0621.01	ב'	10-08	279	גילמן
גב' ת' ריצ'רדס	ד'	10-08	223	שרת
0610.0621.02	ב'	10-08	06	שרת
מר ס' בואז	ד'	10-08	101	עליה
0610.0621.03	ב'	12-10	231	שרת
גב' ת' ריצ'רדס	ד'	12-10	228	שרת
0610.0621.04	א'	20-18	231	שרת
גב' ת' ריצ'רדס	ג'	20-18	231	שרת

מזרח התיכון

0610.0638.01	ב'	10-08	01	מ. למידה, שרת
גב' מ' שקולניק	ה'	10-08	01	מ. למידה, שרת
0610.0638.02	ב'	16-14	01	מ. למידה, שרת
גב' מ' שקולניק	ה'	16-14	01	מ. למידה, שרת

ספרות

0610.0628.01	ג'	10-08	231	שרת
גב' ה' שריד	ה'	10-08	231	שרת
0610.0628.02	ג'	10-08	230	שרת
גב' א' טאוב	ה'	10-08	223	שרת

פילוסופיה

0610.0618.01	א'	12-10	320	גילמן
ד"ר ק' סינגר	ד'	12-10	06	שרת

סמסטר ב'

אנגלית כשפה זרה
בינוני + מתקדמים

0629.0603.25	א'	10-08.10	223	שרת
יפורסם	ג'	10-08.10	223	שרת
	ה'	10-08.10	223	שרת
0629.0603.26	א'	12-10.10	223	שרת
יפורסם	ג'	12-10.10	228	שרת
	ה'	12-10.10	228	שרת
0629.0603.27	א'	16-14.10	223	שרת
יפורסם	ג'	16-14.10	223	שרת
	ה'	16-14.10	223	שרת
0629.0603.28	א'	18-16.10	223	שרת
יפורסם	ג'	18-16.10	223	שרת
	ד'	18-16.10	228	שרת
0629.0603.29	א'	20-18.10	223	שרת
יפורסם	ג'	20-18.10	223	שרת
	ד'	20-18.10	223	שרת

מתקדמים

0629.0604.20	ב'	10-08	223	שרת
יפורסם	ד'	10-08	223	שרת
0629.0604.21	ב'	10-08	228	שרת
יפורסם	ד'	10-08	228	שרת

0629.0604.22	ב'	12-10	228	שרת
יפורסם	ה'	12-10	4	שרת
0629.0604.23	א'	16-14	214	שרת
יפורסם	ג'	16-14	06	שרת
0629.0604.24	א'	18-16	231	שרת
יפורסם	ג'	18-16	04	שרת
0629.0604.25	ב'	20-18	223	שרת
יפורסם	ד'	20-18	231	שרת

אנגלית למדעי הרוח (מוגבר) לבעלי פטור בלבד

סטודנט יקר, עליך להרשם לקורס המותאם לאחד המבואות בו הינך משתתף.
נא עיין במידע על היחידה, סעיף 5.

שם ההקבץ:

כללי

0610.0610.05	ב'	10-08	06	שרת
יפורסם	ד'	10-08	04	שרת
0610.0610.06	ב'	14-12	04	שרת
יפורסם	ד'	14-12	06	שרת
0610.0610.07	ב'	18-16	228	שרת
יפורסם	ד'	18-16	04	שרת
0610.0610.08	ב'	10-08	04	שרת
יפורסם	ה'	10-08	228	שרת
0610.0610.09	ג'	16-14	04	שרת
יפורסם	ה'	16-14	228	שרת

בלשנות

0610.0635.01	ב'	10-08	230	שרת
יפורסם	ה'	10-08	214	שרת

גיאוגרפיה

0610.0691.02	ב'	10-08	113	יד-אבנר
גב' ק' וקסלר	ד'	10-08	113	יד-אבנר
0610.0691.03	ב'	10-08	301	יד-אבנר
יפורסם	ד'	10-08	301	יד-אבנר
0610.0691.04	ב'	12-10	301	יד-אבנר
יפורסם	ד'	12-10	301	יד-אבנר

היסטוריה

0610.0621.06	א'	10-08	04	שרת
גב' ת' ריצ'רדס	ג'	10-08	04	שרת
0610.0621.07	א'	12-10	04	שרת
גב' ת' ריצ'רדס	ג'	12-10	04	שרת
0610.0621.08	ב'	14-12	228	שרת
יפורסם	ד'	14-12	228	שרת
0610.0621.09	ב'	14-12	231	שרת
יפורסם	ד'	14-12	04	שרת
0610.0621.10	ב'	16-14	04	שרת
יפורסם	ד'	16-14	223	שרת
0610.0621.11	ב'	16-14	223	שרת
יפורסם	ד'	16-14	04	שרת
0610.0621.12	ב'	20-18	231	שרת
יפורסם	ד'	20-18	214	שרת

יהדות

0610.0679.01	א'	10-08	228	שרת
יפורסם	ה'	10-08	04	שרת
0610.0679.02	א'	16-14	04	שרת
יפורסם	ה'	16-14	231	שרת

מזרח התיכון

0610.0638.02	ב'	10-08	מ. למידה 1 ,	שרת
יפורסם	ד'	10-08	מ. למידה 1,	שרת
0610.0638.03	א'	16-14	228	שרת
יפורסם	ג'	16-14	231	שרת
0610.0638.04	א'	18-16	228	שרת
יפורסם	ה'	18-16	228	שרת
0610.0638.05	א'	20-18	231	שרת
יפורסם	ה'	20-18	231	שרת

ספרות

0610.0628.03	ב'	10-08	231	שרת
גב' ה' שריד	ד'	10-08	231	שרת
0610.0628.04	ג'	10-08	231	שרת
גב' א' טאוב	ה'	10-08	231	שרת
0610.0628.05	ב'	12-10	04	שרת
גב' ה' שריד	ד'	12-10	04	שרת
0610.0628.06	ב'	14-12	223	שרת
גב' א' טאוב	ד'	14-12	223	שרת

פילוסופיה

0610.0618.02	א'	12-10	228	שרת
ד"ר ק' סינגר	ג'	12-10	231	שרת
0610.0618.03	א'	14-12	04	שרת
ד"ר ק' סינגר	ג'	14-12	04	שרת
0610.0618.04	ג'	16-14	228	שרת
מר סי' בואז	ה'	16-14	04	שרת

קורסים שנתיים

אטלקית

0630.1640.01	מתחילים						
ד"ר לי איצו	סמ'	א'+ב'	שו"ת	ב'	12-10	326	גילמן
				ד'	12-10	326	גילמן
0630.1640.02	מתחילים						
ד"ר לי איצו	סמ'	א'+ב'	שו"ת	ב'	14-12	326	גילמן
				ד'	14-12	326	גילמן
0630.2640.01	מתקדמים						
ד"ר לי איצו	סמ'	א'+ב'	שו"ת	ג'	12-10	230	שרת
				ה'	12-10	223	שרת
0630.2640.02	מתקדמים						
ד"ר לי איצו	סמ'	א'+ב'	שו"ת	ג'	14-12	230	שרת
				ה'	14-12	223	שרת
0630.3640.01	איטלקית פוסט פטור - קריאה ודיון לבעלי פטור						
ד"ר לי איצו	סמ'	א'	שו"ת	ג'	16-14	323	גילמן
	סמ'	ב'		ג'	16-14	03	רוזנברג

הולנדית

0630.1661.01 מתחילים
גב' א' מרקושובר
סמ' א'+ב' שו"ת א' 18-16.30 06 שרת
ג' 18-16.30 06 שרת

0630.2661.01 מתקדמים
גב' א' מרקושובר
סמ' א'+ב' שו"ת ד' 21-18 06 שרת

יידיש

0630.1620.01 מתחילים
גב' ח' מלר
סמ' א'+ב' שו"ת ב' 18-16 06 שרת
ד' 18-16 06 שרת

0630.2620.01 מתקדמים
מר נ' כהן
סמ' א' שו"ת א' 12-10 202 עליה
ג' 12-10 231 שרת
סמ' ב' שו"ת א' 12-10 211 רוזנברג
ג' 12-10 207 רוזנברג

יפנית

0630.1680.01 מתחילים
גב' מ' לוי
סמ' א'+ב' שו"ת ג' 10-08 225 שרת
ה' 10-08 225 שרת

0630.1680.02 מתחילים
גב' מ' לוי
סמ' א' שו"ת ב' 14-12 231 שרת
ה' 14-12 101 עליה
סמ' ב' ב' 12-10 109 עליה
ה' 14-12 109 עליה

0630.1680.03 מתחילים
גב' נ' ליטמן
סמ' א' שו"ת ב' 18-16 222 שרת
סמ' ב' ב' 18-16 יפורסם
סמ' א'+ב' ד' 18-16 109 עליה

0630.1681.01 מתחילים
מר ש' מיאזקי
סמ' א'+ב' ת' א' 10-08 230 שרת

0630.1681.02 מתחילים
גב' ב' דנש
סמ' א'+ב' ת' ב' 20-18 228 שרת

0630.1681.03 מתחילים
מר ש' מיאזקי
סמ' א'+ב' ת' ה' 10-08 109 עליה

0630.2680.01 מתקדמים
גב' מ' לוי
סמ' א'+ב' שו"ת ג' 12-10 223 שרת
ה' 12-10 06 שרת

0630.2680.02 מתקדמים
גב' נ' ליטמן
סמ' א'+ב' שו"ת ב' 20-18 04 שרת
ד' 20-18 228 שרת

0630.2681.01 מתקדמים תרגיל
מר ש' מיאזקי
סמ' א' ת' א' 12-10 225 שרת
סמ' ב' ת' א' 12-10 318 גילמן

0630.2681.02 מתקדמים
גב' ב' דנש
סמ' א' ת' ב' 18-16 102 עליה
סמ' ב' ת' ב' 18-16 109 עליה

סינית

סמסטר א'+ב'

0630.1700.01 מתחילים
ד"ר א' שולגה
יפורסם
שו"ת א' 10-08 06 שרת
ג' 10-08 06 שרת

0630.1700.02 מתחילים
ד"ר א' שולגה
יפורסם
שו"ת ב' 14-12 06 שרת
ה' 14-12 06 שרת

0630.1700.03 מתחילים
ד"ר א' שולגה סמי א' שו"ת ב' 16-18 261 גילמן
ד"ר א' שולגה סמי ב' ב' 16-18 04 שרת
יפורסם סמי א' ד' 16-18 221 גילמן
יפורסם סמי ב' ד' 16-18 225 שרת

0630.1701.01 מתחילים
יפורסם סמי א'+ב' ת' ד' 08-10 06 שרת

0630.1701.02 מתחילים
יפורסם סמי א'+ב' ת' ה' 08-10 06 שרת

0630.1701.03 מתחילים
יפורסם סמי א'+ב' ת' ה' 18-20 06 שרת

0630.2700.01 מתקדמים
ד"ר א' שולגה שו"ת א' 10-12 06 שרת
ג' 10-12 06 שרת

0630.2700.02 מתקדמים
ד"ר א' שולגה שו"ת ב' 18-20 06 שרת
יפורסם ד' 18-20 222 שרת

0630.2701.01 מתקדמים
יפורסם סמי א'+ב' ת' א' 08-10 109 עליה

0630.2701.02 מתקדמים
יפורסם סמי א'+ב' ת' ד' 14-16 06 שרת

ספרדית

0630.1160.01 מתחילים
ד"ר ד' לוין סמי א'+ב' שו"ת א' 08-10 326 גילמן
ג' 08-10 326 גילמן

0630.1161.01 סמי א'+ב' ת' א' 08-10 222 שרת
יפורסם ג' 08-10 222 שרת

0630.1160.02 מתחילים
גב' ר' סיטמן סמי א'+ב' שו"ת א' 18-20 326 גילמן
ג' 18-20 326 גילמן

0630.1161.02 מתחילים
יפורסם סמי א'+ב' ת' א' 18-20 222 שרת
ג' 18-20 222 שרת

0630.2160.01 מתקדמים
ד"ר ד' לוין סמי א'+ב' שו"ת ב' 08-10 306 גילמן
ד' 08-10 306 גילמן

0630.2161.01 סמי א'+ב' ת' ב' 08-10 222 שרת
סמי א' ת' ד' 08-10 222 שרת
סמי ב' ת' ד' 08-10 225 שרת

0630.2160.02 מתקדמים
גב' ר' סיטמן סמי א' שו"ת א' 16-18 223 שרת
סמי ב' א' 16-18 326 גילמן
סמי א'+ב' שו"ת ג' 16-18 326 גילמן

0630.2161.02 סמי א' ת' א' 16-18 225 שרת
סמי ב' א' 16-18 109 עליה
סמי א'+ב' ג' 16-18 222 שרת

ערבית - מדוברת

0630.1710.01 מתחילים
מר ע' יחיא סמי א'+ב' שו"ת א' 16-18 04 שרת
ה' 18-20 04 שרת

0630.2710.01 מתקדמים
מר ע' יחיא סמי א'+ב' שו"ת א' 18-20 04 שרת
ה' 16-18 04 שרת

פורטוגזית

0630.1170.01 מתחילים
יפורסם
סמ' א'+ב' שו"ת ב' 20-18 225 שרת
ד' 20-18 225 שרת

רוסית

0630.1690.01 מתחילים
יפורסם
סמ' א'+ב' שו"ת א' 14-12 261 גילמן
ד' 14-12 261 גילמן

0630.2690.01 מתקדמים
יפורסם
סמ' א'+ב' שו"ת א' 18-16 261 גילמן
ד' 18-16 261 גילמן

0630.3690.01 קריאה ודיון במקורות ספרותיים והיסטוריים
יפורסם (לתלמידים ברמת פטור או דוברי רוסית)*
סמ' א' שו"ת ב' 14-12 261 גילמן
סמ' ב' ב' 14-12 102 עליה

0630.1692.01 סדנת תרגום (לבעלי ידע בעברית וברוסית)
יפורסם
סמ' א'+ב' שו"ת א' 16-14 109 עליה

0630.1691.01 הבעה וסגנון לדוברי רוסית
יפורסם
סמ' א'+ב' שו"ת א' 16-14 261 גילמן
סמ' א' ה' 16-14 261 גילמן
סמ' ב' ה' 16-14 253 גילמן

0630.1693.01 מדוברת למשתלמים*
יפורסם
סמ' א'+ב' שו"ת א' 18-16 204 עליה
ה' 18-16 109 עליה

0630.1610.01 מתחילים
גב' ל' פריידברג
סמ' א'+ב' שו"ת א' 12-10 231 שרת
ד' 12-10 231 שרת

0630.1610.02 מתחילים
גב' ל' פריידברג
סמ' א'+ב' שו"ת א' 14-12 231 שרת
ד' 14-12 231 שרת

0630.1610.03 מתחילים
גב' ל' פריידברג
סמ' א'+ב' שו"ת ג' 18-16 231 שרת
ה' 18-16 231 שרת

0630.1610.04 מתחילים
ד"ר ק' סינגר
סמ' א'+ב' שו"ת ב' 16-14 231 שרת
ד' 16-14 231 שרת

0630.1610.05 מתחילים
ד"ר ק' סינגר
סמ' א'+ב' שו"ת ב' 18-16 231 שרת
ד' 18-16 231 שרת

0630.1136.01 גרמנית מזורז - מוגבל לבעלי תואר ראשון
גב' ר' בקל
סמ' א'+ב' שו"ת א' 12-10 214 שרת
ג' 12-10 214 שרת

0630.1136.02 גרמנית מזורז - מוגבל לבעלי תואר ראשון
גב' ר' בקל
סמ' א'+ב' שו"ת ב' 18-16 223 שרת
ד' 18-16 223 שרת

0630.1136.03 גרמנית מזורז - מוגבל לבעלי תואר ראשון
פרופ' ז' ברנשטיין
סמ' א'+ב' שו"ת א' 14-12 109 עליה
סמ' א' ה' 14-12 109 עליה
סמ' ב' ה' 14-12 228 שרת

0630.2610.01 מתקדמים
ד"ר י' וורמבולד
סמ' א'+ב' שו"ת ב' 10-08 109 עליה
סמ' א'+ב' שו"ת ד' 10-08 109 עליה

---

* לתלמידים ברמת פטור או דוברי רוסית.

0630.2610.03 מתקדמים
ד"ר י' וורמבולד
סמ' א'+ב' שו"ת ב' 20-18 214 שרת
סמ' א' שו"ת ד' 18-16 225 שרת
סמ' ב' שו"ת ד' 18-16 102 עליה

0630.3610.01 גרמנית פוסט פטור - קריאה, שיחה, כתיבה והבנת הנשמע לבעלי פטור
ד"ר י' וורמבולד
סמ' א'+ב' שו"ת א' 20-18 06 שרת
ג' 20-18 06 שרת

0630.2611.01 גרמנית מדוברת לבעלי רמת מתקדמים - שיחה, כתיבה והבנת הנשמע
ד"ר י' וורמבולד
סמ' א'+ב' א' 18-16
סמ' א' ג' 18-16 225 שרת
סמ' ב' ג' 18-16 222 שרת

צרפתית

0630.1600.01 מתחילים
גב' א' מרקושובר
סמ' א'+ב' שו"ת א' 10-08 214 שרת
ג' 10-08 214 שרת

0630.1600.02 מתחילים
גב' א' מרקושובר
סמ' א'+ב' שו"ת א' 12-10 326 גילמן
סמ' א' שו"ת ג' 12-10 225 שרת
סמ' ב' שו"ת ג' 12-10 281 גילמן

0630.1600.03 מתחילים
גב' ס' ספקטור
סמ' א'+ב' שו"ת א' 18-16 214 שרת
ג' 18-16 214 שרת

0630.1600.04 מתחילים
גב' ס' ספקטור
סמ' א'+ב' שו"ת א' 20-18 214 שרת
ג' 20-18 214 שרת

0630.1600.05 מתחילים
ד"ר מ' טבצניק
סמ' א'+ב' שו"ת ב' 10-08 214 שרת
ד' 10-08 214 שרת

0630.1600.06 מתחילים
גב' ג' גורליק
סמ' א'+ב' שו"ת ב' 14-12 214 שרת
ד' 14-12 214 שרת

0630.1600.07 מתחילים
גב' ס' מנדלסון
סמ' א' שו"ת ב' 18-16 109 עליה
סמ' ב' שו"ת ב' 16-14 109 עליה
סמ' א'+ב' ה' 18-16 223 שרת

0630.1600.08 מתחילים
גב' ג' גורליק
סמ' א'+ב' שו"ת ב' 16-14 228 שרת
סמ' א' שו"ת ד' 16-14 109 עליה
סמ' ב' שו"ת ד' 16-14 228 שרת

0630.1133.01 צרפתית מזורז - מוגבל לבעלי תואר ראשון
פרופ' א' ברק
סמ' א'+ב שו"ת ג' 14-12 214 שרת
ה' 14-12 04 שרת

0630.1133.02 צרפתית מזורז - מוגבל לבעלי תואר ראשון
פרופ' א' ברק
סמ' א'+ב' שו"ת ג' 16-14 214 שרת
ה' 16-14 214 שרת

0630.2600.01 מתקדמים
גב' ג' גורליק
סמ' א'+ב' שו"ת ב' 12-10 223 שרת
ד' 12-10 223 שרת

0630.2600.02 מתקדמים
מר א' והל
סמ' א'+ב' שו"ת ב' 16-14 214 שרת
ד' 16-14 214 שרת

0630.2600.03 מתקדמים
מר א' והל
סמ' א'+ב' שו"ת ב' 18-16 214 שרת
ד' 18-16 214 שרת

0630.2600.04 מתקדמים

גב' ג' גורליק	סמ'	א'+ב'	שו"ת	ג'	14-12	228	שרת
	סמ'	א'	שו"ת	ה'	14-12	228	שרת
	סמ'	ב'	שו"ת	ה'	14-12	231	שרת

0630.2600.05 מתקדמים פלוס

גב' ר' דרמון (רישום לקורס זה דורש אישור היועץ)

	סמ'	א'+ב'	שו"ת	א'	20-18	228	שרת
				ד'	20-18	04	שרת

תכנית הלימודים בתרבות יידיש ע״ש בן ציון ופרל מרגליות
לימודי התואר הראשון

א. מטרת התכנית

מטרת התכנית היא להקנות לתלמידים את ידיעת היידיש, תרבותה וספרותה, תולדותיה, צורותיה והתפתחותה מראשיתה ועד ימינו. התכנית תעסוק במכלול ההיבטים של תרבות יידיש: תולדות הלשון והספרות, זרמים רוחניים, תנועות חברתיות ופוליטיות, חינוך, עיתונות, תיאטרון וקולנוע.

התכנית פתוחה הן לתלמידים היודעים יידיש והן לשאינם יודעים. כל מי שיבחר בתכנית במלואה (ניתן ללמוד בה גם חלקית), ירכוש במסגרתה את ידיעת השפה עד כדי קריאה עצמאית בטקסטים ספרותיים. יוכלו להשתלב בתכנית תלמידי החוגים ספרות עברית, תולדות עם ישראל ותכנית הלימודים הכלליים (ב״א כללי).

כל קורסי התכנית פתוחים לכל תלמידי הפקולטה גם אם אינם מבקשים להצטרף לתכנית.

ב. תחומי הלימוד

- מבוא לתולדות היהודים במזרח אירופה.
- מבוא לבלשנות יידיש.
- תולדות הלשון.
- ספרות יידיש הישנה (מאות 14-18): המקרא, תרגומיו ועיבודיו; הדראמה המקראית; ספרות המוסר; התחינות; הספרות האכסמפלארית וההאגיוגראפית; ספרות המשלים; ספרות היסטורית וספרי זכרונות; סיפורי מעשיות; אפוסי-אבירים.
- המעבר לספרות יידיש החדשה: ספרות יידיש במאה ה- 19; חסידות והשכלה.
- הקלסיקונים של ספרות יידיש: מנדלי, פרץ, שלום עליכם.
- ספרות יידיש במאה העשרים: שירה, סיפורת, דראמה, ביקורת.
- ספרות דו-לשונית וסופרים דו-לשוניים: יידיש ועברית.
- תרבות החיים של מזרח אירופה היהודית.
- החברה המסורתית במפגש עם העולם המודרני.
- היידיש כנושא פוליטי-חברתי במאבקים בחברה היהודית של שלהי המאה ה- 19 והמאה ה- 20: ציונות, סוציאליזם, אוטונומיזם.
- עיתונות יידיש מאמצע המאה ה- 19 עד ימינו.
- תיאטרון יידיש מהמאה ה- 19 עד ימינו.
- תרבות יידיש בפולין, בברה״מ ובאמריקה הצפונית והדרומית בין שתי מלחמות עולם ובימי השואה.
- תרבות יידיש במחצית השניה של המאה ה- 20.
- פולקלור: השיר והסיפור העממי, הפתגם, הבדיחה והמחזה העממי.

ג. הצטרפות לתכנית והיקף הלימודים בתכנית

את לימודי התכנית ניתן להתחיל בשלב הלימודים הפקולטטי או מאוחר יותר, לאחר התקבלות התלמידים לאחד או לשניים מן החוגים: ספרות עברית, תולדות עם ישראל ותכנית הלימודים הכלליים (ב״א כללי).

היקף הלימודים המלא בתכנית עומד על 18 ש"ס, שאת הלימוד בהן ניתן להשלים במהלך שנה אחת או במשך זמן ארוך יותר, לפי צרכיהם האישיים של התלמידים ובהתאם לרמת היידיש שאיתה הם מגיעים לתכנית. התלמידים יוכלו ליטול חלק בתכנית בהיקף מלא או בהיקף חלקי. קורסי התכנית נלמדים במסגרת החוגים ספרות עברית, תולדות עם ישראל ותכנית הלימודים הכלליים (בא"א כללי), ור' פירוט להלן. תלמידים שילמדו את התכנית במלואה (18 ש"ס) או בחלקה הגדול (14 ש"ס) יהיו זכאים להגיש בקשה לקבלת מילגה. פרטים על המילגה - להלן.

ד. **לימודי השפה**

תלמידי התכנית חייבים להגיע לרמת "פטור" ביידיש. לרשותם עומדים הקורסים: "יידיש למתחילים" ו"יידיש למתקדמים", ביחידה להוראת שפות. קביעת רמתו ההתחלתית של התלמיד וכן הרישום לקורסי היידיש ייעשו ביחידה להוראת שפות. הקורס "יידיש למתקדמים" מהווה חלק ממניין השעות של התכנית (הוא משוקלל כ- 4 ש"ס) ותלמידי התכנית, שיבקשו להנות ממילגת התכנית חייבים לזכות בציון 80 ומעלה בקורס זה.

ה. **מילגות**

התכנית מציעה מילגות לתלמידים, הבוחרים ללמוד בה בהיקפה המלא, החל משנת לימודיהם השניה בפקולטה ולאחר שסיימו את שלב הלימודים הפקולטטי. המילגות הן בגובה מחצית משכר הלימוד במשך שנתיים. גם תלמידים הלומדים בתכנית בהיקף גדול (14 ש"ס ובהן הקורס "יידיש למתקדמים" המשוקלל כ- 4 ש"ס), יוכלו להגיש בקשה לקבלת מילגה.

כדי להגיש בקשה לקבלת מילגה של התכנית צריכים התלמידים לעמוד בתנאים אלה:

(1) הם סיימו את שלב הלימודים הפקולטטי בהצלחה והתקבלו לאחד או לשניים משלושת החוגים: ספרות עברית, תולדות עם ישראל ותכנית הלימודים הכלליים (ב"א כללי).
(2) הם לומדים בקורס "יידיש למתקדמים" (סימו כבר או קיבלו "פטור" בקורס "יידיש למתחילים"). בקורס זה יהיה עליהם לזכות בציון 80 ומעלה.
(3) הם לומדים בקורסי התכנית בהיקף 6 ש"ס לפחות בשנה בה הם מגישים את הבקשה למילגה.
(4) הם מתחייבים להשלים את לימודיהם בקורסי התכנית ולעמוד בהם בהצלחה.

תלמידים שיעמדו בתנאים אלה, יגישו את בקשתם למילגה בסמסטר השני של שנת הלימודים. בתום שנת הלימודים תבדוק ועדת מילגות מטעם הפקולטה את ציוני הקורסים ותשקול את הענקת המילגה. בשנה שלאחר מכן יירשמו התלמידים להשלמת לימודיהם בתכנית ויוכלו להגיש בקשה להמשך קבלת המילגה. גם הבקשה השניה תוגש בסמסטר השני של שנה"ל והזכות תיבדק לאחר קבלת כל הציונים.

בחירת התלמידים הזכאים למילגה תהיה בידי ועדה מטעם הפקולטה (ובה יו"ר ועדת ההוראה הפקולטטית, נציגי החוגים ספרות עברית, תולדות עם ישראל וב"א כללי). תלמידים שזכו במילגה ולא עמדו בהתחייבויותיהם כנ"ל, כולל זכיה בציונים הדרושים, לא יוכלו להגיש בקשה להמשך קבלת המילגה.

ו. יעוץ

יועצי החוגים ספרות עברית, תולדות עם ישראל ותכנית הלימודים הכלליים (ב"א כללי) ימסרו מידע לתלמידים המעוניינים בדבר האפשרויות השונות לשלב את הקורסים של תכנית הלימודים בתרבות יידיש בלימודי חוגיהם ובדבר ההכרה בלימודי התכנית, לרבות הקורס "יידיש למתקדמים" (ששיקלולו 4 ש"ס), במניין שעות הלימודים בחוגים אלה.

בחוגים ספרות עברית ותולדות עם ישראל נחשבת השפה יידיש לשפה זרה שניה, והשגת רמת "פטור" בקורס "יידיש למתקדמים" מתאימה לדרישות החוגים האלה בלימודי התואר הראשון או השני (לפי המפורט בידיעון).

ז. קורסי התכנית בתשנ"ו

0630.1620.01	יידיש למתחילים						
גב' ח' מלר	סמ'	א'+ב'	שו"ת	ב'	18-16	06	שרת
				ד'	18-16	06	שרת
0630.2620.01	יידיש למתקדמים						
מר נ' כהן	סמ'	א'	שו"ת	א'	12-10	202	עליה
				ג'	12-10	231	שרת
	סמ'	ב'		א'	12-10	211	רוזנברג
				ג'	12-10	207	רוזנברג
0615.1148.01	מבוא ליידיש ולתרבותה						
ד"ר א' נוברשטרן	סמ'	א'	שו"ת	א'	14-12	01	רוזנברג
				ג'	14-12	01	רוזנברג

הפקולטה למדעי-הרוח

תיאורי הקורסים (סילבוס) לפי חוגי הלימוד

הקורסים מתקיימים בשפה האנגלית

סמסטר א' - 4 ש"ס שיעור
2 ש"ס תרגיל

מבוא לתרבות אנגליה

Introduction to English culture

Prof. J. Mandel

Old English and Medieval

Lectures 1 & 2: Isolation and community: Tribe as for medieval feudalism. Anglo-Saxon conquest followed by conversion to Christianity (the positive and the negative warrior) leads to uneasy synthesis. King, thane, and ideal of hero-king in Beowulf.

Lectures 3 & 4: Medieval romance, chivalry, and courtly love. Norman Conquest (1066) links England to Continent` language changes to Middle English` Chaucer's cross-section of society in Prologue to Canterbury Tales;

Renaissance

Lecture 5: Revival of learning. Renaissance humanism leads to Humanist struggle between Christian values and classical antiquity. Protestantism and vernacular Bible as challenge to authority. Cultural myths of chivalry in Malory's Arthur, leading to Spenser's Fairie Queen.

Lectures 6 & 7: Spenser's allegory covers over conflicting strains: Red Cross Knight as Christian warrior; Una ("one") as ideal of virtue as unity, with plurality or multiplicity as villain. The Seven Deadly Sins: Death and damnation, the salvation of the soul and of Elizabethan protestant England.

Lectures 8 & 9: Warrior-King still viable ideal: education of Hal (Henry V) in Shakespeare's Henry IV, Part One. Falstaff and Hotspur as the extreme alternatives. Prince Hal as positive humanist image. Theory of correspondences; the good king as center of political and metaphysical order.

Lectures 10 & 11: Question of a national epic as representing the nation's history and values. Milton's Paradise Lost opts for a Christian epic, rather than a British military one. Apparent universalism of theme, actual displacement of classical epic into English protestant individualism. Satan as negative of the new individual.

Restoration & Romanticism (1660-1832)

Lectures 12 & 13: The Restoration compromise leads to modern constitutional monarchy. Fundamental concepts in neo-Classical thought: order, satire, wit, nature, reason, the ancients. Ideal of social polish and refinement.

Lectures 14 &. 15: Mid-century poetry in full retreat from, political world: origins of "Romanticism" as reaction to modernity. Private meditative lyric (Wordsworth & Coleridge) emerges against background of Frecnh Revolution, Napoleon, etc. Romantic medievalism. The language of nature.

Lectures 16 & 17: The phenomenon of Byron as model for European romanticism shows mood of times; Shelley & Keats idealize poetry and the artist: poet as hero, individual consciousness as standard.

Victorian and Modern

Lectures 18 & 19: Pressures of modern economy and industry increase; Arnold exemplifies the dilemma of the modern poet, the passive artist in Victoria's energetic society. Tennyson & Browning as two responses.

Lectures 20 & 21: Increase of literacy and leisure make the novel the central Victorian genre. Conrad and the horrors of colonialism. Changing role of religion, loss of faith in nature, the seed-bed of realism. Hopkins redesigns poetic language.

Lectures 22 & 23: World War I brings collapse of Victorian complacency; modernism as both avant-garde and conservative. Yeats, like Blake, writes his own cultural myths, whereas Eliot regresses to pre-Civil War values.

Lectures 24 & 25: Lawrence, Joyce, and Woolf show progressive side of Modernism: Ulysses debunks grand ambition, while Woolf reveals the costs of patriarchal values that originated with the hero-king.

Development of American Culture
מבוא לתרבות אמריקה

Prof. Zephyra Porat
Dr. Hedda Ben-Bassat

סמסטר ב' - 4 ש"ס שעור
2 ש"ס תרגיל

Lectures 1 & 2: America in the European Imagination

1. Self Fashioning Explorers New World Makers.
2. Free Religious Spirits New Jerusalem Builders.

Lectures 3 & 4: Europe in the American Imagination

3. The ideology of the Declaration of Independence and French Revolution.
4. The Gothic Tradition: American Version.

Lectures 5 & 6: Cultural Schizophrenia: The American Dream and its Contradictory Components.

5. The Heritage of Apollonian Paternalism.
6. The Heritage of Sceptic and Christian Folly and Mysticism.

Lectures 7 & 8: Puritan and Romantic Origins of the American Self

7. Old and New Testament image of man.
8. Rousseau and Goethe image of man.

Lectures 9 & 10: Individualism on Trial

9. The European threat of Anarchic individualism.
10. The religious danger of Diabolic (Psychotic) individualism.

11 & 12: European Rebels Misinterpret and Popularize American Rebels

11. Baudelaire's misinterpretation of Poe.
12. Nietzche misinterprets Whitman and Emerson.

Lectures 13 & 14: Does America have a poetics of its own?

13. The call for aesthetic revolution : Emerson, Whitman.
14. Healing the split Realism/Romance.

Lectures 15, 16, 17, 18: The American Dream as Potential Nightmare

15-16. Poe.
17-18. Hawthorne.

19 & 20: Anticipating the Absurd: Melville's Quarrel with Nineteenth Century Optimism.

21 & 22:	Post Civil War Ex[Expatriate in Cultural Exile Twain (at Home) 21. Connecticut Yankee. 22. Huck Finn.
Lectures 23 & 24:	Once an American Always an American Cultural Predestination in Henry James and Ernest Hemingway.
Lectures 25 & 26:	Resisting Decadence and Despair 25. Saul Bellow fights the Blond Beast. 26. William Faulkner's existential romance.

החוג לארכיאולוגיה ותרבויות המזרח הקדום

סמסטר ב'

כלי חרס א'
פרופ' אורה נגבי/ד"ר יובל גורן

בתרגיל מיומנות זה ילמדו העקרונות של חקר כלי החרס ותולדות הקדרות בא"י החל בתקופה הניאוליתית עד סוף תקופת הברונזה הקדומה.

מבוא לתולדות המזרח הקדום
פרופ' איתמר זינגר

סמסטר א'/ב'

מבוא כללי לתולדות המזרח התיכון הקדום מראשית ציביליזציות הכתב באלף השלישי לפני הספירה ועד הכיבוש ההלניסטי בסוף האלף הראשון לספירה. הסקירה תתמקד במקורות הכתובים והארכיאולוגיים על החברה, המשטר, הספרות, הדת והמיתולוגיה של התרבויות העיקריות במסופוטמיה, אנטוליה, מצרים, סוריה וארץ-ישראל. דגש מיוחד יושם על המצאת הכתב ותפוצתו, ועל המצאת האלפבית בכנען ותפוצתו בעולם.

חיתית למתחילים
פרופ' איתמר זינגר

סמסטר א'+ב'

חיתית היא שפה הודו-אירופאית שהיתה שגורה בפי תושבי מרכז אנטוליה (תורכיה) באלף השני לפני הספירה. היא נכתבה בכתב היהדות על גבי לוחות חימר, אשר נתגלו באלפיהם בחתושה, בירת האימפריה החיתית, ובאתרים אחרים. במבוא יילמד הכתב עד ליכולת קריאה בסיסית, וכן יסודות הדקדוק החיתי. דוגמאות הקריאה לקוחות מתוך הטקסטים המקוריים, כגון, החוק החיתי, טקסטים היסטוריים, דתיים ומיתולוגיים (לא נחוץ ידע קודם להשתתף בקורס).

הארכיאולוגיה של ארץ-ישראל: משחר ההיסטוריה ועד חורבן ירושלים
פרופ' ישראל פינקלשטיין/ד"ר שלמה בונימוביץ

סמסטר א'/ב'

הקורס עוסק בסקירה שיטתית של הממצא הארכיאולוגי בארץ-ישראל וסביבתה (ירדן, סיני, דרום סוריה) למן המהפיכה החקלאית של התקופה הניאוליתית ועד סוף תקופת הברזל: הממצא החומרי, דגמי היישוב ושחזור המבנה החברתי, הכלכלי והפוליטי של החברות הקדומות. חלקו הראשון של הקורס דן בעיקר באלף השלישי והשני לפסה"נ (תקופת הברונזה) וחלקו השני עוסק בתקופת הברזל, הווה אומר, בזמן המקביל לתקופת ההתנחלות והמלוכה בהיסטוריה הישראלית.

להלן פירוט השיעורים:

1. **המסגרת: זמן ומרחב**
חלוקה לתקופות והמסגרת הכרונולוגית; חבלי ההתיישבות העיקריים בארץ-ישראל; שינויים תרבותיים וסיבותיהם; תהליכים מחזוריים; המשך הארוך והארוע ההיסטורי; רוטינת הקשרים עם המרחב סביב ארץ-ישראל.

2. **המהפכה הניאוליתית**
כפרים ראשונים; ביות בעלי חיים; ראשית החקלאות; ראשית הקדרות.

3-4. **תקופת הזוהר הראשונה - התקופה הכלקוליתית**
טרמינולוגיה וכרונולוגיה; השלב הכלקוליתי הקדום;
השלב העיסולי: אתרים עיקריים, מאפייני התרבות החומרית, פרישה יישובית וכלכלת קיום, ארגון חברתי, צמיחה והעלמות, קשרים עם המרחב.

5. **על סף העיור - תקופת הברונזה הקדומה א'**
טרמינולוגיה, חלוקה לשלבי משנה וכרונולוגיה; המעבר מן התקופה הכלקוליתית לתקופת הברונזה הקדומה; התרבות החומרית; גידול באוכלוסיה; הפריצה אל חבלי ההר, הקשרים עם מצרים, ביצורים ראשונים.

6-7. **הגל העירוני הראשון - תקופת הברונזה הקדומה ב'-ג'**
ארץ-ישראל על רקע ההתפתחויות במזרח הקדום; תהליך העיור וסיבותיו; פרישה יישובית ודמוגרפיה; תרבות חומרית: ביצורים, מתאר הערים, מקדשים, קבורה, קדרות וממצא זעיר; קשרים עם הנגב וסיני; קשרים עם הארצות השכנות; קריסת הערים.

8. **המשבר הראשון - תקופת הברונזה הביניימית**
טרמינולוגיה וכרונולוגיה; האופי היישובי: נוודים ויושבי קבע; הפרישה היישובית; התרבות החומרית: בניה, קדרות ומנהגי קבורה; מקור האוכלוסיה; שינויים סוציו-כלכליים בארץ-ישראל.

9-11. **הגל העירוני השני - תקופת הברונזה התיכונה**
טרמינולוגיה, חלוקה לשלבי משנה וכרונולוגיה; ארץ-ישראל על רקע המרחב; מקורות היסטוריים ראשונים; קשרי ארץ-ישראל ומצרים; פרישה יישובית ודמוגרפיה; העיור מחדש; התרבות החומרית: מתאר יישוב, ביצורים, מקדשים וארמונות, קדרות; הרכב האוכלוסיה וצמיחת מבנים פוליטיים; השלב האחרון של התקופה; חורבן ערי תקופת הברונזה התיכונה.

12-13. **לפני היות ישראל - תקופת הברונזה המאוחרת**
טרמינולוגיה, חלוקה לשלבי משנה וכרונולוגיה; המקורות ההיסטוריים; המבנה הפוליטי של הארץ; המשבר היישובי; הסחר באגן המזרחי של הים התיכון; המערך המצרי בכנען; התרבות החומרית; סוף התקופה; חורבן ערי תקופת הברונזה המאוחרת; תקופת הברונזה המאוחרת - הרקע לצמיחת היישות הישראלית.

14. **סוף הסדר הישן - המעבר מתקופת הברונזה המאוחרת לתקופת הברזל**
מה נשתנה במרחב בסוף האלף השני לפסה"נ וכיצד לקבוע את תאריך המעבר מתקופת הברונזה המאוחרת לתקופת הברזל? בחינה על פי הנקודות הבאות: חורבן ערי המדינה הכנעניות; סוף ההגמוניה המצרית; כניסת גויי הים; ראשית התהליך היישובי שהוביל לצמיחת המדינות הלאומיות ועוד.

15. **הסדר החדש - תקופת הברזל**
תאור כללי של התקופה - מקורות היסטוריים; מקרא וארכיאולוגיה; כרונולוגיה וטרמינולוגיה.

16-17. **גויי הים - פלישתים ואחרים**
המקורות ההיסטוריים: הממצא הארכיאולוגי; מניין באו גויי הים? גל אחד או שניים? נסיגתה של מצרים והתיישבות גויי הים; אופי ההתיישבות הפלישתית בראשיתה; ההיבט הטריטוריאלי.

18-19. **ראשית ישראל**
תאוריות מנוגדות אודות צמיחת היישות הישראלית; הממצא הארכיאולוגי - חפירות וסקרים; התרבות החומרית - האם אפשר להגדיר 'אתנוס'? ההתנחלות הישראלית על רקע תהליכים ארוכי זמן בהיסטוריה של ארץ-ישראל. מצב המחקר היום - הסכמה וחילוקי דעות.

20. **צמיחת הממלכות הלאומיות - ההיבט הארכיאולוגי**
כיצד צמחה המלוכה הישראלית; המאה ה- 10 'העלומה'; אתרים עיקריים; ממלכות עבר-הירדן - עמון, מואב ואדום.

21. **המערך היישובי: חברה, כלכלה ודמוגרפיה**
דגמי יישוב באזורים שונים של ארץ-ישראל ועבר הירדן בתקופת הברזל - היבטים סינכרוניים ודיאכרוניים; המדרג היישובי; ההיבט הדמוגרפי.

22. **התכנון העירוני**
סקירת האתרים העיקריים של תקופת הברזל II, עם דגש על התכנון העירוני; ההתפתחות בזמן ובמרחב.

23-24. **ארכיטקטורה מונומנטלית: בניה ותעמולה**
ביצורים; ארמונות ובתי מושל; מצודות; מבני ציבור אחרים; בניית הגזית; מפעלי מים; קבורה.

25. **דת ומדינה**
מקדשים ופולחן בישראל, ביהודה ובמרחב; המנהל: טביעות וחותמות, משקולות.

26. **המילה הכתובה**
סקירה של הממצא הכתוב מתקופת הברזל: ירושלים; חרסי שומרון; מצבת מישע; הכתובת מדן; חרסי לכיש; כתובות ערד ועוד.

27. **פרפורי גסיסה - התקופה האשורית**
מסעי המלחמה האשוריים לארץ-ישראל והביטוי הארכיאולוגי שלהם; חורבן ממלכת ישראל והמכה שניחתה על יהודה; הסחר הערבי; הגמוניה ומנהל אשוריים.

28. **הסוף - נפילת ירושלים וחורבן יהודה**
התרבות החומרית והמערך היישובי ביהודה ערב חורבן ירושלים; החורבן; חורבן ממלכות עבר הירדן.

מהלבירינט למלחמת טרויה: תרבויות יוון הקדם-קלאסית
ד"ר שלמה בונימוביץ

סמסטר א'

1. מיתולוגיה, הומרוס (איליאדה ואודיסיאה) ואטלנטיס - הרקע למחקר המדעי של התרבויות הקדם-קלאסיות באגן האגאי.
2. תולדות המחקר הארכיאולוגי המודרני בכרתים, יוון, האיים הקיקלדיים וקפריסין; המסגרת הכרונולוגית והמינוחים; הרקע הגיאוגרפי והאקולוגי של האזור.
3. כרתים בתקופה המינואית הקדומה: סקירת ממצאי התרבות החומרית - האתרים המרכזיים; מנהגי הקבורה; סגנונות כלי החרס; מטלורגיה; חותמות; הכתב ההירוגליפי וכיו"ב.
4. החברה הקדם-ארמונית בכרתים: ההיבט החברתי של ממצאי התרבות החומרית מן התקופה המינואית הקדומה והשלכותיו לגבי תקופת הארמונות.
5. תקופת הארמונות הקדומים בכרתים: הממצא הארכיאולוגי באתרי הארמונות ופירושו החברתי; מקדשי הפסגה ותכולתם; "כלי קאמארס"; הכתב הלינארי A.
6. צמיחת הארמונות הקדומים בכרתים: תיאוריות "מסורתיות" ותיאוריות מבית מדרשה של הארכיאולוגיה האנתרופולוגית.
7. תקופת הארמונות החדשים בכרתים: הארמון המינואי כיחידה ארכיטקטונית - עקרונות הארכיטקטורה המינואית כפי שהם משתקפים בארמונות קנוסוס, פסטוס, מליה וזקרו.
8. תקופת הארמונות החדשים בכרתים: הארכיטקטורה המינואית - המשך. "בתי האחוזה" ברחבי האי; העיירות (פלאיקסטרו; גורניה); מבני הקבורה.
9. אמנות ואומנות מינואית בתקופת הארמונות החדשים: כלי החרס; כלי האבן; כלי המתכת; ציורי הקיר; גילוף החותמות; סדנאות האמנים והאומנים.
10. דת ופולחן מינואיים: מבני וחפצי פולחן; הארמון כארגון דתי; ציורי הקיר ופירושם; משחקי הפר; זיהוי האלים והאלות; שורשי הדת המינואית.
11. "התלסוקרטיה המינואית" בים האגאי: תוקידידס; בעיות בהגדרת וזיהוי מושבות מינואיות בקיקלדים ובחוף האנטולי; משמעותה של "השליטה בימים" המינואית.
12. הסחר המינואי: "הקפטיו" בציורי הקיר המצריים; המסחר בין כרתים ומצרים בימי הממלכה החדשה; קרמיקה מינואית והשפעות מינואיות תרבותיות בלבנט ובקפריסין.
13. צמיחתה של התרבות המיקנית: קברי הפיר ביוון - אוצרותיהם, מקורם, אופי הקבורה בהם, משמעותם החברתית-פוליטית; תיאוריות אודות מקור העושר המיקני.
14. שורשי התרבות המיקנית: התרבות החומרית בתקופה ההלאדית התיכונה; "בואם של היוונים" - בעיות לשוניות וארכיאולוגיות ביחס למוצאם של המיקנים.
15. תרה (סנטוריני) - "פומפיי של תקופת הברונזה המאוחרת": חייה ומותה של קהיליה קיקלדית פורחת במאה הט"ז לפנה"ס.
16. התפרצות תרה והשפעותיה על התרבות המינואית - ניתוח הממצאים והתיאוריות אודות השפעות ההתפרצות הוולקנית בתרה על כרתים ותרבות הארמונות החדשים.
17. חורבן הארמונות החדשים בכרתים - בעיות חוץ או פנים? תיאוריות מסורתיות וחדשות לפירוש קורותיה של כרתים בשלהי המאה הט"ו וראשית המאה הי"ד לפנה"ס.

הארכיאולוגיה מהי?
ד"ר אברהם גופר/ד"ר יונתן מזרחי

סמסטר א'/ב'

הקורס עוסק בהתפתחות הדיסציפלינה הארכיאולוגית; בטבעו של המידע הארכיאולוגי; בשיטות העבודה בשדה; בקשר בין הארכיאולוגיה ומדעים אחרים; בדרכים לשחזור ארגון החברתי, כלכלתן והתפתחותן הפוליטית של חברות קדומות; בגישות שונות לפיענוח הממצא הארכיאולוגי; ובמגמותיה של הארכיאולוגיה בת זמננו. כל שיעור עוסק בנושאים כלליים ובדוגמאות מן הארכיאולוגיה של ארץ-ישראל ושל המזרח הקדום.

תוכנית הקורס:

1. **הארכיאולוגיה כמדע**
אינדיאנה ג'ונס והארכיאולוג בן זמננו - מיתוס ומציאות; שורשי הענין הרב בארכיאולוגיה; ציוני דרך בתולדות הגילויים הארכיאולוגיים; באיזה תחומים עוסקת הארכיאולוגיה, מה שיטותיה ומטרותיה; האם הארכיאולוגיה היא מדע בפני עצמו.

2. **התפתחות הדיסציפלינה הארכיאולוגית**
צמיחת הארכיאולוגיה כמדע; התפתחות שיטות החקר; תמורות במחשבה הארכיאולוגית; טבעו של המידע הארכיאולוגי.

3. **העבודה בשדה א': החפירה הארכיאולוגית**
מטרות החפירה; התפתחות שיטות החפירה מראשית המחקר המודרני ועד ימינו; אפשרויות, הישגים ומגבלות.

4. **העבודה בשדה ב': המימד המרחבי - הסקר והארכיאולוגיה האזורית**
התפתחות שיטות הסקר בארץ ובעולם; מטרות הסקר והאפשרויות הגלומות בו לשחזור דפוסים יישוביים ודמוגרפיים קדומים; מגבלות הסקר.

5. **כיצד מתארכים? א'. תיארוך יחסי - סטרטיגרפיה וטיפולוגיה**
מהי סטרטיגרפיה; הסטרטיגרפיה מפיטרי ועד ימינו; טיפולוגיה של כלי חרס, כלי צור וממצאים אחרים כאמצעי לתארוך.

6. **כיצד מתארכים? ב'. תיארוך מוחלט - כרונולוגיה היסטורית ופיסיקאלית**
תעודות ובהן סינכרוניזמים היסטוריים; המבנה הכרונולוגי של המזרח הקדום; שיטות פיסיקאליות לתארוך.

7. **אדם וסביבה - אקולוגיה אנושית וכלכלת קיום**
הקשר בין האדם והמצע הפיסי; שחזור אקלים ונוף קדומים; ביות בעלי חיים וצמחים; כלכלת קיום של חברות קדומות; ארכיאובוטניקה וארכיאוזואולוגיה.

8. **חליפין והפצה**
מנגנוני מסחר קדומים ופיענוחם; שיטות פיסיקאליות לאיתור מקורם של חפצים.

9. **האדם הקדום**
אנתרופולוגיה פיסית ושחזור תכונותיהן של אוכלוסיות עבר.

10. **עבר והווה - אתנוארכיאולוגיה**
מה אפשר ללמוד על חברות העבר מהתבוננות בחברות מסורתיות בנות ימינו - אפשרויות ומגבלות, בליווי דוגמאות; דמוגרפיה היסטורית.

11. **הארגון החברתי של החברות הקדומות**
אבולוציה חברתית - מציידים לוקטים לחברות מורכבות חברות אגליטריות; ראשית ישיבת הקבע; העיור וצמיחת המדינות הקדומות; שחזור ארכיאולוגי של מבנים חברתיים.

12. **עולמן הקוגניטיבי של החברות הקדומות**
התפתחות המגיה והדת; היבטים סימבוליים וחברתיים בקבורה; הכתב; אידיאולוגיה, כח והממצא הארכיאולוגי.

13. **ישן וחדש - הארכיאולוגיה בין הטקסט והאנתרופולוגיה**
ארכיאולוגיה וטקסט - ארכיאולוגיה מקראית וארכיאולוגיה הומרית כמקרי מבחן; הארכיאולוגיה ה"חדשה" - דגשים אנתרופולוגיים; ארכיאולוגיה תהליכית, פוסט-תהליכית ובת זמננו.

ביבליוגרפיה

בן-תור, א' תשמ"ט. מהי ארכיאולוגיה? - פרקי מבוא. יחידה מס' 1 בתוך: מבוא לארכיאולוגיה של ארץ-ישראל בתקופת המקרא (בהוצאת האוניברסיטה הפתוחה). תל-אביב.

פאגן, ב' תש"ן. ארכיאולוגיה כהרפתקה. תל-אביב.

מסופוטמיה - ערש הציוויליזציה
פרופ' פרחיה בק

סמסטר א'

בשיעור זה תינתן סקירה כללי על התרבויות שנחשפו בחפירות הארכיאולוגיות במסופוטמיה מן האלף הששי עד לאלף השני לפנה"ס. יידונו המאפיינים העיקריים של היישובים הכפריים במסופוטמיה והתהליכים שהביאו להקמת הערים הקדומות, על מוסדותיהן השונים, באלף הרביעי. הדיון בתרבות התומרית יכלול סקירה על הכלכלה והסחר בעת העתיקה במסופוטמיה; התפתחות הארכיטקטורה של מבני ציבור ובתים פרטיים, מנהלי קבורה, האמנות הפלסטית לסוגיה: פיסול, חותמות גליל ואמנות זעירה (תוך דיון בקשר בין המיתוס והאפוס המסופוטמיים והאמנות).

האדם הקדמון בארץ ישראל - מבוא לפרהיסטוריה
ד"ר אבי גופר

סמסטר ב'

1. ארכיאולוגיה מהי? - ציוני דרך בהתפתחות הארכיאולוגיה כמדע.
מטרות הארכיאולוגיה; שיטות מחקר בארכיאולוגיה; התפתחות התאוריה הארכיאולוגית.
2. לקטים-צידים ויצרני מזון.
הארגון החברתי הקדום; סכמות אבולוציוניות למבנה החברתי.
3. נופי הפלייסטוקן באירופה ובמזרח התיכון.

דיון אקלימי-סטרטיגרפי ; שיטות לתיארוך יחסי בתקופות פרהיסטוריות.
4. שיטות לתיארוך מוחלט בתקופות פרהיסטוריות.
5. האבולוציה של הגנוס הומו ותרבויות הפלייסטוקן הקדום במזרח אפריקה ובמזרח התיכון.
6. אוכלוסיות ראשונות בארץ ישראל וסביבתה.
תקופת הפלאולית התחתון - אתרים וממצאים.
7. תרבויות הפלאולית התיכון והופעת האדם המודרני במרחב המזרח התיכון.
8. לקטים ציידים בשלהי תקופת הפליסטוקן בארץ ישראל וסביבה.
תקופת הפלאולית העליון והתקופה האפיפלאוליתית בארץ ישראל.
9. לקראת המהפכה החקלאית - התרבות הנאטופית בארץ ישראל.
10. חקלאים ראשונים במרחב הלבאנט.
המהפכה החקלאית כתהליך של שינוי חברתי-כלכלי ; תרבויות נאוליתיות בארץ ישראל וסביבתה.

אנטוליה ארץ החיתים וגשר תרבותי בין יבשות
פרופ' ז'אק יקר

סמסטר א'

הקורס סוקר את התפתחות התרבות האנטולית למן תקופת הברונזה הקדומה (באלף השלישי לפה"ס), ועד סוף תקופת הברזל (באלף הראשון לפה"ס). יושם דגש על רגיונליות, כאשר החלק העיקרי של הקורס ידון בתרבות החיתית באלף השני לפנה"ס. כמו כן ידונו במהלך הקורס תרבויות פריגיה, לידיה, אוררטו של האלף הראשון.

<u>תקופת הברונזה הקדומה 3200-2000 לפה"ס</u>

1. אתרי מפתח במרכז אנטוליה - אלישר, קולטפה, אלג'ה הויוק.
YAKAR 1985; ALKIM 1968; MELLAART 1966; LLOYD 1967
2. אתרי מפתח במערב אנטוליה - טרויה, ביז'סולטן, קרטאש-סמיוק.
YAKAR 1985; ALKIM 1968; MELLAART 1966; LLOYD 1967
3. אתרי מפתח בדרום ודרום מזרח אנטוליה - טארסוס, גדיקלי, אתרים במישור העמוק, הסק הויוק, לידר. YAKAR 1985.
4. אתרי מפתח בצפון אנטוליה ובמזרחה - נורשונטפה, פולור, ארסלנטפה (מלטיה), פולור (ארזרום), איקיזטפה. YAKAR 1985.

<u>תקופת הברונזה התיכונה I-II a-B אנטוליה 1750 - 2000 לפנה"ס</u>

5. מרכז אנטוליה - מושבות הסוחרים האשוריות, אתרי מפתח: קולטפה (קארום כניש), אלישר, אג'ם הויוק, בועזקוי (קארום חתושה).
ORLIN 1970; GARELLLI 1963; ALKIM 1968.
6. אתרי מפתח במערב אנטוליה - טרויה VI-VII, ביז'סולטן V-VI יאסוס.
ALKIM 1968; MELLAART 1966.

תקופת הברונזה התיכונה III - תקופת הברונזה המאוחרת 1200-1700 לפה"ס

7. החיתים - הממלכה הקדומה והאימפריה החיתית.
BITTEL 1970; GURNEY 1980; MACQUEEN 1986.

8. החברה החיתית, כלכלה, מערכת החוקים והשלטון.
GURNEY 1980.

9. אמנות מונומנטלית חיתית והארכיטקטורה. אתרי מפתח: בועזקוי (חתושה), אלג'ה היוק, משט, פירקטין, אפלטון פינר, גאבור קלסי, סירקלי, קרבל.
VIEYRA 1955; AKURGAL 1962; BITTEL 1970; 1976; MACQUEEN 1986.
GURNEY 1977; VAN LOON 1985; MACQUEEN 1986.

תרבות מצריים בתקופת הפרעונים
ד"ר ונטורה

סמסטר ב' - 4 ש"ס שיעור

1. **מבוא כללי של אגיפטולוגיה**
הגדרה, ענפים, תולדות המחקר, אגיפטולוגיה בארץ וחשיבותה, סוגי ממצאים, ספרות אגיפטולוגית, נומנקלטורה, מהלך הקורס, חובות התלמידים.

האלים המלך והמדינה
דואליות, הנילוס, הגבולות, האויבים, התקלאות, המלך, מקורות למעמדו, מקור עצמתו, העברת השלטון, שושלות, יחסיו עם האלים. האלים והדת, הצורה החיצונית של האלים.
החלוקה לשושלות לממלכות וכו' רשימות מלכים. סממני המוכה, חמשת השמות של המלך.
מעט שיקופיות.

2. **כתב החרטומים**
לשונות, כתבים, פענוח, הירוגליפים לכתיבה, לאמנות, לעולם הסמלים. הקבר של תותענח אמון.
הירוגליפים נבחרים. קריאה מתוך חפצים נוספים של תותענתאמון.

3. **פרשת "איחוד מצרים" התקופה הארכאית**
המוות והחניטה.
ממצאים מתקופה ארכאית בעיקר פלטות שחיקה וראשי אלה.

4. **שושלות 4-6 כולל יחסים עם נוביה**
רעיון הפירמידה. רעיון המאעת. חיפוש הקרבה למלך.
גיאוגרפיה - ערים: ממפסיס, הליופוליס, בוטו, הירקונפוליס, נגדה, קופטוס, ארוסן הפאיום, נאות המדבר, אשדות הנילוס, פרשת הסכר הגבוה. משאבים טבעיים במצרים וחמרי ייבוא. אדמות הדלתא ומצרים העילית. אשדות הנילוס והבעיות שלהם.

5. המסטבה באמנות
הפירמידה באמנות
השלמת שיקופיות.

6. תקופת הביניים הראשונה
האלים החשובים
קריאה מההוראות למרכי-כא-רע; שיקופיות להדגמת נושא האלים.

7. המשך אלים: אבידוס ופולחן אוסירים. התחלת הדת הפרטית.
הממלכה התיכונה א׳.
קינוח נפרטי איפוור. סיפור סינוה.

8. הממלכה התיכונה ב׳.
לוח השנה המצרי.
קריאת מאמרים מבוא.

9. תקופת הביניים השניה.
תכשיטים
כתבי המארות; חרפושיות.

10. שושלת 18א׳
המומיות המלכותיות
קרבות תחותימס III

11. שושלת 18 ב׳
תקופת אל-עמרנה
מכתבי אל-עמרנה. שיר הלל לאתון.

12. הצבא המצרי
שושלת 19 א׳
גיאוגרפיה: אבריס, פר רעמסס, אבידוס, נוא אמון על מרכיביה, מצודות האשד השני, אתרי הפירמידות, בני-חסן, אסיוט, קרוקודילופוליס, אל-עמרנה, אבוסימבל וכד׳.

13. שושלת 19 ב׳
כפר הפועלים בדיר אל-מדינה
שלטון או לא שלטון מצרי בכנען

14. שושלת 20
מקדשי קרנק ולוקסור ואבוסימבל
שיקופיות מקברים פרטיים

החוג לבלשנות

מבוא לסמנטיקה
ד"ר נורית קדמון

סמסטר א'

זהו מבוא ראשון לסמנטיקה של שפה טבעית - לאותו ענף בבלשנות העוסק במשמעות.

חלקו הראשוו של הקורס יציג את תחום המחקר הנקרא סמנטיקה מודל-תיאורטית. נסקור את השאלות העיקריות שעוסק בהן התחום הזה ואת סוגי הנתונים הנחקרים, ונעסוק בכמה מושגים מרכזיים, כגון אמת, רפרנט, גרירה, השתמעות, קדם-הנחה, רב-משמעות, וקומפוזיציונאליות.

בחלקו השני של הקורס נדון בהבחנה בין "סנס" ו"רפרנט" ותפקידה בתיאוריה של המשמעות (עפ"י עבודתו של גוטלוב פרגה).

לאחר מכן נפנה ללוגיקה, ונראה כיצד ניתן להשתמש בחוקים וטכניקות פורמאליים בחקר הסמנטיקה של שפה טבעית.

מבוא לגיאוגרפיה של האדם וגיאוגרפיה יישובית (אנתרופוגיאוגרפיה)
פרופ' אברהם דגני

סמסטר א' - 4 ש"ס שיעור

עיקרי נושאי הלימוד בקורס:

רקע מתודולוגי:
הקדמה: הגדרת הגיאוגרפיה, קווי יסוד להתפתחות המחשבה הגיאוגרפית ומקום הגיאוגרפיה של האדם בתום הדיסציפלינה הגיאוגרפית. גישות בתפיסה הגיאוגרפיה של האדם ובהוראתה. תחומים הנכללים בגיאוגרפיה של האדם במבנה הרחב ומשמעותם.

טרמינולוגיה בסיסית:
הכרת מושגי יסוד בגיאוגרפיה של האדם (מיקום, מרחב פיזור, נגישות, ריכוז, צפיפות, דגם מרחבי, אקומני, אנאקומני, מודעות מרחבית).

עובדות יסוד:
תפרוסת האוכלוסיה על פני כדור הארץ. הכרת עובדות, ניתוח מבחר מאפיינים סטטיסטיים ומשמעותם. ניתוח בסיסי של הגורמים המאפיינים את התפרוסת. מכלול השאלות הגיאוגרפיות הבסיסיות אודות תפרוסת אוכלוסיית העולם. הקשר בין תפרוסת למיקום, חלוקת היתרונות היחסיים של טריטוריות על פני כדור הארץ והאינטרפרטציה האנושית שלהם כגורם מיקום. גורמי מיקום ושיקולי מיקום, תוך הדגשת משמעותם ומשקלם של הגורמים האנושיים בהסבר הגיאוגרפי.

קונספטים עיקריים ודוגמאות להמחשתם:
הקשרים בין רמת המודעות המרחבית של אוכלוסיות לבין קנה המידה של שיקולי המיקום הרלוונטים לגביהם. הרמה הטכנולוגית ורמת הפיתוח של אוכלוסיות וביטוייהם האופיינים בדפוסים ובדגמים המרחביים הנוצרים. סקירת דוגמאות מאפיינות של אוכלוסיות המתאפיינות ברמות מודעות מרחבית שונות: אוכלוסיות נוודים, "חקלאות המעדר", טיפוסי חקלאות ברמות שונות - המיונים של ויטלסי ואחרים בהתייחס לסוגים ולרמות פיתוח שונות של הפעילות החקלאית בעולם. טיפוסי משקים לאומיים, מיסחור ועיור לרמותיהם, השלכות הנ"ל על תיאוריות המיקום והתפתחותן המחשבתית. מודל המקומות המרכזיים (מושגים בסיסיים).

גורמי יסוד בחקר המרחב האנושי-חברתי - מדדים גיאוגרפיים חשובים ומשמעותם
משמעות גורמי הגודל (מסה) והמרחק. המרחק כפונקציה במדדים גיאוגרפיים של הפעילות האנושית במרחב. הגדרת סוגי מרחק ומטרי, תפיסתי וכיו"ב, ומשמעותם. ההתייחסות למרחבים יחסיים, פונקציות הפיחות עם המרחק (נוסחאות פרטו), מודל המשיכה. גורמי מרחק ומסה בהקשרי תנועה, הסיבות לתנועה במרחב - היבטים תיאורטיים (אולמן ואחרים) סוגי התנועה, מערכות תנועה, תקשורת ותחבורה ומאפיינים הטופולוגיים. הגורם התפיסתי (פרספטואלי) - תפיסת האדם את הסביבה כגורם מעצב במרחב.

מבוא לתורת האקלים ובעיות הסובב
פרופ' אריה ביתן

סמסטר א' - 4 ש"ס שיעור

שיעור 1: **מסלול כדור הארץ סביב השמש - הרבולוציה**
צורת מסלולו של כדור הארץ, פריה ליון, אפהליון, מהירות הסיבוב - תקופת השנה, החוק השני של קפלר.

שיעור 2: **הרוטציה של כדור הארץ**
כיוון הרוטציה, נטיית ציר הסיבוב, משך הסיבוב - מהירות זוויתית, מהירות קווית, מהירות כדור הארץ.

הזמן:
קווי האורך והזמן, קווי הרוחב.

שיעור 3: **הארה של כדור הארץ ועונות השנה**
קו ההארה כתוצאה מנטיית ציר כדור הארץ, המפנה הקייצני של השמש, המפנה החורפי של השמש, ימי השוויון בסתיו ובאביב, עונות השנה, אורך היום והלילה.

שיעור 4: **האטמוספירה**
מבנה האטמוספירה
הרכב האטמוספירה

שיעורים 6,5: **מקורות האנרגיה של האטמוספירה - קרינת השמש**
המקור לחמום האטמוספירה - הספקטרום של קרני השמש
האטמוספירה החיצונית
קרינה הנכנסת לאטמוספירה העליונה
היונוספירה
שכבת האוזון וחשיבותה כשמירת החי על-פני כדור הארץ
תפוצת קרינת השמש על פני כדור הארץ
השפעת האטמוספריה על הקרינה
קרינה ארוכת גל ואפקט החממה

שיעורים 7,8: **חמום וקרור האטמוספירה ופני כדור הארץ**
מאזן החום על פני כדור הארץ
מאזן החום וקווי הרוחב
המהלך היומי של הטמפרטורה
המהלך העונתי של הטמפרטורה
שינויי הטמפרטורה עם הגובה
המערך העולמי של הטמפרטורה
טמפרטורות הקרקע
הטמפרטורות של מי הים

שיעורים 9,,10: **לחץ אטמוספירי ורוחות**
כיצד מודדים לחץ אטמוספירי
שינויים בלחץ כתוצאה מגורמים תרמיים ודינמיים
שינויים בלחץ עם הגובה
שקע ברומטרי
רמה ברומטרית
מערך הלחץ העולמי על פני כדור הארץ
מערך הלחץ בגובה
היחס בין רוח ולחץ - הכוחות הפועלים ליצירת רוחות
גרדיינט הלחץ והרוח

כוח קוריוליס
הרוח הגיאוטסטרופית
הרוח הגרדיינטית
הרוח על פני הקרקע
מודל פשוט של מערך הרוחות העולמי
מערך הרוחות העולמי בפני הקרקע (כולל רוחות ים-יבשה)
רוחות הרוס (כולל רוח הסילון)
הקשר בין מערכות רום (לחץ ורמות) והמערכות על פני כדור הארץ

שיעורים 11,12: **<u>הלחות באטמוספירה והמשקעים</u>**
החשיבות לאדי המים
המקורות לאדי המים
אנרגיה כמוסה באדי המים
נקודת הטל
התעבות
הערפל
שינויים אדיאבטיים של הטמפרטורה
יציבות, אי יציבות ואי יציבות מותנית
יציבות האטמוספירה ובעיות זיהום האויר
תנאים להיווצרות משקעים (משקעים קונווקטיביים, אורוגרפיים, חזיתות)
מערך עולמי של משקעים

שיעורים 13,14: **<u>גושי אויר וחזיתות</u>**
אזורי המוצא של גושי אויר
מיון גושי אויר
תפוצה עולמית של גושי אויר
חזיתות
שקעים של קווי הרוחב הבינוניים (היווצרות, צורה, כיוון התקדמות מערכת הרוחות)
רמות ברומטריות
הקשר בין מערכות רום (לחץ ורוחות) ומערכות הלחץ על פני הקרקע
סופות טרופיות - הוריקנים

מרחב מקום וסביבה - מבוא לגיאוגרפיה חברתית-כלכלית
פרופ' יובל פורטוגלי

סמסטר ב' - 4 ש"ס שיעור

<u>מטרות הקורס</u>:
מרחב, מקום וסביבה הן שלוש דרכי הסתכלות על יחסי אדם וחברה שפותחו במהלך השנים בגיאוגרפיה. ה'מרחב' מבטא את מערכת הקואורדינטות במסגרתה מתרחשת הפעילות החברתית, ה'מקום' מבטא את התחושה הסובייקטיבית והאינטימית שנוצרה בין אדם לביתו, שכונתו, עירו או ארצו, ואילו ה'סביבה' היא התבנית - הסובב החברתי-פיסי שבמסגרתו מבנהו וחוקיו מתבצעת הפעילות החברתית.

מטרת הקורס היא ללמד את שלשת דרכי ההסתכלות הללו ואת הדרך בה הן באות לידי ביטוי בתחומים השונים של הגיאוגרפיה החברתית.

נושאי הלימוד המרכזיים:

1. **מבוא** (שבוע 1) - מבנה הקורס, המושגים מרחב, מקום וסביבה.

2. **מרחב גיאוגרפי** (שבועות 2-5) - המדינה המבודדת של פון טינן, משולש המיקום של וובר, קריסטלר ותיאורית המקומות המרכזיים, מבנה המרחב העירוני על פי אלונזו, ניתוח דגמי נקודות וגודלן, אינטראקציה מרחבית, דיפוזיה של רעיונות וחידושים.

3. **מפות מנטליות וסביבה קוגניטיבית** (שבוע 6).

4. **מקומות גיאוגרפיים** (שבועות 7-8) - מקום ואי מקום, מקומות טבעיים ומקומות מלאכותיים, סימון מקומות, קטגוריזציה של מקומות ומתן שמות, הגיאוגרפיה הפואטית של ויקו, מבנה של מקום ודימוי של מקום.

5. **סביבה גיאוגרפית** (שבועות 9-11) - סביבה, סביבה טבעית, סביבה מלאכותית, סביבה חברתית - תרבותית, סביבה קוגניטיבית, אקולוגיה, גישת מערכות, דטרמיניזם סביבתי, פוסיבילזם סביבתי, גיאוגרפית הזמן, הסביבה כתבנית, המורפולוגיה של הסביבה.

6. **גיאוגרפיות** (שבועות 12-14) - גיאוגרפיה עירונית, גיאוגרפיה פוליטית, גיאוגרפיה היסטורית.

מבוא לגיאומורפולוגיה - נוף וסובב
ד"ר צבי רון

סמסטר א' - 4 ש"ס שיעור

הגיאומורפולוגיה והגורמים המשפיעים על עיצוב הנוף. השפעת האקלים, הגיאולוגיה והזמן. בליות מכניות. בליות כימיות ובליות אורגניות. מים תחתיים ומעיינות. תהליכים ונופים קארסטיים. תנועות בליות. זרימה משטחית. זרימה נחלית ועיצוב נחלי. הטעונת בנהר. אגני היקוות ודגמי רשת הניקוז. התפתחות עמק הנהר. נפתולי נהר. נחלי פזרות. גיאומורפולוגיה סטרוקטורלית. עיצוב חופים. העיצוב הקרחי.

מבוא לגיאוקרטוגרפיה

סמסטר א' - 4 ש"ס שיעור

גיאוקרטוגרפיה
הגדרת התחום ומקומו המתודולוגי בתוך הדיסציפלינה הגיאוגרפית.

מהי מפה
הגדרה פונקציונאלית של מרכיבי המושג (תיאור גראפי, מבט מעל [הטלה]); קנה מידה, מטרי ותמטי; מרחב המיפוי - מרחבים אמיתיים ויחסיים, סימבוליקה, אינטרפרטטיביות וסלקטיביות של המידע המרחבי.

שיקולים טרם מיפוי
תכנון המפה כפונקציה משולבת של מטרה, משתמש פוטנציאלי וזמינות הנתונים. היבטים טכניים: איזון, גודש קרטוגרפי (והדרכים למניעתו), ניגוד, צבע וכיו"ב.

עקרונות הסימול הקרטוגרפי
ניתוח משולב של המיון הנושאי (THEMATIC SCALING) עם מיון סוגי הסימבליקה, על פי מספר ממדי המידע המרחבי שהם מייצגי ובהתייחס לדרגות הכימות שלהם - נומינאלי (איכותי); אורדינאלי (סידרי) ואינטרוואלי (כמותי).

המיפוי הנושאי (תמטי)
הצגת סוגי מיפוי עיקריים כנגזרות לוגיות של עקרונות הסימול.

הטיפול בנתונים ומידע נקודתיים
מפת הנקודות, מפת הסימנים המדורגים (+ PIE CHART)

הטיפול במידע של מערכות קוויות
מפת קווי זרימה, סימבוליקה קווית אחרת כולל סימנים מורכבים.

אינפורמציה המתייחסת לשטחים
המפה הכורופלטית (הפשוטה)
המפה הדסימטרית
המפה האיזופלטית (והאיזומטרית)
המפה ההומופלטית.

מושגים נלווים
פני שטח סטטיסטיים, שיטות ביון, צפיפויות מוחלטות וממוצעות.

קבוצות מרווח
הגדרות ושיטות חלוקה כמותיות, מיפוי אנליטי.

סיכום
שיקולים בבחירה האופטימאלית של סוגי מיפוי בזיקה לבעיה המרחבית של סוגי הנתונים הזמינים.

גיאוגרפיה חברתית
ד"ר יצחק שנל/ד"ר טובי פנסטר

סמסטר א' - 2 ש"ס שיעור ותרגיל

מטרות השיעור
מטרת השיעור היא לבסס ולהעמיק את ההבנה ואת היכולת ליישם מושגים ותאוריות בסיסיות בגיאוגרפיה חברתית. במהלך הקורס יערכו דיונים המבוססים על קריאת מאמרים עדכניים בנושאים נבחרים של הגיאוגרפיה החברתית. כמו כן התלמידים יתרגלו ניתוח של תהליכים חברתיים-מרחביים.

נושאים אפשריים לדיון הם:
א. הקשר בין המקום של קהילות במבנה החברתי ובין תפיסת המרחב שלהן.
ב. התבדלות מרחבית של קהילות והתגבשות שכונות.
ג. מבנה כלכלי-חברתי ודגם מרחבי.

המאמרים יבחרו מדי שנה בשנה בהתאם לנסיבות.

גיאוגרפיה מדינית
פרופ' משה ברור/מר א' קרטין אמנון

סמסטר א' - 2 ש"ס שיעור ותרגיל

מטרות הקורס:
ללמוד את ההתפתחות ומושגי היסוד של הגיאוגרפיה הפוליטית. תחום התעניינות הוא עיצוב המרחב על ידי גורמים פוליטיים והקשר בין פעילויות והחלטות פוליטיות לבין הנוף. לאחר הקדמה על ההיסטוריה של המקצוע במאה וחמישים השנים האחרונות ולאחר הכרת הספרות המקצועית המתאימה, הקורס יתמקד בניתוח תופעות פוליטיות-מרחביות ברמה המדינית והבין לאומית. לימוד הנושאים ילווה בדוגמאות מרחבי העולם ובמיוחד מהמזרח התיכון.

נושאי הלימוד המרכזיים:
1. גיאוגרפיה פוליטית מהי? היסטוריה של המקצוע, מושגי יסוד, הספרות המדעית.
2. המדינה ומרכיביה: הגישה המורפולוגית מול הגישות הפונקציונאליות; המבנה הדמוגרפי-אתני של המדינה; לאומיות ואומה: מדינות פדראליות ומדינות אוניטריות.
3. טריטוריה וטריטוריאליות: שליטה בטריטוריה וריבונות; התיישבות וקולוניזציה.
4. גבולות; גבול ואזור ספר: טיפולוגיה פונקציונאלית של גבולות; תהליך יצירת הגבול; סכסוכי גבולות; גבולות בימים.
5. מלחמה ומרחב: השפעת המלחמה על מבנה המדינה; שינוי בנוף; עקורים ופליטים.
6. המרחב הבינלאומי: ארגונים על מדיניים; אידיאולוגיות והתקשרויות.

גיאוגרפיה עירונית
פרופ' אלישע אפרת

סמסטר א' - 2 ש"ס שיעור ותרגיל

מטרות הקורס
לימוד וניתוח העירוניות כתופעה גיאוגרפית עולמית, הבנת המבינה העירוני ותיפקודי העיר וכן התופעות הכרוכות בשימושי קרקע עירוניים על ידי אוכלוסיה עירונית.

נושאי הלימוד המרכזיים
תופעת העיור בעולם; עיור ימי הביניים; הגדרת העיר וסיווגה; המדרג העירוני; עיר ועורף; תיאוריית המקומות המרכזיים; הבסיס הכלכלי של עיר; האוכלוסיה העירונית; מיבנה העיר; שימושי קרקע בעיר; המע"ר; עיר המטרופולין; התחבורה העירונית; תוכנית העיר.

גיאוגרפיה כלכלית
ד"ר מיכאל סופר

סמסטר ב' - 2 ש"ס שיעור ותרגיל

מטרות הקורס
המטרה הראשונית של ל הקורס היא להקנות בסיס רחב במושגי היסוד של תחומיה השונים של הגיאוגרפיה הכלכלית. הכוונה להגיעה להבנה בסיסית טובה של התיאוריות והמודלים העיקריים המסבירים את תפרוסתן ומיקומן של פעילויות כלכליות על פני המרחב. מטרה נוספת היא להקנות ידע על גישות אלטרנטיביות להבנת פעילויות כלכליות ושונותן המרחבית ברמות השונות - מרמת הפרט, דרך רמת האזור ועד לרמה הכלל-עולמית.

נושאי הלימוד המרכזיים

1. תחומי המחקר בגיאוגרפיה כלכלית ומושגי יסוד: צריכה, ייצור וחליפין; תוצר לאומי גולמי; ביקוד והיצע; דעיכת המרחק; אגלומרציה; יתרון יחסי.
2. מערכת התחבורה ותפקידה במיקום פעילויות כלכליות: תנאי היווצרות דרך; עוצמת תנועה ומודל הגרויטציה; אמצעי תחבורה והתחברות ביניהם; מיקום פעילות כלכלית על פי הוצאות הובלה; גורמים המשפיעים על הוצאות הובלה.
3. הארגון המרחבי של שימושי קרקע: תפוקה שולית; רנטה קרקעית.
4. מיקום פעילויות חקלאיות: טיפוסי משקים חקלאיים; השפעות על מיקום פעילויות חקלאיות; המודל של פון-טינן.
5. מיקום פעילויות תעשיתיות: מודלים של מינימום הוצאות (ווברר, הובר); מודל אלטרנטיבי (סמית); חברות רב-לאומיות ושיקולים גלובליים.
6. מיקום פעילויות מסחר ושירותים: תאוריית המקומות המרכזיים; הדינמיקה של מערכות קמעונאיות; מודלים התנהגותיים.
7. גישות אלטרנטיביות: תהליכי ייצור ומיקום פעילויות כלכליות על פי גישות מרכסיסטיות; אופן הייצור הקפיטליסטי; חברות רב-לאומיות.
8. גיאוגרפיה של רווחה, אי שוויון ופיתוח אזורי.

גיאוגרפיה היסטורית
ד"ר גדעו וביגר/גב' רבקה פבריקנט

סמסטר ב' - 2 ש"ס שיעור ותרגיל

בקורס תובהר מהותה של הגיאוגרפיה ההיסטורית ומקומה בתוך הדיסציפלינה הגיאוגרפית. ידונו הגישות השונות למחקר הגיאוגרפי היסטורי וחשיבותו למחקר העבר וההווה, ייושמו טכניקות ללימוד ודיון גיאוגרפי היסטורי והדגמה על תהליכי שינוי והתפתחות בארץ-ישראל. הנושאים המרכזים שידונו יהיו הקשר בין הדיסציפלינה הגיאוגרפית וההיסטוריה, מקומו של האדם בעיצוב הנוף בעבר, מתארי העבר בנוף ההווה והעתיד, שימור אתרים ומרחבים, תוך הדגש על יחסי אדם ומרחב לאורך זמן. תרבויות עתיקות והתייחסותן למרחב יוצגו בחתך מרחבי תוך הדגמות מהמרחב של גוש דן וסביבתו. הקורס ילווה בקריאה, בסיורים בשטח ובהכנת תרגילים שיישמו הנלמד בשיעור.

שינויי אקלים
ד"ר סערוני הדס/בן-גיא תהילה/פוצ'טר עודד

מטרות התרגיל

הכרת מיגוון השינויים האקלימיים באטמוספירת כדור הארץ: מהות, גורמים, תהליכים והשלכות סביבתיות. בחינת שינויי אקלים בעבר ובהווה ובקנה מידה של זמן ומרחב, תוך הכרת גישות המחקר השונות לעתידו האקלימי של כדור הארץ. התרגיל משלב ניתוח מאמרים המציגים גישות שונות לשינויי האקלים.

נושאים מרכזיים שילמדו בקורס

- שינויי אקלים בהיבט גיאולוגי.
- התפרצויות געשיות כגורם לשינוי אקלימי.
- גורמים אסטרונומיים לשינויי אקלים, תיאוריות מילנקוביץ' ומיכניזם.
- היווצרות תקופות קרחוניות.
- גזים מזהמים באטמוספירה והשלכותיהם על שינויי אקלים.
- התגברות אפקט החממה והשלכותיו הישוביות-כלכליות.
- התדלדלות האוזון האטמוספירי - שינויים, תהליכים והשלכות סביבתיות.
- אל נינו ו"קשרים מרחוק" - יחסי הגומלין בין ההידרוספירה והאטמוספירה והשפעתם על שינויי אקלים.
- שינויי אקלים בהיבט היסטורי.
- שינויי אקלים בקנה מידה מזו-מטאורולוגי - תהליכי מידבור ואנטי-מידבור.
- העיר כגורם לשינוי אקלימי.

תרגיל מתקדם בגיאומורפולוגיה
ד"ר זהבי אברהם

מטרות התרגיל

העמקת הידע בתחומי גיאומורפולוגיה חופית ופלוביומורפולוגיה תוך קריאת מאמרים וביצוע מדידות של התהליכים המעצבים את הנוף.

נושאי המפגשים

1. תאוריות להתפתחות הנוף והשלכותיהן על המחקר המודרני.
2. התהליכים המעצבים את החוף.
3. שיטות למדידת פרופיל פני השטח.
4. תרגיל שדה, מידת סדרת פרופילים בחוף עליה, יפו.
5. ניתוח תוצאות המדידות.
6. תהליכי זרימה בנחלים.
7. השוואת תהליכי הסעת גרופת בנחלים איתנים ובנחלי אכזב.

החוג להיסטוריה כללית

מבוא להיסטוריה של האישה וההבדלים בין המינים בתרבות המערב 1500-1995
ד"ר בילי מלמן

סמסטר א' - 4 ש"ס

ההיסטוריה של נשים וההבדלים בין המינים הוא אחד התחומים החדשניים והמרתקים בלימודי ההיסטוריה. מטרתו היא לימוד תולדות היחסים בין המינים, בתרבות המערבית. ביסוד בשיעור גלומה ההנחה כי הזהות המינית, הנשית והגברית, היא גורם מרכזי בהבנת תהליכים חברתיים, כלכליים, פוליטיים ותרבותיים, ועל כן, היא מהווה מכשיר להסבר שינויים היסטוריים, שחלו בתרבות המערבית במאות האחרונות. בשיעור יוקרנו שקופיות, סרטים תיעודיים ויושמעו קטעי מוזיקה, רלבנטיים לנושאיו.

רשימת נושאים:

1. **חווה ומרים הקדושה** - האישה בתרבות הנוצרית: היחס בנצרות למין ולמיניות האישה.
2. **"בעיני החוק"** - הגדרת המעמד המשפטי היחסי של נשים וגברים במשפחה, כמפתח להבנת מקומם במדינה הפרה-מודרנית והמודרנית.
3. **התגבשות המשפחה המודרנית** - הדגם הייחודי ה"מערבי" של המשפחה, כפי שהתגבש בשלהי ימי הביניים ובראשית העת החדשה.
4. **כישוף ומכשיפות** - "ציד המכשיפות הגדול" (1483-1700) כמקרה בוחן לאופני ההגדרה של נשיות וגבריות בעת החדשה המוקדמת.
5. **בעידן ההשכלה** - משפחה, חברה ומדינה בהגות המדינית המערבית במאות ה- 17 וה- 18.
6. **חופש ושוויון, למי?** - זהות מינית, אזרחות ולאומיות בעידן המהפיכות הדמוקרטיות.
7. **בעידן התיעוש** - המהפיכה התעשייתית הראשונה, עבודת נשים ועבודת גברים (1760-1850).
8. **"בקתת הדוד תום"** - עבודת נשים, עבודת גברים וגזע בכלכלת העבדות ("הדרום הישן" וג'מייקה במאות ה- 18 וה- 19).
9. **הקולוניאליזם המודרני, גזע וזהות מינית במאה ה- 19**
10. **צמיחת המעמד הבינוני והגדרת "ספירת נפרדות"**
11. **ה"ספירות הנפרדות" ברומן במאה ה- 19** - "גיין אייר" ו"מאדאם בובארי".
12. **הורות ואמהות במדינה הלאומית**
התפתחות התפיסה והחקיקה הסוציאלית המאטרנליסטית במערב אירופה במאה ה- 19.
13. **דת, נשיות, גבריות ופוליטיקה** - תחיה דתית, אוונגאליזם והתנועות לשינוי חברתי ומוסרי במאה ה- 19 ובראשית המאה ה- 20.
14. **אזרחות ולאומיות** - התנועות הסופרז'יסטיות והסופרז'יטיות.
15. **"לצאת מן הארון"** - מכובדות, נורמה ו"סטיה מינית": המקרה של אוסקר וילד.
16. **בעידן המלחמה הטוטלית** - מלחמת העולם הראשונה והשניה.
17. **הביולוגיה כגורל** - נשיות, גבריות וגזע בפאשיזם ובנציונאל-סוציאליזם 1922-1939.
18. **"אמהות ואבות העתיד"** - מדינת הסעד המודרנית והדור שלאחר המלחמה.
19. **בין שוויון לשוני** - מגמות ודילמות בפמניזם המודרני.

קדושים מעונים ואינקוויזיטורים: הנצרות מראשיתה ועד לרפורמציה
ד"ר אביעד קליינברג

סמסטר א' - שיעור 4 ש"ס

בסוף המאה השלישית היתה הנצרות דת לא-פופולרית ומעוטת חסידים שסבלה רדיפות קשות של השלטונות הרומיים. במאה הרביעית היתה הדת הנרדפת הזאת לדת הרשמית של האמפריה. במאות השנים הבאות עיצבה הנצרות את תרבותה וחברתה של אירופה. כיצד התרחש התהליך הזה? באיזו אופן השפיעה הנצרות במערב על תפיסות חברתיות ופוליטיות, על תפיסת הגוף, המשפחה, והמיניות? כיצד השפיעה על תפיסת הגורל וההיסטוריה? שאלות אלה ודומות ייבחנו תוך השוואה לתרבויות אחרות ושימוש בכלים היסטוריים סוציולוגיים ואנתרופולוגיים להבנתה של התרבות הדתית הנוצרית.

תולדות הנצרות 1350-1996
פרופ' דוד כ"ץ

סמסטר ב' - 4 ש"ס שיעור

השיעור יבחן את התהליכים והאירועים המרכזיים בחיי הדת הנוצרית למן ימי הביניים המאוחרים ועד ימינו. השאלה המרכזית תהיה כיצד סיגלה עצמה הדת לשינויים החברתיים ובאיזה אופן שרתה את הצרכים המשתנים של החברה. השיעור יתחיל בתיאור המערכת הדתית (מושגי יסוד, מוסדות) על סף העת החדשה ויעלה את הסיבות האפשרויות למשבר הדתי שהגיע לשיאו במאה ה- 16. נראה כיצד נכשלו נסיונות-התיקון במאות ה- 14-16 וכיצד התחיל והתפתח המשבר לכדי שינוי משמעותי בתולדות הנצרות: הרפורמציה הפרוטסטנטית (לותר, קלווין, האנאבפטיסטים והרפורמציה האנגלית). במקביל התרחש שינוי גם בכנסיה הקתולית: הקונטרה-רפורמציה. במאה ה- 18 השפיעה תנועת 'ההשכלה' על תפישה רציונלית של הדת ומצד שני גברו הנטיות האמוציונאליות בדת הפרוטסטנטית. נסיים בבחינת המערכת הדתית היום ובהשפעה שיש לתנועות הדתיות הקיצוניות בימינו.

המאה האמריקנית - ארה"ב במאה העשרים
ד"ר איל נוה

סמסטר ב' - 4 ש"ס שיעור

הקורס יעסוק באירועים המרכזיים ובתהליכים העיקרים שעברו על החברה האמריקנית במאה העשרים, מאה בה הפכה ארה"ב למעצמה המובילה בעולם. הדיון ימקד בניתוח המבנה הכלכלי וההתפתחויות החברתיות, הפוליטיות, והרעיוניות של ארה"ב לאורך המאה. מבנה השיעור יהיה כרונולוגי ובין היתר נעסוק בנושאים הבאים: צמיחה כלכלית, תיעוש, הגירה ועיור בסוף המאה ה- 19, תנועות מחאה ורפורמה, הזרם הפרוגרסיבי ומעורבות ארה"ב במלחמת העולם הראשונה, שנות העשרים, המשבר הגדול ו"המערך החדש" (New deal), הפיכת ארה"ב למעצמה עולמית, מלחמת העולם השניה ופרוץ המלחמה הקרה, שנות החמישים והששים, התנועה לזכויות האזרח והבעיה הבין גזעית, הטרגדיה של וייטנם, תרבות הנגד והשמאל החדש, הפמיניזם האמריקני, משבר חברת השפע, הימין החדש, והאתגר הליברלי דמוקרטי בעקבות סיום המלחמה הקרה. השיעור יועבר בדרך של הרצאות שבהן תינתן אפשרות לדו-שיח באמצעות שאלות והערות התלמידים.
בחינה על עיקרי הנושאים תוך גיבוי ביבליוגרפי תואם, תיערך בסיום הקורס.

דת וחברה בקיסרות הרומית
פרופ' זאב רובין

סמסטר א' - 2 ש"ס שיעור

השיעור מהווה סקירה על התפתחויות שחלו בקיסרות הרומית למן כינונו של הפרינקיפאט של אוגוסטוס (27 לפסה"נ) עד הרפורמות של דיוקלטיאנוס (284-305 לסה"נ), אשר חשפו את מהותו המונארכית של משטר הקיסרות ללא כחל וסרק. השיעור מתמקד ברגעי משבר, מלחמות אזרחים וחילופי שושלות, שכן במהלכם של אלו בא לידי ביטוי אופיו של הפרינקיפאט כמונארכיה המבוססת על תמיכת הצבא, אשר היציבות בה מותנית בנאמנותם של רוב החיילים לקיסר ולשושלתו.

הרנסאנס האיטלקי
פרופ' בנימין ארבל

סמסטר א' - 2 ש"ס שיעור

עניינו של השיעור בהופעתה והתפתחותה של תרבות הרנסאנס באיטליה מהמחצית הראשונה של המאה ה- 14 ועד ראשית המאה ה- 16. בין הנושאים הראשיים שיעמדו לדיון: התנאים החברתיים, הכלכליים והפוליטיים שאיפשרו את צמיחתה של תרבות הרנסאנס; הזרם ההומניסטי - התגבשותו והתפתחותו כתחליף לתרבות המסורתית; תחייתה של התרבות הקלאסית ומשמעותה באיטליה של הרנסאנס; הזיקה בין תרבות הרנסאנס לדת ולכנסיה; אמנות הרנסאנס כאספקלריה לתמורות תרבותיות; התפתחותה של תודעה היסטורית חדשה; תרבות הרנסאנס והחיים בעולם הזה; יוצרים, משכילים ו"צרכני תרבות" באיטליה של הרנסאנס; מורשת הרנסאנס האיטלקי.

עלית ונפילת הקומוניזם במזרח אירופה
ד"ר רפי ואגו

סמסטר א' - ש' 2 ש"ס

הקורס יציג את תהליך הקומוניזציה של מדינות מזרח אירופה לאחר מלחמת העולם השניה על רקע המורשת ההיסטורית והגיאו-פוליטית של האזור. בהמשך, יוצגו התהליכים המרכזיים בתחום הרעיוני, פוליטי, חברתי, כלכלי, לאומי ואינטלקטואלי. הקורס יתמקד בצמיחת דפוסי ההתנגדות לשלטון הקומוניסטי, השפעת הרפורמות בבריה"מ ותהליך קריסת המשטרים ב- 1989. בשלב זה, יציג הקורס את "החזרה להיסטוריה" במזרח אירופה, תוך התייחסות לתפקיד המורשת ההיסטורית על תהליכי ההתגבשות הפוסט-קומוניסטית.

שורשי העולם המודרני
פרופ׳ שולה וולקוב

סמסטר א׳ - 2 ש״ס שיעור

סדרת הרצאות זו תסקור בקצרה את השינויים הפוליטיים, החברתיים והתרבותיים שעברו על אירופה במהלך המאה ה- 19 (1815-1914). בפתיחה ידונו ההשלכות של המהפכה הצרפתית והמלחמות שלאחריה וכן מהותה והשפעתה של המהפכה התעשייתית. בהמשך ישורטטו העקרונות הלאומיים והפרקטיקה של מדיניות-לאומית כפי שבאו לידי ביטוי במחצית השניה של המאה; התגבשותם של מעמדות חדשים, נושאי אידיאלים חברתיים שונים ואף מנוגדים; השפעת השינויים הכלכליים והטכנולוגיים לקראת סוף המאה, והנסיונות להתמודד במישור התרבותי עם כלל תהליכי המודרניזציה האלה.

סין - מקיסרות לרפובליקה עממית
פרופ׳ אהרן שי

סמסטר א׳ - 2 ש״ס שיעור

שיעור זה יעסוק בהתפתחויות הפנימיות והחיצוניות הקשורות בסין ממלחמת האופיום, שפרצה ב- 1840, ועד לעליית הקומוניסטים לשלטון בסין ב- 1949. כמו-כן תידון באורח כללי התקופה הקומוניסטית עד ימינו כולל ההתפתחויות העכשוויות המכונות ״מדינות הדלת הפתוחה״.

השאלה המרכזית שתנחה את השיעור כציר תהיה: כיצד התאפשר התהליך ההיסטורי שהוביל את סין מקיסרות מסורתית בצביונה, בשליטת המנצ׳ואים, לרפובליקה עממית, המודרכת על-ידי המפלגה הקומוניסטית.

דגשים יושמו על אופיו המיוחד של הקומוניזם בסין, תנאי צמיחתו והתמודדותו עם אתגרים יחודיים לחברה אסיאנית עתירת אוכלוסין, וכן על מקומה של סין בזירה הבינלאומית.

במבחן שייערך בסוף הקורס יידרשו הסטודנטים לענות על שאלון כמקובל, לציין ספר אחד, על-פי בחירתם בו התמקדו, ולהתייחס אליו על-פי שאלות מנחות.

התישבות וערי מדינה ביוון הקדומה
פרופ׳ עירד מלכין

סמסטר ב׳ - שיעור 2 ש״ס

קרוב לאלף שנים זוהו המושגים ״פוליטיקה״ ו״ציוויליזציה״ עם מודל עיר המדינה היוונית. בניגוד לאימפריות הענק הריכוזיות שם המזרח התיכון הקדום משקלו הסגולי של הפרט בפוליס (עיר המדינה) היה ניכר ואיפשר את הולדת המושג ״אזרח״ לעומת ״נתין״ (״החיים הטובים״, לעומת ״המחיה״ סתם). השיעור ידון במאפייניה החברתיים, התרבותיים והפוליטיים של צורת משטר מיוחדת זו, ישווה עם ערי מדינה בתרבויות ובתקופות אחרות, וידון בהופעת היסוד של מאות ערי המדינה באופקים הגיאוגרפיים המרשימים של חופי הים השחור והים התיכון, למן אוקראינה, דרך יוון ועד לחופי איטליה, צרפת וספרד של ימינו.

ספרד - מפגש של שלוש תרבויות בימי הביניים
פרופ' רון ברקאי

סמסטר ב' - שיעור 2 ש"ס

הקורס יעסוק במערכת היחסים המורכבת שהתקיימה בספרד של ימי הביניים בין שלוש התרבויות המונותאיסטיות: הנצרות האסלאם והיהדות. מערכת יחסים שנעה בין "סובלנות" יחסית והשפעות תרבותיות הדדיות לבין עויינות ורדיפות. הנושאים שעליהם יושם הדגש הם: הפולמוס הדתי; השפעות הדדיות בתחום הספרות, המדעים, הטכניקה והמינהל וביטויים בשלוש הלשונות, הערבית העברית והלהגים הספרדיים.

רוסיה משקיפה על עברה
ד"ר נורית שלייפמן

סמסטר ב' - שיעור 2 ש"ס

פרקים נבחרים בתולדות רוסיה במאות ה- 18 וה- 19 ואופן השתקפותם בדיון הפוליטי ברוסיה היום. נושאי השיעור יסובו סביב מושגי יסוד בהיסטוריה הרוסית המודרנית כגון: רפורמה ומהפכה, רוסיה והמערב, חברה ומדינה, "מעצמה גדולה" ועוד.

הקורס יעסוק בשאלת חיפושיה של רוסיה אחר זהותה כמדינה אירופית או אסיאתית והשתקפות דימויי המזרח והמערב בתרבותה.

אירופה בין מהפכה לריאקציה
פרופ' שלמה בן-עמי

סמסטר ב' - שיעור 2 ש"ס

השיעור יעסוק בניתוח התהליכים המרכזיים של המאה התשע-עשרה תוך שימת דגש מיוחד על המתח שבין שינוי להמשכיות. תיבחן המורשת של המהפכה הצרפתית על החברות האירופיות והמאבקים לשינוי מקונגרס וינה (1815) עד למהפכות 1848 הידועות כ"אביב העמים". באותה מידה יבחנו תהליכי השינוי החברתי והכלכלי - המהפכה התעשייתית - והשלכותיהם על השאיפה לשינוי מדיני ופוליטי. השיעור יבחן את המאבק של כוחות השינוי הללו עם כוחות הריאקציה המסורתיים: אריסטוקרטיה, כלכלה חקלאית, כנסיה ומלוכה.

המאה ה- 19 היא לא רק מפגש בין דמוקרטיה, ליברליזם וריאקציה אלא גם עידן הלאומיות. דגש יושם בלימוד השאלה הלאומית באימפריה ההבסבורגית, גרמניה ואיטליה תוך דגש מיוחד על המאבק לאיחוד בשתי המדינות האחרונות הללו. השאלה הלאומית בבלקן תיבחן גם בהקשר לשאלת עתידה והתפוררותה של האימפריה ההבסבורגית, התחרות בינה לבין האימפריה הרוסית והמהלכים שהובילו לפרוץ מלחמת העולם ה- I.

תמורות בעולם המודרני - המאה העשרים
ד"ר שלמה זנד

סמסטר ב' - 2 ש"ס שיעור

השיעור מתכוון לסקור פרקים מרכזיים בהיסטוריה העולמית של המאה העשרים תוך מודעות לבעייתיות המיוחדת של כל היסטוריוגרפיה בת זמננו. מסוף המאה ה- 19 ועד נפילת חומת ברלין יבדקו סוגיות המטפלות בתופעות שהשאירו את רישומן על מהלכה של המאה. כיצד התנהלה הדמוקרטיזציה ומהי תרבות ההמונים שליוותה אותה? מדוע התפשט האימפריאליזם בתחילת המאה? מהו האימפקט של מלחמת העולם הראשונה על החברה המודרנית? מתי הופיע הקומוניזם ומה היה סוד כוחו? היכן צמח פאשיזם ובמה הוא נבדל מהנציונאל סוציאליזם? האם אפשר להבין השמדת המונים בתרבות "גבוהה"? מהי מערכת הקשרים בין המלחמה הקרה והאיום הגרעיני? אילו דרכים עמדו לעולם השלישי בהשתחררותו? כיצד מצטייר הסדר העולמי בעידן תקשורת ההמונים? על שאלות אלו ואחרות ינסה הקורס לענות.

חברה, משטר ותרבות ביוון העתיקה

סמסטר א' או ב' - 4 ש"ס תרגיל

<u>תוכנית התרגיל</u>:

- הבהרת נושא התרגיל ומטרתו. תיחום בזמן ובמרחב הסברת שיטות הלימוד. הסברת הביבליוגרפיה;
- החלוקה לתקופות. העולם המינואי והמיקני. שינויים בגישה ובפירושים;
  george grote - henrich schliemann sir arthur evans, john chadwick michael ventris;
- "הבעייה ההומרית" (הבעייה הספרותית והבעייה ההיסטורית);
  "החברה ההומרית והמשטר ההומרי";
- יוון הארכאית - אפיוני התקופה, התפתחות הפוליס היוונית;
- משטר אריסטוקרטי ואתוס אריסטוקרטי;
- תנועת ההתיישבות היוונית מחוץ ליוון האירופית - סיבות, ארגון והשפעות בתחום החברתי, הכלכלי, המדיני והתרבותי;
- משבר השלטון האריסטוקרטי. סיבות ותוצאות. עליית הטירנים;
- ספרטה: חברה, משטר, חינוך, אורח חיים - האגדה והמציאות;
- אתונה בתקופה הארכאית. קילון, דרקון, סולו, פייסיסטרטוס ובניו;
- המלחמות הפרסיות. תמיסטוקליס והאיסטרטגיה הימית;
- אתונה במאה ה- 5 לפה"ס. הדמוקרטיה ומוסדותיה. הפריחה התרבותית;
- סיכום;

חברה משטר ותרבות ברומא העתיקה

סמסטר א' או ב' - 4 ש"ס תרגיל

נושא ראשון - מבוא ובעיית המקורות:

- מבוא כללי, חשיבות המורשת הרומית לעולם המערבי;
- הבעייתיות שמעלה חקר ההיסטוריה העתיקה בכלל וחקר תולדות רומא בפרט;
- סקירת ההיסטוריוגרפיה הרומית העתיקה תוך דיון בפרובלמטיקה שהיא מציגה. בין הבעיות הנדונות: העובדה שההיסטוריה הרומית נכתבה בשלב מאוחר מאד של התפתחות ההיסטורית; העובדה שההיסטוריה נכתבה על-ידי בני המעמדות הגבוהים; נטייתם של ההיסטוריונים הרומיים, בשל מחסור במקורות, לצקת תכני קונטמפוראניים, חברתיים פוליטיים אל עברם;

נושא שני - ראשיתה של רומא 753-509 לפנה"ס:

- כיצד ניתן לדלות אלמנטים היסטוריים מתוך חומר שהוא לגנדרי במהותו (הספר הראשון של ליוויוס, הביוגראפיה של רומולוס לפלוטארכוס);
- מה ניתן ללמוד מסיפורים אלה ואחרים על יסוד העיר, על תקופת המלוכה, על מבנה החברה הרומית הקדומה ועל משטרה;
- הגורמים שהביאו להפלת המלוכה והקמת הרפובליקה(509);
- מהי רפובליקה (על-פי מקורות עתיקים);

נושא שלישי - המאבק בין פטריקים לפלבאים 394-287 לפנה"ס:

- מי היום הפלבאים? האם היו חלק מאוכלוסייתה המקורית של רומא או אוכלוסיה זרה;
- מתי נעשתה האבחנה בין פטריקים לפלבאים ומדוע;
- הגדרת יעדי המאבק של הפלבאים: בניגוד לפטריקים היו הפלבאים גוף הטרוגני, מטרות מנהיגי הפלבאים לא היו זהות לאלה של המוני העם - עיקר הצבא;
- סקירת השלבים השונים במאבק על-פי ההישגים הפלבאיים בתחומים כלכליים, משפטיים-אזרחיים ופוליטיים-דתיים;
- סיום המאבק - מנצחים ומפסידים;

נושא רביעי - הכיבוש הרומי של איטליה דרומית לנהר פו 509-264 לפנה"ס:

- הדגשת העובדה כי הכיבוש מתרחש במקביל למאבק בין הפטריקים - לפלבאים. האדמות שנכבשו והוחרמו חולקו לאוכלוסייה הענייה וסייעו להרגעת תסיסה חברתית.
  שלבי התפשטות באיטליה: סילוק האטרוסקים, כיבוש לאטיום, המלחמות הסמניטיות, המלחמה נגד פירוס מלך אפירוס;
- זכויותיו של האזרח הרומי;
- ארגון איטליה תחת שלטונה של רומי: הקולוניזציה הרומית לסוגיה, מערכת הבריתות השונות שכרתה רומא עם בעלות בריתה;

נושא חמישי - "החוקה" הרומית:

סקירה וניתוח של מה שמכונה ה"חוקה" הרומית.

- המאגיסטראטורות - עקרונות כלליים המנחים את המאגיסטראטורות השונות. בדיקה של כל אחת ואחת מהן: מי בוחר בהן, סמכויותיהן, יחסי הגומלין בין המאגיסטראטורות השונות וכו';
- הסנאט הרומי - מקורותיו, סמכויותיו, הרכבו ויחסי הגומלין בינו לבין המאגיסטראטים השונים ואסיפות העם. כיצד הפך הגוף שהיה בעל סמכויות דליברטיביות בלבד, לגוף המרכזי בממשל הרומי;
- סיכום על פי הספר השישי של פוליביוס - האם אמנם היתה רומא דוגמא ומופת למשטר הממוזג והאידיאלי;

נושא שישי - האימפריאליזם הרומי:
סקירת המערכות שבעקבותיהן הפכה רומא לשליטה הבלתי מעורערת של מה שמכונה "העולם הנושב".

- הסיבות לפרוץ המלחמה הפונית הראשונה, המלחמה הראשונה שניהלה רומא מעבר לים, ותוצאותיה;
- המלחמה הפונית השנייה - סיבות ותוצאות;
- המעורבות הרומית במזרח - דיון בוויכוחים המודרניים על הסיבות שהניעו את רומא להתערב ביוון ובאסיה;
- הרס קורינתוס וקרתגו (146 לפנה"ס) - סמליות ומשמעות;

נושא שביעי - השפעת הכיבוש על הכובש 200-133 לפנה"ס:
המפגש של רומא עם המזרח גרר שינויים מרחיקי לכת באורח החיים של כל שכבות האוכלוסיה ברומא. הנושאים שנבדקים הם:

- השפעת העושר על אורח החיים של השכבה הגבוהה הן מבחינה חברתית והן מבחינה פוליטית;
- עליית מעמד הפרשים;
- בעיות כלכליות וחברתיות שהחלו מתעוררות בקרב פשוטי העם. מעבר של אוכלוסיה מן העיר אל הכפר עקב התרוששות האיכרות;
- מספרם הגדל של העבדים המשוחררים והבעיות שהציבו בפני השלטונות;
- התערערות היחסים בין רומא לבעלות בריתה באיטליה;

נושא שמיני - תחילתה של המהפכה הרומית - גאיוס וטיבריוס גראקכוס 133-122 לפנה"ס:

- הרקע לפעילותו של טיבריוס גראקכוס;
- מהות הרפורמה שהציע, ההתנגדות אותה עוררו הצעותיו בקרב חברי הסנאט, תגובתו שהיו בה סממנים לא חוקיים ורציחתו.
  התקופה שבין הטריבונאט של טיבריוס לזה של גאיוס - רסטורציה של שלטון הסנאט;
- תוכנית החקיקה המקפת של גאיוס גראקכוס, החידושים בתפיסת תפקידה של המדינה ביחס לאזרחיה, הניסיון להעניק אזרחות רומית לבעלות הברית, הברית עם מעמד הפרשים והכנסתם לחיים הפוליטיים ברומא, רציחתו של גאיוס גראקכוס מתוקף צו חדש ואקסטרה-לגאלי, "הסנאטום קונסולטום אולטימום";

נושא תשיעי - בין גאיוס גראקכוס לסולה 122-80 לפנה"ס

- סנאטורים ופרשים - הויכוח סביב בעיית הרכב בתי הדין;
- הבעייה הבטחונית בצפון ובאפריקה, ששת הקונסולאטים של מאריוס והרפורמה הצבאית שלו;
- הטריבונאט של סאטורנינוס וחקיקתו;
- בעיית זכויות האזרח של בעלות הברית האיטלקיות - מגאיוס גראקכוס ועד ליוויוס דרוסוס, מלחמת בעלות הברית;

נושא עשירי - מלחמות האזרחים והרפורמה של סולה 88-78 לפנה"ס:

- המאבק בין סולה למאריוס על הפיקוד נגד מיתרידאטס; עלייתו של סולה על רומא וכיבושה, "מלכותו" של קינה;
- הדיקטטורה של סולה והרפורמה אותה הנהיג: הרחבת שורות הסנאט והגדלת סמכויותיו, קיצוץ בסמכויות הטריבונים של הפלבס, הקמת מערכת בתי המשפט הקבועים ועוד;

פגישת סיכום:
משלטון יחיד ולקראת שלטון יחיד. סקירה מתומצתת של התפתחות הרפובליקה הרומית שהוקמה לאחר שגורשו המלכים ועברה כברת דרך שהוליכה בסופו של דבר לנפילת המשטר הרפובליקני והקמת הפרינקיפאט.

חברה, משטר ותרבות במערב אירופה במאה ה- 19

סמסטר א' או ב' - 4 ש"ס תרגיל

מטרת התרגיל היא להעניק לסטודנטים מושגי יסוד, בהיסטוריה מודרנית של מערב אירופה במאה ה- 19, מושגים המהווים תשתית של החברה והתרבות המערבית כיום. התרגיל ממזג דיון במגוון של תחומים שונים בחקר ההיסטוריה והוראתה: היסטוריה פוליטית; היסטוריה חברתית; היסטוריה של הרעיון המדיני; היסטוריה תרבותית (ספרות, אומנות ומוסיקה, ברבדים שונים). בכל אחד מהשיעורים, יתוודעו הסטודנטים לסוג אחר של מקורות היסטוריים, מהתחומים הנ"ל ולשיטות מחקר שונות. וכך, בעוד שבפגישות הדנות בהיסטוריה פוליטית, יבחנו מסמכים דפלומטיים, בפגישות העוסקות בתרבות בעידן המהפיכות הרומנטיות, תשמש המוסיקה כמקור לבחינת העבר. השילוב הבין-נושאי, והשילוב בין שיטות מחקר שונות, יעניק לסטודנטים יכולת ומיומנות להתמודדות עם הרבגוניות של ההיסטוריה, כדיסיפלינה במחקר והוראה.

תוכן הפגישות:

1. מבוא: אירופה של 'המשטר הישן':
חברה, משטר ותרבות באירופה המערבית, ערב פרוץ המהפיכה הצרפתית.
2. המהפיכה הצרפתית (א'):
"חופש" ו"שוויון" למי?. התפתחות התפישות המודרניות של חופש ושוויון בזמן המהפיכה הצרפתית הבורגנית.
3. המהפיכה הצרפתית (ב'):
אלימות פוליטית, וראשית השימוש המאורגן בטרור בעידן המהפיכה, והמלחמה בין צרפת לקואליציה האירופית.
4. המלחמה המודרנית והצבא המודרני:
לאומיות, פטריוטיזם, כיבושים והתפתחות ה'צבא החדש' המהפכני, וצבא נפוליאון.
5. המהפיכה התעשייתית:
תהליכי התיעוש, המהפיכה הדמוגרפית, התפתחות העיר החדשה ותהליכי המודרניזציה בתקופה 1830-1850.
6. רומנטיקה ומהפיכה - התנועה ה'רומנטית' בעידן המהפיכות (עד 1870), הדיון מבוסס על השמעת וניתוח יצירות ספרותיות או מוסיקליות.
7. דיפלומטיה, מלחמה ושלום:
הסדר החדש באירופה, בעקבות הקונגרס בוינה (1815).
8. ה"חירות מהי"?
הליברליזם המודרני, תפישות ה'חירות' ו'הכפייה', והמעמד הבורגני העולה (עיונים במשנתו של הוגה הדעות ג'והן סטיוארט מיל).
9. חירות, דמוקרטיה ורפורמות פוליטיות למי?
אנגליה בעידן הרפורמות הפוליטיות והחברתיות (1832-1850).
10. המניפסט הקומוניסטי:
הגדרת המושגים 'מעמד'; 'מעמד פועלים'; 'מלחמת-מעמדות' ו'עבודה', במשנתם של קארל מארכס ופרדריך אנגלס.
11. '1848' ו-'1990':
אירופה בתקופת 'אביב העמים': המהפיכות הלאומיות והחברתיות במערב אירופה ב-1948, בפרספקטיבה של 91-1990.
12. לאומיות, לאומנות, פטריוטיות:
התנועות הלאומיות ומדינות-האומה החדשות, חלק א': הלאומיות המשיחית, והמדינה האטלקית.
13. גרמניה: איחוד ואחדות:
איחוד גרמניה ב'דם ובברזל', המדיניות של ביסמארק, והלאומנות המודרנית.

חברה, משטר ותרבות במאה ה- 20

סמסטר א' או ב' - 4 ש"ס תרגיל

1. מהי המאה ה- 20? תקופה של קונפליקטים עולמיים. תקופה של מאבקים אידיאולוגיים. מהפכות תעשייתיות חדשות. דקולוניזציה. האם עדיין: age of progress?.
2. מערכת המעצמות הגדולות ב- 1871. עוצמתן וחולשתן היחסית של המעצמות הגדולות בתחומים השונים. מבנה המשטרים הפוליטיים.
3. איפיוני מדיניות החוץ של ביסמארק ומערכת הבריתות שלו. ייחודה של הקיסרות הגרמנית במערב האירופית. ההישגים והליקויים בשיטה שהקים ביסמרק באירופה.
4. המגמה החדשה במדיניות הקיסרות הגרמנית בראשית מלכותו של וילהלם ה- II. הקשר בין בעיות מדיניות החוץ ומדיניות הפנים כבעיה עקרונית וכבעיה ספציפית למדיניות הוילהומינית.
5. הקמתה של "הונטנטה הגדולה" נוכח ההתעצמות הגרמנית. התפתחויות במשטר הפוליטי בבריטניה ובצרפת.
6. המשברים הבינלאומיים הגדולים עד מלחמת העולם הראשונה.
7. הסיבות והרקע הישיר לפרוץ מלחמת העולם הראשונה. תמצית ויכוחי ההיסטוריונים.
8. מהלך מלחמת העולם הראשונה. המלחמה כמניע למלחמה טכנולוגית ותעשייתית.
9. תוצאות דמוגרפיות, חברתיות ותרבותיות של מלחמת העולם הראשונה. תוצאות לטווח קצר ולטווח ארוך.
10. הסדרי השלום וארגונה של אירופה מחדש.
11. המשבר הכלכלי, החברתי והפוליטי באירופה שלמחרת מלחמת העולם הראשונה - 1923-1919.
12. אירופה של הדמוקרטיה הפרלמנטרית: אנגליה, צרפת, גרמניה של ויימר.
13. צמיחת האידיאולוגיה המרקסיסטית. המציאות הפוליטית והחברתית ברוסיה בשלהי קיומה של רוסיה הצארית.
14. צמיחתו של הסוציאליזם ברוסיה הצארית. הוגי הסוציאליזם מטקצ'ב ועד פלראנוב. הזרמים השונים מהניהיליסטים ועד לבולשביקים.
15. מהפכת הכישלון של 1905 ותוצאותיו.
16. לנין, מהפכת פברואר ומהפכת אוקטובר. מלחמת האזרחים.
17. הקמתה של ברית המועצות. עיצוב המשטר, הלאמות, הבעיה הלאומית, 1924-1918.
18. המאבק בין יורשי לנין. ניצחון הסטליניזם. הדיקטטורה הסטליניסטית, הטיהורים הגדולים והגולאגים. המודרניזציה של ברית המועצות.
19. המשבר הכלכלי העולמי של 1929 ותוצאותיו.
20. יסודות האידיאולוגיה הפאשיסטית.
21. מוסליני והמשטר הפאשיסטי באיטליה.
22. נפילתה של רפובליקת ויימר בגרמניה. היטלר וצמיחתו של הנאציזם.
23. הקמתו וארגונו של הרייך השלישי.
24. ראשית מדיניות החוץ הנאצית 1933-1936.
25. התוקפנות הנאצית, פייסנות המערב ופרוץ מלחמת העולם השניה, 1936-1939.
26. סיכומים ומסקנות - ההסדר האירופי והגלובלי שלאחר מלחמת העולם השניה. מסך הברזל, המלחמה הקרה, הדטנט, הקמת הארגונים האיזוריים, מוקדי מתיחות.
27. סיכומים ומסקנות - המאה ה- 20 בראי העשור האחרון של המאה.

חברה, משטר ותרבות בארצות הברית

סמסטר א' או ב' - תרגיל 4 ש"ס

בתרגיל נבחן התפתחויות מרכזיות מאז כינון מושבות אנגליה בצפון אמריקה ועד לפרוץ מלחמת האזרחים. נעסוק בנושאים כגון הלאומיות הייחודית שהתפתחה בצפון אמריקה, המהפכה האפריקנית, החוקה, הסתירה בין חרות לבין מוסד העבדות והתמודדות החברה האמריקנית עם בעיות של לגיטימציה שלטונית.

חברה משטר ותרבות באמריקה הלטינית

סמסטר א' או ב' - תרגיל 4 ש"ס

התרגיל מתמקד בסוגיות מרכזיות בהיסטוריה הלאטינו-אמריקאית במאה ה- XIX : הגורמים שהביאו למלחמות העצמאות ולהתהוותם של המדינות העצמאיות, המאבק בין הליברלים לבין השמרנים בדבר עיצובן של המדינות החדשות, תהליך האינטגרציה הלאומית בתחומים השונים.

חברה, משטר ותרבות ברוסיה במאות ה- 19 וה- 20
ד"ר נורית שלייפמן

סמסטר ב' - שיעור 2 ש"ס

מאמצע המאה ה- 19 ועד אמצע המאה ה- 20 עוברת רוסיה שורה של שינויים חברתיים, כלכליים ופוליטיים עמוקים שהטביעו את חותמם על אופי המאה ה- 20 כולה.

התרגיל יעסוק בתהליכים המרכזיים שאפיינו את התקופה:

- מאפייני המשטר הצארי והאידיאולוגיה שלו
- התפתחות תנועות ומפלגות ברוסיה
- מהפכת 1905
- ניצני הפרלמנטריזם ברוסיה
- מהפכות פברואר ואוקטובר 1917
- התייצבות המשטר הסובייטי ומאפייניו

החוג להיסטוריה של המזרח התיכון ואפריקה

מגמת המזרח התיכון בעת החדשה

מבוא לתולדות המזה"ת בעת החדשה
פרופ' עמי איילון/ד"ר יוסף קוסטינר

סמסטר א' או ב' - 2 ש"ס שיעור
4 ש"ס תרגיל

מט.ת השיעור והתרגיל להנחיל ידע בתהליכי ההתפתחות הפוליטית, החברתית והתרבותית של ארצות המזרח התיכון בעת החדשה, עם דגש על המאות ה- 19 וה- 20, ולהקנות הבנה של הגורמים שעיצבו את פני האזור.

<u>נושאי ההרצאות</u>:

1. המזה"ת ערב העת החדשה - מורשת העולם האסלאמי.
2. ההוויה המדינית, החברתית והתרבותית של המזה"ת בשלטון העות'מאני.
3. ראשית המפגש עם המערב ותחילת עידן הרפורמות.
4. המשכיות ותמורה במזה"ת של המאה ה- 19: רפורמות מואצות מול התמדת הדפוסים המסורתיים.
5. השאלה המזרחית והמזה"ת העות'מאני.
6. זרמים אידיאולוגיים ותרבותיים חדשים - המענה לאתגרים מבחוץ.
7. מלחמת העולם הראשונה והסדר המדיני החדש במזה"ת.
8. המאבק לשחרור לאומי במזה"ת בין שתי מלחמות העולם.
9. בניית מדינות: הניסוי בממשל פרלמנטרי.
10. התפתחויות חברתיות וכלכליות בארצות האזור במחצית הראשונה של המאה ה- 20.
11. מגמות אידיאולוגיות במדינות החדשות: לאומיות טריטוריאלית ופאן-ערבית.
12. אתגרי העצמאות שלאחר מלחמת העולם השניה: עידן ההפיכות.
13. מדיניות בינלאומית במזה"ת: המערכת הבינערבית ופעילות המעצמות באזור.
14. עליית האיסלאם כגורם תרבותי, חברתי ופוליטי בשלהי המאה ה- 20: סגירת המעגל?

החומר לקריאה ונושאי הדיונים בתרגיל יימסרו בנפרד.

גיאוגרפיה של המזה"ת
ד"ר גדעון ביגר

סמסטר א' - 4 ש"ס שיעור

<u>מטרת הקורס</u>:
הקניית ידע ועובדות יסוד בגיאוגרפיה של ארצות המזרח התיכון תוך פיתוח הידע בתחום הגיאוגרפיה הרגיונלית. הקורס יציג את מדינות המעגל הפנימי של איזור זה: מצרים, סוריה, לבנון, ירדן, עיראק, וחצי האי ערב. בקורס נסקור את התנאים הטבעיים של האיזור ואת מאפייניו מבחינת הגיאוגרפיה של האדם.

תכנית הקורס:

1. מבוא כללי: גבולות האיזור, מבנה האיזור ותכונותיו הגיאוגרפיות ייחוד ושוני.
2. מצרים: חלוקה ליחידות משנה, המדבריות, אפשרויות הקיום והפיתוח; הנילוס - משטר הזרימה, ההשקיה, הסכרים, הבעיות האקולוגיות; החקלאות והתעשיה, מקורות האנרגיה; תעלת סואץ; הערים; התחבורה.
3. עיראק: גבולות המדינה, הפרת והחידקל והשפעתם על הישוב, הרי כורדיסטן וישובם, הנפט, תהליך העיור ומערכת הדרכים.
4. הלבנט (סוריה, ירדן, לבנון): חלוקה גיאוגרפית ומדינית; מבנה האיזור - מישור החוף, ההרים, הבקע; יחידות אתניות; תיעוש ומפעלי מים.
5. חצי האי ערב: המדבר והשפעתו; הנפט; מערכת הדרכים והנוף.

החומר לקריאה יימסר בנפרד.

מגמת האסלאם

ספרד המוסלמית
ד"ר קמילה אדנג

סמסטר א' - 4 ש"ס שיעור

השיעור יעסוק בתולדות האסלאם בחצי האי האיברי ובצפון אפריקה, מן הכיבושים במאות השביעית והשמינית ועד 1492 - שנת סיום קיומה של הממלכה המוסלמית האחרונה בחצי האי האיברי.

בין הנושאים לדיון:

- הכיבושים
- הקמת המדינה העצמאית באל-אנדלוס, ונפילתה
- השושלות השונות בצפון אפריקה וספרד (ביניהן האלמיים, הפאטמים, המראבטון, המואחדון)
- תפקידם הפוליטי של העלמא
- תנועות עדתיות
- יחסי מוסלמים, יהודים ונוצרים
- היחסים עם המזרח המוסלמי
- הישגים תרבותיים
- הרקונקיסטה והשלכותיה על מוסלמים ויהודים בספרד.

חומר הקריאה יכלול:

- W. Montgomery Watt, A History of Islamic Spain. With additional sections on literature by Pierre Cachia [Islamic Surveys 4] Edinburgh: Edinburgh University Press, 1965, 1977.
- David Wasserstein, The Rise and Fall of the Party-Kings. Politics and Society in Islamic Spain, 1002-1086. Princeton: Princeton University Press, 1985.
- Salma Khadra Jayyusi, The Legacy of Muslim Spain [Haudbuch der Orientalistik, I/12], Leiden: E.J. Brill, 1992.

האסלאם ועולם הים התיכון בימי הביניים
פרופ' ד' וסרשטיין

סמסטר ב'

הקורס יעסוק בחברות האסלאמיות באגן הים-התיכון בתקופה שבין שנת 900 לבין 1250 לספירה הנוצרית וביחסיהן עם העולם הלא איסלמי של האזור.

בין הנושאים אשר ידונו:

גבולות; ערים; עבדים וחיילים; נשים; מלחמות; כלכלה ומסחר; מסעי הצלב; עשירים ועניים; מוסלמים וברברים; משפט; חנוך וטכנולוגיה; שפות וספריות; לא מוסלמים בעולם האסלאם; מדינות ואימפריות.

ספרים מומלצים:

1. ב. לואיס, הערבים בהיסטוריה, ת"א 1995.
2. A. Hourani, History of the Arab Peoples, Cambridge Ma. 1991, pp. 83-205.
3. R. W. Southern, Western Views of Islam in the Middle Ages, Cambridge, Ma. 1962.
4. B. Lowis, The Muslim Discovery of Europe, London, 1982.
5. J. Abu-Lughod, Cairo: 1000 years of the City Victorious, Princeton, 1971.

מגמות אפריקה בעת החדשה

מבוא להיסטוריה של אפריקה הקולוניאלית
פרופ' מרדכי תמרקין

סמסטר א' - 4 ש"ס שיעור
2 ש"ס תרגיל

מטרת הקורס היא להקנות לתלמידים ידע בסיסי בתולדות אפריקה בתקופה הקולוניאלית והבנה של התהליכים הכלכליים, החברתיים והפוליטיים שעיצבו את דמותה של אפריקה המודרנית.

נושאי ההרצאות:

1. החברה האפריקנית בתקופה הקדם-קולוניאלית: מפיצול חברתי לבניית מדינה.
2. האימפריאליזם האירופי וחלוקתה של אפריקה.
3. המפגש הראשוני בין הקולוניאליזם האירופי והחברה האפריקנית.
4. משטרים קולוניאליים - הלכה למעשה.
5. מודרניזציה ושינוי חברתי באפריקה - תהליכים והשלכות.
6. המענה האפריקני למציאות הקולוניאלית בין שתי מלחמות העולם.
7. מלחמת העולם כפרשת מים בהיסטוריה של אפריקה הקולוניאלית.
8. משעבוד לחירות: תהליך הדה-קולוניזציה - השלב הפוליטי.
9. מלחמת הגרילה באפריקה הדרומית.
10. אפריקה הפוסט-קולוניאלית: מאזן, הישגים וכשלונות.

החומר לקריאה ונושאי הדיונים בתרגיל יימסרו בנפרד.

מבוא לאנתרופולוגיה של אפריקה
פרופ' אלי דאב

סמסטר א' - 4 ש"ס שיעור

הקורס ידון בחברה והתרבות האפריקאית מנקודת מבט אנתרופולוגית אשר היא כוללנית בגישתה. החברות שילמדו מייצגות שיטות פוליטיות, כלכליות, חברתיות ותרבותיות שונות, מציידים-לקטים ועד לממלכות. בנוסף, הקורס ידון בנושאי רוחב הקשורים לאנתרופולוגיה של אפריקה כגון: שינויים תרבותיים, שיטות שארות, נישואין, התארגנות כלכלית, דת וכד'.

רשימת הנושאים שידונו במהלך הקורס:

1. מושגים כלליים באנתרופולוגיה תרבותית.
2. הקדמה לחברה והתרבות באפריקה.
3. שארות, משפחה וארגון חברתי באפריקה (כולל ניתוח דוגמאות מקרה).
4. תפיסת העולם האפריקאית המסורתית - דת, כישוף, חיים ומוות, מחשבה.
5. הכלכלה האפריקאית המסורתית.
6. מוסדות חברתיים כגון: נישואין, קבוצות גיל, חברות סודיות, טכסי מעבר.
7. ארגון פוליטי של החברה האפריקאית המסורתית.

החומר לקריאה יימסר בנפרד.

החוג לתולדות עם-ישראל

עם ישראל בין מלכות לגלות
פרופ' נדב נאמן

סמסטר א'

מטרת הקורס היא לנסות ולשחזר את תולדות עם ישראל וארץ ישראל בפרק הזמן שמאמצע האלף השני לפנה"ס ועד לכינון המלוכה בישראל. דגש מיוחד יושם בדיון על ביקורת הטקסט המקראי ועל האפשרויות והמגבלות הכרוכות בשימוש בו כמקור לחקר תולדות ישראל. במסגרת הדיון ישולבו התעודות החיצוניות והממצאים הארכיאולוגיים בעדות המקראית במאמץ להציג תיאור רצוף ככל האפשר של פרק הזמן הנדון.

<u>נושאי הקורס:</u>

1. פער הזמן בין השתלשלות המאורעות למועד העלאתם על כתב כבעיה מרכזית במחקר התקופה.
2. ייחודם של ספרי התורה וספרי נביאים ראשונים כמקורות היסטוריים.
3. התמורות במנהל המצרי בכנען במהלך תקופת הברונזה המאוחרת.
4. מערך ערי הממלכה הכנעניות.
5. חברה ומשטר בכנען בתקופת הברונזה המאוחרת.
6. כתב, כתיבים והמצאת האלפבית.
7. גל 'גויי הים' והרס מערך הממלכות ברחבי קידמת אסיה.
8. התיאור המקראי של כיבוש הארץ בהארה היסטורית.
9. ההתנחלות בחבלי ההר בתקופת ברזל א'.
10. ייסוד ערי-הממלכה הפלשתיות והתאוששות התרבות הכנענית.
11. סיפורי ספר שופטים בהארה היסטורית.
12. המאבק עם הפלשתים וייסוד המלוכה בישראל.
13. עלייתו של דויד למלוכה וייסוד 'הממלכה הגדולה'.
14. ייצוב הממלכה וגיבושה בימי שלמה.
15. משטר, חברה וכלכלה בישראל בתקופת הממלכה המאוחדת.

תולדות עם ישראל בין נוודות למלוכה
מר עודד ליפשיץ

סמסטר א' - תרגיל צמוד

התרגיל הצמוד יתמקד בלימוד המקורות העיקריים לתקופה: המקרא, העדות הארכאולוגית והממצא האפיגרפי.

כל מקור יילמד כנושא בפני עצמו, ותיבדק התמונה העולה ממנו על התהליך ההיסטורי שעבר עם ישראל מנוודות המלוכה. על רקע זה ייבחנו כמה מהתיאוריות הרווחות במחקר כמו גם השחזורים ההיסטורים המקובלים, במטרה להגיע להערכה שלהם ולקביעת עמדה כלפיהם.

עם ישראל תחת עולה של רומא
פרופ׳ אריה כשר

סמסטר א׳ - שיעור

השיעור יסקור וינתח את האירועים, המקורות וספרות המחקר הנוגעים לתולדות ישראל בימי השלטון הרומאי מאז שנת 63 לפסה״נ ועד חורבן בית-המקדש השני בשנת 70 לסה״נ. הלימוד יתמקד בעיקר בנושאים הבאים:

1. הכיבוש הרומי והסידורים המדיניים בימי פומפיוס וגאביניוס; ראשית תנועת המרי.
2. העלייה המדינית של בית-אנטיפאטר והורדוס.
3. מערכת שלטון הורדוס לחיוב ולשלילה.
4. ׳פולמוס וארוס׳ וירושת הורדוס.
5. מפקד קווירינויוס והקמת הפרובינקיה ׳יודיאה׳.
6. ׳הפילוסופיה הרביעית׳ והאידיאולוגיה הקנאית.
7. ימי שלטונם של המשגיחים הראשונים ביהודה (6-41 לסה״נ).
8. גזירת הצלם של הקיסר גאיוס קאליגולה וימי מלכותו של אגריפאס הראשון.
9. ימי שלטונם של המשגיחים האחרונים ביהודה (44-66 לפסה״נ).
10. תנועות מרדניות בחוגים חברתיים שונים ביהודה ומנהיגיהן.
11. העיתוי לפרוץ המרד הגדול, וסיכום הסיבות לכך.
12. סקירה וניתוח של המרד במחוזות הצפוניים של ארץ-ישראל (בעיקר בגליל ובגולן).
13. מהלך המרד ביהודה ובירושלים (לרבות מלחמת האחים), שריפת המקדש ופרשת מצדה.
14. קווים לתולדות יהודי התפוצות בתקופת השלטון הרומי.
15. המעמד המשפטי וזכויותיהם של יהודי התפוצות בעידן הרומי.
16. התפתחותה של שנאת-ישראל באימפריה הרומית.

עם ישראל תחת עולה של רומא
מר רז מוסטיגמן

סמסטר א׳ - תרגיל צמוד

מטרות התרגיל הן הכרה בסיסית של התקופה ומקורותיה והקניית שיטות לעבודה עם מקורות, מחקרים וכלי עזר. זאת באמצעות דיון במקורות ובמחקרים וניתוח מדגמי של סוגיות נבחרות בחקר התקופה.

רבי יהודה הנשיא - מדינאי ורפורמטור והמעבר לימי האמוראים
פרופ׳ אהרן אופנהיימר

סמסטר ב׳ - שיעור

ימי רבי יהודה הנשיא היו תור הזהב של החיים היהודיים בארץ-ישראל בתקופה הרומית. השיעור יעסוק בסיבות שיצרו מצב זה הן מבחינת היחסים עם השלטונות, הן מבחינת התנאים הכלכליים והריבוד החברתי של העם, הן על רקע תהליך התפתחותן של הערים בארץ ישראל. כל זאת לאור מעמדו ואישיותו הייחודיים של רבי יהודה הנשיא, שדבקו בו סממני משיחיות ומלכות. פעלו של רבי יהודה הנשיא: מדיניותו, תקנותיו המהפכניות, עמדותיו החברתיות ומפעל עריכת המשנה. התמורות בעקבות חתימת המשנה, והמעבר לתקופת האמוראים בארץ-ישראל ובבבל, על רקע משבר הקיסרות הרומית במאה השלישית לספירה, וחילופי השושלות בבבל. רישומן של תקופות אלה בתולדות עם ישראל עד ימינו אלה.

ר' יהודה הנשיא-מדינאי ורפורמטור והמעבר לימי האמוראים
מר יובל שחר

סמסטר ב' - תרגיל צמוד

רבי יהודה הנשיא היה המנהיג היהודי הבולט ביותר בתקופה הרומית. פעילותו הרפורמאטורית באה לידי ביטוי בתחום הפוליטי כלכלי-סוציאלי, דמוגראפי ורוחני. נתחקה אחר הרקע הפוליטי כללי שבמסגרתו פעל רבי יהודה ועיצב את מערכת-היחסים עם החצר הקיסרית.

נעקוב אחר המקורות המעידים על המרכיבים שהתמידו בדורות שלאחריו, ואלה שהשתנו לאחר ימיו ומייחדים את תקופת מנהיגותו.

בצילו של הצלב: היהודים בעולם הנוצרי בימי הביניים
פרופ' ג'רמי כהן

סמסטר א' - שיעור

דרך הצגת תמונה כוללת של התקופה יחד עם ניתוח מקורות נבחרים. שיעור זה יסקור את תולדות העם היהודי בעולם הנוצרי של ימי הביניים. נתמקד ביחסי המיעוט היהודי עם הרוב הנוצרי מחד, ובפריחת התרבות היהודית המייחדת את התקופה מאידך, בתקווה: 1) לזהות את חשיבות ימי הביניים ברצף ההיסטוריה היהודית, 2) להצביע על מקומה של היהדות בהתפתחות הציביליזציה המערבית בכלל, 3) ולהדגים מבחר בעיות מתודולוגיות העומדות לפני חוקרי ההיסטוריה והדתות.

1. דברי הקדמה: ימיה"ב בהיסטוריה הכללית ובהיסטוריה של עם ישראל; יהודי המערב לקראת סוף האימפריה הרומית; היהדות והנצרות; השקפת העולם היהודית.
2. היהודים באימפריה הביזנטית.
3. ימי הביניים המוקדמים: ספרד הויזיגותית ואיטליה; שרשי הקהילה בצרפת ובגרמניה; הנהגה והשכלה רבנית: רגמ"ה ורש"י.
4. ימי הביניים ה"גבוהים"; מסעי הצלב ותוצאותיהם; רנסנס המאה הי"ב; שינויים במערכת הפוליטית; הכנסייה הקתולית והיהודים; היהודים כ"עבדי החצר".
5. חיי הקהילה והחברה: מוסדות ומנהיגים; ענייני חברה וכלכלה, בין אשכנז לצרפת; social history of religious ideas.
6. פרשנות והלכה: חשיבות המקרא, קריאתו והבנתו; רבני צרפת ואשכנז, פשטנים ובעלי תוספות.
7. חסידות אשכנז.
8. פילוסופיה וקבלה: היחס הבעייתי בין תורה ומדע; הפולמוס על תורתו של הרמב"ם.
9. הקבלה: מראשיתה בפרובנס עד תקופת ה"זוהר" בספרד.
10. ימי הביניים המאוחרים: רדיפות וגירושים, גולים ואנוסים.

בצילו של הצלב: היהודים בעולם הנוצרי בימי הביניים
דר' שמחה גולדין

סמסטר א' - תרגיל צמוד

מטרתו המוצהרת של התרגיל הצמוד היא ללמד שיטת חקירת מקורות יהודיים בימי הביניים. נבדוק מספר גדול ככל האפשר של מקורות מסוגים שונים (כרוניקות, כתיבה אפיפיורית, חוקי מלכים, ספרות פרשנית למקרא ולתלמוד., ספרות הלכתית, ספרות השאלות והתשובות, ספרות תקנות ועוד), בעזרת מאמרים וספרים שכתבו היסטוריונים שחקרו מקורות אלה.

חברה וכלכלה בקהילות ישראל באמפריה העות'מאנית במאות 16-17
פרופ' מינה רוזן

סמסטר ב' - שיעור

במהלך השיעור תוצגנה בקצרה המסגרות המדיניות שהתקיימו באגן הים התיכון בתקופה האמורה, התפרוסת היישובית, הבסיס המשפטי לפעילות הכלכלית של היהודים באגן הים התיכון. בהמשכו יורחב הדיבור על תחומי העיסוק של היהודים: עיסוקים שבתחום הייצור, גנות וחקלאות, עיבוד תוצרת חקלאית וייצור מזון, העיסוק במתכות יקרות, בטכסטיל, בעור, עיסוקים שבתחום השירותים: תחבורה, בידור ואמנויות הבמה, רפואה, מיילדות, רוקחות ודפוס. כן יידונו המסחר לצורותיו ולסוגיו: רוכלות, מסחר מקומי, מסחר הירידים, המסחר הגדול, חכירת נכסים ושירותים ממשלתיים. המסחר בכסף: בנקאות וחלפנות, טכניקות של מסחר בכסף. כמו כן ידונו: התפתחות החקלאות, התחלקותו של העושר בין קבוצות שונות בקהילה היהודית לאורך התקופה הנדונה והסיבות לשינויים בהתחלקותו זו.

לסיכום תידונה הגישות ההיסטוריוגרפיות לנושא מקומם ותפקידם של היהודים בכלכלת הים התיכון. הדיון ייערך תוך גישה ביקורתית הנסמכת על חומר המקורות שהוצג במהלך השיעור.

חברה וכלכלה בקהילות ישראל באימפריה העות'מנית במאות 16-17
מר צבי קרן

סמסטר ב' - תרגיל צמוד

במסגרת התרגיל תתבצע קריאה מודרכת של ספרות מחקר מקצועית, תינתן הדרכה בסיסית במקורות ההיסטוריים הקשורים בנושא השיעור, ויתורגלו מיומנויות כתיבה ומחקר בנושא השיעור.

השואה - היסטוריה, ספרות וזיכרון
פרופ' דן לאור/דר' דינה פורת

סמסטר ב' - שיעור

חמישים שנה לאחר סיום מלחמת העולם השנייה מוסיפה שואת יהודי אירופה להוות גורם מכריע בעיצוב התודעה של החברה בת-זמננו, במיוחד בהקשר של חיי העם היהודי והחברה הישראלית. לא רק השאלה מה היתה השואה, אלא כיצד אנחנו זוכרים אותה היא שתעמוד במרכז הקורס. מושג הזיכרון - כמושג יסוד הרווח בשיח ההיסטורי והתרבותי בעשורים האחרונים - יהווה אפוא את המסגרת שעל-פיה יתנהל השיעור ואת הבסיס לשיטת הדיון. זיכרון השואה ייבחן לאור מגוון של ייצוגים וצורות הבעה: היסטוריוגראפיה, השיח הציבורי והפוליטי, מערכת החוק והמשפט, הגות (חילונית ודתית), ספרות יפה (שירה, סיפורת), קולנוע ותיאטרון, צורות ההנצחה (אנדרטאות, אתרי זיכרון). הדיון יהיה בעל אופי כללי, אך יושם בו דגש מיוחד על הניסיון היהודי והישראלי. בשל אופיו הבין-תחומי ינוהל הקורס במשותף על-ידי שני מרצים משני חוגים שונים (היסטוריה של עם ישראל, ספרות עברית) אשר יאירו את השאלות השונות שיעלו לדיון כל אחד מזווית הראייה שלו ועל-פי מומחיותו, תוך שאיפה לשמירת איזון בין תיאור המאורעות ההיסטוריים לבין המעקב אחר האופן שבו עובדו אירועים אלה בזיכרון הקיבוצי.

השואה - היסטוריה, ספרות וזיכרון
מר רוני שטאובר

סמסטר ב' - תרגיל צמוד

התרגיל הצמוד יעסוק באמצעות מקורות היסטוריים ומאמרי מחקר בסוגיות מרכזיות, הנוגעות לאירועי השואה וזאת כרקע לדיון בזכרון השואה בחברה הישראלית. כמו כן יידונו בתרגיל מאמרים העוסקים באופן התגבשותו של זיכרון קולקטיבי בכלל וזכרון השואה בחברה הישראלית בפרט.

תולדות היהודים ברוסיה ובבריה"מ מ- 1881 עד ימינו
פרופ' צבי גיטלמן

סמסטר ב' - שיעור

הקורס סוקר את ההיסטוריה של יהדות רוסיה וברית המועצות שהיוותה את הריכוז הגדול בעולם של יהודים עד לאחר מלחמת העולם הראשונה. נדון בהתפתחויות פוליטיות, תרבותיות וכלכליות ובהשפעתן על זהות יהודית.

בין הנושאים: תמורות חברתיות ותרבותיות באימפריה הרוסית, הגירה והשלכותיה, מהפכת שנת 1917 ומקומם של היהודים בשלטון החדש, יהודים וקומוניזם, הניסיון להרוס את החיים המסורתיים ולבנות יהדות חדשה, הטיהורים והשואה, אנטישמיות ממשלתית בשנות הארבעים והחמישים, דת ותרבות, התחייה היהודית ותנועת ההגירה והעלייה, היהודים והיהדות בעידן הפוסט-קומוניסטי.

עם ישראל במעבר מנוודות למלוכה
פרופ' נדב נאמן

סמסטר א' - שיעור

מטרת הקורס היא לנסות ולשחזר את תולדות עם ישראל וארץ ישראל בפרק הזמן שמאמצע האלף השני לפנה"ס ועד לכינון המלוכה בישראל. דגש מיוחד יושם בדיון על ביקורת הטקסט המקראי ועל האפשרויות והמגבלות הכרוכות בשימוש בו כמקור לחקר תולדות ישראל. במסגרת הדיון ישולבו התעודות החיצוניות והממצאים הארכיאולוגיים בעדות המקראית במאמץ להציג תיאור רצוף ככל האפשר של פרק הזמן הנדון.

נושאי הקורס:

1. פער הזמן בין השתלשלות המאורעות למועד העלאתם על כתב כבעיה מרכזית במחקר התקופה.
2. ייחודם של ספרי התורה וספרי נביאים ראשונים כמקורות היסטוריים.
3. התמורות במנהל המצרי בכנען במהלך תקופת הברונזה המאוחרת.
4. מערך ערי הממלכה הכנעניות.
5. חברה ומשטר בכנען בתקופת הברונזה המאוחרת.
6. כתב, כתיבים והמצאת האלפבית.
7. גל 'גויי הים' והרס מערך הממלכות ברחבי קידמת אסיה.
8. התיאור המקראי של כיבוש הארץ בהארה היסטורית.
9. ההתנחלות בחבלי ההר בתקופת ברזל א'.
10. ייסוד ערי-הממלכה הפלשתיות והתאוששות התרבות הכנענית.
11. סיפורי ספר שופטים בהארה היסטורית:
12. המאבק עם הפלשתים וייסוד המלוכה בישראל.
13. עלייתו של דויד למלוכה וייסוד 'הממלכה הגדולה'.
14. ייצוב הממלכה וגיבושה בימי שלמה.
15. משטר, חברה וכלכלה בישראל בתקופת הממלכה המאוחדת.

תולדות עם ישראל בין נוודות למלוכה
מר עודד ליפשיץ

סמסטר א' - תרגיל צמוד

התרגיל הצמוד יתמקד בלימוד המקורות העיקריים לתקופה: המקרא, העדות הארכאולוגית והממצא האפיגרפי.

כל מקור יילמד כנושא בפני עצמו, ותיבדק התמונה העולה ממנו על התהליך ההיסטורי שעבר עם ישראל מנוודות המלוכה. על רקע זה ייבחנו כמה מהתיאוריות הרווחות במחקר כמו גם השחזורים ההיסטורים המקובלים, במטרה להגיע להערכה שלהם ולקביעת עמדה כלפיהם.

עם ישראל תחת עולה של רומא
פרופ' אריה כשר

סמסטר א' - שיעור

השיעור יסקור וינתח את האירועים, המקורות וספרות המחקר הנוגעים לתולדות ישראל בימי השלטון הרומאי מאז שנת 63 לפסה"נ ועד חורבן בית-המקדש השני בשנת 70 לסה"נ. הלימוד יתמקד בעיקר בנושאים הבאים:

1. הכיבוש הרומי והסידורים המדיניים בימי פומפיוס וגאביניוס; ראשית תנועת המרי.
2. העלייה המדינית של בית-אנטיפאטר והורדוס.
3. מערכת שלטון הורדוס לחיוב ולשלילה.
4. 'פולמוס וארוס' וירושת הורדוס.
5. מפקד קווירינויוס והקמת הפרובינקיה 'יוֹדיאה'.
6. 'הפילוסופיה הרביעית' והאידיאולוגיה הקנאית.
7. ימי שלטונם של המשגיחים הראשונים ביהודה (6-41 לסה"נ).
8. גזירת הצלם של הקיסר גאיוס קאליגולה וימי מלכותו של אגריפאס הראשון.
9. ימי שלטונם של המשגיחים האחרונים ביהודה (44-66 לפסה"נ).
10. תנועות מרדניות בחוגים חברתיים שונים ביהודה ומנהיגיהן.
11. העיתוי לפרוץ המרד הגדול וסיכום הסיבות לכך.
12. סקירה וניתוח של המרד במחוזות הצפוניים של ארץ-ישראל (בעיקר בגליל ובגולן).
13. מהלך המרד ביהודה ובירושלים (לרבות מלחמת האחים), שריפת המקדש ופרשת מצדה.
14. קווים לתולדות יהודי התפוצות בתקופת השלטון הרומי.
15. המעמד המשפטי וזכויותיהם של יהודי התפוצות בעידן הרומי.
16. התפתחותה של שנאת-ישראל באימפריה הרומית.

עם ישראל תחת עולה של רומא
מר רז מוסטיגמן

סמסטר א' - תרגיל צמוד

מטרות התרגיל הן הכרה בסיסית של התקופה ומקורותיה והקניית שיטות לעבודה עם מקורות, מחקרים וכלי עזר. זאת באמצעות דיון במקורות ובמחקרים וניתוח מדגמי של סוגיות נבחרות בחקר התקופה.

רבי יהודה הנשיא - מדינאי ורפורמטור והמעבר לימי האמוראים
פרופ' אהרן אופנהיימר

סמסטר ב' - שיעור

ימי רבי יהודה הנשיא היו תור הזהב של החיים היהודיים בארץ-ישראל בתקופה הרומית. השיעור יעסוק בסיבות שיצרו מצב זה הן מבחינת היחסים עם השלטונות, הן מבחינת התנאים הכלכליים והריבוד החברתי של העם, הן על רקע תהליך התפתחותן של הערים בארץ ישראל. כל זאת לאור מעמדו ואישיותו הייחודיים של רבי יהודה הנשיא, שדבקו בו סממני משיחיות ומלכות. פעלו של רבי יהודה הנשיא: מדיניותו, תקנותיו המהפכניות, עמדותיו החברתיות ומפעל עריכת המשנה. התמורות בעקבות חתימת המשנה, והמעבר לתקופת האמוראים בארץ-ישראל ובבבל, על רקע משבר הקיסרות הרומית במאה השלישית לספירה וחילופי השושלות בבבל. רישומן של תקופות אלה בתולדות עם ישראל עד ימינו אלה.

ר' יהודה הנשיא-מדינאי ורפורמטור והמעבר לימי האמוראים
מר יובל שחר

סמסטר ב' - תרגיל צמוד

רבי יהודה הנשיא היה המנהיג היהודי הבולט ביותר בתקופה הרומית. פעילותו הרפורמאטורית באה לידי ביטוי בתחום הפוליטי כלכלי-סוציאלי, דמוגראפי ורוחני. נתחקה אחר הרקע הפוליטי כללי שבמסגרתו פעל רבי יהודה ועיצב את מערכת-היחסים עם החצר הקיסרית.

נעקוב אחר המקורות המעידים על המרכיבים שהתמידו בדורות שלאחריו, ואלה שהשתנו לאחר ימיו ומייחדים את תקופת מנהיגותו.

היישוב היהודי בארץ ישראל בתקופה המוסלמית הראשונה (634-1099)
דר' יורם ארדר

סמסטר ב' - שיעור

<u>הנושאים הנלמדים</u>:
הכיבוש הערבי של ארץ ישראל.
מהי פלסטין?
חלוקה לתקופות משנה לאור חילופי השלטון בארץ.
קדושת ירושלים באיסלאם.
מהי תקופת הגאונים?
חידוש היישוב היהודי בירושלים.
ההנהגה היהודית בארץ ישראל (הישיבה).
מפעל המסורה בטבריה.
הקרע הקראי.
המפגש בין הקראות למגילות מדבר יהודה.
הכיבוש התורכמאני והרקע למסע הצלב הראשון.

הישוב היהודי בא"י בתקופה המוסלמית הראשונה (634-1099)
דר' יורם ארדר

סמסטר ב' - תרגיל צמוד

בקורס נקרא מאמרים אשר עוסקים בקשרים שבין מוחמד ליהודים בחצי האי ערב וכן במערכת היחסים בין יהודים למוסלמים בתקופת הגאונים.

מבוא לסכסוך הישראלי-ערבי, 1882-1948
דר' ירון צור

סמסטר א' - שיעור

דומה, שאין צורך להכביר מלים על מקומו של הסכסוך הישראלי-ערבי בהיסטוריה העכשווית של ישראל, של המזרח-התיכון, ואף מעבר לגבולות אזורנו. כיצד התפתח סכסוך זה עד מלחמת העצמאות וכינונה של מדינת ישראל? ומהם התהליכים ההיסטוריים ארוכי הטווח שבמסגרתם ניתן להבין את התפתחותו? - אלה הן השאלות שיעמדו במרכז השיעור.

השיעור ייפתח בדיון בהיבטיו השונים של הסכסוך עם תום מלחמת העצמאות ובתמונת המצב שלהם באותה תקופה. כך, נדון במצבו של הסכסוך מבחינה כלכלית ודמוגרפית, פוליטית, צבאית, פסיכולוגית ועוד - כל זאת כדי ליצור קנה-מידה להמחשת תהליך ההתפתחות. לאחר מכן נדון במצב הסכסוך בתקופות השונות. מימי העלייה הראשונה ואילך, ונתעכב על תהליכים ומאורעות,

שהיו נקודות ציון בהתפתחותו. במהלך דיוננו נכיר גישות ותפיסות שונות לבעיית הסכסוך והגורמים המעצבים אותו. כמו כן נעמוד על התמורה העמוקה שהוא יצר במערך היחסים המסורתי בין מוסלמים ליהודים. לבסוף, נעמוד גם על השוני בין דפוסי היחסים המתפתחים בארץ-ישראל לבין אלו המתפתחים בין ערבים ליהודים בארצות האיסלאם האחרות באותה תקופה.

מבוא לסכסוך הישראלי-ערבי, 1882-1948
דר' ירון צור

סמסטר א' - תרגיל צמוד

בתרגיל הצמוד נלמד לנתח באופן שיטתי תעודות ומאמרים הנוגעים להתפתחות הסכסוך הישראלי ערבי.

מאוטונומיה לאומית למדינה ריבונית: החברה היהודית בא"י בשנים 1936-1967
המשך ושינוי
פרופ' יוסף גורני

סמסטר ב' - שיעור

עניינה של ההרצאה הוא בתהליך החברתי והמדיני שבו הפך היישוב היהודי בא"י למדינת ישראל. התקופה הנדונה הן השנים 1936-1956 החל מראשית העימות הלאומי הברור בין התנועה הציונית ובין הערבים הפלשתינאים, ועד ביסוס מעמדה של המדינה עם העלייה ההמונית ומבצע סיני.

<u>הנושאים המרכזיים אשר ידונו</u>:

1. הישוב היהודי בא"י כאוטונומיה לאומית.
2. קווי יסוד בסכסוך היהודי-ערבי עד 1936.
3. המאבק המדיני על א"י 1936-1947.
4. המאבק הצבאי על מדינת ישראל 1947-1949.
5. בין קיבוץ גלויות למיזוג גלויות - העלייה הגדולה 1947-1952.
6. עיצוב המשטר הדמוקרטי במדינת ישראל: מקורותיו ובעיותיו.
7. מדינה יהודית או מדינת היהודים: עימות בין הרוב החילוני למיעוט הדתי; עימות בין יהודי המדינה ליהודי התפוצה.
8. בין ישראליות ליהודיות: האומנם אומה חדשה!!

מאוטונומיה לאומית למדינה ריבונית: החברה היהודית בא"י בשנים 1936-1967, המשך ושינוי
גב' אביבה חלמיש

סמסטר ב' - תרגיל צמוד

בתרגיל ייבחנו דילמות מרכזיות וצומתי הכרעה בתולדות החברה היהודית בארץ-ישראל ממאורעות תרצ"ו עד מלחמת ששת הימים. הוא יוקדש בעיקר לניתוח מקורות מסוגים שונים: הצהרות פומביות (כגון "מגילת העצמאות"), מסמכים סודיים שנחשפו רק לאחר שנים רבות, פרוטוקולים למיניהם, עיתונות, ספרות זכרונות, שירה פוליטית וסיפורת. לצד העיסוק הביקורתי בתכנים, נועד התרגיל לחשוף את הסטודנטים לשיטות העבודה של ההיסטוריון, ולעמוד על ייחודן לעומת דיסציפלינות מדעיות אחרות.

הקולוניאליזם הבריטי והמנדט בארץ ישראל
דר' רון צוויג

סמסטר ב' - שיעור

בקורס תידון הנוכחות הבריטית בארץ-ישראל בקונטקסט של התרחבות האימפריה הבריטית במזרח-התיכון. מדוע קיבלו על עצמם הבריטים את ההתחייבות של הצהרת בלפור? כיצד הגיבו להתנגדות הערבית לבית לאומי יהודי? הקורס יבחן את ההתפתחות במדיניות הבריטית בארץ-ישראל לאור המדיניות הקולוניאלית שלה בחלקיה האחרים של האימפריה. באיזו מידה הושפע המנדט מהאירועים בארץ-ישראל עצמה, מאירועים באירופה ומההתפתחות של עקרונות האדמיניסטרציה הקולוניאלית ברחבי האימפריה כולה? תידון בהרחבה השפעת מלה"ע ה- 2 על הנוכחות הבריטית בארץ-ישראל. האם סוף המנדט נבע מאירועים בארץ-ישראל בלבד או שניתן לראות בו כראשית הדה-קולוניזציה?

הקולוניאליזם הבריטי והמנדט בא"י
דר' רון צוויג

סמסטר ב' - תרגיל צמוד

בתרגיל נלמד לקרוא ולנתח תעודות ומאמרים העוסקים בשאלת הקולוניאליזם הבריטי, בעיקר בהקשר למנדט הבריטי בארץ ישראל.

לימודי מזרח אסיה

מבוא לסין המסורתית ותרבותה
ד"ר מאיר שחר

סמסטר א' או ב' - 4 ש"ס שיעור

הציביליזציה הסינית עיצבה את חייהם של מאות מיליוני בני אדם לאורך אלפי שנים במדינות מזרח-אסיה. בימינו אלה היא הולכת ותופסת מקום מרכזי יותר ויותר גם בעולם המערבי. בשיעור זה נסקור את התפתחותה של הציביליזציה הסינית, מראשיתה באלף השני לפנה"ס ועד לאמצע המאה התשע-עשרה. נבחן את המאפיינים התרבותיים, החברתיים והפוליטיים של הציביליזציה הסינית, ונעמוד על גילויים של אחדות ושוני בעולם הסיני.

מבוא ליפן המסורתית ותרבותה
פרופ' יעקב רז/ ד"ר אירית אורבוך

סמסטר א' או ב' - 4 ש"ס שיעור

פרקים נבחרים בהיסטוריה התרבותית של יפן מראשיתה ועד המאה התשע-עשרה. מושגי מפתח מתחומי ההיסטוריה, האנתרופולוגיה, הדת, הפילוסופיה, האסתטיקה, והאמנות היפנית המסורתית.

מבוא להודו המסורתית ותרבותה
מר ארנן רותם

סמסטר א' או ב' - 4 ש"ס שיעור

שיעור זה מקיף את התפתחותה של ציביליזציה בתת היבשת ההודית, החל ממקורותיה הפרה-היסטוריים ועד לתחילת הכיבוש המוסלמי. מטרת השיעור היא להציע בפני התלמיד תמונה כללית שתאפשר לו למקם את הנושאים אותם יפגוש בהמשך לימודיו על הודו, ועל השפעתה של התרבות ההודית על מזרח אסיה. לאחר הקדמה היסטורית יתמקד הקורס בהתווית הקווים הבולטים של הציביליזציה ההודית, בהתאם למונחים שהוצעו על-ידי התרבות ההודית הקלאסית. לכן נבחן את התפתחות היווצרותו של האידיאל של חיי אנוש ככולל שילוב הרמוני של "ארבע מטרות החיים": דהרמה (ההתנהגות הנכונה והסדר החברתי), ארטה (החיים החומריים והפוליטיים), קאמה (חושיות וחושניות - מין, שירה ואמנויות) ומוקשה (שחרור רוחני).

<u>ביבליוגרפיה בסיסית</u>:

- A.L. Basham, <u>The Wonder That Was India</u>
- T. Hopkins, <u>The Hindus Religious Tradition</u> WM.T. de Bary (ed)., <u>Sources of Indian Tradition</u>.
  דוד שולמן, <u>פרקים בשירה הודית</u>.

תרגיל מבואי

סמסטר א' או ב'

קריאה בטקסטים נבחרים מתוך ההיסטוריה, הפילוסופיה, הדת, הספרות והאתיקה של שלוש הציביליזציות הגדולות של אסיה, הודו, סין ויפן. ביבליוגרפיה לשיעור: מקראה מפורטת של מקורות מתורגמים יצאה לאור בהוצאת "דיונון" ונמצאת למכירה שם.

החוג ללימודים קלאסיים

מבוא לספרות היוונית הקלאסית
פרופ' מרגלית פינקלברג

סמסטר א' - 4 ש"ס שיעור
2 ש"ס שיעור

הקורס יעקוב אחרי התפתחותה של ספרות יוון מראשיתה ועד תום התקופה הקלאסית דרך התמקדות ביצירות מופת המייצגות התפתחות זו. במהלך הקורס יידונו גם תכונותיהן הספרותיות וגם משמעותן הרעיוני של היצירות.

נושאי הקורס:
1. השירה האפית: הומרוס, ה"איליאדה".
2. השירה האפית: הומרוס, ה"אודיסיאה".
3. השירה האפית: הסיודוס.
4. השירה הלירית (מבחר).
5. הטרגדיה האטית: אייסכילוס.
6. הטרגדיה האטית: סופוקלס.
7. הטרגדיה האטית: אוריפידס.
8. הקומדיה העתיקה: אריסטופנס.

דת ומיתולוגיה בעולם היווני והרומי
פרופ' ישראל רול

סמסטר ב' - 4 ש"ס שיעור
2 ש"ס שיעור

הנושא "דת ומיתולוגיה" מתחלק לשלוש חטיבות והוא יוצג בפני התלמידים על פי ראשי הפרקים המצויינים להלן.

הידע העיוני על הנושא יירכש על ידי התלמידים באמצעות שמיעת שיעורים, השתתפות בתרגילים וקריאה עצמית. הממצא הארכיאולוגי והאמנותי יוצג בעזרת שיקופיות.

א. **מבוא כללי לנושא**
1. דת ופולחן בעולם היווני והרומי: מבוא לנושא ומושגי יסוד.
2. מיתוס ומיתולוגיה בעולם היווני והרומי: הגדרת הנושא ומהותו.
3. הדוקומנטציה ללימוד הדת והמיתולוגיה של היוונים והרומאים: מקורות כתובים, ארכיאולוגיים ואמנותיים.

ב. **דת ומיתולוגיה בעולם היווני**
1. האלים המגינים של הפוליס היוונית.
2. המקדש היווני הקלאסי.
3. אלים וגיבורים במיתולוגיה היוונית.
4. אוראקולים, מיסטריות ואמונות עממיות ביוון הקלאסית.
5. שינויים וחידושים באמונות הדתיות בתקופה ההלניסטית.

ג. <u>דת ומיתולוגיה בעולם הרומי</u>
1. האלים המגינים של המדינה הרומית.
2. מיתולוגיה רומית.
3. אסטרולוגיה ואמונות טפלות בעולם הרומי.
4. פולחנות מזרחיים באימפריה הרומית.
5. שקיעת הפוליתאיזם ועלית המונותאיזם בשלהי העת העתיקה.

ד. לכל אחד מראשי הפרקים שצויינו לעיל יוקדשו כשני שיעורים. את השיעורים ילוו תרגילים מקבילים.

ה. <u>התרגילים</u> יעסקו בהיבטים הבאים:
1. ההיבט הארכיאולוגי-אמנותי, בו יושם דגש על תיאורי דת ומיתולוגיה בציור, בפיסול ובפסיפסים.
2. ההיבט הספרותי, בו יושם דגש על הדת והמיתולוגיה כפי שהם משתקפים במקורות הכתובים.

מבוא לתרבות המערב: אמנות יוון ורומא
ד"ר משה פישר

סמסטר א' - 4 ש"ס שיעור

I. <u>מבוא</u>

(1) <u>אמנות קלאסית: הגדרת הנושא</u> - הקשר בין האמנות הקלאסית לארכיאולוגיה הקלאסית. מבוא כללי למושגי יסוד ושיטות לניתוח יצירות אמנות.
(2) <u>הרקע הגיאוגרפי-היסטורי ופוליטי-חברתי</u> לאמנות הקלאסית: העולם היווני הארכאי והקלאסי, הדמוקרטיה היוונית, העולם ההלניסטי והרומי.
(3) <u>המקורות</u>: יצירות האמנות, תיאורים איקונוגראפיים, ספרותיים (פליניוס, ויטרוביוס, קיקרו, ואחרים) ואפיגראפיים (כתובות).

II. <u>השלבים של האמנות הקלאסית (אמנות יוונית ורומית)</u>
(1) <u>האמנות הגיאומטרית</u> (מאות י'-ח' לפנסה"נ) (הדיפילון מסטר).
(2) <u>אמנות בעלת השפעות מזרחיות</u> (מאה ז' לפסה"נ) (אמנות טרום-קורינתית וטרום-אטית).
(3) <u>האמנות הארכאית</u> (מאה ו' לפסה"נ) (ואזה פרנסואה, הקורוי והקוראי).
(4) <u>האמנות הקלאסית</u> (מאות ה'-ד' לפנסה"נ):
(א) אתונה ממהפך דמוקרטי לראש הברית האטית-דלית: האקרופוליס.
(ב) מתחמים מקודשים כמוקדים לפעילות אמנותית (אולימפיה, דלפי).
(ג) העיר היוונית והביטוי האמנותי שלה.
(ד) אמנות המאה הד' לפנסה"נ: המאוסוליאון מהליקרנסוס.
(ה) אמנים יווניים בולטים: פאידיאס, פוליקלייטס, מירון ועוד.
(ו) סיכום: היחס בין הדמוקרטיה היוונית לבין האמנות הקלאסית.
(5) <u>האמנות ההלניסטית</u> (מאות ג'-א' לפנסה"נ).
(א) ההשתלבות היוונית-המזרחית.
(ב) המרכזים האמנותיים (פרגמון, אלכסנדריה, רודוס).
(ג) מאפייניה של האמנות ההלניסטית.
(ד) האמנות ההלניסטית בשולי העולם היווני (גנדרה, דרום-רוסיה).
(6) <u>האמנות הרומית</u>

(א) האמנות בתקופת הרפובליקה (מאות ה'-א' לפנסה"נ): מפגש אמנותי אטרוסקי-רומאי ורומאי-הלניסטי: רומא, פומפי, סיראקוזה.
(ב) האמנות בתקופת האימפריה הרומית: אמנות רשמית (מונומנטים אימפריאליים) ואמנות עממית (מצבות קבורה מעוטרות).
(ג) האמנות ככלי תעמולה.
(ד) האמנות כביטוי לחיי יום-יום.

III. **סיכום**
(1) השתקפותה של האמנות הקלאסית באמנות מהתקופה הביזאנטית על כל גווניה (יהודים, נוצרים, שומרונים) (מאות ד'-ז' לסה"נ).
(2) "הרצפציוניזם" (=הקליטה) של האמנות הקלאסית בעת החדשה.

מבוא לספרות הרומית הקלאסית
ד"ר רחל בירנבאום

סמסטר ב' - 4 ש"ס, שיעור

מטרת השיעור להתוודע אל הסוגים העיקריים (כ- 10-12) של הספרות הרומית (מתוך כ- 20) מאז ראשיתה (המאה ה- 3 לפנה"ס) עד המאה ה- 2 לספירה. במהלך השיעור תבחנה תכונותיהם האסתטיות של הסוגים הספרותיים השונים, וזאת תוך הדגמה מצומצמת מקטעי היצירות הרומיות הקלאסיות שתורגמו לעברית. תיבדקנה תחבולות ריטוריות-פיוטיות, סממנים חיצוניים כמשקל וכן משמעויות רעיוניות - הכול לפי סוג היצירה. בדיון ביצירה שלמה יושם דגש גם על בדיקת מבנה, על הקונטקסט התרבותי-חברתי של חיבורה ועל ההשפעות הספרותיות היווניות עליה.

מבחר קטעים קצרים ומייצגים מן הסוגים הספרותיים דלהלן יידונו בשיעור:

קומדיה - פלאוטוס "האחים מנאיכמוס".
השירה האפית - לוקרטיוס "על טבע היקום", ורגיליוס: "איינאיס", "גיאורגיקה", אובידיוס "מטמורפוזות".
השירה הלירית - קאטולוס, הוראטיוס.
השירה האלגית - טיבולוס, פרופרטיוס, אובידיוס.
יאמבים - (קאטולוס), הוראטיוס.
שירה בוקולית - ורגיליוס - "האקלוגות" (או "שירים בוקוליים").
סאטירה - הוראטיוס, סנקה - "הדלעתו של קלאודיוס", יובנליס.
היסטוריוגראפיה - סאלוסטיוס, ליביוס, טאקיטוס.
נאום - קיקרו: "הנאומים נגד קאטילינא".
פילוסופיה - קיקרו: "שיחות בטוסקולום".
מכתבים - קיקרו, פליניוס.
ביקורת הספרות - קיקרו, הוראטיוס, קווינטיליאנוס.

הלשון העברית לתקופותיה
ד"ר חיים כהן

סמסטר א' ו-ב' - 2 ש"ס שיעור (רצוי סמסטר א')
2 ש"ס תרגיל (רצוי סמסטר א')

מטרת הקורס להציג לפני התלמיד את שלבי ההתפתחות של הלשון העברית ואת הרבדים שהם השקיעו בלשון בת ימינו. הקורס יפגיש את התלמידים עם סגנונותיו של כל אחד מן השלבים האמורים ויבליט את המבדיל ביניהם ואת המשותף להם.

א. הקדמה, הצגת הקריטריונים לחלוקתה של העברית לתקופות.

(1) <u>התקופה הקדם מקראית</u>

ב. האם דברו בני ישראל במצרים (במקום שנתעצבו כעדה נבדלת) עברית? לשונות הסביבה הגיאוגרפית בזמן הסמוך לראשיתה של העברית.

(2) <u>העברית כלשון חיה</u>

ג. התהוות העברית במרחב הלשונות הכנעניות בתקופת המקרא. אופי הדקדוק ואוצר המלים של לשון המקרא.

ד. תפוצתה הגיאוגרפית במרכז ובשוליים. סימנים דיאלקטים במקרא. התפרסותה במימד הזמן: מראשית המלוכה ועד ימי החורבן.

ה. העברית במרחב הלשון הארמית והלשונות הלא-שמיות (יוונית, רומית).

אופי הדקדוק ואוצר המלים של לשון המשנה

(3) <u>העברית כלשון של ספרות</u>

ו. התנאים שהביאו להסתלקות העברית מן הדיבור. מעמדה של הארמית בעברית בתלמוד ובמדרש.

ז. לשון הפיוט והתפילה בתקופת שלטון ביזאנץ.

ח. המסורה והדקדוק. טיפוח קריאת התורה.

ט. העברית במציאות שנתהוותה עם עליית האיסלאם. התפתחות העברית במרחב הערבית.

י. אופי הלשון של הספרות היפה ושל ספרות העיון וההגות בימי הביניים בחוג השפעת הערבית.

י"א. העברית בארצות הנצרות בימי הביניים.

(4) <u>תקופת התחייה</u>

י"ב העברית בתקופת ההשכלה, לקראת התחדשותה כלשון חיה.

י"ג העברית המודרנית, אופייה ובעיותיה.

העברית והלשונות השמיות
ד"ר רבקה ירקוני

סמסטר א' ו-ב' - 2 ש"ס שיעור (רצוי סמסטר א')
סמסטר א' ו-ב' - 2 ש"ס תרגיל (רצוי סמסטר ב')

מטרת השיעור
הכרת קוויה הטיפוסיים של הלשון העברית כבת למשפחת הלשונות השמיות; מקומה של הלשון העברית בתוך הלשונות השמיות וזיקתה אליהן - עובדות והסברים.

תוכן השיעורים
1. הקדמה: מהות הלשון; מוצא הלשונות וזיקתן זו לזו; סוגי העיסוק בלשון.
2. אמות המידה לבחינת קרבה בין לשונות; משפחת לשונות.
3. ייחודן של הלשונות השמיות בתחומי הלשון השונים: אוצר המלים והמבנה הדקדוקי (הגה, צורות ותחביר).
4. המקורות להכרת העברית בתוך הלשונות השמיות: תולדות הכתב.
5. העברית במשפחת הלשונות השמיות - תיאוריית אילן היוחסין ותורת הגלים.
6. התפתחותה של לשון - כיצד?
   א. עקב תהליכים פנימיים: פונטיים ופסיכולוגיים.
   ב. עקב השפעות חוץ.
7. השורש בלשונות השמיות - מהותו, ביטויו השונים והתפתחויותיו.
8. הכינויים בלשונות השמיות כעדות לקרבה ביניהן ולהתפתחויות שחלו בהן.
9. הדומה והשונה בצורני המין והמספר בלשונות השמיות כעדות לייחודן ולהתפתחויות שחלו בהן.
10. מערכת הפועל העברית - "בנייניו", "זמניו" ו"דרכיו" - כקו מייחד ומבדיל בלשונות השמיות.
11. העברית בקרב הלשונות השמיות הצפון מערביות (כנענית, ארמית ואוגריתית).
12. הלשונות השמיות הדרום-מערביות (ערבית וחבשית).
13. הלשונות השמיות המזרחיות (אכדית, אשורית ובבלית).

מבוא לבלשנות שמית
פרופ' ש' רז

סמסטר א' - 4 ש"ס שיעור
2 ש"ס תרגיל

הקורס "מבוא לבלשנות שמית" סוקר את עולם השפות השמיות מנקודת ראותה של הבלשנות השמית, מן הבחינות הסינכרונית (תיאורית), היסטורית והשוואתית.

הקורס ניתן בסמסטר הראשון בהיקף של ארבע שעות שבועיות (פעמיים בשבוע - בכל פעם שעתיים). ארבע הפגישות הראשונות עוסקות בנושאים כלליים שהם מושגי יסוד. שני הנושאים העיקריים שיידונו בהמשך הם בבעיות שבתחום הפונולוגיה (תורת ההגה) והמורפולוגיה (תורת הצורות), ולכל אחד מהם תוקדש מחצית הזמן הנותר.

הנושאים הנדונים הם:

א. **מושגי יסוד:**
מהי שפה שמית; הקריטריונים למיון לשונות; קווים להתפתחות הבלשנות השמית; הבלשנות התיאורית, ההיסטורית והמשווה.

ב. **הפונולוגיה השמית:**
פוניטיקה ופונולוגיה; הפונימה והאלופון; אנוונטר ההגאים השמי; בעיות נבחרות בפונולוגיה השמית של שפות עתיקות וחיות.

ג. **המורפולוגיה השמית:**
דקדוק ולקסיקון; המורפימה והאלומורף; השורש; מורפופונמיקה; קטגוריות מורפולוגיות במערכת הפועל השמי.

בתרגיל הנלווה לשיעור תערך חזרה על חלק מן החומר שנלמד בשיעור, תוך הרחבת נקודות שונות והעמקת ההבנה בחומר. כן יינתנו תרגילים בכתב לצורך הכרת המצוי בספריות האוניברסיטה, ולהבנת כמה מן היסודות של הכתיבה המדעית.

החוג למקרא

מבוא לספרות המקרא
ד"ר יאירה אמית

סמסטר ב' - 4 ש"ס שיעור
2 ש"ס תרגיל (ניתן להשתתף בשיעור ללא התרגיל)

רשימת הנושאים שיידונו בקורס:

מבוא
המעבר מספרות שבעל-פה לספרות כתובה. מי כתבו ומי היה קהל הנמענים בישראל ובמזרח התיכון הקדום (מסורת חז"ל והגישה הסוציולוגית המודרנית). היבטים חוץ ממסדיים בספרות המקראית וממתי ניתן לדון בכתיבה ותיעוד חוץ-ממסדיים. היחסים בין זמן ההתרחשות לזמן הכתיבה. תיחום זמן הכתיבה. התבוננות בספרות המקרא כספרות פלורליסטי הן מבחינה ז'אנרית והן מבחינה תימאטית.

היסטוריוגראפיה מקראית
מקום ההיסטוריוגראפיה בעולם העתיק. הסיפור המקראי ביחסו למיתוס ולאפוס (האלה ענת ועלילת גלגמש) ומעמדה המיוחד של ההיסטוריה במחשבת המקרא. בעיית היקף ההיסטוריוגראפיה המקראית. "הכוונה הדתית מותנית בתביעה מוחלטת לאמת היסטורית" - בין מהימנות למגמתיות. העיצוב האומנותי של הסיפור המקראי הקצר כאמצעי להבנת משמעותו. מן הסיפור הקצר אל מחזור הסיפורים ועד יצירת הרצף ההיסטורי. מגמות עריכה בהיסטוריוגראפיה המקראית (משנה-תורתית וכרוניסטית). תת-ז'אנרים - נאום ורשימות - ותפקידם.

ספרות החוק והמשפט
ההיסטוריוגראפיה כמסגרת לספרות החוק. מאפייני ספרות המשפט המקראית - תכנים וצורות. הכרת הקבצים המרכיבים את ספרות המשפט המקראית. מגמת המשפט המקראי על רקע ממצאים משפטיים מן המזה"ת הקדום. ספרות המשפט וחיי יום יום.

ספרות הנבואה
מה בין סיפורי נביאים לספרים נבואיים. ייחודה של ספרות הנבואה שבמקרא על רקע הנבואה במזרח התיכון הקדום. נושאים בנבואה הקלאסית. מסגרת הזמן של הנבואה הקלאסית - מתי ומדוע הופיעה ונעלמה. באיזו מידה מייצגת ספרות הנבואה את דברי הנביאים.

ספרות החכמה
מאפיינים, היקף וסוגים. תורת הגמול המקראית.

שירה מקראית
מהם מאפייני השירה המקראית ומהם סוגיה (שירת קודש וחול ומעמדו המיוחד של שיר השירים).

סיכום
ספרות המקרא כאסופה מגמתית בתוך מכלול רחב יותר, שמייצג דת חדשה.

מבוא למחשבת המקרא
פרופ' יאיר הופמן

סמסטר ב'

הקורס יעסוק בנושיאם המרכזיים אשר בהצטרפם יחד ניתן לכנותם 'מחשבת המקרא'. במונח זה נכללים היבטים פילוסופיים, תיאולוגיים, חברתיים ולאומיים של עולמו הרוחני של המקרא. תיבחן השאלה, באיזו מידה יש מקום לדבר על תפיסה אחת חסרת סתירות אשר ניתן להגדירה כ'השקפת המקרא' בנושא זה או אחר. הדיון לא יהיה היסטורי [תולדות מחשבת המקרא] ואף לא תיאולוגי אלא תיאורי-פנומנולוגי. לאחר בירור הבעיות המתודולוגיות הכרוכות בעיסוק בתחום זה, יידונו ההיבטים העיקריים של מחשבת המקרא כשהם מסווגים תחת ראשי הפרקים הבאים:

<u>האל</u>:
א. מונותיאיסם.
ב. דמות האל.
ג. פמליא של מעלה.
ד. האל והבריאה.
ה. היש מיתולוגיה במקרא?
ו. אלהי ההיסטוריה [מכאן אסכטולוגיה; דטרמיניזם].

<u>האדם והחברה</u>:
א. מהות האדם.
ב. החברה הרצויה.
ג. חיים ומוות.

<u>יחסי גומלין - אדם-אל</u>:
א. תפיסת הגמול.
ב. פולחן.
ג. האל והעם.
ד. תפיסת הברית.
ה. מהות הנבואה.

בסיכום תידון השאלה, באיזו מידה יש מקום לדבר על השקפה מרכזית אחת אשר עומדת במרכזה של מחשבת המקרא כולה.

<u>ביבליוגרפיה נבחרת</u>:

1. י' קויפמן, <u>תולדות האמונה הישראלית</u>, כרך ראשון, ירושלים-תל-אביב, מוסד ביאליק ודביר, תש"ך, עמ' 417-457 ['האמונה הישראלית'].
2. י' גוטמן, <u>הפילוסופיה של היהדות</u>, ירושלים, מוסד ביאליק, תשכ"ג, עמ' 11-22 ['גופי הרעיונות של דת המקרא'].
3. מ' בובר, מלכות שמים, ירושלים, מוסד ביאליק, תשכ"ה, עמ' 120-144 ['המאבק על מלכות אלהים'].
4. י' הופמן, שלמות פגומה, ספר איוב ורקעו, ירושלים, מוסד ביאליק, תשנ"ה, עמ' 225-260 ['על צדקת האל בספר איוב'].

5. W. Eichrodt, Theology of the Old Testament, volume one, London : SCM Press, 1961, pp. 45-36 ['The meaning of the covenant concept'].
6. Ibid. vol. two, chapter XXI, sections 1-2, pp. 268-290.

מבוא לחקר המקרא
יאיר הופמן

סמסטר

- חקר המקרא: בין גישה מדעית-ביקורתית לגישה מסורתית למקרא, ולחקירתם של כתבי קודש בכלל.
- התגבשות הקאנון המקראי [תוך מבט משווה לעבר כתבי קודש אחרים: הברית החדשה, הקוראן, הוודה ההינדית]: עדויות המקרא עצמו, התלמוד, ספרות חיצונית, מגילות מדבר יהודה.
- שלבי גיבוש הקאנון.
- ספרים חיצוניים.
- מגילות מדבר יהודה ומקומן בחקר המקרא.
- תולדות נוסח המקרא: הכתב הכנעני הקדום, התגבשות הכתיב, הניקוד, המונח "נוסח המסורה", כתבי יד עתיקים של המקרא.
- תרגומי המקרא הקדומים.
- תולדות חקר התורה מברוך שפינוזה ועד ימינו: אסכולות המקורות, המסורות בעל-פה, גישות הרמוניסטיות, דה-קונסטרוקציוניזם.
- חקר המקרא והארכיאולוגיה.
- חקר המקרא ומקורות חוץ מקראיים קדומים.
- סיכום: המקרא וחקר המקרא בחברה הישראלית בת זמננו.

נוסעים ונוסעות - סיפורי מסע בסיפורת העברית החדשה
ד"ר חנה נוה

סמסטר א' - 4 ש"ס שיעור

מושג היסוד בקורס הוא "סיפור המסע" ולאור מאפייניו של הסוג הספרותי הזה ייבחנו יצירות הסיפורת העברית החדשה. סיפור המסע הוא מושג המתייחס לעלילתן של יצירות, שבהן נוסע הגיבור ממקום למקום במרחב הגיאוגרפי של העולם, בין שהוא תייר מזדמן, מהגר, הרפתקן, מגלה עולם, נמלט, מתלמד סקרן, וכיו"ב. אך סיפור המסע הוא מושג המתייחס גם לעלילתן של יצירות, שבהן יש לתנועה משמעות סמלית ומושאלת והיא מתרחשת בזמן הנפש ובמרחב הנפש, ולאו דווקא במרחב הגיאוגרפי הפיזי.

בקורס יוצג מושג המסע כקונצפציה בסיסית של כל עלילה, ויודגשו במיוחד היצירות הנותנות המחשה, נפח מוגדל וערך מוסף למאפייני המסע. הקורס יבדוק את השאלות האלה:

א. נקודות החיתוך של המסע - מאין ולאן? - ומשמעות הגבולות האלה.
ב. כושר הניידות, קלות התנועה (light traveller) מול האינרציה, נכות הגוף וכובד התנועה - חלוקת המשאבים ומשמעותה.
ג. מסעות של קולוניזציה מול מסעות של אקומודציה - היש התאמה בין צמד הניגודים הזה ובין הצמד: מסעות נוסעים מול מסעות נוסעות (מסע "גברי" מול מסע "נשי").
ד. המפה והתרבות: העולם הישן מול העולם החדש - הערכת ההבדל ביניהם במהלך המסע ובסיומו.
ה. מושג השיבה המאוחרת בתרבות ובספרות העברית.
ו. בעקבות הזמן האבוד: הסיפור הרטרוספקטיבי והמסע בזרם התודעה.

התלמידים בקורס יקראו יצירות סיפורת עבריות מראשית המאה ועד ימינו: מנדלי מו"ס, ביאליק, ברנר, ברדיצ'בסקי, בארון, עגנון, מגד, ברטוב, עוז, יהושע, כהנא-כרמון, ליברכט, בת-שחר, קציר, גרוסמן, שיץ, קורן, הופמן ועוד.

מבוא ליידיש ולתרבותה
ד"ר אברהם נוברשטרן

סמסטר א' - 4 ש"ס שיעור ותרגיל

<u>נושאים עיקריים</u>:

1. שמות הלשון ומשמעותם.
2. המרכיבים של יידיש.
3. סקירה על תולדות הלשון.
4. גיאוגרפיה תרבותית של דוברי יידיש.
המושג "אשכנז"; מזרח אירופה היהודית ואזוריה המרכזיים; אופיו של היישוב היהודי: העיירה ("שטעטל"); הכפר; העיר הבינונית; הערים הגדולות כמרכזי ספרות; ההגירה והמרכזים מעבר למזרח אירופה; הדיאלקטים של יידיש.
5. לשונות יהודיות ולשונות היהודים; השוואה בין יידיש ללאדינו.
6. דו-לשוניות בחברה היהודית המסורתית.
הגדרה של "חברה יהודית מסורתית"; דו-לשוניות ורב-לשוניות; תפקידיהן של לשון הקודש ויידיש.
7. במעבר לזמנים המודרניים: עמדת ההשכלה כלפי יידיש.
8. עמדות הזרמים הרעיוניים והמפלגות היהודיות במאה ה- 20 כלפי יידיש.

9. סקירה על התפתחותה של ספרות יידיש:
א. ז'אנרים מרכזיים בספרות יידיש הישנה.
ב. הקלאסיקונים של ספרות יידיש ויצירותיהם: בחינות ז'אנריות ותמטיות.
ג. היצירה התרבותית ביידיש בין שתי מלחמות העולם: עיתונות, תיאטרון, בתי-ספר, ספרות.
10. המחקר של יידיש: תחומים, מוסדות, דמויות.
11. הפולקלור היידי.
12. סקירה על התפתחות התיאטרון היידי.
13. קריאה ביצירות נבחרות: שלום-עליכם: **טוביה החולב**.
דוד ברגלסון: **יוסף שור**
יצחק בשביס: **השטן בגוריי**

14. קריאה במבחר מתוך שירת יידיש המודרנית.

מטרת הקורס:
הקורס מיועד לערוך היכרות ראשונית עם עולמה של תרבות יידיש, תוך שימת דגש מיוחד על מקומה בהקשר הרחב של תרבות עם ישראל בעת החדשה. הקורס איננו דורש ידיעת יידיש, והטקסטים ייקראו בתרגום עברי.

חובות התלמידים:
נוכחות בשיעורים, קריאה מודרכת, כתיבת תרגילים ובחינה מסכמת.

מבוא לספרות העממית והאגדה
פרופ' עלי יסיף

סמסטר א' - 4 ש"ס שיעור

לקורס שתי מטרות עיקריות: הכרת היסודות התיאורטיים של הספרות העממית, הסוגות (הז'אנרים) העיקריים שבהם היא מעוצבת ומגמות ראשיות בשיטות מחקרה; ובחלקו השני, הכרת המהלכים העיקריים של סיפור העם העברי מאז ראשיתו בתקופת המקרא ועד לסיפורי העם של עדות ישראל בתקופה המודרנית.

1. **מהלך הקורס ורשימת קריאה מומלצת:**

1. מהי ספרות עממית? הגדרות. ספרות עממית שבעל-פה והספרות הכתובה
Archer Taylor, "Folklore and the Student of Literature", in: A. Dundes, The Study of Folklore, Englelwood Cliffs 1965, pp. 34-42.
ע. יסיף, "הספר העממי - פולקלור או תרבות פופולרית?", מחקרי ירושלים בפולקלור יהודי א (תשמ"א), עמ' 127-133.
A. Olrik, "Epic Laws of Folk Narrative" in: The Study of Folklore, pp. 129-141.

2. **הז'אנרים של הספרות העממית**

המיתוס
"מיתוס, מיתולוגיה", האנציקלופדיה העברית, כרך כג, עמ' 407-412.
L. Honko, "The Problem of Defining Myth", in: Sacred Narrative. Readings in the Theory of Myth, Edited by A. Dundes, Berkeley 1984, pp. 41-52; B. Malinowski, "The Role of Myth in Life", in: Sacred Narrative, pp. 193-206.

ע. שנהר, "עולם הסמלים של המעשייה", בתוך: ע. שנהר, מספר, סיפור, קהל, תל-אביב 1994, עמ' 45-66.

המעשיה
M. Luthi, Once Upon a Time -- on the nature of Fairy tales, Bloomington 1976, pp. 21-34.

האגדה
ד. נוי, "ר' שלום שבזי באגדת העם של יהודי תימן", בואי תימן (בעריכת י. רצהבי), תל-אביב 1967, עמ' 113-166.
ת' אלכסנדר, "האגדה הספרדית-יהודית על רבנו קלונימוס בירושלים - לחקר דרכי-ההסתגלות של הסיפור העממי", מחקרי ירושלים בפולקלור יהודי ה-ו (תשמ"ד), עמ' 85-122.

הנובלה
ע. יסיף, "תרומתו של ספר עושה פלא לסיפורת העממית היהודית", מחקרי ירושלים בפולקלור יהודי ג' (תשנ"ב) עמ' 47-66.

המשל וסיפור בעל החיים
G. Hasan-Rokem, "Fable", Encyclopedia Judaica.
ע' יסיף, "המשל וסיפורי בעלי-חיים, בתוך: סיפור העם העברי, עמ' 212-321.
ד. נוי, סיפורי בעלי חיים בעדות ישראל, חיפה תשל"ו, עמ' 138-182.

הפתגם
ג. חזן רוקם, "לחקר הפתגם העממי היהודי", תרביץ נא (תשנ"ב), עמ' 281-292.
הנ"ל, אדם לאדם גשר - פתגמים של יהודי גורגיה בישראל, ירושלים תשנ"ד, עמ' 15-20.

החידה
ד. פגיס, על סוד חתום, ירושלים תשמ"ו, עמ' 34-44.
R.D. Abrahams and A. Dundes, "Riddles", in Folklore and folklife, (ed. R. M. Dorson) pp. 129-143.

הבדיחה

ד. נבון, "לאיפיונה של הבדיחה: הבלתי נאות המתראה כנאות", מחקרי ירושלים בפולקלור יהודי ד (תשמ"א), עמ' 125-146.

ע. יסיף, "על הצ'יזבט", קרית ספר נז (תשמ"ב), עמ' 141-147.
ד. נוי, "הקיימת בדיחת עם יהודית?", מחניים סז (תשנ"ב), עמ' 48-56.

3. אסכולות ושיטות מחקר בספרות העממית

האסכולה ההיסטורית-גיאוגרפית
ג. חזן - רוקם, "חקר תהליכי התמורה בסיפור העממי", מחקרי ירושלים בפולקלור היהודי ג (תשמ"ה), עמ' 129-137.
ל. הונקו, "ארבע צורות של הסתגלות למסורת", מחקרי ירושלים בפולקלור יהודי ג (תשמ"ה), עמ' 139-156.

האסכולה הפסיכואנליטית
ב. בטלהיים, קסמן של אגדות, תל-אביב תש"ם, עמ' 187-217.
A. Dundes, "Projection in folklore" in A. Dundes, Interpreting Folklore, pp. 33-61.

הסטרוקטרואליזם
ה. יזון, "האסכולה הפורמליסטית במחקר הספרות העממית", הספרות ג (1971), עמ' 35-84.
ק. לוי-סטרוס, "עלילות אסדיוואל", הספרות 20 (1975), עמ' 8-27.

האסכולה הפונקציונאלית-ההקשרית
ד. בן-עמוס, "הגדרת הפולקלור בהקשר התרבות", הספרות ד (תשל"ג), עמ' 416-426.
ב. קירשנבלאט-גימבלט, "המשל בהקשר - ניתוח פעולות הגומלין החברתיות של היגוד סיפור", הספרות 20 (1975), עמ' 84-97.

4. תולדות הספרות העממית העברית

מקרא
ה. גונקל, מבוא לספר בראשית, עמ' 3-54.
י. זקוביץ, "מסיפור שבעל-פה לספרות שבכתב במקרא", מחקרי ירושלים בפולקלור יהודי א (תשמ"א), עמ' 9-43.

ספרות חז"ל
י. היינמן, דרכי האגדה, ירושלים תשי"ד, עמ' 1-39, 96-130.
ש. ליברמן, יוונית ויוונות בארץ ישראל, עמ' 110-123.
א. שנאן, "ספרות האגדה: בין היגוד על-פה ומסורת כתובה", מחקרי ירושלים בפולקלור יהודי א (תשמ"א) עמ' 44-60.
ע' יסיף, סיפור העם העברי - תולדותיו, סוגיו ומשמעותו, ירושלים תשנ"ד, עמ' 104-83.

ימי הביניים
י. דן, הסיפור העברי בימי הביניים, ירושלים 1974, עמ' 1-32.
ע' יסיף, סיפור העם העברי, עמ' 271-277; 350-370.

העת החדשה
י. דן, הסיפור החסידי, עמ' 34-63.
ע. יסיף, "הסיפור על האיש שלא נשבע מימיו - מאויקוטיפ יהודי לאויקוטיפ ישראלי", מחקרי ירושלים בפולקלור יהודי ח (תשמ"ה) עמ' 7-32.
ד. נוי, "בין ישראל לעמים באגדות עם של יהודי תימן", מחקרי עדות וגניזה (בעריכת ש. מורג וי. בן עמי), ירושלים תשמ"א, עמ' 229-295.
ע. שנהר, הסיפור העממי של עדות ישראל, תל-אביב 1982, עמ' 46-80.
הנ"ל, "ההיגוד הישראלי", בתוך: ע' שנהר, מספר, סיפור, קהל, תל-אביב 1994, עמ' 87-104.
ע' יסיף, "אגדות הקדושים והחברה הישראלית", בתוך: ע' יסיף, סיפור העם העברי, עמ' 506-529.

דרישות הקורס:
על הסטודנטים להצטייד בחוברת הטקסטים: הספרות העממית - מבחר טקסטים, תל-אביב תשנ"ה, בה ימצא החומר לקריאה בשיעורים. הסטודנטים מחוייבים בקריאה שוטפת לקראת כל פגישה ובבחינה מקפת עם תום הקורס.

השואה - היסטוריה, ספרות, זיכרון
פרופ' דן לאור וד"ר דינה פורת

סמסטר ב' - 4 ש"ס שיעור

חמישים שנה לאחר סיום מלחמת העולם השנייה מוסיפה שואת יהודי אירופה להוות גורם מכריע בעיצוב התודעה של החברה בת-זמננו, במיוחד בהקשר של חיי העם היהודי והחברה הישראלית. לא רק השאלה מה היתה השואה אלא כיצד אנחנו זוכרים אותה היא שתעמוד במרכז הקורס. מושג הזיכרון - כמושג יסוד הרווח בשיח ההיסטורי והתרבותי בעשורים האחרונים - יהווה איפוא את המסגרת שעל-פיה יתנהל השיעור ואת הבסיס לשיטת הדיון. זכרון השואה ייבחן לאור מיגוון של ייצוגים וצורות הבעה: היסטוריוגראפיה, השיח הציבורי והפוליטי, מערכת החוק והמשפט, הגות (חילונית ודתית), ספרות יפה (שירה, סיפורת), קולנוע ותיאטרון, צורות ההנצחה (אנדרטאות, אתרי זיכרון). הדיון יהיה בעל אופי כללי, אך יושם בו דגש מיוחד על הניסיון היהודי והישראלי. בשל אופיו הבין-תחומי ינוהל הקורס במשותף על-ידי שני מרצים משני חוגים שונים (היסטוריה של עם ישראל, ספרות עברית) אשר יאירו את השאלות השונות שיעלו לדיון כל אחד מזווית הראייה שלו ועל-פי מומחיותו, תוך שאיפה לשמירת איזון בין תיאור המאורעות ההיסטוריים לבין המעקב אחר האופן שבו עובדו אירועים אלה בזכרון הקיבוצי.

מבוא לשירה העברית משנות העשרים עד ימינו
ד"ר ניסים קלדרון

סמסטר ב' - 4 ש"ס שיעור

מטרת הקורס:
הקורס יעקוב אחרי תחנות בהתפתחותה של השירה העברית בשבעים וחמש השנים שבין 1920 לבין 1995. השאלה המנחה תהיה איזה ערך היה - בתקופות שונות - לשירה בעיני המשכיל העברי. וביתר פירוט: איך הבינו והרגישו יהודים שונים, וישראלים שונים, את העברית של משורר, את המסכות שלו, את העמדות הנפשיות שלו, את המוסיקה שלו, את לשון התמונות שלו ואת המטפורות שלו. הקורס ידון בדו-שיח הפנימי אותו ניהלו ביניהם משוררים - בתקופה אחת ובמעבר מתקופה לתקופה, ובמקום שהיה לאסתטיקה של השיר, ושל המשורר, בין האמונות והדעות, הנטיות, והצרכים של המשכיל העברי.

הקורס יעסוק במשוררים: ביאליק, טשרניחובסקי, שטיינברג, אסתר ראב, אורי צבי גרינברג, שלונסקי, אלתרמן, בת-מרים, אליעז, טסלר, אורלנד, לנסקי, גלבע, גורי, זך, רביקוביץ, אבידן, עמיחי, פנקס, פגיס, ברנשטיין, ויזלטיר, וולך, ישורון, הורביץ, בן, שרון והרץ.

חובות התלמיד:
1. נוכחות בשיעורים.
2. בחינה מסיימת.
3. לתלמידים תימסר רשימה ביבליוגרפית. חלקה לקריאת רשות וחלקה עפ"י בחירת התלמיד לקריאת חובה. הביבליוגרפיה שהתלמיד יקרא תהיה בסיס לבחינה שיכתוב, שכן יידרש ממנו בבחינה חיבור עצמאי המבוסס על קריאתו הוא ומחשבתו שלו, חיבור שיסתמך רק באופן כללי על הנאמר בהרצאות.

בין ספרות להיסטוריה - ספרות שלוש העליות
פרופ' נורית גוברין

סמסטר ב' - 4 ש"ס שו"ת

מטרות הקורס ותכניו:
א. להציג את ההבדלים בין כתיבת ההיסטוריה ליצירת הספרות כשני תחומים נפרדים ובד בבד את המערכת המורכבת והמסועפת של הקשרים והזיקות ביניהם.
ב. להציג את הקשר האמיץ במיוחד שבין הספרות העברית להיסטוריה של עם ישראל; על רקע ההשפעה הרבה של ההתרחשויות ההיסטוריות על גורלו של אדם מישראל.
ג. הקורס ייפתח במבוא שפרקיו יעסקו בדיון תיאורטי קצר על אופיו של כל תחום ועל הקשרים שבין הספרות להיסטוריה, לחברה, לאידיאולוגיה, לביוגראפיה. תשומת לב מיוחדת תינתן לתיאור של שלבים בהיסטוריה של הספרות העברית; בעיות פואטיות וז'אנריות.
ד. הקורס יעסוק ביצירות הספרות, בעיקר בפרוזה, שנכתבו בצמוד לראשית ההתישבות בארץ-ישראל: בעלייה הראשונה; השנייה והשלישית. תיעשה הפרדה בין יצירות שנכתבו בזמן, ללא-מרחק, לבין יצירות שנכתבו ממרחק-השנים, ושלוש עליות אלה משמשות להן כרקע.
ה. הקורס ידון גם בשאלות כגון: הבעיות העקרוניות של הספרות הארץ-ישראלית בראשיתה; היסטוריה-מיתוס-ספרות; תדמית-מציאות-ספרות; ספרות "מגוייסת"; ציונות וספרות; מאורע אחד ותיאוריו הרבים בספרות; דמויות היסטוריות ודמויות ספרותיות; כתבי-עת ספרותיים של התקופה.

חובות התלמידים:

1. נוכחות חובה.
2. השתתפות פעילה בע"פ ובכתב.
3. היכרות עם ההיסטוריה: מאורעות מרכזיים בתולדות עם ישראל בסוף המאה ה- 19 ראשית המאה ה- 20; תולדות ההתישבות בארץ-ישראל; תולדות הציונות ואופי העליות השונות.
4. היכרות עם יצירות הספרות ומה שנכתב עליהן; היכרות עם תולדות חייהם של היוצרים.
5. כתיבת עבודת תרגיל כתנאי לבחינת המעבר.

עיון בטקסטים נבחרים

סמסטר א' או סמסטר ב' - תרגיל

תיאור הקורס

תרגיל זה הוא קורס-יסוד, שמכין את התלמידים להמשך לימודיהם בחוג לספרות עברית. הקורס מיועד גם לתלמידים שלא מתעתדים להמשיך לימודיהם בחוג, שכן הוא נועד לטיפוח מיומנויות הקריאה והכתיבה הביקורתית במדעי הרוח בכלל.

בתרגיל ניתן ללמוד בצמוד לכל אחד משיעורי המבוא של החוג לספרות עברית. אין ללמוד בו בנפרד משיעור מבוא. התלמידים חופשיים לבחור באיזה סמסטר ילמדו בתרגיל.

התרגיל נועד להפגיש את התלמידים פגישה ראשונה וקרובה עם סוגים שונים של טקסטים, משולחנו של חוקר הספרות העברית: טקסטים ראשוניים, יצירות שירה, סיפורת, מסה ועוד; וטקסטים משניים, מאמרי ביקורת, היסטוריוגראפיה, פואטיקה, תיאוריה וספרות עזר. במהלך הקורס יכירו התלמידים אחדים מן היוצרים ומן המבקרים המרכזיים שפעלו בעבר ושפועלים היום בספרות העברית.

התרגיל יתנהל בשיטת "הקריאה המודרכת", ובו יקראו התלמידים בהנחיית המורים את הטקסטים, יכירו את סוגיהם, ילמדו את דרכי העיון, הניתוח והפרשנות, ילמדו את מושגי היסוד המופיעים בטקסטים, ויכתבו עבודות-תרגיל לשיפור מיומנות הכתיבה האקדמית.

החוג לפילוסופיה מציע לתלמידי שנה א' במסגרת הכלל-פקולטטית שתי מסגרות לימוד. המסגרת הראשונה הינה יחידה בת 6 ש"ס המהווה מבוא לתולדות הפילוסופיה, ומתחלקת על-פי הפירוט הבא: מבוא לפילוסופיה יוונית (2 ש"ס), מבוא לפילוסופיה חדשה (2 ש"ס), תרגיל בקריאה מודרכת בטכסטים פילוסופיים(2 ש"ס). המסגרת השנייה היא יחידה בת 4 ש"ס, הבנויה מצירוף של שני מבואות לתחומים השונים בפילוסופיה (כל אחד בן 2 ש"ס). לתלמידים המתעתדים להמשיך בלימודי הפילוסופיה, מציע החוג גם את קורס המבוא ללוגיקה (ש'+ת') (4 ש"ס), כמיומנות חוגית. הדרישות המשותפות לכל הקורסים הנ"ל הן: נוכחות, השלמת מטלות הקריאה ועמידה בבחינה.

1. <u>יחידת המבוא לתולדות הפילוסופיה</u>

היחידה בנויה משני שיעורים ותרגיל, הניתנים כ3- קורסים עצמאיים, דהיינו: למרות שהם נסובים על אותו תחום עצמו, מהווה התרגיל נספח לשיעורים, ולכן לא יינתן ציון אחד כולל לכל יחידת הלימוד הזו, אלא 3 ציונים נפרדים לקורסים המרכיבים אותה. להלן פירוט הסילבוסים של כל קורס.

מבוא לפילוסופיה יוונית
ד"ר אריה פינקלברג

סמסטר א' או ב' - 2 ש"ס שיעור

מטרת הקורס הינה הכרות ראשונית עם הפילוסופיה הקדם-סוקרטית ותורותיהם של אפלטון ואריסטו:

1. מבוא: חשיבותה והשפעתה של הפילוסופיה היוונית. תקופות בפילוסופיה היוונית.
2. עלייתה של הפילוסופיה היוונית והשלבים הראשוניים בהתפתחותה (הפילוסופיה הפרה-פרמנידית).
3. פרמנידיס והפילוסופיה הפוסט-פרמנידית.
4. הסופיסטים: צמצום תחומי הדיון והרלטיביזם ההכרתי והמוסרי (הדיאלוג "פרוטגורס" לאפלטון).
5. סוקרטס: חייו, משימתו ושיטותיו ("אפולוגיה" ו"אותיפרון" לאפלטון).
6. אפלטון: חייו, כתביו ותורתו (האיגרת השביעית לאפלטון).
7. אפלטון: האידיאות ואלמוות הנפש (הדיאלוג "פיידון").
8. אפלטון: העליה ה"ארוטית" וגאולת הנפש (הדיאלוגים "המשתה" ו"פיידרוס").
9. אפלטון: מבנה המציאות ומבנה ההכרה (הדיאלוג "המדינה").
10. אפלטון: הנפש והמדינה (הדיאלוג "המדינה").
11. אפלטון: תורת האידיאות המאוחרת (הדיאלוגים "הסופיסטאן" ו"פרמנידיס").
12. אפלטון: העולם, הנפש והאידיאות (הדיאלוג "טימאיוס").
13. אריסטו: ביקורתו את תורת האידיאות; תורת העצם לאריסטו (קטעים מן "הקטגוריות" ו"המטפיסיקה").
14. אריסטו: העולם בתנועה (קטעים מן "הפיסיקה").
15. אריסטו: תורת הנפש ותורת המידות (קטעים מן "על הנפש" ו"אתיקה").

מבוא לפילוסופיה חדשה
ד"ר צבי טאובר

סמסטר א' - 2 ש"ס שיעור

מטרת הקורס:
הכרת מושגי יסוד ותפישות עקרוניות בפילוסופיה החדשה (המאות ה- 17-18), על-פי הגותם של נציגיה המרכזיים.

נושאי הקורס:
1. מבוא: מושג תולדות הפילוסופיה; תיחום אידיאי-היסטורי של "הפילוסופיה החדשה".
2. עמדות מדעיות "חדשות, (בייקון, קופרניקוס, גלילאי).
3-4. דקארט.
5-6. שפינוזה.
7. לוק.
8. לייבניץ.
9. ברקלי.
10. יום.
11-13. קאנט.
14. סיכום: הישגיה של הפילוסופיה החדשה; הפילוסופיה המערבית שלאחר קאנט.

רשימת ספרות:
רשימת ספרות ראשונית ומשנית תחולק לתלמידים עם פתיחת הקורס.

קריאה מודרכת בטכסטים פילוסופיים

סמסטר א' או ב' - 2 ש"ס תרגיל

לשיעור שלוש מטרות עיקריות:
1. פיתוח מיומנותו של התלמיד בקריאת טכסטים פילוסופיים.
2. הקניית מיומנות ביבליוגרפית.
3. הענקת כלים בסיסיים לכתיבת עבודות אקדמיות.

1. המטרה המרכזית של שיעור קריאה מודרכת היא פיתוח יכולתו של התלמיד להתמודד עם טכסט פילוסופי. השיעור מתמקד בקריאה בטכסט מרכזי מתולדות הפילוסופיה. הטכסט הנידון משמש רק כדגם לטכסטים פילוסופיים בכלל והמטרה אינה להתמקד בהגותו של הפילוסוף שכתבו. כל שיעור מטפל בחלק מהטכסט וכל שיעור מתפתח בד"כ מתוך השיעור שקדם לו. במהלך השיעור עצמו נחשפים, תוך כדי דיון שיטתי בכיתה, הדגשים המיוחדים המאפיינים קריאה פילוסופית בטכסטים. בתוך הקריאה והדיון הצמוד המתלווה אליה נחשפת האסטרטגיה הטיעונית של הטכסט, המבנה הלוגי של הטיעונים, הנחות היסוד המובלעות והגלויות, והמאפיינים הבולטים האחרים המייחדים כתיבה פילוסופית.
דגש מיוחד ניתן לדיון המתרחש בכיתה בצמוד לקריאת הטכסט. במהלך הדיון מעמת התלמיד באופן פעיל את עמדותיו המוקדמות ולומד להכיר את התכונות המייחדות דיון פילוסופי חי.
2. מטרה נוספת של השיעור היא הקניית יכולת בסיסית לשימוש בביבליוגרפיה, וזאת כדי לשפר את יכולתו של התלמיד להתמודד עם ארגון ואיסוף חומר הנדרש לצורך כתיבתן של עבודות אקדמיות מורכבות בשלבים המתקדמים של לימודיו. בתוך כך לומד התלמיד להכיר את התהליך הנדרש לארגונו של חומר וכן את מבנה הספרייה ושירותיה השונים (הכרטסת, המחשב, האינדקסים הפילוסופיים, השאלה בין-ספרייתית וכו'). במסגרת זו נדרש התלמיד לבצע תרגיל ביבליוגרפי מסכם שבו הוא משתמש, בפועל, במיומנות שרכש.
3. מטרה שלישית ואחרונה של השיעור, היא הקניית מיומנות בכתיבתן של עבודות אקדמיות. במהלך השיעור נדרש התלמיד לכתוב מספר תרגילים, בד"כ בצמוד לדיון המתנהל בכיתה,

מתוכם הוא לומד להכיר את הכללים ואמות המידה המאפיינים עבודה אקדמית, תוך כדי הדרכה אישית צמודה. ציונו הסופי של השיעור מורכב מציון הבחינה המסכמת ומציוני התרגילים, אותם הגיש התלמיד במהלך הסמסטר.

2. <u>יחידת המבואות התחומיים</u>

ביחידה זו מוצעים לתלמיד 8 קורסים מבואיים לתחומים שונים בפילוסופיה. על התלמיד לבחור שניים מהם, המעניינים אותו ביותר, ולהרכיב לעצמו בכך את יחידת הלימוד בת 4 ש"ס. מובן ששני הקורסים הם עצמאיים, ולכל אחד יינתן ציון בנפרד. להלן פירוט הסילבוסים של הקורסים השונים:

מבוא לפילוסופיה של המדע
ד"ר יואב בן-דב

סמסטר א' - 2 ש"ס שיעור

הקורס מיועד לתת מושגים ראשוניים על הבעות והגישות העיקריות בפילוסופיה של המדע, בהתפתחותן זו מתוך זו. או זו בתשובה לזו. השאלה המרכזית שתשמש כנקודת מוצא היא שאלת היחס בין מדע לאמת. עם שאלות הקשורות בה כמו האמינות של טענות מדעיות. ייחודו של המחקר המדעי, ההבחנה בין מדע ולא-מדע, והוויכוח העכשווי בין ריאליזם לרלטיביזם של הידע. שאלות אלה ייבחנו ביחס לדוגמאות ספציפיות מתוך ההיסטוריה של המדע.

<u>תכנית השיעורים</u>:

1. <u>מדע והחברה המודרנית</u>
מבוא כללי לקורס ולשאלות שיידונו בו. חשיבות השאלה של אמינות המדע תודגש בהצבעה על התפקיד המרכזי שהמדע ממלא בעיצוב החברה המודרנית. גם באמצעות יישומים טכנולוגיים וגם דרך רעיונות מכוננים.

2. <u>מושגים של האמת בימי הביניים</u>
השאיפה לתמונת עולם שלמה ומאוחדת. התגלות, תבונה וחושים: האדיקט של טמפייה והוויכוח האריסטוטלי-פטולמאי.

3. <u>המהפכה המדעית</u>
מחידוש האסטרונומיה לתור התבונה. ההבחנה בין איכויות ראשוניות ומשניות. סילוק הסיבות התכליתיות מתחום המדע.

4. <u>רציונליזם ואמפיריציזם</u>
שני המקורות המוצעים לוודאות מדעית: חשיבה דדוקטיבית וההכללה מהניסיון. בעיית האינדוקציה.

5. <u>קאנט והדבר-כשהוא-לעצמו</u>
תלות התצפית בצופה, רציונליות מדעית מול אידיאליזם רומנטי. פואנקרה והקונבנציונליזם המדעי.

6. <u>פוזיטיביזם ופוזיטיביזם לוגי</u>
התיחום בין מדע פוזיטיבי ומטפיזיקה.

7. <u>פופר ועקרון ההפרכה</u>
הגדרה לוגית של רציונליות מדעית. קדימותם של מקרים מפריכים ביחס למקרים מאששים.

8. **דוהם והחוש הטוב**
האינטרפרטציה התיאורטית ההכרחית של הניסוי, אי-היכולת להפרדה בין השעות העומדות לבחינה, ואי-האפשרות של הפרכה לוגית טהורה של תיאוריות מדעיות.

9. **קוהן ומהפכות מדעיות**
הרלוונטיות של מחקרים בהיסטוריה של המדע. פרדיגמות וחוסר-המידה-המשותפת שלהן.

10. **רלטיביזם וסוציולוגיזם**
"הכל הולך"; הביקורת בת-זמננו של מושג הרציונליות המדעית.

11. **פלק והעובדה המדעית**
המדע כתהליך דינמי. ההתגבשות ההדרגתית של ידע מדעי דרך יצירתה של שפה מושגית המשותפת לקהילה של מומחים, והתפקיד המגביל של המציאות "החיצונית" ביחס לשפה הזו.

מקורות עיקריים:

R. Descartes,	A Discourse on Method*
I. Newton	"Rules of Reasoning" from the Principia
H. Poincare,	Science and Hypothesis.
A.J. Ayer,	Language, Truth and Logic.
K. Popper,	The Logic of Scientific Discovery.
P. Duhem,	The Aim and Structure of Physical Theory.
T. Kuhn,	The Structure of Scientific Revolutions.*
P. Feyerabend,	Against Method.
L. Fleck,	The Genesis and Development of a Scientific Fact.

מבוא לפילוסופיה של הלשון
ד"ר ענת מטר

סמסטר א' - 2 ש"ס שיעור

במבוא לפילוסופיה של הלשון ומוצגות בפני התלמיד סוגיות יסוד בתחום אשר הפך למרכזי ביותר בעיסוק הפילוסופי המודרני. לאחר הצגת השאלה "מהי פילוסופיה של הלשון?" ולאחר הבהרת הגבולות בינה לבין לימודי לשון אחרים, יטופלו נושאים קלאסיים בפילוסופיה של הלשון במאה העשרים (עפ"י סדרם ההיסטורי כרונולוגי).

תוכנית הקורס (עפ"י שבועות)

1. הצגת השאלה: מהי הפילוסופיה של הלשון? הבהרת הגבולות בין הפילוסופיה של הלשון לבין לימודי לשון אחרים.

2-4. אבי הפילוסופיה של הלשון המודרנית - גוטלוב פרגה: מוטיבציה לוגית המובילה לעיסוק בשאלה הראשונית "מהי משמעות" ופניה למשפט (בניגוד למלה) כיחידת המשמעות הבסיסית.

5. ברטרנד ראסל: מוטיבציה לוגית ואמפיריציסטית המובילה לחיפוש אחר המבנה הלוגי (בניגוד לתחבירי) הטמון במשפטים ומקנה להם משמעות.

---

* קיים בעברית.

7-6. ויטגנשטיין המוקדם: ההתאמה בין שפה-מחשבה-עולם. השפה והמחשבה כ"תמונה" של העולם, ומקומה המהותי של הלוגיקה כמבנה הכרחי של השפה (והעולם).

8. עקרון האימות של הפוזיטיביסטי הלוגיים.

10-9. ויטגנשטיין המאוחר: מושגים חדשים בניתוח השפה - שפה פרטית, משחק לשון, צורות חיים.

11. הפניה לשפה המדוברת ולהקשר - סטרוסון, אוסטין וסרל.

12. קונבנציות מול אינטנציות: פאול גרייס - משמעות מוגדרת כתלויה בכוונות הדובר והכרת הכוונות על ידי השומע.

13. הסתכלות חדשה על הלשון המבצבצת דרך הבלשנות: נועם חומסקי - דקדוק גנרטיבי. השלכות פילוסופיות של הפרוגרמה הבלשנית: שפה לעומת מחשבה, אידיאות טבועות מלידה. האוניברסליות של היכולת הלשונית ועוד.

מבוא לפילוסופיה ודתות בהודו
ד"ר שלמה בידרמן

סמסטר א' או ב' - 2 ש"ס שיעור

בקורס זה יידונו הנושאים הבאים:

1. נקודות מוצא שונות להבנת הפילוסופיה ההודית ומעמדה.
2. משמעותו של השחרור ומקומו כאידיאה מנחה בפילוסופיה ההודית.
3. עמדות פוזיטיביסטיות; הוודה ואסכולת המיממסה.
4. המהפכה הבודהיסטית.
5. הרלטיביזם הג'איניסטי.
6. תורת ההכרה בפילוסופיה ההודית.
7. שיטות טיעון.
8. הספקנות ותוצאותיה.

ביבליוגרפיה מצומצמת:

1. Karl H. Potter, Presuppositions of India's Philosophies, Capters 1,2.
2. M. Hiriyanna, Outlines of Indian Philosophy, Capters 3,5,7.
3. B.K. Matilal, Epistemology, Logic and Grammar in Indian Philosophical Analysis, Chapter 1.
4. Radhakrishnan & Moore, A Source Book of Indian Philosophy.

מבוא לתורת המוסר
ד"ר אלי פרידלנדר

סמסטר א' או ב' - 2 ש"ס שיעור

בשיעור זה נפתח בעיות מייצגות בתורת המוסר תוך קריאה ב"הנחת יסוד למטאפיסיקה של המידות" לקאנט, "התועלתנות" למיל ו"הגניאלוגיה של המוסר" לניטשה. השיעור אינו מנסה לתת סקירה ממצה של תולדות תורת המסור אלא לאפשר היכרות עם תפיסותיהם של קאנט, מיל וניטשה, מתוך הנחה שכתביהם עדיין מעצבים כל דיון עכשווי ומהווים את אופק החשיבה בתחום. הבעיה המרכזית שתנחה את קריאתנו היא הבהרת האופן שבו ותורת המוסר משתלבת בתפיסה הפילוסופית הכוללת או האופן שבו מוסר קשור לתפיסת האדם, למגבלות היכולת וההבנה האנושית, לאפשרות לידיעת העולם, לתחום האסתטי ולפרקטיקה הפילוסופית.

1. מבוא, הנכון, הטוב ונאמנות לעצמך.

2. קאנט - מהי תבונה מעשית? רציונאליות ותבונה. הרצון הטוב והציווי המוחלט. מושג החוק ושני העולמות. קונפורמיות ואוטונומיה. מוסר ואושר (על אידאלים של הדמיון ואידאות של התבונה). מוסר וחופש. מוסר ומוגבלות אנושית. בין המלאך לחיה.

7-9. מיל - סוגים של הנאות. על האפשרות לצדק תועלתני. מה שאנשים רוצים ומה שרצוי. על החירות.

10-13. ניטשה - מהי גניאלוגיה של המוסר? צדק וצדקנות. הטוב והאצילי - האם ניטשה אליטיסט? נקמה, חמלה, רגשות אשם, סגפנות ועייפות מן החיים. מעבר לטוב ולרע - האם יש מוסר ניטשיאני?

מבוא לפילוסופיה פוליטית
ד"ר צבי טאובר

מטרת הקורס:
הכרת מושגי יסוד ותפישות שונות בתולדות תורת המדינה והביסוס הפילוסופי שלה.

נושאי הקורס:
1. מבוא: על הפילוסופיה, בין פילוסופיה פוליטית למדע-המדינה, האדם בבחינת "זואון פוליטיקון".
2. אפלטון: "פוליטיאה".
3. אפלטון: "מדינאי", "החוקים".
4. אריסטו: ביקורת אפלטון. תפישת הרכוש, העבדות, תורת המשטרים, מדינה ריאלית ומדינה אידאלית, המדינה הממוזגת.
5. פוליטולוגיה נוצרית: סקירה כללית של עקרונות ועמדות: הברית-החדשה, אוגוסטינוס הקדוש, תומאס אקוינאס, לותר, קלוין.
6. מקיאבלי: הכוח - אמצעי ו/או תכלית, מקיאבלי ומקיאבליזם, פוליטיקה ומוסר.
7. הובס: חילון הדיון הפוליטולוגי, המצב הטבעי, האמנה, הריבון, בעיית המרד.
8. לוק: חברה ומדינה, הפרדת הרשויות, הרכוש, זכות המרד, על הסובלנות. שפינוזה: על הסובלנות.
9. רוסו: החירות - מהות האדם, המצב הטבעי ופרדוקס ההשתעבדות מרצון, האמנה החברתית-מדינית ופרדוקס כפיית החירות, הרפובליקה האידאלית.
10. היגל: ביקורת מדינת האמנה, יחסי פרט-משפחה-חברה-מדינה, ליבראליזם קאפיטאליסטי ומדינת-רווחה, המדינה וההיסטוריה-העולמית, קץ-ההיסטוריה.
11. ג'.ס. מיל: יחסי פרט-חברה-מדינה, רוב ומיעוט, גבולות ומיגבלות החירות הליבראלית, תפישת ממשל של נציגים.
12. מארקס: המאטריאליזם ההיסטורי, שחרור מדיני ושחרור אנושי, הפרולטאריון, החברה הקומוניסטית בבחינת "ממלכת החירות", מארקס ומארקסיזם.
13. פופר: ביקורת הטוטאליטריות (אפלטון, היגל, מארקס), החברה הפתוחה, שיטת ניסוי וטעייה ותכנון לשיעוריו.
14. מרקוזה: ביקורת הקאפיטאליזם-המאוחר, החד-מימדיות, בעיית שחרור האדם כמעגל-קסמים וכפרדוקס.

הערה:
הדיון בשיעורים מסויימים עשוי להתרחב ע"ח השיעורים האחרים. הדגש יושם, בכל מקרה, על ההוגים הבאים: אריסטו, הובס, רוסו, מארקס, מיל.

מבוא לפילוסופיה של הדת
ד"ר רחל שיחור

סמסטר א' או ב' - 2 ש"ס שיעור

א. <u>בעיות מתודולוגיות של מחקר הדת והבנתה</u>

1. מבוא: הצגת גישות שונות של התייחסות לדת; עמדת השכל הישר לעומת העמדה המדעית.
2. הגישה המדעית בחקר הדת - הצגת הדת כאובייקט מחקר.
3. גישות פונקציונאליסטיות בהבנת הדת; דיון בתורתו של פרויד כמדגימה גישות אלה.
4. גישות פנומנולוגיות מתונות בהבנת הדת "מבנים"; דיון במשנותיהם של מקס ובר, רודולף אוטו ואלפרד שיץ.
5. דת ללא הסבר - היבטים בהגותו ושל ויטגנשטיין.
6. תפיסת הדת של קירקגור והשלכותיה בפילוסופיה של הדת.

ב. <u>ביקורת הדת של דיויד יום</u>

7. עמדת הספקנות הפילוסופית ביחס לדת וניצניה בהגותו של יום.
8. ביקורת הדת של יום לפי "דיאלוגים על הדת הטבעית".
9. "דיאלוגים על הדת הטבעית" (המשך); תרומתו של יום להבנת הדת.

ג. <u>ההוכחות לקיום האל</u>

10. ההוכחות לקיום האל - ניתוח פסיכולוגי.
11. פירוט ההוכחות תוך מעקב ביקורתי וניתוח מושגים: ההוכחה הקוסמולוגית.
12. המשך - ההוכחה הטליאולוגית וההוכחה האונטולוגית.
13. משמעות ההוכחות לקיום האל.
14. דיון סיום - דרך האמונה לעומת התבונה.

<u>ביבליוגרפיה</u>

1. יום: "דיאלוגים על הדת הטבעית".
2. Mitchell, B., (ed.), The Philosophy of Religion.
3. Mackie, J.L., The Miracle of Theism: Arguments for and against the Existence of God.
4. Cahn, S.M., & Shatz, D. (eds.), Contemporary Philosophy of Religion.
5. Phillips, D.Z., Religion Without Explanation.

3. <u>מיומנות חוגית</u>

מבוא ללוגיקה
ד"ר ענת בילצקי

סמסטר א' - 4 ש"ס שיעור ותרגיל

למרות היותו של הקורס דרישת קדם מן התלמידים הממשיכים את לימודיהם בחוג לפילוסופיה, הוא פתוח גם ליתר התלמידים בפקולטה. הקורס הינו יחידה של 4 ש"ס: שיעור + תרגיל. התרגיל צמוד לשיעור וכפוף לו, וציון אחד ניתן לכל הקורס.

הלוגיקה היא מרכיב חשוב בתולדות הפילוסופיה ובהבנת טכסטים עדכניים. הקורס "מבוא ללוגיקה" נועד להקנות לתלמידי החוג לפילוסופיה (ורצוי לתלמידי מדעי הרוח בכלל) כלים בסיסיים להכרת הלוגיקה על ידי איתור והערכת טיעונים תקפים. מטרות אלה של הקורס "מבוא ללוגיקה" נשענות על פיתוח יכולת הניתוח של השפה הטבעית על מנת לחשוף, בעזרת שפה פורמלית, את מבניה ה"לוגיים".

תוכנית הקורס על פי שבועות:

1. מבוא כללי. מהי לוגיקה?
הצגת מושג התקפות: טיעונים (תקנים, בטלים), פסוקים לעומת טענות. המעבר משפה טבעית לשפה פורמלית.

2. שפה פורמלית: הצגה כללית של תחשיב הפסוקים (כללי תצורה, קשרים לוגיים). הצרנות משפה טבעית לפורמלית, ומתן אינטרפרטציה לנוסחאות בשפה פורמלית.

3. סמנטיקה של ערכי אמת - בדיקת טענות וזיהוין כטאוטולוגיות, קונטינגנטיות, או אנטילוגיות; מושג הטאוטולוגיה המתקשר עם המושג של אמת לוגית.

4. טיעונים תקפים, בטלים, מבוססים. בדיקת טיעון תקף כטיעון אשר אין אינטרפרטציה שבה הקדמותיו אמיתיות ומסקנתו שקרית.

5. סיכום סמנטיקה של ערכי אמת, דיון בתיאוריות של משמעות. הצגת תיאוריה חדשה (סינטקטית במקום סמנטית) שמתבססת על כללי היסוק במקום ערכי אמת.

6-7. כללי היסק ברוח גנצן - הצגת מערכת של כללי היסק בה ניתן להוכיח מסקנות מתוך הקדמות באופן "תחבירי". משפט השלמות אשר מקשר בין מושג התקפות הסמנטי לבין מושג ההוכחה הסינטקטי.

8-9. הצגת שפה פורמלית מורחבת - תחשיב הפרדיקטים. פיתוח השפה ועיסוק ממוקד בבעיית ההצרנה - המעבר משפה טבעית לשפה הפורמלית המשופרת.

10-11. בעיות מרכזיות בתחשיב הפרדיקטים: רבוע הניגודים, זהות, מספור, הא הידיעה, יחסים.

12-13. סמנטיקה של תחשיב הפרדיקטים.

14. דיון בסוגיות פילוסופיות נבחרות הקשורות לתוכן הפורמלי הנ"ל כגון: משפט השלמות, הא הידיעה, הנחות קיום, תורות משמעות וכד'.

מבנה זה של הקורס מאפשר להציג בפני התלמידים את הלוגיקה הן כנושא למחקריהן ככלי לניתוח השפה ולבדיקת טיעונים. בסיימו את הקורס יוכל התלמיד להתמודד בהצלחה עם טכסטים פילוסופיים ואחרים, תוך הבנת הטיעונים והנוסחאות המופיעים בהם.

מבוא לפילוסופיה יהודית בעת החדשה
פרופ' יוסף בן-שלמה

סמסטר א' - 4 ש"ס שיעור
2 ש"ס תרגיל (ההשתתפות בתרגיל חובה)

- ימי הביניים והעת החדשה - הרציפות והמפנה - כללי.
- היחס בין תבונה והתגלות, פילוסופיה ודת בפילוסופיית ימי-הביניים והשינוי בעת החדשה.
- הרציונאליזם בפילוסופיה המודרנית בהשוואה לתיאולוגיה רציונאליסטית בימי הביניים.
- השתקפות הנ"ל בפילוסופיה היהודית: רדיקאליזם פילוסופי ודת של חוק - משה מנדלסון.
- השפעת מדעי הטבע החדשים והנחותיהם המטאפיסיות.
- מקומו של שפינוזה בפילוסופיה היהודית; האתגר של תורתו לזמן המודרני.
- מאפייני החילוניות בעת החדשה והשתקפותה בפילוסופיה היהודית. האמנציפציה והמחשבה הליבראלית והרפורמית.
הפילוסופיה של "ההשכלה" ויחסה להיסטוריה; בעיית הפילוסופיה של ההיסטוריה במחשבה היהודית - ש.ר. הירש ונחמן קרוכמל.
- הרקע הפילוסופי הכללי למאה הי"ט - קאנט והיגל.
- אוניברסאליזם ובעיית הלאומיות היהודית - לאומיות ודת במחשבה המודרנית בניגוד לימי הביניים; הנייטראליזציה והספיריטואליזציה של הרעיון המשיחי בחסידות, בניאואורתודכסיה, במחשבה הליבראלית והריפורמית; ייחודם של גרץ והס.
- עליית "ההשכלה שכנגד" - הרומנטיקה והלאומיות (הרדר) ההתמודדות של הפילוסופיה היהודית: הא-היסטוריות של קיום העם היהודי, לעומת הופעת "מבשרי הציונות".

דרישות לבחינה:
- ביבליוגרפיה על הפילוסופיה החדשה
- י. גוטמן - הפילוסופיה של היהדות
- נ. רוטנשטרייך - תולדות המחשבה היהודית החדשה
- י. ברלין - נגד הזרם
- שפינוזה - מאמר תיאולוגי מדיני

הבחינה על התרגיל - נפרדת.

סוגיות במחשבה יהודית - חלק א'
חנה קב-רוט

סמסטר א' ו-ב' - 2 ש"ס תרגיל

נושאי הקורס:
1. מושג האלוהי ם ו"המונותיאיזם המוסרי" היחס בין דת ומוסר, מוסר אוטונומי ומוסר הטרונומי.
2. היחס בין אלוהי ם והעולם - רעיון הבריאה ומשמעותו הכללית. הקונטינגנטיות של העולם - תאיזם ופאנתאיזם.
3. תפיסת האדם ומקומו בעולם - "צלם אלוהים" ומשמעויותיו השונות. חופש ואחריות, מושג החטא והתשובה.
4. פילוסופיה של ההיסטוריה - החידוש בהופעתה במקרא.
מימד הזכרון ומימד העתיד.
5. גאולה אישית וגאולה היסטורית. יהדות ונצרות. הרעיון המשיחי ומשמעותו הכללית.
6. משמעות בחירת עם-ישראל וייעודו בהיסטוריה.

מבוא למיסטיקה יהודית וראשית הקבלה
ד"ר יורם יעקבסון

סמסטר ב' - 4 ש"ס שיעור
2 ש"ס תרגיל

בשיעור תוצג המחשבה הקבלית מראשית הופעתה ההיסטורית במאה הי"ב. הקורס יעסוק בבעיית הופעתה של הקבלה ומקורותיה, יברר את מעמדה וחשיבותה המכרעת כמיסטיקה היהודית, יסקור את תהליך התפתחותה, ויציג את עיקרי רעיונותיה, כפי שנתגבשו בדורותיה המוקדמים: ההוויה האלוהית וחייה הגנוזים, תהליכי האצילות והבריאה, תורת הרע, טיבו, מעמדו וייעודו של אדם, דרכי העבודה הדתית, ועוד.

הבחינה על התרגיל - נפרדת.

תרגיל בטקסטים של הקבלה - חלק א'
גב' דליה לוי

סמסטר ב' - 2 ש"ס תרגיל

מטרות התרגיל:
1. הכרת מושגי יסוד בקבלה בכלל, תוך הדגשת גישתו של יוסף ג'יקטיליה.
2. פיתוח יכולת קריאה והבנה עצמית בטקסט קבלי.

ספר הקריאה בתרגיל:
שערי אורה, מאת יוסף ג'יקטיליה.

הנושאים בהם נעסוק:
קבלה עיונית וקבלה מעשית; אצילות וספירות; סימבוליקה קבלית; סימבוליקה מפורטת של שתי הספירות האחרונות; המשמעות המיסטית של התפילה; חסד ודין בעולם הספירות; השפעת האדם על מערכת הספירות.

קווים מאפיינים בספרות הערבית הקלאסית
פרופ' י' סדן/ד"ר ר' דרורי

סמסטר א' - 4 ש"ס שיעור
2 ש"ס תרגיל

השיעור עוסק בתולדות הפרוזה (פעם בשבוע) והשירה (פעם בשבוע) הערביות הקלאסיות.

<u>החלק המוקדש לפרוזה יקיף</u>:

1. סוגיות במאבק תרבותי בין קלאסיקה ל"מודרניזם".
2. המורשה המדברית והמורשה היישובית והשפעתן לאורך הדורות.
3. סוגיות של מעברים בין-תרבותיים (בספריות העולם).
4. השוואת תפישות מזרחיות ומערביות.
5. התגבשויות פנימיות עצמאיות והערכתן.
6. מושג מיוחד של המונח "ספרות" (אדב); תפישות מיוחדות בשולי המושג ,ספרות יפה".

<u>החלק המוקדש לשירה יעסוק בה כבמוסד חברתי ותרבותי, הוא יקיף את התחומים הבאים</u>:

1. חצי האי ערב בתקופה הקדם אסלאמית: הממלוכית; השבטים (צפוניים לעומת דרומיים); נוודות לעומת ציביליזאציה עירונית.
2. העדויות למצב הלשונות והיצירה הספרותית: ערבית דרומית, ערבית צפונית; העדויות ללשונות הכתובות; תרבות אוראלית לעומת תרבות של כתיבה; מסירה בעל-פה לצרכים רשמיים לעומת כתיבה לצרכים רשמיים.
3. תפקידו של המשורר בחברה הג'אהלית, ומעמדו בתוכה.
4. המשוררים הערביים בחצרות המלכים: אלחירה, גסאן; הקשר של השירה הערבית העתיקה לתרבויות השכנות.
5. השירה הערבית העתיקה כשירה המחוברת בעל-פה; הגישות במחקר כלפי נושא זה; מבנה השיר כפונקציה של חיבורו בעל-פה; הנוסחאיות; התכונות הפואטיות של השירה הערבית העתיקה, נושאיה.
6. ניתוח של "קצידה" ג'אהילית: באיזה מובן היא מייצגת את הערכים של החברה הקדם-אסלאמית.
7. הקאנוניזאציה של השירה הערבית העתיקה: גישות "רשמיות" כלפיה; השירה והקוראן; השירה והחדית'; איסוף השירה העתיקה כפעילות ממוסדת ותלויית אידיאולוגיה; יצירת האנתולוגיות הקאנוניות של השירה העתיקה; הפיכת השירה העתיקה לקאנון של התרבות הג'אהילית.

<u>בנוגע לתרגיל המלווה את השיעור</u>:
פרופ' י' סדן - קבוצה א'
מר חוסני שחאדה - קבוצה ב'

תתקיים קריאה (עם תרגום לעברית) של טקסטים המאפיינים את יצירתם של שלושה מחשובי סופרי הפרוזה הערבית הקלאסית ותינתן הדרכה בחומר קריאה (ביבליוגרפי וכו') הנוגע להרצאות (הניתנות בשיעור "קווים מאפיינים בספרות הקלאסית").

בקבוצה א' ייעשה ניסיון לקלוט גם תלמידים שאינם שולטים בערבית (כגון תלמידים המתעניינים בערבית בגלל השפעתה על התרבות העברית), לאחר התייעצות עם המורה.

מבוא לתולדות הספרות הערבית המודרנית
ד"ר מחמוד גנאים

סמסטר ב' - 4 ש"ס שיעור
2 ש"ס תרגיל

המטרה של הקורס היא לסקור את התפתחותה של הספרות הערבית במאה ה- 19 וה- 20, תוך שימת דגש על הופעת הז'אנרים החדשים, הבלטת המאבק בין הזרמים השונים והכרת אישים בולטים שעיצבו את פניה של ספרות זו.

נדרשת מהמשתתפים ידיעת השפה הערבית. בתרגיל הנלווה לשיעור ייקראו וינותחו טקסטים ספרותיים וביקורתיים בערבית שימחישו את הנלמד בשיעור.

הנושאים העיקריים:

1. רקע היסטורי להופעת הספרות הערבית החדשה.
2. זרמים מנוגדים במאה ה- 19.
3. הספרות הערבית בתחילת המאה ה- 19.
4. שתי אסכולות לכתיבת ההיסטוריה של הספרות.
5. ארבעה סופרים בולטים במאה ה- 19: אל-יאזג'י, אל-שדיאק, אל-טהטאוי ואל-בסתאני.
6. תנועת התרגומים.
7. ספרות יפה בסוף המאה ה- 19.
8. המהגרים מסוריה ומלבנון.
9. הרומאן בתחילת המאה ה- 20.
10. הרומאן בין שתי מלחמות העולם.
11. טאהא חסין.
12. הרומאן לאחר מלחמת העולם השנייה: יחיא חקי ונג'יב מחפוז'.
13. הסיפור הקצר.
14. השירה הנאו-קלאסית.
15. השירה של האסכולה הרומנטית.
16. "השירה החופשית".
17. הדראמה.
18. הספרות הפלסטינית.
19. הביקורת.

מבוא לתולדות האסלאם
ד"ר לקר מיכאל

סמסטר א' - 4 ש"ס שיעור

1. **ערב לפני האסלאם**

השבטים: נודדים ויושבי קבע, חזקים וחלשים, מכובדים ובזויים, בני חורין וכל השאר. שיעור כופר הנפש כמדד למעמד המשפטי, הספרות הגניאולוגית, המלחמות בין השבטים, המיליציות השבטיות, המנהיגות השבטית, "צפוניים" ו"דרומיים", החקלאות, המסחר, עבודת האלילים, הגמל, בריתות ושבועות, הרקע הלשוני והשירה הג'אהלית, אחדות וייחוד בחברה השבטית.

מכה

המקומות הקדושים ופולחנם לפני האסלאם, השווקים בסביבות מכה, המתיישבים שקדמו לשבט קריש, התיישבות קריש, מערך הכוחות הפנימי, הבריתות עם שבטי הסביבה ועם שבטים מרוחקים, ירידת ממלכת אלחירה ועליית מכה, חכמתם של הקרשים ומעמד הקדושה שלהם, קרשים שישבו מחוץ למכה, המסחר והחקלאות, נוודי קריש, ידיעת קרוא וכתוב בקריש.

טאיף
התנחלות שבט תקיף, נחלות קריש בטאיף היחסים בין מכה ותיקיף.

2. **מחמד**
מוצאו ומעמד משפחתו בשבט קריש, תקופת הילדות, נישואיו לכ'דיג'ה וילדיהם, השליחות הנבואית, עשור של תיסכול ואיבה בעיר הולדתו, הערך ההיסטורי של הידיעות על תקופת מכה.

ההג'רה (מדוע לאלמדינה/יתרב דווקא?) המגעים עם נציגי אוס וכ'זרג' והסכם אלעקבה (המסורת המקובלת על הסכם אלעקבה לעומת המסורת השולית), הקרבות הראשונים, גיבוש עדה מדינית, "חוזה האומה" (עהד אלאמה) והמסמכים האחרים שהשתמרו מתקופת מחמד, חינוך אסלאמי והפצת האסלאם, האופוזיציה הפנימית למחמד, העימות עם היהודים, העימות עם קריש, ההתקרבות לקריש והסכם חדיביה.

3. **התהוות המדינה האסלאמית**
הצבא (מבנה, המענקים השנתיים, ריגול והונאה, ידיעת שחייה), המיסים והכנסות המדינה (מס קרקע, מס גולגולת, "צדקה", מסלולו של גובה המיסים, מכס), בתי כלא, עונשים, חלוקת נחלות בטריטוריות החדשות, הקאצ'ים הראשונים, מנגנון השליטה בשבטים, נורמות שלטוניות וההתרפקות על תקופת הזוהר.

4. **התהוות הטקסטים הקדושים**
הקראן (רישום פסוקי הקראן וכינוס הנוסח האחיד, חילופי הגירסאות), החדית' (התחלת כינוסו בתקופה האומיית, הקבצים הראשונים, שושלת המוסרים), זיכרון וידיעה בעל-פה לעומת רישום, הטקסטים הקדושים והשילטון, האינטלקטואלים והשילטון.

5. ראשיות ההיסטוריוגרפיה (הביאוגרפיה של מחמד, תולדות הכיבושים, תפקיד העורך בגיבוש המסורת ההיסטורית).

מגמת תרבות צרפת

השיעורים יתקיימו בשפה העברית

מבוא לתרבות צרפת
פרופ' ד' מנדלסון

סמסטר א' או ב' - 4 ש"ס שיעור
2 ש"ס תרגיל

מבוא זה מציג את תולדות התרבות הצרפתית, דרך תחומי התבטאויותיה השונים; היסטוריה, התפתחות רעיונית, ספרות, פרה-ספרות, אמנויות, אומנויות וחיי היום יום. הקורס מכסה את התקופה שבין תקופת הגאלים לבין סיומה של מלחמת העולם השניה, עם השלכות להווה. בשיעור יוצגו דגמים עיקריים כגון: דימויים ואירועים היסטוריים ופולקלוריסטיים, איורים ויזואליים ומוסיקליים, מנהגים ומטבעות לשון המאפיינים תרבות זו ביחס לתרבויות אחרות.

השיעור הכללי (4 ש"ס) יבוסס על סדרת הרצאות בליווי הקרנת סרטי ווידאו, שיקופיות והאזנה לקלטות.

בתרגיל (2 ש"ס) יורחבו מספר מושגים שהוצגו בשיעור, באמצעות קריאת מחקרים עיוניים, מאמרי ביקורת, יצירות וכו'. נוסף לכך ילמדו התלמידים לערוך סינתזה של מאמרים, להכין רשימה ביבליוגראפית ולהציג עבודות בהתאם למקובל.

ביבליוגרפיה:
- מקראה; חוברת שתכלול מאמרים וקטעי יצירות ספרותיות ופילוסופיות בעברית (200 עמודים בערך).
- על התלמידים יהיה לחפש בספריה ולקרוא מספר מאמרים על מנת לכתוב את העבודות שבתרגיל.
- 4 יצירות חובה.

תכנית השיעור:
1. הצגת המושג "תרבות". התפתחותו ההיסטורית. הגדרת ה"דגמים" התרבותיים. תחומי ההתבטאות השונים שלהם. זיכרון ויצירה תרבותיים. שיטות ניתוח.
2. תקופת הגאלים; "המיתוס של המקורות". יצירת המיתוס הזה בתקופה המודרנית ותחומי ההתבטאות שלו. התרבות הגאלו-רומית כתרבות "עליונה" מול ה"ברברים" הגאלים. המיזוג הגאלו-רומי; אמונות, תכנון הסביבה, שפה.
3. הפרנקים והברברים. קלוביס המלך. המלכות והכנסייה. קרולוס הגדול ו"הרנסנס הקרולינגי": שלטון; הקמת מוסדות תרבות; אדריכלות; דרכי תנועה; הגות; חינוך; ספרות, "שירת רולן".
4. ימי הביניים כ"תקופת החושך": המיתוס והדגם; החברה הפיאודלית; מבנה וערכים. חיי החצר. הכנסייה והבורגנות. "עידן הקתדרלות". כנסיית נוטר-דאם בפריס, כדגם ליצירה התרבותית בימי הביניים. "תרבות הקרנבל". שירתו של וויון.
5. דגמיה החיצוניים: ה"מיזרח" (דרום-מיזרח) ואנגליה (צפון-מערב). מסעות הצלב ב"ארץ הקודש" והשלכותיהם התרבותיות בצרפת ובאירופה. ההתמודדות עם אנגליה: מלחמת מאה השנים. מגיפות, אמונות תפלות ורדיפות.
6. דגמים היסטוריים ותרבותיים של תולדות ימי הביניים: "המלכים אשר בנו את צרפת". דגמים משלימים: המלכות. ה"אבירי". ה"בורגנים של קלה" (רודן). סיפורה של ז'אן דארק: היסטוריה, מיתוס ודגם תרבותי.
7. התפתחותה של התרבות העירונית. גילויה של אמריקה והשלכותיו בצרפת: המלחמות באיטליה והמפגש עם המרכזים התרבותיים והרנסנס באיטליה. ההומאניזם באירופה ובצרפת. תורתו של רבלה. הרנסנס בצרפת. ארמונות הלואר כדגם לרנסנס. ה"פליאד".

8. "הרפורמה" ו"הרפורמה הנגדית" - פרוטסטנטים וקאתולים - באירופה ובצרפת, המימד התרבותי. מלחמות הדת. השירה הפוליטית. "חוכמתו" של מונטיין. סיומן של מלחמות הדת. הנרי הרביעי - "מלך לדוגמא". היסטוריה ופולקלור.

9. לואיס ה- 13 והווסדותה של המלוכה האבסולוטית. מפעלו של החשמן רישלייה. חיזוקו של השלטון. אדריכלות: הקדם קלאציסיזם. מוסדות התרבות החדשים; האקדמיה הצרפתית - התפתחות הלשון: המילון, תורתו של דקארט.

10. "המאה של לואיס ה- 14", "המלך שמש".
לואיס ה- 14. בנייתו של ארמון וורסאי, המלך והאצולה הגבוהה. המלך והכנסיה. המלך ונשותיו. הכלכלה וראשית יסודן של "תעשיות המותרות הצרפתיות". חיי היומיום בחצר.

11. ביטויין של הדגם הזה בתחומי היצירה השונים. התיאטרון הקלאסי (קורניי, רסין, מולייר) כדגם לחיי החצר ולאידיאולוגיה של השלטון, הביקורת נגד הדגם של ורסאיי בז'אנרים ספרותיים ואמנותיים אחרים. המשברים הרוחניים והדתיים. תורתו של פסקל. סיומה הטראגי של תקופה זו.

12. "המאה של האורות". תקופת העוצרות. תקופת מלכותו של לואיס ה- 15. המשך השלטון האבסולוטי. הגברת דה-פומפדור; "המאה של האישה". ההתפתחות הרעיונית; השפעת אנגליה, ההתפתחות המדעית והטכנולוגית; האנציקלופדיה; "הפילוסופים" ותחומי התבטאותם. הזרמים הפילוסופיים השונים.

13. תפיסות המשטר המדיני (מונטסקייה, רוסו). התערבותם של ה"פילוסופים" בחיי החברה (וולטר; ה"פרשות"). היחס לכנסיה. הסובלנות. היחס ל"אחר" ("הפראי הטוב"). תפיסת הקוסמוס. תפיסת האדם: האני, היצרים (לקלו, "היחסים המסוכנים") והאוטופיות.

14. המהפכה הצרפתית: התפיסה ההיסטורית והתפיסה התרבותית (פולקלור, ספרות, איורים, ציור, שנסונים, חגיגות ותזכורות). המימד ה"קארנבלסקי". תפקידם של "אנשי הרוח" במהפכה. התוכן המהפכני והצורה הקלאסית. פתיחת המוזיאונים. סאד והסאדיזם כביטויים למהפכה. זכויות האדם, האישה והיוצרים. דימויה החדש של פריס. ההתפתחות המדעית והטכנולוגית.

15. "המיתוס של נפוליאון". יצירת הדגם הזה ברישום, בציור, בשנסונים, באומנויות ובספרות. המיתוס של "נפוליאון במזרח". מסעו כדגם ל"מסע למזרח". ה"קודים", הקמת מוסדות תרבות וחינוך. הספרות והציור ה"רשמיים". נפוליאון בעיני הסופרים והאמנים הצרפתים והאירופאיים. נפוליאון ומתנגדיו מקרב הסופרים.

16. ה"שיבה למלוכה". המהפכה התעשייתית, החברה הבורגנית וההתפתחות העירונית כיסודות ל"תרבות המודרנית". ביטויין של הדגם הזה ב"קודים", ו"פיסיולוגיות". הדגם ה"רומנטי": דת, מיתוסים עתיקים וחדשים, אקזוטיקה, הזיות וחלומות. ספרות ומדע: מדעי הטבע, אנתרופולוגיה, פסיכולוגיה, סוציולוגיה ורפואה. הספרות הריאליסטית. תורותיהם של בלזאק וסטנדל.

17. מהפיכת 1848: השתתפותם של הסופרים והאמנים - הקיסרות השניה, נפוליאון ה-III. התפתחותם של המדע והטכנולוגיה. בנייתה מחדש של פריס בתקופת נפוליאון השלישי על-ידי הברון אוסמן. התפתחות הבנייה ב"ברזל וזכוכית".

18. יצירת הדגם של תפיסת המרחב המודרני בתכנון ערים, באדריכלות, בספרות ובציור. דגם המזרח כנגד דגם המערב (אמריקה). הספרות כתמורה לדת. ריאליזם "אמנות למען האמנות". ה"מודרניות".

19. הקהילה השלישית עד 1900. הדגם ה"רפובליקאי" הלאומי והחילוני בהיסטוריה ובחינוך. המשך המהפיכה התעשייתית. מסעים וקולוניאליזם. הפוזיטיביזם. מדע, ספרות ואמנות. אמנויות ואומנויות. הנטוראליזם. תורתו של זולא. עולמו של ז'ול ורן.

20. הסימבוליזם. הקשר בין שני הזרמים: הסימבוליזם והנטוראליזם. תורתו של מלרמה ודיגומה של התרבות הצרפתית ה"מודרנית". תפיסת המרחב באימפרסיוניזם. ה"משברים" הפיננסים, הפוליטיים, החברתיים והרוחניים של "סוף המאה". פרשת דרייפוס וגיבוש מעמדם של ה"אינטלקטואלים".

21. 1900: "העידן היפה". ביסוסה של צרפת בפנים ובחוץ (האימפריה הקולוניאלית). המהפכה האפיסטמולוגית: היחסיות; אינשטיין, פרויד, סוסיר. ההמצאות הטכנולוגיות: תחבורה, תקשורת; והשינויים בתפיסות המרחב והזמן. ה"אבנגארדים".

22. "האמנות החדשה" באדריכלות, אדריכלות פנים, אומנויות ואמנויות. אמנויות ומלאכות. הפוסט-אימפרסיוניזם ותפיסת החלל והזמן החדשה. ה"מהפכות" במוזיקה: דביסי, רוול; ובציור: הקוביזם, פיקאסו; תורתו של פרוסט.

23. מלחמת העולם הראשונה. "מות התרבויות". מדע, טכנולוגיות ומלחמה. דאדא והמרד נגד התרבות. הקטל בשורות הסופרים והאמנים. היצירה בעת המלחמה.

24. התקופה שבין שתי מלחמות העולם. עידן הנסיעות. התפתחותו של הקולנוע. הסוריאליזם. "האמנויות הדקורטיביות" כאדריכלות, עיצוב, אופנה. "האישה המשוחררת". עמדתם של אנשי הרוח כלפי הקומוניזם, הפאשיזם והנאציזם.

25. מלחמת העולם השניה. הכיבוש הגרמני. עמדתם של אנשי הרוח, הסופרים והאמנים כלפי הכובשים: אדישות, שיתוף פעולה והצטרפות למחתרת. קורבנות המחתרת, קורבנות השואה. שחרור צרפת ומשפטי משתפי הפעולה.

26. סיכום. צרפת לאחר מלחמת העולם השניה ולקראת התקופה העכשווית. "התגייסותם" של הסופרים והאמנים. סופו של הקולוניאליזם. צרפת בין מזרח אירופה לבין אמריקה: מפגש ומלחמת התרבויות.

מגמות שפה וספרות צרפתית

השיעורים יתקיימו בשפה הצרפתית

מבוא לספרות הצרפתית המודרנית
ד"ר מוניק יוטרן

סמסטר ב' - 2 ש"ס שיעור
4 ש"ס תרגיל

הקורס יינתן בשפה הצרפתית ומחייב ידיעה מוקדמת של השפה. הקורס מכוון להקנות לתלמיד ידיעה בסיסית במגמות היסוד בספרות הצרפתית המודרנית (החל במהפכה הצרפתית ועד ימינו), באסכולות, בזרמים, וביצירות המרכזיות של התקופה. כמו כן, ילמד התלמיד במהלך הקורס להכיר את מקורות הידע העיקריים בתחום, להתמצא במגוונם ולהסתייע בהם.

מבנה הקורס:
בכל פגישה תוצג בפני התלמיד סוגיה מרכזית להכרת הספרות הצרפתית המודרנית ולהבנת תמורותיה. התרגיל, הצמוד לשיעור והמכוון להשלימו, יתמקד בעיון מודרך במקורות הראשוניים והמשניים הרלוואנטים לנושאים שיידונו בשיעור.

קריאת חובה:
לרשות התלמיד תעמוד מקראה אשר תכיל את עיקר המקורות לקורס ותשמש בסיס לעבודה בתרגיל. נוסף להכרת החומר שבמקראה יידרש התלמיד לקרוא בשלמותן, במהלך הסמסטר, מספר יצירות ספרות, אותן יוכל לבחור מתוך רשימה ייצוגית שתחולק לו בראשית הקורס.

הרכב הציון:
בשל הכפיפות הישירה של התרגיל לשיעור, יקבל התלמיד ציון סופי יחיד לקורס כולו, ותערך בחינה מסכמת כוללת אחת לשיעור ולתרגיל גם יחד. הרכב הציון הסופי יהיה כדלקמן - ממוצע ציוני העבודות של התלמיד בתרגיל: 40%, ציון הבחינה המסכמת: 60%.

תיאור השיעור:
להלן תיאור תמציתי של הנושאים שיידונו בכל אחת מפגישות השיעור:

1. **המערך החדש של החיים הספרותיים לאחר המהפכה**
התמורות בממסד הספרותי ובתנאי היצירה של הסופר, השינויים בהרכב ציבור הקוראים ובאופי קשריהם עם היוצר, דימויים חדשים לדמות האמן: החוזה, הדנדי, המוקיון; לקראת גיבוש תפיסה מודרנית של הספרות; המעבר מבלטריסטיקה לספרות.

2. **אבני-יסוד לאסתטיקה חדשה: הרומנטיקה הצרפתית**
הרומנטיקה הצרפתית, הגדרה מצומצמת - הדור של 1830, והגדרה מורחבת - תשתית למגמות היסוד בספרות הצרפתית המודרנית. ה"אני מאמין" של דור הרומנטיקאים הראשון בראי המניפסטים של התקופה (סטנדאל, הוגו, מיסה); מבט אל מקורותיהם הרעיוניים ובחינת המורשת שלהם.

3. **מחוזות חדשים לדמיון: החלום וההזיה, הדמוני, הטירוף**
חידוש ההתעניינות באי-רציונלי כחלק מתפיסת העולם ותפיסת ה"אני". גיבושה של תמאטיקה ספרותית חדשה ובחינת גילוייה השונים: יצירת הרומנטיקאים "המינוריים", פריחתה של הסיפורת הפנטאסטית (נודיה, גוטיה, מרימה, מופאסאן), כתביו של ז'ראר דה נרוואל.

4. **פענוח סדרי החברה החדשים: האתגר של הרומאן הריאליסטי**
ייצוג המציאות כאתגר ספרותי בעידן של תהפוכות היסטוריות (קריסת האמפריה הנפוליאונית, הרסטורציה, מהפכת 1830, מהפכת 1848) ותמורות חברתיות מרחיקות לכת. פריחתו של הריאליזם ועליית קרנו של הרומן. עיון במגמות השונות של הריאליזם הצרפתי: **הקומדיה האנושית** לאונורה דה בלזאק, הרומאנים של סטנדאל ושל פלובר.

5. **קסמי העבר: היסטוריה וספרות**
המאה ה- 19 כ"מאה של ההיסטוריונים", חשיבות מפעלם, המקרה של מישלה. ספרות והיסטוריה, מערכת של קשרי גומלין. הטיפול בנושאים היסטוריים בפרוזה, בדרמה ובשירה. שגשוגו של ז'אנר הרומאן ההיסטורי (בלזאק, הוגו, פלובר, דימה ברבי ד'אורוילי...).

6. **"פרחי הרע" לבודלר: מגמות התחדשות בשירה**
השירה הרומאנטית (מיסה, לאמארטין, ויני, הוגו), אסכולת ה"אמנות לשמה" (גוטיה, באנוויל): המסורות מהם ניזונה וחורגת שירתו של בודלר. ה"מודרניות" בשירתו של בודלר, "פרחי הרע" והשירים בפרוזה, האסתטיקה של בודלר והשלכותיה.

7. **ספרות יפה וספרות "תעשייתית"**
עתונות וספרות, לידתה של ספרות ההמונים (ספרות "תעשייתית", ספרות פופולארית, בין יתר כינוייה). הרומאן בהמשכים (רומאן הפיליטון): דפוסי כתיבתו והתמאטיקה שלו, איז'אן סי, אלכסנדר דימה וממשיכיהם, קשרי הגומלין בין ספרות יפה לספרות "תעשייתית".

8. **ספרות בעידן הפוזיטיביזם**
הפוזיטיביזם והאמונה במדע. השלכותיו המגוונות על הספרות. זולא והנטוראליזם, **הרומאן האקספרימנטאלי והרוגון-מאקאר**. המקרה המיוחד של ז'ול וורן. הסימבוליזם על רקע פריחת המילונאות ומגמות התקופה במחקר הבלשני.

9. **הסוריאליזם ומבשריו**
מבשרי הסוריאליזם: רימבו, לוטריאמון, אפולינר. מדאדא לסוריאליזם. המניפסטים של הסוריאליזם. הדמויות הבולטות בתנועה ופועלן: ברטון, אלואר, דסנוס, אראגון.

10. **מפנה בתולדות הרומן: מרסל פרוסט ו"בעקבות הזמן האבוד"**
הרומן של מרסל פרוסט על רקע היצירה בתקופתו: קבוצת ה-NRF - אנדרה ז'יד, ואלרי, פולהאן; "רומן-הנהר" - ז'יל רומן ורוז'ה מרטין די גאר; **בעקבות הזמן האבוד** - סיכום תקופה ופתיחת אפיקים חדשים לספרות.

11. **ספרות ואידיאולוגיה, האקסיסטנציאליזם**
ספרות ואידיאולוגיה - הספרות המגמתית מבארס עד מלרו. מספרות מגמתית לספרות מגוייסת - האקסיסטנציאליסטים, ז'אן פול סארטר וסימון דה בובואר, כתביהם ופועלם, המקרה המיוחד של אלבר קאמי.

12. **"עידן החשד" בספרות**
הרומאן החדש והמניפסטים שלו - **עידן החשד** מאת נטלי סארוט **ולקראת רומאן חדש** מאת אלן רוב-גרייה. הרומאן החדש הלכה למעשה: רוב-גרייה, סארוט, מרגריט דירה, בקט וקלוד סימון. "עידן החשד" בתיאטרון - תיאטרון האבסורד, בקט ויונסקו.

13. **מגמות עכשוויות בספרות הצרפתית**
בעקבות מאי 68, פריחתן של התיאוריות הספרותיות - רולאן בארת; פוסטמודרניזם בספרות הצרפתית; מוקדי התעניינות חדשים - ספרות נשים בצרפת, הספרויות הפרנקופוניות; הספרות והמדיה.

מבוא שיטתי ללשון הצרפתית
גב' ר' בן-שמעון/גב' ס' מנדלסון

סמסטר א' - 4 ש"ס שו"ת

דרישות הקורס:
הקורס יינתן בשפה הצרפתית ומחייב ידיעה מוקדמת של השפה. הקורס ניתן בשלוש קבוצות מקבילות, על פי רמת הידע של התלמיד בשפה הצרפתית. התלמידים שלא עברו בחינת מיון בחוג ימויינו בשעת הייעוץ.

מגמת הקורס:
הקניית ידע לשוני עיוני ומעשי ברמה מתקדמת של שליטה בשפה. הדגש יושם על עבודתו/ה העצמית של התלמיד/ה, הכנתו/ה ובדיקת תוצאות בכיתה. תחומי החומר הנלמדים יכסו שימוש במבנים העיקריים של המשפט ויכולת הבעה.

מבנה הקורס:
בכל פגישה תוצע סוגיה של התחביר הצרפתי אשר תלווה בסידרת תרגילי ביצוע. השיעור ישלב תיאור הסוגיה הנסקרת ברוח הבלשנות העיונית וכללי-שימוש אשר יובילו לפתירת התרגילים.

הרכב הציון:
הרכב הציון יהיה ציון סופי יחיד ל- 4 הש"ס, ותיערך בחינה מסכמת כוללת.
הרכב הציון הסופי יהיה כדלקמן:
א. ממוצע ציוני העבודות במשך הסמסטר - 30%.
ב. ציון הבחינה המסכמת - 70%.

צרפת בת זמננו - לשון, מוסדות ותרבות
ד"ר ס' שטיינברג/גב' למפרט/גב' ת' קוואם

סמסטר ב' - 4 ש"ס שו"ת

מגמת הקורס:
הקורס מכוון להקנות לסטודנט ידע בסיסי בתרבות הצרפתית בת-זמננו, אמצעי התקשורת, דפוסי מחשבה, חיי יומיום והחיים הפוליטיים בצרפת.

דרישות הקורס:
הקורס ניתן בשפה העברית אך מחייב ידע בסיסי של השפה הצרפתית. הקורס יינתן בשלוש קבוצות מקבילות, על פי רמת הידע של התלמיד בשפה הצרפתית. התלמידים שלא עברו בחינת מיון בחוג, ימויינו בשעת הייעוץ.

הרכב הציון:
ציון סופי יחיד ל- 4 ש"ס. הרכב הציון יהיה כדלקמן:
א. ממוצע ציוני שני הבחנים שיינתנו במשך הסמסטר - 30%.
ב. ציון השתתפות פעילה בשיעורים - 20%.
ג. ציון הבחינה המסכמת - 50%.

מבוא לתורת הסיפורת
פרופ' מנחם פרי

סמסטר א' - 4 ש"ס שיעור
2 ש"ס הדרכה אישית

הקורס מקיף את יסודות תורת הפרוזה מנקודת הראות של תהליכי הקליטה של הקורא. מבחינה תיאורטית הוא מתמודד עם תיאוריות מקובלות בשנים האחרונות, בתורת הספרות ובפסיכולוגיה של ההבנה, תוך דגש על "אסכולת תל-אביב". אך הקורס אינו אבסטרקטי; הוא מתקדם תוך הדגמה מסיפורי מופת מן הספרות הכללית והעברית, ואגב כך מתכוון גם לפתח את כושר האינטרפרטציה של המשתתפים.

בין הנושאים שידונו: יחסי הגומלין בין טקסט לבין תהליכי הקליטה והמימוש אצל הקורא; סכימות ומילוי פערים; הקומפוזיציה המיוחדת של המציאות בסיפורת; יחסי אקוויוולנטיות מאחורי יחסי סמיכות בטקסט הסיפורי; מחוזות משמעות; דרכי המסירה - מבע משולב, נקודת התצפית, המספר והפרספקטיבות שלו; הספרות כ"אמנות של זמן" - רצף הטקסט ותהליך הקריאה; הלשון והעולם; העלילה; הדמויות.

בקורס יובאו, בין השאר, סיפורים של צ'כוב, גוגול, עגנון, פוקנר, המינגווי, היינריך בל, בורכרט, פואנטס, קפקא, עמליה כהנא-כרמון, באבל ואחרים.

הקורס מורכב משיעור (פרופ' מנחם פרי) (4 ש"ס) וקבוצות קטנות של הדרכה אישית (2 ש"ס).

הטקסטים לקורס מופיעים בשתי חוברות משוכפלות (סיפורים ומאמרי מחקר).

מטלות
במסגרת ההדרכות האישיות יכתוב כל סטודנט 3 עבודות במהלך הקורס. כן תוטל עבודת סיכום ותתקיים בחינה בסוף הקורס. בנוסף לסיפורים הנידונים בהרצאות ובהדרכות יחוייב כל סטודנט בקריאת קבצי סיפורים אחדים.

ספרות היום
פרופ' א' ב' יהושע, פרופ' מנחם פרי ומורים אחרים

סמסטר א'+ב' - 4 ש"ס שיעור

בסמסטר א' יתן הסופר א' ב' יהושע 7 הרצאות על "ההקשר המוסרי של הטקסט הספרותי". בסמסטר ב' הקורס יתן תמונה של הסיטואציה הספרותית בישראל היום, ויעסוק ביצירות ספרות בולטות של כ- 10 סופרים שהופיעו בארץ בשנים האחרונות.

רשימת הטקסטים והמורים האחרים תחולק לתלמידים בסמסטר א'.

מטלות: קריאת היצירות ובחינה בסוף הקורס.

מבוא לתורת התרגום
ד"ר נ' בן-ארי

סמסטר א' - 4 ש"ס שיעור
(ניתן להשתתף בשיעור ללא התרגיל)

הקורס מיועד להקנות שורה של מושגי-יסוד בתורת התרגום המודרנית לסטודנטים בעלי רקע מגוון. ההשתתפות בו אינה מותנית בשום ידע קודם בתחום, לא תיאורטי ולא מעשי.
מטרתו כפולה:

א. לפתוח פתח לעיונים מתקדמים בתרגום, ובעיקר מחקרים תיאוריים-הסבריים.
ב. לספק בסיס להרחבות יישומיות (ובעיקר תרגום, עריכת תרגום וביקורת-התרגום). השיעור (4 ש"ס), שיועבר על-ידי פרופ' גדעון טורי, יתבסס על הרצאות פרונטאליות, בתוספת קריאת-רקע מסויימת. בתרגיל הנספח ייקראו וינותחו בצורה מונחית מאמרים אחדים שיאירו היבטים שונים, הן של האובייקט (התרגום) והן של הדיסציפלינה העוסקת בו (תורת התרגום). מטרת התרגילים לא תהיה הקניית "חומר" בעלמא, אלא היכרות עם גישות שונות מכאן - וביצוע "קריאה ביקורתית" מכאן.

אפשר לקחת את השיעור גם בלי התרגיל. לתלמידים הרשומים לחוג לתורת הספרות הכללית לא ייחשבו התרגילים במניין חובותיהם בחוג.

<u>הנושאים שיידונו בקורס</u>:
- טקסטים מקבילים ומקומו של התרגום ביניהם.
- תרגום פנים-לשוני, בין-לשוני ובין סמיוטי.
- תרגומיות כ"תנאי פתיחה" לתרגום.
- גורמים שונים לצמצום מידת התרגומיות ולהגברתה.
- תרגום "אופטימאלי" לעומת תרגום ממשי.
- התרגום כתהליך וכתוצר.
- התרגום כתהליך (קוגניטיבי) וכפעולה(חברתית-תרבותית).
- האילוצים שהתרגום כפוף להם (מתוך הדגשת מושג הנורמה).
- יחסים בין תרגום ומקור (אפשריים, קיימים ו"נתבעים").

מבוא לתרבות ישראלית
ד"ר חנן חבר

סמסטר א' - 4 ש"ס שיעור
(ניתן להשתתף בשיעור ללא התרגיל)

הקורס מיועד להקנות בסיס עיוני והיסטורי להכרת תחומיה העיקריים של התרבות הישראלית מאז קום המדינה ועד ימינו. ההשתתפות בו אינה מותנית בידע קודם. הקורס מכין את התלמידים לקראת לימודים בקורסים הספציפיים וזכלולים בהקבץ של "לימודי תרבות ישראלית", אך ניתן לקחת אותו גם בנפרד, כקורס במסגרת השנה הפקולטטית ו/או כקורס שייחשב במסגרת החוג לתורת הספרות הכללית.

<u>בין הנושאים שידונו בקורס</u>:
- מרכז ופריפריה בתרבות הישראלית.
- המנגנונים האידיאולוגיים של יצירת התרבות הישראלית.
- הזהות הישראלית של התרבות במדינת ישראל.
- צמיחתה של סיפורת ישראלית בשנות הששים.
- דורות בשירה הישראלית.
- מוסדות בתרבות הישראלית.
- תחנות יסוד בקולנוע הישראלי.
- זרמים באמנות הישראלית.
- התפתחות המחזה הישראלי בראי ביקורת התיאטרון.

תלמידי השנה הפקולטטית הרשומים לחוג לתורת הספרות הכללית **<u>והמתכוונים להחשיב את הקורס במסגרת חובותיהם בחוג זה</u>** (ולא בתור מבוא שלישי, או במסגרת לימודיהם בחוג אחר) - יוכלו לקחת את השיעור בלבד (4 ש"ס).

<u>חובות התלמידים</u>:
בחינה מסכמת שתבדוק את הקריאה השוטפת במהלך הקורס ואת יכולת האינטגראציה של החומר שנלמד בו.

החוג לתלמוד

מבוא להלכה ולספרותה
פרופ' נ' עמינח

סמסטר א' - 4 ש"ס שיעור

1. תורה שבכתב ותורה שבע"פ במושגי הספרות ההלכתית.
2. הסמכות ההלכתית לתקופותיה ולמרכזיה.
3. ספרות הלכתית קדומה, הלכה למשה מסיני, קבלה, תרגום, מדרש ומשנה. ההלכה בספרים החיצוניים במגילות הגנוזות ובמקורות ספרותיים אחרים.
4. ספרות תנאים: ספרי תרגומים, ספרי מדרש ההלכה ואסכולות במדרש, קבצי משנה ובריתות.
5. משנת ר' יהודה הנשיא, סדריה מקורותיה, זיקתה למקרא ונושאיה ההלכתיים.
6. ספרות האמוראים, התלמוד - מקורותיו סגנונו ושפתו וסדרו, התלמוד הבבלי והתלמוד הירושלמי. בעיית הנוסח, כתבי היד והדפוסים.
7. ספרות הגאונים, ספרי מבואות וכללים, השאילתות הלכות פסוקות והלכות גדולות, שאלות ותשובות.
8. ספרות מרכזי התורה הראשונים, יצירת חכמי קיירואן ופירוש רבנו חננאל, יצירת חכמי איטליה וספר הערוך, יצירת חכמי אשכנז הראשונים, הרגמ"ה ותקנותיו. יצירת חכמי ספרד הראשונים והלכות הרי"ף. יצירת חכמי פרובאנס הראשונים וזיקתם לספרי ההלכה הספרדיים של ר' יהודה אלברצלוני ור' יצחק אלפאסי הרי"ף.
9. משנה תורה לרמב"ם, המבנה של י"ד ספרים, הזיקה למשנה ולמניין המצוות, הסגנון והמקורות. נושאי הכלים.
10. פרשנות התלמוד הבבלי בצרפת; פירוש רש"י והתוספות, ספרי החידושים בספרד, ספרי בית הבחירה בפרובאנס.
11. ספרות הפוסקים, לסוגיה, לנושאיה, לסגנונה ולהיקף השפעתה: הסמ"ג, הרא"ש, המרדכי, ארבעה טורים, הבית יוסף, השולחן ערוך ונושאי כליו, ספר הלבושים, ים של שלמה, ערוך השלחן.
12. ספרות השו"ת לדורותיה, שו"ת הראשונים, שו"ת הרשב"א ומהר"מ מרוטנברג, שו"ת המאות הט"ז-י"ט, שו"ת פוסקי בני זמננו.
13. ספרות המחקר המדעי, ספרות עזר, מהדורות מדעיות, אנציקלופדיה תלמודית, קונקורדנציות וביבליוגרפיות.

<u>הערה</u>:
תלמיד הרוצה יוכל לצרף לשיעור את התרגיל המחלקתי.

מעמד האישה, נישואין והמשפחה בהלכה ובאגדה
פרופ' מרדכי ע' פרידמן

סמסטר א' - 2 ש"ס

1. האישה הקטלנית. דוגמה לגלגולי מוטיב מן המקרא ועד ימי הביניים (ממעשה גן עדן ועד הרמב"ם), בהלכה ובאגדה. השפעת שינויים באמונות ודעות על היחס לאישה, למיתה להתאלמנות ולנישואין חוזרים.
2. על האירוסין במקרא. אירוסין כברית הדדית בספר הושע ועוד.
3. ספרות ימי בית שני. היחס לאישה, לנישואין ולגירושין אצל יהודי ייב, בספרות בית שני ואצל כת מדבר יהודה.
4. יחס חז"ל לפרישות ולנישואין.

5-6. קידושין ונישואין. המונחים, המוסדות והטקסים - שידוכין, אירוסין וקידושין, חופה, נישואין, ייחוד, עדים, שבע ברכות, גיל הנישואין, טענת בתולין.

7 פסול חיתון וממזרות. מיהו יהודי?

8. ממוהר לכתובה.
9. הכתובה ותנאיה במקורות חז"ל.

10. הכתובה ותנאיה - ממצאי גניזת קהיר (שקופיות).
11. ישלא עשני אישה'. מקומה של האישה בפולחן היהודי.
12. המעמד המשפטי של האישה בהלכה, דיני עדות, נכסים ועוד.
13. ישקדו חכמים על תקנת בנות ישראל'.

<u>הערות</u>:
1. חובות הקורס: נוכחות בשיעורים, קריאת ביבליוגרפיה ומבחן.
2. אפשר לשמוע יחד עם הקורס הזה את השיעור 'אישות, גירושין והמשפחה בהלכה ובאגדה' (2 ש"ס, סמסטר ב') כשיעור מצורף של 4 ש"ס.
3. התלמיד הרוצה יוכל לצרף את התרגיל המחלקתי (2 ש"ס) לשיעור זה (2+2 ש"ס) או לשיעור המצורף עם הקורס 'אישות, גירושין והמשפחה בהלכה ובאגדה' (2+4 ש"ס).

אישות, גירושין והמשפחה בהלכה ובאגדה
פרופ' מרדכי ע' פרידמן

סמסטר ב' - 2 ש"ס

1. חיי המין: מצוות עונה, טהרת המשפחה, פרייה ורבייה, תכנון משפחה.
2. אונס.
3. בגידות. אשת איש ואיש אישה.
4. סטיות מן הנורמה. ההומוסקסואל והלסבית.
5. פוליגמיה ומונוגמיה.
6. ייבום וחליצה.
7. יחס חז"ל לגירושין.
8. המחזיר גרושתו משנישאת.
9. זכויות האישה בגירושין. דין המורדת.
10. הגט והגירושין לפי הגניזה.
11. האלמנה, העגונה והאלמן.
12. ילדים והורים.
13. המשפחה באגדה.
14. שונות.

<u>הערות</u>:
1. חובות הקורס: נוכחות בשיעורים, קריאת ביבליוגרפיה ומבחן.
2. אפשר לשמוע יחד עם הקורס הזה את השיעור 'מעמד האישה, נישואין והמשפחה בהלכה ובאגדה' (סמ' א', 2 ש"ס) כשיעור מצורף של 4 ש"ס.
3. התלמיד הרוצה יוכל לצרף את התרגיל המחלקתי (2 ש"ס) לשיעור זה (2+2 ש"ס) או לשיעור המצורף עם הקורס 'מעמד האישה, נישואין והמשפחה בהלכה ובאגדה' (2+4 ש"ס).

מבוא לספרות האגדה - התפתחותו של ג'אנר ביצירת חז"ל
ד"ר מ"ב לרנר

סמסטר ב' - 4 ש"ס שיעור

1.	דברי מבוא	הגדרת מונחי יסוד. מקומה של הדרשה בציבור. מקומה של האגדה בסדר הלימוד, האגדה כיצירה ארץ-ישראלית.
2.	מקורות האגדה במשנה	א) המעשה; ב) מסכת סוטה; ג) סיומי מסכתות; ד) עיונים במשניות שונות.
3.	האגדה בתוספתא	א) התוספתא והמשנה; ב) תוכנה של מסכת סוטה; ג) עיונים בתוספתא סוטה.
4.	מסכת אבות	א) אופייה; ב) השייכות לסדר נזיקין; ג) השם אבות; ד) יסודותיה של המסכת; ה) המבנה; ו) פרק "קניין התורה".

6-5.	מסכת אבות דר׳ נתן	א) מהותה; ב) שתי הנוסחאות; ג) מבנה; ד) היחס לר׳ נתן; ה) שיטת א״א פינקלשטיין; ו) היחס שבין נו״א לנו״ב; ז) זמנה; ח) עיונים באבות דר׳ נתן.
7.	מבוא למדרש הלכה	א) מבוא; ב) דבי ר׳ ישמעאל ודבי ר׳ עקיבא; ג) מחקר המדרשים.
8.	מכילתא דר׳ ישמעאל	א) השם; ב) המהדורות; ג) המבנה; ד) היחס לר׳ ישמעאל; ה) זמנה; עיונים במכילתא דר׳ ישמעאל.
9.	מכילתא דר׳ שמעון בר יוחאי	א) הייחוס לר׳ שמעון בר יוחאי; ב) המהדורות; ג) המבנה. היחס למכילתא דר׳ ישמעאל; ד) עיונים במכילתא דרשב״י.
11-10.	ספרי במדבר	א) המהדורות; ב) הספרי והמכילתא דר׳ ישמעאל; ג) החלוקה.
	ספרי זוטא	א) שרידיו; ב) יחודו; ג) מקום עריכתו; ד) עיונים בספרי ובספרי זוטא.
	ספרי דברים	א) המהדורות; ב) בתי המדרש.
	מכילתא לדברים	א) השרידים; ב) אופיים.
12.	מדרשי האגדה של האמוראים	א) מבוא; ב) המדרשים העיקריים.

<u>הערה</u>: תלמיד הרוצה יוכל לצרף לשיעור את התרגיל המחלקתי.

תכנית הלימודים הכלליים/ב.א. כללי

תרגיל בקריאה/כתיבה אקדמית

סמסטר א' או סמסטר ב' - 2 ש"ס

תרגיל בהיקף של 2 ש"ס שמטרתו להקנות לתלמידים מיומנויות בקריאה, בניסוח ובהבעה בכתב של חומרים אקדמיים.

התלמידים יודרכו ויתרגלו קריאה, ניתוח וסיכום - בעל-פה ובכתב של חומר אקדמי לקוח מתחומי הגות ומחקר שונים במדעי הרוח.

מבוא למדע התרבות
פרופ' א' אבן-זוהר

סמסטר א' - 2 ש"ס שיעור
4 ש"ס תרגיל

<u>תיאור הקורס</u>:

מטרת הקורס היא לתת תמונה כוללת של מדע התרבות כתחום מחקר אינטגרטיבי שמושאו הוא ה"תרבות" בכל חתך או היבט שלה, המפתח היום במהירות ומשלב בתוכו תיאוריות ומחקר ממסורות שונות של הפילוסופיה, הסמיוטיקה, הסוציולוגיה והאנתרופולוגיה, ההיסטוריה של התרבות והפואטיקה. לעבודות ה"בין-תחומיות" המובילות של התחום (כגון עבודותיהם של רומאן יאקובסון, נורברט אליאס, פייר בורדייה ורבים אחרים) יש תוויות שונות ותיאוריות שונות. אך בין שנקרא להן ההיסטוריה של המנטאליות, מחקר "תהליך הציבילזאציה", סוציולוגיה תרבותית או אנתרופולוגיה היסטורית, המשותף לכולן הוא העניין בתרבות חיי היומיום בכל רבדיה וגישה היסטורית להבנת עיצובם של דימויים קולקטיביים ותפיסות עולם היום ובעבר. הקורס יציג את הגישה הסמיוטית כמסגרת מושגית כוללת המנתחת את ה"תרבות" (התנהגויות, טקסטים, רעיונות, ערכים וכו') כמערכת מורכבת ומרובדת של מערכות סימנים שבאמצעותן ה"חברה" מתארגנת ופועלת, וכן יציג את מקורותיה של גישה זו ואת התייחסותה למסורות תיאוריה ומחקר נוגעות. הנושאים והבעיות העיקריים שהקורס יטפל בהם: ההטרוגניות והריבוד של מערכות תרבות, שאלת הדינאמיות בתרבות (צמיחה, השתנות, העלמות של מערכות וכו'), רפרטואר הדגמים התרבותיים, תכנון תרבות, מגעים בין תרבויות.

בצמוד לשיעור יינתן תרגיל שיעסוק בקריאה מודרכת של טקסטים בנושאים המרכזיים של התחום. מטרת התרגיל כפולה: (א) הכרה מקרוב של דרכי הניתוח ודיון מעמיק יותר בחלק מהעניינים התיאורטיים שיועלו בשיעור, וכן הכרת כמה מהזרמים - ומהעבודות הספציפיות - המרכזיים בתחום, (ב) רכישת מיומנויות בניתוח והבנה של טקסטים עיוניים. עם זאת, אין חפיפה מוחלטת בין התרגיל לבין השיעור (לא מבחינת החומר ולא מבחינת התקדמותו). הטקסטים שילמדו בתרגיל מקובצים לפי חמישה עניינים עיקריים: כיוונים ובעיות שונים של התפיסה הסמיוטית; המבנה המרובד של מערכות תרבות (ותפקידם של "מבקרי התרבות" כגורם אקטיבי ביצירת ההיראכיה); מושג ה"דגם" וה"רפרטואר" בניתוח התרבות: דגמים ממוסדים ודגמים "מובלעים"; שינוי מול שימור בתרבות; מגעים בין תרבויות.

<u>חובות השיעור</u>: נוכחות סדירה בהרצאות; קריאה שוטפת של הביבליוגראפיה; כתיבת בחינה מסכמת.

<u>חובות התרגיל</u>: השתתפות פעילה בפגישות; קריאת הכנה של הטקסטים הנלמדים לקראת הפגישות והכנת 4-6 מטלות קצרות בכתב במשך הסמסטר; כתיבת עבודה מסכמת.

שאלות יסוד על מהותה של הפסיכולוגיה
ד"ר ניצה ירום

סמסטר א' - 4 ש"ס שו"ת

1. מהן קורותיה של הדיסציפלינה הקרויה פסיכולוגיה?
הצגת הזרמים המרכזיים ויחסי הגומלין ביניהן.
2. מחקר אקספרימנטלי מול חקירה קלינית.
הדגמת דרכי החקירה השונות בהבנת הילדות.
3. היכן אנו נמצאים היום בדבר פרויד והפסיכואנליזה?
על הלא מודע וביטויו.
4. מה יש לפסיכולוגיות להציע בנושאי המלחמה והאהבה?
על המעבר מן הדחף אל האובייקט או מן המיניות אל האהבה.
5. היבטים של אינדווידואליזם ונרציזם.
כיצד נוצרת העצמיות שלנו ואלו מכשולים צפויים בדרך.
6. היכן אנו עומדים כיום בשאלת הנורמליות והשיגעון?
שיגעון כמחלה? כביטוי לעליונות כוחנית של הבריאים והנאורים?
7. מה ניתן לומר בזכות או בגנות הפסיכותרפיה?
הצגת התפיסות הטיפוליות המרכזיות והצגת מקרה.
8. הפרט והחברה - האם ניתן ללמוד מן הפרט אל החברה?
הצגת הניסיון הפסיכואנליטי להבנת תהליכים חברתיים.

במסגרת התרגיל ילמדו טקסטים של פרויד, ויניקוט, מרגרט מהלר, אליס מילר ופוקו.

מבוא למדעים הקוגניטיביים של השפה ושימושיה
פרופ' אסא כשר ומורים שונים

סמסטר א' - 2 ש"ס, שיעור
+ 2 ש"ס תרגיל

1. מהם המדעים הקוגניטיביים של השפה - מבט כולל על תחום העיסוק ובעיותיו העיקריות.
2. פילוסופיה של הלשון - מהי הלשון, תפקידי הלשון וייחודה, מודולאריות של המערכת הקוגניטיבית.
3. תחביר - בלשנות גנרטיבית תומסקיאנית. התבוננות בדקדוק האוניברסאלי וברכיביו המולדים. דקדוק עקרונות ופרמטרים.
4. בלשנות חישובית - גישה חישובית לעיבוד משפטים ולמבני משפטים.
5. פסיכובלשנות - רכישת שפה ואובדן שפה כמלמדים על האיבר המנטאלי לשפה במוח.
6. פרגמטיקה - יסודות פרגמטיים לשוניים ותוץ-לשוניים.
7. שיח - מקרו סטרוקטורות ובסיסן הקוגניטיבי.
8. קטגוריזציה - ארגון המערכת המושגית והשלכותיו הפסיכולוגיות, הספרותיות והלשוניות.
9. ספרות - גישה קוגניטיבית למדע הספרות, השפעת סכימות על תפיסת היצירה הספרותית.

חקר החיים - אירגון ואבולוציה
ד"ר חוה יבלונקה

סמסטר ב' - 4 ש"ס, שיעור

הקורס יעסוק בשאלות הבסיסיות המעסיקות את הביולוגיה. נתחיל בהגדרת מושא המחקר של הביולוגיה - החיים - לעומת מושא המחקר של המדעים הפיזיקליים. הגדרות אלה תאפשרנה דיון במאפיינים של מערכות חיות, בטבעו של אירגון ביולוגי, ובתהליכי הווצרותן והשתנותן של מערכות ביולוגיות במהלך הדורות. נדון בכל הרמות של הארגון הביולוגי - מרמת המולקולות שבתא ועד לרמת המערכת האקולוגית. המסגרת המאחדת לכל התהליכים ורמות הארגון תהיה המסגרת ההיסטורית - האבולוציה הביולוגית. עקרונות האבולוציה והתהליכים האבולוציוניים יקשרו ויאחדו את הנושאים השונים ויבהירו את מקור האחדות והרבגוניות שבעולם החי.

תולדות המחשבה המדעית
ד"ר ע' יעבץ

סמסטר א'+ב' - שיעור, 2+2 ש"ס

הקורס בנוי משלושה פרקים. בפרק הראשון מתואר תהליך שילובן של תורה אסטרונומית והגות פילוסופית לתפיסת עולם כוללת ביוון העתיקה. תפיסה זו, על קיסמה ודעותיה, עברה בירושה לאירופה הנוצרית.

הפרק השני עוסק ביצירת תמונת העולם של ימי הביניים, שבבסיסה ניסיון לתאם בין התפיסה היוונית הקדומה לבין רוח הנצרות; בקריסתה של תמונה זו במהלך התקופה שבין קופרניקוס וניוטון, והחלפתה בתפיסת עולם חדשה.

הפרק השלישי סוקר כמה מן הסוגיות המרכזיות שהנחו את התפתחות המחשבה המדעית במאות ה- 18 וה- 19 כמבטאות המשכיות ובקורת במסגרת תפיסת העולם שהעמידה המאה ה- 17.

מבוא להיסטוריה של הטכנולוגיה
ד"ר ע' יעבץ

סמסטר א' - שיעור 4 ש"ס

מטרת הקורס כפולה: מחד, ישמש הקורס כמבוא למאורעות ההיסטוריים אשר במהלכם הפכה הטכנולוגיה למרכיב מרכזי בתרבות המערב, מימי הביניים ועד להופעות ניצני התעשיות עתירות המדע בשלהי המאה ה- 19. מאידך גיסא, יוצגו הבדלי התפיסות המאפיינים את תאור מאורעות היסטוריים אלה בידי היסטוריונים שונים. במיוחד יתמקד הדיון בטכנולוגיות: יצור בימי הביניים, התפתחות השעון המכני, התפתחות מכונת הקיטור ושימושיה, המעבר מקיטור לחשמל לקראת המאה ה- 20. סביב פרקים היסטוריים אלה יבחנו הקשרים בין התפתחות טכנולוגיות, שינויים חברתיים, תמורות ביחסים בין החברה וסביבתה, ומקורותיה של היצירתיות הטכנולוגיות בתרבות המערב.

השפה הרוסית והשפה העברית במראה כפולה
ד"ר ולדימיר אורל

סמסטר ב' - 4 ש"ס שיעור

העברית והרוסית בניתוח טיפולוגי והיסטורי: ניתוח דקדוקי ותרגום אנליטי בין שתי השפות מצביע על השתקפויות לשוניות של הרוסית והעברית זו בזו. על בסיס השיטות הבלשניות השונות נוצרת תמונה שלמה של המבנה הדקדוקי ושל הלקסיקה בעברית וברוסית כמערכת גומלין של הקבלות וניגודים.

<u>הערה:</u> דרושה ידיעת השפה הרוסית.

הרעיון הלאומי בספרות הרוסית
ד"ר מיכאל וייסקופף

סמסטר א' - 4 ש"ס שיעור
2 ש"ס תרגיל

- מסורת הלאומיות הרוסית הדתית ורעיון "מוסקבה-רומא השלישית" בספרות הרוסית העתיקה.
- התבססות הלאומיות התילונית בספרות הרוסית במאה ה- 18.
- התעמולה האנטי-צרפתית במאה ה- 19: "מלחמת הקודש" בספרות ובפובליציסטיקה הרוסית.
- המאבק נגד השפעת המערב בספרות הרוסית 1810-1820.
- הדקבריסטים והלאומיות הרוסית המהפכנית.
- הלאומיות הרשמית ("אורתודוכסיה, אוטוקרטיה ולאומיות) בשנות השלושים של המאה ה- 19 והשתקפותה בספרות הרוסית.
- רוסיה כ"ירושלים התדשה".
- החיפושים אחר ה"רעיון הרוסי" בספרות הרוסית הקלאסית במחצית הראשונה של המאה ה- 19 (פושקין, טיוצ'ב, לרמונטוב ואחרים).
- התפתחות הלאומיות הרוסית בכתבי גוגול.
- הסלאבופילים והאוטופיה של "רוסיה הקהילתית".
- התמוטטות הרעיון הלאומי באמצע המאה ה- 19 והתחדשותו בספרות הרוסית ב- 1860.
- האוטופיה הלאומית של ה"נרודניקים": הלאומיות הרוסית ביצירות טולסטוי בשנות ה- 50 וה- 60 של המאה ה- 19.
- האידיאולוגיה הלאומנית של דוסטויבסקי.
- הניאו-רומנטיקה הלאומנית (ליאונטיאב, דנילבסקי).
- ספרות "תור הזהב" והרעיון הרוסי המשיחי ביצירות בלוק.

מבוא לרטוריקה
פרופ' מרסלו דסקל
ד"ר ענת בילצקי

סמסטר ב' - 2 ש"ס שיעור
2 ש"ס תרגיל

המבוא יציג את ה"אידיאולוגיה" של ההקבץ תוך הצבעה על מקומה ההיסטורי, הפילוסופי, והמתודי בתרבות האנושית ועל המעמד המכובד לו היא זוכה מחדש בימינו. הדיון ברטוריקה יתנהל דרך שני היבטים עיקריים:

א. סקירה קלאסית/היסטורית אשר תכלול נקודות ציון של הרטוריקה בקאנון המערבי.
ב. היכרות שיטתית עם מושגים וכלים רטוריים - פורמליים וא-פורמליים.

בתרגיל יבואו לביטוי היבטים אלה באופן סיסטמטי על ידי לימוד והצגת טכסטים קלאסיים בתולדות הרטוריקה יחד עם ניתוח ותרגול של מרכיבים רטוריים בטכסטים מודרניים.

הפקולטה למדעי הרוח

לימודים לתואר הראשון - שלב הלימודים הפקולטתי

לוח בחינות תש"ע

שבוע הבחינות לתלמידים יפורסם ביום הבחינה על לוח המודעות לפי מדור סמסטר (150 מקצוע) ובמזכירות הפקולטה. לקראת בחינות הסמסטר אנא הסר/י ,כבקשה ,מ/ה מבקשים להגות את תשומת לבך אל הנושא הבא:

חובה על התלמידים לבדוק כמודש לפי מועדי הבחינות, אם מתעוררים בחינות.

החוג לאנגלית

לימודי התואר הראשון - שלב הלימודים הפקולטטי

לוח בחינות תשנ"ו

סמסטר א'

שם הקורס	שם המרצה	מועד א'	השעה	מועד ב'	השעה
מבוא לתרבות אנגלית	פרופ' ג' מנדל	6.2.96	16.00	6.3.96	18.00

סמסטר ב'

מבוא לתרבות אמריקה	פרופ' צ' פורת	18.6.96	16.00	21.7.96	16.00

חוג לארכיאולוגיה ותרבויות המזרח הקדום

לימודי התואר הראשון - שלב הלימודים הפקולטטי

לוח בחינות תשע"ו

ארכיאולוגיה מבוא	יגאל, א, ד"ר	פרופ' י. פינקלשטיין	6.2.96	09.00	6.3.96	18.00
תיעוד ארכיאולוגי - א'	יגאל, א, ד"ר	פרופ' י. פינקלשטיין	8.2.96	16.00	13.3.96	18.00
מבוא לטבע כללי לתנ"ל	פרופ' פ. בוך	פרופ' ז. יקר	14.2.96	16.00	27.3.96	18.00
מבוא לבע"ינט קלאסית	ד"ר ש. בוכמן	פרופ' ז. יקר	16.2.96	09.00	11.4.96	09.00
מבוא לתנ"ל: תרבויות יון הקדום	יגאל	פרופ' א. יפעת	20.2.96	09.00	17.4.96	18.00
מסופוטמיה - ערש ציביליזציה	בן	פרופ' פ. פרוש	25.2.96	09.00	1.5.96	18.00
אטוליה ארץ החיתים וגשר הרבותי בין יבשות	לוגז, א, ד"ר	פרופ' ז. יקר	1.3.96	09.00	20.3.96	18.00

ב' תמוז

מבוא לתנ"ל המזרח הקדום	פרוש, א, ד"ר	אלברט, יחזקאל, ד"ר	17.7.96	09.00	16.8.96	09.00
מבוא לארכיאולוגיה	פרוש, א, ד"ר	אלברט, יחזקאל, ד"ר	12.7.96	09.00	15.8.96	09.00
מבוא לארכיאולוגיה	מגד, ר"ר	אלברט, יחזקאל, ד"ר	8.7.96	09.00	13.8.96	16.00
מבוא לארכיאולוגיה של ארץ ישראל	בן, מרדכי, ד"ר	אלברט, יחזקאל, ד"ר	4.7.96	09.00	11.8.96	09.00
מבוא לתנ"ל	בן, מרדכי, ד"ר	אלברט, יחזקאל, ד"ר	2.7.96	12.30	7.8.96	16.00
מבוא לתנ"ל	בן, מרדכי, ד"ר	אלברט, יחזקאל, ד"ר	1.7.96	12.30	1.8.96	12.30
מבוא לתנ"ל	בן, מרדכי, ד"ר	אלברט, יחזקאל, ד"ר	24.6.96	09.00	28.7.96	09.00
מבוא לתנ"ל	בן, מרדכי, ד"ר	אלברט, יחזקאל, ד"ר	21.6.96	09.00	22.7.96	09.00
מבוא לתנ"ל	בן, מרדכי, ד"ר	אלברט, יחזקאל, ד"ר	18.6.96	09.00		

ד' אב

מבוא לתנ"ל	פרוש, א, ד"ר	אלברט, יחזקאל, ד"ר	17.7.96	09.00	16.8.96	09.00
מבוא לתנ"ל	פרוש, א, ד"ר	אלברט, יחזקאל, ד"ר	12.7.96	09.00	15.8.96	09.00
מבוא לתנ"ל	מגד, ר"ר	אלברט, יחזקאל, ד"ר	8.7.96	09.00	13.8.96	16.00
מבוא לתנ"ל - אם לא	בן, מרדכי, ד"ר	אלברט, יחזקאל, ד"ר	4.7.96	09.00	11.8.96	09.00
מבוא לתנ"ל	בן, מרדכי, ד"ר	אלברט, יחזקאל, ד"ר	2.7.96	12.30	7.8.96	16.00
מבוא לתנ"ל	בן, מרדכי, ד"ר	אלברט, יחזקאל, ד"ר	1.7.96	12.30	1.8.96	12.30
מבוא לתנ"ל	בן, מרדכי, ד"ר	אלברט, יחזקאל, ד"ר	24.6.96	09.00	28.7.96	09.00
מבוא לתנ"ל, ירושלים	בן, מרדכי, ד"ר	אלברט, יחזקאל, ד"ר	21.6.96	09.00	22.7.96	09.00
מבוא לתנ"ל	בן, מרדכי, ד"ר	אלברט, יחזקאל, ד"ר	18.6.96	09.00		

החוג לבלשנות

לימודי התואר הראשון - שלב הלימודים הפקולטטי

לוח בחינות תשנ"ו

סמסטר א'

שם הקורס	שם המרצה	מועד א'	השעה	מועד ב'	השעה
פונטיקה	גב' א' בן-דוד	6.2.96	12.30	6.3.96	18.00
מבוא לסמנטיקה	ד"ר נ' קדמון	11.2.96	12.30	8.3.96	09.00

החוג לגיאוגרפיה

לימודי התואר הראשון - שלב הלימודים הפקולטטי

לוח בחינות תשנ"ו

סמסטר א'

שם הקורס	שם המרצה	מועד א'	השעה	מועד ב'	השעה
מבוא לקרטוגרפיה א'+ב'	מר צ' שתרוג	5.2.96	09.00	8.3.96	09.00
תרגיל כללי	ד"ר ה' סערוני	7.2.96	09.00	15.3.96	09.00
מבוא לגיאוגרפיה של האדם	ד"ר י' שנל	11.2.96	09.00	29.3.96	09.00
תצ"א	מר א' לוטם	13.2.96	09.00	1.4.96	09.00
סטטיסטיקה	ד"ר ח' סטרנין	15.2.96	09.00	2.4.96	09.00
סטטיסטיקיה	ד"ר א' רוזנטל	15.2.96	09.00	2.4.96	09.00
מבוא לאקלים	פרופ' א' ביתן	18.2.96	09.00	19.4.96	09.00
יסודות הגיאולוגיה	מר י' קולטון	20.2.96	09.00	3.5.96	09.00
גיאוגרפיה רגיונלית של איחוד המדינות	פרופ' מ' ברור	22.2.96	09.00	9.5.96	09.00
גיאוגרפיה עירונית	ד"ר מ' רומן	22.2.96	09.00	9.5.96	09.00
מבוא לגיאומורפולוגיה	ד"ר צ' רון	25.2.96	09.00	10.5.96	09.00
טופוגרפיה	מר ע' פוצ'טר	27.2.96	09.00	16.5.96	09.00

סמסטר ב'

שם הקורס	שם המרצה	מועד א'	השעה	מועד ב'	השעה
גיאוגרפיה היסטורית	ד"ר ג' ביגר	17.6.96	09.00	23.7.96	09.00
שינויי אקלים	ד"ר ה' סערוני	20.6.96	09.00	28.7.96	09.00
מרחב, מקום סביבה	פרופ' י' פורטוגלי	23.6.96	09.00	29.7.96	09.00
גיאוגרפיה מדינית	פרופ' מ' ברור/מר א' קרטין	26.6.96	09.00	1.8.96	09.00
גיאוגרפיה כלכלית	ד"ר מ' סופר	30.6.96	09.00	4.8.96	09.00
סטטיסטיקה קבוצות (א'+ב')	ד"ר סטרנין/מר רוזנטל	4.7.96	09.00	7.8.96	09.00
גיאוגרפיה חברתית	ד"ר י' שנל	7.7.96	09.00	8.8.96	09.00
שימוש בקבצי תוכנה SPSS	מר י' אומר	10.7.96	09.00	11.8.96	09.00
תצ"א	מר א' לוטס	14.7.96	09.00	13.8.96	09.00

החוג להיסטוריה כללית

לימודי התואר הראשון - שלב הלימודים הפקולטטי

לוח בחינות תשנ"ו

סמסטר א'

שם הקורס	שם המרצה	מועד א'	השעה	מועד ב'	השעה
דת וחברה בקיסרות הרומית	פרופ' ז' רובין	6.2.96	09.00	13.3.96	18.00
מבוא להיסטוריה של האישה	ד"ר ב' מלמן	21.2.96	09.00	10.5.96	09.00
הנצרות מראשית ועד לרפורמציה	ד"ר א' קליינברג	23.2.96	09.00	19.4.96	09.00
תרבות הרנסאנס	פרופ' ב' ארבל	25.2.96	12.30	31.5.96	09.00
נפילת המשטרים הקומוניסטים	ד"ר ר' ואגו	27.2.96	12.30	22.5.96	18.00
שורשי העולם המודרני: המאה ה- 19	פרופ' ש' וולקוב	13.2.96	09.00	22.3.96	09.00
אמריקה הלטינית	פרופ' צ' מדין	11.2.96	09.00	27.3.96	09.00
סין	פרופ' א' שי	15.2.96	12.30	26.4.96	09.00
תברה משטר ותרבות ביוון	פרופ' ע' מלכין/פרופ' ז' רובינזון/ פרופ' ז' רובין	5.2.96	12.30	8.3.96	09.00
תברה משטר ותרבות ברומא	ד"ר ר' וישניא/מר י' זלטנר/ ד"ר י' פרייס	12.2.96	12.30	15.3.96	09.00
חברה משטר ותרבות המאה ה- 19	פרופ' ש' וולקוב/ד"ר ש' זנד ד"ר ב' מלמן/ד"ר נ' שלייפמן	28.2.96	12.30	17.4.96	18.00
חברה משטר ותרבות המאה ה- 20	פרופ' ש' בן-עמי/ד"ר ד' טל פרופ' ג' גורודצקי/ד"ר ר' ואגו ד"ר ש' נוה	9.2.96	09.00	20.3.96	18.00
חברה משטר ותרבות ארצות הברית	פרופ' א' גוטפלד/ד"ר ח' הורוביץ/ ד"ר א' נוה	16.2.96	09.00	1.5.96	18.00
חברה משטר ותרבות אמריקה הלטינית	פרופ' צ' מדין	22.2.96	12.30	15.5.96	18.00

סמסטר ב'

שם הקורס	שם המרצה	מועד א'	השעה	מועד ב'	השעה
תולדות הנצרות	פרופ' ד' כץ	30.6.96	12.30	9.8.96	09.00
המאה האמריקנית	ד"ר א' נוה	2.7.96	12.30	12.8.96	12.30
התיישבות וערי מדינה ביוון	פרופ' ע' מלכין	3.7.96	12.30	14.8.96	12.30
ספרד בימי הביניים	פרופ' ר' ברקאי	24.6.96	12.30	4.8.96	12.30
אירופה בין מהפכה לריאקציה	פרופ' ש' בן-עמי	4.7.96	12.30	15.8.96	12.30
תמורות בעולם המודרני	ד"ר ש' זנד	26.6.96	12.30	8.8.96	12.30
חברה משטר ותרבות ביוון	פרופ' ע' מלכין/פרופ' ז' רובינזון/ פרופ' ז' רובין	23.6.96	12.30	6.8.96	09.00
חברה משטר ותרבות ברומא	ד"ר ר' וישניא/מר י' זלטנר/ ד"ר י' פרייס	27.6.96	09.00	5.8.96	12.30
חברה משטר ותרבות המאה ה- 19	ד"ר ב' מלמן/פרופ' י' עובד	25.6.96	09.00	31.7.96	12.30
חברה משטר ותרבות המאה ה- 20	פרופ' ד' דינר/ד"ר ר' ואגו ד"ר ד' טל/ד"ר מ' מייזל ד"ר פ' שטרן	18.6.96	12.30	28.7.96	09.00
חברה משטר ותרבות באמריקה הלטינית	ד"ר א' גינזבורג	20.6.96	09.00	21.7.96	09.00
חברה משטר ותרבות בארצות הברית	פרופ' א' גוטפלד/ד"ר ח' הורוביץ	17.6.96	16.00	13.8.96	09.00
חברה משטר ותרבות ברוסיה	ד"ר נ' שלייפמן	9.7.96	09.00	16.8.96	09.00
מהפכת הדפוס	פרופ' מ' אליאב-פלדון	7.7.96	09.00	7.8.96	09.00
רוסיה משקיפה על עברה	ד"ר נ' שלייפמן	8.7.96	12.30	11.8.96	09.00

החוג להיסטוריה של המזרח התיכון ואפריקה

לימודי התואר הראשון - שלב הלימודים הפקולטטי

לוח בחינות תשנ"ו

סמסטר א'

שם הקורס	שם המרצה	מועד א'	השעה	מועד ב'	השעה
ערבית למתחילים - המשך	גב' ע' גטרויר/מר א' רובין	5.2.96	12.30	29.2.96	09.00
ערבית למתחילים	מורים שונים	5.2.96	12.30	29.2.96	09.00
תרגיל קריאה במקורות משניים	גב' א' בק	6.2.96	12.30	11.4.96	09.00
מבוא לתולדות מזה"ת בעת החדשה ;	ד"ר י. קוסטינר + מתרגלים	14.2.96	12.30	29.3.96	09.00
מבוא להיסטוריה של אפריקה	פרופ' מ' תמרקין	21.2.96	16.00	26.4.96	09.00
גיאוגרפיה של המזה"ת	ד"ר ג' ביגר	22.2.96	09.00	15.5.96	18.00
מבוא לאנתרופולוגיה של אפריקה	פרופ' א' דאב	25.2.96	09.00	10.5.96	09.00

סמסטר ב'

שם הקורס	שם המרצה	מועד א'	השעה	מועד ב'	השעה
ערבית מתחילים	מורים שונים	18.6.96	09.00	22.7.96	16.00
ערבית מתחילים - המשך	גב' ע' גטרויר/מר א' רובין	18.6.96	09.00	22.7.96	16.00
תרגיל קריאה במקורות ראשוניים	גב' א' בק	19.6.96	12.30	23.7.96	09.00
תרגיל מתודולוגי	גב' מ' שפר	20.6.96	16.00	24.7.96	12.30
מבוא לתולדות המזה"ת בעת החדשה + תרגיל	פרופ' ע' איילון + מתרגלים	25.6.96	16.00	30.7.96	09.00
ספרד המוסלמית	ד"ר ק' אדנג	25.6.96	09.00	30.7.96	16.00

החוג לתולדות עם ישראל

לימודי התואר הראשון - שלב הלימודים הפקולטטי

לוח בחינות תשנ"ו

סמסטר א'

שם הקורס	שם המרצה	מועד א'	השעה	מועד ב'	השעה
עם ישראל במעבר מנוודות למלוכה	פרופ' נ' נאמן	8.2.96	09.00	22.3.96	09.00
ת"צ לשיעור: ע"י במעבר מנוודות למלוכה	מר ע' ליפשיץ	20.2.96	12.30	12.4.96	09.00
עם ישראל תחת עולה של רומא	פרופ' א' כשר	12.2.96	12.30	27.3.96	18.00
ת"צ לשיעור: ע"י תחת עולה של רומא	מר ר' מוסטיגמן	22.2.96	12.30	8.5.96	18.00
בצילו של הצלב: היהודים בעולם הנוצרי בימי הביניים	פרופ' ג' כהן	5.2.96	09.00	13.3.96	18.00
ת"צ לשיעור: בצילו של הצלב - היהודים בעולם הנוצרים בימה"ב	דר' ש' גולדין	11.2.96	09.00	20.3.96	18.00

סמסטר ב'

רבי יהודה הנשיא - מדינאי ורפורמטור והמעבר לימי האמוראים	פרופ' א' אופנהיימר	30.6.96	12.30	30.7.96	09.00
ת"צ לשיעור: רבי יהודה הנשיא - מדינאי ורפורטור והמעבר לימי האמוראים	מר י' שחר	2.7.96	12.30	1.8.96	09.00
חברה וכלכלה בקהילות ישראל באמפריה העות'מאנית במאות 16-17	פרופ' מ' רוזן	26.6.96	09.00	28.7.96	09.00
ת"צ לשיעור: חברה וכלכלה בקהילות ישראל באמפריה העות'מאנית במאות 16-17	מר צ' קרן	27.6.96	09.00	29.7.96	09.00
השואה - היסטוריה, ספרות וזיכרון	פרופ' ד' לאור/ דר' ד' פורת	21.6.96	09.00	22.7.96	09.00
ת"צ לשיעור: השואה - היסטוריה, ספרות וזיכרון	מר ר' שטאובר	11.7.96	09.00	12.8.96	09.00
תולדות היהודים ברוסיה ובבריה"מ מ- 1881 עד ימינו	פרופ' צ' גיטלמן	17.6.96	12.30	21.7.96	12.30

חוג לתולדות ארץ ישראל

לימודי התואר הראשון - שלב הלימודים הפקולטיי

לוח בחינות סוף

מבוא לארכיאולוגיה של ארץ ישראל							
מבוא לארכיאולוגיה של ארץ ישראל	ד"ר צור	ד"ר צור	24.6.96	09.00	8.2.96	09.00	22.3.96
מבוא לארכיאולוגיה של המזרח הקדום	ד"ר צור	ד"ר צור	9.7.96	09.00	20.2.96	12.30	12.4.96
מבוא לארכיאולוגיה של ארץ ישראל	פרופ' נגר	פרופ' נגר	23.6.96	09.00	22.2.96	12.30	27.3.96
מבוא לארכיאולוגיה של המזרח הקדום	פרופ' נגר	פרופ' נגר	17.6.96	12.30	12.2.96	12.30	8.5.96
מבוא לארכיאולוגיה (034) 1967-1936 (1099-634)							
ארכיאולוגיה ומקרא: ארכיאולוגיה ומקרא בתקופת הברזל	ד"ר אלבר	ד"ר אלבר	7.7.96	09.00	6.8.96	09.00
ארכיאולוגיה של ארץ ישראל בתקופה הביזנטית	ד"ר אלבר	ד"ר אלבר	3.7.96	12.30	4.8.96	09.00
ארכיאולוגיה של ארץ ישראל בתקופה הרומית	מר אלבר	מר אלבר	2.7.96	12.30	1.8.96	09.00
ארכיאולוגיה של ארץ ישראל בתקופה הביזנטית	פרופ' נגר	פרופ' נגר	30.6.96	12.30	30.7.96	09.00
מבוא לארכיאולוגיה (034) 1967-1936 (1099-634)							
מבוא לארכיאולוגיה ב':							
ארכיאולוגיה של ארץ ישראל בתקופת הברזל	ד"ר צור	ד"ר צור	25.2.96	09.00	11.4.96	09.00
ארכיאולוגיה של ארץ ישראל בתקופת הברונזה	ד"ר צור	ד"ר צור	15.2.96	09.00	19.4.96	09.00
ארכיאולוגיה של ארץ ישראל בתקופת הברזל	מר אלבר	מר אלבר	22.2.96	12.30	8.5.96	18.00
ארכיאולוגיה של ארץ ישראל בתקופה הרומית	פרופ' נגר	פרופ' נגר	12.2.96	12.30	27.3.96	18.00
ארכיאולוגיה של ארץ ישראל בתקופה הביזנטית	מר אלבר	מר אלבר	20.2.96	12.30	12.4.96	09.00
ארכיאולוגיה של ארץ ישראל בתקופה הערבית	פרופ' נגר	פרופ' נגר	8.2.96	09.00	22.3.96	09.00

לוח בחינות סוף

מבוא לתקופת המקרא							
מבוא לתקופת המקרא	ד"ר אלבר	ד"ר אלבר	24.6.96	09.00	8.2.96	09.00	22.3.96
מבוא לתקופת המקרא	ד"ר אלבר	ד"ר אלבר	9.7.96	09.00	20.2.96	12.30	12.4.96
מבוא לתקופת המקרא	מר אלבר	מר אלבר	23.6.96	09.00	22.2.96	12.30	27.3.96
מבוא לתקופת המקרא	פרופ' נגר	פרופ' נגר	17.6.96	12.30	12.2.96	12.30	8.5.96
מבוא לתקופת המקרא (034) 1967-1936 (1099-634)							
מבוא לתקופת המקרא ב':							
ארכיאולוגיה ומקרא: ארכיאולוגיה ומקרא בתקופת הברזל	ד"ר אלבר	ד"ר אלבר	7.7.96	09.00	6.8.96	09.00
ארכיאולוגיה ומקרא בתקופת הברונזה	ד"ר אלבר	ד"ר אלבר	3.7.96	12.30	4.8.96	09.00
ארכיאולוגיה ומקרא	מר אלבר	מר אלבר	2.7.96	12.30	1.8.96	09.00
ארכיאולוגיה ומקרא בתקופת הברזל	פרופ' נגר	פרופ' נגר	30.6.96	12.30	30.7.96	09.00
מבוא לתולדות ארץ ישראל ב':							
מבוא לתולדות ארץ ישראל בתקופת הברונזה	ד"ר צור	ד"ר צור	25.2.96	09.00	11.4.96	09.00
מבוא לתולדות ארץ ישראל בתקופת הברזל	ד"ר צור	ד"ר צור	15.2.96	09.00	19.4.96	09.00
מבוא לתולדות ארץ ישראל בתקופה הרומית	מר אלבר	מר אלבר	22.2.96	12.30	8.5.96	18.00
מבוא לתולדות ארץ ישראל בתקופה הביזנטית	מר אלבר	מר אלבר	12.2.96	12.30	27.3.96	18.00
מבוא לתולדות ארץ ישראל בתקופה הערבית	פרופ' נגר	פרופ' נגר	20.2.96	12.30	12.4.96	09.00
מבוא לתולדות ארץ ישראל 1948-1882 (1099-634)							
מבוא לתולדות ארץ ישראל א':							
מבוא לתולדות ארץ ישראל בתקופת הבית הראשון	ד"ר אלבר	ד"ר אלבר	24.6.96	09.00	8.2.96	09.00	22.3.96
מבוא לתולדות ארץ ישראל בתקופת הבית השני	ד"ר אלבר	ד"ר אלבר	9.7.96	09.00	20.2.96	12.30	12.4.96
מבוא לתולדות ארץ ישראל בתקופת המשנה והתלמוד	מר אלבר	מר אלבר	23.6.96	09.00	22.2.96	12.30	27.3.96
מבוא לתולדות ארץ ישראל בתקופת הביזנטית	פרופ' נגר	פרופ' נגר	17.6.96	12.30	12.2.96	12.30	8.5.96
מבוא לתולדות ארץ ישראל 1967-1936 (1099-634)							
מבוא לתולדות ארץ ישראל ב':							
ארכיאולוגיה ומקרא: ארכיאולוגיה ומקרא בתקופת הברזל	ד"ר אלבר	ד"ר אלבר	7.7.96	09.00	6.8.96	09.00
ארכיאולוגיה ומקרא בתקופת הברונזה	ד"ר אלבר	ד"ר אלבר	3.7.96	12.30	4.8.96	09.00
ארכיאולוגיה ומקרא	מר אלבר	מר אלבר	2.7.96	12.30	1.8.96	09.00
ארכיאולוגיה ומקרא בתקופת הברזל	פרופ' נגר	פרופ' נגר	30.6.96	12.30	30.7.96	09.00

החוג ללימודי מזרח אסיה

לימודי התואר הראשון - שלב הלימודים הפקולטטי

לוח בחינות תשנ"ו

סמסטר א'

שם הקורס	שם המרצה	מועד א'	השעה	מועד ב'	השעה
מבוא לתולדות סין	ד"ר מ' שחר	28.2.96	09.00	29.3.96	09.00
מבוא לתולדות יפן	פרופ' י' רז	22.2.96	12.30	22.3.96	09.00
מבוא לתולדות הודו	מר א' רותם	14.2.96	09.00	11.4.96	09.00
תרגיל מבואי	פרופ' י' רז/ד"ר מ' שחר ד"ר א' אוורבוך/ד"ר י' גרינשפון	8.2.96	16.00	19.4.96	09.00

סמסטר ב'

מבוא לתולדות סין	ד"ר מ' שחר	12.7.96	09.00	12.8.96	09.00
מבוא לתולדות יפן	פרופ' י' רז	4.7.96	09.00	4.8.96	09.00
מבוא לתולדות הודו	מר א' רותם	27.6.96	16.00	24.7.96	09.00
תרגיל מבואי	ד"ר א' אוורבוך/מר א' רותם/ ד"ר י' גרינשפון	20.6.96	09.00	21.7.96	16.00

החוג ללימודים קלאסיים

לימודי התואר הראשון - שלב הלימודים הפקולטטי

לוח בחינות תשנ"ו

סמסטר א'

שם הקורס	שם המרצה	מועד א'	השעה	מועד ב'	השעה
מבוא לתרבות המערב: אמנות יוון ורומא	ד"ר מ' פישר	6.2.96	12.30	13.3.96	18.00
מבוא לספרות היוונית הקלאסית	פרופ' מ' פינקלברג	12.2.96	12.30	27.3.96	18.00
עיונים בשירה היוונית הקלאסית: האפוס ההומרי	גב' י' פתיר	16.2.96	09.00	17.4.96	18.00
עיונים בשירה היוונית הקלאסית: הטרגדיה	גב' י' פתיר	16.2.96	09.00	17.4.96	18.00
עיונים בפרוזה היוונית הקלאסית: הרודוטוס	גב' ר' צלניק-אברמוביץ	16.2.96	09.00	17.4.96	18.00
עיונים בפרוזה היוונית הקלאסית: תוקידידס	גב' ר' צלניק-אברמוביץ	16.2.96	09.00	17.4.96	18.00
לשון רומית למתחילים - מיומנות חוגית	ד"ר ר' בירנבאום	13.2.96	09.00	29.3.96	09.00
לשון יוונית למתחילים - מיומנות חוגית	פרופ' נ' זגגי	21.2.96	12.30	26.4.96	09.00

סמסטר ב'

שם הקורס	שם המרצה	מועד א'	השעה	מועד ב'	השעה
דת ומיתולוגיה בעולם היווני והרומי	פרופ' י' רול	24.6.96	16.00	30.7.96	12.30
דת ומיתולוגיה: היבטים אמנותיים	גב' י' פלג/גב' א' מרגיטאי	2.7.96	16.00	5.8.96	16.00
דת ומיתולוגיה: היבטים ספרותיים	גב' א' מרגיטאי/מר א' נבות	2.7.96	16.00	5.8.96	16.00
לשון רומית למתחילים - מיומנות חוגית	ד"ר ר' בירנבאום	4.7.96	12.30	12.8.96	09.00
מבוא לספרות הרומית הקלאסית	ד"ר ר' בירנבאום	10.7.96	12.30	4.8.96	12.30
לשון יוונית למתחילים - מיומנות חוגית	פרופ' נ' זגגי	15.7.96	12.30	13.8.96	12.30

חוג לכלכלה וחשבונאות - שלב מקדמי

לימודים לתואר ראשון - שלב מקדמים הפקולטה

לוח בחינות תשע"ו

שם הקורס	מועד א'	השעה	מועד ב'	השעה	
מבוא לכלכלה	5.2.96	09.00	8.3.96	09.00	
א' לתואר					
מבוא לחשבונאות	30.6.96	10.30	8.8.96	14.00	
מבוא לכלכלה	25.6.96	09.00	1.8.96	12.30	
מבוא לכלכלה	25.6.96	09.00	1.8.96	12.30	
מבוא לכלכלה	12.2.96	09.00	15.3.96	10.30	
מבוא לכלכלה	12.2.96	09.00	15.3.96	10.30	
מבוא לכלכלה	8.2.96	09.00	6.3.96	18.00	
מבוא לכלכלה	20.2.96	14.00	22.3.96	10.30	
מבוא לכלכלה	20.2.96	12.30	22.3.96	09.00	
מבוא לכלכלה	12.2.96	10.30	15.3.96	10.30	
מבוא לכלכלה	12.2.96	09.00	15.3.96	09.00	
מבוא לכלכלה	20.6.96	09.00	24.7.96	09.00	
נב' לכלכלה	17.6.96	09.00	21.7.96	09.00	
ב' לתואר					
מבוא לחשבונאות	30.6.96	10.30	8.8.96	14.00	
מבוא לכלכלה	25.6.96	09.00	1.8.96	12.30	
מבוא לכלכלה	25.6.96	09.00	1.8.96	14.00	
מבוא לכלכלה	25.6.96	10.30	1.8.96	12.30	
מבוא לכלכלה	25.6.96	09.00	1.8.96	09.00	
מבוא לכלכלה	20.6.96	09.00	24.7.96	09.00	
נב' לכלכלה	17.6.96	09.00	21.7.96	09.00	
מקומות					
מבוא לחשבונאות וכלכלה לתלמידי הנדסת תוכנה					
מבוא לחשבונאות וכלכלה לתלמידי הנדסת תוכנה - שיעור					
מבוא לחשבונאות וכלכלה לתלמידי הנדסת תוכנה - תרגיל					
מבוא לחשבונאות וכלכלה לתלמידי הנדסת תוכנה - תרגיל					
מבוא לחשבונאות וכלכלה לתלמידי הנדסת תוכנה - תרגיל					
מבוא לחשבונאות וכלכלה לתלמידי הנדסת תוכנה - תרגיל					
מבוא לחשבונאות					
מבוא לכלכלה					
מקומות					
הנהלת חשבונות לתלמידי הנדסת					

הפחתקה לשעות עמיות

א' לוח זמנים

שם הקורס	מועד א'	השעה	מועד ב'	השעה
מבוא לכלכלה	11.2.96	09.00	20.3.96	18.00
מבוא לסטטיסטיקה	14.2.96	09.00	27.3.96	18.00
מבוא לחשבונאות	21.2.96	12.30	11.4.96	09.00
מבוא לכלכלה	25.2.96	12.30	17.4.96	18.00

ב' לוח זמנים

שם הקורס	מועד א'	השעה	מועד ב'	השעה
מבוא לסטטיסטיקה	8.7.96	09.00	22.7.96	09.00
מבוא לחשבונאות	18.6.96	09.00	1.8.96	12.30

החוג למקרא

לימודי התואר הראשון - שלב הלימודים הפקולטטי

לוח בחינות תשנ"ו

סמסטר א'

שם הקורס	שם המרצה	מועד א'	השעה	מועד ב'	השעה
מבוא לחקר המקרא	פרופ' י' הופמן	21.2.96	16.00	8.5.96	18.00
מיומנות חוגית	גב' ס' חולי/גב' ר' רז	5.2.96	16.00	6.3.96	18.00

סמסטר ב'

מבוא לספרות המקרא	ד"ר י' אמית	7.7.96	16.00	11.8.96	12.30
מבוא למחשבת המקרא	פרופ' י' הופמן	11.7.96	16.00	13.8.96	16.00
מיומנות חוגית	גב' ט' שטדלר/מר י' פלח	19.6.96	12.30	23.7.96	12.30

החוג לספרות עברית

לימודי התואר הראשון - שלב הלימודים הפקולטטיו

לוח בחינות תשנ"ו

מועד א'	השעה	מועד ב'	השעה
5.2.96	12.30	15.3.96	09.00
13.2.96	12.30	22.3.96	09.00
5.2.96	12.30	8.3.96	09.00
8.2.96	12.30	15.3.96	09.00
11.2.96	12.30	27.3.96	18.00
21.2.96	12.30	25.2.96	12.30
21.2.96	12.30	17.5.96	09.00
19.4.96	12.30	17.5.96	09.00

שם הקורס	שם המרצה	מיון בחינות	מיון בחינות
מיון בחינות			
יסודות הספרות העברית	ד"ר צבי ינקל/ד"ר צבי עניאלי	גב' ע' ינקל	ד"ר פ' טרומר
מבוא לאגדה ולאגדות	פרופ' ע' פוגל	גב' נ' אלבוים	
מבוא לביבליוגרפיה	ד"ר מ' אלבוים	גב' נ' אלבוים	
מבוא לספרות העברית החדשה	ד"ר מ' נוה	גב' ר' מנור-ינקל	
מיון בחינות			
עיון בטקסט	גב' ר' ינקל/גב' ר' מנור	גב' ר' ינקל	18.00
סיפור	גב' ר' ינקל	11.2.96	12.30	27.3.96	12.30	25.2.96	12.30	17.5.96	09.00
שם הקורס	שם המרצה	מועד א'	השעה	מועד ב'	השעה	מיון בחינות	מיון בחינות	מיון בחינות	מיון בחינות

לימודי התואר הראשון - שלב הלימודים הפקולטטיו - א' תשס"ב

לימודי התואר הראשון

א' תשס"ב

סמסטר ב'

לימודי התואר הראשון
שנה א' - במסגרת השלב הלימודים הכלל פקולטטי

שם הקורס	שם המרצה	מועד א'	השעה	מועד ב'	השעה
בין ספרות להיסטוריה - ספרות שלוש העליות	פרופ' נ' גוברין	17.6.96	09.00	21.7.96	09.00
השואה - היסטוריה, ספרות זיכרון	פרופ' ד' לאור/ ד"ר ד' פורת	21.6.96	09.00	22.7.96	09.00
מבוא לשירה העברית משנות העשרים עד ימינו	ד"ר נ' קלדרון	23.6.96	12.30	26.7.96	09.00
עיון בטקסטים נבחרים	גב' א' מילנר/ מר ע' מנדה-לוי גב' ר' צביאלי/ גב' ע' מנדלסון-מעוז	25.6.96	12.30	30.7.96	12.30

מיומנויות חוגיות

תולדות הלשון העברית	ד"ר פ' טרומר	30.6.96	12.30	4.8.96	09.00
יסודות הפרוזודיה	גב' ע' יגלין/ גב' ר' צביאלי	27.6.96	12.30	1.8.96	09.00
יסודות הפרוזודיה (לתלמידי החוג לתורת הספרות הכללית)	פרופ' ע' שביט	27.6.96	12.30	1.8.96	09.00

החוג לפילוסופיה

לימודי התואר הראשון - שלב הלימודים הפקולטטי

לוח בחינות תשנ"ו

סמסטר א'

שם הקורס	שם המרצה	מועד א'	השעה	מועד ב'	השעה
מבוא לפילוסופיה חדשה	ד"ר צ' טאובר	5.2.96	16.00	6.3.96	18.00
מבוא לפילוסופיה של המדע	ד"ר י' בן-דב	7.2.96	12.30	8.3.96	09.00
מבוא ללוגיקה	ד"ר ע' בילצקי	11.2.96	16.00	11.4.96	16.00
מבוא לפילוסופיה הודית	פרופ' ש' בידרמן	13.2.96	16.00	13.3.96	18.00
מבוא לפילוסופיה של הלשון	ד"ר ע' מטר	15.2.96	12.30	15.3.96	09.00
מבוא לפילוסופיה יוונית	ד"ר א' פינקלברג	20.2.96	16.00	20.3.96	18.00
מבוא לפילוסופיה של הדת	ד"ר ר' שיחור	21.2.96	12.30	22.3.96	09.00
מבוא לתורת המוסר	ד"ר א' פרידלנדר	23.2.96	09.00	27.3.96	18.00
קריאה מודרכת א'	מורים שונים	25.2.96	16.00	12.4.96	09.00
מבוא לפילוסופיה פוליטית	ד"ר צ' טאובר	27.2.96	09.00	17.4.96	18.00
מבוא לתורת ההכרה	גב' ע' רכטר	29.2.96	12.30	19.4.96	09.00

שיעורים שלא צויינו לעיל, יסתיימו בהגשת עבודות לסיכום הקורס. את העבודות יש למסור למזכירות החוג בלבד עד ה- 30.5.96, שעה 13.00. לא ינתן מועד ב' להגשת עבודות.
עבודות סמינריוניות יש להגיש עד ה- 7.7.96. עבודות שלא תמסרנה במועד, לא תבדקנה, אלא באישור ועדת ההוראה החוגית.
יתכנו שינויים בלוח הבחינות. נא לעקוב אחר פרסומים בלוח המודעות.

סמסטר ב'

שם הקורס	שם המרצה	מועד א'	השעה	מועד ב'	השעה
מבוא לפילוסופיה חדשה	ד"ר צ' טאובר	17.6.96	12.30	21.7.96	12.30
מבוא לפילוסופיה יוונית	ד"ר א' פינקלברג	20.6.96	12.30	26.7.96	09.00
מבוא לפילוסופיה הודית	פרופ' ש' בידרמן	23.6.96	16.00	15.8.96	16.00
מבוא לפילוסופיה של הדת	ד"ר ר' שיחור	25.6.96	12.30	28.7.96	12.30
מבוא לתורת ההכרה	גב' ע' רכטר	27.6.96	12.30	30.7.96	12.30
מבוא לפילוסופיה פוליטית	ד"ר צ' טאובר	2.7.96	09.00	8.8.96	09.00
מבוא לפילוסופיה של המוסר	ד"ר א' פרידלנדר	30.6.96	16.00	1.8.96	12.30
קריאה מודרכת א'	מורים שונים	7.7.96	16.00	11.8.96	12.30

שיעורים שלא צויינו לעיל, יסתיימו בהגשת עבודות לסיכום הקורס. את העבודות יש למסור למזכירות החוג בלבד עד ה- 1.9.96, בשעה 13.00. לא ינתן מועד ב' להגשת עבודות.
עבודות סמינריוניות יש להגיש עד ה- 6.10.96. עבודות שלא תמסרנה במועד, לא תבדקנה, אלא באישור ועדת ההוראה החוגית.

מבחן בקיאות:
מועד א': 18.9.96, שעה 12.30, אולם יונה אתינגר, חדר 144.
מועד ב': 8.12.96, שעה 12.30, אולם יונה אתינגר, חדר 144 (מועד לא סופי).

יתכנו שינויים בלוח הבחינות. נא לעקוב אחר פרסומים בלוח המודעות של החוג.

החוג לפילוסופיה יהודית

לימודים לתואר ראשון - שלב הלימודים הפקולטטי

לוח בחינות תשנ"ו

סמסטר א'

שם הקורס	שם המרצה	מועד א'	השעה	מועד ב'	השעה
מבוא למחשבה היהודית בזמן החדש	פרופ' י' בן-שלמה	8.2.96	16.00	13.3.96	18.00
סוגיות במחשבה היהודית - חלק א'	גב' ח' קב-רוט	14.2.96	09.00	8.3.96	09.00

סמסטר ב'

מבוא למיסטיקה יהודית	ד"ר י' יעקבסון	18.6.96	12.30	23.7.96	12.30
קריאה בטקסטים של הקבלה - חלק א'	גב' ד' לוי	23.6.96	12.30	28.7.96	09.00
סוגיות במחשבה היהודית - חלק א'	גב' ח' קב-רוט	26.6.96	09.00	31.7.97	09.00

חוג לשפה ולספרות ערבית

לימודי הנאר הראשון - שלב הלימודים הפסקלטי

לוח בחינות תשע"ו

שם הקורס	תאריך	מועד א'	השעה	מועד ב'	השעה
שלב א'					
קורס חובה	יום ב, 20.2.96	20.2.96	16.00	11.4.96	09.00
יסודות הדקדוק	יום ג, 28.2.96	28.2.96	16.00	8.5.96	18.00
עברית עשירה	יום א, 25.2.96	25.2.96	16.00	19.4.96	09.00
מאפאס דוסי אלאמ - אלשע	יום ד, 13.2.96	13.2.96	09.00	1.5.96	18.00
לשון	יום ה, 11.2.96	11.2.96	16.00	20.3.96	18.00
שם הקורס + הרצאה בשפה הערבית	יום ו, 7.2.96	7.2.96	16.00	15.3.96	09.00
שם הקורס	יום הבחינה	מועד א'	השעה	מועד ב'	השעה
שלב ב'					
הבנת הנשמע והגיה	יום ב'	10.7.96	16.00	14.8.96	09.00
עיתונות ערבית	יום א'	7.7.96	16.00	11.8.96	09.00
יסודות הדקדוק	יום ג'	4.7.96	16.00	7.8.96	12.30
תרגיל לתלמידות הספרות הערבית המודרנית	יום ד'	30.6.96	12.30	4.8.96	09.00
תולדות הספרות הערבית המודרנית	יום ה'	23.6.96	16.00	26.7.96	09.00
שלב ג'	יום ו'	19.6.96	09.00	22.7.96	12.30
דקדוק א'	יום א'	7.7.96	16.00	11.8.96	09.00
שלב א'					

החוג לצרפתית

לימודי התואר הראשון - שלב הלימודים הפקולטטי

לוח בחינות תשנ"ו

המגמה לשפה וספרות צרפתית

סמסטר א'

שם הקורס	שם המרצה	מועד א'	השעה	מועד ב'	השעה
מבוא שיטתי ללשון הצרפתית - (רמה א')	גב' ר' בן-שמעון	15.2.96	16.00	29.3.96	09.00
מבוא שיטתי ללשון הצרפתית - (רמה ב')	גב' א' קריבורוקוב	15.2.96	16.00	29.3.96	09.00
מבוא שיטתי ללשון הצרפתית - (רמה ג')	גב' ס' מנדלסון	15.2.96	16.00	29.3.96	09.00
מבוא לספרות הצרפתית מימי הביניים ועד המהפכה הצרפתית	ד"ר נ' קופרטי	16.2.96	09.00	11.4.96	09.00
מבוא לבלשנות צרפתית	פרופ' י' קופפרמן	20.2.96	16.00	1.5.96	18.00
תרגיל למבוא לימי הביניים (2 קבוצות)	ד"ר נ' קופרטי/ ד"ר א' מרטין	22.2.96	12.30	17.4.96	18.00

סמסטר ב'

שם הקורס	שם המרצה	מועד א'	השעה	מועד ב'	השעה
שנה א'					
מבוא לספרות הצרפתית המודרנית	ד"ר מ' יוטרין	20.6.96	12.30	26.7.96	09.00
דקדוק והבעה בכתב - (רמה א')	גב' ד' הלק	26.6.96	12.30	1.8.96	09.00
דקדוק והבעה בכתב - (רמה ב')	גב' ר' בן-שמעון	26.6.96	12.30	1.8.96	09.00
דקדוק והבעה בכתב - (רמה ג')	גב' ס' מנדלסון	26.6.96	12.30	1.8.96	09.00

הבחינה בהבעה בעל-פה תקבע בתאום עם המרצים בשיעור.

המגמה לתרבות צרפת

סמסטר א'

שם הקורס	שם המרצה	מועד א'	השעה	מועד ב'	השעה
מבוא לתרבות צרפת	פרופ' ד' מנדלסון	7.2.96	16.00	8.3.96	09.00
תרגיל למבוא לתרבות צרפת (5 קבוצות)	גב' י' ארנפרוינד/מר ד' שרביט/ גב' ע' פורת/מר ע' קופל	12.2.96	16.00	15.3.96	09.00
שנה א'					
אימון בקריאה ודקדוק א' - (רמה א') (2 קבוצות)	מר א' ואל/גב' ע' שירן	20.2.96	09.00	22.3.96	09.00
אימון בקריאה ודקדוק א' - (רמה ב')	גב' ס' מנדלסון	20.2.96	09.00	22.3.96	09.00
אימון בקריאה ודקדוק א' - (רמה ג'+ד')	גב' ר' דרמון	20.2.96	09.00	22.3.96	09.00

סמסטר ב'

שם הקורס	שם המרצה	מועד א'	השעה	מועד ב'	השעה
שנה א'					
מבוא לתרבות צרפת	פרופ' ד' מנדלסון	17.6.96	16.00	22.7.96	12.30
תרגיל למבוא לתרבות (4 קבוצות)	מר ד' שרביט/גב' ג' ינושבסקי גב' ע' פורת/מר ע' קופל	23.6.96	09.00	29.7.96	16.00
צרפת במאה ה- 20: לשון, מוסדות ותרבות - (רמה א') (2 קבוצות)	ד"ר ס' שטיינברג/ גב' מ' בוקובזה	27.6.96	16.00	5.8.96	09.00
צרפת במאה ה- 20: לשון, מוסדות ותרבות - (רמה ב')	ד"ר ס' שטיינברג	27.6.96	16.00	5.8.96	09.00
צרפת במאה ה- 20: לשון, מוסדות ותרבות - (רמה ג'+ד')	מר ד' שרביט	27.6.96	16.00	5.8.96	09.00
אימון בקריאה ודקדוק - (רמה א')	מר א' ואל/גב' ע' שירן	4.7.96	12.30	12.8.96	09.00
אימון בקריאה ודקדוק - (רמה ב')	גב' ס' מנדלסון	4.7.96	12.30	12.8.96	09.00
אימון בקריאה ודקדוק - (רמה ג'+ד')	מר א' ואל	4.7.96	12.30	12.8.96	09.00

החוג לספרות כללית

לימודי התואר הראשון - שלב הלימודים הפקולטטי

לוח בחינות תשנ"ו

מועדי הבחינות יפורסמו על לוח המודעות של החוג במועד מאוחר יותר.

החוג לתלמוד

לימודי התואר הראשון הראשון - שלב הלימודים הפקולטיים

לוח בחינות הגמ"ר

שם הקורס	יום	מועד א'	השעה	מועד ב'	השעה
מבוא לתורת הלכה	ראשון	5.2.96	09.00	6.3.96	18.00
הלכות אבלות	שלישי	6.2.96	12.30	27.3.96	18.00
מבוא לתלמוד	רביעי	7.2.96	12.30	13.3.96	18.00
מבוא לתלמוד	חמישי	11.2.96	12.30	15.3.96	09.00
מבוא לתלמוד	שישי	12.2.96	16.00	8.3.96	09.00
מבוא לתלמוד	ראשון	14.2.96	16.00	22.3.96	09.00
מבוא לתלמוד	שלישי	15.2.96	12.30	20.3.96	18.00
מבוא לתלמוד	רביעי	17.6.96	12.30	21.7.96	12.30
מבוא לתלמוד	חמישי	18.6.96	16.00	23.7.96	16.00
מבוא לתלמוד	שישי	20.6.96	12.30	26.7.96	09.00
מבוא לתלמוד	ראשון	23.6.96	09.00	24.7.96	12.30
מבוא לתלמוד	שלישי	24.6.96	16.00	28.7.96	16.00
מבוא לתלמוד	רביעי	26.6.96	16.00	30.7.96	16.00

סמסטר ב'

שם הקורס	יום	מועד א'	השעה	מועד ב'	השעה
מבוא לספרות האגדה	רביעי	17.6.96	12.30	21.7.96	12.30
תרגיל מחלקתי	חמישי	18.6.96	16.00	23.7.96	16.00
תלמוד למתחילים	שישי	20.6.96	12.30	26.7.96	09.00
אישות, גירושין	ראשון	23.6.96	09.00	24.7.96	12.30
קריאה בטקסטים נשים נזיקין)	שלישי	24.6.96	16.00	28.7.96	16.00
קריאה בטקסטים (סדרים זרעים מועד)	רביעי	26.6.96	16.00	30.7.96	16.00

א' תמוז

היחידה להוראת שפות

לימודים לתואר ראשון - שלב הלימודים הפקולטטי

לוח בחינות תשנ"ו

ברצוננו להביא לידיעתם את מועדי בחינות הסיום בקורסים בשפות לשנת תשנ"ו שמקיימת היחידה לכל הסטודנטים באוניברסיטה:

1. **בחינות סוף סמסטר א' תשנ"ו:**
יום ו' 2.2.96, בשעות 13.00-08.30 - אנגלית רמת "מתקדמים", פרט לתלמידי מדעי הרוח.
יום א' 4.2.96, בשעות 16.00-08.30 - אנגלית רמת "בינוני", "בינוני + מתקדמים", "מתקדמים" לתלמידי השלב הכלל-פקולטטי, "אנגלית למדעי הרוח" ושפות אחרות.

2. **בחינות סוף סמסטר ב' תשנ"ו:**
יום ו', 14.6.96, בשעות 13.00-08.30 - אנגלית רמות "בינוני", "מתקדמים" פרט לתלמידי מדעי הרוח.
יום א', 16.6.96, בשעות 16.00-08.30 - אנגלית רמת "בינוני+מתקדמים", "מתקדמים" לתלמידי השלב הכלל-פקולטטי, "אנגלית למדעי הרוח" ושפות אחרות.

3. **בחינות סוף עונת לימודי הקיץ:**
(1) מחזור א' - יום ו' 2.8.96, בשעות 12.30-08.30.
(2) מחזור ב' - יום ה' 12.9.96, בשעות 12.30-08.30.

4. (1) מועד מיוחד סמסטר א': יום א' 18.2.96, בשעות 12.00-09.00
(2) מועד מיוחד סמסטר ב': יום ו' 28.6.96, בשעות 12.00-09.00

5. בחינת מיון בשפות פרט לאנגלית - יום ו' 30.8.96 (לקראת שנה"ל תשנ"ו).

סעיפים 4 ו- 5 הינם לידיעה בלבד.

יתכן שינוי בבחינות הסופיות בין ימים ו' ל- א' ולחילופין.

הפקולטה למדעי הרוח - קבלת קהל

חוג	טלפון	ימים	שעות	חדר	בנין
שלב לימודים פקולטטי	6409996	א,ג,ה	12-10	259	גילמן
אנגלית	6409683	א',ב',ה'	14-12	116	רוזנברג
ארכיאולוגיה	6409703	א',ג',ד'	13-11	225	גילמן
בלשנות	6409685	א'-ה'	12-10	267	גילמן
גיאוגרפיה	6409896	א',ב',ג',ד'	13-10		יד-אבנר
היסטוריה כללית	6409785	א'-ה'	12-10	374	גילמן
מזה"ת ואפריקה	6409450	א',ג',ה'	12-10	429	גילמן
היסטוריה של עם ישראל	6409277	א'-ה'	12-10	206	קרטר
		(אפשר לתאם טלפונית מועד אחר)			
לימודים קלאסיים	6409779	א',ד'	11-09	358	גילמן
		ב'	15-13	"	גילמן
		ג'	14-12	"	גילמן
לשון עברית	6409787	ב',	14-13	215	רוזנברג
		ג'	14-12		
		א',ב',ד',ה'	12-10		
מקרא	6409422	א',ב',ד'	12-10	201	רוזנברג
ספרות עברית	6409613	ב',ג',ה'	12.30-10	309	רוזנברג
פילוסופיה	6409492	א',ב',ד',ה'	13-11	363	גילמן
פילוסופיה יהודית	6409790	א',ג',ד'	14-12	301א'	רוזנברג
ערבית	6409723	א'-ה'	12-10	438	גילמן
צרפתית	6409786	א'-ה'	12-10	467	גילמן
		ד'-ה'	15-13	"	גילמן
לימודי מזרח אסיה	6407836	א'-ה'	12-10	325	גילמן
לימודים כלליים	6409073	פרטים במזכירות החוג		322	גילמן
תורת הספרות הכללית	6409689	א',ג',ה'	11.30-9.30	479	גילמן
תלמוד	6409655	א',ב',ג',ד'	12-10	201	רוזנברג
ביה"ס להיסטוריה	6409625	א',ג',ה'	12-10	380	גילמן
ביה"ס למדעי התרבות	6409325	א'-ה'	12-10	477	גילמן
מזכירות תלמידים	6409780	א',ב',ג',ה'	13.00-8.00	150	גילמן
היח' להוראת שפות	6409681	א'-ה'	12-10	206	שרת
		ג'	15-13		
מזכירות ועדת הוראה	6409998	א'-ד'	12.00-11.00	153	גילמן

הערות:

- שעות קבלת הקהל מתייחסות לתקופת הלימודים בלבד. כמו כן יכולים לחול שינויים במועדים.
- בימי שישי וערבי-חג - אין קבלת קהל.

חיובים למצוא עבודה...
אני, לעבוד בקיון?!
רק לא מלצרות. צריך כסף.

סטודנט, שבץ את מנפאואר במערכת שלך.

יש לך שכר דירה, שכר לימוד ואין לך יותר מידי זמן?
במנפאואר יש לנו משהו מתאים בשבילך!

*** שכר גבוה משכר סטודנט * שעות גמישות * תנאים סוציאלים משופרים**
*** למתאימים הכשרה או השלמת ידע בעיבוד תמלילים - חינם.**

לפרטים נוספים פנה:
תל-אביב מרכז: רח' אידלסון 13, טל' 03-6298877.
תל-אביב לב העיר: רח' דיזנגוף 130, פ. גורדון 44, טל' 03-5241112.
מנהלי חשבונות: רח' דיזנגוף 130, פ. גורדון 44, טל' 03-5237323.
תל-אביב צפון: רח' ברזיל 15, רמת-אביב, טל' 03-6415111.
תל-אביב דרום: רח' קויפמן 4, טל' 03-5105545.
תל-אביב מזרח: רח' יגאל אלון 90, טל' 03-5614047.
סיטי בנקים: שד' רוטשילד 41, בית ציון, טל' 03-5602822.
סיטי ביטוח: רח' מרמורק 9, טל' 03-6856866.

MANPOWER מנפאואר
החברה הגדולה בעולם לעבודה זמנית
■ עובדים בדרישות שלך ■

לאומי סטודנט הכי כדאי

- הלוואה לכל מטרה - עד 10,000 ש"ח בריבית שנתית פרייס + 0.9% לתקופה של עד 30 חודשים
- הלוואה לשכר לימוד בלבד - עד 10,000 ש"ח בריבית שנתית פרייס + 0.5% לתקופה של עד 12 חודשים
- הלוואה צמודת מדד, עד 15,000 ש"ח לתקופה של עד 60 חודש (הטבה בריבית בגובה 0.5% מהמחיר המקובל לכלל הלקוחות, ובהתאם לתקופת הסילוק)
- לסטודנטים המשלמים שכר לימוד (פיצול כל תשלום לשניים ללא ריבית והצמדה)

וזה עוד לא הכל!

■ מסגרת אשראי - עד 5,000 ש"ח בריבית נמוכה ביותר ■ תשלומון עד 7,000 ש"ח בריבית שנתית קבועה 15.5%, לתקופה של עד 10 תשלומים* ■ פטור מדמי ניהול קבועים ■ פטור מדמי הקצאת אשראי ■ 50% הנחה בדמי ניהול משתנים ■ 50% הנחה על פנקסי שקים ■ ויזה "לאומי סטודנט" חינם בשנה ראשונה ■ 50% הנחה על כרטיס ויזה/דיינרס בינלאומי בשנה הראשונה ■ ריבית מופחתת על עסקאות ב "ויזה קבדיט" ■ 50% הנחה בעמלות על רכישה ומכירה של מט"ח והמחאות נוסעים ■ הנחות ברכישה ומכירה של ניירות ערך ואג"ח ■ פטור לזכאים, מדמי הנפקת תעודת זכאות ומתשלום עבור פתיחת תיק בבנק לאומי למשכנתאות

* הבנק רשאי להפסיק או לשנות את התכנית בכל עת.
* ההלוואות/ומסגרת האשראי ע"י שיקול דעת הסניף וכפוף לבטוחות.

לאומי רוצה אותך יותר מכל בנק אחר **בנק לאומי**